ഒരുവൻനാഥ്യാരുടെ

ഭൂതകഥകൾ.

(ഭൂതാംഗോപം)

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽകഥകൾ.

(മൂന്നാംഭാഗം)

പ്രസാധകന്മാർ:—

യോഗക്ഷേമം കമ്പനി ക്ലൃപ്തം.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

മംഗളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചതു്.

കോപ്പി 100( )

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രസ്താവന.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥകൾ മൂഴുവൻ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണു മംഗളോദയം പ്രസ്സുകാർ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്. അതിൽ ആദ്യത്തെ ഭാഗത്തിൽ നൈഷധം, രാമായണം, ശിവപുരാണം എന്നിതുകളിലെ കഥകളും, രണ്ടാമത്തെ ഭാഗത്തിൽ ശ്രീമഹാഭാഗവതപ്രതിപാതിതങ്ങളായ കഥകളുമാണടങ്ങീട്ടുള്ളതു്.

മൂന്നാം ഭാഗമായ ഈ പുസ്തകത്തിൽ ശ്രീമഹാഭാരതത്തിലെ കഥകൾ മാത്രമാകുന്നു. ഐരാവതപൂജ, കല്യാണസൌഗന്ധികം എന്നീ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട കാട്ടൻതുള്ളലുകളും, സഭാപ്രവേശം, പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം, കീചകവധം മുതലായ പറയൻതുള്ളലുകളും ഈ ഭാഗത്തിലാണു് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ജീവചരിത്രം സവിസ്തരമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളതു് ഒന്നാംഭാഗത്തിലുമാണു്.

ഇതരപ്രസിദ്ധീകരണശാലക്കാരുടെ തുള്ളലിനെ അപേക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നതായാൽ മംഗളോദയക്കാരുടെ തുള്ളലിന്നു കുറച്ചു വില കൂടുമെന്നു പഴിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, വായനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടിക്കു സുന്ദരമായിതീരത്തക്കവിധം അക്ഷരങ്ങൾ വലുതാക്കിയും, കടലാസ്സു മേത്തരമാക്കിയും, കഴിയുന്നതും കഥക്കു യോജിച്ച ചിത്രങ്ങൾ ചേർത്തും കെട്ടും മട്ടും നിവർത്തിയുള്ളിടത്തോളം വൃത്തിയാക്കിയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു സമാധാനിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടെന്നാണു ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാസം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളക്കഥകൾ മുഴുവൻ ഇത്തരത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ പെടുത്തി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ കലക്കത്താചാപ്പുന്റെ പ്രത്യേകാനുഗ്രഹം മംഗളോദയം പ്രസ്സുകാരിൽ ഉണ്ടാവുമെന്നാശിച്ചുകൊണ്ട് ഈ മൂന്നാംഭാഗവും ഞങ്ങളിതാ പൊതുജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്ന്

മംഗളോദയം പ്രവർത്തകന്മാർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിഷയവിവരം.

	ഭാഗം	മുതൽ	കൂടി
1.	കിരാതം	1	53
2.	ഘോഷയാത്ര	54	134
3.	പാത്രചരിത്രം	135	166
4.	ഹിഡിംബവധം	167	198
5.	ബകവധം	199	214
6.	കിമ്മീരവധം	215	223
7.	ഐരാവതപൂജ	223	270
8.	സുന്ദരീസ്വയംവരം	271	317
9.	കല്യാണസൌഗന്ധികം	318	375
10.	ഭീമോദ്ധ്യാനവധം	376	394
11.	സഭാപ്രവേശം	395	485
12.	പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം	486	444
12.	നാരായണീചരിതം	445	463
14.	പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം (ഒന്നാംകളം)	468	483
15.	പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം (രണ്ടാംകളം)	484	501
16.	കീചകവധം	502	526

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഓട്ടൻതുള്ളൽകഥ

മൂന്നാംഭാഗം.

ദ്വികീരാതം.

ഹരിഹരതനയൻതിരുവടിശരണം
വിരവൊടുകവിചൊൽവാൻവരമരുളേണം.
മരുതലരടിയനൊടടൽകരുതായ്വാൻ
കരുതുന്നോൻകരുണാമൃതസിന്ധോ!
കരികരടികുഠകടുവാപുലിസിംഹം
വനമതിൽനിന്നുവധിച്ചതുപോലെ
മരുതലർതമ്മെയൊഴിച്ചരുൾനിത്യം
തഴുകഴൽവിലസീടുന്നലമയ്യോ?
അണിമതികലയുംതുമ്പയുമെല്ലം
ഫണിപതിഫണഗണമണികളുമണിയും
പുരരിപുതൻപദകമലേപരിചോടു
പണിയുന്നവരുടെപാലനശീലൻ
പ്രണയിനിയാകിയമലമകൾതാനും
പ്രണയസുഖേനരമിപ്പാനായി
ക്ഷണമൊരുകരിവരമിഥുനമതായി
ക്ഷണികമതാകിനവിഷയസുഖത്തിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രണയമിയന്നൊരുരസികന്മാരവർ
പ്രണഹിതകുതുകംവാഴ്ംകാലം
മണമിയലുന്നമരുറ്റപുങ്കാവിൽ
മനെലിൽനടന്നുമട്ടിപ്പുമരങ്ങടെ
തണലിലിരുന്നുരമിക്കുന്നേരം
ഗ്രണവതിയാമുമതന്നുടെമകനായ്
ഗണപതിയെന്നൊരു മൂത്തിവിശേഷം
പ്രണതജനങ്ങടെവിഘ്നമൊഴിപ്പാൻ
പ്രണഹിതകുതുകംവന്നുപിറന്നു
ക്ഷണമാത്രംതന്തിരുവടിയടിയനു
ത്രുണമാത്രമെഴുന്നീടുന്നാകിൽ
ഗ്രണപാത്രംഞാനിന്നിഹവരുവൻ
അണുമാത്രംമമസംശയമില്ലാ;
ഗണമാത്രങ്ങൾകഴിഞ്ഞതിലൊരു
കണമാത്രംപുനരുണ്ടായില്ലാ;
തൃണമാത്രംബ്രഹ്മമദനവുമില്ല.
ധനവാന്മാരുടെസഭയിൽവരുമ്പോൾ
പരമാർത്ഥംപറയാമടിയനൊരു
പരനിന്ദാമലികമനാവിലുമില്ലാ
പരിചൊടുസന്തതമംബരതടിനീ
പുരിയിൽവസിച്ചരുളീടിനഭഗവാൻ
പരമാനന്ദമയാകൃതികൃഷ്ണൻ
പരമൈവേതമടിയന്നനുകൂലം
നരപതികുലപതിധരണീസുരപതി
നിരവധിഗ്രഗണനിധിപതിസദൃശൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെരുകിനമെമ്പകനാടാകന്നൊരു-
സുരവരനാട്ടിലനാഹതരത്നം
പരിജനപാലനപരിചയശീലൻ
പരിപാലിച്ചരുളീടുകധീശൻ
ഹരനാഥൻമമഹൃണഗണമേറിയ
ധരണിസുരോത്തമനരുളുകമൂലം
സരസകഥാകഥനത്തിനിനിക്കൊരു
പെരുവഴിമാത്രംകാണാറായിടു
കിള്ളികുറുശ്ശിമഹേശ്വരനരുംപുന-
രുള്ളിലിരുന്നരുളുന്നുസതോമേ.
തുള്ളലിലുള്ളരസങ്ങളറിഞ്ഞവ-
രുള്ളംതന്നിൽരസിച്ചീടേണം;
വെള്ളിച്ചൂരികയിളക്കിപ്പുലപല
പുള്ളിപ്പുലികടുവാമഹിഷാദിക-
ളുള്ളവനങ്ങളിൽവേട്ടയുമാടി-
പ്പുള്ളിക്രീഡാതല്പരനാകിന
തകഴിയിൽവാണരുളീടിനഭഗവാൻ
അകളാകൃതിയാംഹരിഹരതനയൻ
സകലവരപ്രദനപ്രതിമാനൻ
സുകൃതിഹൃണങ്ങൾവരുത്തീടേണം;
കവിമാതാവേ!ദേവിസരസ്വതി!
കവിതാഭാവേകാത്തരുളേണം;
സജ്ജനസഭയുടെസുഭഗത്വമൊ-
ന്നുജ്ജ്വലമൊന്നുപ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ
ദുർജ്ജനമെങ്കിലുമതിനെക്കൊണ്ടേരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദൂഷണമൊരുവൻചൊല്ലുകയില്ലാ;
നല്ലജനങ്ങടെസഭയിൽചെന്നാൽ
വല്ലതുമവിടെശ്ശോഭിതമാവും;
മുല്ലപ്പൂമ്പൊടിയേറുകിടക്കും
കല്ലിനുമുണ്ടാമൊരുസൌരഭ്യം;
സൂജനഗുണങ്കൊണ്ടുഭവാകംബഹു..
മാനവിശേഷംവരുമെന്നുള്ളതു
ഞാനൊരുപദ്യംചൊല്ലാമായതു
ഗാനരസമെല്ലാംകേട്ടറിയേണം.
"കണ്ണാരുന്തുടമന്തരേണാരണിതം
ഗാഢസപ്രകാക!സപ്രയം
മാകന്ദംമകരന്ദശാലിനമിഹ-
തപാമന്മഹേകോകിലം
രമ്യാണിസ്ഥലവൈഭവേനകതിചി
ദ്വാസതുനികസ്തൂരീകാം
നേപാളക്ഷിതിപാലഫാലപതിതേ
പണ്ഡിതേകനശങ്കേതകഃ"
"നേപാളക്ഷിതിതന്നിൽവസിക്കും
ഭൂപാലനെറവലിപ്പംപറവാൻ
വണ്ടൊരുകവിതക്കാരൻപദ്യമ-
തുണ്ടാക്കിസ്തുതിചെയ്തതുകേൾപ്പിൻ
പിതൃപിണ്ഡത്തക്കൊത്തിത്തിന്മാൻ
കൊതിയേറുന്നൊരുകാക്കേ!കേൾനീ
കുരിശുപോലെകറുത്തശരീരം
ക്രൂരമിതയ്യോ!നിന്നുടെശബ്ദം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരമസഹ്യംകേറിക്കണ്ണോക്കൊരു
നേരവുമില്ലൊരുസൌഖ്യമിടാനീം;
കണ്ണുങ്ങറിക്കിതുകേറിക്കണ്ണേരം
പുണ്ണിലൊരമൃതാച്ചതുപോലെ
ഉരിയാടാതൊരുതേന്മാവിന്മേൽ
മരുവുന്നാകിൽനിനക്കിഹകാക്കേ!
പെരുതായിട്ടൊരുഗ്രഹണമുണ്ടായ്വരു-
മരുതാത്തതുപറകില്ലസഖേ!ഞാൻ
കറയിലുംകാകനുമൊരുനിറമെന്നത്
കുറവില്ലതിനുപലക്ഷംബോധം:
നാളംകൊണ്ടുനിങ്ങളുതമ്മിൽ
ഭേദമതുള്ളുബലിഭോക്തൃവേ!
മാവിന്നഗ്രേചെന്നുവസിച്ചാൽ
കാകൻനീയൊരുകോകിലമാകും;
കാണികൾനിന്നെക്കയിൽകയിലെന്നൊരു
നാണിയമങ്ങുനടത്തിക്കൊള്ളും;
ആയതുവരുമോയെന്നൊരുസംശയ-
മകതാരിൽപുനരുണ്ടാകേണ്ടാ;
നേപാളക്ഷിതിതന്നിൽവസിക്കും
ഭൂപാലന്റെലലാടംതന്നിൽ
ചേരുപിടിണ്ടതുകണ്ടാലതുവില-
ചേറില്ലാത്തൊരുകസ്തൂരിക്കുറി;
എന്നല്ലാതൊരുമനുജന്മാക്കും
തോന്നുകയില്ലുവിചാരിക്കുമ്പോൾ;
കുംകുമമണിയുംതിരുനെറ്റിക്കൊരു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പങ്കംപിരാൾവാനെന്തവകാശം?
ശങ്കരശിവശിവ! ചോരാത്തുള്ളിത്ര
ശങ്കിച്ചവനൊരബദ്ധക്കാരൻ
ഏറെപ്പൊന്നുജനാങ്ങടെപാലനം
ചേറെന്നുള്ളതിനെന്തവകാശം?
ചതിയെന്നുള്ളതൊരുത്തനുപോലും
കളിയായിപ്പറവാനുംമേലാ;
ജളനെന്നാലുംസ്ഥലമേടംകൊ-
ണ്ടുളവാകുംഗ്രഹണമെന്നതിനാത്മം."

ശാസ്ത്രങ്ങൾവ്യാകരണസൂത്രങ്ങൾനല്ലതക്ക-
വാദങ്ങൾപിന്നെധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾപുരാണ-
വേദംഗണിതമന്ത്രവാദംചികിത്സാഗ്രന്ഥങ്ങൾ
ഭേദംശാസ്ത്രവിദ്യാവിനോദമെന്നിവകളും
ആട്ടംകളികൾപിന്നെച്ചാട്ടംഞാണിന്മേലേറി
കാട്ടംതുള്ളലുംപലകൂട്ടംഗ്രഹിച്ചവനും,
കോട്ടംകൂടാതെകവിക്കൂട്ടംചമച്ചുണ്ടാക്കി
വാട്ടംകൂടാതെവിദ്വൽക്കൂട്ടത്തെബോധിപ്പിപ്പാൻ
കട്ടമെന്തല്ലെന്നുഞെട്ടംസഭയെകണ്ടാൽ
മുട്ടംമനസ്സുപാരംചുട്ടപരിച്ചതെല്ലാം,
വിട്ടപോമത്രയല്ലാകിട്ടംപരിഹാസങ്ങൾ;
കെട്ടകവികൾചിലർകേട്ടംപ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ
തട്ടംമേലേറുംനേരംതട്ടമവനുഭംഗം
ഇഷ്ടംലഭിക്കയില്ലനിഷ്ടംലഭിക്കുംതാനും;
ഇത്ഥംവിചാരിക്കുമ്പോളിന്നാഴിയെന്തല്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്തപ്രസാദക്കേടാരിൽനിത്യമുറപ്പിക്കുന്നു
സത്തുക്കൾക്കൊരുഭാഗ്യമെത്തുമെന്നാതേവേണ്ടൂ

ഉലകുടൻപെരുമാൾവാഴുംകാലം
പലകുടിയില്ലുധരിത്രിയിലെങ്ങും
വിലപിടിയാത്തജനങ്ങളുമില്ലാ
ചിലവിട്ടുവാൻമടിയൊരുവനുമില്ലാ;
തലമുടിചൊടിയുംപല്ലുംമുഖവും
മുലയുംകണ്ടാലഴകില്ലാത്തൊരു
വലമിഴിമാരിലൊരുത്തരുമില്ലാ,
വലയാളംപരദേശങ്ങളിലും
സ്ഥലമില്ലാത്തഗൃഹങ്ങളുമില്ലാ;
ജലമില്ലാത്തകുളങ്ങളുമില്ലാ;
ഫലമില്ലാത്തമരങ്ങളുമില്ലാ,
ഫലമില്ലാത്തവിവാഹവുമില്ലാ
ഓത്തില്ലാത്തമഹീസുരരില്ലാ,
ക്ഷത്തില്ലാത്തനടന്മാരില്ലാ;
പോത്തില്ലാത്തകൃഷിക്കാരില്ലാ;
ചാത്തില്ലാത്തധനവ്യയമില്ലാ;
ഭള്ളുപറഞ്ഞുനടക്കുന്നവരും
കള്ളുകുടിച്ചുമുടിക്കുന്നവരും
പൊള്ളുപറഞ്ഞുഫലിപ്പിപ്പവരും
ഉള്ളിലസൂയമുഴക്കുന്നവരും
കള്ളന്മാരുംകുശലജാതികളും
ഉള്ളൊരുടിക്കുകൊണ്ടൊന്നില്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എള്ളും നെല്ലും പൊന്നും പണവും
എങ്ങുമൊരേടത്തില്ലാതില്ലാ
ഉത്തമഗ്രാമനാമുലകുടെ പെരുമാൾ
ഇത്തരമവനിസുഖത്തെ വരുത്തി
വത്തനസീമാവിപരമാനന്ദം
സപ്തതയോടെ വസിക്കുംകാലം;
ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണനൊരുവൻ വന്നഥ
ശാസ്ത്രമൊരല്പം വായിച്ചൻപൊട്ട
ധാത്രീശ്വരനെ ബോധിപ്പിച്ചതു-
മാത്രം ഞാനിഹ കഥനം ചെയ്യാം.

ശ്രീമധുസൂദനഭക്തശിരോമണി
സോമകുലാംബുധിപൂർണ്ണശശാങ്കൻ
ഭൂമിപുരന്ദരനായയുധിഷ്ഠിര-
ഭൂമിപനടവിയിലാദരവോടേ
ഭീമാദികളാമവരജരോടും
ഭാമിനിയാകിയദ്രൗപതിയോടും
മാമുനിമാരുടെവേഷംപൂണ്ടഥ
യാമിനിതന്നിലുറക്കമിളച്ചു
"രാമഹരേ! വരദേ" തിമുതോതിയു-
നാമജപങ്ങൾമുടങ്ങിടാതെ
ആമയഹരരുചിതിത്ഭജലങ്ങളി-
ലാമഗ്നന്മാരായിനടന്നു;
കൈതവരഹിതന്മാരവർസുഖമൊട്ടു
മൈതവനത്തിലിരിക്കുംകാലം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൈതവമിയലുംകുരുകുലകുമതികഥ
ചെയ്തൊരുകള്ള വൃത്തനിമിത്തം
ജാതമതാകിനവൈരമൊഴിപ്പാ-
നൊതൊരുമാർഗ്ഗംസമുചിതമെന്നാൻ
ചേതസികിമപിവിചാരിക്കുമ്പോൾ
പ്രീതനതാകിനവേദവ്യാസൻ
വരിചൊടുവനുപദേശംചെയ്തു;
പരമേശ്വരനൊടുപാശുപതാസ്ത്രം
വിശ്വാസത്തൊടുവാങ്ങിക്കൊണ്ടഥ
ശത്രുജയത്തിനുവരവുംവാങ്ങി
സത്വരമങ്ങുപരേണംവിജയൻ
വിരവൊടുപോകെന്നരുൾചെയ്തീടിന
പരമവചനത്തെകേട്ടഥവിജയൻ
ഗുരുവന്ദനവുംചെയ്തുകരത്തിൽ
ശരവുംവില്ലുമെടുത്തുതിരിച്ചു
ഗിരിശൻഭഗവാൻവാണരുളുന്നൊരു
ഗിരിയുടെമുകളിൽചെന്നുകരേറി
സുരവരതടിനീസലിലേമുഴുകി
തരസാനിന്നുതപസ്സുതുടങ്ങി.
പംഞ്ചായുധരിപുതന്നുടെനാമം
പഞ്ചാക്ഷരമതുപഠനംചെയ്തു
പഞ്ചാഗ്നികളുടെനടുവിലനാരത-
മഞ്ചാതേകങ്ങവിടെവസിച്ചു,
പഞ്ചാനനസമധീരനതാകിന
പാഞ്ചാലീപതിപാണ്ഡുതനൂജൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പഞ്ചെന്ദ്രിയവുമടക്കിമനസ്സിൽ
സഞ്ചാരത്തിനുവഴികൾപൂമുടക്കി
ചഞ്ചലഭാവവുമഖിലമകന്നുക-
രാഞ്ചലയുഗളമുകുളിതമാക്കി
കിഞ്ചനസംശയമടിക്കൂടാതെ
നെഞ്ചിലുംചുശിവോഹമതെന്നു
സഞ്ചിതഭാവവിശുദ്ധജ്ഞാനവു-
മഞ്ചിതമാകിനശിവനുടെരൂപം
ഭൂഞ്ചെയുംമൂന്നുംമൂർത്തികളുള്ളൊരു
സഞ്ചിതഗുണനാമഖിലേശ്വരനുടെ
ചെഞ്ചിടമുടിയും,നിടിലത്തടവും,
സഞ്ചിതപാവകനേത്രപ്രഭയും
ചഞ്ചലവാണമണികുണ്ഡലയുഗളവും
പുഞ്ചിരിതഞ്ചിനതിരുമുഖവടിവും
ഗരളസ്ഫുരിതമഹാഗളതലവും
പരിലസിതംഫണിതിരുമാറിടവും
പരശുമൃഗാഭയവരദകടന്തുടി
ശരശൂലാഞ്ചിതകരനാളികയും
കരിചർമ്മാവൃതചികടകടീതടം
പരിലസിതോരഗമണിമേഖലയും
പരിമൃദുതുടകളുമടിമലരിണയും
പരിചൊടുചേതസിചേർത്തുകിരിടി
പരമാനന്ദസമുദ്രേമുഴുകി
പുരമേശ്വരനഹമെന്നുമുറപ്പി-
ച്ചുരുതരഭക്തിമുഴുത്തുമുനീശ്വര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചരിതത്തെക്കാളൊന്നുകവിഞ്ഞു,
ഫലമൂലാദികളാഹരിക്കുവാനുമില്ലാ
ജലപാനത്തിനുമാഗ്രഹമില്ലാ
നിലമതിലൊരുകാലൂന്നിക്കൊണ്ടൊരുമ
നിലയുംനിശ്ചയമെത്രസുഘോരം!
വലരിപുസുതനുടെജടയുടെനടുവിൽ
പലപലപക്ഷികളാകൂടുകളാകെട്ടി
കലപുലിപന്നികളെന്നിവവന്നു
പലരുംചെന്നുവണങ്ങീടുന്നു
ചുറ്റുംവള്ളികളാവന്നുടനിടയിൽ
ചുറ്റുന്നതുമവനറിയുന്നില്ലാ,
പുറുചുഴന്നുകിളുന്നതിനകമേ
ചുറ്റുന്നതുമവനറിയുന്നില്ലാ
ചുറ്റുംപാമ്പുകളാവന്നുനിറഞ്ഞു,
മുറുംജിഷ്ണുമറഞ്ഞു ചമഞ്ഞു
ചുറ്റുക്കലാധരന്റെസാന്ദ്രമാംസോദരത്തിൽ
മറ്റുപ്രതിമൻവീരൻസാന്ദ്രപ്രസാദത്തോടെ
അന്നുള്ള ചങ്ങലകളഞ്ചുംവെവ്വേറെയാക്കി
ആറിൽകടന്നുപിന്നഴുള്ളമാഗ്രത്തോടെ
എട്ടുള്ളപെട്ടകങ്ങളെട്ടുംതുറന്നുവച്ചു
ഒമ്പതാംവാതിലപ്പോൾതുണ്ടനംചെയ്തുധീരൻ
പത്തുള്ളളികിൽകൂടെ പേത്തുംസഞ്ചാരംചെയ്തു
ആയിരമിതളുള്ളതാമരയിതളുപല
ഭംഗപ്പാന്നുപലഭംഗികയായുള്ളൊരു
പിംഗളമിടതന്നിൽപിന്നെസുഷുമ്നതന്നിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൈക്കൊടുത്തുപിന്നെളുപ്പടുപടികളും
ജിഷ്ണുപുത്രനുമഗ്രേകടന്നുവീരൻ
സൂര്യനുദിക്കിൽചെന്നുസൂര്യപ്രതിമൻധീരൻ
പഞ്ചാരപായസങ്ങൾകൂടിക്കലന്നിട്ടുള്ള -
തഞ്ചാതെസവചെയ്തുപായസപ്രിയസഖി

ആത്രയകരമായതപസ്സിനു
പാത്രമതാകിയപാർത്ഥൻതന്നുടെ
വാർത്തകൾകേട്ടഥവാസവനുള്ളിൽ
ചിത്താരുഭീതിമുഴുത്തുതുടങ്ങി;
പായ്വിവചനിവനെന്നുടെരാജ്യം
പാർത്തിരിയാതെകരസ്ഥമതാക്കും
പാർത്തലമൊക്കെയടക്കിസുയോധനൻ
നൊത്താലിനിയതുവരുവോന്നല്ല,
സപ്തമശേഷമടക്കാമെന്നൊരു
ദുഷ്ടവിചാരമുടനകനുതുടങ്ങി
ഭീഷ്മനെവന്നുതപസ്സുതുടങ്ങി
ദുർഗ്ഗതിനീക്കാമെന്നുമുറച്ചു;
തൻകഴൽവന്നുവണങ്ങുന്നവനുടെ
സങ്കടമൊക്കെയൊഴിക്കണമെന്നു
ശങ്കരനൊന്നുകടാക്ഷിക്കുമ്പോൾ
കിങ്കരരാസ്വരമിജ്ജനമെല്ലാം,
നിർജ്ജരരാജൻനീയല്ലിനിമൽ
അജ്ഞാനനിഹനാൻവാളുകൊടുത്തു
അവനുടങ്ങിനിരിക്കേവേണ്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെച്ചാലുംവാളെന്നുഗിരീശൻ
കല്പിച്ചെങ്കിലൊരാനെന്നല്ലാ..
തിപ്പരിഷന്റെയാരണ്ടിയാടരമോ?
ഇത്തഴിലൊക്കെവരുത്തുംനമ്മുടെ
പുത്രൻ വൽഗ്രഹനെത്രസമർത്ഥൻ,
ധാമെന്നുള്ളതുമോഹിക്കുമ്പോൾ
വിനയമൊരുത്തനുമില്ലിഹനൂനം;
തായൻജനകനെവഞ്ചനചെയ്യും
ജനകൻതനയനെവധിയുംക്കൂട്ടും
അനുജൻജ്യേഷ്ഠനെവെട്ടിക്കൊല്ലും
മനുജന്നാരുടെമാർഗ്ഗമിതെല്ലാം;
കനകംമൂലംകാമിനിമൂലം
കലഹംപലവിധമുലകിൽസുലഭം;
ഉഗ്രതപെരുകിനധൃതരാഷ്ട്രാത്മജ-
നഗ്രജനാകിനധർമ്മാത്മജനുടെ
നിഗ്രഹമല്ലാതുള്ളൊരുതൊഴിലുക-
ളൊക്കെയെടുത്തുതടുത്തവലച്ചും
വിരുതുംകാൺകെത്രൈവൃതിതന്നുടെ
തനുമുടിവിടിയുംവട്ടിയുംക്കുട്ടി
പിടിതിരിയാടിച്ചുംപുടവയഴിച്ചും
പൊടിയിലിഴച്ചുംപുഞ്ജകുഴിച്ചും
ദുഷ്ടനുമന്നവനെപ്പോലെ
കഷ്ടമനായിട്ടൊരുവനുമില്ലാ;
മറ്റാരെന്നുനടക്കണമെന്നു
ദുഷ്ടാധനനെന്നതുമാവുമില്ലാ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജ്യേഷ്ഠനിരിക്കെക്കനിവൊടശേഷത്തിൽ
ജ്യേഷ്ഠൻഞാനെന്നാവനുടെഭാവം
ജ്യേഷ്ഠനെന്നാട്ടിൽകണ്ടെന്നാകിൽ
ചേട്ടകഥതല്ലിപ്പുല്ലുപൊഴിക്കേ;
നാടുംനഗരവുമൊക്കെവെടിഞ്ഞിഹ
കാടുംവാണവസിച്ചയുധിഷ്ഠിരൻ
അവനുടെതമ്പിധനഞ്ജയനിപ്പോൾ
ശിവനെസ്സേവതുടങ്ങിപതുക്കേ;
ഭുവനംമൂന്നുമടക്കിവസിപ്പാ-
നവനുണ്ടാഗ്രഹമത്രസാധിക്കും
ശിവനുംപിന്നെസേവിപ്പാരെ
ശിംസികരേറാനൊരുമടിയില്ലാ;
കുടിലതയുള്ളൊരുചന്ദ്രകലയും
മുടിയിലെടുത്തുനടക്കുന്നില്ലേ?
ഭുവനദ്രോഹംചെയ്വാനായി
ശിവനെപ്പുനരഭിക്കനിമിത്തം
ഭുവനംമൂന്നുലഭിച്ചുപുരന്മാർ
ഭുവനംമൂന്നുംഭസ്മമതാക്കി;
നമ്മുടെമകനെന്നാകിലുമിങ്ങിനെ
നിർമ്മര്യാദംഭാവിച്ചാലത്ര
സമ്മതമല്ലനമുക്കൊരുനാളും
തൻമതഭംഗംചെയ്തേപോകൂ;
തള്ളസ്സ്നേഹിട്ടോതുതല്പുത്രന്മാർ
പിള്ളയെടുത്തുതടുക്കുമുള്ളൂ;
തന്നെക്കാൾപ്രിയമുള്ളജനത്തിനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്നുടെ ചിന്നപിറന്നതുപോരും;
വല്ലാമക്കളിലില്ലാമക്കളി-
തെല്ലാവക്കംസമ്മതമല്ലോ
എന്നുമനസ്സിലുറച്ചുടനേസുമ-
സുന്ദരിമാരൊവിളിച്ചുവരുത്തി;
"സുരകുലതരുണമനോഹരയാകിയ
സുരുചിരതരുണിതിലോത്തമയെങ്ങു?
ഉർവ്വശിയെങ്ങു? മേനകയെങ്ങു?
സർവ്വഗുണാംബുധിരംഭയുമെങ്ങു?
സാരുമിങ്ങുവരട്ടേയിങ്ങടെ
സാമസ്യാദിഗുണങ്ങടെടംഗികൾ
പാരാതൊരുദിശികാട്ടണമെങ്കിൽ
സംഗതിവരുമൊരുപുരുഷനുടെവ്രത-
ഭംഗംചെയ്യാനൊരുവഴിയുണ്ടാം
നമ്മുടെമകനാമജ്ഞാനനിപ്പോൾ
മന്മഥഹരനെസ്സേവയ്തുടങ്ങി;
നമ്മുടെരാജ്യമടക്കിവസിപ്പാ-
നെന്നകരുള്ളിലൊരാശയുടഞ്ഞി;
ഭക്തപ്രിയനാംഭഗവാനരപുനാ-
ലൊത്തവരങ്ങൾകൊടുക്കുംനിയതം;
സത്പഥമവനുടെചിത്തമിളക്കാ-
നിത്തിരിപണിയെന്നാകിലുമുടനേ
ചെന്നതുസാധിച്ചില്ലെന്നാൽപുന-
രെന്നുടെപൌരുഷമൊക്കെനശിക്കും;
"ഉല്ലാസത്തോടേനിങ്ങളെല്ലാരുമിടച്ചെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില്ലാളിവീരനോടു സല്ലാപംപേശിക്കൊണ്ടു
മല്ലീവിശിഖനോടു വില്ലിനെതിരായുള്ള
ചില്ലീവിലാസംകൊണ്ടു തല്ലിവശംകെടുപ്പിൻ
കല്ലോലംപോലെയുള്ള നല്ലോരുകൺമുനകൾ
മെല്ലെന്നവൺനേരെ ചെല്ലുന്നനേരമുള്ളിൽ
തെല്ലുംവികാരമുണ്ടായില്ലെന്നുവരുത്തില്ലാ
മുല്ലമൊട്ടിൻനിരകണക്കെ വെല്ലുംനിങ്ങടെനല്ല
പല്ലുംചൊടിയുംമിഴിത്തല്ലുംകണ്ണനനേരം
കല്പനമയങ്ങിപ്പോമെന്നല്ലോജഗൽപ്രസിദ്ധം,
കില്ലനമുക്കുചെറുംനില്ലിതുനിങ്ങളുടെ
ചെല്ലുന്നതാമസമതല്ലാതെമറെന്നില്ലാ
നല്ലാർമണികൾനിങ്ങളല്ലാതിനൊരുത്തരു-
മില്ലാനമുക്കെന്നുള്ളതെല്ലാരുംബോധിക്കണം,
വല്ലാതെശങ്കിച്ചിങ്ങുനില്ലാതെചെന്നടുത്തു
നല്ലകടാക്ഷംകൊണ്ടു കൊല്ലാക്കൊലചെയ്യേണം;
നല്ലപാട്ടുകൾകൂത്തുമെല്ലാം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ
നല്ലരസികൻപാർത്ഥൻ മെല്ലവേകൺമിഴിച്ചു
കല്യാണിമാരെക്കണ്ടാലില്ലാതെയാകുംധൈര്യം
ചൊല്ലാമന്നേരംകാര്യമെല്ലാംനമുക്കുവന്നു"
ഏവമരുൾചെയ്തോരു ദേവാധിരാജനുടെ
ഭാവമറിഞ്ഞുടനേ ദേവസ്ത്രീകൾപറഞ്ഞു
"നിന്തിരുവടിയുടെ ചിന്തിതംസാധിപ്പിപ്പാൻ
ഇന്തിരാമിനിമാർക്കെന്തുസന്ദേഹംനിനക്കു
അന്തികേസവുകാര്യം സാധിച്ചുപോരുംഞങ്ങൾ
ചെന്തിയിൽചെന്നുചാടി നിന്തീടാങ്കുലിചെയ്താൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭൂതലരംഗത്തിലേതും അന്തരമില്ലതിനു
ഹരിസുതന്റെ ചിത്തഭ്രാന്തിവരുത്താനൊരു
പ്രതികൂലനിരൂപിച്ചാൽ സാധിക്കുന്നതുമല്ലാ;
എന്നുവരുകിലുമതിനുമടിക്കൂടാതെ
ചെന്നുസാധിച്ചുപോരാമെന്നുറച്ചീടേണം
കിന്നരന്മാരുംകൂടെപിന്നാലെപോന്നീടേണം
പിന്നെഗന്ധവ്വന്മാരും മുന്നിൽനടന്നീടേണം;
എന്നാലടിയങ്ങൾക്കു നന്നായ്വരുവാൻവരം
തന്നാലും!തമ്പുരാനെന്നാലു"മെന്നുചൊല്ലി
ഒന്നിച്ചുനാരീവൃന്ദംവന്നിച്ചുവഴിപോലെ
വന്ദിച്ചുപുറപ്പെട്ടു മന്ദിച്ചീടാതെതന്നെ
സുരതരുണികളുടനടനം,
സുരഗിരികടകങ്ങൾകടന്നു,
പരിമൃദുവചനത്തോത്തുടൻനം,
പരിചൊടുമനമൊന്നുപിടൻനം,
വരവാണിജനങ്ങടെതലമുടി
പട്ടുതരമഴികയും,മലർപൊഴികയും
മണമമ്പൊടുവിലസുകയും,
ഹരിസുതനുടെമുന്നിലടുത്തു,
കരതലമതിൽവീണയെടുത്തു,
സരസിജശരനൊന്നുകയത്തു,
പഴിചൊടുമലരമ്പുതൊടുത്തു,
വിധമൊന്നുപകൻവിളങ്ങിനകാലം
പുലികരടികളുംകുറുനരികളും
മറിമാനുകളുംപന്നികളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മരമിളകിനടന്നുതുടങ്ങി,
മലയുടെതടമൊന്നുനടുങ്ങി
മലയരുംപുനരൊക്കെനടുങ്ങി,
പലവഴികളുമൊക്കെമുടക്കി,
സുരസുന്ദരിമാരഥമലഹരിബലഹരി
പാടുകയുംചിലരാടുകയും
കളിമുഖവീണകളോതുകയും
കളിമിഴിയുടെഭംഗിവരുത്തി,
തെളിവൊടുചിലർചൂതുനിരത്തി,
കളിപുതുമതുടങ്ങിയൊരുത്തി,
കളമൊഴികളെമുന്നിലിരുത്തി,
കനിവോടുതുടന്നിതുപടുതര-
മൊരുവകതാളവും,ചിലമേളവും,
ചിലകൊട്ടകഥപാട്ടുകളും,
ഒരുകാമിനിവെറ്റതെറുത്തു,
ഒരുസുന്ദരിപുഷ്പമറുത്തു,
ഒരുവഠക്കഥപാതികൊടുത്തു,
ഒരുവഠക്കുതുകണ്ടുവെറുത്തു,
ഒരുവഠക്കഥമുഞ്ഞികുറുത്തു;
പലഭാവവുമിങ്ങിനെകാട്ടുന്നു,
കനിയുന്നുകാടുംപടലും,
സുരതരുണികളൊന്നുതളർന്നു,
നരവീരനെമാടിവിളിച്ചും,
സരസംപുനരൊന്നുകളിച്ചും,
വിരവോടൊരുദിക്കിലൊളിച്ചും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിലരമ്പൊടുനെറിചുളിച്ചും
കലഹിച്ചുപറഞ്ഞിതുകൊട്ടിന്നും
പാട്ടിന്നുംകഴലൂത്തിന്നും
കട്ടംവിജയാ!നിനക്കരസമില്ലെ?
അതിമോഹനമെന്നുടെയാനം
അതിമോഹനമെന്നുടെഗാനം
ചിതമല്ലിതുനിന്നുടെഗാനം
അതിചൊക്കെനിനക്കഭിമാനം
ഇതിനെന്തൊരുസംഗതികണ്ടാലുംകളിയല്ലെ
തണ്ടാർമിഴിമാരശേഷമിഹവന്നു;
തവകണ്ണുകളാശ്രുതുറക്കു!
നവലീലമനസ്സിലുറപ്പു!
ശിവസേവയിലാശുകുറപ്പു!
അവമാനമിതൊക്കെനിനപ്പു!
നരവീര!ധനഞ്ജയ!വന്നാലുംവിരവോടെ
വാമാക്ഷിമാരെവിരഞ്ഞുഞ്ഞുവിഹരിക്കാം;
വല്ലഭനാരിമാരെക്കണ്ടാൽ
നല്ലവാക്കുപറഞ്ഞീടേണം
മുല്ലസായകതുല്യനാകിയ
നല്ലസുന്ദരനല്ലയോനീ
കുന്തീനന്ദനനായഭവാൻ
എന്തിനിങ്ങനെദുഃഖിക്കുന്നു?
പന്തണിക്കുഴൽകൊങ്കമാരുടെ
ചന്തമമ്പൊടുകണ്ടാലുംനീ
കണ്ണുകളായിരമുള്ളവനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണനുംപ്രിയനായഭവാൻ
കണ്ണടച്ചതുവിണ്ണിലുള്ളാരു
പെണ്ണുങ്ങൾക്കതിദണ്ഡമയ്യോ!
പാണ്ഡവരെത്തെരിച്ചവനേ!
ഗാണ്ഡീവത്തെധരിച്ചവനേ!
പാണ്ഡവ! കളവാണിമാരുടെ
താണ്ഡവങ്ങളെക്കണ്ടുകൊൾക!
വാശിയൊന്നുംതുടങ്ങിടാതെ
വേശ്യമാരെപരിഗ്രഹിക്ക
ഈശസേവയിലാശവേണ്ടാസു-
രേശനന്ദന! ക്ലേശമയ്യോ!
ഇങ്ങിനെപലവിധമുരചെയ്തുംപുന-
രംഗജശരതതിയേറുവലഞ്ഞും
അംഗനമാരവർചെയ്യുന്നുപായം
ഭംഗമതായിമനസ്സുംമുട്ടി;
അഥലഭാവസമാധിയുറപ്പി-
ച്ചവിടെസ്ഥിതനാമർജ്ജുനവീരൻ
ഇക്കഥയൊന്നുമറിഞ്ഞതുമില്ലവ-
നൽക്കടധൈര്യപയോധിഗഭീരൻ
അർജ്ജുനമാനസബന്ധമഴിപ്പാൻ
ഇജ്ജനമോത്താലൊട്ടുതരില്ലെന്നിഹ
നിർജ്ജരനാരികളെല്ലാംതരസാ
ലജ്ജിതമാരായങ്ങുനടന്നു.
ഹസ്തിനപുരമതിലതുകാലംവല-
രൊത്തുവിചാരവുമൊന്നുതുടങ്ങി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടിലിരിക്കുംധർമ്മാത്മജനുടെ
പാട്ടിലിരിക്കുംബ്രാഹ്മണർചൊല്ലി
കേട്ടവിശേഷംദുര്യ്യോധനനും
കൂട്ടക്കാരുംകുരുസഭതന്നിൽ
മന്ത്രികളുംയജമാനന്മാരും
യന്ത്രികളാകിനകണ്ണൻശകുനി
-"അന്തണവരരേ!കാട്ടിലിരിക്കും
കുന്തീസുതരുടെവാത്തകളാരവിൻ;
നാട്ടിലവക്കുപുരസ്ഥിതിയെക്കാൾ
കാട്ടിൽപെരുകിനവരമാനന്ദം;
കാറിൻമകനുടെകായമതിപ്പോൾ
കാറുംമഴകളുമേറുവലഞ്ഞു
കൊറിനുവകയില്ലാഞ്ഞിട്ടങ്ങൊരു
കൊറിപ്പുക്ഷികണക്കുമെലിഞ്ഞു
"കൊറിനുവകയില്ലെന്നോ?ശിവശിവ!
മാറിടകാനിങ്ങടക്കെന്തറിയാവൂ
ഊറക്കാക്കൊരിടത്തുംചെന്നാൽ
ഊനംവരുമാറില്ലെന്നറിവിൻ
ഫലമൂലാദികളാവളരെത്തിന്നാം
മലയിലതല്ലാതെന്തോന്നുള്ളൂ?
ഫലമില്ലാത്തവിവാദംകൊണ്ടിഹ
കലഹിക്കുന്നതുമെന്തിനുവെറുതേ?
കറിനാലുംകൂടാതൊരുക്ഷേണ-
മറിയുന്നില്ലവനങ്ങളിലെങ്ങും'
"കറിവെപ്പാനെന്തുള്ളിതുകാട്ടിൽ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിറകിനുമാത്രംമുട്ടില്ലുപിടെ
അരിയുംമോരുംപാത്രവുമീവക
യൊരുവസ്തുക്കളുമവിടെക്കിട്ടാ;
ചൊറുപറഞ്ഞാൽബോധംവരുമോ
ചോറുണ്ണുന്നവരുണ്ടോകാട്ടിൽ?
ചോറുതരുംയജമാനന്മാരിൽ
കൂറുണ്ടായതുകഠാരമതല്ലേ"
"കായ്യംപറയാമറിയണമെങ്കിൽ
സൂയ്യനവക്കൊരുപാത്രംനൽകി;
എന്തൊരുവസ്തുനിരൂപിച്ചെന്നാൽ
അന്തരമില്ലതിലുണ്ടാമപ്പോൾ
അരിയുംവേണ്ടാവിറകുംവേണ്ടാ
കറിവെപ്പാനായൊന്നുംവേണ്ടാ
ഉപ്പുംവേണ്ടാമുളകുംവേണ്ടാ
വെപ്പാനുള്ളവരാരുംവേണ്ട
നിരൂപിക്കുമ്പോൾചോറുംകറിയും
പരിചൊട്ടപാത്രംതന്നിൽക്കാണാം
എലയുംമോരുംപഴവുംതെരും
ചിലവഴിയാതങ്ങവിടെക്കാണാം"
"തോരുമ്പരിപ്പുചാറുംചീരക്കറിയുമിഞ്ചി-
ത്തൈരുംപച്ചടിയതിൽചേരുംവേപ്പിലക്കട്ടി
നാരങ്ങാമാങ്ങാചിലനേരംശാപ്പാടിങ്ങനെ
പോരോടിവസമോരോഘോഷംവിശേഷിച്ചുണ്ടാം
കണ്ണൻപഴവുംപൊന്നിൻകിണ്ണംനിറച്ചുപാലും
വെണ്ണയുംനല്ലചോറുംഉണ്ണാതെപോകുന്നെന്തെ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊണ്ണാവന്നാലുമെന്നീവണ്ണംവിളിക്കുംഭീമൻ
തിണ്ണംവഴിമേൽവന്നകണ്ണിൽകണ്ടോരെയെല്ലാം
ചക്രപ്രഥമനോടുവക്കാണിക്കുന്നവരെ
തക്കത്തിൽവിളിച്ചിലവെക്കുന്നുഭീമസേനൻ;
ഒക്കെപ്പറവതിന്നുവാക്കിന്നുഭംഗിപോരാ
പാക്കിന്നുംവെറിലയ്ക്കുംതുക്കുപുകയിച്ചയ്ക്കും
ആക്കുംമുഷിച്ചിലില്ലപാക്കുംപരിഷകഠക്ക
ഭോഷ്ക്കല്ലവിടെയുള്ളസൌഖ്യത്തിനൊതിമില്ലാ.
സമ്പത്തിക്കലുമാപത്തിക്കലു-
മെമ്പത്തെട്ടുസഹസ്രംബ്രാഹ്മണ-
രെപ്പോഴുമവരൊടുകൂടനടക്കുമ-
തില്ലാരമെന്തൊരുഭോഗ്യംവേണ്ടൂ;
ഇപ്പോഴജ്ജുനനവിടത്തില്ലാ
അല്പംനീരസമതുകൊണ്ടുണ്ടു"
"എങ്ങുഗമിച്ചുഫൽഗ്ഗുനനിപ്പോഠം?"
"നിങ്ങളതാരുംബോധിച്ചില്ലേ"
പാരാശര്യൻവന്നരുൾചെയ്തു
പാരാതെകണ്ടജ്ജുനനിപ്പോഠം
മാരാന്തകനുടെചരണാംഭോരുഹ-
മാരാധിച്ചുതപംചെയ്തുടനേ
പശുപതിതന്നൊടുപാശുപതാസ്ത്രം
ശരവുംവാങ്ങിശത്രുജയത്തിനു
വരവുംവാങ്ങിവരേണംവിജയൻ
അല്ലാതേകണ്ടോരികളെയെല്ലാം
കൊൽവാനെളുതല്ലെന്നരുൾചെയ്തു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെറ്റുംമടിക്കൂടാതെപാർത്ഥൻ
വില്ലുംശരവുമെടുത്തുതിരിച്ചു
കൈലാസാചലമൂലേചെന്നഥ
കാലാന്തകനൊസ്സേവതുടങ്ങി;
ശരവുംവാങ്ങിക്കൊണ്ടർജുനനഞ്ജയ-
നൊരുമാസത്തിനകത്തുവരുമ്പോൾ
കുരുവംശത്തെമുടിപ്പാനുള്ളൊരു
പെരുവഴിയാമൊരുസംശയമില്ലാ"

ആനന്ദാണ്ടെമൊഴികേട്ടസുയോധന
നന്തരസ്ഥാപംവളരെമുഴുത്തു;
"കൌന്തേയന്റെതപസ്സുമുടക്കാ-
നെന്തൊരുകൗശലമിനിചാരിക്കേണ്ടു?
അമ്മാമന്റെപ്രയത്നമിതെന്ന്യേ
നമ്മളൊരുകഴിവില്ലെന്നറിവിൻ,
ധർമ്മാത്മജനുംസഹജന്മാക്കളും
ഉമ്മാനുംവകയില്ലെന്നല്ലവർ
സമ്മാനങ്ങളുമങ്ങുതുടങ്ങി
സമ്മോദാൽമരുവുന്നിതുചോലും
നിർമ്മാനുഷവിപിനത്തിലിരുന്നവർ
ധർമ്മംചെയ്യുതുടർന്നുകൊള്ളാം,
അതിനെക്കാളൊരുദുഷ്പടമിപ്പോൾ
അതിയായിട്ടുനമുക്കലഭിക്കും;
ഫൽഗുനനെച്ചെന്നുതപസ്സുംചെയ്യാരു
ശരവുംവാങ്ങിവരുമ്പോൾവിജയൻ
കുരുവംശത്തെമുടിപ്പാനുള്ളൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെരുവഴിയാമൊരുസംശയമില്ലാ"
തിരുതൻശങ്കനിപറഞ്ഞാനപ്പോൾ
മരുമകനേ! നീഖേദിക്കേണ്ട
നമ്മുടെകൂട്ടിൽപ്രാണനിരിക്കെ
ധർമ്മജനിവിടെവരുത്തില്ലുണ്ണി!
മർമ്മംനോക്കിക്കൊണ്ടുചരിപ്പാൻ
നമ്മെപ്പോലൊരുമാനുഷനില്ലാ;
മറുതലതലപൊക്കാതെയിരിപ്പാൻ
മരുമകനേ! ചിലവിദ്യയെടുക്കാം;
അറുതികെടുപ്പാൻകൂടീടെല്ലെങ്കിൽ
പൊറുതികെടുപ്പാൻഞാൻമതിയാകും;
ഏതുംഭയമില്ലെന്നുടെകയ്യിൽ
മൂതുംപടവുമിരിക്കുന്നുണ്ട്
വാതുപ്പറഞ്ഞുപിടിച്ചുപറിപ്പാൻ
മാതുലനൊരുവിരുതുണ്ടുവിശേഷാൽ"
കണ്ണനുരുകേട്ടൊന്നുപറഞ്ഞു
"കേണ്ണസുഖംപറകല്ലനരേന്ദ്ര!
പൊണ്ണൻമാരുതിപോരിൽമടങ്ങും
അണ്ണൻധർമ്മജനങ്ങിനെതന്നെ
ഉണ്ണികഠനകലൻസഹദേവനുമി-
പ്പെണ്ണിനുതുല്യമിതൊക്കെയമക്കാം;
പാഞ്ചാലതാസ്സംരക്ഷാങ്ങിഹൽഗ്ലന-
നാശ്രുവരുമ്പോഴിത്തിരിവിഷമം
ക്ലേശത്തിനുപുനരജ്ഞാനനോടൊരു
വീശത്തിനുഞാൻകൂടുകയുമില്ലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈശപ്രീതിലഭിച്ചുവരുമ്പോൾ
ആശുതടുപ്പാനാരുംപോരാ
കീശദ്രുജനുടെചിത്തമിളക്കാൻ
കൌശലമെന്തതുചിന്തിച്ചാലും
കിങ്കരഭടരെയയച്ചുടനവനുടെ
ശങ്കരസ്വമുടക്കാമെങ്കിൽ
സങ്കടമൊന്നുലഭിക്കയുമില്ലിഹ
ശങ്കവെടിഞ്ഞുനിയോഗിച്ചാലും
ആയതുകേട്ടുപറഞ്ഞുസുയോധന-
നായതിനൊന്നുപ്രയത്നംചെയ്വാൻ
നായന്മാരെക്കൊണ്ടൊരുഫലമി-
ല്ലായുധമുള്ളവർതന്നെചുരുക്കം.
കള്ളുകുടിപ്പാനല്ലാതൊന്നിനു
കൊള്ളരുതാത്തജളന്മാരേറും
തടിയന്മാരിവർവിട്ടിലുശിഷ്ടം
മുടിയന്മാർചിലരൊടിയന്മാരും
കുടിയന്മാരിവരെന്തിനുകൊള്ളാം"

"കേറുപ്പതിനുനനവൻവരുമ്പോൾ
വെറുപ്പുപാരംനമുക്കുതോന്നും
കുറുപ്പുതാനെങ്കിലുംകണക്കേ
പുറത്തുനില്ലെന്നിറക്കിനിർത്തും
മറുത്തുവന്നാലവനെറുകണ്ടം
അറുത്തുകൊൽവാൻമടിക്കയില്ല
ചെറുപ്പകാലത്തുഞാൻവരുത്തി
പൊറുപ്പതിനുംകൊടുത്തുപെട്ടികഠ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുറപ്പതിന്നുംനമുക്കുവെറിലെ
തെറുപ്പതിന്നുംതെളിഞ്ഞുനിൽക്കും
ചെറുക്കനുംകൊതികൂടിച്ചുവന്നാൽ
കുറുക്കനെപ്പോലടിച്ചുടുരെ
പറക്കുമാറാകുംപ്രകാരം
മറക്കാവോളംപുറത്തുനാട്ടിൽ
കുറുത്തുകീറിപ്പറിച്ചുമണ്ടും
തെറുത്തുകെട്ടിത്തരണംകേടേണം;
തരത്തിലെന്നോപുരത്തിലിപ്പോൾ
കുരുത്തരായിട്ടൊരുത്തരില്ലാ
സമർത്ഥരെന്നുനടിച്ചുപാരം
തിമിർത്തുനിൽക്കുംജനങ്ങളെക്കൊ-
ണ്ടനർത്ഥമല്ലാതൊരിക്കലില്ല
പെരുത്തകായ്ക്കുംവരുത്തുവാനി-
ന്നൊരുത്തനെഞാനുരത്തുവിട്ടാൽ
അരപ്പണംപോലിനിക്കുകിട്ടാ
നിരപ്പിലെല്ലാംകരസ്ഥമാക്കും;
കടുത്തൊരിക്കൽപിടിച്ചുകെട്ടി
കടുത്തവെയിലിൽകിടത്തുമപ്പോൾ
അടുത്തതമ്പിക്കടുത്തവൻവ-
ന്നടുത്തുടൻവേർപെടുത്തുകൊള്ളും."

"കൊറമൊരേടത്തുണ്ടാകുമ്പോൾ
മറവരെസ്സേവിച്ചുപൊറുക്കാം;
ജ്യേഷ്ഠനുരതിരുവുള്ളുകേടെന്നതു
കേട്ടാലനുജൻരണ്ടോനാലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടുനോരത്തായാളവനുടെ
പാട്ടിലതാസ്സുരമെന്നതുമൂലം
കൂട്ടത്തിൽപലരുണ്ടാകുന്നതു
കോട്ടംനമ്മുടെകൂട്ടുക്കാക്ക്;
നാട്ടിലിരിക്കുംപരിഷകളേഷണി
കൂട്ടിത്തമ്മിൽകലഹിക്കുമ്പോൾ
ചോറുകൊടുക്കുംയജമാനനെയൊരു
കൂറില്ലാക്കുംനമ്മുടെനാട്ടിൽ,
ഏറുകൊടുപ്പാൻതോന്നുമിനിക്കി-
പ്പോറൽകാട്ടുംതൊഴിലുകൾകണ്ടാൽ
ഈറവരുമ്പോലിന്നതുചെയ്യരു-
തെന്നുനമുക്കില്ലെന്നുടെകണ്ണാ!
എന്തിനുപലരെശ്ശുണ്ണയിടുന്നു?
കുന്തീസുതനുടെസേവമുടക്കാ-
നെന്തൊരുപായമിതൊന്നല്ലാതൊരു
ചിന്തനമുക്കിഹചിന്തല്ലിപ്പോൾ"
"മൂകാസുരനെച്ചൊല്ലിയയച്ചാ-
ലാകാ,ത്താരുവഴിയല്ലിഹജ്യേഷ്ഠാ!
ഇഷ്ടാന്നസാധിക്കുമവൻ" ഇതി
ദുഷ്ടാസനനരുളിച്ചെയ്തു;
"എങ്കിൽചെന്നുവിളിച്ചുവരുത്തിൻ"
മൂകൻവന്നുവണങ്ങിച്ചൊന്നാൻ: —
"മൂകൻഞാനിഹകല്പനകേട്ടാൽ
ആകെച്ചെന്നുജയിച്ചുവരുന്നോൻ
നാകംമേദിനിപാതാളവുമിഹ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലോകംമൂന്നിലുമുള്ളജനാത്തിനു
പാകംവരുവാനുള്ളവിധങ്ങളി-
തൊക്കെപ്പോലുംഗ്രഹിയാതില്ലാ"
"ശകുനിപറഞ്ഞതുകൊള്ളാംമൂകാ!
ശകുനംകൊള്ളാമിന്നുനിനച്ചാൽ
പുലരെക്കട്ടകവന്നാലുടനെ
തലപോമെന്നതുബോധിച്ചാലും!
നിർജ്ജനമാകിനഘഠികിരിവനമതി-
ലജ്ജുനനുണ്ടുതപംചെയ്യുന്നു.
അവനെച്ചെന്നുജയിച്ചുവരാനുട-
നവകാശംവരുമെങ്കിലിദാനീം
കെല്പൊടുതുടിതിഗമിക്കഭവാനിഹ
കല്പനഞാൻപറയുന്നിതുമൂകാ!"
അതുകേട്ടവനുംതൊഴുതറിയിച്ചു
അതുഞാൻസാധിച്ചിങ്ങുവരുന്നേൻ
ചതിക്കുട്ടീടാൻനമ്മെക്കാട്ടിൽ
ക്ഷിതിയിലൊരുത്തരുമില്ലനരേന്ദ്രാ!
തടിയൻകിടിയുടെവടിവുധരിച്ചുട-
നടിയൻചെന്നിഹമടിക്കൂടാതെ
കണ്ണുമടച്ചുതപംചെയ്യുന്നൊരു
പാണ്ഡുകുമാരൻതന്റെശരീരം
വിരവൊടുചെന്നുപിളർന്നുവരുന്നു-
ണ്ടരനിമിഷംകൊണ്ടുസുരവരൻഞാൻ"
ഇത്തരമവനൊടുസമയംചെയ്തു.
മത്തനതാകിയമൂകൻവലിയൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പന്നിത്തടിയനതായിച്ചെന്നൊരു
കുന്നിൻമുകളിലൊളിച്ചുവസിച്ചു
അമരവരതനയനുടെയുരുതരതപോബലാൽ
ആകേടഹിച്ചുതുടങ്ങീമഹീതലം
കരടിഹരിഹരിണശരഭമഹിഷങ്ങളും
കാട്ടുതീതട്ടിദ്ദഹിക്കുംകണക്കിനെ;
മനുജനുടെപരവശതവിരവിനൊടുകണ്ടുടൻ
മാമുനീന്ദ്രന്മാർപുറപ്പെട്ടുമെല്ലവേ
തരണിമുനി, ഹരിണമുനി, കുശികമുനിയെന്നിവർ-
വ്യാമദേവൻ, ഭണ്ഡി, നാരദൻവ്യാസനും,
കലശഭവമുനിതിലക, നധികനിശിതൻതഥാ
കണപൻപുലസ്ത്യനും, പിന്നെവാന്മീകിയും
പലമുനികളിവരധികമതിരയമിയന്നുടൻ
പാവ്വതീകാന്തനെക്കാണ്മാൻപുറപ്പെട്ടു;
വിരവിനൊടുരജതഗിരിയുടെമുകളേറിടിനാർ,
വിശൈകനാഥനെവാഴ്ത്തിനിന്നിടിനാർ,
ഭവനപതിഭവനമതിലിയലുമതിവീരരാം
ഭ്രതങ്ങൾചെന്നങ്ങുണത്തിച്ചുമെല്ലവേ
അരവകുലമതികലയുമണിയുമഖിലേശരാ!
ആവലാധിക്കാർവരുന്നുണ്ടൊരുവിധം
രുചിരതരജടമുടിയുമധികമിഹതാടിയും
ചാരുരുദ്രാക്ഷവുംയോഗപട്ടങ്ങളും
സുരമുനികൾപലരുമുടനപിചജലപാത്രവും
മാമുനിമാരുടെവേഷംമനോഹരം
വിരവിനൊടുമുനികൾതവകഴലിണവണങ്ങുവാൻ
കാലവുംപാത്തുവാഴുന്നുബാഹ്യാങ്കണേ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുഗിരമാകർണ്ണ്യ
കണ്ണുശരാരിയുമരുളിച്ചെയ്തു.
ആശ്രിതരാകിനതാപസവരരെ
ആശ്വസവരുത്തുകവിരവിനൊടേപോയ്
കിങ്കരവരരുതുകേട്ടടനേമുനി
സംഘങ്ങളെയുംചെന്നുവരുത്തി
മുനിവരരുമതുപൊഴുതുമുരുപിനമിച്ചുടൻ
മുഗ്ധേന്ദുചൂഡനോടേവമോതീടിനാർ
പരമശിവ!പുരമഥന!വരദകരുണാനിധേ
പാവ്വതീകാന്ത!നമസ്തേനമോസ്തുതേ!
കനകനിറമുടയഫണിനികടമണികണ്ഡല!
കാലാഗ്നിദേവ!നമസ്തേനമോസ്തുതേ!
നിടിലതടനയനപൂട!നിഹതകുസുമായുധ!
നിർമ്മലാകാര!നമസ്തേനമോസ്തുത!
സകലസുരമുനിമനുജനുകുലവന്ദിത
സർവ്വേശശംഭോ!നമസ്തേനമോസ്തുതേ!"
"ദേന്തിമഹാസുരനിധനംചെയ്തൊരു
നിന്തിരുവടിവടിവോടറിയേണം
കുന്തീസുതനുടറിയമമതാകിന
ചെന്തീക്കനലതിലയ്യോ!ശിവശിവ!
വെന്തീടുന്നുജഗത്രയമെല്ലാം
നിന്തിരുവടിയറിയാത്തതുമല്ലോ;
ചിന്തിതമാകിയവരദാനത്തിനു-
മെന്തിഹതാമസമഖിലാധീശ!
ഭവനായഭവാൻത്രിപുരന്മാരുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവനാംമൂന്നേ ചൊട്ടതുമുള്ളൂ;
തവപദസേവകനാകിയപാർത്ഥൻ
ഭവനാംമൂന്നുംഭസ്മമമതാക്കും;
അവനുംപാരംമേനിതെളിഞ്ഞു
ശിവനേയൊരുപിടിയല്ലോയുള്ളൂ.
ദിവസംതോറുംകൃശനായാൽപുന-
രവസാനംവരുവരുവാനുമടുത്തു
വരമവനേകിലെന്നല്ലവനുടെ
മരണവുമാശുവരുത്തുമുമേശൻ;
തരമല്ലാത്തവനെസ്സേവിക്കരു-
തെന്നാരുമുഷ്ടന്നമങ്ങുപദേശിക്കും.
എന്തിനുശിവനെസ്സേവിക്കുന്നു?
ചിന്തിതമൊന്നുലഭിക്കയുമില്ല
ആന്തംവരുവാനൊട്ടുതാംനമ്മുടെ
കുന്തീസുതനുപിണഞ്ഞതുപോലെ
ശത്രുജയത്തിനുശിവനെക്കണ്ടാൽ
എത്രയുമെളുതെന്നൊരുമുനിചൊല്ലി
ആയതുനേരെന്നോർത്തൊരുഭോഷൻ
രാവുംപകലുംമടികൂടാതെ
കായക്ലേശംചെയ്തുതുടങ്ങി
കായുംകനിയുംകൂടെവെടിഞ്ഞു
ഉണ്ണുമുറക്കവുമൊക്കെവെടിഞ്ഞൊരു
തൂണുകണക്കേനിന്നുഭജിച്ചു
എങ്ങുംശിവനെക്കണ്ടതുമില്ലവ-
നിങ്ങിനെനിന്നുമരിക്കേയുള്ളൂ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സേവിച്ചവരെക്കുറിച്ചില്ലാതൊരു
ദേവന്മാരെച്ചെന്നഭജിച്ചാൽ
ഫലവംഫലമെന്നുള്ളപവാദേ
കേവലമിന്നഭവാനുചിതം;
നിങ്കലപശ്രുതികേൾക്കുംപൊഴുതിൽ
സങ്കടമടിയങ്ങൾക്കുമഹേശ!
ശങ്കരശംഭോ!ശതമഖതനയനു
ശങ്കനായിവരേണംഭഗവാൻ"

ഹരഹരപുരഹരപരശിവ!

(ലക്ഷ്മിതാളം)

"ശ്രീകണ്ഠ! ശിതികണ്ഠ! ശംഭോശരണം
ഫണീന്ദ്രമണികണ്ഠ! ജയജയ!
വിശേശ!വിജിതാശ! വിത്തേശസഖ!
പ്രസീദപരമേശ!ജയജയ!"

(കുംഭതാളം)

"പരിഹതസുരരിപുമണ്ഡല!ഫണികുണ്ഡല!
പരിപാലയപാണ്ഡുസുതം;
ജയജയ!മനസിജമദഭരഖണ്ഡന!
ശശിമണ്ഡന!മദവാരണചർമ്മധര!"

(മമ്മതാളം)

"ടങ്കവുംമൃഗവുംപരശ്ശുവും
തിങ്കളുംതിങ്ങുന്നിർഫണികളും
ഗംഗയുംജടയുംപലവിധം
മംഗലാഭരണംതവവിഭോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജയജയ! ഹരഹര!
പുരഹരപരമശിവ!
ജയജയ! ഹരഹര!"

(കണ്ടനാച്ചിതാളം)

"മനക്കാമ്പിലുറയ്ക്കുന്നവക്കെല്ലാംകൊടുക്കും
മടിക്കാതെവരുംനീ മഹാദേവ!
പടയ്ക്കുംമിടുക്കുണ്ടായിവരുത്തീടുവാനസ്ത്രം
കൊടുക്കാതിരിപ്പാനെന്തഹോകാരണംജയജയ!"

(ചെമ്പതാളം)

"കരബലംതടിക്കും കുരുബലംമുടിക്കും
സുരകുലംപുകഴ്ത്തും ചരഫലംകരുത്തും
പലഗുണംവരുത്തും വിജയനും"

(പഞ്ചാരിതാളം)

വിജയകരംവിപുലതരം
"വിശിഖവരം വിമതഹരം
വിമലമരം വിതര! പരം
വിഹിതവരം ജയജയ!
ഹരഹരപുരഹരപരമശിവ!"

(അടന്തതാളം)

"തവവരവരബലംകൊണ്ടും
ഗുരുതരംശരബലംകൊണ്ടും
പുനരവൻകരബലംകൊണ്ടും
ഖലനതരംഹരിബലംകൊണ്ടും
ഹരിസുതൻവരബലംകൊണ്ടും
വിരുതനായിവരുമതുതവേണ്ടു."

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്ഥംമുനികളുടെസിദ്ധാന്തമതുകേട്ട
മുഗ്ധേന്ദുചൂഡൻമുദിമന്ദസ്മിതവുംതൂകി
ഉത്തരമൊന്നവർ കഠംക്കഠത്താപംതീരുവാനാ
യത്രമാത്രമെങ്കിലുമൊന്നരുങ്ങചെയ്തില്ലെന്നതും;
മറുംതിരുമനസ്സിൽപറുന്നഭാവമെല്ലാം
കുറവംവരാതെകണ്ടതെറന്നുപോകനല്ല;
വമ്പുള്ളഭംഗിരിടീവന്നുപുറത്തിറിക്കും
മമ്പെഗമിച്ചുകൊഠംകനല്ലുനമുക്കെന്നവർ
കുമ്പിട്ടുകുപ്പിതിരുമുമ്പിൽനിന്നങ്ങുപോന്നു
വമ്പിച്ചതാപസന്മാരെല്ലാരുമൊരുമിച്ചു
ചിന്തിച്ചുറച്ചവരുംപാവ്വതീദേവിയുടെ
അന്തികേചെന്നുനിന്നുണർത്തിച്ചുവൃത്താന്തങ്ങൾ: —
"കന്തീതനയനൊരുനാളുണ്ടുസേവിക്കുന്നു
നിന്തിരുവടിയേതുംബോധിച്ചില്ലയൊദേവീ!
ചെന്തീകണക്കവനൻറദേഹംജ്വലിച്ചീടുന്നു.
വെന്തീടുമാറായല്ലൊമുന്നുഭുവനങ്ങളും
ഇന്നുമുനികഠംഞങ്ങഠംചെന്നുണർത്തിച്ചിട്ടും
കുന്നുമരുഠംചെയ്യാഞ്ഞുപോന്നുഞങ്ങളെല്ലാരും
കുന്നിൻമകളേ!നിതാൻചെന്നുണർത്തിച്ചെന്നാൽ
നന്നായ്ഫലിക്കുമെന്നുതോന്നുന്നുഞങ്ങഠംക്കെല്ലാം
തൃക്കൺമുനകഠംകൊണ്ടവകാണിക്കുന്നനേരം
മുക്കണ്ണൻതമ്പുരാൻറമുഷ്ടാന്നതാൺപോകും;
ഇക്കണ്ടപുരുഷന്മാർനൊസ്സുംഭംപോലെതന്നെ
മൈക്കണ്ണിമാരെല്ലാരുംതീക്കട്ടയെന്നപോലെ
പൊല്ലാപ്പുള്ളംവിടപാന്നാരുമസ്സുനവാക്കിന്നുണ്ടോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒരു പ്രാവശ്യമുണരാതിരിയിളക്കാതിരുന്നാൽപോരാ
ശ്രീരാമപ്രിയംപറകമാത്രമല്ലിതുനിന്നെറ
ഘോരപ്രസാദമതുമാത്രംപ്രസിദ്ധമല്ലോ;
നേരുംമൂന്നുള്ളവനെറഗാത്രംപാതിമേടിപ്പാൻ
പാത്രമായല്ലോനീയുംഗാത്രാധിരാജപുത്രി!"
എന്നതുകേട്ടഗിരിനന്ദിനിഭഗവതി
മന്ദഹാസവുംചെയ്തുമന്ദമോടരുൾചെയ്തു:—
"ഇന്നുഞാൻമടിയാതെചന്ദ്രശേഖരനോട
എല്ലാമുണർത്തിച്ചീടാമെന്നൊഴിയാതെതന്നെ
എന്നാലറിയാമല്ലോഎന്നേപറഞ്ഞുകൂട്ടി
എന്നോടുകോപിച്ചുകിൽതന്നേരംമാറിപ്പോരാ-
മെന്നരുൾചെയ്തുദേവിചെന്നുഗരീശൻമുമ്പിൽ
വന്ദനംചെയ്തുനിന്നാൾമന്ദഹാസവുംതൂകി

പദം.

നിരുപമഗുണവസതേ!ശ്രീനിലയേ!
നിശമയമേവചനം
സുരവരസുതനെന്തേവരമരുളീടാത്തു!
പുരഹരനാഗ്രഹിഭാ (നിരുപമഗുണ)
പെരികെക്കാലമുണ്ടുജ്ഞാനൻഭർത്താവെ!
പരിചൊടേസേവിക്കുന്നു
സുരപതിസുതനുടെപരിഭവംപോക്കുവാൻ
പെരികെയുണ്ടിങ്ങാഗ്രഹം (നിരുപമഗുണ)
ഘോരനിയമങ്ങൾകാണുംപാർവ്വതൻറെദേഹംപാരം
മെലിഞ്ഞുപോയല്ലോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരാതെചെന്നവനുപാശുപതാസ്ത്രം
നൽകീടേണമിനുശേഷരാ! (നിരുപമഗുണ)
ഊണുമുറക്കവുമെല്ലാംവെടിഞ്ഞുകാട്ടിൽ
വാണുതപംചെയ്തീടുന്ന
പ്രാണങ്ങൾപോകുമെന്നുണ്ടാണംകൊടുത്തീടേണം
ബാണനെറ്റവാതിൽകാത്തവനോ (നിരുപമഗുണ)
തിരുവുള്ളമെങ്കലുണ്ടെങ്കിൽതാമസിയാതെ—
സുരപതിസുതനും നൽകേണം
അരയ്യാൽനാഴികപോലുംഇളക്കാതിരുന്നുപോയാൽ
തരക്കേടുവന്നുകൂടുമേ (നിരുപമഗുണ)
ഗിരിവരമകളുടെകുലവചനം
പരിപാടികുതിനപുരമഥനൻ
സരസമൊരുവചനമരുളിമുദാ: —
"സുരസിജായതളകുചലതനയേ!
സുരവരസുതനുടെമനസ്സിൽമദം
പെരുത്തുകരുതുകഗിരിതനയെ!
പരവശമവനൊരുതരിമ്പുമില്ലാ
കരളിലഹമ്മതികുറവുമില്ലാ;
സുരകുലവരനുടെതനയനെന്നും,
സരസിജശരനൊടുസദൃശനെന്നും,
സരസചരിതങ്ങളിൽപടുതപമെന്നും,
മരുത്തിൻറമകനുടെസഹജനെന്നും,
കരുപതികളിലേറെംപ്രസിദ്ധനെന്നും,
മരുത്തിൻറമകനെക്കാൾവലിപ്പമെന്നും,
കരുത്തുള്ളവഴിഷയിലധീശനെന്നും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രുതപ്രമുള്ളവർകളിൽപ്രഥമനെന്നും,
കരത്തിൽവില്ലെടുത്തോരിൽമുമ്പനെന്നും,
ശ്രുക്കന്നാരെക്കാട്ടിൽപ്രഥിതനെന്നും,
നരകമഥനനൊട്ടുസഖിതപമെന്നും,
നരപതികളിലോരംപ്രസിദ്ധനെന്നും,
തരുണീകുലമണിക്കരമണനെന്നും,
തരുണിശ്രുണമുടയപുരുഷനെന്നും,
പൊരുവതിനതിതരാംവിരുതനെന്നും,
പടുതരമമരാൽഭരിതനെന്നും"

"ഇത്തരമുള്ളൊരുഗർവ്വശമിപ്പാൻ
ഇത്തിരിപാകംവന്നേതീരൂ
യുദ്ധംചെയ്യുതളച്ചവരുമ്പോൾ
ബുദ്ധിയിൽനല്ലവിവേകവുമുണ്ടാം;
പാരംവന്നപഴത്തൊരൊടുകിനു
നീരുംകെട്ടിയുറച്ചുചമഞ്ഞാൽ
ക്ഷാരംവെച്ചുപഴപ്പിച്ചവിടെ
പാരംവെച്ചുമൃദുതപംവന്നാൽ
വ്യാധിയെടുത്തുകളഞ്ഞതിനാകേ
ശോധനവന്നാലുടനെതന്നെ
വരളാനുള്ളകുഴമ്പുമതിന്മേൽ
പിരളുംനേരംതാനേവരളും;
തരളാംബുജദളനയനേ!നിന്നൊടു
കരുളപറഞ്ഞിട്ടെന്തൊരുകാര്യം
ദുഷ്ടകിടക്കെവറട്ടംപുണ്ണതു
പൊട്ടംപിന്നെയുമൊരുസമയത്തിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കട്ടംപെരുകാതവനൊടുയുദ്ധം
ചെയ്താലുണ്ടതുകണ്ടാലുംനീ.
എലിയേപ്പോലെയിരിക്കുന്നവനൊരു
പുലിയേപ്പോലെവരുന്നതുകാണാം
നോറുവിശന്നകിടക്കുംഫൽഗ്ഗുന-
നോറുവരുമ്പോൾഭ്രമികുലുങ്ങും.
കാറിന്മകനുടെസോദരനെന്നതു
കാട്ടിത്തരുവൻകണ്ടാലുംനീ;
കാട്ടാളാകൃതികൈക്കൊണ്ടിഹഞാൻ
വേട്ടയുമാടിനടക്കുന്നേരം
കോട്ടംകൂടാതവനൊടുസമരം
കൂട്ടുവതിന്നുംസംഗതിയുണ്ടാം;
മറ്റോലുംമൊഴിയാളേനീയൊരു
കാട്ടാളസ്ത്രീവേഷമെടുക്കാ;
കൂട്ടക്കാരിവർഭ്രതഗണംപല-
കാട്ടാളന്മാർകൂടെവരേണം;
കുംഭോദരനും,കുംഭീധരനും
കുംഭാണ്ഡകനുംകുംഭിലകനും,
സിംഹീരണനും,ശൂലാംഗ്രിപനും,
ശൂലാവൃതനും,കുംഭനികുംഭൻ,
കണ്ഡിചരടൻ,കുഞ്ജരജംഘ-
നഗ്രൻവീരൻ,ഗണ്ഡുകാക്ഷൻ
കുണ്ഡിരവനും,ഭൃംഗിരടിയും,
ഘണ്ടാരവനും,ഭൈചീരജനും,
ഭൃംഗരാജനു,സുമർദ്ദനഭദ്രൻ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വീരഭദ്രനതി,ഭദ്രനുഗ്രൻ
ഭൈരവൻ,മണിവരൻ,മണികണ്ഠൻ,
നന്ദികേശപ്രമുഖമാനൻ,
ഗന്ധർവതൊണ്ണൂവനമ്പതികളാവാൻ,
ശപ്തരായിചിലരോടുകരുതും,
പോക്കുപോലെചിലരൊട്ടുതടുത്തും,
വെക്കമൻപൊടുനടപ്പിനശേഷം
തക്കമിന്നുമമവേട്ടകളാടാൻ"

ഇത്ഥംമരുളിച്ചെയ്തുമഹേശൻ
സത്വരമങ്ങൊരുവനചരനായി
തത്രസുവർണ്ണകവർണ്ണശരീരൻ
തത്രവിളങ്ങിവിശേഷമനോജ്ഞം;
ജടമുടിനല്ലൊരുതലമുടിയായി,
നിടിലത്തിരുമിഴിതിലകമതായി,
ഫണിമണിമാലകൾപീലികളായി,
ഫണിപതിവാസുകികടകമതായി
അസ്ഥികൾശംഖാഭരണവുമായി,
അത്തൊഴിൽകണ്ടാലെത്രമനോജ്ഞം
കരിത്തോൽനല്ലുകറുത്തുടുക്കുലം
വരിത്തോൽഭുജംഗംപൊന്നരഞ്ഞാണം
വെൺമഴുശൂലംചാപംശരവും
വെൺമയിലവപുനരങ്ങിനെയല്ലോ;
കന്നിൻമകളുമതിന്നനുകൂലം
കന്നിക്കരുകുലമാലയണിഞ്ഞു
കൂടുകറുത്തൊരുപൂടവയുടുത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കെട്ടേയെട്ടത്തൊരുകോലുമെടുത്തു
ശങ്കരഭാമിനികൈകളിലങ്ങഥ
ശംകംമുടവുകഠകൊണ്ടുനിറച്ചു
മെച്ചമിയന്നൊരുകൈവിൾമുഴവൻ
പിച്ചളമോതിരമിട്ടവിളങ്ങി-

നടന്നുകാനനതടത്തിലമ്പൊട്ട
കടന്നുവേട്ടകഠത്തുടങ്ങി,നല്ലൊരു
കുറുത്തപട്ടകളുടുത്തുകൊണ്ടിരു-
പുറത്തുതൊങ്ങലുനിരത്തിയമ്പൊട്ട
ഉരത്തകാമ്പുകമെടുത്തുതാൻകണ
തൊടുത്തുകാനനതടത്തിലെത്തിന
കടുത്തപന്നികളുടുത്തപോത്തുകഠം
ആടക്കമെന്നിയേനടക്കുമാനകഠം
തുടങ്ങിയിങ്ങിനെമൃഗങ്ങളിൽവിട-
ത്തുടങ്ങിലീലകളൊടുങ്ങികേഴകഠം.

പാണ്ടൻനായുടെപല്ലിനുശൌര്യം
പണ്ടെപ്പോലെഫലിക്കുന്നില്ലാ
പണ്ടിവനൊരുകടിയാലൊരുപുലിയെ
ക്കണ്ടിച്ചതുഞാൻകണ്ടറിയുന്നോൻ;
കാടൻനായുംകാട്ടിൽവരുമ്പോഠം
കോളല്ലാതൊരുപേടിതുടങ്ങും
വീട്ടിൽവരുന്നവരെപ്പലരെക്കടി
ക്കുട്ടിയചണ്ഡക്കാരനെഞാനൊരു
ക്കൂട്ടിലതാക്കിച്ചങ്ങലയിട്ടഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂട്ടിപ്പിന്നെക്കുഞ്ഞിക്കുടിക്കു;
വെള്ളൂ,വാവായെന്നുവിളിച്ചാൽ
തൊള്ളതുറന്നുപറന്നുവരുന്താൻ
കള്ളനുതുള്ളിക്കുഞ്ഞിക്കൊടുപ്പാ-
നുള്ളൊരുപായംകാണ്മാനില്ല;
കാറുംകൊണ്ടവനെപ്പൊഴുമങ്ങിനെ
കൂറൻപോലിറയത്തുകിടക്കും
തിന്മാനല്ലാതൊന്നിനുപോലും
നമ്മുടെവീട്ടിൽകാണ്മാനില്ലാ;
വണ്ണൻവാഴകണക്കേതടിച്ചൊരു
പൊണ്ണൻനായുണ്ടുനമ്മുടെവീട്ടിൽ
അണ്ണനുമാത്രംചോറുണ്ടവിടവ-
നുണ്ണുമ്പോൾനല്ലുരുളകൊടുക്കും;
പന്നിയിറച്ചികൾപണ്ടേവേണ്ടാ
ഉന്നിലകൊണ്ടൊരുപൊറുതിയുമില്ല.
കുറിച്ചെവിയൻനായേക്കൊണ്ടൊരു
കുറവംപറവാൻകാണ്മാനില്ലാ,
വേട്ടക്കായിവിളിക്കുന്നേരം
പെട്ടക്കാരനുചെവിയുംകേളാ
വേട്ടക്കാക്കവിളിച്ചുകൊടുത്താൽ
ജ്യേഷ്ഠൻകേട്ടാൽകലശലുകൂട്ടും.'
ഇത്തരമൊരുവകകാട്ടാളന്മാർ
ചിത്തരസേനപറഞ്ഞുചിരിച്ചും
കൊച്ചുടിക്കാടുതകർത്തും
ബദ്ധപ്പെട്ടുനടന്നുതിമിർത്തും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചാടിവരുന്ന മൃഗങ്ങളെയെല്ലാം
കുത്തിക്കൊന്നുകളിച്ചുപുളിച്ചും
ചണ്ഡമൃഗത്തെക്കെട്ടിയെടുത്തും
മത്തഗജത്തെച്ചെന്നുതടുത്തും

വരിയൻപുലിയെച്ചുരികകഠംകൊണ്ടും
കരടിമൃഗത്തെപ്പരിഘംകൊണ്ടും
ഒന്തികുലത്തെക്കുന്തംകൊണ്ടും
ബാലമൃഗത്തെവേലുകഠംകൊണ്ടും
വ്യാഘ്രകുലത്തെചക്രംകൊണ്ടും
വ്യാളമൃഗത്തെവാളുകഠംകൊണ്ടും
മക്കടവരെക്കക്കടകൊണ്ടും
ഗന്ധമൃഗത്തേഗദയെക്കൊണ്ടും
ഖഡ്ഗമൃഗത്തെഖഡ്ഗംകൊണ്ടും
കണ്ണീരവരെമുസ്സുണികഠംകൊണ്ടും
കാട്ടംപടലുംകട്ടത്തിലകൊണ്ടും
തെരുതെരെയങ്ങുവധിച്ചുതുടങ്ങി.
വിരുതുപെരുത്തൊരുഹരഭൃത്യന്മാർ;
തടിയൻപന്നിയെവെടിവെപ്പാനാ-
യൊരുവൻചെന്നൊരുപടലിലൊളിച്ചു
പടലിൽകണ്ടതുപന്നിയതെന്നൊരു
ഭടനൊരുവെടിയുംചെച്ചാനുടനേ
തടിയൻവെടികൊണ്ടവിടെമറിഞ്ഞു
കാടിച്ചെന്നിതുവെടിവെച്ചവനും
മക്കടനല്ലിവനയ്യോ!നമ്മുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കടെമാതുലനിങ്ങനെകമ്മം!
മലയന്മാരൊരുദിക്കിൽചെന്നു
വലയുംകെട്ടിപ്പാക്കുന്നേരം
കലയെക്കണ്ടുഭയപ്പെട്ടൊരുവൻ
തലയുംകുമ്പിട്ടോടിപ്പോയി
വലയിൽപ്പെട്ടവലഞ്ഞതുകണ്ടു
മലയനൊരമ്പുപ്രയോഗിച്ചുടനേ
തലയിൽകൊണ്ടുതറച്ചുവിറച്ചൊരു
ഫലമില്ലാതെമരിച്ചാൻഭോഷൻ;
നായന്മാരുടെനായാട്ടിങ്കല-
പായംപലവിധമിങ്ങനെയുണ്ടാം
ആയതിനൊന്നുംസംഗതിയില്ലവി-
നായകജനകൻകളിയാടുമ്പോൾ.

കാട്ടാളരാജന്മാരുംകാട്ടാളസ്ത്രീയുംതന്റെ
കൂട്ടാളിവൃന്ദത്തോടെവേട്ടവിനോദംപൂണ്ടു
കുന്തീകുമാരനുടെആന്തികംതന്നിൽചെന്നു
പന്തിനിരന്നുനിന്നുഅന്തിയുംവന്നണഞ്ഞു;
തടിച്ചൊരുപന്നിവേഷംനടിച്ചൊരുമൂകാസുരൻ
കടുത്തൊരുകോപത്തോടങ്ങടുത്തുപാർത്ഥനെക്കൊൽവാൻ
ഉരത്തപന്നിക്കുറുറന്റെ പെരുത്തഘോഷങ്ങൾകേട്ടു
കുരുത്തുള്ളജ്ജുനൻതന്റെഗുരുത്വംകാണ്മതുനേരം
അഴിച്ചുസമാധിനേത്രം മിഴിച്ചുനോക്കുന്നനേരം
ഉറച്ചുതന്നുടെദേഹംമറച്ചുകൊണ്ടൊരുശത്രു
ചതിച്ചുനമ്മെക്കൊല്ലുവാൻകുതിച്ചുവന്നിതുമൂഢൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വധിപ്പാൻവരുന്നവനെവധിച്ചാൽമൽഗുരുനാഥൻ
വിധിച്ചകർമ്മങ്ങൾക്കേതുംവിരുദ്ധവുമില്ലനൂനം
പടുതപമോടേവംചിന്തിച്ചെടുത്തുഗാണ്ഡീവംകയ്യി-
ലെടുത്തുനല്ലൊരുബാണംതൊടുത്തുകോപംനടിച്ചു.

ശ്ലോണിത്തടിയനെനോക്കിയയച്ചൊരു
ബാണമതുൽക്കടമക്കിടിതന്നുടെ
ശ്ലോണാംചെന്നുപിളന്നൊരുനേരം
പ്രാണങ്ങൾക്കപ്രിയാണമടുത്തു
സംഗതികൊള്ളാമെന്നുമുറച്ചി-
ട്ടംഗജരിപുവുംബാണമയച്ചു
പൃഷ്ഠംതുടുതിപിളന്നതിരിച്ചു.
വന്നുപതിച്ചെന്നോർത്തുകിരീടി
മെന്നുകരത്തിലെടുത്തൊരുസമയം
വന്നുസമീപേനിന്നു കിരാതൻ
കന്നുകയത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
:നമ്മുടെബാണംമോഷ്ടിപ്പാനോ
ദുർമ്മതിവന്നുതപംചെയ്യുന്നു?
അമ്പുകളില്ലനിനക്കെന്നാലതി-
നമ്പുകൊഠംകൊണ്ടുവരുത്തിക്കോനീ;
അമ്പൊടുനമ്മൊടുയാചിച്ചാൽപ-
ത്തമ്പതുകണകഠിതരുന്നുണ്ടിഹഞാൻ;
കട്ടകവന്നാലുടനെതന്നെ
വെട്ടുംതരുമതുസംശയമില്ലാ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ള്ളുനിനച്ചിഷ്ടകണ്ണുമടച്ചൊരു
കള്ളൻനിന്നുതപംചെയ്യുന്നു.
കൊള്ളാമിതുമിന്നിതുവഴിപോക്കു-
ക്കുള്ളുധനങ്ങൾപിടിച്ചുപറിപ്പാൻ;
പകൽകഴിവോളംകപ്പാനെങ്ങും
കഴിവില്ലാഞ്ഞുതപോധനഭാവം
ഇക്കൻപോയിമറഞ്ഞൊരുസമയെ
തസ്കരണത്തിനുസമയംനോക്കും;
ടിക്കുകളൊക്കെനടന്നുടിനേരം-
നുടിക്കുംമുമ്പെവന്നുകളിക്കും
കണ്ണുമടച്ചുവിചാരിക്കുന്നതു
പൊന്നുള്ളേടംപണമുള്ളേടം
പെണ്ണുള്ളേടമതല്ലാതിന്നൊരു
നിനവില്ലനിനക്കെന്തൊരുകഷ്ടം!
നാണംകൂടാതയ്യോനമ്മുടെ
ബാണംകട്ടവനേതിൽക്കൂട്ടം?
ഞാണങ്ങൾക്കുപിറന്നവനെങ്കിൽ
പ്രാണത്തെക്കാൾനാണംവലുതേ"
വ്യാധവചസ്സുകൾകേട്ടടനപ്പോൾ
ക്രോധമിയന്നുരചെയ്തുകിരീടി
"നില്ലെടവേടാനിന്നുടെപല്ലുകൾ
തല്ലിയുതിപ്പാൻഞാൻമതിയാകും
ഇല്ലൊരുസംശയ"മെന്നുപറഞ്ഞു
വില്ലുവലിച്ചുകുലച്ചുകിരീടി
നല്ലൊരുബാണമെടുത്തുകുലച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മല്ലശരാഭിക്കിട്ടഥവിട്ടു.
തെല്ലു: പഴുതാതവനുടനേരെ
ചെല്ലുന്നതുകണ്ടംബരചാരികഠം
അല്ലൽമുഴുത്തുവിരണ്ടുതുടങ്ങി
തെല്ലുകുലുങ്ങീലന്തകവൈരി;
വില്ലിൻമുനകൊണ്ടവനുടെബാണം
തല്ലിയൊടിച്ചുപൊഴിക്കണകണ്ടു;
അതുകണ്ടപ്പോളതിപരുഷത്തോ-
ടതിലധികംശരവർഷത്തെയ്തു
അതിശയമവനുടെശരനികരത്താൽ
കതിരവനുടെകിരണങ്ങഠംമറഞ്ഞു.

നാടുനടുങ്ങിനാലുനിലയുംകുലുങ്ങിമാനം
കലയുംനടുങ്ങിതമ്മിൽകലഹം മുഴുത്തനേരം
മലമകളുതുനേരംതലയുമഴിഞ്ഞുകുത്തു-
മുലയുംതുളുമ്പിച്ചെന്നുകലഹംശമിപ്പാനായി
പലവാക്കുമരുഠംചെയ്തുഫലമില്ലെന്നോത്തുമാറ
പരിചോടെപാവ്വതിയുംകലശൽപിനെയുമേറി.

മലമകഠംഭഗവതിപുനരരുഠംചെയ്തു
മലരിപുസുതനുടെബാണമശേഷം
മലർസമമാകെന്നരുളിച്ചെയ്തു
മലർശരനായിമഹേന്ദ്രതനൂജൻ;
ശരധിയിലൊരുശരമില്ലാതാകെ-
ന്നരുഠംചെയ്തുഗിരിനന്ദിനിയപ്പോഠം
ഇല്ലെന്നാകിൽശരവുംവേണ്ടാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലതരംപുനരെന്നുകിരീടി
വില്ലുവലിച്ചഥതല്ലുതുടങ്ങീ
മല്ലശരാരിയെവിരവൊടുപാത്ഥൻ;
ഹരനുടെജടയിൽകടികൊണ്ടീടിന
സുരനദിയാകിയഭഗവതിയപ്പോൾ
വലരിപുസുതനുടെവില്ലുപിടുങ്ങി-
ത്തരസാതനുടെതിരയിലൊളിച്ചു;
ചാപംപോയൊരുസമയേവിജയൻ
കോപംപൂണ്ടുമരങ്ങൾപറിച്ച്
താപസവന്ദിതനാകിയശിവനെ
ത്താഡനപീഡനമങ്ങുതുടങ്ങി
ശ്രീക്ഷണനുംഹരിസുതനുംതമ്മിൽ
വൃക്ഷംകൊണ്ടുമടിച്ചുപിടിച്ചും
വട്ടംതിരികചവിട്ടുകമുട്ടുക
കട്ടയിലിട്ടുചവിട്ടിയുരുട്ടുക
തുള്ളുകകിള്ളുകതങ്ങളിലിങ്ങനെ
തുള്ളിയലഞ്ഞുവലഞ്ഞുകിരീടി.

തല്ലുംചവിട്ടുംകൊണ്ടങ്ങെല്ലുംപൊടിഞ്ഞുപിന്നെ
വല്ലുംകൊഴിഞ്ഞുമടമെല്ലാംശമിച്ചുപാത്ഥൻ
വല്ലാതെത്രുമൈവീണാൻവില്ലാളിമാരിൽമുൻപൻ
അല്ലൽമുഴുത്തുപാത്ഥനുള്ളിൽവിചാരംപൂണ്ടു
ചാരുമൂർത്തേഗൌരീനാഥ!കാരുണ്യാംബുരാശേനാഥാ!
കാരുണ്യംകുറവാനെന്തുകാരണം?ശംഭോ!
എത്രനാളുണ്ടയ്യോ!ഞാനുംസേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്രനാളുമെന്നെറകാമംപൂരിച്ചില്ലയ്യോ!
കേടനേകമുണ്ടെന്നാലും കേവലംനീശിക്കിയാതെ
വേടനെക്കൊണ്ടെന്നെത്തല്ലിക്കൊല്ലിക്കുന്നേതു?
അത്രയല്ലാകാട്ടാളന്റെ തല്ലുകൊണ്ടുംകുത്തുകൊണ്ടും
എത്രയുംതളർന്നുദേഹംധാത്രിയിൽവീണു.
നാൽവർക്കുടംസഭതന്നിൽവാലെടുപ്പാനുള്ളമൂലം
ബാലചന്ദ്രചൂഡാ!നീതാൻകാരണംശംഭോ.
കണ്ണനുംശകുനിയുമാകണ്ണനംചെയ്യുന്നനേരം
കണ്ണസൌഖ്യംവന്നുകൂടുംകൌരവന്നാക്ക്
ഉറക്കാരൻപാത്തൻപോരിൽ
തോറുപോൽവേടനോടെന്ന-
തോറവുംകുറവായ്വന്നുനാറുവർകേട്ടാൽ
കുത്സാമുത്തികയാകഥകഞ്ചനംപൃഥാ
പുത്രസ്നിഗ്ദ്ധത്രാകൃതിം
കൃത്യായോതിസമച്ചുന്നുകൃതവാൻ
പത്രാണിത്രാടരാൽ
ചിത്രംതത്രകിരാതപുംഗവശിരോ
ഭഷ്ടാനിസന്ദൃഷ്ടവാൻ
തത്രൈവേന്ദുകലാജടോപിചമൃഡോ
നോരണ്യേചയ്യാച്ചനാൽ.
മുത്തികകൊണ്ടൊരുശിവലിംഗത്തെ
തൃധരിത്രിയിലങ്ങുവാക്കി
തത്രപഴുത്തുകൊഴിഞ്ഞുകിടക്കും
പത്രമെടുത്തുടനച്ചനചെയ്തു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൃത്തികലിംഗങ്ങൾകൽപ്പണഞ്ഞി
മൃത്യുഞ്ജയനൊസ്സേവയുടങ്ങി.
മൃത്യുഞ്ജയജയശങ്കരശംഭോ!
ഇത്രത്തൊഴുതുവണങ്ങിനപാർത്ഥൻ
പത്രമതെല്ലാംവേടർതന്നുടെ
മസ്തകസീമനികാണ്മോരായി
എന്തൊരുവിസ്മയമെന്നുവിചാരി-
ച്ചന്തികസീമനിമേവുംവേടനെ
മുഴുവൻനോക്കിക്കാണ്മാംനേരം
മുഴുവുംമാനംപുരിജടമുടിയതി
ലൊഴുകുംസുരനദിതന്നുടെതിരയതിൽ
മുഴുകുംചന്ദ്രക്കലയുംപുമ്പയു-
മണികൾനടേതിരുമിഴിയുടെവടിവും
തിരുനാസികയുംതുക്കണ്ണിണയും
തിരുമുഖവുംമൃദുമന്ദസ്മിതവും
ഗണ്ഡതലവുംതിലകമാരിടവും
ഉടമംനാഭീകന്ധരകടിതട-
മതിരമണീയംഫണികാഞ്ചിഭ്രണം
കരിചർമ്മാംബരമുരുപീയവും
പരിമൃദുജാനുകജംഘായുഗവും
തിരുവടിമലരുംനഖപംക്തികളും
ഗിരിമകൾതാനുംകരിമുഖനനുമുഖ-
നടനോഹരിഹരസുതനുംവേട്ട-
സ്സൊരുമകനുംബഹുഭ്രുതശ്രുങ്ങളും
കരുമിച്ചങ്ങനെകാൺമോരായ്;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പങ്കജശരനുടെഹുങ്കുതിതീർത്തതേ
ശങ്കരജയജയസങ്കടഹരഹര!

ഏതുംഗ്രഹിയാതെഞാൻചെയ്തോരപരാധങ്ങൾ
എല്ലാംക്ഷമിച്ചുകാർക്കകല്യാണകരശംഭോ!
അംഗങ്ങളടിയത്തിന്നെങ്ങുമില്ലകാവല്ലോ;
അങ്ങുവന്നുവന്ദിപ്പാനിങ്ങുശക്തിയുമില്ലാ
മഞ്ജുളനേത്ര!വന്ദേഗംഗാശ്ലേഷണാ!വന്ദേ
തുംഗാനുഭാവവന്ദേ!മംഗല്യാകാരവന്ദേ

അതിശയഭക്ത്യാവിവശനതാകിയ
ഹരിസുതവചനംകേട്ടുഗിരീശൻ
മതിതളിർതെളിവൊടുചെന്നുകരംകൊ..
ണ്ടതിമോദേനപിടിച്ചുഴറിച്ചു..
ച്ചുംഗശ്രേഷ്ഠംതൊട്ടുതലോടി
തുംഗപരാക്രമപുഷ്ടിവരുത്തി
പുംഗവകേതനനാകിയഭഗവാ-
നംഗജശാസനനിങ്ങനെചൊല്ലി:—
"വത്സധനഞ്ജയതുംഗകളേബര!
വത്സരമനവധിജീവിച്ചീടുക!
മത്സരമെല്ലിരിപുക്കളെയെല്ലാം
ഭസ്മമതാക്കാൻനീമതിയാകും;
ഭീമസഹോദരനാകിയനിന്നുടെ
ഭീമപരാക്രമമറിവാനായി
ഭീമകിരാതശരീരമപൂണ്ടു
ഭീമതരംബാഹുയുദ്ധംചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമകുലോത്തമനാകിയനിങ്കൽ
പ്രേമപ്രീതിവരുന്നനമുക്കു?
കാമാധികസുകുമാരാനിന്നെ-
കാൺമാനിത്താഴിലൊക്കെയെടുത്തു
പാശുപതാസ്ത്രംവാങ്ങുകതവാഹിത-
മാശുലഭിക്കുംവൽഗ്ഗുനവീരാ!
കുണ്ണസുയോധനഭീഷ്മാദികളാം
അണ്ണവമാശുകടപ്പാൻനല്ലൊരു
കുപ്പുൽമരക്കലമെന്നുടെബാണം
കെപ്പോടുകൊണ്ടുഗമിക്കധനഞ്ജയ!
പുരിപുഭഗവാനിദമരുൾചെയ്തു
ശരവുംവരവുംദാനംചെയ്തു
ഗിരിമകളോടുംപ്രമഥാദികളോട-
മങ്ങുഗമിച്ചുറഞ്ഞുദശായാം
തിരയിൽമറച്ചൊരുവില്ലുലഭിപ്പാൻ
സുരനിമ്നഗയെസ്സ്തുതുടങ്ങി.

നമസ്തുഗംഗായെത്തൃഭ്യംരണത്തിൽമയാകൃതമാം
സമസ്താപരാധമെല്ലാംക്ഷമിച്ചുവരംനൽകേണം.
അരികളെവെൽവതിന്നായ്പരമശിവൻനൽകിയ
ശരമിതുപാശുപതംപഴുതേയാംവില്ലില്ലാഞ്ഞാൽ
ഇത്തരംസ്തുതികേട്ടുസതുരംപ്രസാദിച്ച
ഉത്തമനാമവനോടുത്തരമരുൾചെയ്തു.

വില്ലാളിവീരപാർത്ഥവില്ലിതുരാധംചിച്ചാലും?
മല്ലീശരാന്തകനോസ്സേവിച്ചുവസിച്ചാലും
ഇത്തരംവരംനൽകിസതുരംമറഞ്ഞതുമ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുരവരനരുളാൽ രഥവുംകൊണ്ടു
സുരവരസൂതൻമാതലിവന്നു
പെരുകിനമോദംകൈക്കൊണ്ടുടനേ
സുരവാസുനരഥമതിലേറി
സുരലോകംപ്രതിയാത്രതുടങ്ങി
കുരുകുലകമലദിനേശൻപാർത്ഥൻ
മംഗലമിക്കഥകേൾക്കുന്നോർക്കും
മംഗലമനവധിവന്നുഭവിക്കും.

കിരാതം കാട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൨. മോഹയാത്ര.

അണിമതികലയുംസുമവാഹിനിയും
ഗണിപതിഗണഗണമണികളുമണിയും
ഫണഗണമേറിനപുരിചിടയുടയോൻ
പ്രണതശിവങ്കരനാഗജാരമണൻ
കരിണീവടിവുചമഞ്ഞുവിളങ്ങിന
തരുണീമണിയാംഗിരിസുതയാസഹ-
കരിവരവേഷംപൂണ്ടൊരുദിവസം
കരിഹരിശരഭവരാഹമഹാമൃഗ
പരിവൃതമാകിനവിപിനാന്തന്നിൽ
പരിചൊടുവിഹരിച്ചീടിനസമയേ
പെരുകിനമട്ടമലർവാസനകൊണ്ടും
സുരഭിലമയപവനാഗതികൊണ്ടും
പരിസരമിളകളിർത്തുകുതികൊണ്ടും
പാഴ്തപഞ്ചമരാഗംകൊണ്ടും
പരിണതശശധരകിരണംകൊണ്ടും
സരളകകളകുളാവലികൊണ്ടും
സരസിജശരശരനികരംകൊണ്ടും
സരസികുമദവനധൂളികഠംകൊണ്ടും
പരവശമാനസരാമവരുടനേ
പരിചൊടണഞ്ഞുപുണന്നൊരുനേരം
തരസാവന്നുപിറന്നുവിളങ്ങും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തരുണാദിവാകരകോടിസമാനൻ
കരിമുഖമാകിനപരദൈവതമേ!
വരമരുളീടുകയനുദിക്കുന്നേൻ.

കല്യാണവാരിരാശി കല്ലോലജാലംപോലെ
നല്ലൊരുതിരുമിഴിവില്ലാട്ടംകൊണ്ടുമമ
കല്യാണമരുളുക കല്യാണീവാണീദേവി!
ഫുല്ലാരവിന്ദരുചി വെല്ലുന്നഭംഗിയുള്ള
സല്ലോചനങ്ങളുടെ തല്ലോടിടകലരും
മല്ലായുധൻപോലെ വില്ലോടുതുലിതമാം
ചില്ലിമയകനകവല്ലീവിലാസംകൊണ്ടു-
മുല്ലാസഗ്രഹണമുവില്ലാതെവിലസുന
സല്ലാപമധുരസുസല്ലാളനങ്ങൾകൊണ്ടു-
മെല്ലാനേരവുമെന്നെ കല്യാണി!കാത്തരുൾക
കല്യേ!ഭഗവതി!നീയല്ലാതിനിക്കുഗതി-
യില്ലാ മമ മനസി വല്ലായ്മവന്നീടുന്ന-
തെല്ലാമകത്തിപ്രതി മല്ലന്മാരുടെമദ-
മെല്ലാംകറപ്പതിനു നല്ലൊരുവചനംകൊ-
ശല്യംതരികമമ ശല്യങ്ങൾതീർത്തരുൾക
മല്ലാധിവാസജായേ മല്ലാക്ഷിസരസത്തീ
ചൊല്ലേറുമൊരുകഥചൊല്ലുന്നതെന്നുതുച്ചി
തെല്ലുണ്ടിനിക്കുചാരുകില്ലുണ്ടതിനുപിതന്നെ
നല്ലോരമൃതരസകല്ലോലജാലങ്ങൾകൊ
ല്ലുങ്ങളാംകവികൾ ചൊല്ലുമ്പോൾനിങ്ങളുടെ
ചൊല്ലുകൾകേൾക്കുന്നതൊന്നല്ലനൂനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുച്ഛംകവിതാഫലമില്ലെന്നറിഞ്ഞീടേണം
വല്ലാത്തകവിതകൾ ചൊല്ലുന്നവനെക്കാട്ടിൽ
ചൊല്ലാതിരിക്കുന്നവൻനല്ലു നിരൂപിച്ചാല-
തല്ലാതെദുസ്സാമർത്ഥ്യമെല്ലാംതുടങ്ങുന്നേര-
മെല്ലാക്കുംപരിഹാസമല്ലാതെവരികില്ല;
കല്ലാത്തവാക്കുവന്നുചൊല്ലുന്നപുരുഷനെ-
കൊല്ലാതെകൊല്ലുമുടനെല്ലാമഹാജനങ്ങൾ;
വല്ലാത്തദുഷിവാക്കുതെല്ലുംസഹിച്ചുകൂടാ
തല്ലുകൊണ്ടെന്നാലതുതെല്ലുദിവസമങ്ങു
ചെല്ലുമ്പോൾവേദനകളെല്ലാം ശമിച്ചുപോകും,
വല്ലാത്തവാക്കുഹൃദിശല്യംതറച്ചുപോലെ
അല്പൽവരുത്തുമതിനില്ലുറവസാനമ-
തെല്ലാംവിചാരിക്കുമ്പോൾചൊല്ലാനുമെളുതല്ലാ
നല്ലുരുകടാക്ഷമല്ലാതൊരുശരണ-
മില്ലാമനുഷ്യർക്കുചൊല്ലാമൊടുക്കമിനി;
ധരണീസുരകുലമകുടമഹാമണി
ഗുരുനാഥൻമമവരമരുളേണം
ധരണിസുരപ്രഭുചെമ്പകനാടാം
അരവിന്ദാകരദിനകരനരശൻ
ധരണീധരനുടെചരണാംബുജയുഗ-
ശരണീകൃതനിജകുലണീയൻഗുരു
കരുണാമൃതരസവരുണാലയനതി-
തരുണാമിതരുചിപരിണാഹംകൊ-
ണ്ടരുണാമലനവകിരണാവലിയുടെ
പരിണാമായിതകരുണാകാരൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അരുണാംശുലിനവ ചരണാംഭോരുഹ-
നരുണാപാംഗസ്ഫുരണാനന്ദൻ
ഹരിണാകനകവിതരണാദിഷുസുര-
തരുണാനീതിഷ്ഠരുണാധൈര്യേ
ഗിരിണാസമഗ്രണനരുണാ,സുമധുര
തരുണീമാനസഹരണോചതിനിജ
കരണോന്നതഗ്രണഭരണോദാരവി-
ഹരണോദാത്തൻ,സുരണോദഗ്രൻ,
ചരണോനുഖജനശരണോനന്നിദ്രൻ;
ധരണീപാലനശീലൻനരപതി
ചരണംപരിചൊട്ടവന്ദിക്കുന്നേൻ
വരണംമമഗതിപരിണാമസുഖം.

ശ്ലോകം.

ഗോഷ്ഠീസാവിരളാനയത്രഘടതേ-
സത്താപുരോഭാഗിനാം,
നാരിസാഖലുദുർല്ലഭാനകുസ്തി
ശ്ലിഷ്ടംയദിയംമനഃ;
ദുഷ്പ്രാപഞ്ചതദംബുതീരജരജോ
രാജിന്നയദ്ദൃഷദയേ,
ദുസ്സാധഞ്ചസുഖംതദാവിലയതേ
ദുഃഖാനുവൃത്തിന്നയൽ;

ഇതിനുടെപൊരുളുപറഞ്ഞീടാമതു
മതിമാന്മരറിയേണമിദാനീം;
അതിയായുള്ളഗ്രണങ്ങൾവരുമ്പോ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളതിലൊരുദോഷമകപ്പെടുമല്ലോ;
ഃമുറുംനല്ലമഹാജനമെല്ലാം
ചുറുംവന്നുനിറഞ്ഞസഭായാം
കുറവംനോക്കിപ്പറവാൻവലിയൊരു
കുറികണക്കിനെനില്ക്കും ചിലരിഹ;
ദോഷഗ്രാഹികളില്ലാതുള്ളൊരു
ദോഷജ്ഞന്മാരുടെസഭതുഷ്ടം;
വേഷമനോഹരിയാകിയപെണ്ണിനു
ഭൂഷണമൊന്നുണ്ടതുമുരചെയ്യാം;
പല്ലവമെന്നതുപോലേദേഹം
പല്ലുഞ്ഞുണ്ടുമതെത്രമനോജ്ഞം!
നല്ലകടാക്ഷംനല്ലൊരുഭാവം
സല്ലാപങ്ങളുമാനന്ദകരം
എല്ലാമിങ്ങനെമംഗലമെങ്കിലു-
മല്ലാതുണ്ടൊരുദോഷമവശ്യം
കല്ലുകണക്കേകഠിനംഹൃദയമ-
തല്ലാതുള്ളവശുദ്ധർല്ലഭമല്ലോ;
ചാരുതയുള്ളൊരുസലിലത്തിനൊരു
നീരസമുണ്ടതുബോധിക്കേണം,
തീരത്തുള്ളൊരുപൊടിപടലംബത
ചേരുന്നേരമതൊന്നുകലങ്ങും.
എന്നതുപോലെനല്ലസുഖത്തിനു-
മൊന്നുവിരുദ്ധംദുഃഖാഗമനം
അന്നന്നോരോദുഃഖാനുഭവം
വന്നിടകൂടാതുള്ളസുഖംബഹു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുർല്ലഭമെന്നുധരിച്ചീടേണം
നല്ലബുധന്മാരഖിലമിദാനീം"
ചൊല്ലിയപദ്യത്തിൻറെപൊരുളിതു
വല്ലഭമോടുഗ്രഹിച്ചീടേണം,
ശ്ലിഷ്ടവാക്കുകൾചൊല്ലുകയത്രേ
ഭ്രഷ്ടനെന്നുനടിച്ചുനടക്കും
ഭോഷന്മാർപലരുണ്ടതിനാലി-
ബ്ഭാഷാകവിതമഹാവൈഷമ്യം
ശ്രീകപുരമമരുംപരമശിവൻമമ
സുകലിതവരുവാൻവരമരുളേണം;
തകഴിയിലമരുംഹരിഹരസുതനും
സകലഗ്രണങ്ങൾനമുക്കുതകേണം;
നഗവാനന്ദിനിമാത്തൂരമരും
ഭഗവതിസതതംകാത്തരുളേണം;
വിഗതകളങ്കംകവികളുരപ്പാൻ
മികവുനമുക്കുലഭിപ്പിക്കേണം,
അംബരതടിനീനിലയനിമീനമൊ-
രംബുജനയനംനയനാനന്ദം
കംബുകശാപരിശോഭിതമാകിന
ബിംബമെനിക്കവലംബനമേകം
ഉലകുജയിച്ചുജയശ്രീകൾക്കൊരു
കുലഗൃഹമാകിനകുവലയനയനൻ,
ഉലകുടെപെരുമാളവനീപതികുല
തിലകമതാകിനമന്നരിൽമന്നൻ,
വലരിപുസന്നിഭനംബുധികാഞ്ചീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വലയിതമാകിനവസുധാചക്രം
കുലബലധനജനപൌരുഷശാലി
നലമേവാണുവസിക്കുംകാലം;
പാരിൽ ദ്രവ്യവിഭ്രതിപെരുത്തും
ദാരിദ്ര്യംബതകേൾപ്പാനില്ലാ
ചാരുസ്ത്രീകുലപാലീകമാരുടെ
ചാരിത്രത്തിനുഭംഗവുമില്ലാ;
ദുർമ്മദമില്ലാദൂഷണമില്ലാ
ദുർമ്മുഖമുള്ളുനങ്ങളുമില്ലാ
കലഹമില്ലാകശ്മലരില്ലാ
കർമ്മങ്ങൾക്കൊരുബാധകളില്ലാ;
വഞ്ചനമില്ലാവൈരമതില്ലാ
വാഞ്ഛിതമൊന്നുവരായ്കയുമില്ല;
ചഞ്ചലമില്ലാചാപലമില്ലാ
ചഞ്ചലമിഴിമാർക്കില്ലുലുമില്ലാ,
നിന്ദകളില്ലാനിഷ്ഠുരമില്ലാ
നിന്നനിലയ്ക്കൊരിളക്കവുമില്ലാ,
മന്ദതയില്ലാമത്സരമില്ലാ
മന്ദിരഭ്രതിവിനാശമതില്ലാ;
ഭീഷണിയില്ലാഭീതിയുമില്ലാ
ഭീഷണഭാഷണഘോഷണമില്ലാ,
ഏഷണിയില്ലാഏതിർപടയില്ലാ
ഏഷണദോഷവിശേഷമതില്ലാ
മോഷണമില്ലാമോഹവുമില്ലാ
മോഷ്ടാവെന്നൊരുനാമവുമില്ല ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുണ്ഠിതമില്ലാകുടിലതയില്ലാ
കുണ്ഡളജാബലഭടജനമില്ലാ;
ശണ്ഠകളില്ലാശഠതകളില്ലാ
ചണ്ഡികളാകിനമാനുഷരില്ലാ;
സങ്കടമില്ലാസംഭ്രമമില്ലാ
സംഘവിരോധമൊരുത്തനുമില്ലാ
സങ്കരമില്ലാസാഹസമില്ലാ
സംഗരഭീതിപരാഭവമില്ലാ;
വ്യാകുലമില്ലാവ്യാധികളില്ലാ
വ്യാകരണംപഠിയാത്തവരില്ലാ;
ലാഘവമില്ലാലാലസമില്ലാ
രാഘവസേവകരല്ലാതില്ല
വിഷഭയമില്ലാവിഷമമതില്ലാ
വിഷയഭ്രാന്തുപിടിച്ചവരില്ലാ;
പിഴകളുമില്ലാപീഡകളില്ലാ
പിഴകിപ്പോയജനങ്ങളുമില്ലാ;
കണ്ടകനില്ലാകക്ഷനില്ലാ
കണ്ടാലഴകില്ലാത്തവനില്ലാ;
കാതരനില്ലാകപടമതില്ലാ
കാതരമിഴിമാക്കൊരുവിനയില്ലാ
ധർമ്മപ്പെരുമാൾപണ്ടുനടന്നൊരു
ധർമ്മത്തിന്നൊരുപിഴകൂടാതെ
തന്മകനതിലൊരുപത്തുമടങ്ങുസു-
ധർമ്മസമൃദ്ധിവരുത്തിവസിച്ചാൻ.
നെല്ലുംപണവുംപാത്രങ്ങളുമിവ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യെല്ലാമനവധിവർദ്ധിച്ചതിനാൽ
ഇല്ലങ്ങളിലൊരുദിക്കുമൊഴിഞ്ഞി-
ട്ടില്ലെന്നായിതുവിപ്രന്മാക്കും
വിത്തുംനെല്ലുംവാരിക്കോരി
പത്തായങ്ങൾനിറച്ചൊരുശേഷം.
പത്തായിരമിനിയുണ്ടതിനാലാ-
പത്തായെന്നുഗൃഹസ്ഥനുഭാവം.
പെരുവഴിപോക്കർക്കുള്ളികൊടുപ്പാ-
നൊരുവനുമില്ലൊരുദുർമ്മുഖലേശം;
കരുനാഴികപുലരുന്നതിൽമുമ്പേ
അരിയുംകറിയുംവെച്ചുളവാക്കി
പെരുവഴിപോക്കർവരാഞ്ഞിട്ടവരുടെ
പെരുവഴിനോക്കിയിരിക്കുംസരസൻ.
ആരമനതന്നിൽവരുംപഥികന്മാ-
ക്കൊരുവൈഷമ്യമൊരിക്കലുമില്ലാ
നിരുപിക്കുമ്പോൾകൊറുകഴിക്കാ-
മൊരുകുറിയല്ലതുരാവുംപകലും;
കുറിയരിവെച്ചുവെളുത്തൊരുചോറും
കറികളുമാജ്യംമധുരിയുംകൂട്ടി
നിറയെക്കൊറുകഴിക്കുംപരിഷകൾ
കുറയല്ലുൻപതുലക്ഷംദിവസും.
പട്ടന്മാക്കിഷ്ടചോറുകൊടുപ്പാ-
നൊട്ടല്ലാഭരമുലകുടമന്നനു,
വട്ടംപലവകപച്ചടികിച്ചടി
ചട്ടറിടിനചാറുപരിപ്പും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ണൻപഴവുംപപ്പടവുംപല
കണ്ണൻപഴവുംകരികളനാലും
തിണ്ണംമധിമധുപാലുംഗുളവുമി-
വണ്ണംപ്രാതലിനുള്ളൊരുഘോഷം.
അത്താഴത്തിനുകാച്ചിയമോരും
പുത്തൻമാങ്ങാനാരങ്ങാക്കറി
മത്തങ്ങാക്കറിമറുംപലവക
നിത്യവുമിങ്ങിനെഭോജനമാനം
കൂത്തുണ്ടൊരുടിശിപാട്ടുണ്ടൊരുടിശി
കാത്തുണ്ടൊരുടിശികീഞ്ഞനമൊരുടിശി
ആട്ടമൊരേടത്തഭ്യാസികളുടെ
ചാട്ടമൊരേടത്തായുധവിദ്യാ
കൊട്ടംകോലടിചെപ്പടിതപ്പടി
തട്ടന്മേൽകളിതകിലുംമുരശ്ശും
നാടകനടനംനർമ്മവിനോദം
പാഠകപഠനംപാവക്കൂത്തും
മാടണിമുലമാർമോഹിനിയാട്ടം
പാടവമേറിനപലപലമേളം.
ചന്തംതടവിനചതുരംഗങ്ങൾ-
മന്ത്രമഹീനംപകിടക്കളിയും
പന്തടിവീണാവേണുമൃദംഗം
ചിന്തുംപേരണിപോരണിവിധവും
അന്തണചരുടെശാസ്ത്രവിചാരം
ഗ്രന്ഥികളുടെപട്ടമത്സരവാദം
സന്ധിതുടങ്ങിനനയശാസ്ത്രങ്ങൾ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെന്തിതുചൊന്നാലില്ലവസാനം.
ഒന്തികളനവധികാലാളുകളും
പന്തിനിരഞ്ഞൊരുകതിരപ്പടയും
ലന്തത്തോക്കുപറങ്കിത്തോക്കുകളും
കുന്തം ചവളംവില്ലുംശരവും
ആയുധവാഹനവിഭവംപറവാ-
നായിരമാനനമുള്ളവനുംപണി;
മായവിതന്നുടെമകനാംമന്നവ-
നായതനയനൻവാണൊരുകാലം
നായന്മാരുടെവീടുകൾതോറും
മായാഭഗവതിവിളയാടുന്നു,
കായാസ്ഥന്മാരച്ചന്മാക്കൊരു
കായക്ലേശവുമില്ലക്കാലം;
അഞ്ചുപറപ്പുള്ളൊരുകണ്ടത്തിൽ
പുഞ്ചവിതച്ചുവിളഞ്ഞതുകൊയ്താൽ
അഞ്ചുജനത്തിനുചെലവുകഴിക്കാ-
മഞ്ചുമൊരേഴുമാസംമുഴുവൻ
തഞ്ചിലവുകളുംവിത്തുംകൂലിയു-
മഞ്ചാതേകണ്ടെങ്ങുകഴിച്ചാൽ
അഞ്ചാപത്തോവായ്പകൊടുപ്പാൻ
വാഞ്ഛിച്ചാലതുമതിലുണ്ടാവും;
കണ്ടങ്ങളിലുഴവെന്നതുകൂടാ-
തുണ്ടാമനവധിനെല്ലുതുകാലം.
കണ്ടങ്ങളിലുളവാംവിളവളവേ
കണ്ടവരില്ലുകൃഷിക്കാരന്മാർ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രജകളെരക്ഷിപ്പാൻവിരുതുള്ളോ-
രെജമാനന്മാരതിസരസന്മാർ.
ദ്വിജവരഭക്തിയുമെത്രവിശേഷം
വിജയസമർത്ഥന്മാരവരെല്ലാം
നാരികളോടവിചാരിച്ചിട്ടൊരു
കാര്യക്ലേശവുമന്നില്ലേതും
നേരല്ലാതൊരുസംസാരങ്ങളി-
ലാരംഭങ്ങളുമില്ലക്കാലം.
അപരാധികളോടത്രംവാങ്ങി-
ട്ടപരാധത്തെമറന്നുമില്ലാ
ഉപകാരംചെയ്തവരെത്തന്നെ
കൂപകൂടാതെചതിക്കയുമില്ലാ;
ദൂഷണമുള്ളതുധനവാനെങ്കിൽ
ഭൂഷണമെന്നൊരുഭാവവുമില്ലാ.
ഏഷണികേട്ടിട്ടെജമാനൻചില
ഭീഷണികാട്ടുകയില്ലുതുകാലം;
ജാതിക്കർഹതയില്ലാതുള്ളതു
ചെയ്തീടുന്നജനങ്ങളുമില്ലാ,
കോട്ടക്കച്ചമണപ്പാടൻവക
കോട്ടാറൻപലതുപ്പട്ടികളും
കട്ടിക്കവണികൾപട്ടതരങ്ങളു-
മെട്ടുമളംപലസോമൻമുറിയും
കെട്ടിക്കാച്ചിയമുണ്ടുകളെന്നിവ
കെട്ടിയെടുക്കുംപട്ടന്മാർചിലർ
നാട്ടിൽനടന്നൊരുവാണിഭമെന്നേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടിട്ടില്ലുകാലത്തിങ്കൽ
ഏഴഴവെള്ളപ്പിന്നോറുകളിച്ചാരു
പാഴ്വരാതെകഴിക്കുംനിയമം
താഴുകയില്ലൊരുടിക്കിലുമെന്നാ-
ലൂഴിയിലുള്ളമഹായിപ്രന്നാർ
ഉലകിനിവണ്ണംപൊലിമവരുത്തി-
കുലബലഭ്രഷ്ണമുലകടെപെരുമാൾ
പലപലമന്ത്രികളോടിടകൂടി
പലസുഖസുമുഖംവാണരുളുന്നാൾ-
കുടിനമരശൻനരവീരസഭയിൽ
പരിചൊടുമണിസിംഹാസനമേറി
പ്പരിണതരാകിനമന്ത്രികളോടൊ-
ന്നരുളിച്ചെയ്താനമിതോത്സാഹൻ;—
"മധുരയിൽമന്നവനെന്നോടുചെയ്തൊരു
മതികപടങ്ങളശേഷമിദാനീം
മതിമാന്മാരാംമന്ത്രിവരന്മാർ
മതിയിൽമറന്നിഹമരുവീടുകയോ?
മതിയാകില്ലവനെക്കൊലചെയ്വാ-
നിതിലൊരുപുരുഷൻതനിക്കൊരുമതമൊ?
മതിമതിയെന്തിനനർത്ഥമിതെന്നൊരു
മതിമാന്ത്യനവസിച്ചീടുകയോ?
അതിനുതുടന്നാൽചെലവിടുവാൻഞാൻ
മതിയല്ലെന്നൊരുദുർബ്ബുധംകൊ-
ണ്ടതിയായിട്ടൊരുസന്നാഹത്തിനു
മതിമാന്മാരുമടിച്ചീടുകയോ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാതുലനൈവരെവെട്ടിക്കൊലചെന്നോരു
പാതകിയാമവനവനിവെടിഞ്ഞു
പ്രേതപുരത്തിലിരിക്കണമിന്നതി-
നേതുമിനിക്കൊരുസംശയമില്ലാ.
ക്ഷോണീപതിയെന്നിങ്ങനെയുള്ളൊരു
നാണിയമിങ്ങുനശിച്ചുതുടങ്ങി
നാണംകെട്ടൊരുകോണിലിരിപ്പാൻ
ആണങ്ങൾക്കതുഹൃണമായ്വരുമോ?
ഉണ്ണുമുറക്കവുമെന്യേയൊരുതൊഴിൽ
കാണുന്നിലഥയങ്ങനന്നാ-
ക്കേണവിലോചനമാത്മപ്പോലെ
വാണാൽമതിയോ?മതിമാന്മാരേ!
ഉണ്ണുകഴിപ്പാനടവിയിലൂടനേ
നാണുനടക്കുംക്രോഷ്ടാവുംമതി,
ആണങ്ങൾക്കുപിറന്നവരിവിധ-
മൂണുകളൊന്നുമൊരുണ്ടായീല്ലാ,
ക്ഷിണമകന്നുടനരിഭടപടയെ
ബാണംകൊണ്ടുതകർത്തങ്ങവരുടെ
ശോണിതശോണമതാകിനദേഹം
ക്ഷോണിയിലിട്ടുപിരട്ടിശപിച്ചാ-
ത്രുണിനുനൽകിസുഖമിയ്യവനഥ
താണവണങ്ങിത്തരസാകിട്ടുമൊ-
രോണപ്പുടകയുട്ടുത്തുടനുള്ളവ-
മൂണത്രുപുനത്രുണെന്നറിവിൻ"
ഇത്ഥംനൃപനുടെവാക്കുകൾകേട്ടതി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൃദ്ധനതാകിനമന്ത്രിപ്രവരൻ
സത്വരമെഴുനേറ്റടിമലർകൂപ്പീ-
ട്ടത്ഭുതമിത്തരമൊന്നറിയിച്ചാൻ:—
അരുളിച്ചെയ്കതുസത്യമിതൊന്നും
നിരൂപിക്കായ്കയുമല്പടിയങ്ങൾ,
കരുണാകരനാകിനനാറുവരെപ്പോ-
ലരുതൊരുസാഹസമെന്നൊരുപക്ഷം:
നാരദനിധർമ്മജനനുജന്മാരും
പരിചൊടുവിപിനേവാഴുംകാലം
ഉരഗദ്ധ്വജനുംസഹജന്മാരും
തദനുസാതങ്ങടെവിഭവംകാട്ടാൻ
ചെരുകിനപടയുംകുടയുംതഴയും
കരിതുരഗങ്ങളുമെന്തൊരുശ്ലോഷം
നിരുപമമൊരുവാക്ഷമവിടെച്ചെന്നാൽ
നിരൂപിക്കാതൊരുനാണക്കേടാ
വിരവൊടുകിട്ടിത്തലയുംതാഴ്ത്തി
പുരിപുക്കാരതുകേട്ടിട്ടില്ല?"
അരുളിച്ചെയ്താനവലകടെപെരുമാൾ
"അതുമാത്രംഞാൻകേട്ടിട്ടില്ലാ
ചെരുകിനകൌതുകമുണ്ടതുകേൾപ്പാൻ
പരിചൊടുതൽക്കഥക്രമനംചെയ്യൂ"
അരുളപ്പാടതുകേട്ടൊരുസചിവൻ
കരതളിർകൂപ്പിക്രമനംചെയ്താൻ;—
"ഏകിലൊരുനാളുരഗദ്ധ്വജനും
വ്യാകൃതിയറിനശകനിയുമുടനേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പങ്കജലോചനപാദാംബുജമധു
ഭൃംഗമതാകിനധർമ്മാത്മജനെ
കള്ള ചൂതുകൾകൊണ്ടുചതിച്ച-
ക്കള്ളന്മാരുടനടവിയിലാക്കി;
വെള്ളക്കുടയുംപടയുംരാജ്യവു-
മുള്ളവദാർത്ഥമശേഷമടക്കി
ഉള്ളുനടിച്ചുതടിച്ചുമദംകൊ-
ണ്ടുള്ളുനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞീടുംമല-
വെള്ളത്തിരപോലിരവുംപകലും
തള്ളിയലയ്ക്കുംപരിതോഷത്താ-
ലുള്ളത്തിൽപുനരുത്തമപുരുഷരി-
ലെള്ളോളംബഹുമാനംക്കൂടാ-
ത്തുള്ളുശാന്മാരോടിടക്കൂടി
ത്തള്ളലിയന്നുവസിക്കുംകാലം:
ധർമ്മതനൂജനുമനുജന്മാരും
പെൺമണിയാളാംദ്രൗപദിതനും
നിർമ്മലരാകിനവിപ്രന്മാരും
ശർമ്മദമാകിനധർമ്മാരണ്യേ
നിർമ്മലതീർത്ഥജലങ്ങളുമാടി
ധാർമ്മികരാകിനതാപസവരരുടെ
സമ്മാനത്തലരിച്ചുലഭിച്ചും
കിർമ്മീരാസുരനിധനാനന്തര-
മന്തഃശിതാഖിലചിന്താഭാരം
സന്തോഷാംബുധിവൻതിരനീന്തി
ശാന്തന്മാരവരന്തണരോടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹന്തസുഖിച്ചുനിതാന്തമനോഹര-
കാന്താരേനിജകാന്തസഹിതം
ക്ലാന്തിപെടിഞ്ഞതികാന്തിയുതന്നാ-
രന്തസ്സുഖമൊടുചെന്താർമകളൂടെ
കാന്തൻതന്നുടെകാന്തംതിരുവുടൽ
ചിന്തിച്ചധിഗതസന്തതമോദമ-
നന്തട്ടുറന്തനിരന്തരമാംഭവ-
സിന്ധുതരംഗനിബന്ധനമൻപൊട്ട
സന്തരണംചെയ്തുവിടെവസിച്ചാർ.

അക്കാലംദുര്യ്യോധനൻചൊല്ലുണ്ടനുജന്മാരും
അജ്ഞാതമജൻകണ്ണാരംധിക്കാരിശകുനിയും
ഉൾക്കാമ്പിലുള്ളവൈരമൊക്കെപ്രകാശിപ്പിച്ചു
തക്കത്തിലൊരുദിക്കിലൊക്കെത്തികഞ്ഞുകൂടി
പൊക്കത്തിലുള്ളപുരിപുക്കാശ്രുചെന്നിരുന്നു
സൽക്കാരങ്ങളുംചെയ്തുസൽകൌതുകവുംപൂണ്ടു
നില്ക്കുന്നകണ്ണനുടെകൈക്കുപിടിച്ചുമെല്ലെ
ചിക്കെന്നുപലപലവാക്കുകളുരചെയ്തു
ചെക്കെന്നുസുയോധനൻ,ഇക്കണ്ടനമുക്കെല്ലാം
ഇക്കാലംനിരൂപിച്ചതൊക്കെസ്സഫലമായി;
ഭോഷ്കുല്ലുബോധിക്കേണംകൊക്കുമ്പാളിപ്രയോഗം
ആർക്കുംവരുന്നതല്ലാ;പ്പാക്കാതവരെക്കാട്ടി-
ലാക്കാനുള്ളുപദേശമാർക്കുംമാതുലനല്ലാ-
താക്കാനുംസാധിക്കുമോ?
ഉൾക്കള്ളഭീമസേനൻതോല്ക്കുമെന്നിരുനാളും
ആക്കുംനിനവില്ലതുംഇക്കാലംസാധിച്ചുല്ലോ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ണൻവാഴകണക്കുതടിച്ചൊരു
പൊണ്ണൻമാരുതിമലയുടെമൂട്ടിൽ
കണ്ണുമയങ്ങിവിശന്നുതളർന്നൊരു
മണ്ണിൽമലർന്നുകിടന്നുഴലുന്നതു
കണ്ണുകഠംകൊണ്ടതുകണ്ടുരസിപ്പാൻ
കണ്ണാ!കൌതുകമിയലുന്നല്ലീ?
കണ്ണസുഖംപുനരവരുടെയാത്മാ-
കണ്ണനമാത്രമതുംമതിതാനും
കാട്ടന്മാരിലൊരുത്തനെവിരവൊടു
വിട്ടീടുകനാമെങ്കിലിതോന്നീം
കാട്ടിൽചെന്നവനവരുടെഗോഷ്ഠികഠം
കെട്ടൊഴിയാതെഗ്രഹിച്ചുവരേണം;
കാട്ടിൽനടക്കുംകാട്ടുമൃഗത്തെ-
ക്കാട്ടിൽപരവശഭാവത്തോടെ
പട്ടിണിയിട്ടുനടക്കുന്നവരുടെ
ചട്ടമശേഷംകേട്ടരസിക്കണ-
മൊട്ടുംതാമസമരുതരുതിനിഹ!
വട്ടംകൂട്ടുകവടിവൊടുകണ്ണാ!
കോട്ടമതില്ലാത്തോട്ടനയുടനാ-
ക്കോട്ടിനുപോവാൻവിട്ടീടുകനീ,
നന്നായ്ചൊതിരുവുള്ളൊരുപുരുഷനെ-
യിന്നുനിയോഗിച്ചീടണമതിനായ്,
കുന്നുംതിരിയാത്താളുകളുണ്ടിഹ
മന്ദന്മാരവരെന്തിനുകൊള്ളാം?
തിന്നുമുടിപ്പാനല്ലാതവരാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നുമിനിക്കൊരുലാഭമെതില്ലാ,
ഒന്നിനായച്ചാലതുസാധിക്കി-
ല്ലെന്നല്ലുമളിയുമൊന്നുവരുത്തും,
തന്നത്താനറിയാത്തൊരുക്കൂട്ടം
വന്നുനിറഞ്ഞുനമ്മുടെനാട്ടിൽ
എന്നുടെമുതലുമുടിപ്പാനെപ്പൊഴ-
മെന്നുടെഭൃത്യന്മാർമുതിരുന്നു,
ആഷ്ടികണക്കിനുകൂടാഞ്ഞാലവർ
കൂട്ടിപ്പട്ടരെയേത്തമിടീക്കും,
പട്ടിണിയെന്നതുനമ്മുടെപിള്ളേ-
ക്കൊട്ടംതന്നുസഹിപ്പാൻമേലാ,
വെട്ടമെടുക്കുംമുമ്പേയഷ്ടികൾ
ഘട്ടിസ്സാദമെടുത്തുഭുജിക്കും
കട്ടത്തെരുംകൂട്ടിയുരുട്ടിയ-
തൊട്ടല്ലുതുമൊരുപഞ്ചപ്രസ്ഥം,
കൊറുകഴിച്ചൊരുതെക്കൻമുണ്ടും
ചുറ്റിയുടത്തൊരുതൊങ്കലുതുക്കി
വെറിലതിന്നുമുഴപ്പിച്ചുംകൊ-
ണ്ടേറുതിരിക്കുംരസികന്മാരായ്,
കുറുക്കഴൽമണിമാരുടെവീടുകൾ
പറിപികിട്ടുപറഞ്ഞുരസിച്ചും
വെറ്റപിടുങ്ങിത്തിന്നുടനവരുടെ
കുറുമുഴുചിരിച്ചുതിരിച്ചും,
പകയുള്ളവരെപ്പിഴചെയ്തിച്ചൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വകയുണ്ടാക്കുംപുകയിലകൊറ്റംവാൻ
പകലുംരാവുമഹങ്കാരത്തിനു
മികവുള്ളവരിവരെന്തൊരുകഷ്ടം!
തിരുവുള്ളക്കാരിവരെന്നോത്തി-
ട്ടുരിയാടുകയില്ലുറിവുള്ളവരും;
തിരിയാത്തവരിവരൊരുവക്കുംവഴി-
തിരിയാപെരിയജനത്തിനുപോലും;
മുടിയന്മാരവരാകുരികണ്ടാൽ
തടിയന്മാരൊരുവേലയെടുപ്പാൻ
മുടിയന്മാർപലജനമുണ്ടിഹകഥ-
ക്കുടിയന്മാരവരൊന്നിനുമാകാ;
ചോറുകൊടുക്കുംയജമാനങ്കൽ
കൂറുള്ളവരിഹപാരംകുറയും
മാറുകയില്ലുപറഞ്ഞാലെന്നു-
ള്ളേറുകയേവരുദിവസംതോറും,
ഏറുകൊടുപ്പാൻതോന്നുമെനിക്കി-
പ്പോറകളുടെധിക്കാരംകണ്ടാൽ;
നൂറുജനത്തിലൊരുത്തനുനേര-
ല്ലീരവരുന്നതുപെരുതോകണ്ണാ!
തോണികടന്നാൽതുഴകൊണ്ടെയ്ത്ത
നാണിഭമുണ്ടതുതോഷ്ക്കുള്ളേതും
ഉണ്ണകഴിച്ചുതിരിച്ചാലവ
കാണുകയില്ലൊരുദിക്കിലുപചാരം
കാണുകയില്ലെന്നല്ലതിരന്തോ-
ലേണാക്ഷികളുടെവീട്ടിലുക്കാനും
അത്താഴത്തിനിലയെയ്ത്തുമ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏത്താത്തവരുടെപിലകൊണ്ടിടാം:
ചത്താലുംവരുമഷ്ടിയടുത്താൽ
കാത്താലിങ്ങുവെറുപ്പാകുന്നു.
കുറില്ലാത്തവരെങ്കിലുമിവരുടെ
ചോറുമുടക്കാൻമടിയാകുന്നു.
നിറുംക്ഷുത്തുവളന്നിടുമ്പോൾ
ആരുംഭേദമതില്ലെന്നറികെ
ഇവ്വിധമോരോന്നരചെയ്താലോ
കേവലമതിനേനേരവുമുള്ളൂ,
ദൈവികമുള്ളൊരുമ്പെടനെവിടംവൊട്ടു
പോവതിനാശുനിയോഗിച്ചാലും"
ഇതുകേട്ടൻപൊടുരാധാതനയൻ
മതിമാനാകുമൊരേട്ടനെവിടംവൊട്ടു
ഹിതമൊട്ടുമെല്ലെവിളിച്ചുവരുത്തി
ക്ഷിതിപതിശാസനമൊന്നരചെയ്താൻ.
കോട്ടൻവചനമതുകേട്ടൻപൊടു സരസ-
നൊട്ടുംമടിക്കുടാതെകോട്ടംതുടങ്ങിയൊരു
കോട്ടംവരാതെചെന്നകാട്ടിലങ്ങകംപുക്കു
കാട്ടുമൃഗങ്ങളുടെകൂട്ടത്തെയവനേതും
കൂട്ടാക്കാതെകണ്ടോരോകോട്ടിൽതിരഞ്ഞുമല-
മൂട്ടിൽനടന്നുപലതോട്ടിൽചിലവലിയ
മേട്ടിംമുകളിലോരോകോട്ടിൽമുനികളുടെ
കൂട്ടത്തെക്കണ്ടുകണ്ടങ്ങൊട്ടുനേരംചെന്നപ്പോൾ
കേട്ടുദൈവതകമെന്നകാട്ടിൽമരുവീടുന്നു
ശ്രേഷ്ഠന്മാരായുള്ളയുധിഷ്ഠിരാദികളെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെപ്പതേതരസുഖരസികന്മാരാര്
ചെപ്പതവനത്തിൽവസിച്ചുള്ളീടും
ശീതകിരണാകുലതിലകന്മാരാം
ഭൂതലനാഥനമൂതശരന്മാർ
പാത്ഥന്മാരവരമിതാനന്ദകൃ-
താർത്ഥന്മാരതിപാവനമാക്കിന
തീർത്ഥസ്നാനംചെയ്തുസുഖിച്ചൊര-
നർത്ഥംക്ലേടാതിഹവിലസുന്നു.
വാഴ്ത്തുകളിങ്ങനെഗ്ലൂഢമറിഞ്ഞതി-
ധൂർത്തനതാകിനകുരുസുതന്മൂലൻ
പാർത്തിരിയാതെതിരിച്ചുനാടന്നഥ
പാർത്ഥിവനഗരംപുക്കാനുടനെ
കണ്ണാടികളൊടുകൂടിസ്സഭയിൽ
സപ്തണ്ണാസനവരമേറിവസിക്കും
കണ്ണജപനാംധൃതരാഷ്ട്രജനുടെ
കർണ്ണചെന്നുപറഞ്ഞറിയിച്ചാൻ.

ആനന്ദഭൈരവി—ചെമ്പട.

"കേട്ടാലുംവീര!കേട്ടാലും! (പല്ലവ)
കേട്ടാലുംഭിതശാന്തികേവലംനമുക്കുണ്ടാകും
ശ്രീകൃഷ്ണകടാക്ഷപരമഭാഗ്യമുള്ളവനൊരു
ദുരാധിവരികയില്ലമനാവ! (കേട്ടാലും)
കൌരവേതരയന്ത്രാക്കൾസന്തോഷം
കാനനാരേവസിക്കുമ്പോളും
സന്താപമവക്കില്ലേതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനിവിയന്നമുനിജനങ്ങളോടവര-
നിശമേവഘ്നനശമേനചേന്നിത്ര (കേട്ടാലും)
ചൈചനകാരണ്യമേവുന്ന,
കൈതവങ്ങളവരോടു
ചെയ്തതേതുംഫലിച്ചീല
കരുണയുള്ളനരകവൈരിതന്നുടെ-
ചരണമുണ്ടുശരണമിന്നവക്കിഹ (കേട്ടാലും)
തീർത്ഥങ്ങൾതോറുംപാർത്ഥന്മാർ
സാർത്ഥമാക്കിനാലാംപുരു-
ഷാർത്ഥവരാർത്ഥമോടം
സംസിദ്ധാശ്രമചരിതസാർത്ഥകീർത്തനവിരതമായി
ഭൂരിതമായതൊക്കവേ (കേട്ടാലും)
കാടുകൾതന്നെപീടുകൾ
തോടുകൾ നദികൾനല്ലകോടുകൾപലതുണ്ടു
അരിവിയാറുമരികെയുണ്ടുനല്ലൊരു
വരിയിൽപേണ്ടുമരിയുമുണ്ടുകൊറിയ (കേട്ടാലും)
ജന്തുക്കളെല്ലാംബന്ധുക്കൾ
അന്തികമുച്ചസ്സുംവന്നോ-
ക്കത്താഴംപ്രാതലുനൽകും
അടവിവാസമടവുനന്നുനന്നൊരു
കടവുമില്ലതടവുമില്ലവക്കിഹ (കേട്ടാലും)
ഉത്സാഹംപൂണ്ടുമേവുന്ന
മത്സരംകൂടാതവക്കവത്സരംപതിനൊന്നായി
വിരവിലിങ്ങുവരുവതിന്നു സംഗതിവരുമവക്ക
തതിവാണുകൊള്ളുക! (കേട്ടാലും)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടൻവന്നുപറഞ്ഞൊരുവാക്കുകൊ
കേട്ടുകയർത്തുരചെയ്തുസുയോധനൻ
"കേട്ടുമകംപുറമില്ലാതുള്ളൊരു
യഷ്ടീ! നില്ലുനിനക്കെന്തറിയാം?
നിന്നോടവരുടെഗുണദോഷങ്ങളി-
ലൊന്നുംഞാനിഹക്ലേശിച്ചീലാ
ഒന്നിനയച്ചാലക്ഷമമാത്രം
വന്നുപറഞ്ഞീടുകിലതുപോരാ
പോടാനിന്നുടെദൂസ്സാമത്ഥ്യം
കൂടാനമ്മൊടുകൂടിചകോമാ!
പാടവമേറിനപാണ്ഡുസുതന്മാ-
രോടിടകൂടിനടന്നാലുംനീ;
നമ്മുടെചോർത്തിന്നൊരുദിഷ്ടൻ
നമ്മുടെവൈരികളിൽബഹുമാനം
നമ്മുടെദോഷവുമവരുടെഗുണവും
വെൺമയിലുരചെയ്താടിനമൂഢ!
കാട്ടിൽചെന്നുടനവരൊടുകൂടി
കാണ്ഡനിതിന്നുകിടന്നാലുംനീ
കൂട്ടുക്കാരെക്കുറില്ലാതൊരു-
ചേട്ടുക്കാരനൊരിടയില്ലുതും
ചോറൊരിടത്തിൽകൂറൊരിടത്തിൽ
വേറുതിരിച്ചുഗ്രഹിപ്പാറായി
ഏറിപ്പോംപറയുമ്പോളിക്കഴ-
വേറിക്കിട്ടുതൊഴിപ്പാൻതോന്നും
മാറാമിൽക്കനിവേറമതുള്ളൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കുററാരെക്കാൾമാററാർനല്ലൂ
ഉപ്പുപിടിച്ചപടാത്തക്കാൾ
ഉപ്പിനുപുളികുറയുംപറയുമ്പോൾ
അപ്രിയമായ്വരുമതുകൊണ്ടുംഞയ-
മിപ്പരിഷയ്ക്കുതരിമ്പില്ലുറവിൻ!
ഇക്കുട്ടത്തിൽപരിചയമുള്ളവ-
നക്കുട്ടംചിതമെന്നിഹതോന്നും
അക്കുട്ടത്തിൽചെന്നിടരപെട്ടാ-
ലിക്കുട്ടംചിതമെന്നുംതോന്നും.
ദുഷ്ക്കുറുള്ളമഹാപാപികളാവ-
ന്നിക്കുട്ടത്തിൽനിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു;
ദോഷില്ലൊരുവനെവിശ്വാസംപുന-
രിക്കാലത്തുനമുക്കില്ലേതും.
ഇജ്ജനമൊന്നിനിറങ്ങുന്നേരം
ദുർജ്ജനമതിനൊരുദൂഷണമേശും
സജ്ജനമെന്നതുപാരംകുറയും
വജ്രമനസ്സുകളേറെസ്സുഭയിൽ
ഇതുകൊള്ളാമെന്നൊരുവനുപക്ഷം
അതുകൊള്ളാമെന്നപരനുപക്ഷം
ഇതുരണ്ടുംചിതമല്ലെന്നും ചില
മതമുണ്ടായ്വരുമങ്ങനയുള്ളൂ;
കള്ളച്ചൂതുകഠാരയുലനുണ്ടെ-
ന്നുള്ളതുഞാനോകേട്ടിട്ടില്ലാ.
കള്ളന്മാരുടെചാത്തകണ്ടില്ലാം
കള്ളന്മാർക്കുബോധമതുള്ളൂ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹേതുകഥിക്കാമന്തകനയനം
പൂതുകഥൊരുവാൻപാസനയില്ലാ,
കൌതുകമെന്നതുപാരംതാനും
വാതുകഥംപറവാൻകാരണമതുതാൻ
വാതുപറഞ്ഞുകൊട്ടഞ്ഞതശേഷം
മാതുലനിങ്ങുകരസ്ഥമതാക്കി
കൈതവമെന്നതുമാതുലനിവിടെ
ചെയ്തതിലൊന്നുംതോന്നുന്നീലാ.
പണയംതന്നതുവാങ്ങുതെങ്കിൽ
പണയംപറയുന്നെന്തിനുപാഴിൽ?
പണമെന്നുള്ളതിനോടിടപെട്ടാൽ
പ്രണയംകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലേതും
ഋണവാന്മാരൊരുബന്ധംചെയ്താൽ
ഋണചെയ്തവനുമബന്ധക്കാരൻ;
പണമുള്ളവരൊപ്പാട്ടിൽവരുത്താൻ
പണിചെയ്യുന്നതുപാത്രവിധമ്മം;
പൂതിൽച്ചെകതിപിണഞ്ഞൊരുനേരം
കൈതവമൊന്നൊരുവാത്തനടത്തി
ഏതുംതിരിയാത്തവർപറയുന്നതി-
ലേതുമിവിക്കൊരുഭീതിയുമില്ലാ-
ഇവനുംപുനരതുനേരെന്നോത്തി-
ട്ടവരുടെഋണഗണമുരുകചെയ്യുന്നു.
ഭവതുനമുക്കതിലുംനഹിഖേദം
ഇവനല്ലീശ്വരനൊന്നെവലപ്പാൻ."
ഇത്തരമങ്ങുകയത്തുപറഞ്ഞതി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നത്തരമവനൊന്നരചെയ്തീലാ
സത്പരമവനിയിൽവീണവണങ്ങീ
ശുദ്ധനുകോപവുമൊന്നുശമിച്ചു,
ഗാന്ധാരീസുതനുടനേപുനരപി
ഗാന്ധാരാദികളോടരചെയ്താൻ
"കൌന്തേയന്മാരവർപുനരിനിയും
കാന്താരാടനമങ്ങുകഴിഞ്ഞാൽ
മാറാരവരിഹമറൊരുക്ലേശം
കൂറാർചിലരെക്കൂട്ടിക്കെട്ടി
ഏറെംകോപിച്ചിഹവന്നൊരുപട
യേറന്നാലിനിനില്പാൻവിഷമം.
കാറിൻമകനൊരുവൻപുലിപോലെ
ചീറിയണഞ്ഞുപിണങ്ങുന്നേരം
തോറുമടങ്ങുകയില്ലല്ലീനാം?
ഊറക്കാരവർപലരുണ്ടല്ലോ,
ഇക്കൂട്ടത്തിനൊരമളിപിണപ്പാൻ
നോക്കിയിരിക്കുന്നുണ്ടിഹപലരും;
തെക്കുവടക്കുകിഴക്കുപടിഞ്ഞാർ
ദിക്കുതുമുള്ളതിൽവൈരികളേറും
ഇക്കാലംചിലകലശലുകൂട്ടാ-
നൊക്കെക്കൂടിവിചാരിക്കുന്നു
ഇക്കണ്ടാളുകളൊക്കെവരുമ്പോഠം
ഇക്കഥയൊന്നുമറിഞ്ഞേപോവൂ"
ദുര്യ്യോധനനുടെവചനംകേട്ടഥ
വിസ്മ്മൃണാംബുധികണ്ണനരുത്താൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ധൈര്യംപൂണ്ടുവസിച്ചരുളേണം
കാര്യംകൊണ്ടുവിഷാദിക്കേണ്ടാ
നേർത്തുവരുംപരിപന്ഥിജനങ്ങടെ
ധൂർത്തുകളൊന്നുംനമ്മൊടുകൂടാ
കൂർത്തശരാവലികൊണ്ടുടനവരുടെ
മൂർത്തിപിളർപ്പാൻഞാനൊരുവൻമതി,
മറുപക്ഷത്തുവരുന്നജനങ്ങളെ
അറുതിപെടുപ്പാനെന്തിഹദണ്ഡം?
കുറുനരിലക്ഷംകൂടുകിലുംഒരു
ചെറുപുലിയോടഥലിക്കില്ലേതും;
അറിവുള്ളവനിഹനമ്മുടെവിരുതുക-
ളറിയുവതിനൊരുസംശയമില്ലാ.
അറിവില്ലാത്തവർമ്ലിഷ്ടവാക്കുകൾ
പറയുന്നതിനൊരുസങ്കടമില്ലാ,
കണ്ടാലറിയാത്തുള്ളശംന്മാർ
കൊണ്ടാലറിയുംകളിയല്ലരശാ!
വേണ്ടാത്തതിനുതുടങ്ങരുതാരും
വേണ്ടാസമയമൊന്നെന്നൊടുകൂടാ;
ശ്രുണ്ടികടിച്ചുപടയ്ക്കുവരുന്നൊരു
ചണ്ടിപ്പരിഷകൾ മണ്ടിയൊളിക്കും.
ശണ്ഠതുടന്നാലതിനുമൊരതിശയ-
മുണ്ടുനമുക്കതുബോധിക്കേണം,
കണ്ണന്മാരിനിവന്നിഹനേർത്താൽ
ചെണ്ടക്കാരെന്നൊരുപേരുണ്ടാം.
പണ്ടേക്കാൾപലവിക്രമപൗരുഷ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുണ്ടിപ്പോഠമമകൌരവവീരാ!"
ശകുനിയുമപ്പോളുരചെയ്താൻ,മരു-
മകനേ!മതിമതിഭീതികളെല്ലാം,
പ്രകൃതിഗഭീരന്മാക്കംഞാനൊരു
വികൃതിവരുത്തുവതിന്നുസമത്ഥൻ,
പാത്ഥന്മാരിനിവന്നാലുടനേ
തീർത്തുരചെയ്യാമില്ലവിവാദം
തീർത്ഥസ്നാനമൊരിരുപതുവഷ്ം
പാത്ഥന്മാക്കിനിയുംകല്പിക്കാം.
പിന്നെവരുമ്പോഠംപിന്നെയുമുണ്ടാ-
മെന്നുടെകൌശലമതിലുമൊരധികം
ചേട്ടനുമനുജനുമനുജന്മാരും
ചേട്ടകളെല്ലവരുമുള്ളോരുകാലം
കാട്ടിലിരുന്നുപിരിഞ്ഞീടേണം
നാട്ടിൽകേറാനിനിയെളുതല്ലാ"
ഇങ്ങിനെശകുനിയുമുരചെയ്തപ്പോഠം
തിങ്ങിനമോദംമനസിജനിച്ചു
തുംഗമഹാഹങ്കാരംപൂണ്ടുഭ-
ഇംഗദ്ധ്വജനധപുനരുരചെയ്താൻ,
"കാട്ടിലിരിക്കുംപാത്ഥന്മാക്കിഹ
കാട്ടീടേണംനമ്മുടെവിഭവം
കൂട്ടീടേണംബഹുപുരുഷാരം
കേട്ടീടേണമിതെല്ലാജനവും.
കൊട്ടീടേണംഭേരീഡമരം
ഞെട്ടീടേണംഭുവനമശേഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തട്ടീടേണമകമ്പടിവടിപൊട്ട
പൊട്ടീടേണംകുലഗിരികന്ദരം
ചട്ടകൾതൊപ്പികളിട്ടുമുക്കി
ചട്ടറവീടിനചട്ടംക്കൂട്ടി
തട്ടിനടത്തിക്കൊട്ടിമുഴക്കി
പെട്ടികളുംപലപെട്ടകവും ചില
ക്കുട്ടകമെന്നിവകെട്ടിയെടുപ്പി -
ച്ചൊട്ടകവും ചിലപട്ടിക്കുതിരകളും
പട്ടാണികളുംപലചെട്ടികളുംകോ -
മട്ടികളുംപലപട്ടന്മാരും
വട്ടംക്കൂട്ടിവനത്തിനുപോവാ -
നൊട്ടുംതാമസമരുതിനിനമ്മുടെ
പുഷ്ടശ്രീകരപൌരുഷമവരെ
കാട്ടുവതിന്നുനമുക്കുത്സാഹം;
നായന്മാരെവരുത്തിടുവതിനു
പോയാലുംചിലർവേഗമിടാനീം,
ആയുധവാഹനകോപ്പുകളെല്ലാ
മായതുപോലെവരുത്തീടേണം;
നാട്ടിലൊരുത്തനിതിന്നുവരാഞ്ഞാൽ
വീട്ടിൽചോദ്യംകല്പിക്കേണം;
കേട്ടവർകേട്ടവർക്കൂട്ടത്തോടേ
കോട്ടയിലെത്തിസപ്തരുപിക്കേണം;
എങ്ങിനിനമ്മുടെചന്ദ്രക്കാരൻ?
ചങ്ങാതിക്കൊരുണച്ചയുമില്ലാ
നാങ്ങാടിത്തരുവിൽച്ചെന്നരിയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേങ്ങാമുള്ളുംവാഴക്കായും
നായന്മാക്കിഹചോറുകൊടുപ്പാ-
നായതിനുള്ളപഭാത്മശേഷം
വിരവൊടുകൊണ്ടുവരേണമതിന്നാ-
യിരുനൂറുജനംപോയീടേണം
പുകയിലവെറിലകഞ്ചാവുംപല
വകയിൽകള്ളുകുറച്ചുംവേണം;
സകലപദാർത്ഥവുമിങ്ങുവരുത്തി
സ്സന്നാഹംപലകൂട്ടീടേണം"
എന്നതുകേട്ടൊരുരാജഭടന്മാ-
രൊന്നൊഴിയാതെപഭാത്മംകൂട്ടി
സന്നദ്ധന്മാർകല്പനപറവാ-
നൊന്നുമുതിർന്നുനടന്നുതുടങ്ങി;
പുരുഷാരത്തെയറീപ്പാനായി
പ്പുരുഷന്മാരെയയച്ചുതുടങ്ങി;
വിരുതന്മാരവർനാട്ടിലശേഷം
നരപതികല്പനയങ്ങുനടത്തീ;
കല്പനകേട്ടൊരുനായന്മാരും
കെല്പൊടുവന്നുനിറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
അല്പമതല്ലൊരുജലധികണക്കേ
തൽപുരസീമ്നിപരന്നുനിരന്നു .
തങ്ങളിലങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി: —
"സംഗതിയെന്തിനുകേട്ടോച്ചുവാ!
ഇങ്ങനെപുരുഷാരത്തെവരുത്തീ-
ട്ടെങ്ങുപടയ്ക്കുതുടങ്ങീടുന്നു!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കടവാപന്നികളേതാൻതലമേൽ
വെടികൊണ്ടങ്ങാൻവീണിട്ടുണ്ടോ?
ഉടനേമറുതലനാട്ടുപിടിപ്പാൻ
വടയുംക്കൂട്ടിയടുക്കുന്നുണ്ടോ?
വടയിൽചെന്നുരിപ്പാനിങ്ങൊരു
മടികൊണ്ടല്ലുപറഞ്ഞീടുന്നു;
കടമുണ്ടമ്പതുപുത്തനിനിക്കതു
തടവുണ്ടതുകൊണ്ടവസരമില്ലാ.
തുക്കുപുകേലതരിമ്പില്ലാഞ്ഞ-
ത്തോക്കൊരുദിക്കിൽപണയംവെച്ചു
മാക്കോച്ചുരുടെമരുമകനിന്നൊരു
തോക്കുതരാമെന്നൊന്നോടുചൊല്ലി
അതുക്കാരുള്ളൊരുതോക്കുംകൊണ്ടുപ-
ടയ്ക്കായ്ചെന്നുമരിച്ചെന്നാകിൽ
തോക്കവർകൊണ്ടുതിരിക്കുംവന്നു ക-
ടക്കാർവീട്ടിൽപാടുകിടക്കും.
ചേട്ടൻവണ്ടുപടയ്ക്കുമരിച്ചതു
കേട്ടിട്ടില്ലേ?ങ്ങളിലാരും?
പുട്ടുജനങ്ങളെവെട്ടിക്കൊന്നൊരു
കോട്ടപിടിച്ചേപ്പിനെമരിച്ചു
മണ്ടുന്നേരംപിടരിക്കൊരുവെടി
കൊണ്ടുമരിച്ചെന്നുണ്ടൊരുകേളി;
വാളില്ലെന്നല്ലെന്നുടെവീട്ടിലൊ-
ളില്ലിന്നിതുകൊണ്ടുനടപ്പാൻ
കാളകൃഷിക്കുനടക്കയിതെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടുച്ചാക്കൊരുതൊഴിലില്ലിപ്പോൾ
നായന്മാരായ്വന്നുപിറന്നാൽ
ആയുധമൊന്നുതനിക്കായ്വേണം
ആയതിനൊരുവകയില്ലാത്തവനുടെ
കായംകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലറിവിൻ!
നെല്ലുണവുംമോഹിച്ചെന്നുടെ
വില്ലുംകണയുംപണയംവച്ചു
നല്ലചിതക്കാരൻഞാൻതാനിനി
ഇല്ലംവിറുകറപ്പുംതിന്നും
ഇല്ലെന്നല്ലിതുമുടിയന്മാരുടെ
ഇല്ലന്നില്ലനശിച്ചുനിൽപ്പൂ.
വല്ലാതുള്ളവിശപ്പുവരുമ്പോൾ
വല്ലതുവിറുംകൊറുകഴിക്കാം;
ഇക്കഥയെല്ലാംമതിമതിനാമിനി
വെക്കംചെന്നുമുഖംകാട്ടേണം.
നോക്കടനമ്മുടെയജമാനന്മാർ
വക്കാണിക്കുമതോത്തീടണം.
രായുംപകലുംകല്പനകേൾക്കും
നായന്മാക്കൊരുകാശുകൊടുപ്പാ-
നീയജമാനന്മാക്കുമനസ്സി-
ല്ലായതുചൊന്നാൽകുറവുമുണ്ടാം.
ഇഷ്ടംചെന്നുപറഞ്ഞുമറിപ്പാൻ
ഒട്ടുംമടിയില്ലാത്തസമർത്ഥനു
കിട്ടുംപലകുറിപട്ടംവളയും;
വെട്ടുംകുട്ടമനിഷ്ടുരത്താൽ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പണമുള്ളവനെപ്പാട്ടിൽവരുത്തി
ഗ്രണദോഷങ്ങൾപറഞ്ഞുപതുക്കെ
പണമെപ്പേരുംകൈക്കലുമാക്കും
ക്ഷണമവനെത്തൻവീട്ടിലുമാക്കും;
അമ്മാവൻകൃഷികൊണ്ടുനടന്ന-
ന്നമ്മാനില്ലെന്നറിയുന്നീലാ
നമ്മുടെകാലത്തതിരംപിനെ
ജന്മാന്തരമായ്ചെല്ലുന്നീല;
ഇപ്പോൾനമ്മുടെകണ്ടമെടുപ്പാൻ
കല്പനവന്നെന്നൊരുവഴികേട്ട
കല്പനപറയുന്നാൾക്കൊരുകാശുകൊ-
ടുപ്പാനിങ്ങൊരുവകയില്ലിപ്പോൾ,
പണ്ടുപ്രവൃത്തിനടത്തിയപരിഷകൾ
ഉണ്ടെന്നാലിതുവരികില്ലനിയാ!
കണ്ടമ്മാരുടെകണ്ടമെടുത്തതു
കണ്ടന്നീവരവുണ്ടെന്നോർത്തു,
കണ്ടംപോയതുകൊണ്ടുനമുക്കൊരു
കണ്ണിതമില്ലിനിയുണ്ടാമൊരുനാൾ;
കണ്ണംപോയാലുണ്ടാകില്ലതു
കൊണ്ടുകറഞ്ഞൊന്നുണ്ടുവിഷാദം.
കണ്ടാലറിയാംകണ്ടവർക്കൂടു-
ന്നുണ്ടിതിനേഷണിചെണ്ടപിണപ്പാൻ,
ചണ്ഡികൾപലരുമുരുണ്ടുകരേറി-
ക്കൊണ്ടുമരിക്കുന്നുണ്ടിഹനാട്ടിൽ"
ഇങ്ങിനെപലപലചാക്കുകൾപ്പോഷി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെങ്ങിനെവന്നിടകൂടിഭടന്മാർ
തിങ്ങിനപടയുടെസംഖ്യഗണിപ്പാ-
നെങ്ങിനെകുശലതമതിയാകുന്നു?
തോക്കുള്ളവർപുനരൊക്കെച്ചെന്നുവെ-
ടിക്കോട്ടയ്ക്കൽപാക്കണമുടനേ
ആക്കംപൂണ്ടുവെടിക്കുമരുന്നുകൊ-
ടുക്കുന്നുണ്ടുതിടുക്കമനേകം,
തിക്കുംവലിയതിരക്കുംപലപല
വാക്കുംചിലരുടെമുഷ്ക്കുംചുടുമിഴി
നോക്കുംവിരവൊടുവാക്കുംവികൃതിക-
ളാക്കുംപറവതിനാക്കംപോരാ.
ഇത്തരമൊരുദിശിലോലാഷംപലവിധ-
മെത്രയുമത്ഭുതമെന്നരചെയ്യാം.
ഹസ്തിരഥാദികൾവസ്തുസമസ്തം
ഹസ്തിനപുരമതിലെത്തിനിറഞ്ഞു
നായന്മാക്കിലവച്ചുതുടങ്ങി,
ആയതുപറവാനവസരമില്ലാ
ആയിരമായിരമോരോകൊട്ടിലി-
ലായുധപാണികളിലവെപ്പിപ്പാൻ
പന്തിനിരത്തിയിരുത്തുവതിന്നായ്
മന്ത്രികൾപലരുംകൂടിയിറങ്ങീ
ഉന്തിയലച്ചുപിടിച്ചുവലിച്ചാരു
പന്തിപരാക്രമമൊക്കെയെടുത്തു.
പാലുകുടിച്ചുതടിച്ചുജനത്തിനു
നാലുപടേവെയ്ക്കുമ്പൊൾവിയക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെയിലുംകാറുംകൊള്ളാതുള്ളവർ
പോലുമിതിന്നശ്രമിച്ചുപോവൂ.
ഇലവച്ചുനിരന്നുതുടങ്ങി
വലിയരിവെച്ചുവെളുത്തൊരുചോറും,
പലപലകറിയുംപഴവുംനെയ്യും
നലമൊടുവളരെവിളമ്പീടുന്നു.
വട്ടത്തിലക്കരചേർത്തുകലക്കി
ചട്ടംകൂട്ടിനതേങ്ങാപ്പാലും
കട്ടല്ലുണിനുവട്ടംപലവിധ-
മിഷ്ടമറിഞ്ഞുകൊടുത്തീടുന്നു.
കടൽവാഴയ്ക്കാക്കറിയുണ്ടൊരുവക
ഭടഭോജനമതുകൂടാതില്ലാ.
വടിവൊടുഭക്ഷണമങ്ങുപിരിഞ്ഞഥ
പടഹമടിച്ചുവിളിച്ചൊരുമിച്ചു
കുരുപതിസുതനാംദുര്യ്യോധനനഥ
തരസാതന്നുടെസഹജന്മരെ
പരിചൊടുചെന്നുവിളിപ്പിച്ചപ്പോഥം
തെരുതെരെയവരുംവരവുതുടങ്ങി.
ദുശ്ശാസനനുംദുർഷ്ണനും
ദുശ്ശലരനും, ദുർമ്മർഷ്ണനും
ദുർമ്മുഖനുംദുഷ്പ്രധർണ്ണനുമഥദു-
ർമ്മേധാവുംദുഷ്പ്രസഹനുതാനും.
ദുർമ്മതിയുംജളസന്ധൻകർണ്ണൻ
ദുർബുദ്ധിയുമഥദുർബോധകനും
ചിത്രൻവികടൻചിത്രരഥൻതാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്രദ്ധ്വജനംകേനകുദ്ധ്വജനം
ചിത്രശരാസനചിത്രകുനംസുഖി-
ചിത്രൻപിതനെചിത്രാശനനും,
നന്ദൻപുനരുപനന്ദൻപിനെ
കുന്ദോദരനംദൃഢവല്ലാവും
കുണ്ഡൻപിതനെമഹാകുണ്ഡൻതാൻ
കുണ്ഡവിഭേദിയുമപരാജിതനും
ദീർഘഭുജൻതാൻദീർഘദ്ധ്വജനും
ദീർഘൻദീർഘരഥൻദീർഘാക്ഷൻ
ദീർഘഹനുസ്സുംവ്യൂഢോരസ്കൻ
ദീർഘായുസ്സുംബഹുശാശനനും
ഭീമരഥൻദൃഢഹസ്തൻഭീമൻ
ഭീമപരാക്രമനഭയൻതാനും
എന്നുതുടങ്ങിട്ടുള്ളനുജന്മാർ
തൊണ്ണൂറെദാൻപതുപേരുംവന്നാർ
വിരവൊടുഭോജനമങ്ങുകഴിച്ചവർ
പരിചൊടുകോപ്പുകളിട്ടുതുടങ്ങി
പരിമളമേറിനകളഭമിഴുക്കി
പുരികുഴൽമാലകൾകൊണ്ടുമുടുക്കി
പെരുകിനകുറിതിലകങ്ങളൊരുക്കി
തരമൊടുതലമുടിചിക്കിമിനുക്കി
തരിവള,പിരിവള,കാഞ്ചി,പതക്കം,
വിരുതുകൾപല്ലവകുവിമൽമോതിരവും,
അരമണി,കടമണി,തുടർമണി,കങ്കണ-
മരഞ്ഞാണം,ചിലതോൾവള്ളികളും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

(ചിത്രം 3)

.....സ്സകെട്ടിയെടുപ്പി-
ച്ചെട്ടിഗന്ധംപൊട്ടംപടിപ്പിച്ച-
കൊട്ടം, വെടിയും, തട്ടിമുഴക്കി-
ത്തട്ടിനടത്തിനടന്നുതുടങ്ങി.

P. 91

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മകുടം,കടകം,മണികുണ്ഡലവും,
വികടകിരീടംവിഭുമഹാരം.
വികസിതസുരഭിലമലർമാലകളും
സകലമണിഞ്ഞുഞെളിഞ്ഞുനടന്നാർ
പട്ടകൾപലതുംകെട്ടിയുടുത്തുട-
ന്നൊട്ടുമുളംചിറ്റുചേലകൾചുറ്റി
പട്ടുറുമാലുംതലയിൽകെട്ടി
തട്ടുപുഴുകുമഥനാടൻപുഴുകം
തൊട്ടുമുഖത്തിനുരംഗിവരുത്തി
പട്ടംപലവകകൂട്ടിത്തരസാ
പെട്ടികൾപൊട്ടകുമെന്നിവപലതിൽ
പട്ടററീടിനകനകപ്പൊടികളു-
മിട്ടുനിറച്ചതുകെട്ടിയെടുപ്പി-
പ്പെട്ടെഴുനിന്തംപൊട്ടംപടിപടി
കൊട്ടം,വെടിയും,തട്ടിമുഴക്കി
ത്തട്ടിനടത്തിനടന്നുതുടങ്ങി.

ഉച്ചത്തിലുള്ളഘോഷം മെച്ചത്തിൽകേട്ടനേരം
അച്ചിമാരൊക്കെക്കൂടി കാഴ്ചയുംപുറപ്പെട്ടു
"നിച്ചിമിയത്തിനിന്റെ കൊച്ചിനെ എവിടത്തിൽ
വച്ചുമുപുറപ്പെട്ടുകാഴ്ചയുന്നു താനേതന്നെ
അച്ചനുമെപ്പി വെടിവച്ചാലുംകേട്ടുകൂടാ
ഉച്ചയുപോലുംകിഴവച്ചാക്കുകണ്ണുകാണാ
കൊച്ചിനേനാകേറിക്കടിച്ചുങ്കിലിമുതുക്ക-
നൊച്ചപോലുംകേൾക്കില്ലെന്നച്ചിമാരുടെഘോഷം
എന്തൊരുപുറപ്പാടെന്നോതാനും നോധിച്ചുനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്തെന്നെറ്റേചൊട്ടത്തീ ഞാനേതുമേബോധിച്ചീല
ഇപ്പോൾ നിരുമാടംപുറപ്പാടെന്നെന്നെറപക്ഷം
ഇപ്പോളല്ലതുപണ്ടുകെല്പോടുകഴിഞ്ഞല്ലൊ
മുപ്പുവാഴ്ചയുള്ളൊരുകോപ്പുകൾക്കുട്ടുകയൊ
മുപ്പുധരാക്ഷരിരിപ്പൊണ്ടുമരിച്ചില്ലാ;
എങ്കിൽപടയുള്ളൊരുസന്നാഹമെന്നവരും
ശങ്കയില്ലിനിക്കതുസംഗതിയിപ്പോളില്ലാ
ബാണങ്ങൾപടക്കങ്ങൾചേണാന്പുകഴറികൾ
ഏണാക്കിരാരും ചിലവീണക്കാർപാട്ടുകാരും
വേണമോപടയായി പോണെങ്കിലെന്നെറതോഴി
കാണാംനമുക്കവെക്കംപോണംപുറപ്പെട്ടാലും
ആങ്ങേപ്പുറമുള്ളചികളെല്ലാം
അങ്ങുനടന്നിട്ടുകാഴ്ചകൾ കാൺമാൻ.
നീങ്ങൾചമഞ്ഞുംചന്തംനോക്കിയു-
മിങ്ങനെതന്നിതുപിരികേയൊള്ളു.
ഘോഷമതെല്ലാംപിരിയുന്നേരം
ഭോഷികളവിടെച്ചെന്നിഹചാടും
ഭാഷിപ്പാൻവിരുതുള്ളജനത്തിനു
ശേഷിയതാമൊരുക്കൂട്ടമശേഷം.
ചിറമ്മയ്യിതുപത്തുപിറന്നു
മറൊരുപുതരുമില്ലെൻവീട്ടിൽ
പെറെന്നാകിലൊരമളിയനായ്വരു-
മിരവില്ലുത്തിലിരുന്നേപോവൂ"
മറൊരുനാരിപറഞ്ഞാളപ്പോൾ.
മറൊരുചിന്തനമുക്കില്ലേതും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"മറ്റൊരുപുത്രഷ്ടൻവീട്ടിൽവരുമ്പോൾ
വഴിറവന്നമ്മുടെനായർകലമ്പും.
കുറവംവാഴ്ത്തുമൊന്നുണ്ടാക്കി
കൊറുമുടക്കാൻമടിയില്ലവനും
പെറമ്മയ്ക്കിട്ടടിക്കുന്നവർ
മറുള്ളവരൊടുനേരായ്വരുമൊ?
മുള്ളില്ലാതൊരുവാക്കില്ലുണ്ടോ-
ക്കുള്ളിൽക്കുറെന്നുള്ളതുമില്ലാ
ഉള്ളൊരുനെല്ലുംപണവുംപാടേ
കള്ളുകുടിച്ചുകുടിച്ചുമുടിച്ചു
കുഞ്ഞിക്കുടിപ്പാനില്ലാഞ്ഞുനടേ
കുഞ്ഞുകളേറുനടക്കാതായി
ഇങ്ങനെതലയിലെഴുത്തെന്നാകിലു-
തെങ്ങനെഞാനതൊഴിച്ചീടണ്ടു"
അതുകേട്ടപ്പാളൊരച്ചിപറഞ്ഞാൾ
"ഇതുകേട്ടാലുംകൊച്ചുനിയത്തീ,
അതിയായിട്ടൊരുവീടുപുലത്താൻ
മതിയായിട്ടൊരുനായരെനിത്താൻ
അമ്മയ്ക്കുഗ്രഹമുണ്ടായപ്പോൾ
അന്നാവിക്കതുസമ്മതമല്ലാ,
അമ്മാവന്റെമനസ്സുമറിപ്പാൻ
അമ്മാപാപിക്കെത്രവിശേഷം!
വല്ലാതൊരുഭോഷച്ചാർനമ്മെ
ഇല്ലത്തക്കുകൊണ്ടുതിരിച്ചാൻ.
നെല്ലുകൊടുത്തുകുറച്ചുംതിന്നൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കപ്പുകണക്കിനുകുത്തിയിരിക്കും
കണ്ണുതുറക്കുന്നുള്ളതുമില്ലി-
പ്പൊണ്ണച്ചാക്കൊരുബോധവുമില്ലാ
കിണ്ണംകിണ്ടിയുമിത്യാദികളിലൊ-
രെണ്ണംകണികാണ്മാനില്ലാതായ്;
അരിയുംകറിയുംവച്ചുകൊടുപ്പാൻ
അരുതാതായിനുമുക്രോപിപ്പൊ.
കരുസുഖമെന്നതുഞാനറിയുന്നി-
ല്ലൊരുകുറവാരുമിനിക്കില്ലിപ്പോൾ
അങ്ങേക്കുറവുള്ളചികളെല്ലാ-
മിങ്ങോട്ടേക്കുവിരോധംതന്നെ
ഉരിയരിപോലുംചോദിച്ചാലവർ
തരികില്ലെന്നല്ലാനകളിക്കും;
തിരിയാത്തവനൊടുഞാനുമൊരക്ഷര-
മുരിയാടാറില്ലെന്തിനുപാഴിൽ
പരിഹാസത്തിനുവകയില്ലാഞ്ഞുവർ
പെരുവഴിനോക്കിയിരുന്നീടുന്നു"
ഇങ്ങനൊരോരോവാക്കുപറഞ്ഞുട-
നംഗനമാരുംവന്നുനിറഞ്ഞു
അങ്ങാടികളിലുംചാൽത്തറമേലും
ഭംഗ്യാനിന്നിതുഘോഷംകാണ്മാൻ.
കുരുപതിതനയനുമനുജന്മാരും
പെരുകിനവടകളുമിളകിമെല്ലെ
പെരുവഴിതിങ്ങിവിങ്ങിനടന്നീടുന്നു.
തുഴിപറകിടുമടിപടഞങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊടുപൊടെവെടികളുമുടനടയോടെ
ഇടിപൊടിതകരുമൊരടവുടനേ
വടിവൊടുനടന്തിത്രപടകളെല്ലാം
കടലുടെവടിവൊരുകലശലതോ
പടലുടനടവികളിടിഞ്ഞുടനേ
പൊടിയുടെപടലവുമുലകിലെല്ലാം
പടുതരമുയരുന്നുപലവഴിയിൽ
കുടതഴകൊടികളുമിടകലരും
ഭടജനപടകടെനടനവിധൌ
തടമുലതടവിനതരുണികളും
മടുമലർമലരവിൽചൊരിഞ്ഞീടുന്നു
അനവധികുതിരകളുതിനിടയിൽ
ഘനരുചികരികളുമളവില്ലേതും
ധനജനവിഭവങ്ങളിവണ്ണംകണ്ടാൽ
ധനപതിഭയപ്പെട്ടഞ്ജാളിച്ചുമണ്ടും.
കനകമണിഞ്ഞൊരുകരിവരകണ്ടേ
കനിവൊടുകേറിയിരുന്നാൻകരുപതി
പനിമതിസമമൊരുവെള്ളക്കുടയും
കനകാഞ്ചിതമാംവെൺചാമരവും
അനവധിതഴയുംമുത്തുക്കുടയും
ധനവിഭവങ്ങളനേകമനേകം
അനുജന്മാരുടെമോടിയുമന്നിവ
മനുജന്മാക്കുമനോരഥരമല്ലാം
ആടുകയുംചിലർപാടുകയുംചില-
രോടുകയുംചിലർചാടുകയുംചിലർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാടുകയും ചിലർതേടുകയും ചിലർ
ചോടുകൾവച്ചിടക്കൂടുകയും ചിലർ
വീടുകളുംപലനാടുകളുംപല-
തോടുകളുംപലകോടുകളുംപല
കാടുകളുംപലമാടുകളുംമല-
മൂടുകളുംമലർവാടികളുംപല
മേടുകളുംപലവേടുകളുംപല
പാടവമോടുകടന്നുകടന്നവ-
രാടലകന്നുതകർത്തുരിമിത്തുമ-
ഹാടവിപുക്കുഗമിക്കുന്നേരം
ബന്ധുകളൂതിബവുരമാകിനാ
സന്ധ്യാസമയംവന്നിടക്കൂടി
ആന്ധമതാകിനതിമിരംവന്നര-
ബന്ധിച്ചടവിതടങ്ങളുംനിറഞ്ഞു
ഗന്ധവ്വന്മാക്കളെല്ലാരുസമയം
ചന്തമൊടവിടെസ്സംഗതമായി
ഗന്ധവ്വന്മാരതിസുഖമോടെ
പന്തണിമുലമാരോടിടക്കൂടി
കാന്താരത്തിലിരുന്നിക്കനിവൊട്ടു
ചെന്താമരമലർവാപികളുതോറും
സന്തോഷേണജലക്രീഡാദിനി-
താന്താനന്ദമിയന്നരശായാം
കുന്തീതനയന്മാർമരുവീടിന
കാന്താരാന്തികഭൂമൌചെന്നാർ
ഗാന്ധാരീതനയന്മാർപടയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗാന്ധാരേശ്വരനംഗാധിപനും
വഞ്ചനശീലനതാകിനകുരുപതി
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടുപറഞ്ഞാനുടനേ: —
"നെഞ്ചിൽനമുക്കൊരുപായംതോന്നി
കിഞ്ചിൽഗ്രഹണമതിനുണ്ടാമിപ്പോൾ
ഗാണ്ഡീകലക്കണമിവിടത്തിൽപല
വഞ്ചോലകളിലെവാരിയിലെല്ലാം
ചഞ്ചലമിന്നിഹപാണ്ഡുസുതന്മാ-
രഞ്ജനങ്ങളുമതികുടിലന്മാർ
പാഞ്ചാലിയുമുടനംബുകുടിച്ചീഹ
പഞ്ചതയെപ്രാപിച്ചീടേണം;
ഗാണ്ഡീകലക്കവി"നെന്നീവണ്ണം
പണ്ടെമഹാപാപിപറഞ്ഞപ്പോൾ
പാപികളൊരുവകരാജഭടന്മാർ
പാപികൾതന്നിൽമരുന്നുകലക്കി
കോപികളായവർകാട്ടിയതെല്ലാം
പാപത്തിനൊരുവഴിയായ്വരുമേ!

പുത്രനെക്കൊന്നവനേറമിത്രമായ്മരുവുന്നു
ചിത്രസേനഗന്ധർവ്വൻധാത്രിയിലങ്ങിറങ്ങി
രാത്രിയിൽതനേറ ചാരുഗാത്രിമാരോടുകൂടി
തത്രവന്നൊരുശതപത്രിണീതോയംതന്നിൽ
ചിത്രമാംകേളികൾക്കുപാത്രമാമവനപ്പോൾ
മാത്രാധികാനന്ദവിചിത്രംവിഹരിക്കുമ്പോൾ
വെള്ളപ്പൂങ്കിനൊത്തവെള്ളത്തിൽനഞ്ചിടുവാ-
നുള്ളകുതുകംകൊണ്ടുതള്ളിവരുന്നുചില

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കള്ളന്മാരെക്കണ്ടപ്പോളുള്ളംകയത്തുബല-
മുള്ള ചിത്രസേനൻതാൻവെള്ളത്തിൽനിന്നുകേറി
"കള്ളക്കടിലന്മാരേ!കൊള്ളാമിക്കാട്ടതന്നി-
ലുള്ളമുനികളുടെവെള്ളത്തിൽനഞ്ചിടുവാ-
നുള്ളൊരുത്സാഹമിപ്പോൾ.
കള്ളുകുടിച്ചുവന്നുള്ളുനടിക്കുംനിങ്ങൾ
തുള്ളുന്നതെല്ലാമിത്രയുള്ളൂഎന്നിങ്ങുറച്ചു;
കൊള്ളുംപ്രഹരമതിനുള്ളവഴികൾപീണ
കൊള്ളിവാക്കുകൾകൊണ്ടുതുള്ളിക്കുന്നുപിന്നെ
കൊള്ളിക്കുന്നുണ്ടുബാണംകൊള്ളിക്കുംബഹുമാന-
മെല്ലോളമില്ലെന്നാപ്പിൻ!
കുരുകുലമൂന്നാമോനിങ്ങടെ-
പരമാത്മഞ്ഞാനഖിലമറിഞ്ഞൻ,
തരമില്ലിങ്ങിനെചതിയുംകൊതിയും
തരസാമനമതിലേറെമുഴുത്താൽ,
പൌരവകുലമതിലുഴകേറീടിന
വീരന്മാരാംപാർത്ഥന്മാരൊട്ടു
വൈരംമനസിമുഴുത്തതിനാൽനിജ
പൌരുഷമവരെക്കാട്ടുവതിന്നായ്
പൌരന്മാരുംപടയുംകൂടയും
വാരണഘടയുംകൂട്ടിക്കെട്ടി
പ്പാരിടമൊക്കെമുഴക്കിവരുന്നതു
നേരായ്വരികില്ലുധമന്നാരേ!
അഞ്ചിതമാകിനശുദ്ധജലങ്ങളിൽ
നഞ്ചിടുവാനായ്വന്നൊരുനിങ്ങടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നെഞ്ചകമെന്നതുകല്ലോശിവ!ശിവ!
പഞ്ചമഹാപാതകിമാർനിങ്ങൾ;
നേരേനിന്നുപ്രയോഗിപ്പാനായ്
ഭീരുക്കൾക്കൊരുവൈഭവമില്ലാ;
നേരല്ലാതെചതിപ്പാൻപെരുവഴി
യോരോന്നിങ്ങിനെനോക്കിനടന്നാൽ
സൈരക്കേടുകൾവളരെവരുമ്പോൾ
ആരുമൊരാശ്രയമില്ലാതാകും
നീരസമല്ലാതുള്ളപ്രയോഗം
പാരംകുറയുംനിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
തന്നേക്കാൾബലവിക്രമമുള്ളോരു
ധന്യന്മാരൊടുചെന്നിഹനേത്താൽ
ഒന്നുംതരമായ്വരികില്ലതുകൊ-
ണ്ടെന്നുംതിരാദുഷ്ടീത്തികളും
ആണെങ്കിൽക്കപിറന്നവരെങ്കിൽ
പ്രാണൻകളവിൻനമ്മുടനേരെ
ബാണംകൊണ്ടുസഹിക്കാഞ്ഞുടനേ
നാണംകെട്ടുനടക്കുംനിങ്ങൾ
ഇക്കുട്ടത്തിനുബലമില്ലെന്നൊരു
ധിക്കാരംകൊണ്ടിവിടെവരുന്ന
വക്കാണത്തിനടുക്കുന്നേരം
കൈക്കാണംഞാൻവാങ്ങുകയില്ലാ
വാക്കിനുവാക്കുംവമ്പിനുവമ്പും
മുഷ്ടിനുമുഷ്ടംമുള്ളിനുമുള്ളും
നോക്കിനുനോക്കുംതല്ലിനുതല്ലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭോഷ്ക്കിനുഭോഷ്കുമിനിക്കുണ്ടറിവിൻ?
കള്ളന്മാരാംനിങ്ങളെഞ്ങ്ങൾ
ക്കെള്ളോളുംബഹുമാനമതില്ലാ,
ഉള്ളംതന്നിലഹംഭാവംകണ-
കൊള്ളുന്നേരമതുദ്ധതമാകും
പുള്ളിപ്പുലിയുടെമുന്നിൽചെന്നിഹ
തുള്ളിനടക്കുംകുറുനരിയെപ്പോൽ
കൊള്ളാംനീയിഹകൌരവമൂഢാ!
കള്ളാനിന്നുടെനാശമടുത്തു,"
ഇത്തരമുള്ളൊരുദുഷിവാക്യംബത
സത്വരമപ്പൊഴുകേട്ടൊരുനേരം
ക്രുദ്ധനതാകിനധൃതരാഷ്ട്രാത്മജ-
നുത്തരമുദ്ധതമിത്ഥമുരത്താൻ—:
"നില്ലെടമൂഢാ!മതിമതിനിന്നുടെ
വല്ലാതുള്ളൊരുവാക്കുകളെല്ലാം
മല്ലനടിച്ചുചൊടിച്ചുപറഞ്ഞാൽ
കൊല്ലുവതിന്നൊരുസംശയമില്ലാ;
ജളനാംനിന്നുടെകരളിലഹമ്മതി
കളവാൻവിരവിലഹമ്മതിഭാഷാ
വളരെപ്പറവാൻകരുവില്ലെന്നൊരു
വെളിവുണ്ടുള്ളിൽനിനക്കതുവിഫലം!
പെണ്ണുങ്ങൾക്കൊരുബഹുമാനത്തിനു
പൊണ്ണൻപലവകജല്പിക്കുന്നു,
വിണ്ണവർനാട്ടിലെവിരുതുംകൊണ്ടിഹ
വന്നുപറഞ്ഞാലിവിടെഫലിയാ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മറുനാട്ടിന്നൊരുവിത്തൻവന്നിഹ
തിരമൊടുനിന്നുഫലിപ്പിക്കുന്നതു
കുറയുമതോർത്തുപറഞ്ഞീടുകനീ
കുറവുവരുത്തിയയയ്ക്കുംഞങ്ങൾ;
സംഗതികൂടാതുള്ളൊരുവാക്കുകൾ
നിങ്ങടെനാട്ടിൽതന്നേനല്ല;
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുനല്ലസമക്ഷ-
ത്തെങ്ങുംനിങ്ങടെവിദ്യകളൊക്കാ
പൊട്ടക്കുളമതുവിട്ടതിരിച്ചാ-
ലട്ടയ്ക്കാരുഗതിയില്ലെന്നറിക!
യഷ്ടികളേഭയമില്ലകുരയ്ക്കും—
വാട്ടികടിക്കില്ലെന്നുപ്രസിദ്ധം.
ഗന്ധർവ്വൻവീയെങ്കിലുമിങ്ങനെ
ബന്ധംകൂടാതുരചെയ്തെന്നാൽ
ബന്ധുവിഹീനനാതാകിനനിന്നെ
ബന്ധിച്ചീടുന്നുണ്ടിഹഞങ്ങൾ,
പന്തണിമുലമാരാകുമിവക്കൊരു
സന്താപത്തിനുസംഗതിയില്ലാ
ചന്തമിയന്നൊരുപുരുഷന്മാർപല
ബന്ധുതചെയ്വാനിവിടെയുമുണ്ടാം.
ഞൊഞ്ചാറനുജന്മാരുനമുക്ക-
ഞ്ഞുഞ്ചായുധനെക്കാൾവിത്തന്മാർ
ഞൊഞ്ചാതവരൊടുകൂടിവസിക്കാം
കഞ്ചത്താർമിഴിമാരേ!വരുവിൻ!
കണ്ടകനാമികണവൻതകറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശണ്ഠയിട്ടന്നതുശങ്കിക്കേണ്ടാ,
ശുണ്ഠികടിച്ചാൽഫലമില്ലവനതു
കണ്ടൊരുകോണിലിരിക്കേയുള്ളൂ,
നടുമിറത്തൊരുകറിതറച്ചൊരു
നെടുപാശംകൊണ്ടരയിൽമുറുക്കി
തടിയനെയതിനൊടുബന്ധിക്കുന്നു-
ണ്ടുടനൊരുമുത്തകുരങ്ങുതുപോലെ;
"പോടാനിന്നുടെചിരുതകളെന്നൊടു
കൂടാമൂഢാ!കുടിലകുശീലാ!
പാടവമോടിഹപടപൊരുതീടുക
നാടകമല്ലിതുവീരവിനോദം"
"കേണ്ണാനീയിതുകേൾക്കുന്നീലേ
കണ്ണാരുന്തുടമിവനുടെവചനം
കണ്ണാകൃഷ്ണമതാക്കുകചാപം
കീണ്ണമതാക്കണമിവനുടെഗാത്രം
ഘോരശരങ്ങളെടുത്തുതൊടുത്താരു
മാരികണക്കിനെവഷ്ടിച്ചാലും!
വടിവൊടുഖേചരഖേടൻതന്നുട-
ലടിമുടിപൊടിയാക്കീടുകകണ്ണാ!
ദുശ്ശാസനനുംദുർമ്മുഖനുംപുന-
രിശ്ശാസനമനുമാനിച്ചാല്ലും!
വാശ്ശുതുമെന്നൊരുപേക്ഷകണക്കി-
ല്ലിശ്ശംനെക്കൊലചെയ്തേപോവൂ.
നമ്മുടെനേരേവന്നൊരുകൂട്ടം
നിർമ്മരിയാദംജല്പിക്കുന്നൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുർമ്മതിയാമിവനുള്ളിലിരിക്കുമ-
ഹമ്മതിയിന്നുശമിപ്പിക്കേണം.
രണ്ടുശരങ്ങൾകണക്കിനുകൊണ്ടാൽ
മണ്ടുംവിധൌപൊടുമുതലവീരൻ
തൊണ്ടന്മാരിവർപടയെന്നുള്ളൊരു
രണ്ടക്ഷരമതുകേട്ടിട്ടില്ലാ.
ശണ്ഠയിടാനല്ലാതൊരുവസ്തു
ചെണ്ടക്കാരവർഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലാ,
ചണ്ടികൾപറയുന്നതിനെക്കളടെ
കൊണ്ടാടാൻചിലമൂഢരുമുണ്ടു"

"ങ്ങാടുക്കവിധൌപൊടു തടുക്കചിലർചെന്നു
പിടിക്കുശരവരുമെടുക്ക പരിചൊടു
കൊടുക്കയിവനുടെ മിടുക്കുകൊണ്ടുതന്നെ
നടക്കുമെന്നുരുചി മുടക്കുവതിനിന്നു
മടിക്കരുതുഗതി മുടക്കിമടിരേ-
മടക്കിയുടനതിപടുക്കളൊരുവക പടയ്ക്കുതുടരുക!
പൊടുക്കെന്നിവനുടെ മിടുക്കുഫലിക്കാഞ്ഞു
നടക്കുമില്ലെന്നാകിലടുക്കുമതുകൊണ്ടു
നടുക്കുമിനിക്കില്ല പടുക്കളിവരെല്ലാ-
മൊടുക്കംതോറുമണ്ടും"

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുദുർഭാഷണമവർ
തങ്ങളിലുംപറഞ്ഞൊരുശേഷം
സംഗരമാശുതുടങ്ങിപ്രകടശ-
രങ്ങൾചൊരിഞ്ഞുമറഞ്ഞിതുഗഗനം;
ചൊല്പോർടിനഗന്ധവ്വൻനിജ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില്ലുവലിച്ചുചെവിക്കിടചേർത്തു,
വില്ലുശരങ്ങളുതിർത്തുതുടങ്ങി
വല്ലൊരു സമരമതെന്നോവേണ്ടു;
ഉറക്കാരവർനൂറുവരെല്ലാം
ഏറമടിയടുത്തുതുടങ്ങി;
കാറുകൊതട്ടിക്കരപററ്റിടുമൊ-
രാറിലെവെള്ളത്തിരകൊകണക്കെ
കേറരപാരമതാരംഭേപുന-
രേറമടിയുമുടനേക്കൂടി
തോറുതിരിച്ചുതുടങ്ങിപതുക്കെ
പ്പാറകൊപോലെപടജ്ജനമെല്ലാം.
മാറലർബാണഗണങ്ങളുമുടനുട-
നേറുമറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞുവീണു,
ഏറുതിരിപ്പാനെളുതല്ലാഞ്ഞവ-
രേറമിമ്പ്രമിയിൽവീണുമുരുണ്ടും,
പേടികലർന്നൊരുനായന്മാര-
ങ്ങോടിച്ചെന്നുമരങ്ങടെമൂട്ടിൽ
കൂടിക്കരിയിലകൊണ്ടുശരീരം
മൂടിയൊളിച്ചുശയിച്ചാരുടനേ.
നായന്മാരുടനോടുന്നേര-
ത്തായുധമെല്ലാംവഴിയിൽപോയി
ആയതുപിന്നെയുമുണ്ടാക്കീടാം
കായംകിട്ടുകിലതുബഹുലാഭം.
മലയുടെഗുഹയിൽചെന്നുകടന്നാർ
ചിലരന്നേരംപ്രാണഭയത്താൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വലിയൊരു പുലിവന്നടിയുംകൂട്ടി
ത്തലയുംകൊണ്ടുതിരിച്ചാനപ്പോൾ;
കലയും മാനും വരുമൊരുമാട്ടം
വലയുംകെട്ടിക്കാട്ടാളന്മാർ
മലയിലൊളിച്ചിഹപാക്കുന്നേരം
വലയിൽചെന്നുവലഞ്ഞാനൊരുവൻ;
വലയിൽപെട്ടതുകണ്ടൊരുവേടൻ
കലയെന്നോത്തൊരുണാണമയച്ചാൻ
തലയിൽകൊണ്ടുതറച്ചതുകണ്ടാ-
മലയൻവന്നിഹനോക്കുന്നേരം
കലയല്ലിവനൊരുവലിയൊരുതടിയൻ
മലയാളത്തിലെമാനുഷനൊരുവൻ!
വലയിന്നിങ്ങുവലിച്ചുപുതുക്കെ
തലയിന്നുപരിച്ചാൻവേടൻ
പേടിത്തൊണ്ടൻമറൊരുമാനാ-
നോടിപ്പോംവഴിയറിയാറാക്കി
കാടുതകർത്തൊരുവാരിക്കുഴിയിൽ
ചാടിയൊളിച്ചുകിടന്നാനപ്പോൾ;
ഉള്ളത്തിൽഭയമേറുകമൂലം
വെള്ളത്തിൽ ചിലർ ചാടിയൊളിച്ചു,
വള്ളിക്കെട്ടുകൾതോറുംചെന്നതി-
നുള്ളിൽപുക്കിതുപലജനമപ്പോൾ,
മണ്ണിൽപലപലകുഴിയുണ്ടാക്കി
പ്പോണ്ണന്മാർചിലരവിടെയൊളിച്ചു,
കണ്ണുമടച്ചുപുതച്ചുകിടന്നൊരു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ണമുറക്കവുമങ്ങുതുടങ്ങി;
കൊമ്പുകുഴൽക്കാർചെണ്ടക്കാരു-
മമ്പുഭയപ്പെട്ടോടിനടന്നാർ,
കൊമ്പന്മാരുടെകൊമ്പുമരത്തിൻ
കൊമ്പുമടഞ്ഞുടനമ്പതുഭിന്നം;
മദ്ദളമരയിലുറപ്പിച്ചീടിന
വിദ്വാനോടുകപാരംഗണ്ഡം.
മദ്ദളമങ്ങൊരുകാട്ടിലെറിഞ്ഞി-
ട്ടട്ടിക്കീന്നഥധാവതിചെയ്യ,
ഒരുഭാഗത്തെത്തോലുപിളർന്നി-
ട്ടൊരുവൻചെണ്ടയ്ക്കുകമേപുക്കാൻ,
പെരുവഴിതന്നിലുരുണ്ടുതിരിച്ചാൻ
പെരുതായുള്ളൊരുചെണ്ടക്കാരൻ,
ഉടക്കുംകൊട്ടിക്കൊണ്ടഗ്രേനടക്കുന്നമേളക്കാരൻ
ഉടക്കുംമുണ്ടുംകളഞ്ഞുമിടക്കുംഭാവിച്ചുമണ്ടി
തിടുക്കംപൂണ്ടൊരുവീട്ടിലൂടപ്പാൻഭാവിക്കുന്നേരം
കൂട്ടത്തനായർതാൻവന്നതടുത്താ,ണത്രയുമല്ലാ,
മുടിക്കുംപിടിച്ചുനാലഞ്ചടിക്കുന്നഘോഷംകേട്ട
പൊടുക്കെന്നകാട്ടിൽപുക്കുകിടക്കുന്നനായന്മാർവ-
ന്നടക്കുന്നകോലാഹലംകൂടുക്കുന്നുണ്ടൊരുടിക്കിൽ
പടയ്ക്കുതോറുമണ്ടുന്നഭടന്മാർവന്നുകുറുമ്പോഠം
പടിക്കൽകാവലുംവച്ചുകടപ്പാനെളുതല്ലെന്നും-
വനത്തിൽനിന്നോടിവന്നജനത്തിൻറെഭാവംകണ്ടു
മനസ്സിൽനിന്ദിക്കുംനാരീജനത്തിൻറെവാക്കുണ്ടായി
,,വമ്പന്മാരായമിശക്കൊമ്പന്മാരെല്ലാമോരോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പുംപറഞ്ഞുവില്ലുമമ്പുമെടുത്തുംകൊണ്ടു
തമ്പുരാന്മാക്കതിരുമുമ്പിലകമ്പടിക്ക-
ങ്ങിമ്പംകലർന്നുചെന്നുവമ്പിച്ചകാനനത്തിൽ
ഗന്ധവ്വന്മാരെപ്പേടിച്ചന്ധന്മാരായനിങ്ങ-
ളെന്തിപ്പോളോടിപ്പോരാൻബന്ധമെൻഭോഷന്മാരേ!
ചന്തംപെരിയതൊങ്കൽകുന്തംകളഞ്ഞുവീണ
ടന്തങ്ങളുംതകർന്നു എന്തൊരുസാഹസങ്ങൾ,
തോല്ക്കുന്നകൂട്ടംനിങ്ങൾതോക്കുംകളഞ്ഞുപോന്ന
താക്കുമടത്തതല്ലിതോക്കുമ്പോൾചിരിയാകും,
നേക്കുംമാറാരൊടുപോരേല്ക്കുന്നനേരംപല
ചാക്കുംമുറിയുംപുനരാക്കുംവരാത്തതല്ലാ;
ചാട്ടംപിഴച്ചുകപിക്കൂട്ടംകണക്കേനിങ്ങൾ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞുപാരംകോട്ടംപിണഞ്ഞുമൂലം
ഓട്ടംതുടങ്ങിയതുവാട്ടംവരുവാൻതന്നെ
കേട്ടാലുടനേതന്നെനാട്ടാർപരിഹസിക്കും;
കാട്ടിൽനിന്നോടിപ്പോന്നുവീട്ടിലുക്കൊളിക്കയെ-
ക്കാട്ടിൽമരിക്കനല്ലൂ;കേട്ടീലേനായന്മാരേ
ഗോഷ്ഠികൾപതിന്നാലുനാട്ടിലുംകേൾക്കുമയ്യോ!
കാട്ടിയകമ്മമേതുംപാട്ടിലായതുമില്ലാ"
പെണ്ണുങ്ങളുടെവാക്കീവണ്ണംകേൾക്കുന്നചില
പൊണ്ണന്മാർവീടുകളിൽകണ്ണുമടച്ചിരുന്നാർ;
കണ്ണൻദുര്യ്യോധനൻവികർണ്ണൻദുശ്ശാസനനും
കണ്ണുംചുവപ്പിച്ചുപടയ്ക്കുംകുലച്ചുംകൊണ്ടു
ചണ്ഡമായുള്ളശരഖണ്ഡമുതിർത്തുംകൊണ്ടു
തത്രവന്നടുക്കുന്നചിത്രസേനന്റെകൂട്ട-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെത്രവളരെയുണ്ടുമിത്രന്മാരവരോടു
യുദ്ധംതുടങ്ങിയവരിതിത്രംപറഞ്ഞിടുന്നു
ക്രുദ്ധന്മാരായകുരുവൃദ്ധനേറനന്ദനന്മാർ:

"ഗന്ധവ്വന്മാരാകിനനിങ്ങടെ
ഗന്ധംപോലുംനാസ്തിയതാമൊരു
ബന്ധംകൂടാതിങ്ങനെനേപ്പാ-
നെന്തൊരുകാരണമധമന്മാരേ!
ആംബരചാരികളാകിനനിങ്ങടെ
ഡംബരമിന്നുശമിക്കുമശേഷം
സംഗരമിവിടെച്ചെയ്യുതിനുള്ളൊരു
സംഗതിവന്നിതുനന്നിതുകാലം
ആംഗമഹിതികണ്ണൻഞാനതു
നിങ്ങളറിഞ്ഞതിലെങ്കിലിതറിചിൻ!
ആംഗങ്ങളിലുടനമ്പുകൾകൊണ്ടിഹ
ഭംഗംവരുമളവറിയാതെല്ലാം;
നിങ്ങടെവിരുതുകളൊന്നുമിദാനീം
ഞങ്ങടെനേരെഫലിക്കയുമില്ലാ;
കുരുകുലതിലകൻദുര്യ്യോധനനൃപ-
നരികുലശല്യഭയോനലസാരൻ
കരബലശാലികളനുജന്മാരും
പരബലമാശ്രുതകർക്കശശീലം."

ശ്ലോകം.

കംഭിനുപ്രൌഢകുംഭസ്ഥലടലനകലാ-
ഡണഡഭോദ്ദണ്ഡസാരാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗംഭീരാരാവഘോരാൻകിമുശശനികര
സ്സംഹരേത്സിംഹവീരാൻ
കിംഭോ!ഗന്ധവ്വവൃന്ദംസകലമപിസമം
സംഗതംസംഗരാന്തേ.
ഡംഭോപേതംവിജേതുംപ്രഭവതിവിമതോൽ
കൃത്തനാൻധാർത്തരാഷ്ട്രാൻ.
ശ്ലോകംകൊണ്ടുപറഞ്ഞാലറിവാൻ
ആകുലമെങ്കിൽപൊരുളുംചൊല്ലാം
ലോകരശേഷംബോധിക്കേണം
ലൌകികമിതുകഥനംചെയ്യുന്നു
ആനന്ത്യവന്മാരുടെമസ്തക-
മാശ്രുവിളൻകിളന്നൊരുരുധിരം
പാനംചെയ്യുമളിപ്പുനടക്കും
പരുഷമതാകിനസിംഹകുലത്തെ
താനേചെന്നൊരുകൂട്ടംമൂയലുകൾ
താഡിച്ചാശ്രുവധിപ്പാൻമതിയോ;
ആതുപോലെബാഹ്ലഗന്ധവ്വന്മാ-
രതുലപരാക്രമശാലികളാകും
ധൃതരാഷ്ട്രാത്മജരോടമർചെയ്യാൻ
മതിയാമോബതശിവ!ശിവ!മോഹം
കൂടലർകുലബലമറുതിപെടുക്കും
കൂട്ടംകരുകുലമെന്നുധരിപ്പിനു!
ആടലശേഷമകന്നുപടയ്ക്കുതി
പാടവമേറിനകണ്ണാടികളൊട്ട
കൂടാനിങ്ങടെവികൃതികളൊന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാടാ ഖേചരമൂഢാ! രണഭൂവി
വാടാ ഞങ്ങളിലൊരുവൻ പോരും
പ്രൌഢാഹം കൃതിഹ്രം കൃതിയാലതി
മൂഢന്മാരുടെ വാക്കിതിവണ്ണം
ഗ്രൂഢമതല്ലിഹ പൊരുളിതു കിഞ്ചിൽ."
മിത്രനന്ദനസുയോധനവൃന്ദം
തത്രവന്നു നടനടത്തശയായാം
ചിത്രസേനനഥ്രസേനകളോടു-
ഞ്ഞൊത്തുകൂടിയവരോടുര ചെയ്താൻ: —
"നില്ലുനില്ലെടസുയോധനകണ്ണാ!
നിങ്ങൾചൊന്നമൊഴിനിന്ദിതമെല്ലാം
വില്ലെടുത്തുവിളയാടിനഞങ്ങൾ-
ക്കില്ലതെല്ലുമൊരുവാട്ടമിദാനീം
കൂത്തുമൂത്തശരമാരികളെല്ലാം
പേത്തുപേത്തുടനുതിത്തുതുടന്നാൽ
ചീത്തമൂത്തികളിലാശ്രുസമസ്തം
കോത്തുകോത്തുശകലീകൃതമാകും.
ധാത്തരാഷ്ട്രകുടിലാശയ! നിന്നേറ
ധൂർത്തുകൊണ്ടുഫലമില്ലെടമൂഢാ
കാത്തുകൊൾകമമബാഹുബലംനീ
നേത്തുവന്നതതിസാഹസമല്ലോ.
ഉദ്ധതാരിവരരോടമർചെയ്താ-
ലുദ്ധതമാമവനിചാരികളെല്ലാം.
മുദ്ധതഭാഗമതിലമ്പുകളേറി-
ട്ടുദ്ധതലോകഗതിവന്നുവെക്കും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടിൽപന്നനിജപൌരുഷഭാവം
കാട്ടുവാനിഹതുടങ്ങുന്നാരുകള്ള-
ക്കൂട്ടമിങ്ങനെതിമിർത്തതുമൂലം
കോട്ടമിന്നവരുവാൻവഴിക്കുട്ടി;
നൂറുപേരുമിഹനിങ്ങളശേഷം
കൂറുകാരുമുടനമ്പൊടുപോരിൽ
തോറുപോംഝടിതിയത്രയുമല്ലാ
കാറുപോലെടുഥമാശുപറക്കും

അഷ്ടികഴിച്ചുതിമിർത്തുനടക്കും
യഷ്ടികളൊരുവകടുവ്വിനയന്മാർ
നഷ്ടിവരാനൊരുവഴിയുംനോക്കീ
കഷ്ടിച്ചങ്ങനെപടയുംകൂട്ടി
കെട്ടിച്ചുറിയണിഞ്ഞുഞെളിഞ്ഞിഹ
കൊട്ടിഘോഷിച്ചാത്തുവിളിച്ചും,
പെട്ടികളുംചിലപെട്ടകവുംപല
ചട്ടമതിങ്ങനെവട്ടംകൂട്ടി
ചെട്ടികളുംചിലകുട്ടികളുംകോ-
മട്ടികളുംപലപട്ടന്മാരും
നാട്ടിലിരിക്കുംപ്രജകളെയെല്ലാം
കൂട്ടിസചുരുപിച്ചെന്തൊരുകാര്യം?
കാട്ടിൽവരാനിഹകൂടിലന്മാരേ!
കാട്ടിയവിരുതുകളൊക്കെയബദ്ധം,
കാട്ടിലിരിക്കുംപാത്രന്മാരെ-
ക്കാട്ടീടുവതിനിങ്ങനെനിങ്ങടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗോഷ്ഠികളോർത്താൽ ചിരിയാകുന്നു.
ഗോഷ്ഠിവിലോകനമെന്നൊരുകപടം
പുഷ്ടിനടിക്കുംനിങ്ങളെയിപ്പോൾ
പട്ടിക്കുംബ്രഹ്മരനാംനാസ്തി;
കൊട്ടിടക്കാണ്ടിഹവരുവാനിങ്ങനെ
സൃഷ്ടിച്ചാനൊരുകസൃഷ്ടിക്കാരൻ
രാഷ്ട്രവിനാശത്തിന്നുടനേധൃത-
രാഷ്ട്രസുതന്മാർനിങ്ങൾപിറന്നു
നാട്ടിനുനാശംനിങ്ങടെമൂലം,
നാണക്കേടിനുനല്ലൊരുമാർഗ്ഗം
പടയുംനിങ്ങടെപടവികളും പല
കുടയുംകൊടിയുംതഴചാമരവും
പടഹന്തുടിപറകൊമ്പുംകുഴലും
പടുതരഘോഷമശേഷവുമിപ്പോൾ
ഝടിതിനശിച്ചിതുജലരേ!നിങ്ങടെ
തടിമാത്രംശേഷിച്ചിതുനമമേ;
തടിയന്മാരേ!പടപൊരുതീടുക
കുടിലന്മാരേ!മൂഢന്മാരേ
മടിയന്മാരുടെമടിവുംമതവും
പടതുടരുമ്പോൾതീരുമതറിവിൻ!

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുകൊണ്ടുയുദ്ധംതുടങ്ങിതത്ര
ചിത്രസേനാദികളുംധാർത്തരാഷ്ട്രാദികളും,
അസ്ത്രങ്ങളനവധിശസ്ത്രങ്ങൾപലവിധം
ചിത്രപ്രകാരമതുമാത്രംപറവാൻമേല,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെട്ടംതടവുംചിലമുട്ടംമുറികൊംപുനാ-
രൊട്ടുംകുറവില്ലാത്തകൊട്ടംകുഴൽവിളിയും;
എട്ടദിഗന്തങ്ങളുംപൊട്ടുംപ്രകാരംപട-
വെട്ടുംകുരുക്കളുമ്പത്തൊട്ടുംമുപ്പുരംനാലു-
മെട്ടുംതകർന്നുവില്ലുമിട്ടുംകളഞ്ഞുനല്ല
പട്ടുംവെടിഞ്ഞുപിറകോട്ടുതിരിച്ചുനോക്കം
കൂട്ടുംകലമ്പിപ്പടക്കൂട്ടുംപലവഴിക്കും
കാട്ടുംതുടങ്ങിപ്പുലകോട്ടുങ്ങുംകണ്ടുനില്ക്കും
ധീരൻചിത്രസേനൻഗഭീരൻഗന്ധർവ്വരാജ-
വീരൻന്നൂറുപേരുടെനേരെപാഞ്ഞടുത്താശു
"ഭോഭോമൂഢരേ!നിങ്ങളാരേക്കാണ്മാനോടുന്നു
പോരാടുവാൻമിടുക്കുപോരാത്തറിഞ്ഞില്ലേപ്പാരം
ആരുചൊല്ലിത്തങ്ങടെ പൌരുഷംകാട്ടാൻവന്നു?
വില്ലിൻതരിമ്പെങ്കിലുംകൈവിട്ടില്ലാത്തവർനിങ്ങൾ
ജയിപ്പാൻമാത്രംകൊള്ളാംഅല്പന്മാരയ്യോകഷ്ടം
ചൊല്പൊരുംദേവരാജൻകല്പിച്ചുവന്നതുങ്ങൾ
സമ്പദ്ധപാങ്ങൾനിറച്ചുപെരുമിന്നുതന്നെ
സഭ്യത്തിൽവന്നിടണംഭയ്യില്ലാപറയുന്നു
പട്ടുംവളയുമെല്ലാംകിട്ടുമതുമല്ലാ
വിശ്വംഖലനിങ്ങൾക്കോരോന്നുകൈക്കുപോടും
പാരാതെപോന്നുകൊൾവിൻ വീരാളിപ്പട്ടുംകിട്ടും"

ഇത്തരംമൊഴിപറഞ്ഞുസമർത്ഥൻ
ചിത്രസേനനതിവേഗമടുത്തു,
തോറുമുദ്ഗ്രധാവതിവെച്ചും
നൂറുപേരെയുമടുത്തുതടുത്തു,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാറുകൊണ്ടുടനടിച്ചുപിടിച്ച-
ക്കയറുകൊണ്ടുടൽ വരിഞ്ഞുകെട്ടി
തേരിലെക്കൊടിമരത്തൊടുകൂടി
ച്ചേരുമാറുപലകെട്ടുമുറുക്കി
ക്ഷിപ്രമംബരതലത്തിലുയർന്നാൻ
അപ്രമേയബലനാകിനടിയ്യൻ
ധാത്തരാഷ്ട്രശതവുംപുനരപ്പോൾ
അരുത്തരായിമുറയിട്ടുതുടങ്ങി: —
"ധൃത്തരാമരികേഞങ്ങളെയെല്ലാം
തേത്തടത്തിലുടനിട്ടുവരിഞ്ഞു
ഉദ്ഭടിക്കിനിഹകൊണ്ടുതിരിച്ചു
പാത്തുകാങ്കമമധർമ്മതനൂജാ
പാത്ഥ! ഹാനകുല! ഹാസഹദേവാ!
കാത്തുകൊൾകകനിവോടതിവേഗാൽ,
ഭീമസേനവരികാശ്രുതരിന്നും
താമസിക്കരുതുനിങ്ങളിതാനിം,
സീമയില്ലമമസങ്കടമയ്യോ!
ധീമതാംവര! യുധിഷ്ഠിരവീര!

(ഇന്ദിശരാഗം കണ്ടനാച്ചിതാളം)

തടിച്ചൊരുഗന്ധവ്വൻമഹാകശ്മലൻങടിച്ചു
പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുതിരിച്ചുശിവശിവ!
കരുത്തൻവരുത്തുന്നൊരനർത്ഥങ്ങളാൽ
കരുത്തിന്നൊരുകരുത്തുമില്ലാഞ്ഞങ്ങൾകനാക്കെതാംകെട്ട
വല്വഞ്ഞുവശംകെട്ടവയംകവലംവലയ്ക്കുന്നു
പതിച്ചുമുഗ്ധരെക്കണക്കെശിവശിവ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സഖേ!ധർമ്മജ! വീരസമീരാത്മജ!സരസപാത്ഥ
നകുലസഹദേവ! പരികവിരവോടെ
നിരാധാരമായുള്ളജനങ്ങൾ,ക്കഹോനിങ്ങളെ-
ന്നിയെമറൊരുജനമില്ലശരണമത്യുദ്ധം
കരുക്കൾക്കവന്നിടുംതരക്കേടഹോകലത്തി-
ലുള്ളജനങ്ങൾക്കൊക്കത്തന്നെസമമെന്നറികെടോ,
ഇത്തരമുള്ളൊരുമുറവിളികൊണ്ടഥ
പത്നുടിഗന്തരമൊക്കെമുഴങ്ങീ,
സത്വരമതുകേട്ടധികദയാനിധി
സത്വഗുണാംബുധിധർമ്മതനൂജൻ.
ഗന്ധവഹാത്മജനോടരുൾചെയ്തു:—
"ഗന്ധർവ്വന്മാർവന്നിഹനമ്മുടെ
ബന്ധുജനങ്ങളെയെല്ലാംപിടിവൊട്ടു
ബന്ധിച്ചുംകൊണ്ടങ്ങുതിരിച്ചു
ബന്ധംകൂടാതിങ്ങനെചെയ്യുതി
നന്ധതതാനൊരുകാരണമിപ്പോൾ
അന്ധൻജനകനുമിക്ഷ്വകേട്ടാൽ
അന്തസ്സാപംകൊണ്ടുമരിക്കും;
എന്തെങ്കിലുമുടനവരുന്മാരുടെ
സന്താപങ്ങളൊഴിക്കണമിപ്പോൾ
അന്തരമില്ലതുചെയ്തീലെന്നാൽ
എന്തിനുനമ്മുടെധർമ്മവിചാരം?
ദുര്യോധനനുംദുശ്ശാസനനും
ദൂഷണമനവധിചെയ്യുവരെങ്കിലു-
"മുയ്യോരെങ്ങൾവല്ലവരെന്നു"നിങ്ങനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുമ്മംമെയ്മംവശമല്ലാഞ്ഞവർ
നമ്മെവിളിച്ചുകരഞ്ഞുതുകേട്ടിഹ
ചുമ്മയിരിപ്പതുചിതമോസഹജ!
ധർമ്മംനൃപതിക്കാശ്രിതരക്ഷണ
കർമ്മമതല്ലോസഹജന്മാരേ;
ദുർമ്മദമിപ്പോളുരുതരുതുരുതര
ദുരിതംവരുമതിനവധിമെലിൽ"
അഗ്രജവചനംകേട്ടൊരുനേരമു-
ദഗ്രപരാക്രമിയാകിയഭീമൻ
അഗ്രേനിന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിസ-
മഗ്രാഹംകൃതിശാലിഗരീരൻ;
"ഞാടിയങ്ങൊക്കിഹനാലുജനാത്തിന-
മരുളിച്ചെയ്തൊരുകല്പനകേൾപ്പാൻ
മടിയെന്നുള്ളതുമില്ലിഹധർമ്മം
പിടിപാടില്ലാത്താളുകളല്ലാ,
കള്ളച്ചൂതുകൾകൊണ്ടുചതിച്ചൊരു
കള്ളനൊരുടെകപടമതോർത്താൽ
ഉള്ളിലതിനിലൊരല്പംകനിവെ-
ന്നുള്ളതുസംപ്രതിതോന്നുന്നിലാ;
തള്ളലുമവരുടെതുള്ളലുമൊരുവക
ഉള്ളംപെരുകിനകള്ളവുമോർത്താൽ
കൊള്ളാമിതൊഴിൽതാനേവന്നതു
കോലാഹലമെന്നൊന്നുടെപക്ഷം;
ഗന്ധർവ്വന്മാർസഭസന്നാരവർ
എന്തെന്നില്ലാത്താളുകളല്ലവർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാടുംകൂടാതല്ലിവരിവരെ
ബന്ധിച്ചങ്ങനെകൊണ്ടുതിരിച്ചു.
പാലുകുടിച്ചുതടിച്ചൊരുക്കുട്ടം
വാലില്ലാത്തകുരങ്ങച്ചന്മാർ
നാലഞ്ചല്ലൊരുനൂറുജളന്മാർ
നാടുമുടിപ്പാൻവന്നുപിറന്നു
ചന്തംകാട്ടിനടക്കുന്നവരുടെ
ടന്തംതല്ലിയുതിപ്പാൻനാല്ലൊരു
നാടുംകാണാഞ്ഞതുവസിക്കും
ഗാഢമുന്നാക്കിന്നുകണക്കിൽ
നാടിപ്പാരൊരുസംഗതിവന്നതു
സന്ധിക്കാതവർവിടുകയുമില്ലവ-
രെന്തെങ്കിലുമൊന്നാരംഭിച്ചാൽ
അന്തരമില്ലതുചെയ്തേനിൽപ്പു
പിണ്ണവർനാട്ടിലിരിക്കുംവേശ്യ-
പ്പെണ്ണുങ്ങടെനാടുമുറുമടിപ്പാൻ
പൊണ്ണന്മാരിവർകൊള്ളാമവരുടെ
പെണ്ണുങ്ങടെവിടുപണിചെയ്യിക്കാം.
കാളിപെണ്ണുകളിക്കുന്നേരം
താളിപതയ്പാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
നീലിപ്പെണ്ണിനുറിദ്രാസമയേ
കാലിണനഞെക്കാനവനുംകൊള്ളാം
ഉവ്വശിതൻറെപടിക്കുമെടുപ്പാൻ
ഉവ്വിയിലുള്ളവരിവർമിടുകൊള്ളാം,
ആരുവയർമൌലിതിലോത്തമതന്നുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുംമുറിത്തുപ്പാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
സപ്തസ്വരകടെവൃഷലികൾവേലയെ-
ടുക്കേണ്ടുന്നതിനിവരെക്കൊള്ളാം,
പച്ചിലയുള്ളൊരുപടവിക്കാരുടെ
എച്ചിലെടുപ്പാനിവർചിലർകൊള്ളാം,
ചന്ത്രക്കാരനുവെറ്റതെറുപ്പാൻ
ചന്തക്കാരനിലൊരുവൻകൊള്ളാം-
കുട്ടിപ്പട്ടന്മാരുടെചുമടുകൾ
കെട്ടിപ്പുറാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
കല്പകവൃക്ഷംകാപ്പാനുള്ളൊരു
കല്പനകേൾപ്പാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
ആമ്പടിക്കൂട്ടനവരുടെവീട്ടിൽ
തൂമ്പകളിപ്പാനുംചിലർകൊള്ളാം,
ഗോക്കളെമേപ്പാനുംചിലർകൊള്ളാം,
ശ്വാക്കളെനോക്കാനും.ചിലർകൊള്ളാം
കാക്കവരുമ്പോൾവക്കാണിപ്പാ-
നാകണമെങ്കിലതിനിവരെക്കൊള്ളാം,
ഈവകവിടുപണിചെയ്യിപ്പാനിഹ
ദേവകൾതൊല്ലാൽഗന്ധവ്വന്മാർ
ഇവരെക്കെട്ടിക്കൊണ്ടുതിരിപ്പാ-
നവകാശമിതെന്നടിയനുതോന്നി
മറെറാരുകായ്ക്ലേശംചെയ്യാൻ
നൂറനിലൊരുത്തനുമില്ലിഹനൂനം,
മാറികളപ്പുനതെന്തിനുനാമിഹ
മാറരിക്കൊൾവാൻപണിചെയ്യുന്നു?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുടച്ചീർത്തടിമക്കളെയൊക്കെ
തെരുതെരെമേമഗടകൊണ്ടടിക്കുട്ടി
പരിചൊട്ടുകൊന്നമുടിപ്പാറായി-
പ്പുലകറിയടിയൻഭാവിച്ചപ്പോൾ
അരുതരുതെന്നിഹജ്യേഷ്ഠൻനമ്മോട
തിരുവുള്ളക്കേടായതുമൂലം
കുറഞ്ചരുമെന്നോർത്തുടനടിയൻ
മുറുമടങ്ങിപ്പാക്കന്നിപ്പോൾ
മറൊരുചൂട്ടക്കാർവന്നോറി-
ന്നാറുവരേയുംകൊണ്ടുതിരിച്ചയ
മാറുന്നെന്തിന്നാല്ലകണക്കിച്ചി-
തേറമൊഴിപ്പാനെന്താവശ്യം?
താനൊന്നിനുകല്പിക്കയുമില്ലിഹ
താനേവന്നതുമൊക്കെമുടക്കും;
ഇതാനികളാകിനനിങ്ങടയുധ്യു
ന്താനിങ്ങനെയൊരുപുകൻരിന്ന
ജ്യേഷ്ഠനമനുജന്മാരുംക്കൂടി
കാട്ടിലിരുന്നുതപംചെയ്താലും!
ശാന്തന്മാരൊടുക്കൂടിയിരിപ്പു
താന്തോന്നിക്കിഥതരമില്ലിപ്പോൾ
തടിയൻഭീമൻഞാനിനിനിങ്ങടെ
ഇടയിലിരുന്നുതരങ്ങാംകെടാതെ
വായ്ക്കുരുമിക്കിനുപോകേയുള്ളു
റാടെപ്പുരുപരിഭവമൊഴിയണമുടനെ
ഗദയുംകയ്യിലെടുത്തൊരുപൊണ്ണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉടയേകളിയുംപുറപ്പാഞ്ഞലിയും
ഉപവാസങ്ങളുമുപരിതുടരാൽ
അപവാദങ്ങൾനമുക്കുഭവിക്കും
ചോട്ടറുമനുജന്മാരുംചെന്ന-
ച്ചെണ്ടക്കാരുടെപീനൊഴിച്ചു ട-
നവരുടെടിക്കിനായ്ത്തേവേണ്ട
ഭവനേചെന്നാവർക്കുറുമ്പേ
കാറിനുകനുടനവിടെച്ചെന്നിഹ
നൂറിനെയുംപൊടിയുസുമതാക്കി
കാലത്തിങ്ങുവരുന്നുണ്ടവരെ
കാലപുരത്തിൽച്ചെന്നാൽകാണാം"
കടുത്തവാക്കുകളുരത്തുഭീമൻ
കരത്തിലുള്ളടയെടുത്തുവെക്കും
നടപ്പുതിന്നഥതുടർന്നുനേരം;
"കടപ്പുമാസ്സുരുമടക്കമില്ലാ-
തടുത്തുസോദര!തുടങ്ങൊലാതീ,
പൊടുക്കനൊക്കഥയാടുകയെന്നതു
നടക്കയില്ലിഥമിടുക്കനെങ്കിലും
കടുക്കമെന്പൊടുമടക്കവും ചില-
മുടക്കവുംവരുമടക്കമേറ്റുമ-
മിടുക്കുസോദര!പടുക്കുകാലമ-
തടുക്കമെന്നിതുനടക്കുമായതു
തടുക്കയില്ലിഥമെടുക്കലുംഗദ
മുടക്കിലുംപുനരടിക്കിലുംപൊടി
പൊടുക്കിലുംവുമടക്കിലുംവഥാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വടക്കുതെക്കിഹനടക്കിലുംതവ
മതംനമക്കറുമതുപ്പുകൊള്ളരാ!
ഹിതംപറഞ്ഞുതുചിതംഗ്രഹിക്കറി
കുരുകുലമതിലിഹജാതന്മാരവർ
കുരുന്നൂറുംനാമെവരുല്ലൊ.
കുരുമനമുക്കുമവക്കുംതങ്ങളിൽ
വരുവാൻവിഷമമതെങ്കിലുമിപ്പോൾ
മാറാർവന്നുവിരോധിക്കുമ്പോൾ
നൂറാഞ്ചുംപുനരൊന്നേന്നേവരൂ.
ഉറക്കാക്കുവരുമൊരബന്ധം
കൂറാർവേണമൊഴിപ്പതിനപ്പോൾ.
കൂറാരൊരുവരുമില്ലാതൊരുദിശി
മാറാരെങ്കിലുമുപകൃതിചെയ്യും.
കാറിന്മകനേ!മടിയാതവർകളെ
മാറിക്കൊണ്ടിഹവരികകുമാരാ!
പണ്ടൊരുപൂച്ചയുമെലിയുംതങ്ങളി-
ലുണ്ടായ്വന്നുസഖിത്വമൊരുന്നാൾ
മലയുടെമൂട്ടിൽകാട്ടാളന്മാർ
വലയുംകെട്ടിയുറപ്പിച്ചങ്ങിനെ
കലയുംമാനുംപുലിയുംവന്നതിൽ
വലയുന്നേരംകൊലചെയ്വാനായ്
ഒരുദിശിപാത്തിയുപകൽകഴിയോളം
കുരുമൃഗമന്നിഹവന്നതുമില്ലാ.
വരുമിനിരാത്രിയിൽനാമെപെടുത്താൽ
വിരവൊടുവന്നുവധിക്കാമെന്നവർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുതിത്തങ്ങടെഭവനേചെന്നട-
നൊരുമിച്ചവിടെയുറക്കവുമായി.
കരുമാഞ്ജാരൻവനഭൂവിഭാത്രിയി-
ലിരയുംതെണ്ടിനടക്കുംനേരം.
തരസാചെന്നൊരുവലയിൽചാടി
കരവുംകാലുമിളക്കാൻമേലാ
പരവശനപ്പോൾങ്ങ്യാവുങ്ങ്യാവു
കരവൃത്തംചെയ്തവിടെവലഞ്ഞു
അരികേയുണ്ടൊരുപോട്ടിലിരിക്കും
പെരുതായുള്ളൊരുമൂഷികനപ്പോൾ
അരിയായുള്ളൊരുപൂച്ചത്തടിയൻ
കരയുന്നതുകേട്ടൊന്നവിരണ്ടു,
ഉരിയാടാതെമുഖംകാട്ടുന്നതു
മൊരുകുറികണ്ടാൻപൂച്ചയുമപ്പോൾ;
സരസതയോടുവിളിച്ചുചോദിച്ചവനെ
"പരവശനായ്ഞാൻമൂഷികവീരാ!
വലയിൽചാടിവലഞ്ഞിതുഞാനൊരു
ഫലമില്ലാതെമരിപ്പാറായി,
കലമാൻപന്നികൾവന്നുപതിച്ചാൽ
മലയന്മാക്കുതിന്മാൻകൊള്ളാം,
വിലപിടിയാത്തൊരുപൂച്ചലഭിച്ചാൽ
മലയനുമായതുതിന്മാനാകും.
തലയിലെഴുത്തിൻബലമതുകൊണ്ടിഹ
വലയിലിട്ടുവലഞ്ഞുസഖേ!ഞാൻ
വല്ലിയുംപൂവുമന്യോന്യംപുല്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കലഹികളെന്നൊരുചൊല്ലുകൊള്ളാം
കലഹമെനിക്കഭവാനോടില്ലതു
നലമൊടുനീയിഹബോധിക്കേണം.
വലയുടെചരടുകടിച്ചുമുറിപ്പാൻ
പലപലകൌശലമുണ്ടല്ലൊ.
മലയൻപോന്നുവരുന്നതിൽമുമ്പേ
വലകണ്ടിപ്പാൻകനിവിയലേണം
വലയുന്നവരുടെപാലനമല്ലൊ
പലിയജനങ്ങടെധർമ്മമതറിക!
എലിയെന്നല്ലഭവാനൊരുദശയിൽ
പുലിയേക്കാളതിവന്ദ്യനുതാകും"
പലവിധമിങ്ങനെമാർജ്ജാരകനുടെ
പരവശവാക്കുകൾകേട്ടൊരുനേരം
എലിയതുബോധിച്ചരികെചെന്നഥ
വലകണ്ടിപ്പാൻവട്ടംകൂട്ടി
ഓരോചരടുകടിച്ചുമുറിപ്പാ-
നോരോനാഴികനേരംവേണം;
തെരുതെരെയതുകടിച്ചുമുറിച്ചാൽ
തരമല്ലെന്നുണ്ടെലിയുടെഹൃദയേ;
മെച്ചമിവന്നിതുചെയ്യാനെന്നതു
മൂച്ചയറിഞ്ഞാലുപകാരത്തിനു
താഴ്ചവരാനുണ്ടെന്നുകനാക്കെ-
ക്കാഴ്ചയവന്നുണ്ടെന്നതുമൂലം
താമസമായതുകണ്ടൊരുമൂഷ-
സ്ത്രീജനമേറിക്ലേശവുമേറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"തെങ്ങുതെരേവേണ്ണമതെല്ലുന്നാലിഞ്ച
വാഴമതിട്ടുഷ്ണൻമലയപ്പുഴൻ
പുലരുന്നോരുമലയന്മാരും
വലരുംകലശലുക്കുട്ടുംമുൻപേ
വലകണ്ടിച്ചുചിടേണ്ണംനിനെയെ"—
ന്നെലിയൊടുപ്പുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
വെട്ടമടുത്താരുസമയേമൂഷിക—
ന്നൊട്ടുംതാമസിയാതെവലയും
പൊട്ടിച്ചുൻപൊടുപോട്ടിലൊളിച്ചു
ധൃഷ്ടൻപുത്രിയുമങ്ങുനടന്നു
കുട്ടിനങ്ങൾകഴിഞ്ഞുരുടിവസം
കിട്ടീലെങ്ങുമൊരുടത്തശനം
അഷ്ടിക്കെന്തൊരുവകയുള്ളെന്നിഹ
കാട്ടിൽനന്നേറ്റുച്ചത്തടിയൻ
കൂട്ടുസഖിതംപ്രാപിച്ചെലിയുടെ
പോട്ടിനരികേചെന്നുവിളിച്ചാൻ
"പണ്ടുപകാരംചെയ്താരുമൂഷിക—
രുണ്ടോസുഷിരംതന്നിലിലെന്നിം!"
എലിയതുകേട്ടുവിലത്തിനുള്ളിൽ
തലകാട്ടാതെചൊന്നുപറഞ്ഞാൻ—

ശ്ലോകം.

"കോയുത്ഥാനവതോ സുഖം
തസ്മിന്നവസിതേപുനഃ
മാജ്ജാരതഃഭീതിമാജ്ജാരതോ
മൂഷികോഹന്തമൂഷികഃ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായ്മംകൊണ്ടിഹനീയുംഞാനും
കനിവൊടുസഖ്യംചെയ്തിതുമുന്നം
കായ്മതന്നുകഴിഞ്ഞുപിരിഞ്ഞു
വൈരമതിനിയുംമുന്നോപ്പോലെ
പൂശകനാംനീപൂശകനിന്നിമേൽ
മൂഷികനാംഞാൻമൂഷികനിന്നിമേൽ,
ഇനിനാംതങ്ങളിലെത്തുന്നേരം
കനിവുമതില്ലൊരുചേച്ചയുമില്ലാ"
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുശ്ലോകംചൊല്ലീ-
ട്ടുങ്ങുനടന്നിതുമൂഷികനടനേ
ഇന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞുവുകോടമ-
നന്നിതുമാത്രംനയശാലികളാൽ
നന്ദിതമല്ലിതുനിന്ദിതമത്രേ.
ചെന്നടനവരുടെമോചനമുചിതം
ഇന്നിസ്സങ്കടമൊട്ടുതീർത്താൽ
പിന്നെനടത്തെപ്പോലതന്നെ
കൌന്തേയന്മാർകൌന്തേയന്മാർ
കൌരവ്യന്മാർകൌരവ്യന്മാർ"
"ആയ്നിടാനീമരുളിച്ചെയ്തതു
കായ്മ"മിതെന്നരചെയ്തിതുനകുലൻ,
"ഏഷണിപറവാൻവിരുതുപെരുത്തവ-
നേഷസുയോധനനാനുജന്മാരും
ദൂഷണമിങ്ങനെവരുവാനൊക്കെയു-
മേഷണിതോഷമിതെന്നറിയേണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്ലോകം.

"പൂരാകുഞ്ചനഗോമായുർ
ദുരാഗ്രഹവശംവദഃ
പരാൻവിനാശയൻഭ്രയോ-
ദുരാപദമുപേയിവാൻ."

പണ്ടൊരുകൂനരിതിന്മാനുള്ളതു -
തെണ്ടിനടന്നമനസ്സുംമുട്ടി-
കണ്ടകമുള്ളവനംങ്ങളിലെല്ലാം
മണ്ടിനടന്നുതളർന്നുശരീരം
കണ്ടാനൊരുദിശിനല്ലകരിമ്പുക -
ളുണ്ടൊക്കിപ്പുലവേലികൾകെട്ടി
കാത്തുകിടപ്പാൻപുരയുംകെട്ടി
പ്പാത്തീടുന്നൊരുനായരുമുണ്ട്.
കേളച്ചാരെന്നവനുടെപേരും
കേട്ടുഗ്രഹിച്ചാൻകൂനരിയൊരുനാൾ
കേളച്ചാതൊടുചെന്നുപറഞ്ഞു
"കേളച്ചാ!ഞാനുരചെയ്യുന്നതു
നാളെപ്പുത്തുവെളുപ്പിനുമുൻപേ
കോളില്ലാതൊരുഭക്ഷണമുണ്ടാം.
കാട്ടിൽനടക്കുമൊരാനത്തലവൻ
കേട്ടകരിമ്പുകളുള്ളവിശേഷം
രക്ഷിച്ചിടുവളർത്തുകരിമ്പുകൾ
ഭക്ഷിപ്പാനായ്വരുമത്തടിയൻ
രക്ഷിക്കുന്നൊരുതന്നെക്കൊണ്ടു
രക്ഷിക്കാതെയടങ്ങുകയില്ല"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതുകേട്ടപ്പോൾതന്നെന്നോടെന്നോരു
മതുകേളച്ചാരൊന്നവിരണ്ടു
"കൂനതായുള്ളൊരുകൌശലമുണ്ടിഹ
കൂനനരിഞ്ഞാനതുബോധിപ്പിക്കാം.
ആനുകൾ ചുട്ടുപഴപ്പിച്ചെയ്താൽ
കുംഭിത്തടിയനെയിന്നുവധിക്കാം.
ചെറുവടക്കൊരുപൊക്കംപെരുകിന
പുറിന്നരികെച്ചെന്നുപതുക്കെ
പറിക്കൊണ്ടാലനു കളവന്നതെ
ന്നെറിക്കിട്ടുപ്രയോഗിച്ചീടാം
പത്തുവെളുപ്പിനുമുന്പേയവിടേ-
ക്കെത്തിക്കൊണ്ടാലതുസാധിക്കും
എന്നതുകേട്ടഥകേളച്ചാരതു
നന്നെന്നോത്തുടനവിടെപ്പാത്താൻ
കൂനനരിചെന്നഗ്രജവരനോട-
ങ്ങറിയിച്ചാനതുസമയംതന്നെ.
"കരിമ്പുതിന്മാൻകരിവരനിപ്പോൾ
തരിമ്പുമോഹമതുണ്ടെന്നാകിൽ,
തരംവരുത്താംപത്തുവെളുപ്പിനു
വരമ്പിനുള്ളിൽചെന്നാലവിടെ
കരിമ്പുകാണാമായതുതുമ്പി-
ക്കരത്തിലാക്കിത്തിന്നുമുടിപ്പാ-
നൊരുമ്പെടേണംനിയിഹഞാനു-
ണ്ടകമ്പടിക്കായ്മുന്നിൽനടപ്പാൻ"
ഇത്തരമുരചെയ്തീടിനകൂനനരി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തഗജത്തെക്കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ
പത്തൻപതുദിവസത്തിനുമക്ഷണ-
മിത്തടിയന്റെശരീരമതിയാ-
മിത്തൊഴിൽനല്കുകണക്കിനുകൂടി-
കേളച്ചനുടെതടികൊണ്ടിന്നും
നാളേക്കുംതടവില്ലുളവാക്കുവാൻ"
എന്നുവിചാരിച്ചവനംതെളിയൊട്ട
ചെന്നൊരുദിക്കിലൊളിച്ചുഥനിന്നാൻ,
വന്നുടനാനകരിമുതകത്ഥ
തിന്നുതുടന്നൊരുസമയേകേളൻ,
ചുട്ടുപഴത്തൊരുശരവുംവില്ലും
വട്ടംകൂട്ടിപ്പാതിരനേരം
പുറുന്നേലൊരുകാലുംവച്ചുഥ
തെറന്നക്കണ്ണുവിടർത്തൊരുനേരം
മസ്തകമോഗ്വാണംകൊണ്ടൊരു
മത്തകരീന്ദ്രൻ ചത്തുമറിഞ്ഞു.
വമ്പനതാകിയകേളച്ചാരെ
പാമ്പുകടിച്ചുടനവനും ചത്തു.
പത്തിപ്പുംമേൽവില്ലിൻമുനയതു
കുത്തുകയാലപ്പുമ്പും ചത്തു.
കൊക്കെച്ചത്തതുകണ്ടുപ്രസാദി-
ച്ചക്കുറുനരിയരികത്തെച്ചെന്നുടനേ,
അക്കലവില്ലിൻമുനമേലുള്ളൊരു
കൊതുമെന്നഥനക്കുന്നേരം.
മല്ലികൾതട്ടിമുറിഞ്ഞിതുനാണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില്ലുനിവിൻനടനവരടെവായിൽ
കൊണ്ടുകരേറിക്കുനരിഭോഷൻ
രണ്ടുപിളൻനടനവനും ചത്തു.
ദുഷ്ടണിയുള്ളവനാങ്ങനെവരുമതു
ദോഷങ്ങളിലതിദോഷംനിയതം;
ദോഷന്മാക്കുകാരണമപ്പുരി-
വേഷണമിങ്ങനെസംഗതിവന്നു."
അഥപുനരഗ്രജനരുളിച്ചെയ്തു:--
"കഥകൾപറഞ്ഞഥകാലംപോയാൽ
രഥമതിലധുനായന്ത്രിതരാമവ-
രതിദൂരംഗതരായെന്നവരും
വിരയപ്പോകവുകോളരവീരാ!
ധരിസുത!നീയുംകൂടിച്ചെല്ലുക.
ഇരുവരുമൊരുമിച്ചുംബരചരരെ
പരിചൊട്ടുചെന്നുജയിച്ചുംകൊണ്ടഥ
കുരുസുതശരവുംപിണ്ടുംകൊണ്ടിഹ
വരികതരിമുവിചാരംവേണ്ടാ"
ഗുരുശാസനമതുകേട്ടങ്ങിരുവരു-
മുരുതരവേഗംചെന്നുവിളിച്ചു.

ചെമ്പതാളം.

"ഗഗനചരമൂഢരേ!ഗന്ധവ്വകീടരേ!
ഗമനമിതുവിരവിനൊടുവിഫലതരമാക്കുവൻ!
വിരുതുകളിതൊക്കവേവിരതതരമാക്കുവൻ!
വരുകയുധിപൊരുവതിനുപെരികടമശീലമേ
കുരുകുലമഹിശരോടരുതരുതുസാഹസം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരികളൊടുപൊരുവതിനുകുറുനരികൾപോരുമോ?
ഫലിതനയനാജ്ജുനൻപരിശമിതദുർജ്ജനൻ
പരുഷതരശരനികരനിരകൾപൊഴിയുംവിധൌ,
രഥടിതിപൊടിതസ്ഥാംകുടിലകുലമൊക്കവേ
പടപൊരുകിലുടലുടയമുടവുമുടനേവരും
പടയിലധികാടരൻപടുമതിവൃകോടരൻ
കഠിനതരഗദയുടയകരുമനകൾകൊണ്ടുടൻ
അടിതുടരുമാഹവേപൊടിയുമുടനാകവേ
അടിമുടിതളഖിലമഖിതിലുലിതമാസ്ഥരം

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുകൊണ്ടുയുദ്ധംതുടങ്ങിപാർത്ഥൻ
ഉഗ്രപ്രതാപങ്ങളിൽച്ചുരുത്തുള്ളസായകങ്ങൾ
തേരുത്തുപ്രയോഗിച്ചുതേരുത്തുപോകാതെകൊണ്ടു
കോരുത്തുഗാണ്ഡീവന്നാക്കുപാരുത്തുകൂടാതെയാക്കി-
ത്തീരുത്തുവിജയനിറുത്തുഫലിക്കയില്ലെ-
ന്നോരുത്തു, ചിത്രസേനനുമാരുവിളിച്ചടുത്തു;
മാരികണക്കേവീരന്മാരിലസ്ത്രങ്ങളുടെ
വാരിച്ചൊരിഞ്ഞുവ്യോമചാരിഗന്ധർവ്വരാജൻ
പോരിലുടനേമലതൈരിതനയനപ്പോൾ
ഭ്രരിശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടുനിരീകരിച്ചുസർവ്വം
ദിവ്യൻപലവിധത്തിൽദിവ്യാസ്ത്രംപ്രയോഗിച്ചു
സവ്യസാചിതാനതുസർവ്വംതടുത്തുനിന്നു,
വമ്പുള്ളർജ്ജുനന്നുടെവമ്പുതടുപ്പാനുംത-
രിമ്പുശക്തിയില്ലാഞ്ഞുകമ്പംതുടങ്ങിദിവ്യൻ
വിട്ടുപോവാനുംവഴികിട്ടുന്നതില്ലാപട-
യെ്ടവതിന്നുംപുനരൊട്ടുമെളുതുമല്ലാ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെട്ടെന്നനാമിവിടെപ്പെട്ടുപോമെന്നുറച്ചു
കൊട്ടംശ്രീഷവുംനിഷ്ഠീയൊട്ടുതാമസിക്കാതെ
തേരുംപടയുംനൂറുപേരുംതാനുംഭ്രമിയിൽ
ചേരുവാൻവന്നിറങ്ങിചാരുഗന്ധവ്വരാജൻ
ഘോരതാരുജനത്രനേരംപറഞ്ഞു "പാർത്ഥാ!
പോരുംകലഹമിനിച്ചേരുകയെന്നേവേണ്ടു
പാരംവലഞ്ഞുനിൻറെകുരനുകൊണ്ടിക്ഷുട്ടം
വൈരംവെടിഞ്ഞിവരെസ്സപരംസംഭവിക്കേണം
ഭീമസേനൻറെവാക്കുകേട്ടോരുസവ്യസാചി
താമസംകൂടാതെകണ്ടായുധമങ്ങുവെച്ചു;
"ഭ്രമിയിലിറങ്ങുകചെകാതെചിത്രസേന!
നാമിരുവരുംതമ്മിലേതുംകലഹമില്ലാ"
ഗന്ധവഹാത്മജവിജയന്മാരൊട്ട
ഗന്ധവ്വാധിപനിദമരുൾചെയ്തു;
"ബന്ധുപ്രീതിബലംകൊണ്ടിവരെ
ബന്ധിപ്പതിനിഹബന്ധംവന്നു
കരുവസ്തുപിടിപാടില്ലാത്തൊരു
കുരുസുതമൂഢന്മാരിവർനൂനം.
നിരൂപണമില്ലജളപ്രഭാവം
പെരുതായുന്നശിരസ്സിൽകേറി
മറുംനമ്മുടെവിദ്യകൾഭദ്രം
മറുള്ളവരുടെനിന്ദിതമെന്നും
ഏറെംമദഭരമുള്ളതശേഷം
മാറണമെന്നിട്ടഹമിതിചെയ്തു
വീരുംകാളരിവരികധനഞ്ജയ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൈരംനമ്മൊടുകരുതീടൊല്ലാ
വൈരിജനങ്ങടെബന്ധനമോക്ഷം
വിരവൊടുചെയ്തുവുകോളരവീരാ!
എന്നതുകേട്ടവുകോളരനുടനേ
സ്യന്ദനമേറിച്ചെന്നുപതുക്കെ
കെട്ടുകളൊക്കെയഴിപ്പാൻരഥമതി-
ലിട്ടുപുരട്ടിയുരുട്ടിച്ചിലരുടെ
കുടമപിടിച്ചുവലിച്ചുംചിലരുടെ
ചിടരിപിടിച്ചുതിരിച്ചുംചിലരുടെ
താടിപറിച്ചുംമീശമുറിച്ചും
മോടികറച്ചുംതട്ടിമറിച്ചും,
കെട്ടഴിയാഞ്ഞതുപൊട്ടിച്ചുംപണി-
പെട്ടുരഥത്തിൽനിന്നുനിലത്തേ-
ക്കിട്ടതുടങ്ങിനടുങ്ങാതേതല-
തൊട്ടെണ്ണിസപദിപിച്ചുഞൊരുദീർഘി
ദുര്യോധനനുംദുശ്ശാസനനും
ദുർമ്മുഖനുംദുർദ്ധർശപരനിവനും
ദുർമ്മർഷണനുംദുർമ്മദനുംദു-
ർദ്വിഷഹനനുംദുർവ്വിഷഹനനും
ദുഷ്പ്രഷ്ണനുംദുഷ്പ്രാണകനും
ദുശ്ശീലൻദുർബുദ്ധിദുരീശൻ
എണ്ണംനൂറുമിതൊറ്റിപ്പാൻബഹു
ദണ്ഡമിനിക്കിഹകൈതളരുന്നു
ഉണ്ണീ!വരികധനഞ്ജയ!നീയിനി
എണ്ണിയൊരിക്കൽസൂക്ഷിക്കേണം
നാണ്ണൻതമ്പിയുമവനുടെതമ്പിയു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെണ്ണത്തിൽപിഴക്കൂടാതെണ്ണുക!
കണ്ണില്ലാത്തൊരു ജാകനിനിത്തൊ-
ട്ടെണ്ണിയൊരേടത്താക്കുന്നോരം
തൊണ്ണൂറാൻപതിലോറംകണ്ടീ-
ലെന്നുള്ളമളിവരാതെയിരിപ്പാൻ
ധൃഷ്ണന്മാരെയൊരോലയിലൊക്കെ-
ച്ചൊത്തിവിടാഞ്ഞാൽദൂഷണമുണ്ടാം
കാണരുനീലകണക്കുപിള്ളകഠം
മേനോക്യവുന്നാരുമതില്ലാ.
നല്ലചിതത്തിൽക്കൂടിനമുക്കെ-
ത്തല്ലിനിയിവരുടെവേരുതിരിപ്പാൻ
എന്നുപറഞ്ഞുചിരിച്ചുവുകോരു-
ന്നൊന്നൊഴിയാതിഹനൂറുവരേയും
കെട്ടുമഴിച്ചുഥവിട്ടുപതുക്കെ
തൊട്ടുതലോടിക്കൊണ്ടുരചെയ്താൻ: —
"ദുര്യോധനശൃണുവചനംനിന്നുടെ
ദുര്യോഗംകൊണ്ടിങ്ങനെസംഗതി
വന്നുഭവിച്ചതുനന്നായ്യുക്തമിനി
നിന്നുടെമർമ്മമൊട്ടശമിക്കും
ഭൂയതുവരുവാൻനിമിത്തംനിന്നുടെ
മായമതുണ്ടോമാറീടുന്നു?
നായുടെവാലൊരുപന്ത്രാണ്ടേ-
ക്കായതമാകിനകുഴലതിലാക്കി,
പിന്നെയെടുത്തതുനോക്കുന്നോരം
മുന്നേപ്പോലെവളഞ്ഞെയിരിപ്പു
വെണ്ണതികുലമതിലീശ്വരനാകി ൧൧

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധർമ്മാത്മജനുടെ ചരണസമീപേ
ചെന്നുവണങ്ങിക്കരവുംകൂപ്പി
മുന്നുചലത്തുംവച്ചുപതുക്കെ;
പൊയ്ക്കൊണ്ടാലുംഹസ്തിനപുരമതി-
ലിക്കണ്ടനുജന്മാരൊടുകൂടെ"
ഇങ്ങിനെയുള്ളവുകോദരവചനം
തിങ്ങിനനാണംകൊണ്ടുമുഖത്തു
താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടഥകേട്ടമനസ്സിലൊ-
രാധിമുഴുത്തുസുയോധനനുടനേ
ഉത്തരമുരിയാടാതേതന്നെ
സതപരമനുജന്മാരൊടുകൂടി
ഹസ്തിനപുരവഴിനോക്കിനടന്നാൻ
അസ്ഥിരമതിയാമതിശയകുടിലൻ
വിരവൊടുവീരൻവായുതനുജൻ
നരനൊടുകൂടെച്ചെന്നുവണങ്ങി
നരപതികുലപതിയാകിനതങ്ങടെ
ഗുരുവരനാകിനധർമ്മാത്മജനുടെ
ചരണസമീപേചെന്നുവണങ്ങി
പരമാനന്ദമയാകൃതിയാകിന
മുരരിപുഭഗവാൻതന്നുടെരൂപ-
സ്മരണംചെയ്തുവസിച്ചിതുഭദ്രം
ചിത്രസേനനുംവൃത്രവുമെല്ലാം
ചിത്തസമ്മതംപൂണ്ടുഗമിച്ചു.
വൃത്രവൈരിയെച്ചെന്നുവണങ്ങി
തത്രമേചിനാനതുമതിഭദ്രം.

ഘോഷയാത്ര ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം

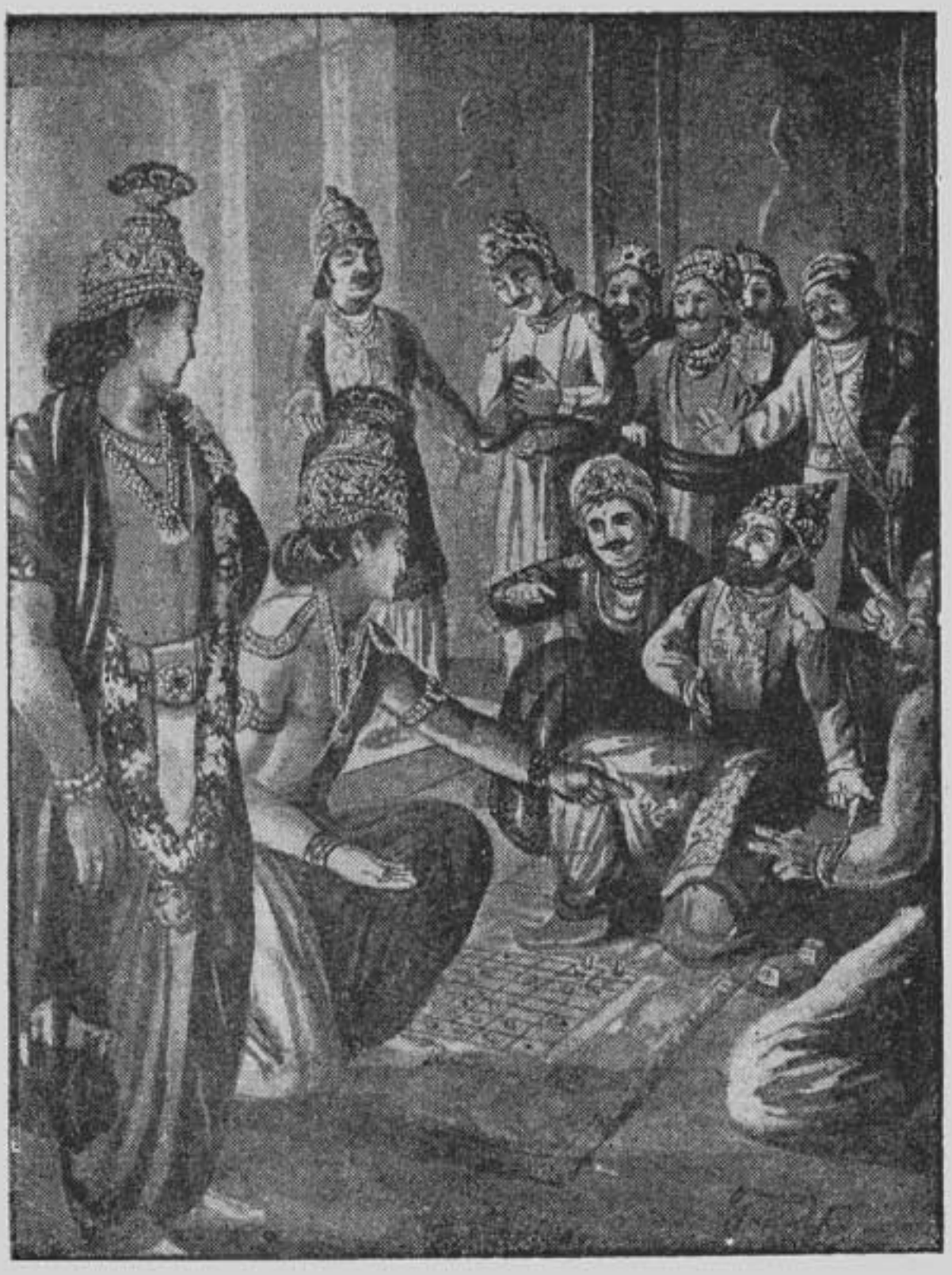
Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധർമ്മപരായണമാനസനാകിന
ധർമ്മാത്മജനും പവനാത്മജനും
അർജ്ജുനനും നകുലൻസഹദേവനു-
മജ്ജനമൈവരുമവരുടെഭാര്യയും
സമ്പത്തിങ്കലുമാപത്തിങ്കലു-
മൻപൊടുകൂടിവസിച്ചീടുന്നൊരു
എമ്പത്തെട്ടുസഹസ്രംവിപ്രരു-
മിമ്പമിയന്നവനത്തിൽപുക്കു
കള്ളംപെരുമിനുശകുനിശഠൻബത
കള്ളച്ചൂതുകളിച്ചുചതിച്ചുട-
നുള്ളുധനങ്ങൾപിടിച്ചുപരിച്ചിഹ
തള്ളിയയച്ചിതുകന്തീസുതരെ
മുന്നമുടുത്തൊരുവസ്ത്രമതല്ലാ-
തൊന്നുമവക്കുലഭിച്ചതുമില്ലാ
ഖിന്നതപൂണ്ടുവിഷന്നതളന്നൊരു
മന്നവർനാഥനുമനുജന്മാരും
തനുപംഗീമണിപാഞ്ചാലിയുമവ-
രുന്നതമാകിനമലയുടെനികടേ
ചെന്നുവസിച്ചുമഹാവിപിനേപുന-
രൊന്നുംപണ്ടറിയാഞ്ഞുപന്നാർ!
കൊടുവെയിൽകൊണ്ടുവിയർത്തുതളന്നൊരു
കുടയുംപൂടെക്കിടയാതങ്ങിനെ
നെടുതായുള്ളൊരുകാട്ടിൽപുക്കു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നടപ്പാനുള്ളൊരുസംഗതിവന്നു
കിഴവന്മാക്കേഷണ്ടിമറപ്പാൻ
പഴതായുള്ളൊരുമുണ്ടുംനാസ്തി
മഴപെയ്താകിൽനനഞ്ഞുനനഞ്ഞി-
ക്കിഴവന്മാർചിലർചാകേയുള്ളൂ
കുന്തീസുതരെക്ലേശിപ്പിപ്പാ-
നെന്തിനുതാനിഹകൂടെപ്പോന്നു?
നിങ്ങളശേഷംപോരുന്നോ-
ത്തുഞാനുക്കുവസിപ്പതുചിതമോ?
അങ്ങിനെയോത്തുപുറപ്പെട്ടെന്നാ-
ലിങ്ങിനെപട്ടിണിയിടുകേയുള്ളൂ
കൊറിനുവകയില്ലടവിയിലെന്നതു
മുറുംഞാനതുമിന്തിച്ചില്ലാ
കലയുംപുലിയുംനിങ്ങൾക്കൺമാ-
നിലയുംവച്ചിഹപാത്തിടുവതോ?
നിലയില്ലാതെപുറപ്പെട്ടെന്നാൽ
വലയുന്നതിനൊരുപോംവഴിയില്ല
മലയിൽപോന്നുകിടപ്പാൻനമ്മുടെ
തലയിലെഴുത്തിടമെന്നേവേണ്ടൂ
വലയിൽപെട്ടമൃഗത്തെപ്പോലെ
വിലയംവിരവൊടുവന്നുഭവിക്കും
മലയാളികളുംപരദേശികളും
പലയാളുകളുണ്ടരമനതന്നിൽ
സ്ഥലവുംവച്ചടനിരവുംപകലും
നലമൊടുകൊറുകഴിച്ചീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കപടക്കാരൻശകുനികശീലൻ
ധർമ്മാത്മജനെയുമനുജന്മാരെയു
മമ്മാപാപികൾകളുച്ചൂതെ-
സ്സമ്മോഹകപടംകൊണ്ടുജയിച്ചു.

P. 137

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഫലമില്ലാതിഹകാട്ടിൻനടുവിൽ
ജലവുംകൂടെലഭിക്കാതിങ്ങിനെ
വലയുംഘോരതകാടനുഴലുന്നൊരു
ഫലമൂലങ്ങളുമില്ലാതായി
കഷ്ടംകഷ്ടം;ദുര്യ്യോധനനതി
ദുഷ്ടൻദുഷ്ടൻദുരാസനനും
ഞാവരുടെ ഞമ്മാവനുമതിദുഷ്ടൻ
കപടക്കാരൻശകുനികുശീലൻ
ധർമ്മാത്മജനൊടുമനുജന്മാതെയു -
മമ്മാപാപികൾകള്ളച്ചൂതെ...
ന്നുള്ളായകപടംകൊണ്ടുവാഞ്ഞ്ൽ
തള്ളിമറിച്ചൊരുശഠന്മുപ്പോൾ
കള്ളന്മാരുടെവീടുംപുരയും
കൊള്ളിയെരിച്ചുകരിച്ചേതീരു;
കറിയരിവെച്ചുവെളുത്തൊരുചോറും
കറിയുംനെയ്യുംതെരുംകൂട്ടി
നിറയെക്കൊറുകഴിച്ചുവസിപ്പാൻ
കറവല്ലന്തണരെണ്ണുതിനായിരം
ഞങ്ങിനെയുള്ളമഹാബ്രാഹ്മണരെ
ഇങ്ങിനെകാട്ടിൽപട്ടിണിയിട്ടുവി -
ശന്നതുന്നകിടന്നുഴലാൻവഴി -
വച്ചുവരൊക്കെനശിക്കണമെന്നുശ -
പിക്കണമിജ്ജനമൊക്കെച്ചൂടീ -
ട്ടിക്കപടത്തിനുതമതിയാവൂ
നന്മുടെയില്ലത്തുറമ്മയ -

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മറ്റുള്ളോരുംമക്കളുമെല്ലാം
നമ്മുടെമൂലംചിലവുകഴിച്ചവർ
നന്മയിലവിടെപ്പാത്തീടുന്നു
നെല്ലുംപണവുംവസ്ത്രവുമെല്ലാം
ഇണവാന്മാരിവരെവരുമങ്ങുത-
രുന്നതുകാരണമില്ലുത്തുഞ്ചുവി-
രുന്നവരുന്നോക്കിഷ്ടികൊടുക്കും
പാത്രന്മാരുവനംപുക്കപ്പോൾ
ഉദ്ധവനമ്മുടെധർമ്മമിതെല്ലാം.

അപ്പോൾപറഞ്ഞാനൊരുവിപ്രൻ നമ്മുടെയില്ല-
ത്തപ്പൻമരിച്ചപ്പിനൊസല്പം കടംപിണഞ്ഞു
കണ്ടംകൃഷിചെയ്യുന്നകണ്ടന്റെതാനൊന്നിത്തം
കൊണ്ടെന്റെകണ്ടമെല്ലാംകണ്ടോർകരസ്ഥമാക്കി
രണ്ടുകന്യകമാരുമുണ്ടുനമുക്കതു
രണ്ടുമൊരുചിത്തിരണ്ടങ്ങവരെവേട്ട-
കൊണ്ടുപോവാനാരെയുംകണ്ടില്ലാനമുക്കതു
കൊണ്ടുവിഷാദംപാരമുണ്ടുമനസ്സിൽപിന്നെ
രണ്ടുപണംകിട്ടുന്നടിക്കിൽകടയുംകൊണ്ടു
രണ്ടുവാനെനിക്കൊട്ടുമാരോഗ്യമില്ലാതായി
ശാന്തിചെയ്വാനുമൊട്ടുമില്ലെന്നുമുറച്ചുപോന്നു
കന്തിതരായന്നാരെസ്സേവിച്ചിരിക്കുംകാലം
കാട്ടിന്നുപോവാൻവട്ടംകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടന്നു
കേട്ടുഞാൻകൂടെപ്പുറപ്പെട്ടുവെന്നതേവേണ്ടു
കാട്ടിൽചെന്നാലുംനമുക്കുള്ളിൽചോറുംകറിയും
കിട്ടുമെന്നാത്തു പോയികഷ്ടംഞാനെന്തുചെയ്വൂ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായുംകനിയുംതിന്നുവായുംകഴഞ്ഞുകാട്ടിൽ
രാവുംപകലുമങ്ങുപായുന്നതിന്റെമൂലം
കായംപിടിയ്ക്കുമൊരുപായുംവിരിക്കാതൊരു
നായിന്റെകൂട്ടത്തന്റെകയ്യംതലയ്ക്കൽവച്ചു
മണ്ണിൽകിടക്കപാരംമണ്ഡമയ്യോ!നമുക്കി-
വണ്ണംവരുത്തിയപ്പോണ്ണൻദുര്യ്യോധനൻതാൻ.
മറ്റൊരുഭ്രൂസുതനുരചെയ്താനേരിഹ
ത്തറമൊരുത്തൻപറവാനില്ല;
നാറികളായിട്ടൊരുവകയളരെ
പ്പോററികളിങ്ങിനെന്നവരൊലപ്പാൻ
പാരാകാമപോലെപുറപ്പെട്ടവരെ
പ്പോരുമതിന്നൊരുന്യായമുള്ളതാണോ
നൂറുവർചെയ്തൊരുകള്ളച്ചതിയ്ക്ക്
തോറുവനുതിലിരിക്കുന്നവരുടെ
ക്രൂരനിയമവേണ്ടിക്കുടെപ്പോന്നിതു
മാറിത്തത്തൊഴിലിന്റെമഹത്വം:
പുണ്ണെണമെന്നുമുറങ്ങെണമെന്നും
പെണ്ണുങ്ങളൊടുമാസിക്കുണമെന്നും
കണ്ണിൽക്കണ്ടജനങ്ങളെയെല്ലാം
പിണ്ണിക്കൊണ്ടുഭുഷിക്കണമെന്നും
ഇത്തൊഴിലല്ലാതിപ്പരിഷസ്സൊരു
വസ്തുവിചാരമൊരിക്കലുമില്ല
കൊറുകഴിഞ്ഞുവരുമ്പോളുടനെ
വെറിലപുകയിലകൊണ്ടുവരാഞ്ഞാൽ
മുറുമുറുമ്മുടെചന്ത്രക്കാരനു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുറവൊഴുതുമൊന്നുണ്ടാക്കും
മറുള്ളവരുടെസങ്കടമെന്നതു
മുറുംനമ്മൾവിചാരിക്കില്ലാ;
പോരികളെന്നൊരുപേരറിയേണം
മാരികളായതുകാരണമറിവാൻ
അങ്ങിനെതിന്നുതിമത്തുകിടപ്പവ-
രിങ്ങിനെപട്ടിണിയിട്ടുകിടപ്പിൻ
തങ്ങടെകാര്യത്തിനുവകയില്ലാത്തവ-
രെങ്ങിനെനമ്മെരക്ഷിക്കേണ്ടൂ?
അങ്ങുസുഖേയാധനാഢ്യരുമാകും
നിങ്ങടെചാരുവിലക്കുകയില്ല;
വങ്ങാതികളിഹകാട്ടിൽനടന്നുമ-
യങ്ങോതങ്ങുനടന്നാലുംപുന-
രെങ്ങാനൊട്ടുള്ളടത്തത്തിമു-
ടങ്ങാതപ്പുകഴിച്ചുവസിപ്പിൻ
നിങ്ങടെവസ്തുവിലുക്കുകയില്ലൂ
ജംഗമധനമുള്ളോരിച്ചാലും
മതിമതിനിങ്ങടെദുസ്സാമർത്ഥ്യം
ഗതിയില്ലാത്തവരായിഹഞങ്ങൾ
ആർത്തരെക്കൊണ്ടാനകളിച്ചാ-
ലന്തരമുണ്ടാമഖിലന്നാക്കും;
ഉത്തമൻവകയില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ലി
ന്തങ്ങടെക്കുട്ടനെനമ്പൂതിരിമാർ
ധർമ്മരാജനുടെപുറകേപോന്നിതു
കർമ്മാധീനമതെന്നുധരിപ്പിൻ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചോറുംവസ്ത്രവുമെണ്ണയുമെല്ലാം
നാളുകഠോരതാരുംതന്നുപുലർത്തും
ഭൂപതിവരരാംപാണ്ഡവരെപ്പുന-
രാപത്തിങ്കലുപേക്ഷിക്കാമോ?
ഗുണവാന്മാരാമിവരെവെടിഞ്ഞൊരു
ക്ഷണമാത്രംവൈഷമ്യമിരിപ്പാൻ
മണമുള്ളോരുകുസുമങ്ങൾതിരഞ്ഞി-
ട്ടുണയുന്നില്ലേവണ്ടുകളെല്ലാം?
ഇവരൊടുചേർന്നാൽദുഃഖംസുഖമാ-
മിവരെവെടിഞ്ഞാൽസർവ്വംദുഃഖം
ആര്യയതുകൊള്ളാമഷ്ടിക്കെന്തൊരു-
പായമിതെന്നാമുക്കുവിഷാദം;
ഉണ്ണാനുള്ളതുപേക്ഷിച്ചാലി-
പ്രാണനെയെങ്ങനെരക്ഷിക്കുന്നു?
ഫലമൂലാദികളഷ്ടികഴിച്ചാൽ
ഫലമൂത്രാദികളൊഴികയുമില്ലാ
ബലവുംകുടിയാതിങ്ങിനെവാഴ്ത്താൽ
നിലവുംകെട്ടുമരിക്കേയുള്ളൂ
താടിക്കാക്കുവനായ്തിൽചേരും
മോടിക്കാക്കുതുചേരുകയില്ല;
ചാടിക്കടിക്കുടുംകടുവായെ
പേടിച്ചിട്ടിഹവാഴ്പ്പാൻമേലാ-
താരിങ്ങിനിവരയുന്നാതിനർത്ഥം
ഞാനിങ്ങൊക്കെയറിഞ്ഞിതുവിപ്ര!
ഇപ്പോളൊരുചെറുചക്രിപ്പെണ്ണിനു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടപ്പാൻപാതിപ്പുടവകൊടുപ്പാൻ
ഭാവിച്ചുൻപതുചക്രംസൃഷ്ടിപ്പാൻ
നന്മൂതിരിയൊടുവാങ്ങിച്ചപ്പോഠ
ണ്ണപ്പരമാത്മംകേട്ടുകലമ്പീ-
ട്ടിപ്പാൻനംപൂയ്ച്ചീമൻതന്നെയ
ടിപ്പാൻവാവുണ്ടെന്നതുകേട്ടഭ-
യപ്പെട്ടോടിയൊളിച്ചില്ലേതാൻ?
പിന്നെപ്പലരുംസംസാരിച്ചാ
വണ്ണംമൂപ്പിലെയരിശമൊഴിച്ചു
പെണ്ണിനുപുടവകൊടുത്തെന്നുള്ളതു-
മുണ്ണിക്കിട്ടൻപോറിമാറഞ്ഞു
ഭരങ്ങിനെയുള്ളോരുബാലപ്പെണ്ണിനൊ
രയങ്ങിനെഞാനിഹകാണാതടവിയിൽ
വാസംചെയ്യുന്നെന്നല്ലേഭവനാ-
വാസവിരക്തിതനിക്കിഹവിപ്രാ!
ഇങ്ങനെപലരുംപലപലവാക്കുപ-
റഞ്ഞുവിശന്നുതളർന്നുവരാന്തേ
തിണ്ടിനുപരിവശഭാവംപൂണ്ടു
മങ്ങിനമുഖമൊടുവാഴുംകാലം
ധർമ്മതനൂജനുമനുജന്മാരും
കർമ്മബ്രാഹ്മണവരരുടെസങ്കട-
മൊന്നൊഴിയാതെയറിഞ്ഞുമുകുന്ദൻ
തൻകഴലിണതുണയെന്നുമനസ്സിൽ
ചേർത്തുരുകേത്യാചെന്നുകളിച്ചു
ഗോത്രത്തിനുനാഥനുമാശ്രയമാകിയ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാത്ത ണ്ഡനൊവഴിപോലെമനസ്സിൽ
പെത്തുറ നിന്ന തപസ്സുതുടങ്ങി.

മുകിയ അടന്ത.

നാഥദിനേശ! നമോനമോനാഥ!ദിനേശ!
നാഥാദിവാകര!നാഥരവിഭാകരാ!
നമപ്പുഹിതപൂരണത്തിനുകാരണ! ഖലുനാഥാ
കാരുണ്യമൂർത്തേ!കരംബിതതാരുണ്യമൂർത്തേ!
ആരുംനിനച്ചാലൊഴിച്ചൽകൂടാതൊരു
ഘോരപാപനിവാരണത്തിനു
പോരുമിന്നുഭവാനതീശ്വരാ നാഥാ
പാർത്ഥന്മാർഞങ്ങൾപരാധീനപാർത്ഥന്മാർ-

(ഞങ്ങൾ
പാർത്ഥിവഭാവംവെടിഞ്ഞുവനംപുക്ക
പാർത്ഥനിമ്പടമോർത്തുചേതസി
മുമ്പിൽപിണിതാകമ്പിടുനേരം (നാഥാ)
ഉത്തമന്മാരാംമഹീസുരസത്തമന്മാരും
ഭാരദ്വാജാന്തന്നിൽവന്നവിശന്നടു-
ത്താൽപൂണ്ടുവശംകെടുന്നുമഥപമുള്ള
മഹാജനങ്ങൾ (നാഥാ)
നന്നിതാവഷ്ടംമഹാവിപ്ര
വൃന്ദമശേഷം
നന്ദിപ്പിച്ചീടുകനാഥ!ദിവാകരാ
സുരന്മാക്ഷംനരന്മാക്ഷംവരംനൽകും (നാഥാ)
പാർത്ഥന്മാരുടെമനസിഹിതംപര-
മാർത്ഥമറിഞ്ഞരുൾചെയ്വനമൂർത്തി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാത്താണ്ഡൻപുനരവരുടെനികടേ
പൂത്ത്യാവന്നുപ്രസാദിച്ചരുളീ;
"ധർമ്മതനൂജവുകോരരവിൽഗ്ഗാ!
നിർമ്മലനാകുലസഖേസഹദേവാ!
കന്നുഷരഹിതേകുണ്ണേ!നിങ്ങടെ
നന്മചരാനൊരുവരമേകുന്നോൻ,
ദിവ്യമതാകിനപാത്രമിതത്ഭുത
മവ്യയമക്ഷമിഷമാശ്രുതരുന്നോൻ;
ഏതൊരുവനുലഭിക്കണമെന്നാൽ
ചിന്തിക്കുന്നവകിട്ടുമവറിൽ
സന്തതമുള്ളവനേചോറുംകറികളു-
മന്നുണവരുടെതുഷ്ടിവരുത്തുക
എന്നുത്തുട്ടസഹസ്രംപിജരുടെ
സന്നുത്തൊക്കെവരുത്തിക്കൊൾവിൻ,
ആദ്യതുടങ്ങിമുടങ്ങാതിവിടെ
സദ്യതുടങ്ങിക്കൊൾകനരേന്ദ്ര!
പഥികന്മാക്കേചോറുകൊടുത്തുട-
നധികംപ്രീതിവരുത്തിക്കൊൾവിൻ!
പാഞ്ചാലീനീവിപ്രന്മാക്കിഹ
പഞ്ചൊരപ്പാൽപായസമധുനാ
ആഞ്ചോതുംവിളമ്പിടുകബഹു
പഞ്ചാമൃതവുംഗുളവുംഘടിയും
നിന്നുടെയഷ്ടികഴിഞ്ഞാൽപാത്രേ
അന്നംപാൽപഴമെന്നിത്യാദികൾ
ആദിവസംപുനരുണ്ടാകില്ലെ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്നറിയണമരചന്മാരേ!നിങ്ങൾ
പഥികന്മാരുടെവരവുനിലച്ചേ
പാർഷ്ണതിനീയുംഭക്ഷിക്കാവൂ.
ചതിയന്മാർചിലർകൃസ്തിപിണയ്ക്കു-
മതുനീകരുതിപ്പാത്തീടേണം"
ഇത്തരമരുൾചെയ്തീടിനസൂര്യൻ
സത്വരമുത്തമപാത്രംനൽകി-
ത്തത്രമറഞ്ഞൊരുസമയേപാണ്ഡവ
രത്രവനത്തിലുറങ്ങീടുന്നൊരു
ധാത്രീസുരരെച്ചെന്നുപതുക്കെ-
യുറക്കമുണത്തിത്തൊഴുതുരചെയ്തു;
"കാനനനടിയിൽബ്രാഹ്മണരെല്ലാം
സ്നാനംചെയ്വാനാഗ്രഹമിക്ക
മുണ്ടുംപുടവയുമെല്ലാംകടവിൽ
കൊണ്ടുവരുംകൊച്ചനുജന്മാരും
എണ്ണയുമവിടെത്താളിയുമിഞ്ചയു-
മെല്ലാവക്കംവട്ടംകൂടി
ഏലവയ്പാനുമടുത്തുവാതിൽ
സ്ഥലവുംവെച്ചുകളിപ്പാൻപോവിൻ;"
ഏനാതുകേട്ടൊരുവിപ്രൻചൊന്നാ-
"നെന്തൊരുവാക്കിതുവിപ്രന്മാരേ!
കൌന്തേയന്നുനമനുജന്മാക്കും
ഭ്രാന്തുപിടിച്ചു?പരിഹാസമിതോ?
അയ്യോശിവശിവ!കാട്ടിൻനടുവിൽ
തീയുംപുകയുംകാൺമാനില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെപ്പംനാസ്തിമടപ്പള്ളിക്കാ-
രാരുംക്ലേടെപ്പോന്നിട്ടില്ല,
ആരികുഴകുന്നതുകാൺമാനില്ലാ;
കറിവയ്ക്കുന്നതുകാണ്മാനില്ലാ
തേങ്ങാകണ്ടിക്കൊന്നൊരുശബ്ദവു-
മെങ്ങാനൊരുമിശികേൾപ്പാനില്ലാ;
ഇലവയ്പാനുമടത്തെന്നിങ്ങനെ
വലിതംപറയുന്നൊന്തുനാരേന്ദ്ര!
വാഴ്ത്തുമൊന്നുകുളിച്ചുവരാംവു-
രിശവിലസിതമാക്കിയാവൂ?
എന്നുപറഞ്ഞുവർകാനനാന്തരിയിൽ
ചെന്നുനിരത്തരുനേരത്തിങ്കൽ
അന്നേരത്തൊരുവാർപ്പുനിറച്ചു-
ന്നെണ്ണയുമവിടെത്താളിയുമിഞ്ചയു-
മെന്നോ!വിസ്മയവിസ്മയമെന്നവ-
രെണ്ണയെടുത്തുതുടങ്ങീ;
കണ്ണിലൊലിച്ചുംകാതിലൊലിച്ചും
കണ്ണുകലിച്ചുകയത്തുവിളിച്ചും
തെക്കുവടക്കുമിശക്കാരൻ!

വെക്കംതാളിപതച്ചിഹകൊണ്ടാ
എന്നവരവിടെഘോഷിക്കുമ്പോൾ
ചെന്നുഗ്രനകുലൻതാളിപിഴിഞ്ഞു.
ഇങ്ങനെസപദികുളിച്ചുമഹാജന
മങ്ങുവരുത്തിൽവധുവൊരുവരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തനിച്ചുപാത്രത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചോരിലക്കെട്ടുകൊ-
ണ്ടോരിക്കലോവിപ്രനാക്കു നിരക്കെയിലയുംവച്ചു
കൂട്ടത്തചന്ദനംകോരിക്കൊടുത്തു മാരുതികയ്യിൽ
വെട്ടത്തചോർകോരികയ്യിൽനിറച്ചുപാഞ്ചാലിമെല്ലെ
വിളമ്പിത്തുടങ്ങിചെറുവിള്ളംബംകൂടാതെതന്നെ
ഇളഞ്ചെനവാഴ്ത്തുയും ഇളവൻവെള്ളരിക്കായും
ഇടിച്ചന്നൊരിഞ്ചിരി ഇലത്തുമ്പാക്കെവിളമ്പുന്നു
ചെറുത്തനേന്ത്രവാഴത്തുമ്പാക്കുക്കുണ്ടത്തുചക്ക-
മ്പുളിയുമപ്പോരിക്കൂട്ടം വളരെവിളമ്പിടുന്നു
പെരിയവപ്പടംപിന്നെവലിയവപ്പടങ്ങളും
കുറയാതെപഞ്ചസാരഗുളവും പായസംതേറൽ
പരിപ്പുപച്ചടിച്ചാറുംകരിമ്പിൻനീർനല്ലുരാല്പം
പൊടുത്തുവൽക്കൂട്ടുകറിപൊടിച്ചവേപ്പിലക്കട്ടി
തടിച്ചകണ്ണമ്പഴവുംതടിച്ചവണ്ണമ്പഴവും
പരിപ്പുപ്രഥമൻചക്കപ്രഥമനടപ്രഥമൻ
നിറപ്പിൽവിളമ്പിമാങ്ങാപുളിശ്ശേരിതെരുതെരുമോരും
ചുക്കുംജീരകമിടഞ്ചേർന്നുകു-
റുക്കിയമോരുംകോരിവിളമ്പി
തൽക്ഷണമാവധിവിപ്രന്മാരുടെ
ഭക്ഷണഘോഷമിതെത്രവിചിത്രം!
കൊണ്ടപാവപ്പടമെന്നൊരുവിപ്രൻ
കൊണ്ടപാവഴമെന്നങ്ങൊരുവിപ്രൻ
കോരികകൊണ്ടുടനാടമധുരക്കറി
കോരിവിളമ്പണമെന്നൊരുവിപ്രൻ;
ഞാഞ്ഞിതെന്തതുമാങ്ങാക്കറിയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിഞ്ചിൽപോടണമെന്നൊരുവിപ്രൻ
വാഞ്ചപ്രസ്ഥംപഞ്ചാരപ്പൊടി
പാല്പായസമതിലിട്ടുകലർന്നട-
നഞ്ചാതിലയിൽവിളമ്പുകിലെന്നുടെ
നെഞ്ചുകുളുക്കുമതെന്നൊരുവിപ്രൻ;
ചെണ്ടമുറിക്കുസമാനമതാക്കി
ക്കണ്ടിച്ചീടിനനോന്തുപ്പഴമതു
കണ്ടംകണ്ടമിരിക്കുവിളമ്പുകിൽ
ഉണ്ടൊരുകൌതുകമെന്നൊരുവിപ്രൻ,
ആലഞ്ഞോടൻശക്കരയുണ്ടകൾ
നാലഞ്ചിങ്ങുവിളമ്പീടുകിലതി
കോലാഹലമാമെന്നുടെഭക്ഷണ-
ലീലാവിധമിതുമെന്നൊരുവിപ്രൻ;
മൂന്നുനാലുപ്പുരുകുമ്പളഫലവും
മഞ്ഞനുമൊന്നുപറിച്ചൊരുകറിവ-
ച്ചെത്രയുമിഷ്ടമിനിക്കതുതന്നാൽ
സത്രംവിസ്മയമെന്നൊരുവിപ്രൻ;
കാലോലക്കറിചിതമായ്വച്ചാൽ
പാലോടൊക്കുമിതെന്നുവടക്കൻ
മാലോകക്കൊരുപക്ഷമതിപ്പിടെ
കാലോചിതതരമെന്നൊരുവിപ്രൻ
പച്ചടികൊണ്ടാകിച്ചടികൊണ്ടാ
കച്ചതുകൊണ്ടാപുളിച്ചതുകൊണ്ടാ
പുരിച്ചതുമധുമധുരിച്ചതുമെല്ലാം
വച്ചതുശേഷംഹിതമെന്നൊരുവൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെരുകിൻ കടയും ചെറുകടലാടിയു-
മയമോദകവുംകൂട്ടിയരച്ചൊരു
മുക്കടിവച്ചതരേണമെനിക്കരി-
ശസ്സുശമിപ്പാനെന്നൊരുവിപ്രൻ;
പിത്തംകൊണ്ടുവലഞ്ഞുനമുക്കതി-
നൊരുതമുക്കടികൊടുവന്നമിഞ്ചിയു..
മുന്തമമായതുമോരിലരച്ചുത-
നിന്തിജ്ജീരകമിട്ടുകലന്നൊരു
കുത്തിലകുത്തിയവറിലൊഴിച്ചുത-
രത്തിൽമൂടരമിപ്പിച്ചെന്നെറക-
രത്തിൽതന്നാലായതുമങ്ങുചെ-
ലുത്തിക്കൊള്ളാമഹമെന്നൊരുവൻ
പുളിയാരിലയുംമാവിൻതളിരും
പുളിവേർമാതളനാരങ്ങായും
പൊളിയല്ലിവകകൊണ്ടൊരുമുക്കടി-
തെളിവൊടുവേണ്ണമെനിക്കെന്നൊരുവൻ;
കാച്ചിയമോരിൽനവായസഗ്രളികപൊ-
ടിച്ചുകലക്കിത്തരണമിതങ്ങുക-
ടിച്ചെന്നാലിരുനാഴിച്ചോറുള-
ജിച്ചീടാമിനിയെന്നൊരുവിപ്രൻ;
ഇത്തരമനവധിവിപ്രന്മാരുടെ
ചിത്തരസത്തെസ്സാധിപ്പിപ്പാൻ
പാത്രമതായതുപാന്ഥനല്ലൊരു
പാത്രമവക്കുലഭിക്കനിമിത്തം
മുക്കടിയുംപലപൊടിയുംഗ്രളികയു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൊക്കെയുമോക്കുന്നോരുണ്ടാം;
അന്തണവരുടെഭക്ഷണമിങ്ങിനെ
ഏവന്തു!സുഖേനകഴിഞ്ഞൊരുസമയേ
ഭൂത്താക്കന്മാരെവരെയുംപുന-
രത്യാദരവോടഷ്ടികഴിപ്പി-
ച്ചുത്തമഗാമിനിയാമവൾതാനും
സതരമങ്ങുഭുജിച്ചുവസിച്ചു.
മിത്രവരത്തെക്കൊണ്ടുലഭിച്ചൊരു-
പാത്രത്തിൻറെമഹത്വമിതെന്നു,
വിപ്രന്മാരുമറിഞ്ഞുപതുക്കെ
തൽപ്രിയസുഖമൊടുതത്രവസിച്ചു.
ഹസ്തിരഥാദിസമസ്തപരിഷ്കൃതമാ-
യസ്തിനപുരിയിൽപരിചൊടുവാഴും
ദുര്യോധനനുംദുശ്ശാസനനും
ദുർവ്വാരിഷനുംദുർമ്മർഷണനും
ദുർമ്മേധാവുംദുർമ്മോഹനനും
ദുർന്നീലനുംദുശ്ശാലനനും
മിത്രങ്ങളുമായവരുടെനല്ലക
ളുത്രങ്ങളുമായതിസുഖമോടേ
ചിത്തപിനോദത്തോടുംപലപല
രാത്രിദിനങ്ങൾകഴിഞ്ഞൊരുസമയേ
പെരുവഴിയൂട്ടിനുവന്നുകിടക്കും
പെരുവഴിപോക്കർപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
താനെങ്ങുവരുന്നിതുവിപ്ര!
ഞാനെന്നുടെദിശിയിന്നുവരുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്നൊടിപ്പുനരെന്തുവിശേഷം
എന്നുടെപുരിബതനല്ലുവിശേഷം
ഇതുകാലംതാനെവിടെവസിച്ചു?
ഇതുകാലംഞാൻകാട്ടിൽവസിച്ചു
കാട്ടിലിരുന്നാൽഭക്ഷണമെങ്ങിനെ
നാട്ടിലിരുന്നാൽഭക്ഷണമെങ്ങിനെ;
നാട്ടിൽപലടവുമുട്ടുണ്ടല്ലോ
കാട്ടിലുമിപ്പോഴുട്ടുതുടങ്ങി;
എന്തീവണ്ണമിതാരുടെധർമ്മം
കുന്തീതനയന്മാരുടെധർമ്മം
ഞായ്യോ!ഭോഷ്കുപറഞ്ഞതുമതിമതി!
ദുര്യ്യോധനനൊടുചൂതിൽതോറു
നാടുംനഗരവുമങ്കംചുങ്കം
വീടുംകുടികളുമെന്നിവയെല്ലാം
പാടെയുപേക്ഷിച്ചങ്ങുവസിപ്പവ-
രിന്നുനിനച്ചാലുട്ടുകഴിപ്പാ-
നെന്തൊരുമുതലവർപക്കലിരിപ്പു?
ഹന്തഭവാനൊരുകരളുപറഞ്ഞതു
ചിന്തിച്ചാലിഹചരിയാംവിവിധം
കരളുപറഞ്ഞുഫലിപ്പിക്കുന്നൊരു
പുരുഷൻഞാനല്ലെന്നുടെയിപ്രാ!
കുന്തീതനയരുമെണ്പത്തിനായിര-
മന്തണവരുമുംകൂടിച്ചെന്നൊരു
കാന്താരത്തിലകംപുക്കധികം
സന്താപപ്പെട്ടഴലുംനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കന്തീതനായന്നാർദിനകരനെ
ചിന്തിച്ചാശ്രുതപസ്സുതുടങ്ങി;
കാന്ത്യാമോഹനനാകിയസൂയ്മനു-
മന്തികസീമനിവന്നുവിളങ്ങി;
ശാസ്ത്രംകൊണ്ടുംഭൂർഗ്രഹമാക്കിന
ഗാത്രംപൂണ്ടദിനേശനവക്കൊരു
പാത്രംദാനംചെയ്തവിശേഷം
മാത്രംകേട്ടമഹീസുരവരരെ
എന്തോവസ്തുലഭിക്കണമെന്നാൽ
കുന്തീകുമാരന്നാക്കുതസവ്വം
ചന്തമിയന്നചരക്കിൽകാണാം
എന്തൊരുവിസ്മയമസ്മാദികളെ!
ചോറുംകറിയുംചാറുംപുളിയും
നൂറുസഹസ്രംജനമെന്നാലും
ചോറുകൊടുപ്പാൻതടവില്ലേതും
ഭൂപതിമാരുടെവല്ലഭയാകും
ദ്രൌപദിവേണ്ണമതൊക്കെവിളമ്പാൻ;
കൊറുകഴിഞ്ഞവഠംപോന്നാൽപിന്നൊരു
വറുമവറിൽകാണുകയില്ലാ;
പോററികളന്തിക്കവിടെച്ചെന്നാൽ
മാററികളേന്നൊരുപേരുംകിട്ടും;
നൂറുവർചെയ്തൊരുകള്ളച്ചതിൽ
തോറുവനത്തിലിരിക്കുന്നവരുടെ
ക്രൂരനിരപരകല്പിച്ചുനമിതിലി-
ന്നോരാരംവിരുതുവിശേഷിച്ചില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെരുവഴിപോക്കരുമൊരുദിശിശ്രുത്വാ
നിരുന്നുപറഞ്ഞൊരുവാക്കുകൊണ്ടുകേട്ട
കുരുപതിസൂനുസുയോധനനുള്ളിൽ
കരുതരമധികമസൂയമുഴുത്തു
ഞാമ്മാവൻപുനരിങ്ങുവരേണം
ധർമ്മാത്മജനുംസഹജന്മാക്കും
നമ്മേക്കാൾസുഖമായിട്ടടവിയിൽ
ധർമ്മംചെയ്തിയലുന്നിതുപോലും;
സൂയ്മനവക്കൊരുപാത്രംനൽകി
കായ്മവരുക്കുകണക്കിനുക്കൂടി;
നിരുപമമാകിനപാത്രമനസി
നിരൂപിക്കുന്നതശേഷവുമുണ്ടാം
കണ്ണാ!നിന്നുടെതാതൻസൂയ്മനി-
വണ്ണമവക്കുസഹായംചെയ്യാ-
നെന്തുവകാശമുകനെക്കുറു-
ണ്ടെങ്കിലതങ്ങിനെചെയ്കയുമില്ല;
പട്ടികൾപോലവർകാട്ടിൻനടുവിൽ
പട്ടിണിയിട്ടുകിടന്നുഴൽവാനായ്
പെട്ടെന്നങ്ങിനെമനസ്സിൽവിചാരി-
ച്ചിട്ടിഹചെയ്യൊരുകൈതവകർമ്മം
കുട്ടംതന്നറിലിച്ചതുമില്ലാ
പെട്ടെന്നിനിയുംവന്നവർചാടും;
രാജ്യംപാതികൊടുക്കണമെന്നാ-
പൂജ്യന്നാരുവിധിച്ചുതുടങ്ങും;
ഞാനായ്മിതെന്നുമയോഗ്യമിതെന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂജ്യന്മാക്കുവിചാരവുമില്ലാ;
നമ്മുടെചോറുണ്ടുനടന്നിവിടെ
നമ്മെക്കളുതരിമ്പില്ലിപ്പോൾ;
ധർമ്മാത്മജനുടെപക്ഷക്കാരിവർ
നമ്മെപ്പേടിച്ചുരിയാടാതെ
ചുമ്മാചാക്കുന്നിതുകള്ളന്മാർ
ഞാമ്മാവനുമിതറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?
നമ്മുടെകാര്യക്കാരന്മാരിവ-
രാമ്മതിക്കുടാതുള്ളവരില്ലാ;
ഉമ്മാൻവകയില്ലാഞ്ഞവർമുമ്പാം
ധർമ്മക്കഞ്ഞികുടിച്ചുകിടന്നു;
നമ്മുടെശ്രദ്ധതകൊണ്ടുവരുത്തി
സമ്മാനിച്ചുസമീപത്താക്കി
ചെമ്മേവാളുകൊടുത്താൽപിന്നെ
നടക്കാളൊരുപൌരുഷമേറും
എന്തിനുപലവഴിഫലമില്ലാത്തതു
ചിന്തിക്കുന്നിതുസഹജന്മാരേ!
കുന്തീസുതരുടെസത്യമുടക്കാ-
റെന്തൊരുപായമെടുക്കേണ്ടുന്നതു?
ഭോജനസാധനമുണ്ടാകുന്നൊരു
ഭോജനമാത്മനശിപ്പാനൊരുവഴി
ഉണ്ടായ്വരുമോമാതുലനൊത്താൽ
ഉചിതമതിപ്പോൾചെയ്കെന്നാകിൽ
ആനന്ദഭൈരവി—ചമ്പ.
ഇതിമനസിചിന്തയാഹന്ത!ദുര്യ്യോധനൻ
കൃതിശകുനികുണ്ണനുംതത്രമേവുംവിധൌ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സപദിപതിനായിരം ശിഷ്യരുംതാനുമായ്
സകലദിശിസഞ്ചരിക്കുന്ന യോഗീശ്വരൻ
ദുരിതഹരദിഗ്വാസതാപസൻ
തരിതമിഹമന്ദിരേവന്നുകേറീടിനാൻ
സകലകനകാസനാംനല്കിയിരുത്തിനാൻ
വചനമിദമോതിനാൻ വാരിജാരിപ്രിയൻ
ഹരിഹരസമൻഭവാനത്രാഗമിക്കയാൽ
കരിപുരമിതെത്രയുംശുദ്ധമായീടുവാൻ
വിരവൊടുഭവാനിന്നിസ്നാനകർമ്മാദിയും
വിധിവിഹിതമൊക്കയും ചെയ്തുവന്നാലൊരാൽ
സരസമിഹഭിക്ഷചെയ്തീട്ടുപോകുവാൻ;
ഇതിനുപതിഭാഷിതംകേട്ടുയോഗീശ്വരൻ
മതിതളിർതെളിഞ്ഞുതൻശിഷ്യരോടുംമുദാ
വിരവൊടുകുളിച്ചുതൻദേവകാര്യങ്ങളും
പരമശിവപൂജയുംചെയ്തുവന്നീടിനാൻ

പൊന്നുംതളികകളൊരുപതിനായിര-
മൊന്നുവിശേഷിച്ചുതിരമണീയം
സ്വർണ്ണക്കോരികകൊണ്ടതിലെല്ലാം
ചന്ദനംവെളുവെളെയങ്ങുവിളമ്പി;
ഭിക്ഷാസ്ഥലപരിതഃമശേഷം
ശിക്ഷയിൽവട്ടംകൂട്ടിമുനീശൻ
തൽക്ഷണമനവധിശിഷ്യരുമായി
ഭക്ഷണമങ്ങുകഴിഞ്ഞൊരുസമയേ
ശ്രീദുർവ്വാസമുനീശ്വരനപ്പോൾ
പ്രീതിമുഴുത്തുടനരുളിച്ചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭദ്രംഭവതു സുയോധനനമ്മുടെ
ഭക്ഷണമെത്രമനോഹരമായി;
സമ്മാനിപ്പാൻനിന്നെപ്പോലൊരു
ധർമ്മികളില്ലിതുബോധിച്ചാലും
എന്നാലിനിഞാൻപോകുന്നുതവ
നന്നായ്ഭുജമെന്നരുളിച്ചെയ്തു
കേട്ടവണങ്ങിദുര്യോധനനും
കേവലമാഗ്രഹമൊന്നറിയിപ്പു
ജ്യേഷ്ഠൻനമ്മുടെധർമ്മതനൂജൻ
കാട്ടിലിരുന്നുതപംചെയ്യുന്നു
നാട്ടിലിരുന്നാൽനാടുഭരിപ്പാൻ
നമ്മുടെജ്യേഷ്ഠനാരാഗ്രഹമില്ല,
അഞ്ചുവെളിപ്പിനേറുകളിക്കണ-
മഞ്ചാതൊരുചിജനത്തിലിരിക്കണ
മുച്ചയ്ക്കൊരുകളിൽന്തിക്കൊരുകളി
നിത്യവുമിങ്ങനെജ്യേഷ്ഠനുനേമം
ഹോമംജപവുംപുഷ്പാഞ്ജലിയും
നാമജപങ്ങൾനമസ്കാരങ്ങളു-
മിങ്ങിനെകഴിയുംരാവുംപകലും
എങ്ങിനെകായ്മംക്ലേശിക്കുന്നു?
ബൌദ്ധന്മാരെക്കണ്ടാൽഭേഷമ-
ശുദ്ധമതെന്നുകളിച്ചുപോവൂ
ശുദ്ധപ്പിശകുകളകലെപ്പോണം
ശുദ്ധിവരുത്തിവരുത്തിത്തന്നുടെ
ബുദ്ധിക്കൊരുവെളിവില്ലാതായതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വഭ്രിക്കേപുനരുള്ളുമനീന്ദ്ര!
എന്നതുകാരണമിഹിടെവസിച്ചാൽ
തന്നുടെദിനകൃത്യങ്ങൾമുടങ്ങും
ഉണ്ണി!വരികസുയോധനനീയും
കണ്ണനുമമ്മാമനുമായ്നമ്മുടെ
നാടുംനഗരവുമങ്കംചുങ്കം
വീടുംകൂടികളുമെന്നിവയെല്ലാം
ക്ലേശിപ്പിവിടെവസിക്കനമുക്കിതു
ക്ലേശിപ്പാനൊട്ടതല്ലെന്നിങ്ങിനെ
നമ്മുടെജ്യേഷ്ഠൻനമ്മൊടുകല്പി-
പ്പുഞ്ചുവനത്തിനുയാത്രയുമായി
ഞങ്ങിനെജ്യേഷ്ഠൻകല്പിച്ചാൽപുന-
രെങ്ങിനെഞാടിയനുപേക്ഷിക്കുണ്ട
ഭീമജ്യേഷ്ഠനുമെട്ടതല്ലിപ്പോഠം
ഭൂമിയെരക്ഷിപ്പാനതുകൊണ്ട്
ഓരുമിതെല്ലാമിങ്ങുപിണഞ്ഞു
നേരംപോക്കല്ലിതുപരമാത്മം
ജ്യേഷ്ഠനുമനുജന്മാരവർനാൽവർ
ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമായ്കാട്ടിൽപോയി
രാത്രിവിനോദത്തിനൊരുപന്തി
ശാസ്ത്രബ്രാഹ്മണർക്കുടെപ്പോയി
കാട്ടിലിരിക്കുംപരിഷക്കെല്ലാ-
മൂട്ടിനുവേണ്ടുംസാധനമെല്ലാം
അരിയുംമോരുംതൈരുംപഴവും
കറിവയ്പാനുള്ളിലകുലയെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മടിക്കുടാതെസകലവുമവിടേ-
ക്കടിയൻതന്നെകൊടുത്തുവിടുന്നു
നിന്തിരുവടിയുംശിഷ്യരുമായി
കുന്തികുമാരർവസിക്കുംവനമതിൽ
വെക്കമെഴുന്നള്ളേണമിതവരുടെ
സൽക്കാരംബഹുമാനിക്കണം
നിർമ്മലമാകിയസോമകുലത്തിനു
ധർമ്മജനല്ലോനായകനായതു
അദ്ദേഹത്തെഅനുഗ്രഹിയാഞ്ഞാ-
ലടിയങ്ങൾക്കുമതിയാകില്ല
അവിടെസ്സുരസമെഴുന്നള്ളിപ്പൂ-
രവരുടെസമ്മാനത്തെലഭിച്ചു-
നവരെയനുഗ്രഹമേകുവതിന്നവ-
കാശംവരുമെന്നാകിലിദാനീം
ഏറിയവിപ്രജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
ചോറുവിളമ്പിട്ടണ്ഡിക്കുന്നതു
ദ്രൌപതിതാനെന്നുള്ളതുകേട്ടു
ഭ്രുപതികല്പനയങ്ങിനെപോലും
എന്നാലവളുടെഭക്ഷണമുണ്ടു-
ഴിഞ്ഞെയവിടെയെഴുന്നള്ളാവു
അല്ലെന്നാകിൽവിശന്നുവലഞ്ഞവ-
രെല്ലാവർക്കുംവേണ്ടുംവണ്ണം
വെച്ചുവിളമ്പിടണ്ഡിപ്പാനും
കൊച്ചുകുടംനിറനിയരളവില്ല
കളിതേവാരംമറന്നുരുട്ടികിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെഴുപൊടുനിങ്ങൾകഴിച്ചുംകൊണ്ടു
കിളിമൊഴിയാളുടെകൊഴുകഴിഞ്ഞു
ന്നാളവേകണ്ടാലവിടെച്ചെല്ലാം.

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുകുരുപുത്രന്റെകൈതവത്താൽ
ശുദ്ധൻമുനീന്ദ്രനപ്പോൾതതപംവിചാരിച്ചില്ല;
സത്യമെന്നോർത്തുകൊണ്ടങ്ങുത്സവമോടത്തോടും
യാത്രയുംചൊല്ലിമെല്ലെയാത്രതുടങ്ങിത്തന്റെ
ശിഷ്യന്മാരൊടുകൂടിത്തുഷ്ടാനടന്നുപല-
കാടുംമലയുംകുന്നുംതോടുംകടന്നുസുഖ-
മാടുംമയിലുകളുംപാടുംകുയിലുകളും
കാടുംമുയലുകളുംചാടുംമക്കടങ്ങളും
കാടുംവരാഹങ്ങളുംമാനുംമഹിഷങ്ങളുംചെ-
ന്നായുംസിംഹങ്ങളുംരാവുംപകലുമിരു-
ട്ടായുള്ളടിക്കുകളും;

ഇങ്ങിനെയുള്ളപ്രദേശമശേഷവു
മങ്ങുനടന്നുകടന്നുമുനീന്ദ്രൻ
കുന്തികുമാരർവസിക്കുംവനമതി-
ലന്തികസീമനിചെന്നുപതുക്കെ
ദിവ്യൻമുനികുലവയ്യൻതന്നുടെ
ദിവ്യമതാകിനനേത്രംകൊണ്ടു
സൂക്ഷിച്ചുപ്പോൾദ്രൌപതിതന്നുടെ
ലക്ഷണമെല്ലുകഴിഞ്ഞുതറിഞ്ഞു.
ലക്ഷണമുള്ളജനത്തിനുതന്നു-
നിരീക്ഷണമെന്നതിതെന്തൊരുദണ്ഡം
ഞാനുസഹസ്രംശിഷ്യന്മാരൊടു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൊത്തുമഹാമുനിദ്വ്യാസനുമാ
മന്നവവരനാംധർമ്മാത്മജനുടെ
മുന്നിലെഴുന്നള്ളീടിനസമയേ
ശീഘ്രംനരപതിധർമ്മതനൂജൻ
ഭീർഘനമസ്കൃതിചെയ്തുവണങ്ങി
അന്തണരുംപുനരമ്പതിനായിര-
മന്തികസീമനിചെന്നുവണങ്ങി
നിർമ്മലമാനസനാകിനഭൂപതി
ധർമ്മതനൂജൻതൊഴുതുരചെയ്തു
ആനന്ദാമലമൂർത്തേ!ഭവതഃ
സ്നാനംചെയ്വരാനെഴുനള്ളാം
പാനംഭോജനമെന്നിവകൊണ്ടൊരു
ദീനമശേഷമൊഴിഞ്ഞുല്ലാതെ
കുശലപ്രശ്നംതാമല്ലിപ്പോ-
ളുശനാനന്തരമല്ലോഉചിതം
നരപതിവാക്കുകൾകേട്ടുമുനീന്ദ്രൻ
വിരവൊടുശിഷ്യസമൂഹത്തോടും
ഗിരിവരനടിയിൽസ്നാനംചെയ്വാൻ
പരിചിനൊടങ്ങുഗമിച്ചാരുശേഷം
ഭൂപതിവരനാംധർമ്മതനൂജൻ
ദ്രൌപതിയോടവിളിച്ചരുൾചെയ്തു
"പാഞ്ചാലാധിപതനുയ!നമ്മുടെ
വാഞ്ഛിതമിപ്പോളഖിലംവന്നു
ശ്രീദ്വ്യാസവൈന്നപ്രസിദ്ധൻ
ശ്രീപതിഭക്തജനങ്ങളിൽമുൻപൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പണ്ടുസഹസ്രംശിഷ്യന്മാക്കും
ക്ഷുത്തുംമാഹാത്മധികമവക്കു്
നമ്മുടെസുകൃതംകാരണമവരെ
സമ്മാനിപ്പാൻസംഗതിവന്നാ
സ്നാനംചെയ്തിഹടവക്കംവരുവാൻ
ഞാനങ്ങവർകളയാത്രയുമാക്കി
തേവാരത്തിനുപൂവുംചന്ദന-
മീവകയാകെയൊരുക്കീടേണം
നൈവേദ്യത്തിനുപാല്പായസവും
നെയ്യംശർക്കരകളിപ്പഴവും
ഭിക്ഷയ്ക്കുള്ളപദാർത്ഥമശേഷം
ശിക്കയിൽവട്ടംകൂട്ടീടേണം
നലമൊടുശിഷ്യന്മാക്കുംസാദര-
മിലയുംവച്ചിഹപാത്തീടേണം"
കല്പനയിപ്പടികേട്ടമനസ്സിൽ
തീപ്പിടിപെട്ടകണക്കേദ്രൗപതി
തന്നുടെപതിയേത്തൊഴുതുകൊണ്ടു
നിന്നുവിറച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
"ഞായ്യോകഷ്ടമൊരമളിപിണഞ്ഞു
പൊയ്യല്ലെന്നുടെപ്രകൃതികഴിഞ്ഞു
ഇനിയൊരുവസ്തുമിദ്ദിവസംമമ-
ജനിയാശിവശിവ! കിംകരണീയം
കോപശരീരനതാകിയമാമുനി
ശാപമഹാഗ്നിയിൽനമ്മുടെവംശം
സപദിശപിച്ചിഹസുമതാക്ഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വ്യവസിതമയ്യോസവ്വിനാശം
ദുർവ്വാസാവുശപിച്ചാൽപിന്നൊരു
നിർവ്വാഹവുമില്ലെന്നുടനകന്നതാ!
തരസാപണ്ടൊരുമാലനിമിത്തം
സുരസംഘത്തെസ്സുപടിശപിച്ചു
ജരയുംനരയുംപൂണ്ടവരെല്ലാം
നരകക്കുഴിയിൽബഹുബഹുകാലം
അങ്ങിനെയുള്ളൊരുദുർവ്വാസാവിനെ
ഇങ്ങിനെയാക്കിത്തീർത്തതിനിപ്പോ-
ളെങ്ങിനെയിനിഞാൻവേണ്ടതിദാനീം"

ഇങ്ങിനെകണ്ണുമടച്ചുശോഭരി
തിങ്ങിനവേദനയോടുംകൂടി
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനെയങ്ങവൾ
മങ്ങാതൻപൊടിസേവതുടങ്ങി

ദുഃഖലണ്ഡനം—ചമ്പ.

അഹമാമുകുന്ദമമമോഹാംബുരാശിയുടെ
മാഹാത്മ്യമെന്തുതവഭീനബന്ധോ!
ക്ലേശാസനൻപണ്ടുപീഡണംചെയ്തതൊഴിൽ
വിശ്വനാഥാ!ബതകഠിനംഅതികഠിനം
അന്നുതവകരുണകൊണ്ടുനിന്നുപൊരുത്തടിയൻ
ഇന്നുമതിലധികമായ്വന്നുവല്ലോ
ദാധാപതേനിരാധാരയാകുമെന്നെറ
ബാധയൊഴിച്ചരുൾകവാസുദേവ!
മുറിയടന്ത.
പാഹിപാഹിപങ്കജാക്ഷ!
പാഹിപാഹിപതേക്ഷണാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാഹിപാഹിപത്മാകാന്താ! പാലയശൌരേ!
ഇങ്ങിനെകണ്ണുമടച്ചുകുശോദരി
തിങ്ങിനവേദനയോടുംക്കൂടി
മംഗലമുത്തിമുകുന്ദനെയങ്ങവൾ
മങ്ങാതൻപൊടുസേവിച്ചപ്പോൾ
നാന്ദാത്മജനായുള്ളമുകുന്ദൻ
വന്നവളോടിദമരുളിചെയ്തു
വേകടരാഗം — മുറിയടന്തതാളം
വാരണഗാമിനീ! ഭാമിനീ! പാഞ്ചാലീ!
വാരിജചാരുമുഖീ! മമ
പാരംവിശക്കുന്നുപാത്രത്തിലേതാനും —
മുണ്ടെങ്കിൽതന്നാലുംനീ;
ക്ഷുത്തുശമിപ്പിച്ചയയ്ക്കേണമെന്നൊരി
യുത്തമരാജസുതേയിനി—
കുത്താഴമുണ്മാൻകഴിവന്നില്ലിനാലെ
സത്യംപറയുന്നുഞാൻ
വെള്ളംകുടിയാഞ്ഞെൻറുള്ളുരുകുന്നു
കള്ളംപറകില്ലൊടോയിനി—
ക്കള്ളുചാറുതന്നാൽമതിവചനൊശേഷംഞാൻ
വെള്ളംകുടിച്ചുകൊള്ളാം"
നാഥകുമാരക! ഇന്ദീവരേക്ഷണ!
യിന്നുഞാൻഭക്ഷിച്ചുപോയിയിനി
ഞാനമിപ്പാത്രത്തിലുണ്ടായ്വരികയി—
ല്ലെന്നുടിനോശവാക്യം
പാത്രമെടുത്തിങ്ങുകൊണ്ടുവരികനീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാർഷ്ണിയൊക്കിടാതെ
ഞാനുമാത്രമെന്നാകിലുമന്നമ-
പാനമിലുണ്ടായ്വരുമേനിശ്ചയം
പാത്രമെടുത്തവൾനോക്കുന്നനേരത്തു
പാറിക്കിടന്നിടുന്നശാകപത്രമെടുത്തു
ഭുജിച്ചുജലവുംകുടിച്ചുഗമിച്ചുകൃഷ്ണൻ
പാത്രേപാനീയചീരയിലക്കറി
മാത്രമെടുത്തുഭുജിച്ചുമുകുന്ദൻ
യാത്രയുമരുൾചെയ്യാതെഗമിച്ചതു-
മോത്താലെന്നുടെദുരിതംതന്നെ;
ഭർത്താവവരെസ്നാനംചെയ്വാൻ
യാത്രയയച്ചതുമോത്താലുചിതം
ക്ഷേത്രോപാന്തികളവിടെവരുമ്പോൾ
പാത്രേഭോജനമൊന്നുംനാസ്തി
ഗോത്രാരിപ്രതിമൻമുകിൽവർണ്ണൻ
മാത്രംരക്ഷേന്മാമിഹിടധുനാ
ഏവംചിന്തിച്ചുടനെദ്രൗപദി
താപംപൂണ്ടുവസിക്കുംസമയേ
കാനക്കുറുഞ്ഞി— ചമ്പ
തദനുമുനിപുംഗവൻശിഷ്യരോടുംമുദാ
വനനദിയിൽനിന്നുകളിച്ചുപൊങ്ങുംവിധൌ
സപദിബുഭുക്ഷതികൊണ്ടുത്യന്തത്വരാന്ധ്
മാമുനീന്ദ്രന്മാക്കിതെന്തൊരുവിസ്മയം
മധുരരസമന്നവുംപൂവൻപഴങ്ങളും
മതിതളിർതെളിഞ്ഞുനൽപാല്പായസങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കറിപലതുമഥദധിയുമധികമവർകക്ഷിയിൽ
മാനസാനന്ദംവിളമ്പിത്തുടങ്ങിനാർ
അതിചപലദുരിതമതിദുര്യോധനൻതന്നെറ
കൈതവംഹേതുവാൽമാധവൻമായകഠ
അതികപടദുഷ്ടരാംധാത്തരാഷ്ട്രാടികഠ
നഷ്ടമാകെന്നുശപിച്ചുമുനീന്ദ്രനും
അതുപൊഴുതുയമനിയമാനന്ദമുത്തിയും
പാണ്ഡവന്മാർപണ്ണശാലാഗതരായി

പാത്ഥിവമകുടശിരോമണിധർമ്മജ-
നാത്തിയൊടുംനിജസോദരരോടും
ഭാമിനിയോടുംമാമുനിതന്നുടെ
കഴചിണഭൂമിയിൽപിണവണങ്ങി
കാരുണ്യാബുധിയായ്മുനിവരനും
ഭാരതഭൂപതിതന്നുടെമുടിയിൽ
പരമാനന്ദമനുഗ്രഹമേകി-
പുരമേശോത്ഭവനിദമരുൾചെയ്തു
തുംഗപരാക്രമരാശേ!നുപവര
മംഗലമാശുഭവിക്കനിരക്ക്
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനുനിങ്ങളി-
ലങ്കുളവാകിയവാത്സല്യത്താൽ
ഇംഗിതമൊക്കെലഭിച്ചനുള്ളുത-
മിങ്ങുധരിച്ചുൻധർമ്മതനുജ!
പതിവ്രതയാളെ!പാഞ്ചാലി!യവർ
പതിവുപറഞ്ഞതറിഞ്ഞില്ലാഞ്ഞാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമകുലാവനിരമണനാരുടെ
കാമവിലോചിതമാശ്രുലഭിക്കെ
നാമോരോവരുമാറരുൾചെയ്തു
താമസമെന്യേയാത്രപറഞ്ഞു
ശിഷ്യന്മാരൊടുമൊരുമിച്ചുമുനി
തുഷ്യൻമെല്ലെമറഞ്ഞാനപ്പോൾ

പാത്രചരിതം കാട്ടൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൪. ഹിഡിംബവധം.

കമകാണാതൊരുകടലിനസമമാം
നരകവിനാശനപാണ്ഡവചരിതം
പരിചൊടുസജ്ജനസഭയിലിരുന്നി-
പ്പറവതിനായിഹഭാവിക്കുന്നോൻ
ഹസ്തിനപുരാധിസമൃദ്ധതപെരുകും
ഹസ്തിനപുരമതിലതിമതിസുഖമൊടു
നിസ്തുലധൃതിധൃതരാഷ്ട്രമഹീപതി
നിസ്തുലഭൂപതിവാഴുംകാലം
ദുര്യ്യോധനനുംദുശ്ശാസനനും
ദുർഭ്രാഷണനുംദുഷ്പ്രേഷണനും
ദുർമ്മേധാവുംദുർമ്മൂതനനും
ദുശ്ശീലനനുംദുർന്നീലനനും
ധൃഷ്ടതയാധൃതരാഷ്ട്രസുതന്മാ-
രെട്ടുജനാംബാളുമനുജന്മാരും
ആസ്ഥാനതാകിയജാകൻതന്നുടെ
യന്തികസീമനിചെന്നുവണങ്ങി
പന്തിനിരക്കേയിരുന്നുപതുക്കെ
ച്ചിന്തിതമങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
ആപ്പനഞങ്ങളിലുള്ളൊരുകനിവതു
തുല്യമതാവാനെന്തവകാശം?
കുന്തീസുതരെക്കുറുണ്ടാവാ-
നെന്നൊരുബാന്ധവമതുംകേൾക്കേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ണൻവാഴകണക്കെവളർന്നാരു
പൊണ്ണത്തടിയനതാകിയഭീമൻ
ഉണ്ണികളാകിയഞങ്ങളെവളരെ
ണ്ടിപ്പിക്കുന്നിതുമതിതാതാ!
കണ്ണറിയാത്തപിതാവിനിതൊന്നും
കണ്ടറിവാനുംവശമല്ലല്ലോ
പൊണ്ണൻഭീമനുപത്തുപറച്ചോ-
റുണ്ണണമെന്നാലതുമതിയല്ലാ
ഉണ്ണികളാകിയനമ്മെക്കണ്ടാൽ
കണ്ണുതുറന്നൊരുഭാവംകാട്ടും
അതുകാണുമ്പോൾനെഞ്ചുംപിളർപ്പ-
ട്ടതുവഴിമണ്ടിയൊളിക്കയുള്ളൂ
ചെമ്പിൽചോറുകടന്നീടുമ്പോൾ
മുമ്പിൽകൊണ്ടിലവയ്ക്കും ഭീമൻ
വമുള്ളവറച്ചെമ്പിനിങ്ങുവി-
ളമ്പിയചോർമതിയടല്ലുന്നാകിൽ
ചെമ്പുപിടിച്ചുങ്ങിലയിൽമറിപ്പാൻ
ചങ്ങാതിയ്ക്കൊരുസംശയമില്ലാ
ചക്കപ്പഴമാമാൻകൊണ്ടപന്നാ-
ലൊക്കെമുറിച്ചുചെലുത്തുംഭീമൻ
ഇക്കണ്ടുണ്ണികൾഞങ്ങൾക്കായതു
വെക്കമൊരിത്തിരികിട്ടുകയില്ലാ
ചക്കച്ചോറുംകാളൻകറിയും
ചക്കച്ചുകണിയുമെന്നിവയല്ലാ-
തിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കൊരുസുഖഭോജന-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിക്കാലങ്ങളിലില്ലിഹതാതാ;
എന്തിനവളെക്കൈത്തിക്കുന്ന
കുന്തീസുതരുംഞങ്ങളുമിവിടെ
സന്ധിച്ചിനിമരുവീടുകയെന്നാത്ത
ചിന്തിച്ചാലെളുതല്ലിനിമേലിൽ
അവരിലൊരപ്രിയമരുളിച്ചെയ്യാ-
നാവുറുമെന്മേയ്ക്കുംവശമല്ലാ
ഭവതുറുമുക്കെന്തിതുകൊണ്ടിപ്പോ-
ളിവിടെനിവാസമുപേക്ഷിക്കുന്നേൻ
ങ്ങാടിയറുമനുജന്മാരുംക ണ്ണനു-
മടിയന്മാരിൽച്ചിലനായന്മാരും
മടിയാരിന്നിനിമറൊരാളിക്കിനം
വിടകൊൾകെന്നമനസ്സിലുറച്ചു
കുത്തിവെളുത്തൊരുകറിയമിവെച്ചു
കുറതീതനയന്മാക്കുവിളമ്പും
കണ്ണൻപഴവുംകറിപലതുംപുതു-
വെണ്ണയുമൻപൊടുപാലുംമധ്വിയും
പൊണ്ണൻഭീമനുമനുജന്മാക്കും
കണ്ണുമടച്ചുജവിക്കുംജ്യേഷ്ഠനും
ഇക്കുട്ടത്തിനുകല്പംനെല്ലു-
മിരിക്കുംകുറമിവെച്ചുവിളമ്പും
ചട്ടമിവണ്ണമടുക്കളവയ്ക്കും
പട്ടന്മാക്കുമാറുകയില്ലാ
തടിയൻഭീമൻവടികൊണ്ടടിയനെ
യടിച്ചുട്ടുന്നതിൽമുമ്പോതന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടിയുംകൊണ്ടൊരുദിക്കിന്നുമണ്ടി
ഝടിതിഗമിപ്പാൻക്കൂടുകിലുചിതം
കാട്ടിൽപെറുവളന്നൊരുക്കൂട്ടം
കാട്ടീടുന്നൊരുധിക്കാരംമമ
കണ്ടുംകേട്ടുംവളരെമുഷിഞ്ഞും
കൊണ്ടുവസിപ്പാനരുതിനിമേലിൽ
പാത്ഥന്മാരോടൊരുമിച്ചുവിടെ
പാത്തീടുകയിനിയെളുതല്ലേതും
രീത്തുരചെയ്യാമിജ്ജനമെല്ലാം
തീർത്ഥവുമാടിനടക്കേയുള്ളൂ
മറുതലവന്നിഹതലയിൽകേറി
പൊറുതികെടുക്കുന്നതുകണ്ടിങ്ങനെ
വെറുതേപാടുപെടുന്നതിനേക്കാൾ
മറുനാട്ടിന്നുഗമിക്കുകനല്ലൂ;
അറുപതുമിന്നൊരുനാല്പതുമൊരുവക
ചെറുകുഞ്ഞുങ്ങളൊരേഷണ്ണികുസൃതികൾ
അറിയാത്തവരൊട്ടധൈര്യികളൊരുവക
മറിമായങ്ങൾതുടങ്ങിക്കൊണ്ടാൽ
ആയതുനിർത്താനടിയങ്ങൾക്കൊരു
നാഥനുമില്ലെജമാനനുമില്ലാ
കോയിക്കൽപുനരുള്ളവരവരുടെ
സ്ഥായിക്കാരല്ലാതില്ലാരും
ആക്കംവേണ്ടാതിങ്ങിനിയിവിടെ
പ്പാക്കുന്നെന്തിനുഞങ്ങളിതാനീം!
പാക്കുന്നേരമൊരിക്കൽനമുക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാക്കരെന്നതു നിശ്ചയമല്ലോ;
കട്ടംകൂടയില്ലാത്തജനങ്ങടെ
കൊട്ടംകൊണ്ടുകിടക്കേക്കായിൽ
കെട്ടംചുമടുമെടുത്തുനടന്നാൽ
കിട്ടുംമുതൽകൊണ്ടഷ്ടികഴിക്കാം
പട്ടണമൊക്കെനിരപ്പുനടന്നാൽ
കോട്ടണമെങ്കിലുമഷ്ടികഴിക്കാം
പട്ടന്മാരുംചുമടുചുമക്കുമ-
തൊട്ടുംലജ്ജണമില്ലനമുക്കു
ചതിപെട്ടാൽപുനരെന്തരുതാത്തു
ഗതികെട്ടാൽപുലിപുല്ലുംതിന്നും
കാറിനുകനുംസഹജന്മാരും
ഉറക്കാതെന്നാകിലുമൊരുപട-
യേറെന്നാകിൽമടങ്ങുമവക്കതി
ലേറെംവിരുതുവിശേഷിച്ചില്ലാ
എങ്കിൽനമുക്കൊരുചക്രംപോലും
എങ്ങുമൊരുത്തരുതരികയുമില്ലാ
അങ്കുപ്പണമങ്ങടിയറയുംചില
ചുങ്കപ്പണവുംപാട്ടപ്പണവും
മുപ്പറയുംപുനരെട്ടൊന്നുംചില
വയ്യംരുചിയുമൊടെപ്പെപ്പെട്ടൊരു-
ചമ്പുംചിപ്പുംപാണ്ഡുസുനു-
ക്കൊപ്പിക്കുന്നുജനങ്ങളശേഷം
പ്രാണസമൻമമകണ്ണൻതന്നുടെ
രാണിതലത്തിലെടുത്താരുവില്ലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാണവുമിന്നുവൃഥാഫലമല്ലോ
കാണാതഖിലമടങ്ങുകിലെന്നാൽ
കേടുകൾപലതുംസംപ്രതിവന്നിട-
ക്കൂടുംദുഢമിഹപടയുടനുമ്പോൾ
കൂടനശിച്ചൊരുപക്ഷികൾപോലെ
കാടുകരുംപുരവാസികളും
പോരുപറഞ്ഞാലിതുചരുനവട്ടമല്ലാ
പോരുള്ളിക്കൂട്ടമെന്നതീരുംപലരുംകേട്ടാൽ
നേരുപറഞ്ഞാലതുനേരംപോക്കെന്നിരിക്കേ-
മാരുംനുക്കൊരുപകാരംചെയ്കയുമില്ലാ
നൂറുതനയന്മാരിൽക്രൂരമൊരുത്തക്കില്ലാ
ചോറുംകറിയുംകൂടിനനേലഭിക്കുന്നില്ലാ
ചേറുപിരണ്ടുനാറിക്കീറുന്നുണിയും ചീരി
ച്ചോറുണ്മാനങ്ങുചെന്നുകേറുമ്പോൾവയ്യന്നാരും
ചീറുംകനത്തകുട്ടിച്ചോറുംപുളിച്ചുപുളി-
ഞ്ഞോറുംവിളമ്പുമവക്കേറുംമുഖത്തോടെ
ആരുംകാണാതെനല്ലതെരുംപുളിയ്ക്കുരിയും
വാരിക്കോരിയെടുത്തങ്ങോരോതരങ്ങളവ
കൂട്ടിപ്പരിപ്പുകാരൻകൂട്ടുംകൂടിനന്നാ
യഷ്ടികഴിച്ചുകൊണ്ടുമിഷ്ടംപോലവരിനം
കൂട്ടിപ്പട്ടന്മാർചോറുകൂട്ടുകൊണ്ടുചെന്നു
കെട്ടിയപെണ്ണുങ്ങൾക്കരുട്ടിക്കൊടുക്കുമവ-
മൊട്ടിങ്ങുകാണാമോരോഗോഷ്ടികൾകണ്ടാൽഞങ്ങൾ
കൊട്ടംസഹിക്കയില്ലാകഷ്ടമീക്കോയിക്കലെ
ചട്ടവുംവട്ടങ്ങളുമൊട്ടുംചിതമല്ലെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിട്ടമായ്ക്കണ്ടിതെല്ലാംപെട്ടെന്നറിഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടന്തീപുത്രനാരോടുസന്ധിതരമല്ലെന്നു
ചിന്തിച്ചുമാറാപ്പെല്ലാംബന്ധിച്ചുപുറപ്പെട്ടു
നിന്തിരുവടിയുടെയന്തികേവന്നുകൂപ്പി
അന്തികത്തുമ്പയാത്രകല്പിച്ചയച്ചിടേണം

ഇത്തരമുള്ളൊരുദുര്യ്യോധനനുടെ
യത്തൽമുഴത്തൊരുവാക്കുകൊണ്ടുകേട്ട
വൃദ്ധനതാകിയധൃതരാഷ്ട്രൻപുന-
രുത്തരമിത്തരമരുളിച്ചെയ്തു
"ഉണ്ണീ! വരികസുയോധനാനിങ്ങളി-
വണ്ണംവാശിപിടിച്ചുപറഞ്ഞി-
ക്കണ്ണില്ലാത്തൊരുവനെക്കൊണ്ടിഹ
ബന്ധിപ്പിക്കണമെന്തിനുപാഴിൽ
നിങ്ങളുമായുരുപാത്ഥന്മാരും
തങ്ങളിലേതും മനസമില്ലെങ്കിൽ
പാത്തലമതിലിനിമേലാരുമടിക്കിൽ
പാത്ഥന്മാക്കൊരുഭവനംതീർത്തു
പാപ്പിച്ചിടുകവേണമിതെന്നൊരു
താല്പര്യംപുനരുണ്ടതുമാത്രം
നാമ്മുടെയിളയമ്മക്കുപിറന്നൊരു
നന്മകനല്ലോപാണ്ഡുതനൂജൻ
അവരുംനമ്മുടെമക്കളിതല്ലാ
അവരെനമുക്കുവെടിഞ്ഞീടാമോ?
ധർമ്മശരനുടെസുതനായുള്ളൊരു
ധർമ്മജനുംനാലനുജന്മാരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവാനുവക്ഷവസിപ്പാനൊരിടം
നലമൊടു തീർത്തുകൊടുക്കണമുണ്ണി!
വളരെ ഭൂത്തരുതൊരു കാതം
വഴിയകലത്തിഹനല്ലൊരുദിക്കിൽ
വളരെത്തെങ്ങുകവുങ്ങുപ്ലാവും
കൊടിയുംവാഴകളെന്നിവപലതും
ഉളവാക്കിക്കൊണ്ടൊരുപുരമിങ്ങനെ
യുളവാഹസ്തിനപുരിയൊടുതുല്യം
തെളിവൊടുതീർത്തുകൊടുക്കാമെങ്കിൽ
പൊളിയല്ലുവരെയിറക്കിയയയ്ക്കാം."
അന്ധൻനൃപതിതനേറയുളവുപ്പാടതുകേട്ട
സന്തുഷ്ടൻദുര്യ്യോധനൻസപദിസന്തോഷംപൂണ്ടു
അമ്മാമനോടുചെന്നിയവസ്ഥകൾബോധിപ്പിച്ചു
അമ്മാവൻശകുനിയുമതുകൊള്ളാമെന്നാറച്ചു
ഉണ്ണീമരുമകനേഉരഗദ്ധ്വജാവരിക
കണ്ണില്ലാത്തച്ഛനോടുകപടംഗ്രഹിപ്പിക്കല്ലേ
പാണ്ഡുതനയന്മാരെപരിചോടുവഞ്ചിക്കേണം
പാണ്ഡിത്യമുണ്ടെനിക്കുപരന്മാരെചതിപ്പാനും
വാരണാവതമെന്നവലിയയാരുദേശമുണ്ടു
പാരംമൂരുത്തുമല്ലുപാരമടുത്തുമല്ല
പാരാതെട്ടിക്കിലില്ലുംപണിയിച്ചുകൊടുക്കേണം
സാരമൊന്നുണ്ടുതാനുംസപദിനിബോധിച്ചാലും
കണ്ണുറങ്ങാനുറങ്ങീടുമെന്യേമറൊരുചതും
ബോധിക്കുന്നതിനുപടുസംസാരമൊന്നുംതന്നെ
ഭൂശാഭിപ്പുണിക്കുന്നാരവരെല്ലാമെങ്ങുപോയി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആശു സ്നുതക്കുപാലെഅവരില്ലംതിത്തീടേണം
ഇത്ഥംപറഞ്ഞാശാരിപ്പണിക്കന്മാരിലേക്കേറ്റം
ചിത്രപ്പണിക്കാരന്മാർചിലരുണ്ടെവിശ്വസിപ്പാൻ
പാരാതെമുത്താശാരിപ്പണിക്കൊവേറേവിളി-
ച്ചാരോമലുമചെയ്യുന്നതിഷ്ടൻശകുനിയും
"പണിക്കയിരുത്തുള്ളോരുപണിക്കനിങ്ങുവന്നാലും
നിനക്കശില്പിശാസ്ത്രത്തിൽകണക്കുകയ്യുമുണ്ടല്ലൊ
കരുക്കൾക്കുമുപ്പായുള്ളകരുശ്രേഷ്ഠൻകല്പിക്കുന്ന
അരക്കുകൊണ്ടില്ലമൊന്നതെരിക്കുന്നതീത്തീടേണം
കരക്കാരുംമറുംചിലമരക്കാരുംബോധിക്കേണ്ടൊ
രുരക്കെബോധിച്ചെന്നാകിൽതരക്കേടവന്നുകൂടും
ചുരുക്കിപ്പറയാമില്ലമിരിക്കേണ്ടുംപ്രകാരങ്ങൾ
അരക്കുംപഞ്ഞിയുമുള്ളിൽനിരക്കെനിറച്ചുവെച്ചു
പുറത്തുവെങ്കളിയിട്ടുനിരപ്പിൽചിത്രമെഴുതി
കറുത്തവെടിമരുന്നുഅകത്തുചൊരിഞ്ഞതിന്റെ
പുറത്തുഭാഗത്തുദ്വിത്തിമറച്ചുമാളികക്കുട്ടം
തിരത്തിൽപണിതുനല്ലനിറത്തിൽചായവുമിട്ടു
പെട്ടെന്നുപരിപൊട്ടുകെട്ടുംപണിത്തുണകൾ
തട്ടുംമതിലുകളുംചട്ടറപുരത്തിന്റെ
ചട്ടങ്ങളെല്ലാംകൂട്ടിക്കെട്ടിച്ചമച്ചീവണ്ണം
എട്ടുദിനത്തിൻമുമ്പേപുഷ്പിവരുത്തീടേണം
ശഠനായുള്ളുഴുകുനിപറഞ്ഞൊരു
കഠിനംകപടത്തൊഴിലതുകേട്ടു
ആടിയങ്ങഠിക്കൊരുകുറമതിപ്പോ-
ലീടുപാടതുണച്ചുവശ്യേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉടനേഗ്രഥമരക്കില്ലംപണി-
തുടരാമെന്നുപണിക്കന്മാരും
അടിമലർതൊഴുതുനടന്നുടനേ
രഥടിതിതുടങ്ങിപ്രയത്നവുമുടനേ
ശൌര്യവിധത്തിനുവിരുതുപെരുത്തൊരു
കാര്യക്കാരിലൊരുത്തൻവേണം
ആരുള്ളെന്നുതിരഞ്ഞിതുശകുനി
അടിയനിതെന്നുപുരോചനനപ്പോൾ
അതുകൊള്ളാംമതിവീരപുരോചന!
ജതുഗൃഹമമ്പോടതീപ്പിച്ചാലും
എന്നതുകേട്ടുപുരോചനനവിടെ
ചെന്നുശ്രമിച്ചുതുടങ്ങിപ്രയത്നം
ഉന്നതമാകിനജതുഭവനംപണി-
യുന്നുപണിക്കന്മാക്കിഹചെലവിനു
നെല്ലുപണവുംപുകയിലവെറില
തെല്ലുംമടിക്കുടാതെകൊടുത്തും
ചെല്ലുംചെലവുകളെഴുതിച്ചാത്തിയ-
തെല്ലാംശകുനിയെയവനറിയിച്ചു
നല്ലുസമർത്ഥനരക്കില്ലംപണി-
നലമൊടുസാധിച്ചിങ്ങിനൊരുസം
ഭ്രഷ്ടുവിരവൊടുശില്പികളിൽപുന-
രിട്ടുവിരുതുംമുത്തുപണിക്കൻ
പട്ടുംമുണ്ടുംപണവുംവളയും
കൊട്ടുംമടിക്കുടാതെകൊടുത്തു
ധൃഷ്ടാധനനുടെശാസനകൊണ്ടു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പനതാകിയധൃതരാഷ്ട്രനുടെ
ചേവടിയുഗളംചെന്നുവണങ്ങി
സ്സാദരമേവംഗിരമുരചെയ്തു
"വാരണാവതേവലിയൊരുമന്ദിരം
ആരണാവലിസഞ്ചിതമഞ്ചിതം
തുഞ്ചുപാണ്ഡവന്മാക്കുവസിപ്പാനാ-
യഞ്ചു സായിഭാ! തീർത്തുമനോഹരം
എത്രവിസ്മയമണിഗൃഹംമണിഗൃഹം
ആത്രമാത്രമല്ലനവധിജനതതി-
തത്രപാപ്പതിന്നതുമതിശിവശിവ
ചിത്രമെത്രയുംചിതമത്രഹിതമത്ര"
ഇത്ഥംമകനുടെവാക്കുകഠംകേട്ടതി-
ശുദ്ധൻകപടമറിഞ്ഞില്ലേതും
വൃദ്ധൻനരപതിധർമ്മാത്മജനെ
തത്രവരുത്തിയിരുത്തിച്ചൊന്നാൻ
ധർമ്മജ! ഭീമ! ധനഞ്ജയ! നകുലാ!
മന്മകനേസഹദേവ! സുശീലാ!
നന്നൊഴികേഠംക്കണമുണ്ണികളെവരു-
മെന്നുക്കഠംക്കശുഭംവരുമെന്നാൽ
നമ്മുടെമക്കളിൽമൃത്തവനുള്ളില-
ഹന്മതിപാരമടക്കവുമില്ലാ
നമ്മെബ്രഹ്മനവുമില്ലാത്തതു
നമ്മുടെജാതകമെന്നേവേണ്ടു
നിങ്ങഠംക്കുള്ളിൽവിവേകവുമുണ്ടതി
മംഗലമീശ്വരഭക്തിയുമുണ്ടു്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇതൊന്നവുമുണ്ടതുകാരണമിപ്പോൾ
ഞാനെന്നുള്ളോരഹമ്മതിയില്ലാ
മക്കളൊരഞ്ചുട്ടുണ്ടെന്നുമുക്കവ-
രൊക്കെ മഹാമൂഢന്മാർതന്നെ
അവരുംനിങ്ങളുമൊരുമിച്ചിനിമേ-
ലിവിടെവസിച്ചാൽഗ്രഹണമാകില്ലാ
അക്കരെയമ്പലമൊന്നില്ലാഞ്ഞാൽ
മക്കടെകുലശലുമാറുകയില്ലാ
എന്നതുകാരണമിപ്പോഴൊരു
മന്ദിരമാശ്രമമുച്ചിതുഞാനും
അവിടത്തിൽചിലർചെന്നുവസിക്കേ-
ഭവനത്തിന്നൊരുഭ്രതിഭവിപ്പൂ
ഇവരിൽചിലരെയയച്ചാലായവ-
രവതാളങ്ങൾപിണയ്ക്കുംപലതും
ധർമ്മജനിയുംസഹജന്മാരും
അമ്മയുമപ്പുരതന്നിൽചെന്നു
നന്മയിലവിടെപ്പാലുംകാച്ചി
ചെന്നേസുഖമായ്വാണീടേണം
ചെലവിനുനെല്ലുംപണവുംഅരിയും
ഇലകുലമോരുംനെയ്യുമിതെല്ലാം
നിലകാതുകളുംചെമ്പുകളുരുളികളും
വലിയകിടാരംവാഴ്പുവിളക്കുകളും
ചട്ടകവുംപലകട്ടളവുംചില-
പെട്ടികളുംപലകട്ടിലുമെല്ലാം
ഇഷ്ടംപോലിന്നിവിടേനിന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുടനുഗമിക്കാം
അഷ്ടികഴിച്ചുവസിപ്പാനുംപുന-
രിഷ്ടികൾ ചെയ്വതിനുംസുഖമവിടം
കണ്ടവർവന്നുപറഞ്ഞതുകേട്ടതു-
കൊണ്ടിഹഞാനുംശ്ലാഘിക്കുന്നു
കണ്ടറിവാനിക്കിഴവച്ചാക്കൊരു
കണ്ണുപതിക്കുമതില്ലെന്മകനേ!
താതനിൻവാക്കുകേട്ടുസഹനംകൈക്കൊണ്ടുധീരൻ
താണുവണങ്ങിക്കൊണ്ടതാനുമനുജന്മാരും
മാതാവുമമറുംചിലമമതയുള്ളാളുകളും
ഏതാനുംനായന്മാരുമൊരുമിച്ചുപുറപ്പെട്ടു.
വമ്പൻപുരോചനനുംവഴികാട്ടാനായിക്കൂടെ
മുമ്പിൽനടന്നുമൂഢനുചിതനെന്നുംനടിച്ചു
അഞ്ചുനാഴികകൊണ്ടങ്ങരക്കില്ലംതന്നിൽചെന്നു
അഞ്ചാതെകണ്ടുകണ്ടങ്ങകംപുക്കുജനനിയും
സഞ്ചാരംചെയ്തുമെല്ലെസരസന്മാരഞ്ചുപേരും
അഞ്ചാതെചെന്നുമണിമാളികമുകളേറി
പള്ളിമാടങ്ങളിതന്നിൽപരിചോടെകാണായോരോ
പള്ളിമെത്തമേലേറിപ്പുരമാനന്ദംശയിച്ചു,
കള്ളപ്രയോഗമെന്നുകരുതിമാനസംതന്നിൽ
കൊള്ളാമിങ്ങെന്തുചേതംകുറഞ്ഞോന്നുചെല്ലുന്നോരം
ഉള്ളിൽകപടമേറുമുരഗദ്ധ്വജന്റെഭൃത്യൻ
കൊള്ളിവച്ചിടുമതുമറിയാതിരിക്കയില്ല
ഉള്ളവണ്ണംഞങ്ങളോടുരചെയ്യുംചിട്ടുരചെ-
ന്നാളൊരുറപ്പുകൊണ്ടങ്ങുടമയാടൊത്തുവാണു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജനകനതാകിയവിദുരനുമപ്പോൾ
ഖനകനെവിരവിലയച്ചിതുദ്ധം
ഖനകൻചെന്നയുധിഷ്ഠിരനോടു
കനിവൊടുകണ്ടേകിമവികഥിച്ചു
"ദുര്യ്യോധനനുടെകപടമിതെല്ലാം
അയ്യോ!ശിവശിവ!ബോധിച്ചാലും
കഷ്ടമിതൊക്കെയുമക്ഷരംപത്തിയു
മിട്ടുനിനച്ചാങ്കപുരമിതുസത്യം
കള്ളനതായപുരോചനനിവിടെ
കൊള്ളികൊളുത്താൻവരുമൊരുദിവസം
അതുബതകരുതിപ്പാത്തീടേണം
ഇതുജതുഗൃഹമന്നോത്തീടേണം
ഇതുബതജനകൻവിദുരനുനിങ്ങടെ
ഹിതമുരചെയ്യാനെന്നെയയച്ചു
പതിനെട്ടുപുനരെട്ടുതുണുകഥം
മതിലിനകത്തിഹകാണുന്നീലേ
അതിലൊരുതുണടിയൻപണിചെയ്തു
അതിലൊരുവിസ്മയമുണ്ടതുകേൾപ്പിൻ
തുണപിടിച്ചുതിരിച്ചാലായതു
താണങ്ങിളകിപ്പോരുംനിയതം
കാണാമപ്പോളൊരുഗ്രഹപെരുവഴി
തുണിനുകീഴതിഘിസ്തൃതമായി
കൊള്ളിക്കാരൻവരുമളവതിനുടെ
ഉള്ളിലിറങ്ങിപ്പോരുന്നുണ്ടാലും
ഉള്ളിലിരിക്കേയാവുയിതെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉപദേശംമമധർമ്മതനൂജാ!
നമ്മുടെതുണിനടയാളംഞാ-
നുണ്ടാക്കിപ്പണിചെയ്തിഥവച്ചു
വേണ്ടാമറാസിവിഷാദമൊരാപ-
ത്തുണ്ടാകാതെഗമിക്കാമുടനേ.

ഇങ്ങിനെഖനകൻവന്നുപറഞ്ഞു
അങ്ങുതിരിച്ചുപുനരതിവേഗാൽ
ഇംഗിതവേദികൾപാണ്ഡുസുതന്മാ-
രിങ്ങുമിരുന്നുസുഖിച്ചുവസിച്ചു
അക്കാലത്തൊരുകാട്ടാളസ്ത്രീ
അവിടെയിരിപ്പാൻചെന്നുകരേറി
മക്കളുവഠിക്കുണ്ടഞ്ചുസുതന്മാ-
രൊക്കെത്തക്കനടന്നീടുന്നു
ലാക്ഷാഭവനംതന്നിലിരിക്കും
സാക്ഷാൽപരമേശ്വരനൊട്ടുതുല്യൻ
ധർമ്മതനൂജനുമനുജന്മാരും
തന്മാതാവാംകുന്തിദേവിയും
ധർമ്മംചെയ്യുംഭൂവരെന്നുള്ളതു
ചെമ്മേകേട്ടൊരുകാട്ടാളസ്ത്രീ
അന്തിയടുത്തൊരുസമയേവിരവൊട്ട
കുന്തിവസിച്ചരുളുംപുരമുറിയുടെ
അന്തികസീമനിചെന്നുപതുക്കേ
തന്തിരുവടിയൊടുഭിക്ഷയിരന്നാൾ
"ഭിക്ഷാംദേഹിശ്രുഭേ!നമുക്കിഹ
ഭിക്ഷാംദേഹിശ്രുഭേ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭക്ഷിപ്പാനേതുമെകയില്ലാഞ്ഞിങ്ങിനെ
ഭിക്ഷയുമേറുവിഷണ്ണതയോടെ
ഇക്ഷിതിതന്നിൽനടന്നുകഴിക്കുന്നു
കുക്ഷിപൊരിഞ്ഞുദിനംപ്രതിഞങ്ങൾ (ഭിക്ഷാം)
ഐവർശിശുക്കളെഞാൻ
പൊറുപ്പിപ്പാനയ്യമിരന്നുകഴിക്കുന്നഹസ്സ്
ദൈവത്തിനേതുംകനിവില്ലാഞ്ഞാലെന്തു
ചെയ്യേണ്ടുഞാനെന്നറിഞ്ഞീലദേവി (ഭിക്ഷാം)
നാലഞ്ചുബാലന്മാക്കുംമുതുക്കിക്ക -
മാലംബനമാരുമില്ലല്ലോദേവി!
കാലനുംകൂടെവെടിഞ്ഞാനൊരുൾപത്തു
നാലുംകഴിഞ്ഞുള്ളകാട്ടാളനാരിഞാൻ (ഭി)
പാഴിൽകളഞ്ഞിടുന്നപഴംകഞ്ഞി
ശേഷിച്ചിരിപ്പതുണ്ടോ?
ആഴക്കുമൂഴക്കരികിട്ടിയാൽഞങ്ങൾ
ക്കായിരംപൊൻകിട്ടുംപോലെപ്രസാദം (ഭി)
എച്ചിലിലകളെല്ലാമെടുക്കുന്ന
അച്ചിമാരെങ്ങുപോയി
പിച്ചുണ്ണുവന്നകിഴവിക്കൊരുവറു
വെച്ചേക്കരുതാഞ്ഞോനിങ്ങൾക്കുപിന്നെ" (ഭി)
ഇങ്ങനെവന്നുപറഞ്ഞൊരുകാട്ടാ -
ളാംഗനയോടരുൾചെയ്തിതുകുന്തീ -
നിങ്ങടെസങ്കടമുടനേതീപ്പാ
നിഞ്ഞൊരുശഠതരിമ്പില്ലുറിവിൻ
ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകഴിഞ്ഞാലുടനേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠം ചോദിക്കുകിലിയും
നിങ്ങൾക്കൊരുനിറയെത്തരുവാൻ
നിങ്ങളെയൊരുവനെഭരമേൽപ്പിക്കാം
ശനിയുംബുധനുംതേപ്പാനെണ്ണയു-
മിനിയുംവേണ്ടതുതരുവാൻചൊല്ലാം
തുണിയുംമുണ്ടുംതരുവാൻനമ്മുടെ
മണിയൻപട്ടരെവേണ്ടവരുത്താം
ചന്തമിയന്നൊരുപൂകെട്ടിപ്പാൻ
ചന്ദ്രക്കാരൊരാമ്പൽപ്പൂച്ചീടാം
വനചരവൃദ്ധോദീയുംതാനും
പുനരൊരുചോലെസംഗതിവന്നു
ഞെഞ്ചുസുതന്മാരുണ്ടുനമുക്കും
നെഞ്ചിൽനിനച്ചാലൽഭുതമത്രേ
ജാതകമെന്നതിനിക്കുംകഷ്ടം
പാതകദോഷംമേലിൽവരുത്താ-
നിപ്പുരമിവിടെത്തീർത്തുചമച്ചു
സപ്പുംടിനമുണ്ടിഹമരുവുന്നു
ഇങ്ങിനെഞങ്ങടെവാസവുമിപ്പോ-
ളെങ്ങിനെമേലാലനുഭവമെന്നും
ഇങ്ങറിയാവതുമല്ലവയൊന്നും
സംഗതിപോലേവന്നനുഭവിക്കും.

ഏവംപറഞ്ഞുകുന്തീദേവികുമാരന്മാരും
ഭാവംതെളിഞ്ഞുതത്രൈവുന്നകാലത്തിങ്കൽ
കാരോരുജനികളിലോരോപാണ്ഡുസുതന്മാ-
രാരോമലൂരശ്ശാതനോരംപുലത്തീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അക്കാലമങ്ങുബുദ്ധിക്കാരിദുര്യോധനൻ
വെക്കംപുരോചനൻതൻകൈക്കുപിടിച്ചിരുത്തി
സല്ക്കാരംപണ്ടുചെന്നാനൽക്കാമ്പിൽമോഹമെല്ലാം
നിൽക്കാതെപോകെകടോതാനക്കാര്യംസാധിപ്പാനായ്
രാക്കുറിലങ്ങുചെന്നനങ്ങാതെനിന്നുകൊള്ളി-
വയ്ക്കാമരക്കില്ലമെരിക്കാമുടനേതന്നെ
വാടാതരക്കില്ലത്തെപ്പാടേമറിപ്പിച്ചിങ്ങു
വാടാപുരോചനാനീപോടാതാമസിക്കാതെ
കട്ടംമടിക്കാതില്ലംചുട്ടുകരിച്ചുവന്നാൽ
കിട്ടുംനിനക്കുനല്ലപട്ടംവളയുമതു
പെട്ടെന്നുസാധിക്കാതെപൊട്ടാ!നീവന്നുവെങ്കിൽ
പട്ടല്ലകിട്ടുന്നതൊരുപെട്ടെന്നറിഞ്ഞുകൊൾകാ—
ഉള്ളിലുറച്ചുപുരോചനനപ്പോൾ
കൊള്ളിയെരിച്ചുപിടിച്ചുകരത്തിൽ
കള്ളനൊളിച്ചുതിരിച്ചാനവനുടെ
കാലനുമവനുടെപുറകേകൂടി;
ജതുഭവനത്തിൽചെന്നുകരേറി
ക്കതകിനരികേനിന്നുപതുക്കെ
ചെവിപാത്തപ്പോളവരുടെശബ്ദം
അവികലമവിടെക്കേൾപ്പാനുണ്ടു
ഒരുമയമിവിടെപ്പാക്കണമെന്നു
കരുതിക്കോലിറയത്തുകരേറി
കുറിമുണ്ടവിടെവിരിച്ചുശയിച്ചു
കുസൃതിക്കാരനുറക്കവുമായി
രാത്രിയിലങ്ങുകരുത്തുപെരുത്ത

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മരുത്തിൻമകനജ്ഞതുവേറാരെത്ത
കാത്തുനിതാന്തമുറക്കമിളച്ചിഥ
വാത്തിടുന്നവരാക്രമശാലി.
ഉണ്ടുപുറത്തൊരുക്ഷുക്കംകേൾപ്പാൻ
കണ്ടകരാരാംവന്നിട്ടുണ്ടോ?
ഇങ്ങിനശങ്കിച്ചുടനോടീമൻ
ചങ്ങലവട്ടകകയ്യിലെടുത്തു;
കതകുതുറന്നുപുറത്തുചിറങ്ങി-
ച്ചുതിയറഞ്ഞുംളിക്കിൽചെന്നു
നോക്കുടകള്ളൻകൊള്ളിയെരിച്ചു
തലക്കുംചെവ്വുകിടക്കുന്നോയിതു?
കൊള്ളാംനല്ലായതൊഴിലെന്നോത്തു
കൊള്ളിപിടിച്ചുവരിച്ചുതവനുടെ
വായിൽതിരുകിയുറക്കുമുണത്തി
ക്കാൽകൊണ്ടൊന്നുകണക്കിനുതന്നൊ
മുഞ്ഞിക്കിട്ടുതാഴിച്ചുതുനേരം
പാഞ്ഞികണക്കേമുഞ്ഞിയരഞ്ഞു
പാശംകെട്ടിവലിച്ചുഥതന്നുടെ
ദേശംനോക്കിനടന്നുകൃതാന്തൻ
ഭീമനുടങ്ങഥയുള്ളിൽജനിച്ചൊരു
ഭിമതാകിനുകോപമടക്കി
ധർമ്മാത്മജനായുമനുജന്മാരെയു-
മമ്മയുമാശ്രുകലുക്കിയുണത്തി
കൊള്ളുക്കാരൻവനവിശേഷം
ഉള്ളിലവക്കുധരിപ്പിരിവ്യവം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തരമില്ലിവിടെനമുക്കിരിവാസം
തരസാപോകെന്നുള്ളിലുംചൂ
ജനകൻപണ്ടുപറഞ്ഞറിയിച്ചോരു
കാനകസ്തംഭമിളക്കിയെടുത്തു
തരസാകണ്ടൊരുഗ്രഹയിലാഞ്ഞി
സ്സഹജന്മാരെയുമഗ്രജനേയും
കൈക്കുപിടിച്ചുപത്തുക്കെഞ്ജനനിയെ-
യഗ്രഹരന്നിലിറക്കിയയച്ചു
കൊള്ളിയെടുത്തഞ്ജതുഭവനത്തെ
കോലാഹലമൊടുചുട്ടകരിച്ചു
തള്ളക്കാട്ടാളത്തിയുമവളുടെ
തനയന്മാരുംക്കൂടെദഹിച്ചു
കൊള്ളാമവളുടെകമ്മതിങ്ങിടനാ-
യുള്ളുവെന്നറിനച്ചുഭീമൻ
ഗദയുമെടുത്തഗ്രഹയിലിറങ്ങി
ഗമനംചെയ്താനവരുടെപിറകേ
ഗംഗാതീരത്തോളമതുള്ളോരു
തുംഗമമാഗ്രമതുള്ളിൽക്കൂടെ
ഗംഗകടന്നനടന്നുപത്തുക്കെ
തുംഗമഹാഗിരിവിപിനംപുക്കാർ.

പിറേറന്നാൾമുഴുയ്യോധനൻമറുള്ളനുജന്മാരും
കൊറുകഴിച്ചുപാക്കംവെറിലപോട്ടംകൊടു
മറുള്ളവരുമായിച്ചുറുമിരുന്നുകൊടു
വൃത്താന്തംശ്രുധമായതൊത്തുവിചാരംപൂണ്ടു
കൊള്ളിക്കാനുക്കാസ്യംകൊള്ളിക്കാത്തിങ്ങുവന്നാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊല്ലേണമവനെയെന്നെല്ലാരുംനിശ്ചയിച്ച
കള്ളൻവരാഞ്ഞതെന്തു?കള്ളുകുടിച്ചെങ്ങാനും
കണ്ണുമയങ്ങിവീണുമണ്ണുകപ്പുകയല്ലീ?
കണ്ണാ!വരികചെന്നുകണ്ടിങ്ങുപോരാന്നമ്മുടെ
ബന്ധുക്ഠപാണ്ഡവന്മാർവെന്തുകരിഞ്ഞുചത്തു
വെണ്ണീറണിഞ്ഞുകിടക്കുന്നതുകണ്ടുപോരാം
കാണാമവിടെച്ചെന്നാൽകാണിതാമസംവേണ്ടാ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞവിടേക്കെത്തിനൂറുവരെല്ലാം
കത്തീടുന്നോരക്കില്ലത്തിന്നരികിൽചെന്നു
ചത്തുകുറുത്തുടൻകരിഞ്ഞുകിടക്കുമംബു
കാട്ടാളപ്പുള്ളരേയുംകാട്ടാളത്തള്ളയേയും
കണ്ടുസന്തോഷംകണ്ണനുംമറുള്ളോരും
രണ്ടുപക്ഷമതില്ലാകണ്ടാലുംപാണ്ഡവന്മാർ
അമ്പെപേരുംമാതാവുമംഗംകരിഞ്ഞുചത്തു
മൂഢൻപുരോചനനുംക്ലേടെചത്താനോഭോഷൻ
കുന്തിക്കുമക്കൾക്കുമെന്തിങ്ങനെകർമ്മമായീ
ചെന്തീയിൽവീണുഗാത്രംവെന്തീടുവാനുമിപ്പോൾ?
ചിന്തിച്ചിട്ടുവകാശമെന്തെന്നറിഞ്ഞതില്ലിതഥം
ചന്തത്തിലുരചെയ്തു സന്തോഷവുംമറച്ചു
ഗന്തിപുരത്തിൽചെന്നുങ്ങാന്തിക്കസ്നാനംചെയ്തു
ഇല്ലംദഹിച്ചുപോലുമെങ്കിലുംപാണ്ഡവന്മാർ
എല്ലാമതിൽക്കിടന്നവല്ലാതെദഹിച്ചുപോ-
യെന്നുള്ളവൃത്താന്തംചെന്നുപിതാവിനോടു
കേൾപ്പിച്ചുദുഃഖഭാവംഭാവിച്ചുകള്ളക്കാട്ടി-
ക്കേണുപുലമ്പുംകൊണ്ടുവാണകുക്കളെല്ലാം
ഞാണത്തംനടിച്ചുവരോണംപോലെല്ലാനാളും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊണ്ടന്തയെന്നുമരുൾചെയ്തനന്തരം
കാന്താരത്തിലകംപുക്കധികം
ശാന്തതപെരുകിനമാതാവിനെനിജ
സ്കന്ധംതന്നിലെടുത്തഥഭീമൻ
നേരംപാതിരയായൊരുസമയേ
പാരമിരുട്ടുംവന്നിടകൂടി
മാരുതിഭീമൻമാതാവിനെയൊരു
ചാരുശിലാതലസീമനികൊണ്ടു-
സ്സാദരമങ്ങുകിടത്തിയുറക്കി
സ്സോദരരേയുംപൂവ്വജനായും
ഒരുദിശിസാധുശയിപ്പിച്ചവരെ-
ക്കരുതിക്കാത്തു വസിച്ചുസമീപേ
മറുതലർചെയ്തപരാധത്തെ
മനസ്സിൽനിനച്ചുകറുത്തൊരുഭാവാൽ
കണ്ണുചുവന്നകലങ്ങികരത്തിൽ
ദണ്ഡുമെടുത്തുകൃതാന്തനുതുല്യൻ
തൊണ്ണൂറാഞ്ചുമൊരഞ്ചുദിഷ്ടരി-
വണ്ണംചണ്ണൻവാഴകണക്കെ
വന്നുപിറന്നതുമൂലംനാടക-
ളൊന്നൊഴിയാതെനശിപ്പാറായി
ഇന്നിവർകാട്ടിയഗോഷ്ടികളോത്താ-
ലെന്നുമടങ്ങാത്തുള്ളൊരുവൈരം
എന്നുടെയുള്ളിൽവളർന്നിടുന്നു
ഇന്നഥപോകണമായതുതീർപ്പാൻ
ചെന്നുടനവരെക്കുട്ടിത്താടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനൊഴിയാതേകൊട്ടിക്കൊൾവാൻ
വല്ലൊരുസമയമടങ്ങാതേതും
ഇല്ലൊരുസംശയമാകെഫനിപ്പൻ
എന്നറിവിച്ചുഗ്രജനുവനെ
മെന്നപതുക്കെയുറക്കമുണർത്തി
നിന്നപറഞ്ഞുമാതിഭീമൻ
ഇന്നഭവാനൊരുകനിവരുളേണം
അനുജനതാകുമൊരടിയനിതാനീം
ഗദയുമെടുത്തുകടുത്തൊരുകോപാൽ
വിരവിലൊടസ്ഥിരപുരിയിൽമെന്ന
വരിഭവശാതിവരുത്തുവനധുനാ
സമയമതിപ്പോളതിശുഭമേത്രേ
അധമവധത്തിനടങ്ങരുതതാട്ടം
കള്ളക്കഴിയന്നാരാമവരുടെ
വള്ളുള്ളിട്ടിച്ചട്ടണമവരുടെ
തപ്പുള്ളിട്ടതൊഴിക്കണമവരുടെ
തന്തക്കരുടൊയൊന്നുചിട്ടക്കണം
ഫിന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുയുധിഷ്ഠിരൻ_
വൊന്നുടെയനുജാ!സാഹസമരുതേ
മുറുമിമ്മുടെദിക്കാലത്തിനു
മുറുള്ളവരൊക്കുറമുരുത്താൽ
വെറുംഫലമില്ലിപ്പോളിത്തൊഴിൽ
വാറുകയില്ലുപരാക്രമശാലിൻ!
തെറ്റെന്നിയെകുസമയംവരുമതു
തെറുകയുംപുനരില്ലുകുമരാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശക്രാനുജനാം ചക്രായുധനുടെ
തൃക്കാലിണതുണയുണ്ടുനമുക്ക
ആക്കാലടിയിണ വെക്കാതനുദിന-
മാംക്കാമ്പിങ്കലുറപ്പിച്ചെന്നാൽ
ഇക്കാലങ്ങളിലിങ്ങുപിണഞ്ഞൊരു
ദുഷ്ടാലംബനതാരിങ്ങുമിളാനീം
ഇത്തരമഗ്രജവചനംകേട്ടതി-
നുത്തരമൊന്നുംപറവാനില്ലാ-
ഞ്ഞുദ്ധതഭാവമടക്കിവസിച്ചു ട-
നുദ്ധതധീമാനാകിയഭീമൻ.
തത്രകാട്ടിലൊരുകോട്ടിലിരിക്കും
പുത്രവൈരിയുടെവൈരിഹിഡിംബൻ
ധാത്രിവാസികളിലന്തകതുല്യൻ
ധാത്രിവാസിജനമദ്ദനശീലൻ
യാതുധാനനതുനേരംതന്നുടെ
സോദരിഹിഡിംബിതന്നോടുചൊന്നാൻ;
മർത്ത്യഗന്ധമതിനെന്തൊരുബന്ധം
മൃത്യുവിങ്കൽഗതനേതൊരുപുരുഷൻ?
ഹന്തമൂഢനവനെപ്പിടിപെടുവാൻ
ഭന്തിവീരനുടെമസ്തകമേറി
ച്ചെല്ലെടി!വിരവിനോടുഹിഡിംബി
നല്ലനല്ലകണിയിന്നുനമുക്ക
കള്ളമല്ലറുതിനെട്ടുവയസ്സാ-
യുള്ളമർത്ത്യരുടെപച്ചയിറച്ചി

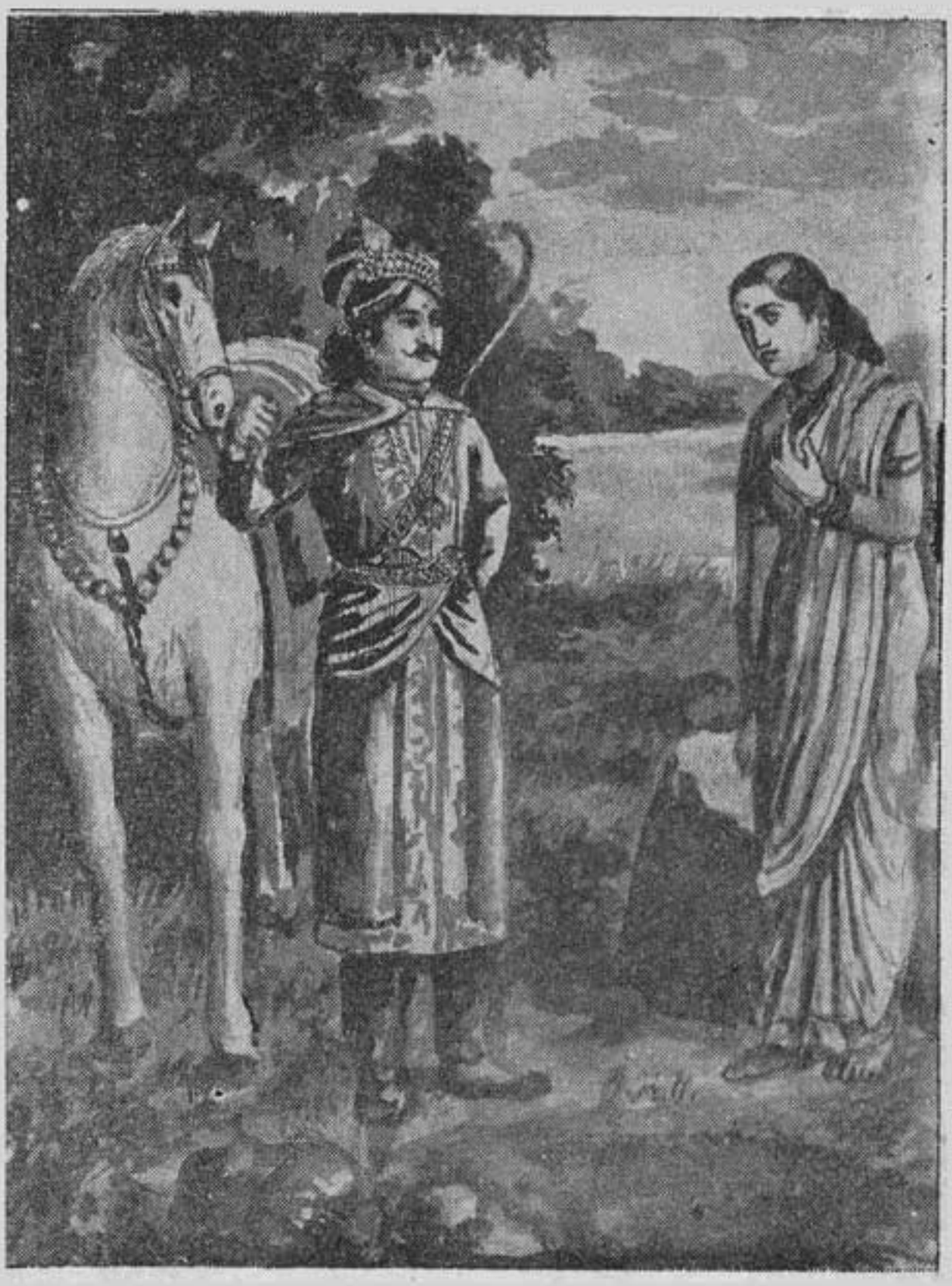
Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രംഭോതാമയൊട്ടതുല്യമവാരിൽ
സഞ്ചിതംരുധിരമങ്ങിനെതന്നെ
പല്ലുകൊണ്ടഥകടിച്ചുകടിച്ച-
ങ്ങെല്ലൊട്ടുത്തകലെനീക്കിയശേഷം
കണ്ടുകൊഠകമമഭക്ഷണസൗഖ്യം
കൊണ്ടുവാസപടിസോദരിവെക്കം
ലക്ഷണംശ്രുഭമതിങ്ങിനെകണ്ടാൽ
ഭക്ഷണംമമകണക്കിനുകൂടും
രണ്ടുപക്ഷമതിനില്ലനിനക്കം
വേണ്ടുവോളമതുതന്നെഭുജിക്കാം
തണ്ടുതാപ്പികഠമനുഷ്യർവനത്തിൽ
പണ്ടുകണ്ടറിവിനിക്കിഫാനാസ്തി;
ചെണ്ടുകൊട്ടിയൊരുഭോഷനുമായത്ര
കൊണ്ടിനിക്കുമൊരുഭാഗ്യമിതാനീം
സോദരന്റെമൊഴികേട്ടഹിഡിംബി
സാദരംതൊഴുതുകൊണ്ടുനടന്നു
കൊണ്ടൽവേണിമണിമോഹനവേഷം
പൂണ്ടുകൊണ്ടുമധുരസ്മിതമോടെ
തത്രമേവിനവുകോമളരൂപം
ചിത്തമോഹനമിതുമ്പാടുകണ്ടു
അന്തരേറിയൊരുകൌതുകമോടെ
ചിന്തചെയ്തുരജനീചരനാരി
സുന്ദരാംഗനിവനേതൊരുപുരുഷൻ
ഇന്ദുബിംബമുഖനിന്നുനമുക്കാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുന്ദബാണനുമിവനെതിരല്ല
നന്ദനനുമമവല്ലഭനാവാൻ.
ഇങ്ങിനെയുള്ളിൽനിശാചരിയാകിയ
മംഗലരൂപിണിമാരുതസൂതനെ
ഉന്നതമോദംകണ്ടുമയങ്ങി
നിന്നുപതുക്കെപ്പടമിതുചൊന്നാൾ
"വന്നാലുംവാമലോചനാ! വൈകാതെവീഗ!
വന്നാലുംവാമലോചനാ
വന്ദനീയാകാരാ! നിനെവന്ദനംചെയ്തിടുന്നേൻഞാൻ
മന്ദമന്ദംമാമകേകിമേ (വന്നാലും
മന്മഥശരങ്ങളേറുമാനസമുരുകുന്നുമേ
നന്മമേലിൽവന്നുകൂടുമെനാഥനീയെന്നെ
ജന്മംപാഴിലാക്കീടൊല്ലാ (വന്നാലും)
ചാലവേകിടന്നാറുംനാലുപേർപുരുഷന്മാരും
നീലവേണിമൌലിദേവിയുംഅതെന്നുചൊൽക
ശീലഗാംഭീര്യംകുതേഭവാൻ (വന്നാലും)
ശീഘ്രമേസുശീലപാകഭേദിയോമുകന്നനോനീ
വ്യാഘ്രചർമ്മധാരിദേവനോമനസിജനോ?
അശ്വിനീദേവനോചൊന്നാലും" (വന്നാലും)
ലജ്ജിതപാരംഞ്ഞാരുവാക്കുകളിങ്ങനെ
തെളിവൊടുകേട്ടവ്യകോദരവീരൻ
കളമുദ്ദുപുഞ്ചിരിതൂകിപ്പുരിചൊട്ട
കളമൊഴിയാളൊടുഗിരമുരചെയ്തു;
"കേട്ടകൊൾകനീകേളിവിലാസിനി
കേവലമെൻവചനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങിനെയുള്ളിൽ നിശാചരിയാകിയ
മംഗലത്രുവിണിമാത്മതസുതനെ
ഉന്നതമോടെ കണ്ടുമനങ്ങി
നിന്നവനുള്ളിലുദിച്ചൊരനാഥം.

P. 192

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടാലെത്രുലഘുതപമിക്കുട്ടങ്ങൾ
കാട്ടിൽവന്നുവസിപ്പതിനുകാരണം (കേട്ടുകൊ)
ഭീമസേനൻഞാനിദ്ദേഹമാകട്ടെ
സോമവംശാധിനാഥൻയുധിഷ്ഠിരൻ
മാമകയനുജന്മാരിവൻപാർത്ഥൻ
കോമളാംഗൻനകുലൻസഹദേവൻ (കേട്ടുകൊ)
അന്തികേകാൺകഞ്ഞങ്ങടെമാതാവാം
കുന്തിദേവിശയിക്കുന്നുപാറമേൽ
എന്തിവണ്ണംഭവിപ്പതിൻകാരണം
ഒന്തിഗാമിനിചിന്തിച്ചുകാൺകനീ (കേട്ടുകൊ)
പട്ടുമെത്തയുംപട്ടുതലേണയും
പുഷ്ടിയോടെവിരിച്ചുശയിക്കുന്ന
മട്ടോലുംമൊഴിമാതാവുംജ്യേഷ്ഠനും
വട്ടപ്പാറമേലേറിശ്ശയിക്കുന്നു (കേട്ടുകൊ)
ശത്രുവായുള്ളമൂഢൻസുയോധനൻ
ചിത്രമായോരരക്കില്ലമുണ്ടാക്കി
തത്രഞങ്ങളെപാപ്പിച്ചുതൽപുരേ
രാത്രിയിൽകൊള്ളിവച്ചുദഹിപ്പിച്ചു (കേട്ടുകൊ)
ദുഷ്ടക്കൂട്ടത്തെച്ചെന്നിഗ്രഹകൊണ്ടു
കൊട്ടിക്കൊല്ലുവാനൊട്ടുംമടിക്കാതെ
പട്ടംകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടുഞാനപ്പോൾ
ജ്യേഷ്ഠൻസമ്മതിച്ചില്ലിതുസാഹസം (കേട്ട)
ആയതുകൊണ്ടുസഹിച്ചുവസിച്ചേ-
നായതകമലവിലോചനയാളേ!
നീയുരചെയ്തതിനുംപുനരല്പം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞായക്കേടുവരാനുണ്ടാകി.
ജ്യേഷ്ഠനുവേളികഴിഞ്ഞില്ലുതുണ്ട
കോട്ടമിനിക്കതുബോധിച്ചാലും
ജ്യേഷ്ഠനിരിക്കെസ്സഹജനൊരുത്തിയെ
വേട്ടാലവളെക്കൊള്ളരുതല്ലോ
പന്തണിമുലയാളാകിയനിന്നുടെ
ചന്തമിയന്നശരീരംകണ്ടു
ചിന്തയിലാശനമുണ്ടല്ലോ
എന്തിഹചെയ്യാമിന്നറിയിച്ചാൽ
എന്തിഹനിന്നുടെപേരെന്നുള്ളതു-
മേതുകുലേതവജനനാമിതെന്നും
എന്തിഹവരുവാൻകാരണമെന്നും,
ബന്ധുരരൂപിണിയേ! പറയേണം.
എന്നുടെപേരുമുപിന്നെഹിഡിംബി
എന്നുടെസോദരനുണ്ടുഹിഡിംബൻ
മനുജന്മാരെക്കൊന്നുംതിന്നും
അനുദിനമിഷ്ടംപെരുകിനടുഷ്ടൻ
മനുജസുഗന്ധംകാരണമിപ്പോൾ
അനുജയതാകിയനമ്മെയയച്ചാൻ
മർത്ത്യന്മാരിഹവന്നിട്ടുണ്ടെ-
ന്നത്യന്തംബഹുകൌതുകമോടും
ചെല്ലടിസോദരി! അവരെച്ചെന്നു
തല്ലിക്കൊന്നുമനോഹരമാംസം
കൊണ്ടിഹവരികെന്നിങ്ങനെനമ്മോട്ടു
കണ്ടകദുർമ്മതിയാജ്ഞയുമാക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏണാങ്കാനന!നിന്നുടെരൂപം
കാണാമെന്നതികൌതുകമോടും
ലളിതാവേഷംപൂണ്ടിഹഞാനും
പൊളിയല്ലിങ്ങിനെമമപരമാത്മം
എന്നുടെവരവതുകാണാഞ്ഞാലവ-
നൊന്നുകചമ്പുംകശുലമൂഢൻ
ശിക്ഷതപെരുകിനരാക്ഷസധൂർത്തി
കാൽക്ഷണമിവിടെത്താമസിയാതെ
മണ്ടിവരുംമമവൃത്തമതറിവാൻ
ശൂണ്ണികടിച്ചതിക്രൌര്യത്തോടെ
അഗ്രജനിങ്ങുവരുന്നോളവനുടെ
നിഗ്രഹമനുഭവാൻചെയ്യണമ-
നുഗ്രഹമായ്യുടമഖിലജനത്തിനു
മുഗ്രനിശാചരനിധനംചെയ്താൽ.

ഇതിബഹുപറഞ്ഞുകൊണ്ടാശരപ്പെൺകിടാ-
വതിരഭസംകലർന്നുടനേവുംചിധൌ
കടുകുപിതചിത്തനാകുംഹിഡിംബാസുരൻ
കഠിനമലറിദ്രുതംകാടുതല്ലിത്തക-
ർത്തുടനൊരുമരാമരംകയ്യിലോങ്ങിഗ്ഗൻ
തടിതിപവനാത്മജൻതന്നുടെമുൻപിൽവ-
ന്നതിപരുഷരോഷവാനിത്ഥമങ്ങു ചിവാൻ.
എടിയെടിഹിഡിംബിയിയെന്തുഭാവിച്ചിടീ?
തടിയൊടിയുമാറുഞാൻതല്ലിടന്തങ്ങളെ
തടിരിപൊടിയാക്കുവൻകില്ലുതെല്ലില്ലെടീ?
കണവനിവനെന്നറികാമിക്കുമെന്നൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്ഷണതരമടിച്ചുഞാൻകൊന്നുതിന്നീടുവൻ
കുടികളിടക്കുട്ടവാൻകാടുവാഴുന്നഞാ-
നിവിടെമരുവുംവിധൌകൂടുമോകുത്സിതം
മമഭഗിനിയാംനിനക്കീവിധംതോന്നുവാൻ
കിമപിബതകാരണംകശുലത്തീശരേ!
ചാടാതെപോരിന്നുവാടാമനുഷ്യാ!
കൂടാശഠാനിൻെറത്രുഢാഭിമാനം
കൂടാതെപൊയ്ക്കൊള്ളുമൂഢാധരിക്ക
പോടാ!ശഠായെൻെറവീടായിമേവും
കാടായദേശത്തുകൂടാനിവാസം
കിടികരടികരികളുടെനടുവിലിഹവാസം
കരവിഭവമുടയപടുരജനിചരനോടും
പൊരുവതിനുവരുമരികളഖിലമപിവാടും
വിരവിനൊടുപൊരുവതിനുവരികയിഹനേരേ!
മത്സ്യനെക്കൊല്ലുവാൻവാടുമോയിന്നുഞാൻ?
രീത്തിടുവൻനിൻാഹംഭാവമൊക്കയും
കെട്ടിക്കൊലചെയ്യുനിന്നെഞാൻതിന്നുവെൻ
കാട്ടുകോഴിയ്ക്കുസംക്രാന്തിയുണ്ടോനരാ?
ഏവംഹിഡിംബൻെറവാക്കുകൾകേട്ടതി-
കോപേനനിന്നുപറഞ്ഞിതുഭീമനും
വല്ലംകടിച്ചുംചൊടിച്ചുംപറഞ്ഞാൽ
തെല്ലുംഭയംനമുക്കില്ലെന്നാകിൽ
ആഹന്തവായിങ്ങുകാലൻെറവീട്ടിന്നു
പോഹന്തനീയുംമടിക്കാതെടാമൂഢാ
ആണ്ടജവരശ്രേഷ്ഠജനിനിക്കിഹസഹായം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിർണ്ണയമതിനുടയകാരണവുംകേൾക്ക
ജംഭാരിതനുടയകുംഭിപ്രവീരൻ
കൊമ്പങ്ങുയർത്തിപ്പിടിച്ചെന്റെനേരേ
ത്വടിതിമമബലമുടയകരതലയുഗത്താൽ
ആടികളടനിടികളടനടവുകൾതുടർന്നും
തടിയനുടെതടിതനുകിടുകിടെവിറച്ചും,
ഉടലുമഥനടവുമുടനുടനഥമുറിച്ചും
തുമ്പിക്കരംവാലുമൻപോടുപൊക്കിയെൻ
മുമ്പിനുമണ്ടിത്തിരിച്ചുമാറി
വമ്പിനുമുമ്പുള്ളനുമ്മാജയിച്ചാ-
നുമ്പക്കുപോലുംബലംപോരമൂഢ!
രേ!രേ!രാക്ഷസ!നമ്മുടെനേരേ
വന്നീടുകസംപ്രതിപോരുംശൂന്നേരം
ഹംകൃതിതീരുംസംശയമില്ലാ
കുന്തംകണക്കുത്തുന്തംപിടിച്ചോടിച്ച-
ങ്ങന്തംവരുത്തുമിന്നിക്കന്തീകുമാരകൻഞാൻ
ഏവംപറഞ്ഞുമുഖഭാവംപകർത്തിക്കൊണ്ടു
കോപിതർഭീമസേനൻവേഗമടുത്തുനേരെ-

മരുത്തിന്റെപുത്രനാശ്ശൂരനെത്തിന്നുതുടൻപ്പോൾ
കരുത്തൻരാക്ഷസൻവൃക്ഷംതരത്തിൽപിടിച്ചടുത്തു
കടുത്തഭീമനോടെത്തിക്കൊടുത്തുതാഡനമപ്പോൾ
ചൊടിച്ചുഭീമനും ചാടിക്കൊടുത്തൊന്നുഗർജ്ജകൊണ്ടു
മുഷ്ടികൊണ്ടുടനടികളുമിടികളു-
മൊട്ടുനേരമതികലശലുൽഘോഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടനാകിയനിശാചരാധമനെ
മുഷ്ടികൊണ്ടടിച്ചുമഹനിച്ചു
സതപരമധമനിശാചരനങ്ങു
കരുത്തുപെരുത്തൊരുമാമലപോലെ
ചത്തുമറിഞ്ഞുഥവീണൊരുസമയേ
പൃഥ്വീമണ്ഡലമൊന്നുകുലുങ്ങി
ലക്ഷ്മനാസ്ത്രമൂട്ടുകടിച്ചു
ഭക്ഷണഘോഷവുമങ്ങുതുടങ്ങി;
സംഗതിവന്നുസഭാഗതിസൂതനു
മംഗലമതുകൊണ്ടഖിലജനാനാം
തിങ്ങിനമോദമിയന്നുസുഖിച്ചു.

ഹിഡിംബവധംകൊട്ടൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൫. ബകവധം.

അക്കുരടിച്ചോരുസമയേകുന്തിയു-
റക്കമുണർന്നഥപുത്രന്മാരും
നോക്കുന്നേരത്തരികേനല്ലൊരു
മക്കണ്ണാടെക്കണ്ടതിമോടാൽ
"എന്തുനിനക്കിഥപേരെന്നുള്ളതു
മേതുകുലേതവജനനമിതെന്നും
എന്തുമനോരഥമുള്ളതശേഷം
സന്തോഷേണപറഞ്ഞാലുംനീ"
കുന്തീദേവിപറഞ്ഞതുകേട്ടു
സന്താപത്തെടിഞ്ഞിതുസുന്ദരി
തന്നുടെകുലവുംതന്നുടെപേരും
തന്നുടെയുള്ളിൽമനോരഥമെല്ലാം
ഉള്ളതശേഷവുമങ്ങറിയിച്ചു
"ഉള്ളിൽകനിവൊടുലളിതാത്രുപിണി
പുത്രിഹിഡിംബിനിനക്കിഥനമ്മുടെ
പുത്രനെവരണംചെയ്യാനാഗ്രഹ-
മെന്നുപറഞ്ഞതിനിന്നിഹകിഞ്ചന
തടവുണ്ടായതുബോധിച്ചാലും
നമ്മുടെവല്ല്യണ്ണിക്കുവിവാഹം
സംഗതിവന്നിലായതുമൂലം
രണ്ടാമ്മകനുവിവാഹത്തിനുവിധി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യുണ്ടായില്ലതുബോധിച്ചാലും
രണ്ടോനാലോമാസത്തിനക-
ത്തുണ്ടായ്വരുമഗ്രജനുടെവേളി
എന്നാലുടനേനിന്നുടെവാഞ്ഛിത-
മങ്ങുലഭിയ്ക്കുംഅംബുജനയനേ!
പോന്നാലുംനീനമ്മൊടുകൂടിന-
ടന്നാലായതുമംഗലമധികം"
എന്നുപറഞ്ഞവൾകൈക്കുപിടിച്ചുപ-
ണ്ടന്നടനങ്ങുനടന്നുതുടങ്ങി
മകളെപ്പോലേലാളനവുംചെ-
യ്തകമ്പിംകാമലഹൃദയാകന്തി
ശാലിഹോത്രിയെന്നുള്ളമഹാവ്രത
ശാലിവാഴുമദ്ദിക്കിനുചെന്നു
ഭിക്ഷയേറുനടമാടിനസമയേ
ഭികുവാകിനപരാശരസുതമുനി
തൽക്ഷണംവെളിയിൽവന്നുവിളങ്ങി
ഭിക്ഷനൽകിയരുൾചെയ്തുസമോദം
"ശോകമെന്നതുവൃഥാഫലമല്ലോ
പാകശാസനസമാനനരേന്ദ്രാ
ഏകചക്രയെന്നുണ്ടൊരുഗ്രാമ-
നേകബ്രഹ്മരഗൃഹങ്ങളുമുണ്ടു്
തത്രചെന്നുബതഭിക്ഷയുമേറുവ-
ചിത്രവൃത്തിസുഖമോടുകഴിപ്പിൻ
ശത്രുചെയ്തുചതിതന്നെഭവാന്മാ-
ക്കെത്രയുംഗ്രഹണമതായ്വരുമല്ലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭീമസേനനുഛിഡിണിയെവേൾപ്പാൻ
താമസകിമപിഭോഷ്യമില്ലാ
നാമവുംകമലബാലികയെന്നാ-
ക്കാമിനിക്കുപഹികല്പിതമല്ലൊ''
ജാതതാപസകുലേശ്വരനിത്ഥം
ജാതമോദമതുമചെയ്തുമറഞ്ഞു
ഭീമനുംകമലബാലികതന്നുടെ
കാമമൻപൊടുചെയ്താനതിമോദാൽ;
ചക്രായുധപ്രിയന്മാരാകുംപാത്ഥന്മാരുടെ-
ചക്രാഖ്യദേശത്തെപ്രവേശിച്ചോരനന്തരം
കുന്തിപുത്രന്മാർവിപ്രവേഷംധരിച്ചുകൊണ്ട്
സന്തോഷത്തോടേയവർഭിക്ഷയുമേറുകൊണ്ട്
നല്ലൊരുലൌകികമതുള്ളൊരുബ്രഹ്മസുരന്റെ
ഇല്ലത്തുവാസംചെയ്തുചെല്ലുനകാലത്തിങ്കൽ.
തത്രസമീപത്തുള്ളൊരുബ്രഹ്മസുര-
സത്തമനുടെഭവനത്തിലൊരുന്നാൾ
ഏത്രയുമേറാരംഭാച്ചൊരുനിശയിളി
രാത്രിയിവിടെക്കേട്ടുതുടങ്ങി
എന്തീവണ്ണമൊരന്തണവരനും
ആനന്ദജ്ഞനുംദാസികളുംബാഹ്യ
സന്താപിച്ചുകരഞ്ഞിടുന്നൊരു
ബന്ധമതെന്തെന്നുണ്ടായില്ലാ
കുന്തീദേവിതിരിഞ്ഞുതിരിഞ്ഞത്ര
സന്ധ്യാസമയംചെന്നകരേറി
ആനന്ദപുരമതിലാശ്രുകടന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ട്ടന്തികസീമനിചെല്ലുന്നേരം
മണ്ടുവിരിച്ചുശയിക്കുംപിജനെ-
ക്കണ്ടുടനരികുചെന്നിതുകുന്തീ
അന്തസ്സാപംപൂണ്ടുപതുക്കെ
ചോദ്യംചെയ്തിതുകുന്തീദേവി
"ഏന്തീവണ്ണമൊരന്തണവരനും
അന്തഃജ്ജനവുംവൃഷളീജനവും
അന്തികിങ്ങനെമുറയിട്ടവാനൊരു
ബന്ധമതെന്നൊടുകേൾപ്പിക്കേണം
ഉണ്ണിമറിച്ചതുകൊണ്ടോകന്യാ-
പ്പെണ്ണിനപായംവന്നതുകൊണ്ടോ
കള്ളൻവന്നുകടന്നുഗൃഹേമുത-
ലുള്ളതശേഷംകട്ടതുകൊണ്ടോ
ഉള്ളിലിവണ്ണമൊരാധിവെടിപ്പാൻ
ഉടനേമൂലമതരുൾചെയ്യണം"
കുന്തീദേവിപറഞ്ഞതുമിങ്ങനെ
അന്തണവരനുംകേട്ടൊരുനേരം
സന്തതമങ്ങറിയിച്ചുതുടങ്ങി
രോദനകാരണസങ്കടമെല്ലാം
"ബകനെന്നുണ്ടൊരുരാക്ഷസനവനുടെ
മകനാകാനുംമടിയില്ലന്തകൻ
അച്യുതിയൻബഹുമത്സ്യരെവന്നുപി-
ടിച്ചിഹമുഞ്ഞികടിച്ചുംഞങ്ങടെ
ഇല്ലങ്ങളിൽവന്നല്ലൽപിണച്ചും
നെല്ലുംപണവുംകട്ടുകവന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെല്ലുംകുപയില്ലുംഗനമാരേ
കൊല്ലുന്നതിനൊരുസംശ്യയുമില്ലാ
വല്ലായ്കകളിവചെയ്കനിമിത്തം
എല്ലാവരുമായൊത്തൊരുദിവസം
വ്യസനത്തോടേഞങ്ങളുശേഷം
സമയംചെയ്കകൊടുത്താർശഠനു
വേഗംചൊല്ലുംബ്രാഹ്മണർബകനുടെ
പാകംചെന്നുപിടിച്ചുപറഞ്ഞു
വേദിയർഞങ്ങൾബകാസുരനിന്നു
സാദരമിന്നുനമസ്കൃതിചെയ്യാം
കാരോദിവസമോരോഭ്രസുരനുട-
നോദനമാംചെയ്തീടുന്നോൻ
പത്തുപിടിച്ചുപഠിപ്പിക്കുന്നു.
ത്തഞ്ചുപറച്ചോറുണ്ടാക്കീടാം
അതിനിഹചേരുംചാരുരസാള-
ക്കറിയഞ്ഞൊരുവിധമുണ്ടാക്കീടാം
വെള്ളമൊഴിക്കാതഞ്ചുകലക്കി-
ട്ടുള്ളൊരുതൈരുതിളച്ചുകുറുക്കി
ശക്കരമുളകുംചേത്തതിനിടയിൽ
ചുക്കുംജീരകമിടചേത്തങ്ങനെ
വയ്കുന്നൊരുപുളിമധുരക്കറിയും
മിക്കുതുമങ്ങുരസാളക്കറിയും
അന്നമതൊക്കെച്ചാട്ടേലേറി-
ക്കന്നകഠാരാലുംപൂട്ടിക്കെട്ടി
കൊണ്ടുവരാമിനിദിവസന്തോറും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രണ്ടുവിധംവാക്കില്ലനമുക്ക്
ഇങ്ങനെഞങ്ങടെസങ്കടമെല്ലാ-
മങ്ങറിയിച്ചിതുടൻവനിടയാഗാൽ
ഇല്ലൈക്കാരെച്ചാത്തിബ്രാഹ്മണ.
രെല്ലാംകൂടിസ്സമയംചെയ്തു
വച്ചുപിഠിഞ്ഞതിനിദ്ദിനമങ്ങുല-
ഭിച്ചുമഹാസുരനശനംചെയ്വാൻ
വാഴ്ത്തുമിങ്ങനെവച്ചുകൊടുക്കാ-
മീശപദം പ്രാപിതമല്ലോസകലം
അനാംനാല്ലുന്നവനോക്കുടി-
ത്തിന്നുന്നതുബഹുസങ്കടമെയ്യാ
ഞങ്ങടെജാതകഫലമീവണ്ണം
നാനുഖനൊന്നവരച്ചവരസ്സ്
നിക്കംവരുമൊരുനാനിനീയതു
മാസ്സ്യാമെന്നാലാകുകയില്ല.
ധരണീദേവികേട്ടാലും നീ
ദുരിതമയ്യോദുഷ്യോഗമേ
മരണഭീതികൊണ്ടല്ലഞാ-
നരചെയ്തീടുന്നു
മമഗൃഹത്തിൽഞാനുമെൻറെ
മഹിഷിയുംമാത്രമേയുള്ളൂ
മമവിനാശംവന്നുപോയാൽ
വംശമേപോയി
സന്തതിയില്ലാഞ്ഞുലോകർ
സന്താപംകൊണ്ടോരോകമ്പം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്തണർകഴിച്ചീടുന്ന
കുന്തീദേവീ!കേട്ടാലുംനീ
ഇപ്പോൾനമ്മുടെഭാഗ്യങ്ങ
ഗർഭമെട്ടുമാസമായി
ഇർക്കുണ്ടാമെന്നുരുശങ്കതോന്നുന്നു.
മകനുണ്ടായികാണുവോളം
ബകനുണ്ടോപാത്തിരിക്കുന്നു?
ശകടത്തിൻറശബ്ദംപാത്ത -
ങ്ങിരിക്കുന്നുമൂഢൻ
ഇംബികുഞ്ഞാടുവന്നുവേണ്ട
ഇവപോവംകൊണ്ടുതരാം
കമ്പദോഷംവന്നുപോയാൽ
കരഞ്ഞാൽമാറുമൊ?"

അന്തണവചനങ്ങടെസന്താപമെല്ലാംകേട്ട
ചിന്താവിഷാദത്തോടെകുന്തീദേവിയുംചൊന്നാൾ
"വേദിയശ്രേഷ്ഠാ!ഭവാൻവേദിക്കേവേണ്ടചൊവ്വും
വേദിക്കുന്നൊരന്തപാഴിൽമോദിച്ചവാണകൊൾക
നാലഞ്ചുമക്കളിനിയുണ്ടിപ്പോളതിലൊരു
ബാലനേത്തരുന്നുണ്ടുകാലനുകാഴ്ചവെപ്പാൻ
പത്തുമാസംചുമന്നൊരുവളുത്തഫലം
മറുംവരണമെങ്കിൽമറുള്ളജനങ്ങൾക്ക
കുറവംവരാതെകണ്ടുകുവുകൾതീത്തീരു
ക്കളുണ്ടായിവന്നാൽമാതാക്കൾക്കല്ലോസുഖം"
"അയ്യോശിവശിവജനനീനീയിതു
ചെയ്യണമെന്നല്ലരചെയ്യുന്നതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശിവശിവനിന്നുടെമക്കളിലൊരുവനെ
ബകനിഹപിന്നാൻനൽകണമെന്നു
അഭിരുചിയെന്നുടെമനസ്സിലിതോനീം
നഹിനഹിമഹിതഗുണാലയ ഭ്രഷണി
അച്ഛൻതന്നാണിങ്ങനെയൊരുവക
യിട്ടിച്ചല്ലാഞ്ഞാൻപറയുന്നതു"
"അങ്ങോൻജനനിക്കങ്ങോൻപിന്നെ
അന്യമൊരാശ്രയമില്ലിഹഭുവനേ
ഇങ്ങുസുതന്മാർനാലഞ്ചുണ്ടവർ
തങ്ങളിലിശ്വരഭക്തിയുമുണ്ടു്
ഇങ്ങനെയുള്ളോടത്തുതകാഞ്ഞാ-
ലെങ്ങുമവർക്കൊരുസുഖമാകില്ലാ
മക്കളിലൊരുവനുതല്ലുകരുത്തു-
ണ്ടവനെയയയ്ക്കാമെന്നൊരുപക്ഷം
അവനെയയച്ചാലവനിഹപിന്നെ
ബകനെക്കൊലചെയ്വാനുംപോരും
അല്ലെന്നാകിലവനുടെമേനി
യ്ക്കുല്ലൽവരാതെതിരിച്ചിഹപോരും
എരിപുളിമധുരക്കറിയുംചോറും
പരിചൊടുവെച്ചമയ്ക്കേവേണ്ടു
ഇരുപത്തഞ്ചുപറച്ചോർവയ്വാ-
നിരുവരുക്കൂടാതെങ്ങളുതാമോ
ചെമ്പുപിടിച്ചിഹവയ്വാൻനമ്മുടെ
നനുമൂയ്മ്മയ്ക്കുൻതാറോമതിയോ
ആറുപേർജനവുംഞാനുംകൂടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സന്ധിച്ചിങ്ങനെസാധിപ്പിക്കാം"
അന്തണവരനും സന്തോഷിച്ചു
കുന്തീദേവിയെയാശ്വസിപ്പിച്ചു
അച്യുതഭഗവാൻതന്നുടെസാക്ഷാ-
ലച്ഛൻപെങ്ങളതാകിയകുന്തീ
വിട്ടതിയിലുടനേചെന്നഥസുതനെ
ഝടിതിവിളിച്ചുപറഞ്ഞിതുഗ്രഥം
"ഉണ്ണീവരികഭീമാ!ഭ്രമീസുരേന്ദ്രൻതന്റെ
കണ്ണുനീർകണ്ടിനിക്കുകാച്ചിൽമാറുന്നില്ലയ്യോ
ക്ഷ്മിണതപംപെരുത്തോരുക്ഷിതിവരനവനുടെ
പ്രാണനേരക്ഷിയ്ക്കേണംപവനനന്ദനാകേൾനീ
അങ്ങേക്കുറവില്ലെത്താരുഅവനീസുരനേയുള്ളൂ
അങ്ങോന്റെരാജ്യനിയുമന്തഃപുരവുമുണ്ടു്
അദ്ദേഹംവേണ്ണമിന്നുഅരക്കനുചോർകൊടുപ്പാൻ
ബന്ധുക്കളാരുമില്ലാബകനുചോർകൊണ്ടുപോവാൻ
അന്തണനതുകൊണ്ടുവിവശനായ്മേവീടുന്നു
സന്താപമതുകണ്ടുസഹിയാഞ്ഞുഞാനുംചൊന്നേൻ
കുന്തിയാകുമെനിക്കുകുഞ്ഞുങ്ങൾനാലഞ്ചുണ്ടു
ആയതിലൊരുത്തനെആയയ്ക്കുന്നുണ്ടിപ്പോൾതന്നേ
ആയവനരക്കന്നു് അന്നവുംകൊണ്ടുപോകും
ഊഴിസുരേശനൊരുകാരുണ്യംചെയ്തുവെങ്കിൽ
പാഴിലാകയുമില്ലാപരിചിലനുഗ്രഹിക്കും
എങ്ങിനേവേണ്ടുഭീമാഎളുതാമോനിനക്കതു"
അമ്മപറഞ്ഞതിനുത്തരമൊന്നു
ചിരിച്ചുപറഞ്ഞുവൃകോദരവീരൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ആമ്മേനിങ്ങൾപറഞ്ഞതിനർത്ഥം
ചെമ്മേഞാനറിയുന്നിതുനൂനം
ഐവർസുതന്മാരുള്ളതിലിവനൊരു
ദൈവതയില്ലാതുള്ളമനുഷ്യൻ
തിന്നാനല്ലാതൊന്നിനുകൊള്ളരു-
തിമ്മാപാപിയെബകനുഭുജിപ്പാൻ
സമ്മാനിച്ചാലിന്നിതുകൊള്ളാം
നമ്മൾക്കൊരുകെടുകായ്വുമില്ല
മറുള്ളനുജന്മാർനാലഞ്ചും
കൊറിനുപിന്നെയലമ്പലുമില്ലാ
കുറവുമല്ലിതുമാതാവിനുതാൻ
പെറുകുമാരന്മാരിലൊടുക്കം
പെറവനിൽകനിവേറുംജനകനു
മുത്തവനിൽകനിവെന്നുപ്രസിദ്ധം
നടുവിൽപെറുപിറന്നൊരുപൊണ്ണ-
ത്തടിയനെയിപ്പോളാക്കംവേണ്ടാ
അടിയനുകാലപുരത്തിനുപോവാൻ
മടികൊണ്ടല്ലാമുരചെയ്യുന്നതു്
പെറുവളത്തൊരുമാതാവിങ്ങനേ
മുറുംനമ്മെയുപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ
മറുള്ളനുജന്മാക്കുംജ്യേഷ്ഠനും
മുറുംകുടയുണ്ടെന്നറിയേണം
മലവുംമൂത്രവുമുറിവളത്തൊരു
മാതാവിന്നുടെകല്പനകേൾപ്പാൻ
മടിയുണ്ടായിവിവിരമൊട്ടുചെന്നാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബകനുടെവായിൽപുക്കവസിക്കാം
വലുതായിട്ടൊരുസപ്പംവെന്നഥ
പുരമുറിതന്നിലകത്തുകടന്നു
പെരുവഴിപോക്കനുമവിടെച്ചെന്നു
തരമിതുകൊള്ളാമിവനേക്കേറി
പാമ്പിനെയങ്ങുപിടിപ്പിക്കേണം
പാമ്പതുചത്തെന്നാലുംകൊള്ളാം
പാമ്പഥൻചത്തെന്നാലുംകൊള്ളാം
പാപംപെരുവഴിപോക്കനിരിക്കും
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുകൌശലമിപ്പോൾ
നിങ്ങളുടെവിചാരിയ്ക്കുന്നു"
കുന്തീദേവിപറഞ്ഞിതുമേകനേ!
എന്തീവകപരിഹാസമിദാനീം
എന്നുള്ളത്തിലുറപ്പുണ്ടായതു
എന്നുണ്ണിയ്ക്കുറിവാനെളുതായോ?
ഉദ്ധതനായഹിഡിംബാസുരനെ
യുദ്ധംചെയ്തടവനെജയിച്ചൊരു
വീരാ! നീയിബ്ബകനെവധിപ്പാൻ
പോരാത്തവനോപവനതനൂജം!
വിപ്രദ്രോഹിയതാകിയബകനേ
ക്ഷിപ്രംചെന്നുവധിച്ചിനിമേലിൽ
വിപ്രന്മാരേപ്പരിപാലിച്ചാ-
ലല്ലുമല്ലനമുക്കുംസുകൃതം."

തദനുനിജജനനിയുടെവചനമതുകേട്ടടൻ
താണുതൊഴുതുപറഞ്ഞുവുകോദരൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"കള്ളിച്ചമതിയുജനനി! കാരിയൊട്ടുപൊറുക്കണം
കാര്യബോധംനമുക്കില്ലായ്കയല്ലെടോ
കനിവിനൊടുബകനുടയവധമതുകഴിച്ചുഞാൻ
വിപ്രദേശത്തിൻരക്ഷവരുത്തുവൻ"
ഇതിതൊഴുതുപവനസുതനുഴകിനൊടുക്കുടവേ
ഇല്ലുത്തുതെന്നുകേറിപ്പറഞ്ഞീടിനാൻ
"അതിചപലമതിയാകുംബകനുഞാൻ
അന്നവുംകൊണ്ടുപോവാനിഹവന്നതേ
അതിനിവിടെയുചിതതരധവളരുചിയന്നുംനൽ
നാലുമൂക്കുംതേനിറച്ചൂരസാളവും
പൊത്തുനാലുംവല്ലചാട്ടംകണക്കിനേ
കൊണ്ടുവന്നിടുചിരന്തണശ്രേഷ്ഠരേ"
വിരവിനൊടുപവനസുതഭാഷിതംകേട്ടടൻ
അരുണശ്രേഷ്ഠനുംകോപ്പുകൂട്ടീടിനാൻ

അന്നമതൊക്കെച്ചാടതിലറി
കുന്നകൊമ്പാലുംപൂട്ടിക്കെട്ടി
അന്തണവരനൊടുയാത്രയുമുടനേ
അരുതരുതോടുപറഞ്ഞുതിരിച്ചു

കാടുംമലകളുടെമുടുംകടന്നുചെന്നു
വാടുംകുടികളുകൊടിച്ചുവിരവോടെ
പേടിക്കുടാതെതല്ലിമണ്ടിച്ചുഭീമസേനൻ
വൻപുള്ളുഭീമസേനൻകൊമ്പൻകൊലയായോടെ
കൊമ്പുപിടിച്ചൊടിച്ചുകമ്പംവരുത്തുകയും
ഏറെതൊരേല്പോന്നമിന്നുമാരതിക്കുകൊക്കാകുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്തിച്ചബകാസുരൻ ചന്തത്തിൽവസിയ്ക്കുമ്പോൾ
ഓടിച്ചുംആനകൾവാലുപിടിച്ചുംഒടോപമഹങ്കരിച്ചും
ബകന്റെറടിക്കിൽഗമിച്ചുമങ്ങത്തുനേരം
ധർമ്മാത്മജസഹജൻചാടു
മുരുട്ടിനടന്നതിവേഗാൽ
കാറിൻമകനുടെവരവായതുകണ്ടുമൃഗങ്ങളുമെല്ലാം
തെറ്റെന്നുഭയപ്പെട്ടോടിയൊളിച്ചിതുകാടുകൾതോറും
ആനത്തലവന്മാർതങ്ങടെവാലുപിടിച്ചുമടിച്ചും
ആനകളുടെകൊമ്പുപിടിച്ചുമടിച്ചുപൊടിച്ചുതകർത്തും
കുട്ടില്ലുമൃഗങ്ങളെയെല്ലാംകുത്തിക്കൊന്നുപുളച്ചും
കലശലുമതിരഭസാമതങ്ങുതുടർന്നുനാടുകടന്നു (ഭത്ത
ഘോരണ്ണതരമാകിനമാരുതിഭീമൻനാടുകടന്നതുകണ്ടുമണ
പ്പോരനുതാമവനുടെചാരെകടന്നുഭീമനുടയഗർവുകളേറെ
ചെന്നുകടന്നുപിടിച്ചുമാറ്റി. (മുതിർന്നും
ചുന്നമെടുത്തുഭുജിച്ചുതുടങ്ങി
ഘോരാവിണ്ഡമുരുട്ടിയുമുണ്ടും
നന്നിടയിട്ടുടൽസൂരനെനോക്കി
പ്രകൃതികഴിച്ചുഭുജവുമയത്തി
ഗുരുനിശാചരമാടിവിളിച്ചും
"വടോസകലനിശാചരമൂഢാ
പോടാനിന്നുടെചോറുംകറിയും
മൂഢാഞാനിതുഭക്ഷിക്കുന്നു
കൂടാഹൃംകൃതിഭീമൻധീമൻ
കൊള്ളുന്നതിനുകൊള്ളാത്തതിനുകൊള്ളാ
ളുക്കറിപുനരന്തിനുകൊള്ളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചാളച്ചോറിനതേതൊരുതിലകാ
നീളുക്കേളിപഴഞ്ചൊല്ലിങ്ങനെ
നിച്ചിരിയാനീരാമ്മൂടെയിലയിൽ
എച്ചിലെടുപ്പാൻവാടായിപ്പോൾ
ഞാച്ചികൾതേങ്ങുംവലയെടുത്താ-
ലച്ചിച്ചോറുകൾതെല്ലുള്ളിക്കാം
ഞാണില്ലാത്തവനാനതണവരുടെ
കാണംമുതലുകൾതിന്നുമുടിച്ച
പെണ്ണുങ്ങളെയുംബ്രാഹ്മണരേയുമി-
ണ്ണാവണ്ണംകൊന്നുംതിന്നും
പൊണ്ണത്തടിയൻമനുജന്മാരെ
കൊന്നുതിമർത്താടുംനിന്നുടെ
ഉള്ളിലഹങ്കാരമുള്ളുതുകളുവാൻ
കൊള്ളാമോ സ്മരയുമിപ്പോൾ"
ഭീമരചിച്ചതടവാക്കുകൾകേട്ടതി-
രോഷത്തോടുപറഞ്ഞിതുനാകനും
"ഞാനൊരിയ്ക്കലുകൊണ്ടുനേരു
പൊണ്ണുംവാരിത്തിന്നാതെനീ
ഞാനന്നിങ്ങിനെപലപലമുതല
എന്നൊടുവനിഹനോട്ടുരുണ്ടു.
എന്നതിലൊരുവർഷമെനുടെമുമ്പിൽ
നിന്നുപിണങ്ങിടുമാവരില്ലാ
ഈക്ഷിതിതലമതിൽനമ്മേക്കാളൊരു
മുച്ചനുണ്ടാവുന്നതുകൊള്ളാം
ഇന്നുഞാനത്യംതിന്നുമുടിക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നെയെടുത്തുവിഴുങ്ങുന്നേരം
എന്നുടെയുള്ളിൽവിശപ്പുംതീരും
നിന്നുടെവിക്രമവിരുതുംതീരും"
എരിപുളിമധുരക്കറിയുംകൂട്ടി -
പ്പുരിചിനൊടങ്ങുള്ളജിച്ചിതുഭീമൻ
ഉണ്ടിലെന്നൊരുകോപത്തോടേ
പാണ്ടേതിലുമൊന്നേറമടുത്തു
വൃക്ഷംപിഴുതുപിടിച്ചിഹബകനും
തൽക്ഷണമെത്തിയടിച്ചുതുടങ്ങി
ഘോരമതെരുകിനായുദ്ധംചെയ്തി -
ട്ടാറുദിനാങ്ങൾകഴിഞ്ഞിതുപോലും
ഭീമദുരാത്മനടുത്തുപിടിച്ചതി -
രോഷത്തോടെയടിച്ചിതുബകനെ
മാമലപോലെമറിച്ചുടനവനെ
ഭൂമിയിലൻപോടിട്ടുടനേന്തുൻ
ബകനുടെശവമതുനായുംനരിയും
തരസാവന്നുഭുജിച്ചുതുടങ്ങി
ഗ്രാമജനങ്ങൾപറഞ്ഞിതു"നമ്മുടെ
ഭീമബ്രാഹ്മണനെങ്ങാനുണ്ടോ?
ഭീമബ്രാഹ്മണനെന്നുള്ളാളുടെ
നാമമാത്രംഭൂപിശേഷിച്ചു"
അപ്പോൾതന്നൊരുവിപ്രൻചൊന്നാൻ
:"അപ്പോയാളതിരിച്ചുവരുന്നു
എന്നാലായാൾബകനുടെമുമ്പിൽ
ചെന്നില്ലെന്നുകളിച്ചുംചൊല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നല്ലായാമ്പകനെത്തല്ലി-
ക്കൊന്നെന്നരംചിച്ചർചൊല്ലുന്നരണ്ടു"
എന്നുപറഞ്ഞവർമേവുന്നേരം
വന്നിതുഭീമൻജനമതപ്പോൾ
ഗ്രാമജനാങ്ങൾപ്രസാദിച്ചവനേ
നല്ലമൊടുഗാഢാശ്ലേഷംചെയ്തു
ഏവംചെന്നുമഹാബ്രാഹ്മണനെ-
വാഴുംകിസുഖിച്ചുവസിച്ചു.

ബകവധം കാട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൩. കിമ്മീരവധം.

ധമ്മികളിങ്ങനൊരുവുംകാലം
കിമ്മീരാഖ്യനിശാചരനൊരുവൻ
കമ്മികളാകിയവിപ്രന്മാരുടെ
കമ്മമശേഷംതല്ലിമുടക്കി
തടിച്ചകിമ്മീരൻപാരംചാടിച്ചെന്നാപ സന്നാരം
പിടിച്ചുംപാണികൾകൊണ്ട -
ങ്ങടിച്ചുംമുഷ്ടികൾകൊണ്ട -
ങ്ങിടിച്ചുംപല്ലുകൾകൊണ്ടു
കടിച്ചുംപാരാതെചോര
കുടിച്ചുംപണ്ണഗാലകൾ
പൊടിച്ചുംഗോക്കളെക്കൊന്നു
മുടിച്ചുംകണ്ഡംഭഞ്ജനംചെയ്തു
യിടിച്ചുംകുഞ്ഞിനെച്ചെന്നു
കിടച്ചുംതാപസിമാരോ -
ടടുത്തുംതാമസിക്കാതെ
തടുത്തുംതാഡനമെന്നാ -
ലൊടുത്തുംതാടിക്കാരോടു
കടുത്തുംകാനനംതല്ലി -
ത്തകർത്തുംകുശലൻപാരം
തിമത്തുംകണ്ടവരോടുകയത്തുംകളുകടിച്ചു
കയത്തുംകള്ളവാക്കുകളുരത്തുംകണ്ടകനേറാം
തിമത്തുംകന്യകാരോടടുത്തുംവലവുംമൂഢൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിമ്മീരാഖ്യനിശാചരനങ്ങിനെ
നിന്മയ്യാളംചെയ്തീടുന്നതു
ധർമ്മാത്മജനൊടുചെന്നറിയിച്ചു
ധർമ്മികളാകിയമുനിവയ്യന്നാർ
"ധരണീപതിപുംഗവ! ധർമ്മരാജരാജാത്മജ!
തരുണഗ്രനെവാരിധേതാപസന്മാർവയം
പരവശതകാരണംപാർത്ഥിവ! നിങ്ങളെ
ശരണമണയുന്നഹോശാന്തശീല! വിഭോ!
പ്രതിഭടനിശാചരൻപാപികിമ്മീരനെ-
ന്നതിശംഭിരാശയൻദുർമ്മുഖൻദുഷ്ടനൻ
പതിപടയുടൻവൻചണ്ഡവീര്യൻമൽക്കടൻ
അതികടുമഹാബലക്രൂരഘോരാകൃതി
മുനികടെതപോവനംദൂഷണംചെയ്കയും
മുനികളൊടഹന്തദുർഭാഷണംചെയ്കയും
മുനിഭവനമൊക്കെവേചുട്ടുപൊട്ടിക്കയും
മുനിവനിതമാർകളെച്ചെണ്ടകൊട്ടിക്കയും
ഹരിചന്ദ്രവ്യങ്ങൾനിളെച്ചുരിചന്ദ്രംകൈകളെക്കൊട്ടി
ച്ചിരിചന്ദ്രംകന്യകമാരൊക്കൊതിചന്ദ്രംകാണാതെവന്നു
പതിചന്ദ്രംകണ്ടകക്ലേശന്ദ്രംമറിചന്ദ്രംകൊച്ചുകുട്ടത്തെ
കൊന്നുംപചന്ദ്രമാംസങ്ങൾതിന്നുംപണ്ണശാലയിൽ
വന്നുംപശുക്കളെക്കുറന്നുംപാലുംതൈരും
കവന്നുംമദ്യങ്ങളെപ്പകന്നുംമഹാപാപിക..
ളിന്നുംവികൃതികൾചെയ്യുന്നുപാണ്ഡവന്മാരേ!"
കിമ്മീരശരമൂഢൻചൊയ്തൊരു
നിന്മയ്യാളംകേട്ടുന്നതരുൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധർമ്മാത്മജനിദമരുളിച്ചെയ്തു
"കർമ്മവിരോധിതയ്യോകഷ്ടം
അനുജന്യുകോദര!വീരധനഞ്ജയ!
ക്ഷണമാമരുടെവിധമതുകേട്ടോ?
മുനികണ്ണുകളാൽക്കൊണ്ടചെവ്വാൻപു-
രിനിയൊരുതാപസമരുളുകമാരാ!
കുണ്ഠനാകിയകടിലാധമനരുടെ
കണ്ണുമകണ്ണുകോരുമതാംഗദ-
കൊണ്ടുമഠിച്ചുമുടിച്ചുമുരിച്ചുട-
നിണ്ടലവക്ഷമിരുട്ടിക്കേണം."
ഭൂമിപാലനുടെകല്പനകേട്ടഥ
ഭീമസേനനതിഭീമശരീരൻ
താമസനാരഹിതംകരസീമനി
ഭീമമാംഗദയെടുത്തുപിടിച്ച-
ജ്യേഷ്ഠനെത്തൊഴുതുതാപസലോക-
ശ്രേഷ്ഠരോടുസഹായത്തുടങ്ങി.
"ദുഷ്ടനാകിനനിശാചാരനൊങ്ങട!
നഷ്ടമാക്കുവനാശ്രമംതവവിഗ്രഹം"
ഇത്ഥമങ്ങിനെപറഞ്ഞുതിരഞ്ഞുട-
നെത്തിരാക്ഷസനിരുന്നൊരുടിക്കിൽ
ആശയേകപടമേറിനകിമ്പി-
രാശരാധമനടുത്തുതടുത്തു
മീശനിന്നഗ്രവിറച്ചുകരത്തിൽ
പാശമേന്തിയുതാതനതുല്യൻ
കണ്ണുരണ്ടുമെരിക്കുന്നൽപോലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചണ്ഡകോപമൊടുക്കുടെയടുത്താൻ
"പൊണ്ണനായമനുജാധമനിന്നുടെ
മുണ്ഡമിന്നുടനടിച്ചുപൊടിച്ചൊരു
പിണ്ഡമാക്കിചിരവോടതുപിന്നെ
ഖണ്ഡഖണ്ഡതരമാക്കിവനങ്ങളിൽ
മണ്ണിലിട്ടടനരുട്ടുവതിന്നൊരു
ണ്ഡമില്ലിഹനമുക്കു നരാധമ!
നില്ലെടാനിശിചരന്നരണ്ണതട-
വില്ലെടാതവവധംപുനരിന്നിഹ
നില്ലെടാസപദിചെയ്കുവതിന്നൊരു
കില്ലെടാനഹി നമുക്കുമഹാശം!"
ഇത്ഥമുള്ളരജനീചരവാക്കുക-
ളുദ്ധതംസപദികേട്ടവുകോദര-
രുത്തരംവചനമിത്തരമവനൊട്ട
സത്വരംപരമുരത്തുകരുത്തൻ
"തടിയാനില്ലെടമുടിയാനിന്നുടെ
തടിതടുത്തുമുടിപിടിച്ചിഹ
പൊടിപെടുത്തുപൊടിയിലിട്ടിഴച്ചുഥ
തുടുതുടുത്തകടുനിണത്തിലിട്ടട-
നടിപെടുത്തുപൊടിപെടുത്തുവലിയൊരു
വടിയെടുത്തുതടിതടുത്തുകൊല്ലുവ-
നടിയിടിവടിപൊടുകടിപിടിപൊടിവതി-
നടവുകളുടയൊരുപടുതരകരബല
ഭീമനായഭീമസേനനഹമിഹ
മാമുനിവൃധൂമകേതുവാകിന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യാമിനീചരാശരാധമാഭവാൻ
നാമശേഷനാമശേഷകണ്ഡക.''

ലക്ഷ്മീതാളം.

കിമ്മീരാകൃതിസാരാകിംമേഷിഷമം ഭോരതവനിധനേ
ദുർമ്മൂഢാദുരിതോഡാദുഷ്ടാദുരടാദുരാശകുലഖേടാ
നിസ്സാരാനിശിചാരാനിന്നെക്കൊലചെയ്യുനേഷകുശലം
(ഞാൻ
വന്നാലുംപൊരുതാലുംവനോർനഗരേവസിക്കുമധുനാനീ
ഗവ്വാലേഗദയാലേതല്ലിത്തരുസാതകത്തുതടിയെല്ലാം''

മ്മ്മതാളം.

ധർമ്മാത്മജസഹജൻതന്നുടെവാക്കുകൾകേട്ടതുനേരം
കിമ്മീരനിശാചരനാശുകയത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
'ദുർമ്മാനുഷനില്ലെടനിന്നുടെചികൃതികൾപോരുംപോരും
ദുർമ്മോഹവിധങ്ങളരത്തതുമതിമതിമാനുഷമൂഢാ
പിടിയാത്തൊരുതടിയൻവന്നിഹകടുവാക്കുകൾപറയു
(മ്പോൾ
ആടിയാത്തവനതിപിടിഭോഷനതങ്ങിനെവരുമാറില്ലാ
കടിയാത്തൊരുപട്ടികരച്ചാലാക്കുംഭയമില്ലശഠ
മടിയാതിനിനിന്നെവധിച്ചുമറിച്ചുമതിയാവുള്ളൂ
വാഭൂവിപലകായുംകനിയുംതിന്നുവിശന്നനടക്കും
മുനികടമൊഴികേട്ടുഞെളിഞ്ഞുപുറപ്പെട്ടവനതിഭോഷൻ
മനുജകുലമടിച്ചുപൊടിച്ചുമുടിച്ചുനിശാചരവീര-
ന്നുതവമനുതാഴിലുടിച്ചുരുമടമേതുവിരതമതാക്കും
രാവണനെന്നൊരുരാകതഖെനവനെക്കേട്ടിട്ടില്ലേ
കേവലമവനുക്കാളതിശയമുണ്ടുനമുക്കെന്നറിക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രാഘവശരമേറുമരിച്ചിതുരാവണനതിവിടഭോഷൻ
ലാഘവമിടമവനെപ്പോലെനമുക്കഭവിഷ്യതിയുമില്ലാ
മർത്ത്യൻമേലക്ഷണസാധനമവികലമവനുടകയ്യാൽ
മൃത്യുഭവിക്കില്ലനമുക്കുപിരവൊടുബാധിച്ചാലും
പത്തുമുഖവുമിരുപതുകൈകളുമുള്ളൊരുതടിയൻകമ്പം
ചന്തുമറിഞ്ഞുല്ലോരാവണനെത്രയബുദ്ധക്കാരൻ
ആത്തൊഴിൽപുനരിവനൊടുകൂടുകയില്ലെടനില്ലെടനേരേ
സത്വരമൊരുമലപോൽനിന്നുടലിന്നുടനിടിപാടിയാക്കും'
ഇത്തരമതിജളതപറഞ്ഞൊരുവന്നരമങ്ങുപറിച്ചു
ചിത്തഭയംകൂടാതവിലംനോടുപടസ്സുതുടന്നാൻ
"രാവണനെക്കാൾബലവാൻ വിയെന്നുപറഞ്ഞതുകൊള്ളാം
രാവണനൊരുപുലിയെപ്പോലൊരിപുനരലിയെപ്പോലെ
ആടുംപുനരാനത്തലവനുമൊരുവിധമെന്നതുവരുമോ
ചാടുന്നകുരങ്ങുംസിംഹവുമൊരുപോലെന്നുംവരുമോ
നിശിചരകുലകീടകനാകിനനിന്നുടെ ദുസ്സാമർത്ഥ്യം
ശശികലനുപസോദരനാകിനമാരുതസുതനൊടുകൂടാ
ണകരാക്ഷസവധവുംധടിതിഹിഡിംബനിശാചരവ
(ധവും
പ്രകടതരംചെയ്തവനഹമിഹദുഷ്ടമതിമാരുതിഭീമൻ
മാമുനികളെവന്നുചതിച്ചുവധിച്ചുമടിച്ചുനടക്കും
യാമിനിചരവിരുപൊടുപടപൊരുതിടുകവാടുകവേണ്ടാ
നാമിനിമുനികണ്ടകനാകിനനിന്നെവധിച്ചുടനധുനാ
ഭൂമിതലസുഖത്തെവരുത്തുവനുദ്ധതനുദ്ധവിരുദ്ധൻ"
തങ്ങുലിതിഭീഷണഭ്രുഷണരോഷണഘോഷണരോടേ
സംഗരമവരങ്ങുതുടങ്ങിനാടുടിടിഗഗനമശേഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യുംഗതരുരുങ്ങൾപിടിച്ചുപറിച്ചുപൊടിച്ചുമുടിച്ചും
ങ്ങംഗമഥപിടിച്ചുവലിച്ചുതടുത്തുപിടിച്ചുമടിച്ചും
തല്ലുകപുനരുന്തുകമാന്തുകതള്ളുകകിള്ളുകതമ്മിൽ
പല്ലുകടിച്ചിടുകമാടുകതുട്ടുകമുട്ടുകവിവിധം
കല്ലുകൾ ചിലപുല്ലുകൾകാടുകൾമാടുകൾകോടുകളെല്ലാം
തല്ലിയൊടിച്ചിടിപൊടിയാക്കുകതങ്ങളിലിങ്ങിനെയുദ്ധം

ഓലുങ്ങിശൈലവുംതോട്ടം
കലങ്ങിഭ്രചക്രവാള-
മടങ്ങിമൃഗസഞ്ചാരമടങ്ങി
വൃക്ഷങ്ങൾകാറ്റിലടിച്ചും
തങ്ങളിലെത്തിപ്പിടിച്ചും
ക്ലേശലില്ലെന്നനടിച്ചും
പല്ലുകൾകൊണ്ടുകടിച്ചും
പാരാതെചോരകുടിച്ചും
യുദ്ധംചെയ്യുന്നകരുത്തുള്ള

കിമ്മീരനെത്തരത്തിൽതാഡനംക്ലൃപ്തി
വരുത്തിപ്പാകംവരുത്തിനിരത്തിക്കള്ളന്റെകായം
കരത്താൽപിടിച്ചിഴച്ചുമരത്തലടിച്ചുകൊന്നു
മരുത്തിന്റെപുത്രൻമോദംവരുത്തീതാപസന്നാക്കും

ഉത്തുംഗാചലമെന്നകണക്കെ
ചത്തുമറിഞ്ഞൊരുനാകുതഞ്ചൊന്നോടെ
ശവമതുതിന്മാൻവന്നുനിറഞ്ഞൊരു
ശിവ!ശിവ!ശിവകടുകൂട്ടമസംഖ്യം
പക്ഷികളുംപട്ടികളുംകുറുനരി-
ക്കൂട്ടികളുംകാക്കകളുംകലശലു്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങിനെകിമ്മീരാശരനിധനവു-
മങ്ങുകഴിച്ചുവുകോദരവീരൻ
താപസവരരുടെതാപംതീർത്ഥ
ഭൂപതിവരനാംധർമ്മാത്മജനുടെ
പാദസരോജംചെന്നുവണങ്ങീ
കേവലമരിവധമങ്ങറിയിച്ചു
മോദമിയന്നൊരുധർമ്മാത്മജനും
സോദരനെപ്പരിചാട്ടുപുണർന്നു
വേദിയതെല്ലാംബ്രഹ്മവിധമാശീ-
ർവ്വാദവുമേകിസുഖിച്ചുവസിച്ചു.

കിമ്മീരവധം കാട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൭ ഐരാവതപൂജ.

വെള്ളിക്കുന്നിൽപള്ളിവസിക്കും
പള്ളിപ്പുരമേശ്വരനുംതന്നുടെ
പിള്ളഗണേശനുമുമ്പിലമ്മയു-
മുള്ളുതെളിഞ്ഞുവസിച്ചീടുമ്പോൾ
ഉള്ളിലഹന്തിതിതള്ളിനിറഞ്ഞുട
ഉള്ളുനടിച്ചുതിരിച്ചുധരാശൻ
വെള്ളംചൂടുംപരമേശ്വരനുടെ
പള്ളിക്കാലിണതൊഴുതറിയിച്ചു.
"കേള്ളമതല്ലിഹനമ്മുടെനാഗമേ
പള്ളിവിരുന്നിനെഴുന്നരുളേണം
ഉണ്ണികൾഭ്രതാദികളുംചെന്നാൽ
ഭണ്ഡനമഹിമഹിവിരൊടുവരണം;
ഉണ്ണിഗണേശനുവയർനിറയോളം
കണ്ണുമടച്ചമൃതേത്തുകഴിക്കാം"
ധനപതിതന്നുടെവചനംകേട്ടു
പനിമതിചൂടുംപരമേശ്വരനും
കനിവൊടിവൻറെയഹമതിതീർപ്പാൻ
പണിചെയ്യേണമിതെന്നുമുറച്ചു
വേണമിതെന്നാൽവരുവൻനാമിഹ
കാണിയുമില്ലിഹമടിയെന്നരുളി
ഗണപതിതന്നുടെ കുമ്പതലോടി
ക്ഷണമൊടുമുന്നിലയച്ചുമഹേശൻ
ഗണപതിയുംധനപതിയുംചൂടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനിവൊടുതൊഴുതിട്ടാപ്പുനടന്നു;
ഗണഗണമിയലുംപുരമതിലെത്തി
ഗണപതിപൂജയ്ക്കാശുമുതിർന്നു,
വലുതായുള്ളൊരുപലകയതിന്മേൽ
വടിവൊടിയത്തിഗ്ഗണനാഥനെയും
വിരവൊടുധനപതിവിശറിയെടുത്തു
വിരുതൻഗണപതിയേയഥവീശി
തെളിവേറിടുംപൊൻകിണ്ണത്തിൽ
തെളുതെളെനല്പോരെണ്ണയെടുത്തു
പിള്ളേർവന്നിഹമെല്ലെത്തെപ്പി-
പ്പുള്ളൊരുകൌതുകമെന്തുരചെയ്വൂ
വലിയൊരുകണ്ണടയവുംമൂക്കും
വെളുവെളെമുഖവുംകമ്പുടമെല്ലാം
എണ്ണയൊലിപ്പിച്ചയ്യോശിവശിവ
കണ്ണുംചിമ്പിപ്പിച്ചതുനേരം
താളിയുമിഞ്ചെകാഞ്ഞൊഴിപ്പിച്ചി-
ട്ടാളികളാൽബതസ്നാനംചെയ്തു
കാലുംകഴുകിച്ചാദരവോടെ
നാലിനകത്തൊരെടുത്തുതളിച്ചു
മണ്ഡലവുംതേച്ചിലയുംവച്ചുക-
മണ്ഡലുജലമതിടത്തുംവച്ചു
പൊന്നുവിളക്കുകൊളുത്തിപ്പുരിചൊടു
മുന്നിൽവച്ചിട്ടാദരവോടെ
ഇലയുടെയരികെപലകയുമിട്ടു
വലിയൊരുഗണനാഥനെയുമിരുത്തി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജലഗന്ധാക്ഷതധൂപംദീപം
കുസുമംചന്ദനമിവകളഞ്ഞു
മെല്ലെയിലയ്ക്കുജലാദികൊടുത്തു
നല്ലൊരുചോറുംകടലീഴ്ക്കുവും
നറുനെയ്വടകയൊക്കെവിളമ്പി
ക്കൂടിനീർവീഴ്ത്തിക്കനിവൊടുക്കൂട്ടി
അമ്പൊടുഗണപതിതന്നുടെമടിയിൽ
കുമ്പയൊരുക്കീട്ടണയ്ക്കുടങ്ങി;
ഝടിതിചിളമ്പിനവിഭവമതെല്ലാം
ഝടഝടനെന്നമുതേത്തുകഴിഞ്ഞു
തെരുതെരെയായതുകണ്ടുവിളമ്പീ-
ട്ടരുതരുതെന്നരുളാശ്രുതുടങ്ങി
കോരികവെച്ചുവർവട്ടിയെടുത്ത-
ച്ചോറുകൊണ്ടുവിളമ്പുതുടങ്ങി
ചട്ടമിതാന്നുപകൻറ്റുകണ്ടവർ
വട്ടളമാശ്രുചരിച്ചുവിളമ്പി
തുമ്പിക്കരവുംപൊക്കിപ്പരിചോടു
വൻപൻവായിപിളർന്നുവശായി;
ചെല്ലുന്നവരവർചോറുംകറികളു-
മെല്ലാംതൊള്ളയിലിട്ടുതുടങ്ങി;
ചോറുതൊടങ്ങികറിയതൊടങ്ങി
വീരൻധനപതിയൊന്നുനടുങ്ങി;
വച്ചുരുചോറുംകറികളുമെല്ലാം
കൊച്ചുഗണേശൻകൊറുകഴിച്ചു:
കലയതെടുത്തുകുടഞ്ഞുവഴങ്ങാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുലയുടെകൂടെയതൊക്കെയൊടുങ്ങി
പച്ചക്കായുംപപ്പടവുംപല
പച്ചക്കോപ്പുകളൊക്കെയൊടുങ്ങി;
തൈരതൊടുങ്ങിമോരതൊടുങ്ങി
നെയ്പരംകുംഭവുമൊക്കെത്തിന്ന
ഉപ്പുംമുളകുംചവ്വുംചിപ്പും
ക്ഷിപ്രംഗണപതിയപ്പടിതിന്ന
ഉള്ളതശേഷമൊടുങ്ങീട്ടവനുടെ-
യുള്ളിലൊരാധിവളർന്നവശായി;
കാറക്കൊമ്പനുകൊറുമുഴുക്കാ-
ഞ്ഞേറാറംകോപിച്ചെഴുനേറുടനെ
മുൻപിലിരുന്നവിളക്കുവിഴുങ്ങീ,
ചെമ്പുകളങ്ങുതേത്തുതുടങ്ങീ
ചട്ടകവുംപലകുട്ടകവുംചില-
വട്ടികളെന്നിവയൊക്കെവിഴുങ്ങി
മുരളിനടന്നങ്ങുരുളിവിഴുങ്ങി-
ട്ടതിരുചിയോടരകല്ലുവിഴുങ്ങി
കട്ടോടങ്ങളുലക്കയുമീവക-
പാത്രംശാലയുമൊക്കെവിഴുങ്ങി
ആത്തിപെരുത്തുസഹിക്കരുതാഞ്ഞി-
ട്ടൻപിനൊടൊത്തൊരുതൂണുവിഴുങ്ങി
സതപരമങ്ങുനെടുനുരയുണ്ട
തൃപ്തിവരാഞ്ഞുഗണേശസ്വാമി;
കണ്ടതശേഷവുമുണ്ടിട്ടംബത-
കൊണ്ടുകൊണ്ടായെന്നാധ്വരമെയ്യ്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധനപതിതാനുമൊരാധിമുഴുത്തു
മനമതിലോർത്തു ഗിരീശനെയുടനെ
ഹരഹര! ശിവശിവയെന്നുവിളിച്ചു
പരവശനായിനടന്നുതുടങ്ങി.
ഒറ്റക്കൊമ്പൻപിന്പേചാടി
തെറ്റെന്നോടിച്ചെന്നുമഹേശൻ
തന്നുടെയടിമലർവിണവണങ്ങി
ഖിന്നതവന്നതുതൊഴുതറിയിച്ചു:—
"ഗണപതിയടിയനെയുണ്ണംമുൻപേ
ഗിരിമകൾപതിരക്ഷിക്കണം
പാത്രാപാത്രമിതോർക്കാതെന്നുടെ
പാത്രാദികളുംതിന്നുഗണേശൻ.
ആരുതരുതെന്നുവിലക്കീട്ടുമിനി
കരുപിടിമലരുകൊടുത്തുമഹേശൻ
മതിമതിയെന്നരുൾചെയ്തതുകേട്ടു
തുരുതുരുയെല്ലാം ഛർദ്ദിതുടങ്ങി
നെടുതായുള്ളനെടുമ്പുരമുൻപിൽ
ചടുലടയങ്ങുതെരിഞ്ഞുഥവീണു
ഉണ്ടതുപോലെക്രമത്താൽതുണ്ണം
തണ്ടെന്നീവകകണ്ടുതുടങ്ങി
ചെമ്പുംവാഴ്പുവിളക്കുംപലവക
വൻപനുമാശ്രുവഴിച്ചാനഖിലം
എണ്ണവുമേറുനടന്നാനങ്ങൊരു—
വണ്ണംധനപതിതലയുംതാഴ്ത്തി;
ഇത്തരമുള്ളൊരുഗണപതിഭഗവാ—
നിന്നിതിനൊന്നുതുണച്ചീടണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കളഭാസ്യൻഗണനായകനെന്നുടെ
കളഭാഷ്യത്തിനുതുണയായ്വരണം
കളഭാഷിണിവാണിയുമെൻനാവിൽ
കളമാംവണ്ണംവിളയാടേണം;
പ്രളയപയോധിയിലിളകിമറിഞ്ഞഥ
തെളിതെളവരുമൊരുതിരമാലകൾപോൽ
ഇളകിവരേണംവാക്കുംപടുതയിൽ
ഇളകാതൊരുഹൃത്കൃപയൊടുകൂടെ;
തെളിയണമാത്മജ്ഞാനമതിന്നായ്
തെളിവൊടുഞാനിതവന്ദിക്കുന്നേൻ
കന്തിയിരിക്കുമിടത്തുംപടിയേ
സന്തോഷത്തൊടുവിപ്രന്മാരും
ഗന്ധാരിയെപാനിച്ചീവണ്ണം
ഛന്തപറഞ്ഞുരസിച്ചുനടന്നാർ
സദ്യാഘോഷമുരന്തന്നേധ്വത-
രാഷ്ട്രക്കില്ലൊരുലുബ്ധൊന്നിന്നും
സൂപട്ടെട്ടുലഭിച്ചുതുസുബലജ-
പോവ്വട്ടസ്ഥനിമൂലന്തന്നെ
പേവട്ടച്ചാറൻശകുനിക്കും
ഈവട്ടംചേന്നിട്ടില്ലൊട്ടും
നാലുംരണ്ടുംഗതിയെന്നവരും,
മേലൊടുഗാന്ധാരിയുമരചെയ്തു
എട്ടുംപത്തുംചെയ്യണമായതി-
നൊട്ടുംസംശയമില്ലെന്നവളുടെ
നെഞ്ചുകൊണ്ടിട്ടൊട്ടുലഭിച്ചുതു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിഷ്ടന്നാരെ!ബോധിച്ചാലും
ഭാഗ്യവതീഗാന്ധാരീയവളുടെ
യോഗ്യതമറന്നാക്കള്ളനിനച്ചാൽ
അല്ലേനമ്മുടെകന്തികണക്കിനി-
യില്ലേനാളയുമിങ്ങിനെപൂജാ!
അല്ലേപാണ്ഡുമഹീപതിതന്നുടെ
വല്ലഭയെന്നിവളെന്നറിയേണം
പാതിരാജ്യത്തിന്നവകാശികൾ
ബോധിച്ചാലുംധർമ്മസുതാദികൾ
നാളെത്തന്നെപൂജതുടങ്ങും
നാമെല്ലാംപോയീടരുതിന്നു
കോളപ്പൂവുംകോശ്യാപ്പുള്ളി;
വാളക്കോടുംവള്ളിക്കോടും
കൂടെക്കോരിച്ചെന്നിട്ടിപ്പോൾ
കന്തിയൊടുംചോദിച്ചറിയേണം
ആരെല്ലാംസദ്യസ്സുശ്രമിപ്പാൻ
സംഘക്കാരുനിന്നീടേണ്ടു
നാളെത്തന്നേയുണ്ടോയെന്നും
നല്ലപ്പോഴേയാവോയെന്നും
സൂപട്ടെന്നുലഭിക്കുമിതെന്നും
ബോധിച്ചല്ലോപോകണമെന്നും
അന്തണഭാഷിതമേവംകേട്ടഥ
ചിന്താപരവശയായിവണ്ണം
നിനയ്ക്കിലിനിക്കപ്പോകണകൂരാജ്യത്തിന്നു
ഇവർക്കുകൂട്ടിനിടെകണക്കുള്ളവകാശം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊടുക്കുന്നതുംതിന്നുകിടക്കുണ്ടവർക്കിപ്പോൾ
അടക്കംനാട്ടുമായിനമുക്കി പ്രകാരമായ്
വിധിക്കുംനേരില്ലാതെയിരിക്കുംകാലത്തിങ്കൽ
ഇരിക്കേക്കാളുംനല്ലുമരിക്കുസുകലക്കും;
ഭുജിക്കുംചെയ്ക കർമ്മംമരിക്കുംപിന്നെവന്നു
പിറക്കുംമുന്നേക്കർമ്മംഭുജിക്കുമിപ്രകാരം
വചിക്കുന്നതുംനേരായിരിക്കിലിനിക്കിതു
വരുവാൻസംഗതിയുംചരികയില്ലാഞ്ഞുല്ലോ.
എന്തീശ്വര!ഞാൻമുന്നേജന്മനി
ഹന്തമഹാപാപംചെയ്തിട്ടാ
കാന്തൻമൃതനായിങ്ങനെയുള്ളൊരു
സന്താപങ്ങൾഭുജിച്ചീടുന്നു?
ഭർത്താവുള്ളുന്നിങ്ങിനെയൊരുവൻ
വൃത്താന്തംപോലുംചൊല്ലീടാ;
വൃദ്ധൻപൂവ്വജനുംപടിക്കും!
പൃഥ്വീപതികളുമെന്തുരചെയ്വൂ!
ആവകയെന്തുപറഞ്ഞിട്ടിപ്പോൾ
ഈവിധമായ്വന്നതുവിധിവിഹിതം
ഹാവിധിയോമമകർമ്മഫലംകിമു
ദൈവത്തിന്നുതകില്ലാതായോ?
ഈവിധമപവാദംകേട്ടാലി-
ജ്ജീവസുധാരണമെങ്ങിനെശിവശിവ!
നാരായണനരകാന്തക!വിഷ്ണോ!
നീരദസന്നിഭ!പാരിജനാഥാ!
രോഹിന്നാഥാരംനീയല്ലാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താരും നഹിനരസിംഹശരീരാ!
ഏകാദശിതിരുവോണംരോഹിണി
തിരുവാതിരകാത്തികവ്രതമിങ്ങനെ
ശിവരാത്ര്യാദികളുപവാസിച്ചതു
വിഫലമതായ്പോയോമുകിൽവണ്ണാ!
കരുണാകരകമലാവല്ലഭ! ജയ
ധരണീധരഭരണാ! സർവ്വേശാ!
തിരുമലരടിയെന്യേമറൊരുഗതി
കരുവക്കും നഹിസുരമുനിവന്ദ്യാ!
സൃഷ്ടാസൃഷ്ടിപ്പതുനിൻകരുണാ-
പുഷ്ടാതനൊടന്ദേഹംനഹി
മട്ടലർശരവൈരിയുമിന്നിപ്പോൾ
മറവില്ലെന്നുമഹത്തുകൾപറവൂ
ധൃഷ്ടതഭാവിച്ചമരേന്ദ്രൻതിവി
പുഷ്ടാടോപംമൌഢ്യതഭാവി-
ച്ചിട്ടുഞെളിഞ്ഞതീടുന്നതുനിന്നുടെ
പുഷ്ടകൃപാബലമല്ലോപാരി
വട്ടിക്കുടവയറച്ചാർകുബേരൻ
മൌഢ്യതയുംനിൻതിരുവുള്ളമത്രേ
അന്തകനുംതവകരുണാശക്ത്യാ
ഹന്തകഴിച്ചീടുന്നനിതാന്തം
എന്തീകുന്തിപിഴച്ചതുനിന്നുടെ
ചെന്താമരനയനാ! നരകാരേ!
അവളുടെമക്കളുമെന്നുടെമക്കളു-
മവകാശംകൊണ്ടൊരുപോലിവിടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇവരുടെഅച്ഛൻമൃതനായതിനാൽ
അഹമിതിപിടിയാത്തവളായ്വന്നു
അതിബാലന്മാർമിറികിൻമുട്ടുക-
ളിവരുടെഭാഗ്യംപോരായ്കയ്യത്രേ
അവനീശൻമൃതനായതിനെന്തിനു
പഴുതേഞാൻദുഃഖിച്ചിടുന്നു!
മായാമാനുഷനാകിയകൃഷ്ണൻ
ആയവനുടെകൃപയുണ്ടെന്നാകിൽ
ആയതുസാധിപ്പാൻഞാനോമതി-
യായേക്കാമിക്കാലംതന്നു
പണവുംഭണ്ഡാരംകരികോലം
പടയുംനാടുംപാടേയവക്കായ്
കടികടമാടവുമോട്ടുപ്പാത്രവു-
മുടനുണിപഴയതുമായിനമുക്കു
കൊട്ടണമുണ്ടോട്ടേപാണ്ഡവരും
കൊട്ടണമതുവേണ്ടാതെന്നാലും
ഇഷ്ടംദുഷ്ടോധനനുനുറുങ്ങരി
എട്ടുനുറുങ്ങായവയ്ക്കുവേണ്ടു
കൊട്ടുവതിന്നിമ്മക്കളെയെല്ലാം
യഷ്ടിയുമായിനടക്കുംശകുനി
വിദുരരുഗംഗാത്തനയമൊഴികേ
വിരുദ്ധക്കാരേയുള്ളിവിടത്തിൽ
കരുവരുമില്ലനമുക്കെന്നായി
അരുമയിതെന്നിപിടെസ്സാധിപ്പാൻ
ഇത്തിരിയെല്ലാമുണ്ടുനമുക്കു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്പോന്നുംപൊടിയുമെടുപ്പാനിന്നും
കിംഫലമിതുസാധിപ്പാനെന്നാലും
എൻപിള്ളകളുംമതിയാകാതാന്
ശരണാഗതവത്സല! ജയ!ശൌരേ!
ശാർങ്ഗായുധശാശ്വതഗോപിന്ദ!
എന്നുക്കാഹാരംമറി-
ല്ലിമ്മഹിയിങ്കലിതതിനിതതൊഴുതേൻ!

നിറച്ചീവണ്ണംചിന്തിച്ചഴുതുകന്തിയപ്പോൾ
ഗമിച്ചുധർമ്മജനുംഅനുജന്മാരുമായി
എടുത്തുഭീമനൊരുകരത്തിൽചോറുമറ്റു-
കരത്തിൽപ്രഥമനുംകലത്തിൽപകന്നിട്ടു
കടത്തിൽദധിതുക്കിഎടുത്തുകിരീടിയും
എടുത്തുമാദ്രിജരുംകരത്തിലിവമറും
നിരത്തിവച്ചമ്മയെവിളിച്ചുമ്മാനായപ്പോൾ
മരുത്തിൻമകനതികരുത്തനായഭീമൻ.

"അമ്മേ!അമ്മേ!വന്നാലുംതവ
ഉമ്മാനെന്തൈകിക്കുന്നു?
ചെമ്മേചോറുംകറികളുമെല്ലാം
ചേലൊടുകൊണ്ടന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ;
ഉമ്മിണിയല്ലമ്മേപരമാന്നം
തിമ്മാൻപട്ടർവിളമ്പുകമൂലം
അമ്മേയുണ്മാൻവരുവാറായെ"-
ന്നമ്മാരുതനായൻപറയുമ്പോൾ
അമ്മാൻമിഴിയാലുഴിയുകയുമിയു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മശ്രുപൊഴിച്ചുഥമുക്കുപിഴിഞ്ഞു
അമ്മുഴുമതിമുഖവുംബന്ധൂകം
ചെമ്മേകുമ്പിടുമധരോഷ്ഠങ്ങളു-
മാമരാടിച്ചിതുകരകമലത്താൽ
ടിർഘശ്വാസത്തോടുംക്ലടെ;
അമ്മേയീവണ്ണംകണ്ടപ്പോഠം
അന്തകസൂതനുംചിന്തതുടങ്ങി;
അന്നേരംഭീമനുമജ്ഞാനനും
ആദരവോടുപറഞ്ഞാനേവം
"എന്താണമ്മയുംജ്യേഷ്ഠനുമിങ്ങിനെ
ഹന്തതുടങ്ങിടുന്നതുകഷ്ടം!
അയുതഗജാധികബലവാനായ്ഞാ-
നനുജനുമായിങ്ങിനെജീവിക്കിൽ
അവരിലുമധികമെശസ്സോടുവാഴുവ-
നച്ഛൻപാണ്ഡുനുപാധിപനാണ്
അച്ഛന്റെകാലത്തിൽസുബലജ-
യിച്ചുകളൊന്നുംസാധിച്ചീലാ
ആശ്രിതഭാവവുമുണ്ടായില്ല-
നയശസ്സുകഠംകേഠപ്പാരായില്ല
അച്ഛൻസപ്തനായെന്നാലു-
മനുഗ്രഹമുണ്ടെന്നാലീഞങ്ങഠം
അച്ഛന്റെപാതിക്കവകാശിക-
ളിജ്ജനമെന്നതുസംശയമില്ലാ;
തച്ഛന്മാക്കതൊഴിഞ്ഞുകൊടുപ്പാ-
നിജ്ജന്മംമൂളുകയില്ലിഹഞാൻ;
അച്ഛന്റെശീലംനന്നല്ലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അജ്ജന്തുഗാന്ധാരീവഷളും
ഇച്ചിച്ചതുറാധിക്കട്ടിപ്പോ-
ളിജ്ജനമിഗ്ഗിപ്രായംവരുവോളം
നൂറിനെയുംകെട്ടിക്കൊന്നെന്നേറ
ഉറമതാംകരകരിശനതീർത്തു
കാറരിന്മകനാഞാനുംജ്യേഷ്ഠനെ
വെറിയൊടേരാജ്യംവാഴിപ്പാൻ!
കൊറവനന്ധൻമുതുപ്രാണിയെനാം
കൊല്ലേണ്ടാഅതുമാനവിരോധം
ഇല്ലൊരുകഥയിന്നവനാലേതും
സൊല്ലയുമില്ലൊരെടുത്തുകിടക്കും;
കറണികുഴൽഗാന്ധാരിയെഇന്നൊരു
വറുകടിപ്പിച്ചീടുകയില്ലാ;
കൊറിനമുട്ടിപ്പട്ടിണിയിട്ട്
ദുഷ്ടതയെന്നുനിനച്ചുകരഞ്ഞേ
തുഷ്ടിവരുമചിത്തതയെന്നതു
ജ്യേഷ്ഠനുമമ്മയുംബോധിച്ചാലും”
ഹരിസമഭുജബലവിക്രമിയാകിയ
ഹരിസുതഗിരമിതുകേട്ടശായാം
ഹരിഹരവിക്രമിയാകിയപാത്ഥൻ
ഹരിഹയസൂനുവുരത്താനേവം;
“കടുകിനൂറുപോരെങ്കാടക്കംരാജ്യംവാഴ്വാർ
മിടുക്കില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ലകിടക്കുന്നീവണ്ണംനാം
കാടിക്കീഴ്പ്പാടിയേറുകിടക്കുന്നൊന്നഭാവം
നാടിക്കുമവരിപ്പോൾപക്ഷമിക്കുറഞ്ഞൊന്ന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഓടല്ലുയോഗമെത്തിനാടല്ലുളത്തിലെത്തി
ഓടുക്കംനേരംകാട്ടിക്കൊടുപ്പൻളജംബലം
മുടിച്ചകള്ളന്മാരെമുടിച്ചു ചിലതുടെ
മുടിക്കഭംഗമേറിപ്പിടിച്ചുകെട്ടിനന്നാ-
യടിച്ചുകൊല്ലുവാനുമസഹ്യമഗ്രജനും
വടുതപമോടുഞാനുംമുടിപ്പൻരിപുക്കളെ"
മക്കളുടെഗിരമേവംകേട്ടകുന്തിതാനും
ചിക്കനെമോരാശ്രുപൊഴിച്ചുകനിവോടെ
ദുഃഖവുമടക്കിചെന്നുതുക്കെകഠംകൊണ്ടുപ്പോം
മക്കളെയനുഗ്രഹിച്ചുഗൽഗ്ഗദവണ്ണാ
ദുഃഖകാരണങ്ങളൊക്കെഅക്കരിനടയാം
തൽക്ഷണംചൊന്നതുകേട്ടുഫൽഗ്ഗുനനുംചൊന്നാൻ
"ധിക്കരിച്ചപൂജയിതുദുസ്സരമിതല്ലോ;
മുഷ്കരമായൊരുകർമ്മംഅമ്മബോധിക്കേണം
അക്കരീശനെയിവിടെയിക്കിരീടികൊണ്ടു-
ന്നിക്രിയകഴിപ്പനഹംമൽഗിരീശനാണേ
പുഷ്കരലോചനൻടെഉൽക്കടഭയാൽഭ്യാമ..
പുഷ്കരചാരികളോടുംശക്രനെവരുത്തി
സച്ചിവിലാസിനികളാലിഗ്രഹമലംകൃ-
ത്യാഗ്രഭക്കുകഠംമൃഗഭക്കുകളെയാക്കി
സച്ചിവാസികളെക്കൊണ്ടുകുതുമൊക്കി..
ച്ചിഗ്രഹേകഴിപ്പൻസഭ്യഇക്കിരീടിനാളെ;
അമ്മനമരേശൻപാണ്ഡുവാകുമച്ഛനോടും
ഇമ്മയിൽവന്നിവിടിരുന്നിജ്ഞാവുമായി
മജ്ജനഭോജനനിദ്രാസക്തരായിരുമാളാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാനമോടുംഐരാവതപൂജകഴിപ്പിച്ചു
വേണ്ടുവോളംധനംചാരിക്കോരിവിപ്രന്മാക്കും
കൊണ്ടുപോവാൻകൊടുപ്പിച്ചാനൊണ്ടിനിക്കശക്തി,
ശണ്ഠികൊണ്ടുകൊണ്ടുള്ളോരാനയല്ലോപൂജി-
ച്ചുണ്ടർകോനോയും ആനയുമിങ്ങുവരുത്തീട്ട
രണ്ടുനാലുദിനംകഴിയുന്നതിനുമുൻപേ
ഇണ്ടലെന്യേസാധിപ്പുൻഞാൻ
കണ്ടുകൊൾകെൻറമ്മേ
ഉണ്ടുകൊണ്ടാലുമിതുകൊണ്ടുണ്ടാകേണ്ടതാപം
കണ്ടുതടകെവെടികമ്മേ!ഭണ്ഡനമസ്കാരം;"
ഫൽഗുനഗിരിവണ്ണംകേട്ടകന്തിതാനും
ഫൽഗുപരിതാപയായിസൽഗുണിനിവേഗാൽ
ഭക്ഷ്യംഭോജ്യഖാദ്യപേയാദങ്ങളെല്ലാമൻപാൽ
ഭക്ഷണംശിക്ഷയിൽത്തന്നെതൽദിനംകഴിച്ചു;
ദക്ഷനാമർജ്ജുനൻസഹസ്രാക്ഷനായിക്കൊണ്ടു
ശിക്ഷയിലൊരുസന്ദേശപത്രികഎഴുതി
തൽക്ഷണമൊരമ്പുംകോലേകെട്ടിവില്ലുംപൂട്ടിത്തൊട-
ത്തക്ഷിതിയിൽനിന്നുമേൽഭാഗത്തയച്ചരുളി;
ബാണവുമാനേരംജഗൽപ്രാണവേഗംഗമിച്ചുഗിർ-
വ്വാണലോകംപ്രവേശിച്ചനരമരാധിപനും
ഉണ്ണമെല്ലാങ്കഴിച്ചുടനോണശാബാക്ഷികളോടു
ചേണുവിളിച്ചിടുകയുംവീണവായിച്ചിടുകയും
തിത്തിയിൽസ്വരംവിളിക്കുമട്ടുകാരൊത്തുകയും
നൃത്തുകീജനം വിവിധനൃത്തനകൌതുകത്തോടും
ഉത്തമനാംനാരദനുംതുംബുരുവുംകയ്യിടിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുദ്രവീണതംബുരുതോളത്തുവച്ചതികുതുകം
കൂത്തുകണ്ടുരസിച്ചുംമുദ്രാവുകൊണ്ടുസമ്മാനിച്ചും
തത്രമദ്ധ്യേമദ്ധ്യേസൂത്രാമാവിനെനോക്കിച്ചിരിച്ചും
വൃത്രവൈരിതാനുമേറുംസുപ്രമോദംകലർന്നതി
സ്വസ്ഥനായിസിംഹാസനേഇത്തിരിനേരമിരുന്ന
പുത്രനാമജ്ജൂനനെയ്ക്കൊരസ്ത്രവുംപത്രികയുമായ്
സൂത്രാമാവിൻനേരമടിയിൽവന്നിരുന്നനേരം
ചിത്രമിതെന്തെന്നുതൻനേരുക്കരങ്ങൾകൊണ്ടെടുത്തു
പത്രികനോക്കിവായിച്ചുവാചകവുംധരിച്ചുവം
പുത്രവാത്സല്യാതിരേകാലെത്രയുംമുഖത്തുകാട്ടി
പത്രികമാവ്വത്തണച്ചുനിസ്തുലകൌതുകത്തോടും
പുഞ്ചിരിതൂകിമഹേന്ദ്രനുമപ്പോൾ
കഞ്ജഭവാത്മജനോടിങ്ങനരുളി:—
"ഹേഹോനാരദ! വരികരികേയി-
സ്സാധനമധുനാവായിച്ചാലും
ഉവ്വ്യാമികളിഴ്ശിയിരിപ്പിൻ
ഇഴ്ശിയിരിപ്പിൻവാഴ്ത്തുകാരും"
അപ്പോൾനാരദനമരാധിപനൊടു
പത്രികവാങ്ങിയുടൻവായിച്ചു;
"അഗ്രജനായജയന്തൻവായി-
ച്ചുള്ളനെയറിയിക്കേണ്ടമവസ്ഥ
സുബലസുതാതനയന്മാരിപ്പോൾ
പ്രബലംവിദ്യാഭ്യാസേവരുവാൻ
പ്രബലകരീശ്വരപൂജകഴിച്ചു
പ്രബലതയവിടക്കാട്ടീതവരും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉത്സവഘോഷമിവണ്ണന്തന്നൊ
ഉവ്വിയിലെങ്ങുംകേട്ടിട്ടില്ലാ
കുത്സയതിനുണ്ടായിട്ടല്ലതി
ദുസ്സഹമായ്വന്നിതുഞങ്ങൾക്കും;
സദ്യകഴിഞ്ഞാഭ്രസുരവരരും
സദ്യോഞങ്ങടെപടിയേപോന്നോൾ
പരിഹാസോക്തികളിഹവിപ്രന്മാർ
പഥിവിവരിച്ചനടന്നാരേവം;
കുന്തികണക്കിനിയുണ്ടേനാളേ
ഉന്തീശപരപൂജാഭ്രസുരരേ!
ഹന്തപണംവിംശതികിട്ടീടും
പന്തിയിതിന്നില്ലെന്നുംകേചിൽ
ഹന്തന്യപൻ മൃതനാകാഞ്ഞെങ്കിൽ
ആഞ്ഞിനെതന്നേസംശയമില്ല,
ഇത്ഥംമാഗ്ഗികൾപായുന്നതുകേ-
ട്ടുത്തമപംജനനിക്കുംജ്യേഷ്ഠനും
അക്കായ്ത്തിന്നച്ഛൻതന്നെ
അമരവരന്മാരേയുംകൂട്ടി
അക്കരിവരനെയുമിങ്ങുവരുത്തി-
ട്ടിജ്ജപമാശുതുടങ്ങിക്കേണം;
പിന്നെവിശേഷിച്ചുംതാമസിയാ-
തൊന്നിനുപേക്ഷവരാതേകണ്ടു
വന്നീടണമച്ഛൻതന്നേയി-
തൊന്നൊഴിയാതെവഥിപ്പിക്കേണം;
ഇപ്പടികയ്യെഴുതിയയയ്പുമ്പാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദുകുലേശൻപാത്രമൊഴുത്തു;
കുറിവാചകമതുകേട്ടമരേശൻ
കുറവിയലാത്തൊരുപ്രണയത്തോടും
മുറുവാചകമുരചെയ്യാതേതൻ
മന്ത്രികളോടിങ്ങനെയുരുളിച്ചെയ്തു:—
"എല്ലാരുംകേട്ടല്ലോയിതുകൊ-
ണ്ടെങ്ങിനെവേണ്ടുയെന്നതുപാവിൻ
ചെല്ലാഞ്ഞാലുണ്ടുപോരായ്കകൾ
ചെന്നാലുംപുനരങ്ങിനെതന്നെ;
എല്ലാരുംകൂടിക്ലേശിച്ചു്
ചൊല്ലുണമെങ്ങിനെവേണ്ടുവതെന്നും"
അമരാധിപഗിരമേവംകേട്ടി-
ട്ടമരന്മാരും ചിന്തിച്ചേവം
കുമതികൾപലർകൂടിക്കൊണ്ടിരുനെ
നമനംചെയ്തീവണ്ണമുരത്താർ
"ഇന്ദ്രാണീവല്ലഭ!ദേവേന്ദ്ര!
വജ്രാരോർമുദ്രാരാ! ജയജയ!
സന്ദേശത്തിൽകുണ്ടൊരുകാര്യം
സന്ദേഹംതന്നോയാകുന്നു
തന്നേശംഗന്തുംവാഹിയേശ്യം
മന്നേശന്മാരല്ലല്ലൊനാം;
പുനരാരാധിപനമ്മളിലാരാ-
നിന്നോത്തിൽകീഴിൽത്രൈലോകേ
ചെന്നൊരുമത്സ്യനുമായിസ്സഖ്യം
വന്നിട്ടില്ലയുഭാധിച്ചാലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇവ്വണ്ണമാർപലരുണ്ടായിവിടെ
അന്നിങ്ങിനെയിതുകേട്ടിട്ടില്ല"
എന്നാമരന്മാർചൊന്നതുകേട്ടി-
ട്ടിവ്വണ്ണമരുളിച്ചെയ്താനപ്പോൾ
"എന്നാലുത്തരകോസലമായൊരു-
യോദ്ധ്യാവാസികളാകുന്നവരൊട്ടു
വൃദ്ധാരകനാഥന്മാർസഖ്യമി-
ങ്ങനാവഴിപലതുംപറയാമേ!
ആയുമിതുമെന്തിനുപറയുന്നിങ്ങിനെ?
ഇതുകൊണ്ടിപ്പോൾധന്നതുപാവിൻ"
ഇതുകേട്ടവർപിന്നെയുമുരചെയ്തു
"ഇതുഞങ്ങൾക്കൊട്ടുംചേർന്നില്ല;
കണ്ടവരുടെകുറികണ്ടിടുമ്പോൾ
മണ്ടിടത്തുക്കു വരട്ടില്ലോ
അണ്ടർപുരാനങ്ങളുന്നെന്തിങ്ങനെ
ചെത്തണ്ടമായിട്ടുതുടങ്ങി?
പണ്ടേയീകല്പനകൊണ്ടുകല്പാ-
ന്തോണ്ടെഞങ്ങൾക്കൊന്നിൽകായ്കം;
കല്പിക്കുന്നതുകേൾക്കാമിന്നം
കല്പിക്കുംവേലകളുംചെയ്യാം;
കല്പിച്ചൊരുകായ്ത്തിന്നിപ്പോൾ
ഇപ്പടിയെന്നോതേണ്ടനമുള്ളൂ"
എന്നമരന്മാർചൊന്നതുകേട്ട
മന്ദസ്മിതമൊടുശചിയുചൊന്നാൾ
"വല്ലായ്കയുപായത്തിൻ!നിങ്ങൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലായ്മക്കാരാഗ്ഗന്നീടും
സർല്ലോകാധിപനുടെഭാഗത്തു-
മല്ലോയിക്കുറിവന്നതുമിവിടെ;
എല്ലാരുംവിചാരിച്ചാലും
വല്ലഭനിതിനായങ്ങുഗമിക്കും
കുന്തീ!കുന്തീ!യെന്നുനിശായാം
ഹന്ത!കിനാവിൽവിളിച്ചീടുന്നു
എന്തെന്നതുഞാൻചെവിപാത്തപ്പോൾ
ഇന്തെന്തൊരുപുത്രമകൾപറയാവല്ലേ
എല്ലാംകൊണ്ടുംപോകേയാവൂ
അല്ലാതാലുമുരശൻമരണം
വല്ലാതെപ്രാപിക്കുംനാൾമേൽ-
ക്കെല്ലാർക്കുംസങ്കടമുണ്ടാമേ.
പണ്ടുണ്ടോഇരുന്നാർക്കാർക്കും-
നിങ്ങിളയിൽകാമിനിമാരാരാ
രുണ്ടായിട്ടതുമിടെടുണ്ടാച്ചില
ശബ്ദംകളുണ്ടാമതുകൊണ്ടിവിടെ"
ഇങ്ങിനെശകുനിയുരചെയ്തതുകേട്ടി-
ട്ടിരുന്നമവരോടരുളിച്ചെയ്തു
"ഇന്നിതുനിങ്ങൾക്കെല്ലാവേണ്ടം
ചെന്നതിനിക്കംചോടെന്നറിക,
എന്നാൽപോകുന്നില്ലെന്ന"പ്പോൾ
ഇന്ദ്രാദികൾപറയുന്നതുകേട്ട
മന്ദസ്മിതമൊടുനാരദമുനിയും
മറുതരമവിടുന്നരുടനും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നെന്തൊരുകുശൽക്കുട്ടേണ്ടുഞാ -
നിന്നുരമർജ്ജുനനരംഗത്തിലൊരു
ശബ്ദംകൊണ്ടെന്തൊന്നറിവാനൊരു
സംഗതിയുണ്ടാമോഎന്നിങ്ങിനെ
ചിന്തചെറാഞ്ഞുടനോനാരദനും
കൗന്തീസുതരെക്കാണ്മതിനായി
ഹസ്തിനപുരമതിലസ്സാന്ദ്രാസം
യുദ്ധകുതൂഹലിചെന്നാരപ്പോൾ;
കൊക്കിവിണയുമക്കരതാരിൽ
ഉൽക്കമലോഹരിവാടസ്മൃതിയും
തെക്കുവടക്കിടയിടനോക്കുകയും
കൊക്കുകനക്കുഗളംനീട്ടുകയും
മൈഥുകതികമണിനിഭദന്തപ്രഭയും
മുകുസ്സീവടികശരീരപ്രഭയും
ആർക്കാഭാജിതമായികിരീടം
വിഭ്രന്തരതകുണിയുടെപ്രഭയും
തിക്കിത്തള്ളിയടുത്തുവരുന്നത്
ശിവശിവകുതുകംഎന്നറയാവല്ലേ:
പ്പിണാങ്കാനപായജാതന്മാരും
വിണാപാണിയെയിങ്ങിനെകണ്ടു
വീണാരവിൽക്കൂപ്പിനിവന്നു
പേണിപ്പുണ്യസാകാൽകഴുകിച്ചു;
പ്രീണിച്ചുതത്തീർത്ഥവുമാടീ
ആർഘ്യാദികളാമുപചാരത്താൽ
ആർക്കാത്മജസുതനാദരവോടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണക്കമലോൽഭവസുതനെപ്പുനി-
ച്ചീർക്കുപായമോടരുൾചെയ്തീവണ്ണം
ഇന്ദീവരസുന്ദരനയനകഥാ-
നന്ദാമൃതപാനാനന്ദാത്മൻ

വന്ദേതവ ചരണാംബുജയുഗ്മം
വന്ദാരോമ്മന്ദാര! മുനീന്ദ്ര!

എന്തിപ്പോളിവിടേനിന്തിരുവടി
ചെന്താർമലരടികൊണ്ടിഹഞങ്ങടെ
മന്ദിരമൊക്കെയലംകൃതമാക്കിയ-
തന്തമ്മോടാലരുളീടണം;
സപ്തർഷിവനിതാതാളങ്ങളിലെ-
ന്തിക്കാലത്തെ രുപുരുമകളുള്ളു;
നിഷ്ഫലതാപരുളീടുകിൽഞങ്ങൾ
ക്കാഗ്രഹമേറീടുന്നതുകേൾപ്പാൻ
ധർമ്മജനുടെഗിരമേവംകേട്ട
നിർമ്മലമാന സനാകിയമുനിയും
അമ്മഹിപാലകബാലകമൂർദ്ധ്നി
ചെമ്മേതൃക്കൈവച്ചരുൾചെയ്തു
സപ്തസ്ത്രീയുഷ്മാകംസുഖസം-
സിദ്ധിർഭവതുസമൈന്ദ്രംസരസം
അനുഗ്രഹിച്ചവരെമുനിപ്രവരനിത്ഥം
കലുകിഞ്ജടാമുടിചെറുപുഞ്ചിരിപൂണ്ടു
അനുത്തമപ്രയുക്തകഥാവചിച്ചുനപനൊട്ട
നിനച്ചുദ്യോഗികളുറച്ചുകായ്മെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദുവംശാംകുരന്നാദരഇന്നുഞാൻടെവകണ്ണേ
നിന്നുവേഗാലുമരേറുസന്നിധിയിൽവന്നു
സുന്ദരിമാരോടുമമ്പർനായകനന്തന്റെ
മന്ദിരനികടേയാടിക്കുടിയിരിക്കുമ്പോൾ
അസ്സുവുംപുത്രികയുമായ്ഗോത്രഭിത്തിൻരങ്കേ
മാത്രയുംതാമസിക്കാതെവന്നിരുന്നനേരം
വൃത്രവൈരിതാനതെടുത്താരേവോടെന്റെ
ഛസ്നേതന്നുഞാനതുവായിച്ചുറിയിച്ചാരേ
സത്രഭക്കുകളുമായിത്തന്നുനിരൂപിച്ചു
ഇപ്പടിഞ്ഞുമ്പായ്വരികയില്ലെന്നുറപ്പു;
ഇപ്പടിധരിച്ചുവിടുന്നപ്പോഴേപുറപ്പെ-
ട്ടിപ്പുരിയിൽവന്നുചിരയറ്റുപുറത്തിന്നാന്ത്
കാലമെഴുതിയയച്ചുകാരിയത്തിന്നിന്നുൻ
നാളെയരുമെന്നുഭാവിച്ചിങ്ങിരിക്കവേണ്ട
ആളുമുംകണ്ടുപേടിക്കേണ്ടവനല്ലിന്നുൻ
ശ്രീളയാമക്കുറിയിലെവാചകങ്ങൾകേട്ടു
ഇത്രമോരോഭത്സനവുംകുത്സയായഗീരും
സൂത്രമാവുംക്കുടിക്കൊണ്ടിട്ടുദിദശന്നാരും
വത്സനെന്നഗീരുകേട്ടുമത്സരിച്ചിന്നാണീ
കുത്സയുംചെയ്തതൊന്നുംഛന്തപറയാമോ!
ആയവസ്ഥകണ്ടുംകേട്ടുംഞാനുമതിൽക്കുടി
ആയനാദ്ധന്മാർപാഞ്ഞതാകവേധരിച്ചു
ആയവസ്ഥനിങ്ങളോടുബോധിപ്പിപ്പാനായി
മായാഹീനാംഞാനിവിടെവന്നതുനേരു
ആയതിനെന്നതിനിവേണ്ടുഎന്നുനിരൂപിച്ചു-
ട്ടായുധപാണികൾനിങ്ങളെവരുമുറയ്ക്കു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ഇന്നീവണ്ണംചെന്നുപറഞ്ഞാ-
ലിന്ദ്രൻബ്രഹ്മാദിച്ചുവതെങ്കിൽ
വന്നീടുവനഹമിന്നേതന്നാപ-
മാന്യതയാകിലിതന്യോതന്നേ,"
എന്നുപറഞ്ഞമരാലയഗതനായ
ഇന്ദീവരസുതസുതനാംമുനിയും
ഒന്നൊഴിയാതമരേന്ദ്രനൊടയ്ഞ്ഞാന-
സന്ദേശങ്ങളുണർത്തിച്ചരുളി
ചെന്നുംമിണ്ടീലാവാസവനും
നിന്നുകറഞ്ഞോന്നാചിടുമീന്ദ്രൻ,
ആകഥയവിടെയിരിക്കട്ടെപുനാ.
മഞ്ഞുനവദ്ദിനമിംഗിതമോടും
നിഞ്ജരനിശ്ചയമറിയണമെന്നതി
നിശ്ചലനായിവസിച്ചുഗഭീരൻ;
പിറെന്നാളെതിരേഫലംഗ്രനനും
തെറെന്നഥനിയമങ്ങൾകഴിച്ചു
ഉറമതായൊരുവില്ലുകലച്ചുഥ
കാറിൻജവജിതബാണവരങ്ങളെ
മുറുന്തെളികടയിച്ചുവെളുപ്പി-
ച്ചുററംക്കുടാതുള്ളൊരുവഴിയിൽ
കറാൽകുത്തുംപോലേതന്നെ
ചുറുംകുത്തിനിറുത്തികിഴിടി;
വെറിയൊടേതലകോത്തുവലിച്ചുഥ
ചുററിക്കെട്ടിമുറിക്കിതദാനീം
നെററിപ്പുട്ടംപൊൻതകിടാലൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുറഞ്ഞുടാതുള്ളതുകെട്ടി;
മറും ചട്ടകഠതോൽമെത്തുകളും
മംഗലധാമാഭംഗികൃതപാ
തെറഞ്ഞഥചെറുഞാണൊലിയിട്ടട-
നൊറക്കൊമ്പന്നായിക്കൊണ്ടു
ബാണവരംചെവികഴിയെവലിച്ചു
പിന്നെയൊരസ്തംഭ്രമിയിലെയ്തു
ഹരുഭ്രതന്മാരെയുമപിതന്നുടെ
ഭരദേവതമാരെയുമപിചിന്തി-
ച്ചുരുതരശൌര്യപ്രകടിതധാമാ-
വരശരനിരസുരവരലോകത്തിൽ
തെരുതെരെയങ്ങനെവഷിക്കുന്നതു
കരിമുകിൽനിരപെരുവരിഷംപോലെ;
ഞൊടസ്സാർഭ്രമടഭം ക്ഷിപ്രം
ശപ്രപ്രായോജന്യാഥാശ്രമു
വഭ്രതിവജ്രുധപനിവിഭ്രമമൊടു
തപൽപ്രതിമാജ്ഞനസിംഹധ്വപനിഭിഃ-
ക്ഷിപ്രംബ്രഹ്മാണ്ഡങ്ങളുമിളകി,
ഞൊടുവല്ലുഭനുൾഭ്രമമുൾക്കൊ-
ണ്ടുഭ്രതലേപരവശനായ്മണ്ടി;
നിഭൃതേതരചെറുഞാണൊലികൊണ്ടും
നിർഭരകുതുകംഘുമുഘുമുനിനദം
കിമിടമിതിസ്മൃതിചേന്നമരകുളം
സമരകുതൂഹലിനാരദമുനിയും
ഭ്രമപൊടുകീഴ്പെട്ടഥനോക്കുമ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭ്രമണശരാവലിവന്നുതുടങ്ങി,
അമരാധിപനുംനാടകശാലയി-
ലമതിതാഭോഗമിരുന്നീടുമ്പോൾ
ധിമിനൊന്നോരോപത്രികളാലേ
സദനാസ്ഥംഭക്ഷോഭംകൊണ്ടു
കടച്ചിത്തുണകൾക്കുകടുക്കെന്നാമ്പുകൊണ്ടു
നടുക്കംപൂണ്ടുപാരംനാടുക്കമായിന്നുൾ
കടക്കങ്ങേകത്തോട്ടങ്ങടയ്ക്കുവാതിലൊക്കെ
മിടുക്കന്മാരെങ്ങുപോയ്ത്തടുക്കുകയെന്നു
മിടുക്കുള്ളവരോടിയവസ്ഥമുന്നേചൊന്നേൻ
തടുക്കാമെങ്കിലമ്മുതടുപ്പിൻകയ്യന്മാരേ!
കടുക്കമിതുവരുംനാമുക്കെന്നാതുണ്ടാ-
ന്നരച്ചതിന്നുചെമ്മേനിരൂസിച്ചിതുമിവർ
മടക്കിവാക്കാലെന്നെത്തടസ്സംചെയ്തുകൊണ്ടു
മുടിക്കുമിപ്പോഴെൻറമിടുക്കനായമകൻ
അടക്കമമരെത്തിരുകില്ലില്ലേതും
ഇതിത്രിലോകരോടേവ ചിച്ചീടുന്നനേരം
പതത്രിപതികയാലടച്ചുകതകുകൾ
അമരന്മാക്കെല്ലാക്കുംശരനിര
ധിമിധിമിനൊന്നിടകൊണ്ടുതുടങ്ങി
വരുണാസ്ത്രംചെന്നഗ്നിക്കേറു
പരവശനായതുകൊണ്ടുജ്വലനൻ
പൊരുപൊരയങ്ങുപൊരിഞ്ഞുഗ്രമങ്ങി
പരവശനായഗ്രപാഞ്ഞുനടന്നു
അന്തകനുടെദംഷ്ട്രത്തിനുകൊണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹന്തപിശാചകബാണംതരസാ
ഏന്തൊരുകുതുകംചുണ്ടുചതഞ്ഞു
സന്താപത്തൊടുചോരയൊലിച്ചു
നീലമഹാമലയുടെമുകളീന്നഥ
കോലാഹലമൊടുമരുവിവരുംപടി
കോലവുമങ്ങുനിണാംബുവിൽമുഴകി
ച്ചാലോലത്തൊടുമണ്ടിനടന്നു;
വഡ്ഢിക്കുടവയറച്ചാരാകിയ
വൈശ്രവണനൊരുചെണ്ടുപിണഞ്ഞു
ചട്ടറൊരുമുടിയുംകടകാംഗ്ലലി
പെട്ടക്കെവളവട്ടപ്പാവും
വെട്ടുമിടിപ്രഭപോൽവിലസുന്നൊരു
പട്ടടഞാണുകളൊക്കെയുമറു
ന്നെട്ടിപ്പുപോൽനഗ്നനതായി
വഡ്ഢിംതുള്ളിച്ചോടുന്നേരം
എട്ടൊമ്പതുബാണംധനദന്റെ
വഡ്ഢിക്കിട്ടഥഭിണ്ഡന്നങ്ങിനെ
മിട്ടേൽക്കൊണ്ടുതുടങ്ങികുബേരൻ
മുട്ടംകുത്തിനടന്നുതുടങ്ങി
ഉവ്ശ്യാദികളായിട്ടന്നൊരു
പാവ്വണശശിമുഖിമാക്കപിണഞ്ഞൊരു
ദുവ്വിഹ്വമങ്ങുരയ്ക്കാവല്ലുതു
ദുവ്വാക്കാന്വന്നുമെന്നൊരുശങ്കാ
അസ്വംകൊണ്ടഥവസ്വംപോയി
വിശ്രുതരാകിനദേവസ്ത്രീകളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹസ്തംകൊണ്ടവർ മദ്ധ്യംപൊത്തി
പേത്തുംപരവശരായ്മണ്ടുമ്പോൾ
പാത്മശിരീമുഖമേകംചെന്നവ-
ളസ്താംഗ്രലിയുടെഇടയിൽക്കൂടെ
പൃത്ഥീമണ്ഡലമതിനുടെതാഴെ-
ത്തസ്തംകൊണ്ടുപതിഞ്ഞുഥനിന്നു
ബാണംകൊണ്ടുതറച്ചിട്ടേതും
പേണിസ്സൂക്ഷിച്ചാൽമുറിവില്ലാ;
പ്രാണത്രാണപരായണമാരാം
ദേവസ്ത്രീജനമിങ്ങിനയോരോ-
ഭാവക്കേടുകൾകാട്ടിയതോരോ
ന്നേതുമിനിക്കോപമയാവല്ലേ
കുംഭീശ്വരകുംഭസ്ഥനിയാകിയ
രംഭസ്സ്തോറിയൊരമളിപിണഞ്ഞു;
കുംഭീശ്വരകരഡംബപ്രതിമസു-
സംഭോഗോത്ഥഗഭീരനിതംബാ-
ഡംബരസംവൃതഭാരംകൊണ്ടും
കുംഭസ്തനയുഗളങ്ങളുതങ്ങടെ
സംഭാരങ്ങടെഭാരംകൊണ്ടും
കമ്പപ്പെട്ടവിറച്ചുവിറച്ചുവൾ
കുംഭീശ്വരഗമനാപായുമ്പോൾ
കല്പേത്തല്ലികുവിണിട്ടടനേ
പല്ലവതുല്യാംഗിവീണപ്പോൾ
പല്ലോന്നംപോയില്ലവൾതന്നുടെ
പല്ലവതുല്യാധരമതസാരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എല്ലാവരെയും ചുംബിച്ചിട്ടവൾ
പൊല്ലാത്തുള്ളതഴമുകളപ്പോൾ
നല്ലതുപല്ലിനുനൽകിയമൂലം
മെല്ലേമനിച്ചുപല്ലുതിനെ
ഏന്നുപമിക്കാമവൾവീണപ്പോൾ
തന്നുടെപല്ലുകിറിക്കിണകണ്ടാൽ;
തുമ്പികളെക്കണ്ടൊരുകുംഭികളഥ
കമ്പംപൂണ്ടോടുന്നതുപോലെ
കുംഭസ്തനികളുമായോരോവഴി
ങുംബമചാരികളോടിനടന്നു
ശലഭംപായുംപോലെയുമപ്പോൾ
ശരത്തികൊണ്ടുവിരണ്ടോടുകയും
ശശവൽച്ചാടുകകാചനയോടുക
ശശിമുഖിമാരെത്തേടുകകൂടുക
കുശഗാത്രികളെയെടുത്തോടുകയും
പിശുനന്മാരിട്ടേച്ചോടുകയും
ആകെവിരണ്ടുംമാലുപിരണ്ടും
ശോകംപൂണ്ടുംമാനസകുണ്ഠിത
ന്യാണംകൊണ്ടുംനാണംപൂണ്ടും
വീണമുരുണ്ടുംകണവിംണ്ടും
ഗൃഹകർമ്മങ്ങളുകൊലുവതുകൊണ്ടു
ഒന്നുംരണ്ടുമൊരോഗൃഹത്തിൽ
നിന്നുംകണ്ടുമിരുന്നുമൊളിച്ചും
വിബുധാംഗനമാർവിബുധന്മാരും
അമളികൾവിധിധംകാട്ടിയതെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിവിധമുഖൻഫണിപതിയുരചെയ്താലു-
മവധിവരാഹനെന്നല്ലേവേണ്ടു.
ഉണ്ണിത്തമ്പുരാനുടെഖണ്ഡത്തിലമ്പുചെന്നു
ഭിണ്ഡനുപിലങ്ങക്കൊണ്ടുണ്ടർകോനുടെസുതൻ
ഖണ്ഡിതധൈര്യത്തോടേവിണ്ണിൽപീണത്തുനേരം
ചെണ്ടക്കാരന്മാർചെന്നുതാങ്ങുമ്പോഴവക്കിട്ടു
കൊണ്ടുബാണങ്ങളുതുകൊണ്ടുകൂട്ടാക്കാതവർ
ഉമ്പർകോൻസുതനെയുംകൊണ്ടുവന്നിന്ദ്രൻമുമ്പിൽ
ഉണ്ടായസന്താപത്താലുണ്ടർകോൻനിരൂക്കുന്നേരം
ഉണ്ടോരോടികപാലന്മാർമണ്ടിമണ്ടിവരുന്നു
ആഗ്ന്യന്തകനിർഋതിവരുണാദികൾ
ഭഗഹൃദയനഗ്നന്മാരായി
മഗാശ്വതഥാസന്താപാബ്ധൌ
മാഹേന്ദ്രാലയഗതരായൊക്കെ
ഏകാദശരുദ്രന്മാരശ്വിനി
ദേവകളഷ്ടവസുക്കൾപിതൃക്കൾ
ഖേദാംഭോധൌമുങ്ങിമരുത്തുകൾ
ദ്വാദശസൂര്യർദേവസ്ത്രീകൾ
ഭാഗവതന്മാരുംസുമുനികൾ
കിന്നരകിംപുരുഷോരഗഗ്രഹ്യക
വിദ്യാധരയക്ഷാദികളെല്ലാം
തന്നുടെകോലംതന്നെങ്ങുമ്പു-
ന്നന്യോന്യംനോക്കാതെയുമായി
കക്കെയധോമുഖരായ്നിന്നിംഗിനൊ
സച്ഛ്രനിവാസികൾ ചിന്തതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്രം ചിത്രമിതോർത്താലെന്തൊരു
മർത്ത്യനേറ്റജയിക്രമമയ്യോ!
മർത്ത്യൻതന്നെയുമല്ലാപാത്മൻ
മറ്റൊണ്ടതിനൊരുകഥബോധിക്കു
ന്നുണ്ടെങ്കിലൊരുവൊട്ടുചോദിച്ചെന്നാൽ
സത്യമിതിന്നൊഴിവുണ്ടാമെന്നും
അമരേശ്വരഗുരുവിൻറെമൻപി-
ലമംഗലവേഷത്തോടേചൊൽവാൻ
ഭ്രമമേതാനുണ്ടോഎന്നും ചിലർ
ഭ്രമമല്ലങ്ങിനെതന്നേവേണം
എന്നുപറഞ്ഞമരന്മാർഗീഷ്പതി
തന്നെവരുത്തിയിതിന്നുടെകഴിവുകൾ
കണ്ടൊഴിയാതെചോദിച്ചപ്പോൾ
ഇന്ദ്രാദികളോടരുളീഗുരുവും
ഓങ്ങുസുരന്മാരേ!കേട്ടാലും
ഭംഗിയൊടർജ്ജുനനുടെചരിതങ്ങൾ
ഗംഗാധരസേവിതചരണൻഹരി
സംഗാസംഗൻസകലാധീശൻ
തുംഗസഹസ്രകവചനിശാചര-
ഭംഗംകുർത്തുംതിരുമനമെന്നടവേ
ഭംഗിയൊടേരണ്ടായിവിഭജി-
ച്ചിംഗിതമൊരുപോലൊരണ്ഡംശം
നരനെന്നുംനാരായണനെന്നും
പരബോധത്തെവരുത്തിക്കൊണ്ടു ട-
നരിയനിശാചരനെക്കൊലചെയ്തിതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നരനാകുന്നതുഫൽഗ്ഗുനനെന്നറി
നരനെന്നാലവനാരാകുന്നതു
പരമാത്മംബോധിപ്പിച്ചീടാം.
വാമാഗംവിഷ്ണുദക്ഷിണമാ-
മംഗംശങ്കരനെന്നുംകേൾപ്പൂ
സോമാങ്കൻശങ്കരനാകുന്നതു
കാമ്യാംഗംദക്ഷിണമാംഭാഗം
ആയംശന്തനുതന്നേയാകുന്നതു
വിഷ്ണുപുമാനാംഫൽഗ്ഗുനനെന്നറി
കൃഷ്ണൻശ്രീനാരായണനെന്നും
പ്രത്യേകംപറയേണ്ടായല്ലോ
വർണ്ണംകൊണ്ടുംചിന്തിച്ചാലീ
വർണ്ണംതന്നേഎന്നുമധരിക്കാം;
ശുദ്ധസ്ഫടികവിരാജിതഗാത്രൻ
മുകുതശശാങ്കവിരാജിതമൌലീ
ഇത്രൈലോക്യങ്ങൾക്കുംകർത്താ
ഇന്ദ്രാദിദേവന്മാർക്കുംകർത്താ
ശത്രുജനാനാംപേർത്തുംകർത്താ
സത്രഭുജാമുപചാരംകർത്തും
അസ്ത്യസ്യാഗ്നേമ്മുഖമാകാരം
വർണ്ണികുലേശ്രീകൃഷ്ണനതായി
ഉഷ്ണേതരകരകുലേജിഷ്ണുതവു-
മത്രുമകറ്റാംശംതാൻവിജയൻ
തസ്യശരങ്ങൾനിരാദ്ധ്യംലോകേ
കോസ്മീ!ഭവതോവ്യഭയംഭ്രതാ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരിമയുള്ളജനങ്ങൾമരുത്താൽ
പോരായ്കയാംവന്നീടുംമുൻപേ
ചേരുകതന്നേഅതുകൊണ്ടില്ലൊരു
മാനവിരോധംവാനവവരരേ,
മാനവനൊടുനാമുനിന്ദബലാലിതു
മാനവിരോധത്തിടനാമവഴിയായ്
ആമാമെന്നുപറഞ്ഞവരെല്ലാം
ഉന്മൻമൂളിടനതുപോലെ
ഭീമശരാവലികണ്ടുഭയപ്പെ-
ട്ടാമയമോടഥമണ്ടിനടന്നു;
ഇണ്ടൽനമുക്കുണ്ടായതുതീർപ്പാൻ
വേണ്ടുനതുപറയാംകേട്ടാലും
പെണ്ടക്കാരന്മാരേ! ഇനിയും
മണ്ടിപ്പിന്ന! ാരടനൊബ്ഭ്രമെ
വേണ്ടുംവണ്ണംകല്പിച്ചെന്നതു
കണ്ടുപറഞ്ഞേയനുകഥനിൽപ്പു;
കൊണ്ടതിലാക്കാനൊണ്ടോമുറിവി-
ക്കണ്ടമരന്മാക്കൊന്നതുപറവാൻ
രണ്ടുകരത്തിലുമുള്ളൊരുമുടവുകഥ
ചങ്ങലകിങ്ങിണിമണിമാലകളും
കുണ്ഡലകവചക്കിരീടാദികളും
ഖണ്ഡിച്ചാക്കൊഴുരനിരകൊണ്ടു-
മണ്ഡലഹിരാതവനന്തുമോത്താൽ
കണ്ണജപവരരേ! അറിയേണ്ട?
കൊല്ലണമങ്കിൽകൊൽവാനവനൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെല്ലുംവേലയുമില്ലെന്നറിവിൻ!
വില്ലാളികളംബാഹമാനിക്കുട്ടീ
വില്ലിന്റെവൈഭവ്യംകണ്ടാൽ
ഭൂമിയിൽനിന്നുപ്രയോഗിച്ചതുകൊ-
ണ്ടാമയമെത്രുലഭിച്ചുനാമുക്ക്
ഭീമസഹോദരബാഹുബലൈരതി
ഭീമതിശാലികളായെല്ലാരും
എന്തിനുവളരെപ്പറയുന്നിങ്ങിനെ
കുന്തീസുതസന്ദേശംകൊണ്ടും
ഇന്ദ്രാദികളേ! കോപ്പുകളംമുതിരുക
ചെന്നിടുകമുന്നേനാമരണെ-
ന്നന്നുഗുരുവരുൾചെയ്തതുകേട്ടും
നിന്നമഹാമുനിനാരദനരുളീ
മുന്നേതന്നേഞാനവയെല്ലാം
ചൊന്നതുബാഹുമാനിച്ചതുമില്ലാ
കാടേണ്ടുന്നവനോടാംനിങ്ങളു-
മോടാതേകണ്ടിശ്ശിയിരിപ്പിൻ!
മേടുകളിനിയുണ്ടാകരുതെന്നവ-
നോടുപറഞ്ഞുശമിപ്പിപ്പൻഞാൻ
കാടുകളോടികളുംപുകളേ
മാടുകണക്കെല്ലാരും നി
പേടകപെട്ടിരുന്നുജവത്തോ-
ടാടകളാഭരണാദികളെല്ലാം
കൂടെയണിഞ്ഞതിരുകടികലന്നി-
ട്ടാദരവായ്ചെന്നാലുംനിങ്ങൾ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാരദഗിരമിവണ്ണംകേട്ട
നയവാനായബ്ധസ്തുതിചൊന്നാൻ
താനിനിഹസ്തിനപുരിയിൽചെന്നാൽ
ആനന്ദാശികഠംചെയ്തവനോടേ
ഞാനരചെയ്തീടംപടിപറകയ്യ
മൗനംപൂടാതേകേട്ടാലും!
ആറാകഠംസേറാകഠംമാനിനിമാരും
ജ്ഞാനികളാകിയമാമുനിമാരും
വാനവരെല്ലാവരെയുംപൂട്ടി
വാനവർകോനീവാനിൽക്കൂടെ
ദിനംതന്നേവരുവാനെന്നയ്യ
താനവനോടുപറഞ്ഞീടണം;
ഇത്ഥംഗീഷ്പതിവാക്യകഠംകേട്ടി-
ട്ടത്യാദരനാംനാരദമുനിയും
പൃത്ഥ്വീതലമതിഭാഗ്യനായി
പാർത്ഥനൊടിങ്ങനെയരുളിച്ചെയ്തു:—
ആരുതരുതമ്പുകളെയ്തീടരുതി-
ന്നമരാലയമതിലമളികഠംപലതും
അമരാധിപനംത്രിശമനാരും
ഭ്രമമൊടുയാത്രമുതിന്നിട്ടുണ്ട്.
അവർകഠംക്കൊരുവഴിവരുവാനില്ലാ-
ഞ്ഞവിടെത്തന്നെപാർത്തീടുന്നു
ആതിനേതാനുംകുശലുണ്ടെങ്കിൽ
ത്രിദശന്മാരിഹവന്നെന്നറിക
മതിമാനാകിയപാർത്ഥനുമപ്പോ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിതിനാരദഗിരമൻപിൽകേട്ട
ചതുരൻശരഭത്തിക്കൊണ്ടോരായത
സുഖകരസോപാനാൽപ്പം ചമച്ചു
സുരലോകത്തൊളമുവ്വിന്നങ്ങിനെ
സുരുചിരമെന്നോ പറവാനുള്ളൂ.

അമ്പുകൊണ്ടുനടകെട്ടിട്ടമ്പർകുലമുമ്പൻ
തുമ്പുരുപ്രമുഖന്മാരുമൻപിനോടുകൂടി
തുമ്പുരുമുരളികൊമ്പുംതുമ്പികരതാളം
തമ്മിട്ടമുട്ടുകിടസ്സുതപ്പുതകിൽ ചിറനം
മദ്ദളംപടഹംതാളംതിത്തിയുംമിഴാവും
ഒത്തുകൂടിമേളമിട്ടുകൊട്ടുകയുമേവം
കേട്ടനേരമമരന്മാർപുഷ്പകൌതുകത്തോ-
ടൊട്ടൊഴിയാതെങ്ങുമരപട്ടണത്തിൽവന്നു
ചട്ടമോരോന്നേയൊരുങ്ങിയാത്രമുതിരുന്നു
ദിഷ്ടവസുക്കളുമന്നക്കെട്ടുമെടുപ്പിച്ചു
പ്രൗഢപാകനാരെപ്പോലെവാണിതോരോപാട്ടിൽ
അശ്വിനിദേവകൾകളഭങ്ങളുമെടുപ്പി-
ച്ചുവേഗത്തോടുമിന്ദ്രൻപാശ്വഭവിവന്നു
ദാശരഥേസ്സുരരിരുദ്രഗണംകറിവക
ജാതവേദസ്സെടുപ്പിച്ചുഹോമപാത്രാദികളെല്ലാം
ഇന്ധനക്കെട്ടുകളെല്ലാമന്തകഭടന്മാർ ചുമ്മി-
ഭിന്ദനംചെയ്തുതിന്നാരോകോടാനിയുംതോൽമേൽവച്ചു
അന്ത്യഗായുസ്സിനെവന്നദൃഷ്ടികളന്തിച്ചധിക
സിംഹനാദേചാടിപോലെഗർജ്ജനവുംചെയ്തുകൊണ്ടു
ഹൃംകൃതികലർത്തുംയമകിംകരസംഘങ്ങൾവന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശങ്കരാനുഗാമികളാംഭ്രതൃവൃന്ദങ്ങളപ്പോൾ
റെഡികലശശരാവങ്ങൾവൻചാരുകമണ്ഡലു
പഞ്ചുരാടികളിലൊക്കെമഞ്ഞളുവിഭവത്തോടേ
കുഞ്ചുരത്തെക്കൊണ്ടുവന്നുകുഞ്ചുരപാലകന്മാരു
മഞ്ചുസാകുഞ്ചുരോരാരിഇന്ദ്രനുമമന്ത്രമുളി-
പൊന്നുകൊണ്ടുചമച്ചുറമുന്നതമാകിയതേരിൽ
കിന്നരേശനുംകേറിത്തന്നുടെപടവിനായോടേ
എന്നുടെപൊരുത്തത്തെയിമ്മന്നിടത്തിൽകാട്ടണമെ-
ന്നന്നിയെയാരോചാരണശ്രേഷ്ഠന്മാരെയകമ്പടിയും
പൊന്നുമാണ്ടുചലുമാലപൊന്നിന്നൊട്ടുള്ളവാളുകഠ
മിന്നുമിടിപോലെമിന്നുംപൊന്നിന്നുടിമകുടവും
കുണ്ഡലമണിതഗണ്ഡമണ്ഡലമണ്ഡിതനായി
ചണ്ഡബാഹുതുരഗിലതപംഎന്തൊരുപുരുമകണ്ടാൽ
ക്ഷീരമാഴ്യംഒഡികളുംപാരമായചാറകളിൽ
ചാരുതരമെടുപ്പിച്ചുദേവർകോനകമ്പടിയായ്
ശംഖരവഞ്ചതാരയുംപപ്പടംപഴക്കുലയും
കൈക്കെയോരോതരവഴിമിക്കതുംചുമന്നിട്ടുണ്ടു
പെട്ടകങ്ങൾപെട്ടിചെല്ലംകെട്ടുഗന്ധാരക്കെട്ടുകഠ
കൊട്ടവട്ടിചട്ടകങ്ങൾവട്ടരുളിതരംവക
കട്ടകട്ടയുക്കിയിട്ടുള്ളപൊന്നാങ്ങോരോവക
കെട്ടിയാപ്പുളങ്ങൾനീട്ടിയിട്ടുകിടന്നപൊന്നുകഠ
റിട്ടുവത്തൊട്ടകത്തിൻറപുഷ്ടഭാഗത്തിട്ടുംകൊണ്ടു
ധൃഷ്ടരായഭ്രഷ്യകന്മാരൊട്ടൊഴിയാതെവന്നപ്പോൾ
ചിക്കനെയസ്സരനടികാന്തനോടുകൂടിവന്നു
ശക്രനുടെപുരോളവിനിഷ്ഠുരായതിമോഹാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉവ്വുശിയാദിയാനുള്ളസവ്വുനാരിമാരുമായി
ആടുകയുംപാടുകയുംപാടവംകാട്ടീടുകയും
മന്ദമന്ദമങ്ങുനടന്നീടുകയുംകിന്നരന്മാർ
തുംബുരുവുംനാരദനുംതുംബുരുവായിച്ചുകൊണ്ടു
ഉമ്പർകോൻതേരുമുമ്പിൽകൂടിസ്സംഭ്രമിയാതെനടന്നു
വിശ്വകർമ്മാവപ്പോൾതന്നൊരുശ്രമേറിട്ടുതരസാ
വിശ്വദേവചിത്രക്കൂടംപാണ്ഡുവാകുംനരേന്ദ്രനും
കൈകെയൊരുമിച്ചുദേവലോകവാസിജനമെല്ലാം
നിസ്തുലരായതിൻമുമ്പേവിശ്വകർമ്മാനടകൊണ്ടു
ഹസ്തിനപുരിയിൽവന്നുപാർത്ഥഗേഹാംകണേനിന്നു
തത്രദേവരാജധാനിഎന്നപോലെനിർമ്മിച്ചവൻ

ഹാടകനിർമ്മിതനാടകശാലകൾ—

മോടിനടപ്പുരക്കുത്തമ്പലവും
ഘോടകശാലകൾപാകശാലകൾ
വാടാവുകൾചിലചാവടിമാടം
ആട്ടക്കൊട്ടിലരങ്ങറപ്പുട്ടറ
ഉൗട്ടുപുരാദികൾകിണറുംകുളവും
ചാട്ടക്കൊട്ടിലുചന്തകൾതെരുവുകൾ
കോട്ടപ്പടികൾപടിപ്പുരമാളിക
നാട്ടിപ്പൊൻകൊടിമരമതിലൊക്കെ
തൂക്കിക്കൊടിക്കൂറകൾനിരനിരവേ,
മിന്നുമിന്നയങ്ങിനെതെറിട്ടൊരു
മുറ്റംകണ്ടാലെന്തൊരുകുതുകം
ഘനകനകത്തുത്തുംഗസിംഹങ്ങളു
ഘനഫീനസ്തനിമാരുടെസദനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാൽക്കൊമ്പനെരകഴുത്തിരക്കേറി-
ശ്ശക്രൻ ചാമരവുംവീശിച്ചു
തൽക്ഷണമപ്പാളിക്കുടിതന്നിൽ
ശിക്ഷയിൽവരുമൊരുമേളംകൂടുകം.

p. 263

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘനഖചിതമണികാന്തികഠംകൊണ്ടു
ദിനകരനടയംപോലെ ചിലേടം
ഇതഃപാത്ഗൃഹംകണ്ടാല_
ഞാത്രിദശാലയമെന്നകണക്കെ
ചിത്രതരംസൃഷ്ടിച്ചതുപറവാൻ
ബുദ്ധിബലംപോരാനമ്മഠംക്ക്
സുത്രാമാദികളും‌ദേവകളും
എത്രയുമാഘോഷിച്ചതിതരസാ
ബദ്ധാടോപംവരുമൊരുകോപ്പുകഠം
പൃതഥിയിലുള്ളജനാങ്ങളുകണ്ടു
വിസ്മയശാലികളുദ്രപംപാത്തി_
ട്ടിത്തിരിയഞ്ഞിറ്റൊഴിവില്ലൂന്നേരം
തിക്കിടിമിന്നൽകണ:ക്കാരോവക
സപദ്ശ്രേണികളേക്കാണായി
നാല്പുവാമ്പന്റെകഴത്തിൽകേറി
ശുക്രൻചാമരവുംവീശിച്ചു
പൊല്പടകൊടിതഴക്കുമ്പടിമേളം
തിക്കിടച്ചുടീട്ടെന്തൊരുഘോഷം
ഉക്ഷവാഹനമേറിത്തരസാ
ത്ര്യക്ഷന്മാരാംരുദ്രന്മാരും
യക്ഷാധിപനുംതേരതിലേറി
ശിക്ഷയിൽവരുമൊരുമേളംകൂടുകം
തൽക്ഷണമപ്പോളിക്ഷിതിതന്നിൽ
തൽക്ഷണമെത്തിനിറഞ്ഞുസുരന്മാർ
ധത്രജനാളികളെവരുമായി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്സമ്മാനിച്ചവരെല്ലാവരെയും
ചെമ്മേകാരോരോഭവനങ്ങളിൽ
വെണ്മതിമുഖിമാരെയുമവരാക്കി;
മണിമണ്ഡപമദ്ധ്യേശക്രനെയും
പ്രണയന്മാരെസ്സ്ത്രൈണഭയിരുത്തി
പ്രണമനമനമ്പൊടുചെയ്കപ്പോഴേ
പ്രണയത്തൊടുപാണ്ഡുവിനെയുമവർകണ്ടു
പ്രണമനമനമ്പൊടുചെയ്കഴിതി
പ്രണയത്തോടെനരപാലകനും
ഗ്രണവാന്മാരെയയച്ചുപുണർന്നു
പ്രണയത്തോടശ്രുക്കൾപൊഴിച്ചു;
കുന്തിയുമനമ്പൊടുകാന്തംഗ്രഷ്ടാ
സന്താപത്തൊടുവരിച്ചപ്പോൾ
ഇന്ദ്രാണിയുടെസവിധമാദ്രിയെ
സാന്ദ്രാമോദത്തോടേകണ്ടു
ഇന്ദ്രാണിയെയുംമാദ്രിയെയുംബത
കുന്തിയണച്ചാലിംഗനമോടും
നിന്നീടുമ്പോൾപാണ്ഡുസുതന്മാർ
ചെന്നവരിരുവരെയുംകൈക്കൂപ്പി
ശചിയുംമാദ്രിയുമാമ്മക്കളെ
വിശദസ്മിതമൊടുപരിരംഭിച്ചു;
കുചകലശങ്ങളിൽനിന്നുചുരന്നിതു
വിശദപയസ്സപ്പോൾമാദ്രിക്കും
ഇന്ദ്രനമപ്പോൾമകനെവിളിച്ചു
തന്നുടെയങ്കേതന്നെയിരുത്തി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്ദസ്മിതമൊടുശിരസിനകൻ
മന്ദേതരമിങ്ങനെയരുൾചെയ്തു: —
"എന്തുണ്ണീ! മകനേ! വിജയ! ഞാൻ
ഹന്തവരാൻവൈകിയ മൂലത്താൽ
സന്താപംകുറെയുണ്ടായതുനീ
സന്ത്യജതല്ലാരണവുംപറയാം
നിൻേറണ്ണാട്ടുവരാക്രമമറിവാൻ
വിണ്ണാണെയിണ്ണാലെവാരാഞ്ഞു
ഞാനപ്രസാദിച്ചിട്ടേത്രഞാൻ
വന്നതുമിവിടെസ്സുന്ദരഗാത്രാ!"
എന്നാലിനിവൈകിക്കാതേക —
ന്നൊന്നൊഴിയാതെടയാക്കുകൊരോന്നേ
എന്നുമരാധിപനരുളിച്ചെയ്തു
നിന്നൊരുദേവകുളോടുംതരസാ
വന്നീടുകവാദ്യക്കാരെല്ലാം
നന്നായാഘോഷിപ്പിൻവിധമെ
ദേവകളൃഷികൾകളിച്ചുവരട്ടെ
ദേവസ്ത്രീകൾനടിച്ചീടട്ടെ
കട്ടൊഴിയാതുള്ളമരകളെല്ലാ -
മുത്സവഘോഷംകൂട്ടീടട്ടെ
ദുഷ്ടന്മാർചിലരിവെക്കട്ടെ!
വട്ടന്മാരെകൂട്ടിക്കൊൾവിൻ;
കട്ടംവൈകാതേവൈശ്രവണൻ
വട്ടംകൂട്ടുകവഴിയരിപകടം
അറ്റുവസുക്കൾകറിക്കനുറുക്കുക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വട്ടികളീന്നരിതട്ടുകടിനകരൻ
കൊട്ടിലിലൊക്കെയടുപ്പിലേറു
കുട്ടകമാടിചരക്കുകളൊക്കെ
ഇട്ടീടുകവെള്ളംവൈകാതരി
വട്ടികളിൽക്കുത്തികൊണ്ടരുവിൻ!
അമരാധിപനുടെകല്പനകേട്ടതി
ശമടിന്നാരാംദേവകദംബം
അകമേറുല്ലസഭാവത്തോടും
ശ്രമമോരോന്നാവരുറുതുടങ്ങി;
മൃദുലതരംവാദ്യധ്വനികേട്ടതി
ശമടമമാനസനാകിയഭീഷ്മരും
അമിതമനോഹ്ലാനനാകിയവിദുരരു-
മമിതപരാക്രമനാകിയകൃപരും
അമിതാനന്ദംപാണ്ഡവവാസേ
സുമനസ്സുകളായിനിന്നതദാവീം
സുമഹോജനകരഘടിതസുഭദ്രമ
സുമഗന്ധാദികഥംകൊണ്ടവിടത്തിൽ
ക്ഷ്മയല്ലാമാഹ്ളാദകമായി
വിസ്മയമെന്നോപറവാനുള്ളൂ
ദേവാദികളാലപ്പുരമെല്ലാം
കേവലമുണ്ടുനിറഞ്ഞിടതിങ്ങി
അമല്ലാക്ഷ്മകത്തുകടപ്പാൻ
ആഘോഷംകേട്ടീടാംതാനും
ദുരിയോധനനാദികഥംമതിൽചുറും
വിരയപ്പാഞ്ഞുനടന്നഴലുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഖവാതിൽക്കുംകേറിക്കൊടാ
സുരസംഘങ്ങളുടേമൂലത്താൽ
താപസരാത്തുകളിലൈരാവത
പൂജതുടങ്ങിമഹോത്സവസഹിതം
ഹാടകമാദിപുരങ്ങളിലൊക്കെ
പ്പാടേതന്നക്കല്പകമവച്ചാരു
കോടിദിവാകരകാന്തിപ്രഭജിത
നല്ലമുഹൂത്തത്തോടിഹതന്നെ
മെല്ലെബ്ബഹസ്പതിപൂജതുടങ്ങി
ജലഗന്ധാക്ഷതധൂപാദികളാൽ
കുലിശായുധനെപ്പൂജിച്ചുടനേ
കൊലയാനത്തലവനെയുംക്രമേ
പുരുഭക്ത്യാപൂജിച്ചുതുടങ്ങി;
അഷ്ടാംഗകസംയുക്തംവിരവൊടു
ഗണ്ധാഗന്ധംകളഭവിമിശ്രം
കളഭാധിപനെക്കളഭംതേപ്പി-
ച്ചൊളിതിരളുംനെറിപ്പട്ടമിട്ടു
കളഭവികിംകിണിസംഘംകെട്ടി
ഝണഝണധണധണശംഖെലശബ്ദം
ശംഖധ്വനിവാദ്യധ്വനിഘോഷം
സിംഹധ്വനിരോലാലപ്പംകുരവകൾ
ഭംഗിയൊടുജയജയശബ്ദധ്വനി
ഭാഗവതന്മാരേറെമുഴക്കി
കുംകുമപങ്കാങ്കിതകൊങ്കയർസുര-
കുഞ്ജരസംഗീതധ്വനിഘോഷം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുമ്പുരുമാരർപാടുകഘോഷം;
അംബുജമുഖിമാരാടുകഘോഷം
ഏട്ടാശാധീശന്മാർതങ്ങടെ
പുഷ്പാടോപത്തോടംക്കുടെ
കെട്ടിച്ചുറവിനടന്നശ്രമിക്കയു
മെഷ്ടിയുമായിനടന്നീടുകയും
അഷ്ടികഴിക്കയുമിടയിടെക്കുടെ
തുഷ്ടപ്രാഭ്രമിയിലുള്ളന്തണരും
സൌരഭ്യകരദ്രവ്യംകൊണ്ട
സൌരഭ്യത്തംധൂപിക്കയുമിട-
ഘോഷിക്കയുമുണ്ടോരോഗന്ധുക
മർഷ്യാദിക്രമമരാംഗനകടെ
നൃത്തംഗായകകൈവണികവാദ്യം
നത്തനവും പിന്നുധൌഘസുഘോഷം
ദിഗ്ജവരനാംകുംഭിവരോത്സവം
ദിക്പാലകരുകഴിച്ചിവണ്ണം
ദിവസംപുന്നകഴിഞ്ഞിതുപൂജ-
യുവസാനാർഘ്യം നൽകിനശേഷം
ത്രിദശാധിപനൊരുസിംഹാസനമതി-
ലമിതാഭോഗമിരുന്നരുളംകൊണ്ടു
ത്രിദശന്മാരോടരുളിച്ചെയ്തു
"പണമെപ്പാമെങ്ങുകൊടുപ്പവിൻ"
അപ്പോൾത്രിദശന്മാരെല്ലാരും
മുപ്പുരഞൻപരകെട്ടിയപട്ടക-
ളൊപ്പാരത്തൊടഴിച്ചുകുടഞ്ഞതു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മപ്പോ! വലിയൊരു കുലമലപോലെ
ആപ്പോഴുദ്ധനടെങ്കാണ്ടന്നൊരു
കുട്ടിപ്പൊന്നുകളരികേക്കുടെ
പെട്ടികളിന്നുകടഞ്ഞിട്ടപ്പോ-
ളൊട്ടില്ലുതുമൊരുചെറുമലപോലെ
ദ്രുസുരവരരെല്ലാരുംവന്നുവൻ!
ദ്രുതികാരവേണ്ടുവതുകൊണ്ടുപൊയ്ക്കോവിൻ!
ഗൃത്തുംവാണിക്കേണ്ടാവശ്യവിൻ
വാരിക്കോരിത്തരുവൻഞങ്ങൾ-
ക്കാതുരഭാവമിതില്ലുമരുതെ-
ന്നുരുളിചെയ്തിന്നുമത്തുനേരം
താപസരപ്പോൾമുണ്ടുംപുടവക
ളാകെവിരിച്ചുതുടങ്ങിപതുക്കെ;
ഭാസുരധാമാവിൻറെറിയോഗാൽ
വാരിക്കോരിപ്പൊന്നുംപണവും
ബഹുലംവിപ്രാപ്പണവുംചെയ്തിതു
മതിമാന്മാരാംപാണ്ഡവരപ്പോൾ
കൊണ്ടുപോകാനൊരുകുശലപ്രിതിമാം
കണ്ഠിതരായിവിപ്രസമൂഹം
കൊണ്ടുപോകാഞ്ഞരിശപ്പെട്ടവരും
ക്ലേടദ്രവ്യംവാരിയെറിഞ്ഞു
ഭാണ്ഡങ്ങളിൽവാരിക്കെട്ടിട്ടു
പാണ്ഡുസുതന്മാർമാനംചെയ്തു;
പാണ്ഡവയശസ്സുംവർദ്ധിപ്പിച്ചു
പാണ്ഡുനിരൂഹർദ്ധികൗതുകമേറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആശിസ്സുചൊല്ലിബ്ഭ്രസുരരും
ആകപ്പോയിത്തങ്ങടെടിക്കിൽ;
ആശാപാലകരോടുംശക്രൻ
അംശൻപാണ്ഡുനരപതിയോടും
ഐരാവതഗജപൂജകഴിപ്പി-
ച്ചാദരവോടുത്സോഷിച്ചീവണ്ണം;
കുന്തിയൊടുംതായന്മാരോടും
ശന്തനുജൻവിദുരൻകൃപരോടും
അന്തമ്മോദംപൂണ്ടസുരന്മാർ
ആമന്ത്രിച്ചുനിജാലയഗതരായ്
അജ്ഞാനരുടെകീർത്തികൾവാഴ്ത്തിടിജ-
നിഷ്ഠുരസംഘംസുഖമാസ്ഥാണു.

ഐരാവതപൂജ ഓട്ടൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൨൨. സുന്ദരീസപ്തശ്ലോകീ

കാതലധ്വരതന്തംകാവ്യമദ്ധ്യേശയാനം
വിമതജനകൃതാന്തംവിശ്വലോകൈകകാന്തം
സകലദിശിലസന്തംസാന്ദ്രകാരുണ്യവന്തം
നമിതവിബുധകാന്തംനൌമിവിഷ്ണുശ്വരന്തം
അഖിലഭുവനമുണ്ടീപെണ്ണുംപാലുമുണ്ടീ
തരുണികളംമനമുണ്ടീസപ്തലോകർക്കൊരുണ്ടീ
പെരിയൊരഴലതുണ്ടീപോമലപ്പാലുമുണ്ടീ
കരുതുവനഹമുണ്ടീകാത്തുകൊൾകെന്നെയുണ്ടീ!
പഞ്ചബാണസൂദനപ്രിയേ!വിരിഞ്ചവന്ദിതേ!
പട്ടതവടിവിലടിയനടനൊൽകിടണമംബികേ!
വിഷ്ണുപത്ന്യാധിനാഥേ!വിശ്വലോകപാലികേ!
വിരവിലിന്നുകവിതചൊൽവതിന്നുനീതുണയ്ക്കുണം
ജംഭസൂദനാദിദേവപൂജിതേ!ജഗന്മയേ!
ജനനമരണദുഃഖമാശ്രുതീർത്തുകാത്തുകൊൾകമാം
നീലനീരജാടിമോഹനീയലോചനേ!ശിവേ!
നിഖിലദുരിതനിചയമിന്നുഭഗമാക്കിടേണമേ
ശാരദേന്ദുബിംബസന്നിഭാനനേ!പരാപരേ!
ശരണമപരമടിയനില്ലുനിൻപദാബ്ജമെന്നിയേ
ശ്രീകരുംബവാസിനീശ്രിതേഷ്ടദാനതല്പരേ!
ശിശിരകിരണലസിതമസ്തകേനിശംനമോസ്തുതേ.

ശൃംഗാലയവാസഗിരീശശംഭോ
ഗംഗാധരപാലയമാരുമൂത്തേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അംഗാരവിലോചനഗൌരീപതേ!
മംഗല്യപ്രദായകനീലകണ്ഠാ!
തുംഗവൃഷഭോപരിമന്ദമേറി
ഭംഗ്യാഗിരിനന്ദിനിയോടുംകൂടി
സംഗീതഗ്രഹണത്തെയരുത്തുവാനായി
രംഗേവന്നിനിക്കുതുണച്ചീടേണം.
കരുണാമൃതനിധികരിവരവദനൻ
ശരണാഗതജനപാലനശീലൻ
തരുണാരുണനിഭഗാത്രനരിദാരൻ
സരസിജഭവമുഖസുരഗണസേവ്യൻ
പുരഹരബീജസമുദ്ഭവനരുത്തര
കരബ്ജഭരിതനശേഷജനോദ്ധ്യൻ
പെരുകിനഭക്ത്യാകൂപ്പുമൊരടിയനു
വരുമൊരുവിഘ്നമശേഷമൊഴിപ്പാൻ
നിരവധികൃപയൊടുമമമനതാരിൽ
മരുവുകസതതമതിന്നായ്വന്നേ.
ഭാരതിയുംഗുരുവരനുംവ്യാസനു-
മരുണാടികളുംഗഹവരഗണവും
പരമാനന്ദമിയന്നുസദാപ്പുടി
പിരിയാതിങ്ങുവസിച്ചീടേണം
ധരണീസുരവരനികരവുമുരുതര
കരുണകലന്നുതുണച്ചന്നാകിൽ
പരിചിനൊടൊരുകഥകഥനംചെയ്യാ-
മരികിലിരുന്നുശ്രുവിച്ചീടേണം.
പാലിതകൈരളികയായങ്ങു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കാലംബാലതയങ്ങുകഴിഞ്ഞു
ബാലികസുന്ദരിയാമൊരുപെണ്ണിനു
ചാലേയൊവനമാരംഭിച്ചു
കുഞ്ഞുകുമാരിക്കുകാലംമുല
കുന്നിപ്രാന്തത്തിലുമൊന്നേറി
കുഞ്ചിതമായൊരുഗ്രത്തോടും
കുഞ്ചികവിതതിതുതലമുടിയളവേ
പഞ്ചമിചന്ദ്രനൊപ്പംനിടിലേ
ത്രാഞ്ചിതമാകിനതിലകംകണ്ടാൽ
പഞ്ചശിചാപവുമതവഴത്തി_
പ്പുരികുപാലിപ്പാനൊന്നോതോന്നും
താമരയിതളിനാറാമയമോടു
തവസ്സുജലത്തിൽചെയ്തീടുനാളു
മോമയുടേസുതതന്നുടകണ്ണിനു
സദൃശതവരുവാനൊന്നോതോന്നു.

കുഞ്ചികൊഞ്ചികുഴഞ്ഞുപുഞ്ചിരിയാലിണ
മണ്ണുള്ളവീക്ഷണങ്ങളായുള്ളാരുശരനിരയും
നെഞ്ചിൽതറച്ചവളെക്കണ്ടുപരിഷകാംക്ഷ
കൊഞ്ചമല്ലോരോവകവഞ്ചനപിണഞ്ഞതു
വൻപനിചിലക്കുണ്ടായ്ചോരുംവേണ്ടാതെയായി
വമ്പന്മാർചിലർമോഹാലസ്യമാസ്പീണപോയി
പൊന്നോലകാതിലതിൻമിന്നൽഗണ്ഡത്തിൽപൊന്നും
കണ്ണാടിതന്നിൽപ്രതിബിംബിച്ചബിംബംപോലെ
കന്യകതന്നുടയമന്ദസ്മിതരുചിയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കന്നൽചികയുടയോൻകണ്ടാലുംഭ്രമിച്ചുപോം
മുത്തുമണിക്കസമമൊത്തൊരുചന്തരുചി
ഉൾത്താപത്തെവരുത്തുംഉത്തമയോഗികൾക്കും
പാലോപഞ്ചതാരയോതേനോമധുരവാണി
ആലാപങ്ങൾകയ്മേലുംപോണവീണയുമൊച്ചാ

അന്നപ്പൈടയുടെഗമനംപോലെ
മിന്നൽക്കൊടിപോൽമന്ദംമന്ദം
തന്നുടെസഖിമാരോടുംകൂടി
മന്ദിരഭൂവിവിളയാടിനടന്നു
പന്തടിപകടിതിരിഞ്ഞടിചാടി
ചന്തമൊടേചുവടുകൾവെച്ചാടുക
സഖിമാരോടുംകൂടിയിവണ്ണം
സരസകളിചിരിയങ്ങൊരുഭാഗേ
സരസിജമുഖിപൊന്നഴിഞ്ഞാലാട്ടം
സംഗീതംപാടുകയുംസരസം
ആരുണ്ടങ്ങളെയെങ്ങാനുംകണ്ടാൽ
നാണംപൂണ്ടൊരുകോണിലൊളിച്ചും
അങ്ങിനെതന്നെനേരമ്പോയ്
മെല്ലെയൗവനമാരംഭിച്ചു
വില്വഫലതുല്യസ്തനമേ
മല്ലാക്ഷിസുന്ദരിയുടെമുലയിണ
വിൽപോടെതിരാംചില്ലിക്കൊടികൊ-
ണ്ടെല്ലാവരെയുംതല്ലുതുടങ്ങി
വില്ലുകുംതന്നെയായ്തീർന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലയുവാക്കന്മാക്കുകാലം
വല്ലവിമാരുടെവല്ലഭനാകിയ
മല്ലാരിയുമഗ്രജനൊവണങ്ങി
നല്ലമുഹൂർത്തജ്ഞന്മാരോടും
നാരായണനീവണ്ണവുമരുളി

ദ്വിജാവന്തി — മുറിയടന്ത.

"അഗ്രജാകൈവണങ്ങുന്നേൻ
ഉഗ്രതുല്യമഹാഭാഗ!
നന്ദിനിയാംസുന്ദരിക്കു
തന്നുടെവിവാഹകാലം
വന്നവല്ലോഭാഗ്യവശാൽനന്ദനീയഭോ
ഏതൊരുപുരുഷനുടെ
ജാതകമിവൾക്കുചേരും
ജാതിഃയാഗ്ര്യന്മാരായുള്ളഭൂമിപന്മാരിൽ
വിദ്യയേണംബുദ്ധിയേണം
വിശ്രുതകീർത്തിയുംവേണം
മറുമുള്ളഗുണങ്ങൾകൊ—
രറാമില്ലാതിരിപ്പവൻ
ഉറബന്ധുവായീടുവാൻ
മുറുമെൻമോഹം
കന്യകതന്നുടെകല്യാണത്തി ര
കാലംവൈകുന്നെന്നേതോന്നു
കാമംവിധിവിഹിതങ്ങളശേഷം
കാട്ടിടുന്നെന്നറിയാവല്ലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാമന്തപുരംതേടുംമോടികൾ
നാമെന്തരചെയ്വൂഇതുകാലം
ഒരുതൊരുപുരുഷനിവർക്കുനൽകുപൻ
ചേതസികുതുകമൊടരുളീടേണം
ഭാഗ്യരാകൊണ്ടും യോഗ്യതകൊണ്ടും
ശ്രീമതികൊണ്ടും പുണ്യതകൊണ്ടും
യോഗ്യനുമാരീസുന്ദരിമാരാട്ടെ
ചേർച്ചയിതെന്നതുമരുളീടേണം"
അഗ്രജനിന്നതുകേട്ടുരാമൻ
വ്യഗ്രതകൈവിട്ടുടനേതന്നെ
ചേതസികുതുകമൊടനുജനോടേവം
ചേതോഗതമിദമരുളിച്ചെയ്തു

എന്നിങ്ങനെ കാമോദരി—മുറിയടന്ത.

"നന്ദകുമാരമുരാരേകിങ്കര-
വിന്ദവിലോചനശൌരേ!
സുന്ദരിതന്നുടെകല്യാണോത്സവത്തെ
സുന്ദരമില്ലചെയ്യേണംനല്ലോണംകേൾ (നന്ദ)
കുന്തീകുമാരന്മാരഞ്ചുംഞങ്ങൾ
ഹന്തവനത്തിൽപോയല്ലോ
ചിന്തിക്കിച്ചവരോടുബന്ധുതപമുചിതവും
സന്ധിപ്പാനവകാശംഅഭിമന്യുകുമാരൻകേൾ
കൂട്ടാളികളുവരഞ്ചുംഞങ്ങു
കാട്ടിൽകിടന്നുഴലുമ്പോൾ
കൂട്ടത്തിലഭിമന്യുകുമാരനെക്കൊണ്ടിവളെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവാൻപ്പിക്കചിതമോടെയന്നിനിക്കസന്ദേഹംകേൾ
ദുര്യ്യോധനൻറെകുമാരനൊരു
കുരുകുലമുള്ളയുണ്ടുകാൺമാൻ
അവനൊട്ടുപൊരുതിയുണ്ടിവനെപ്പോലല്ലഅവനും
ഭാവനിഷ്പാളിവൾക്കാകട്ടിവളാകട്ടവനുംകേൾ
വിണയമിന്നിതുചെയ്വാനൊരു
പുരുഷനേയുള്ളൂനിശ്ചയാൽ
കുരുകുലമതിലപ്പോൾതൊരുവരുമിതിനില്ല
കുരുള്ളയല്ലനുജാമസഹജാവിജയസഖികേൾ" (നന്ദ)
ബലദേവരുടെഗിരമതുകേട്ട
വിജയസഖൻബാഹുമാനിച്ചരുളി
ങ്ങനെയെന്നരുൾചെയ്തുകൃഷ്ണൻ
ങ്ങതിനുടെസന്നാഹമൊരുക്കി
ത്രികയെഴുതിട്ടുരന്നാരുടെ
ഹസ്തത്തിങ്കൽദാനംചെയ്തു
ഹസ്തിനമായപുരത്തിനയച്ചു
മത്തമഹീപതിദുര്യ്യോധനനായ്
നീട്ടംകൊണ്ടവർദുര്യ്യോധനരുടെ
കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽചെന്നുകയറി
പാട്ടിൽകണ്ടൊരുസേവകനപ്പോൾ
പരിചോടുചോദിച്ചായവരോടു
ങ്ങിനിഷ്പാളിവരുന്നിരുക്കുവ്വേ
ഞങ്ങൾപാടകയിന്നുവരുന്ന
ഏതൊരുകാര്യംപാരകതന്നിൽ?
നിന്തിരുമേനിക്കുണ്ടൊരുനീട്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാണട്ടെന്നവർവാങ്ങിച്ചുടനെ
കാഴ്ചസ്ഥാനംവെച്ചുവണങ്ങി
കായ്ചുസ്ഥന്നാക്കധിപതിയപ്പോൾ
വായിച്ചുരചൻതന്നെയുണത്തി
വലരിപുസഹജൻബലദേവൻകുറി-
ടുയ്യോധനനാറിയെണ്ടുമവസ്ഥ
മകളെവിവാഹംചെയ്യാൻനിന്നുടെ
മകനെന്നുള്ളതുറിശ്ചയമാക്കി
വൃശ്ചികമാസംപത്താംതീയതി
വിഷ്ടികഴിഞ്ഞൊരുശേഷത്തിങ്കൽ
ആശപതിഉച്ചതിരിഞ്ഞീടുമ്പോൾ
കൂടലഗ്നംനല്ലമുഹൂർത്തം
സന്നാഹങ്ങളുമൊക്കെയൊരുക്കി
തന്നാൽവേണ്ടതുമൊക്കെയൊരുങ്ങി
ലക്ഷ്മണനോടുംതുല്യനന്നാളേ
ലഘുതരമിവിടേക്കെത്തീടേണം
ഇപ്പടിതിരുവുളനീട്ടിന്നെഴുതി
മുത്തുസ്വാമിമുകുന്ദനെഴുത്തു്
പുത്രനുടകല്യാണോത്സവമതി
ചിത്രമിതെന്നുസുയോധനഭ്രപൻ
മിത്രാത്മജശകുനിപ്രമുഖാദികൾ
കുത്തുവിചാരിച്ചുവംചൊന്നാർ
"ഇങ്ങിനൊരുനേരംസംഗതിവരുകിൽ
ഇങ്ങോരാറംനന്നായെന്നറിക
കൊണ്ടൽക്കാർവർണ്ണൻറെഹൃദയം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടവരില്ലിങ്ങെന്തൊരു കാര്യം
കൊണ്ടിങ്ങനെയനുവാദം ചെയ്തു
കണ്ടാലറിയാമെന്നും ചിലരു്
കൃഷ്ണനൊടിങ്ങൊരുബന്ധുവതായാൽ
തൃഷ്ണയുമിനിനമ്മളിലായല്ലോ
ജിഷ്ണുവിനംബലമൊന്നുകുറഞ്ഞു
കൃഷ്ണനുമിനിനമ്മൾക്കരികായി
കാട്ടിൽപോയൊരുപാണ്ഡുസുതന്മാർ
കാട്ടിന്നിനിവനിങ്ങുപിണങ്ങുകിൽ
ആട്ടിക്കളയാമയ്യരെയുംതവ
നാട്ടിൽവസിക്കാംബാധയൊഴിഞ്ഞു്
വന്നായിങ്ങനെവന്നതുനമ്മുടെ
സന്നാഹംസഫലംവരുമല്ലോ";
എന്നിവരുരചെയ്തുടനേതവെ
വെന്നിപ്പുറയുമറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ദുരിയോധനസുതനാംലക്ഷ്മണനരം
ഹരിയുടെമകളാംകന്യകതന്നെ
അരിയോഹരകല്യാണംകൽപ്പി-
ച്ചുറകപെരുമ്പറയെന്നൊരുഘോഷം
മനിനിയെത്തിരുമാലയണപ്പാൻ
ആരെന്നാലതുലക്ഷ്മണനൊന്നൊരു
പോലേയൊക്കെക്കേട്ടുവിശേഷം
കോലാഹലമതികുതുകംതന്നെ
നാരീമണിയായുള്ളസുഭദ്രയു-
മാരാൽമോഹവശംഗതയായ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരംപരിതാപത്തൊടുമേവും
ഭാമയൊടറിയിച്ചാൾമധുവാണി
പദം—ദേവിജാവന്തി—മുറിയടന്ത.

അംബികാപദയുഗളം
അമ്പിനോടെകുമ്പിടുന്നേൻ
ഓത്തുനിന്നുടെയവാക്കു—
മിത്രനാളുമിരുന്നുഞാൻ
ധർമ്മമോസത്യലംഘനം
സത്യഭാമയല്ലയോനീ
അമ്മയുമിനിക്കുഭേദം
എണ്ണുന്നീമാത്രംപോലുംനഹി
നമ്മൾതമ്മിൽചെയ്തിരുന്നസത്യവുംമറന്നുപോയോ
എന്തിപ്പണ്ണംവരുവാനെന്നുഞാനറിഞ്ഞീലേതും
കുശലനാംഭരിയോധനപുത്രനുകൊടുപ്പാനെന്നു
വിസ്മയമിങ്ങിനെതോന്നിയെന്നുതേവേണ്ടു
ഭദ്രയതായസുഭദ്രഗിരമയു
ഭാമയുമുടനോകേട്ടതിതാപാൽ
ഭർത്താവിന്നുടെയരികേയിരുവരു—
മുൾത്താപത്തൊടുതൊഴുതറിയിച്ചു.
"സത്യപരായണസകലേശപദജയ
സത്യത്തെപ്പരിപാലിച്ചരുളുക
കൃത്യാകൃത്യമിതറിയായോതവ
ചിത്തമതിത്തരമിങ്ങിനെയെന്തേ
ഇവളുംഞാനുംകൂടിച്ചെയ്യാരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സമയത്തെപ്പരിപാലിച്ചരുളുക
തവകരുണാലേശംപുനരെന്നിലു-
മിവളിലുമുണ്ടായ്വരികകൃപാലോ!
ഇരുകൈതൊഴുതക്കാലുതലോടി-
യിരുന്നാൾമാമസുഭദ്രയുമായി
മധുരഥനൻമതിപരുഷത്തോടെ
മധുമൊഴിമാരൊടിവണ്ണംചൊന്നാൻ
സത്യത്തിന്നാരാണിഹസാക്ഷി
സത്യംഞാനെന്നാരുവൻചൊൽകിൽ
സത്യംഞാനനുവാദംചെയ്യാം
മിഥ്യാവാക്കുകൾനമ്മൊടുകൂടാ
സ്ത്രീകളുടേകൂട്ടംതന്നേയി-
ങ്ങാകാനാശവുമിവരാലത്രെ
ഹ്രണദോഷംതിരിയാത്തൊരുകൂട്ടം
കണവൻറെഹ്രണമാത്താൽമതിയോ
കളമൊഴിമാരേയിതുകാലത്തു
കരുതുകവലുതായിട്ടൊരുബന്ധു
കരുപതിസൂനുസുയോധനനായക-
ബ്ബെരൻതന്നേയെന്നിക്കാലം
അഗ്രജനാഗ്രഹമങ്ങിനെയായതി-
നിക്കുംമതമെന്നറികസുഭദ്രേ!
പാത്ഥന്മാരുടെആണല്ലായ്കയ-
തല്പേനാടുംവീടുംവിട്ടി-
ട്ടാത്തന്മാരായ്വനവാസത്തി
തിത്രവുമാടിനടന്നീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഐവക്കുംകൂട്ടുള്ളവളല്ലോ
ആകുന്നുപാഞ്ചാലിയുമവളെ
കൈബലമോടുപിടിച്ചുസരോഷം
ദുശ്ശാസനനുമിഴച്ചുസഭായാം
വസ്ത്രാക്ഷേപണമാദികളാടിതൊഴി
കേശാകർഷണമെന്നിത്യാദികഥ
കണ്ടുസഹിച്ചൊന്നുരിയാടാതെ
കുണ്ഠതയോടെനിന്നതുമെന്ത്യേ
ഉശൻതാടിക്കാരൻഭിമൻ
വിശംഗവ്വംകാട്ടീലേതും
അജ്ജുനനാകിനവൻപൻതാനും
അഖിടെയധോമ്മുഖനായ്നിന്നെന്ത്യേ
ശൌര്യംപോരാഞ്ഞല്ലേവനഭവി
കാട്ടാളന്മാരെന്നാകണക്കെ
കായ്കനികന്ദാദികളുംതിന്നു
ഒട്ടേപട്ടിണിയിട്ടുംകാടതിൽ
മുട്ടിനടക്കുംപാണ്ഡുസുതന്മാർ
നാട്ടിന്നിനിവരികെന്നതുനിന്നു
പാട്ടിനുലോകമവക്കുവരായിനി
പാട്ടുംപാടിനടക്കാമിനിമേൽ
മൂത്തിമുകുന്ദനുമാത്തിവരുംവടി
തീത്തുരചെയ്തൊരുവാത്തകഥകേട്ടു
ചീറ്റത്താരുതാപംമൂണ്ടിരുവരുമായ്
ചിതകഥചമപ്പാനാരംഭിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാരായണനതുനേരത്തവരിൽ
പാരംകുതുകംപൂണ്ടരുൾചെയ്തു
പെണ്ണിനൊരുത്തനെയുണ്ടുവിധിച്ചി-
ട്ടുണ്ടോജോത്തവനവനിവഠംകണവൻ
ധന്യന്നാക്കിച്ചിതംമമകന്യക
അന്യന്നാക്കുതുമല്ലെന്നറിവിൻ
അന്യനസംഗതിവരികയുമില്ലഭി-
മന്യുവിനത്രയോഗ്യതയതിനി-
ന്നെന്നാലുംകുതറീടേണ്ട
കരുവഴിയീശ്വരനുണ്ടാക്കീടും
എന്നാൽനിങ്ങൾമരിച്ചീടേണ്ട
വനംടിം ചിന്തിച്ചതുപോലെ
എന്നരുൾചെയ്തൊരുവാത്തകൾകേട്ടു
നിന്നവിടുന്നുഗമിച്ചുസുഭദ്രാ
തന്നുടെവാസഗൃഹേചെന്നവളും
തരവഴിയോടുരാന്നോത്തുംപാത്തും
സുന്ദരഗാത്രിസുമാനസമുഖിയാ-
യുന്നുടെശയ്യയിൽപീണമയങ്ങി
അഭിമന്യുവുമദ്ദിനമഞ്ഞെതിരേ
അഭിമതരായസുഹൃത്തുകളോടും
വേട്ടയ്ക്കായിനടന്നതിവേഗം
പൊട്ടച്ചാരിക്കുഥയറിയാതെ
കൂട്ടംകൂടിക്കൊലവിളിയാപ്പുകഠം
കുന്തക്കാർചിലർനിരവേകൂടി
വില്ലാളികഠംചിലവാഠംക്കാതംപുന..

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തല്ലാസേനപരന്നിതുകാട്ടിൽ
കടുവായെൻകണ്ണിനുകണ്ടന്നാൽ
ചുരികയവൻറെനെഞ്ഞത്തെന്നും
കടുവായുംപകിടിച്ചോരോരോ
ചുരികക്കാരുനിരന്നിതുഭാഗേ
കുന്തക്കാർകുഴൽകാരുംവേട്ടികൾ
കൊണ്ടരയിൽകെട്ടുംകുപ്പായം
കുംബളമാകിനതൊപ്പികളും പല
മുണ്ടാംതോക്കുകൾകൊണ്ടുനിരന്നു
അഞ്ഞൂറിയഞ്ഞൊരുപച്ചക്കുതിരമേ-
ലാശ്രുകരേറിവിളങ്ങിതവിടെ
പച്ചക്കുപ്പായംതൊപ്പിയുമി-
ട്ടച്യുതനുടെനരുമകനുംവിരലിനു
കൈച്ചുരികകൾകെട്ടീട്ടുപച്ച-
ക്കച്ചകൾകെട്ടിത്തൊങ്കലുമിട്ടു
ചെച്ചിടയുംചെഞ്ചിടമുടവാളും
ശക്തികൾകയ്യിലെടുത്തഭിമന്യു
വേട്ടസ്സായിക്കാട്ടിൽകേറി
കൂട്ടുകകലശലുകോലാഹലമാണ്ട്
കല്പനയിപ്പടിചെയ്തൊരുസമയേ
വപ്പപ്പാവെച്ചാന്നിച്ചാക്ക
കാട്ടാളന്മാർവേട്ടസ്സായി
കാട്ടിടതോട്ടിടചാട്ടവുമോട്ടം
പട്ടികളെക്കൊടിവിളിക്കുമേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കെട്ടുകവലകളുംകൊട്ടകണക്കേ
വാളൻകാളൻചാത്തൻകണ്ണൻ
വെള്ളുവെളുമ്പൻഭള്ളുപ്പുലിയൻ
ചെമ്മൂക്കൻകരിമൂക്കൻപാണ്ടൻ
ചാത്തൻമുറിവാലൻ ചുരുൾചെവിയൻ
വാലുവളഞ്ചൻകാലുവളഞ്ചൻ
മൂക്കുചുകന്നമുത്തുക്കൻനായും
ഭൌഭൌഭൌഭൌഎന്നൊരുശബ്ദം
ബഹുവിധമങ്ങിനെകേട്ടിതുകാട്ടിൽ
വായ്പൊടുകയറിയിടറുകവിരുതെ
ക്കൂട്ടത്തൊടുമിളകുംപടിവേഗാൽ
കല്ലുകളിപ്പിട്ടിട്ടാക്കകണക്കെ
ഏറ്റുകുറുക്കുകരാടിവിടുക
കടുവായതതാവരണേകൂവേ
കൊടിയമരങ്ങളിലേറിക്കൊമ്പിൻ
കടുവാപറയാതെവെടികൊടെടാ
കടുവാകിടികടെക്കൂട്ടുമിളകി
പുലിവലയിൽചാടികിടികുത്തട
കുന്തക്കാരചെണ്ടക്കാര
പുലിയലറുന്നതുകേട്ടോകൂവേ
വലിയൊരുകൂടുകയ്യിലെടുത്തു
തലകൊണ്ടാകുലുക്കുടായെന്നും
തഞ്ചമിലാത്തുചിലുചിലുപറഞ്ഞും
ഓടിഞ്ഞോടിഞ്ഞാട്ടോടിനാടന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടുപോത്തുകളുടെകൂട്ടമിളകിയപ്പോൾ
കാട്ടംതുടങ്ങിനിന്നകാട്ടാളക്കൂട്ടമപ്പോൾ
കൂട്ടിവില്ലപ്പോളഭിമന്യുവിപാരംതതി
കാട്ടുപോത്തുകളുടെകണ്ണിലുടൻതിറച്ചു
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞതങ്ങോരോകാട്ടുടെമണ്ടിപ്പുല
കൂട്ടംമൃഗങ്ങളുടെകൂട്ടത്തിലിടകൂടി
കണ്ടുകിടിസുതനണ്ടായകുപയാലെ
ഇണ്ടൽശരങ്ങൾകൊണ്ടിട്ടണ്ടായില്ലവയ്ക്കുതും
ടംഭോളിപോലെയുള്ളോരമ്പുകൾകുംഭികടെ
കുംഭതടങ്ങളിലാലംഭമുഖങ്ങളായി
വ്യാഘ്രംവായുംപിളർന്നുശീഘ്രംവരുമ്പോൾനര
വ്യാഘ്രശരത്തികൾശീഘ്രംവായിൽതറച്ചു
വ്യാഘ്രങ്ങൾ ചത്തുചീണതോക്കിലസംഖ്യമത്രേ
മറുള്ളമൃഗങ്ങളെത്തെറെന്നുകൊന്നതോത്താൽ
അറമില്ലഭിമന്യുമറുള്ളവരുമായി
മുറുംതാമസിയാതെചെറുകുതുകത്തോടെ
പറീഭവനംതന്നിൽപറലർകുലകാലൻ

വേട്ടയ്ക്കായിപ്പോയൊരുമകനെ
പാട്ടിൽകണ്ടതികുതുകമോടെ
വാട്ടിയയിലവെച്ചുട്ടിമകനുടെ
വാട്ടമൊഴിച്ചുപറഞ്ഞുസുഭദ്രാ
കേട്ടില്ലേമകനേവൃത്താന്തം
കേൾക്കാതെയിരിക്കുത്രസൌഖ്യം
കേട്ടിട്ടെന്തൊരുഫലമിക്കാലം
കാട്ടിൽവസിക്കുന്നുവേണ്ടന്നവർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജ്യേഷ്ഠനുമനുജനുമായ്നിരൂപിച്ച-
ച്ചേട്ടയതായസുയോധനതനയനു
വാട്ടമൊഴിഞ്ഞമ്മകളെക്കല്പി-
ച്ചെന്നൊരുവാർത്തകഥനാട്ടിൽനടന്നു
സത്യപരായണനാകിനകൃഷ്ണൻ
സത്യംഭീഷ്മോധനവശനായി
വെട്ടംവാളിനുനെയ്യിടുകെന്നൊരു
ചട്ടംതന്നേയവരുമറച്ചു
കട്ടംനാമിനിയിവിടെവസിപ്പാൻ
യോഗ്യതയില്ലനിനയ്ക്കുംതോറും
അമ്മയിവണ്ണമുരത്തതുകേട്ടഭി-
മന്യുവുമതിനുടനുത്തരമരുളി:—

"ആത്തലുണ്ടാകരുതേഇതുകൊണ്ടു
ചിത്തേജനനീതവ
പത്തിനെപ്പത്തിൽഗ്രഹിച്ചവരേവരും
തെറ്റുവനാലുമിങ്ങത്തലില്ലതുമേ
ചക്രപാണിസഹായത്തോടുകൂടവേ
ശക്രാദിവാനവർവന്നാലിങ്ങെന്തുള്ളു (ആത്ത)
നാഗകേതനസുതൻതന്നോടിങ്ങമർഷിട്ട്
നാഗാസ്ത്രമെയ്തഞാൻബന്ധിച്ചുകൊണ്ടന്നു
പന്തൽത്തുണതിന്നുലബന്ധിച്ചുകല്യാണം
ഹന്തകഴിപ്പനെന്നൊരമ്മനാണെന്നുദ്ധം" (അ)

അഭിമന്യുവുമുടനിങ്ങനെയരുളീ-
ട്ടഭിമതമൊടുചെറുഞാണൊലിയിട്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശതമന്യുധനുർജ്ജ്യാഘോഷംപോൽ
ഉടനുടനൊന്നുമുഴങ്ങിതദാനീം
ദ്വാരകയൊക്കെയുമൊന്നുങ്ങിളകീ
കാരണമാരുമറിഞ്ഞതുമില്ല.

ശ്ലോകം.

ഏവംതസ്മിന്നന്തരേതത്ര
സുന്ദരീവചസാമൃതാ
ഭൂതികാഖ്യാനിമാഗത്യ
സത്യസന്ദേശമബ്രവീൽ.

പദം — പുന്നാഗവരാളി — മുറിയടന്ത

സുന്ദരിയെച്ചെല്ലൊരു ഭൂതിയുംവന്നിതപ്പോളഭി
മന്യുസന്നിധൌ
സുന്ദരാംഗനോടൊന്നൊഴിയാതവൾ
സന്ദേശങ്ങൾപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ
മന്നരിൽമണിയാകുന്നനിന്നെഞാൻ
മുന്നമെൻമനസ്സാലെവരിച്ചല്ലോ
വന്നനീയെന്നെമാലയെച്ചില്ലായ്കിൽ
വഹ്നിയിൽചാടിനാളെമരിപ്പാൻഞാൻ
എന്നഭൂതിപറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ
മദ്വധാസംകലന്നഭിമന്യുവും
മൌക്തികമണികോത്തുചേർത്തുള്ളൊരു
നക്ഷത്രമാലകണ്ഠത്തിൽനിന്നൂരി
ഭൂതിതന്നുടെകയ്യിൽകൊടുത്തുട-
നാദരവോടിവണ്ണമരുൾചെയ്തു: —

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"നാളെയങ്ങുമുഹൂർത്തസമയത്തു
ഞാനവിടെവരുമെന്നുചൊൽകനീ"
ഇത്ഥംഭൂതിയൊടരചെയ്തുനിജ
ഹസ്താംഗുലിയവുമാശുകൊടുത്തു
യാത്രയയച്ചവളവിടുന്നുപോയ്
ആസ്ഥയൊടേ സുന്ദരീസവിധത്തിൽ
ഭർത്താവഭിമന്യുവതായ്വരുവാൻ
കാത്ത്യായനിയെസ്സേവതുടങ്ങി
വിജയാത്മജനഥവില്ലുംപൂട്ടി
വിജയശരങ്ങളെടുത്തുകരത്തിൽ
വിരവൊടയാത്രയ്ക്കാരംഭിച്ചൊരു
വിധമതുകണ്ടുപറഞ്ഞുസുഭദ്രാ
"സോദരിനിവരുമക്കുരുവരനും
ചേതസിപാർത്താലരികത്തിനിനക്ക്
നാരമണരൊടുപോരിനുനീയാളൊ
നിശ്ചയമവരൊടുപാലിയാബാലാ!
നാസ്യനാലംകൂടാതൊരുകാര്യം
ചിന്തിച്ചാൽസാധിക്കയസാദ്ധ്യം
എങ്കിൽനാമുക്കൊരുബന്ധുവിതാങ്ങ്?
എന്നാലവർവനവാസന്തന്നെ
ഉണ്ണിയൊടുവേർപെട്ടാലരിതാനെ
ഉഴവിൽവിതച്ചാൽമുളയുണ്ടാമോ"
മാതാവിങ്ങനെചൊന്നതുകേട്ടതി
രത്നശരമുരിയാടീലഭിമന്യു
ചേതസിചിന്തിച്ചാനിതിവിന്നിഹ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചേന്നൊരു മിത്രമിതാരുള്ളെന്നാൽ
വാതാത്മജസുതനായഘടോൽക്കച-
നാമവരെന്നുടെജ്യേഷ്ഠൻശ്രേഷ്ഠൻ
ചേതോഗതമവനോടറിയിപ്പാൻ
ചെറുംതാമസിയാപോകെന്നായ്
അമ്മയുറക്കറപുക്കൊരുനേരം
അഭിമന്യുമെല്ലെന്നുനടന്നു
കടുവാപുലികരടികൾകാട്ടാനകൾ
കൂടിവാഴുന്നകൊടുംകാട്ടുടെ
പടുവാമഭിമന്യുപിടയാതെ
തടിനീഗിരിതടമടവികടന്നു
ചെന്നവനൊരുവടവിടപീമൂലേ
ഉന്നതമായൊരുപാറമെലേറി
തന്നുടെവില്ലുംശരവുംവച്ചു-
ച്ചവനുമുറങ്ങികുറഞ്ഞൊന്നവിടെ
അന്നേരത്തഘടോല്ക്കചനുടെവന
പാലകനായനിശാടനവീരൻ
വന്നവനുടെയരികേനിന്നിട്ട്
കനകതാരിൽനിനച്ചാനേവം
പാരമുറക്കംപൂണ്ടുകിടപ്പവ-
നാരിവനതിസുകുമാരൻകണ്ടാൽ
ആരെങ്കിലുമിവനെക്കൊന്നിട്ട-
ച്ചോരകുടിക്കണമിന്നുനമുക്ക്
നേരംകളയരുതിനിയെന്നിട്ട-
പ്പാറയൊടുംക്കുടവനെയെടുത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പിവരയാമിട്ടുങ്ങുള്ളോരു
വാപീതടഭുവിവച്ചുകളിച്ചു
വില്ലുംശരവുമെടുത്തങ്ങവനൊരു
കല്ലുംകീഴിലൊളിച്ചുകളഞ്ഞു
മെല്ലേയങ്ങഭിമന്യുകിടക്കും
കല്ലിൽകേറിയിരുന്നുയഥാവൽ
വല്ലവതുല്യതചേന്നൊരുപൂമൈ-
യല്ലോയിവനെക്കൊൽവാൻതോന്നാ
നല്ലൊരുഭക്ഷണമരികേകണ്ടാ-
ലില്ലതുപേക്ഷിപ്പാറില്ലാരും
ജാരകുശാനുകഠിനംതന്നെ
അഹമിവനേക്കൊലചെയ്യേണ്ടുള്ളൂ
കഠിനതയുള്ളിലിവണ്ണമുറച്ചു
കഠിനകരംകൊണ്ടാശ്രുപിടിച്ചു
ഉതറിവിടുന്നുകളഞ്ഞഭിമന്യു
അതിപരുഷംപൂണ്ടിത്ഥംചൊന്നാൻ
"ദ്വാരകയിൽശ്രീകൃഷ്ണൻതന്നുടെ
ഭാരികയാകിയസുന്ദരിയോടും
മാരമഹോത്സവമാടുംസമയ-
ത്താരെടനമ്മെയുണർത്തിയതിപ്പോൾ
സംഗതികണ്ടുവരാഞ്ഞാൽചെകിടിനു
സംഗതിയടിയെന്നുംനീയറിക"
അഭിമന്യുഗിരംകേട്ടുനിശാചാര-
നതിഹാസംപൂണ്ടവനൊടുചൊന്നാൻ
"ഫലിതംനിൻറെവാക്കിനുമിപ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഫലിതംനിന്നെത്തിനോക്കൂട്ട"
എന്നുപറഞ്ഞാരസുരൻതന്നോ-
ടന്നേരത്തഭിമന്യുമരുളി
എന്നാത്രയെന്നാകിലിനിക്ക
ഇന്നാത്തക്കമ്മങ്ങൾകഴിഞ്ഞാ-
ല്പിന്നെത്തിനോയെന്നതുകേട്ടവ-
നങ്ങിനെയെന്നനുവാദംചെയ്തു
വിരയെയിറങ്ങിസ്സുപടികളിമ്മ
വിരനുമമർഷ്യംകയ്യിൽകോരി
പരമേശ്വരയെപ്പരിചൊടു ചിന്തി-
ച്ചവനുംതപ്പണമാശുകഴിച്ച
കാത്ത്യായനിയങ്ങവനടെനികടേ
മൂത്ത്യാവന്നുപ്രകാശിച്ചരുളി
മഹിഷാന്തകിയങ്ങപ്പോളവനൊരു
മഹിമവളന്നൊരുവാളുംനൽകി
മായാഭഗവതിമല്ലെമറഞ്ഞു
ആയതവൻബോധിച്ചതുമില്ല;
ആശരവരനുടെയരികേചെന്നി-
ട്ടാഹൃസുഭദ്രാസുതനുംചൊന്നാൻ
ഭക്ഷിക്കാമെന്നാകിൽവാടാ
രക്ഷസ്സെനിന്നുടെയുടൽനാഴ്നമി
ഭക്ഷിപ്പാറാക്ഷമതല്ലെന്നാൽ
ക്ഷത്രിയജാതിജനിച്ചവനല്ല
വാടാനിശിചരകീടാപോരിനു
വാടാഞ്ഞാനാമോടുംനൂനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോടാമൃഗമതിതേടാൻനമ്മോട്
കൂടാനിന്നുടെഹൃംകൃതിമൂഢാ!
ഡംഭാമാനുഷഡംഭാനിന്നുടെ
ഡംഭ്രമമഹംഭാവങ്ങളുമിവിടെ
സ്തംഭിപ്പിപ്പൻകണ്ടോയെന്നൊരു
പാറയടത്തൊന്നങ്ങുകൊടുത്തു
അഭിമന്യുവുമന്നേരംമുന്നി-
ട്ടമ്മകൊടുത്തൊരുവാളാൽവെട്ടി
അളവേപൊടിയായ്പുൻപാറയുമട-
നതിവിസ്മയമെന്നവനുമുറച്ചു
ആശരനാശുകുശാനുപ്രതിമനെ
നാശംചെയ്വാനുള്ളിലുറച്ചു
ക്ലേശപ്പെട്ടൊരുസാലംപിഴുതവ-
നീശൊടുവീശിയടിച്ചുകുമാരം
വീശിയടിച്ചൊരുമരവുംവെന്തു
ആശ്രുവിലുകുപത്തുംവെന്തു
നിശിചരഗർവുകളൊട്ടുകുറഞ്ഞു
ഇവനതിമാനുഷനെന്നതറിഞ്ഞു
ആയാൽപൊരുതുജയിക്കണമെന്നി-
ട്ടായുധമാകിനവൃക്ഷംകൊണ്ടും
കല്ലുകൾപാറകൾകൊടുമുടികൊണ്ടും
കടുകയവന്നുടലിൽക്ഷേപിച്ചു.
കല്ലുംമരവുമതില്ലാതായി
വല്ലാതവിഷാദങ്ങൾതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കർബുരനുടെഗളനാളമറുത്തു
നിർഭയകുതുകമൊടിത്തിരിനിന്നു

ശ്ലോകം

ശ്ലോഷ്ണങ്ങൾകേട്ടഥഘടോല്ക്കചനന്തരാനീം
രോഷംകലർന്നുകടുകെന്നെഴുനീറുധീരൻ
അഷ്ടാങ്ഗശായുധവിപുഷ്കരങ്ങളോടും
പെട്ടെന്നുചെന്നുവിജയാത്മജമേവമൂചേ.

ഏവനൊരുവനിവിടെവന്നെടാധീര!
ശൂരനേവനൊരുവനിവിടെവന്നെടാ
നേരെടാനിനക്കിതെന്നറിഞ്ഞുവെങ്കിൽവരികെടാ
ധീരശൂരനിന്നുടെകുഴത്തറുപ്പനേഷ്ണാൻ
നില്ലെടാനിശാചരാധമാനീളരനില്ല
കമ്മമറുതിവരുവതല്ലാസ്ത്രിലുംധർമ്മ
കമ്മവർമ്മണൈവഹർമ്മിഹന്തനില്ലുനില്ല
ധർമ്മരാജസവിധപുരിയിലാക്കുവൻഖലാധമ— (ഏവ)
നിന്മയസ്ത്രമസ്തുതികളൊക്കയിന്നുഭസ്മമാക്കു
മായതൊന്നുമേഫലിക്കയില്ലുദുർമ്മതേജളാ!— (ഏവ)
ഇത്തരംപറഞ്ഞനിന്നൊടുത്തരങ്ങളസ്തുതിക
ളുത്തരംപറയുമാറുകാണെടാശഠാ (ഏവ)

ശക്തികടുത്തിലകക്കടകന്തം
ശക്തിപെരുത്തശതഘ്നികഠാരം
പൊട്ടകളീട്ടികഠംചാട്ടുളിവളതടി
മുഠത്തടിമുസലമുസ്സണ്ടികളെല്ലാം
നോക്കിക്കൊണ്ടുപ്രയോഗിച്ചിട്ടവ—
നൊക്കെക്ഷത്രപ്രായമതാക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങിനെയുദ്ധംചെയ്തതളർന്നവർ
വാങ്ങിയിരുന്നുരണ്ടുപുറത്തും
എന്തൊരതിശയമെന്നീവണ്ണം
ചിന്തതുടങ്ങിഘടോൽക്കചനുള്ളിൽ
ബാലാർക്കപ്രഭപോലേതോന്നും
ബാലൻകണ്ടാലെത്രചെറുപ്പം
നിലമഹാമലപോലെകിടക്കും
നിശിചരനൊക്കൊലചെയ്തതുമെങ്ങിനെ
ആനനത്തലവനെയണുവായുള്ളൊരു
ചൂനനുറുമുവധിച്ചതുപോലെ
മാനിക്കേണമിവന്റെചരിത്രം
ആരെന്നുള്ളതറിഞ്ഞതുമില്ല
ചോദിച്ചാലറിയാമെന്നിട്ടു
ചോദിച്ചുനിയാരുണ്ടീചൊൽ?
പ്രഥനംചെയ്യുന്നേടത്തുണ്ടോ
കഥകേൾപ്പിപ്പുവെന്നൊരുന്യായം
കഥയുണ്ടെങ്കിലിറങ്ങുകപോരിനു
കാട്ടിത്തരുവൻകയ്യുംകിവിടേ
പാത്ഥാത്മജനുടെഗീതകഥകേട്ടു
ചിത്തൊരുകോപംപൂണ്ടുഘടോൽക്കചൻ
കല്പകഥപാറകളെന്നിവകൊണ്ടും
ചൊല്പിക്കൊണ്ടവനുംപ്രഹരിച്ചു
തെല്പുമൊരായാസംകൂടാതവ
യെല്പാംഭസ്മിച്ചാശ്രുകുമാരൻ
കല്പംമരവുമതില്പാതായി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലാതവിഷാദങ്ങൾതുടങ്ങി
ആനത്തലവൻമസ്കമതിനെ
കുത്തിയമക്കംസിംഹത്താനൊരു
നരിയെയാട്ടുപോലിൽതോറാലവനുടെ
മാനക്കേടെന്തുരചെയ്യേണ്ടു
ഞാനിശ്ശിശുവൊട്ടുനില്ക്കയുമില്ലിവ-
നാരെന്നുള്ളതുപറകയുമില്ല
കയ്യുംകാലുംതളരുന്നെന്നുടെ
മെയ്യുംക്ഷീണതയേറീടുന്നു
കൊയ്യുംഗളമിവനെന്നോതോന്നു
മയ്യുംകണ്ടാലറിയാമല്ലോ
ഇത്ഥംചിന്തിച്ചുടനേമാരുത-
പുത്രാത്മജനുംമായ കഥംകൊണ്ടു
കാറുംമഴയിടിമിന്നലുമെല്ലാ-
മേറാംപെയ്തിച്ചാനരനാഴിക
യ്ക്കാരില്ലഭിമന്യുനവയൊന്നും
ചീറാംമുനോതിലുറൊന്നോരി
കാത്ത്യായനിയുടെകരുണാവൈഭവ-
മോത്താലാക്കതിരിച്ചറിയാവൂ
ആത്തിയകഞ്ഞിയൊരുത്തരിവണ്ണം
കാത്തിടാന്നാരാരീയുലകിൽ
ഭീമൻതന്നുടെസുതനായുള്ളഫ-
ടോല്ക്കചനഭിമന്യുവിനൊട്ടുചൊന്നാൻ
ഞാനെന്തിനുപഴുതേകുതരുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധാമമാത്മകമുരചെയ്തീടാം
നാമം നീ ചൊല്ലുന്നില്ലെങ്കിൽ
ധാമഞ്ഞാൻ ചൊല്ലാം നീ കഥകൾ
ഭീമൻ തന്നുടെ സുതനായുള്ളൊരു-
ടോൽക്കചനെന്നല്ലോ മമ നാമം"
എന്നതുകേട്ടഭിമന്യുവനെ
ച്ചെന്നു നമിച്ചിങ്ങനെയുരചെയ്തു
"ധന്യോഹം ധന്യോഹം പാണ്ഡവ-
നന്ദനനഭിമന്യുവെന്നാരിക
യന്നഭവാനെക്കണ്ടൊരുകാര്യം
ഇന്നു സാധിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്
ഗാഢാശ്ലേഷം ചെയ്തു സഹജനു
ത്രുഢാശ്ലോടം ഭവനം പുക്കു
മാതാവായ ഛിഡിംബിയെയും തൊഴു..
താരവോടു മിരുന്നായ ശ്രേഷ്ഠം
മധുപകപമധുപൂപാളികളുണ്ടു
മധുരശ്രീതരപാനമിതെല്ലാം
ഭൂതുവേണ്ടോളം നൽകീമക്കൾ-
ക്കതിസുന്ദരികുലാവല്ലിയുമഥ
ഒക്കിച്ചാലസ്യങ്ങളൊഴിച്ചു
ശിക്ഷയിലൊരുകഥപറവാനെന്നാ-
വൃത്താന്തങ്ങൾഘടോൽക്കചനജ്ഞാന-
പുത്രനൊടീവണ്ണംചോദിച്ചു
"ഏതൊരുകാര്യംചിന്തിച്ചിവിടേ
എന്നുടെയനുജൻവന്നതുമിപ്പോൾ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുകേട്ടഭിമന്യുവുമവനൊട്ട
ചൊന്നാൻവന്നതിനുടെകാരണവും
"ഇക്കാലത്തൊരുദിഷ്ടാലവശാ-
ലക്കാമ്മുകിൽവണ്ണനുമഗ്രജനും
ചൊൽക്കൊള്ളുംദുര്യ്യോധനതനയനു
മൈക്കണ്ണാൾസുന്ദരിയെന്നരുളി
കാക്കിൽമുറപ്പെണ്ണല്ലൊനമുക്കവൾ
യോഗ്യതയുണ്ടെന്നെന്നോന്നുടെഹൃദയം
ബലവാന്മാരത്രേശത്രുക്കൾ
ബന്ധുബലംപോലുംഇങ്ങില്ല
നിലയുണ്ടോനീരുണ്ടാഎന്നി-
ട്ടുലയുന്നോന്നുടെഹൃദയമശേഷം
നിലയുംമാനത്തിനുവന്താലീ
അഭിമാനികളുസഹിക്കുന്നെങ്ങിനേ"
അഭിമന്യുഗിരംകേട്ടനിശാചര-
നതിഘോസംപൂണ്ടവനൊട്ടുചൊന്നാൻ
പട്ടികളാകിനദുര്യ്യോധനനുടെ
കൂട്ടത്തെക്കൊട്ടിപ്പായിച്ചാ-
വട്ടണിമുലയാൾസുന്ദരിതൻമുല-
മൊട്ടുകളിൽക്കുട്ടിച്ചപ്പുൻഞാൻ
വാട്ടമകന്നിനിനാമിരുവരുമാ-
യൊട്ടുംതാമസിയാതെഗമിക്ക
കൂട്ടംവേണ്ടൂവഴിടെയുംകേരു-
കൂട്ടിനുമാത്രംനാംമതിയാകും
ജ്യേഷ്ഠനുംമവംപറവതുകേട്ടുഠി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഡിംബിയുമുടനേതന്നേപട്ടകൾ
നല്ലതിലൊരുകത്തവനുടെഫസ്റ്റേ
നൽകിയിവണ്ണംചൊന്നാൾമദം
"സുന്ദരിയാളുടെകല്യാണത്തിനു
മന്ത്രിരാകോടിയതെന്റെറകണക്കു
അന്തമില്ലതുസാധിക്കുന്തവ
ചിന്തിതകാര്യംസഫലംതന്നേ"
ജനനീഗിരമതുകേട്ടഘടോൽക്കച-
നനുജനോടുംമെല്ലെന്നുടനു
നടന്നുചെന്നവരോരോവനഭൂവി
കടന്നുഗിരിതടമടവികടന്നു
തുടന്നുവന്മുലിസിംഹാദികളെ
പ്പൊടുന്നനെപിടിപെട്ടകളിച്ചും
മിടുക്കനായഘടോൽക്കചനപ്പോൾ
പിടിച്ചുനാലഞ്ചിടുക്കികക്ഷേ
തടിച്ചകാടിടമൊടിച്ചുവന്നരു-
മടൽകരേണ നടന്നതിമിത്തും
പൊടുക്കനെചെന്നവരുമിരാവാ-
നിരിക്കുമക്കാനനഭൂവിപുക്കു
നാടുക്കുവേവംകേട്ടാജ്ഞനിയും
എടുക്കുകുല ചിലവളുപ്പുവേഗാൽ
തൊടുക്കുപവഴികളെടുക്കുഞാണുകഠം
നാടുക്കുകെട്ടുവഴിക്കെന്നവരും
മിടുക്കനാമഭിമന്യുഘടോൽക്ക വ-
ഴുത്തുരവരുകയാനാരുദാരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടുക്കമാംപടിസിംഹധ്വനിചെ-
യ്തട്ടഹിവണ്ണമുരത്താനേവം
പടിയൊഴിഞ്ഞിക്കാടിടമിങ്ങിനെ
ആടോപത്തൊടുവരുമവരാടെ
മൂഢനാംശിചരകീടാനിന്നുടൽ
പാടേഭേദിച്ചുകുതാന്തൻ
വീടേഗതിയെന്നാകുംമുമ്പേ
കോടാനാരെന്നുള്ളിതുപറക
എന്നതുകേട്ടഭിമന്യുവുമവനോ-
ടാശ്ചര്യചരുപ്പാനാരംഭിച്ചു
ആന്ധ്യതകണ്ടുഫലടോൽക്കചനവനോ-
ടുത്തരമതുനല്കാസാഹസമരുതേ!
നമ്മിൽപൊരുതതുപോലേയിവിടെ
തമ്മിൽശപ്പുപിനഞ്ഞുകിടന്നാൽ
നമ്മുടെകായ്ത്തിനൊരുവിപ്പും
നിണ്ണയമുണ്ടായീടുംനാളെ
നമ്മുടെചപ്പുക്കാരറിവൻതവ
സമ്മതനാകിനാജ്യേഷ്ഠനിരാവാൻ
ചെമ്മേഅവനിവനെന്നേതോന്നാ
നന്മകൾനമ്മൾക്കിതുകൊണ്ടുദയം
നേരുപറഞ്ഞാലിവനിഹനമ്മൊടു
വൈരംസഹജാകോപമനാദ്യം
എന്നതുകേട്ടഭിമന്യുവുമവനെ-
ച്ചെന്നുനമിച്ചിങ്ങിനെയുരചെയ്തു
നേരറിനിന്നുടെനേരച്ചായ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘടോൽകചനഭിമന്യുവുമെന്നാരിക
പാടസരോജംതൊഴുതൊരുകാര്യം
പറവാനത്രവന്നതുമിവിടെ
ഭൂരുഹനടെഗിരമവംകേട്ടു
കനിവൊടിവാൻവിൽവച്ചു
ഗാഢാശ്ലേഷംചെയ്തുസഹജനെ
ത്രിഗുണാമോദംശിരസിമുകൻ
പാരാതെവിൽപൂട്ടമിറക്കി
ജ്യേഷ്ഠനെയങ്ങഭിവാദ്യംചെയ്തു
വൃത്താന്തങ്ങളിതാവാനർജ്ജുനൻ
പുത്രനൊടീവണ്ണംചോദിച്ചു
:: ഏതൊരുകാര്യംചിന്തിച്ചിവിടെ
ഹന്തയുവാമൊരുമിച്ചിഹരാത്രേ
വന്നതുപറകയിതെന്നാലായതു
പന്നകരസ്ഥമിതെന്നുധരിക്ക"
എന്നതുകേട്ടഘടോൽകചനവനൊടു
ചൊന്നാൻവന്നതിനുടെകാരണവും
:: മാധവനുടെമകളാകിയസുന്ദരി
മാരിനിമണിയെവിവാഹം ചാപ്പെ
ദുര്യ്യോധനസുതനാംലക്ഷ്മണനാം
ദുരിയോഗംതന്നേകല്പിച്ചു
മയ്യാളനിനച്ചാലിവനത്രേ
രാജ്യായോഗ്യംകന്യകയാമവൾ
മുന്നംതന്നേയഭിമന്യുവിനാവ_
ള്ളന്നൊരുസത്യവുമുണ്ടായീപാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മിത്രംഭൂതാംപാണ്ഡുസുതന്മാർ
വസ്ത്രംപോലുംക്കൂടാതിപ്പോൾ
തത്രവനാന്തേവാസവുമായി
ശത്രുക്കളുമിഹകൂടിവരുന്നു"
വാർത്തകളേവമിരാവാൻകേട്ടു
ചീർത്തരുഷംചൊന്നാൻവണ്ണം
"ധൂർത്തൻദുര്യ്യോധനനുമവന്റെ
മൂത്തച്ഛൻമറുള്ളവരുമാണ്
രാത്തൊന്തപടപൊരുവാനൊരുസംഗതി
തീർത്തുതരൈവോരുഗ്രഹമത്രേ
കള്ളൻകള്ളച്ചൂതിട്ടല്ലേ
കാടതിലാക്കിപിതാക്കന്മാരെ
കൊള്ളികൊളുത്തിയരക്കില്ലത്തിനു
കൊള്ളാമോയിച്ചതികഥപാർത്താൽ
പണ്ടേയുള്ളകടിപ്പകയിപ്പോൾ
വിണ്ടീടാനീകഴിവതുകൊള്ളാം
കണ്ടതുവേണ്ടാസോദരനാണെന്നെ
ക്കൊണ്ടപ്പെണ്ണിനെവേൾപ്പിച്ചക്കാം"
രണ്ടുവിധംചാക്കില്ലെന്നവർകൈ_
ക്കൊണ്ടുകാമ്പുശരധിശരാട്ടികഥ
മൂർത്തികഥാമൂവ്വരുമെന്നകണക്കേ
മൂവ്വരുമൊരുമിച്ചങ്ങുതിരിച്ചു
വാരാന്നിധിയുടെതീരത്തവരൊരു
അരയാലിൻതറതന്നിലിരുന്നു
സുഷ്ണനുമയേഗിരിക്കവിളിഞ്ഞി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘോരധ്വനിയോടുവെള്ളത്തുതുടങ്ങി
താമരസങ്കൽവിടർന്നുതുടങ്ങി
സോമരാമങ്ങുമറഞ്ഞുതുടങ്ങി
വണ്ടുകൾമണ്ടിനടന്നുതുടങ്ങി
തണ്ടലരിന്മധുവുണ്ടുതുടങ്ങി
ശംഖിനുടെനാദങ്കൽമുഴങ്ങി
ചന്ദ്രികരശ്മികറഞ്ഞുതുടങ്ങി
സംഗരത്തുരന്നാരവർമൂവരു-
മങ്ങുപറഞ്ഞിവണ്ണമുറച്ചു
ഭൂനകളോടുഘടോൽക്കചനംഭരി-
മാനിയിരുവാൻസേനകളോടും
ഭൂരിമന്യുകുതിരപ്പടയോടും
ആടൽപൊരുവതിനെന്നാവരുമുറച്ചു
കുരുവരരുടെവരവുംനോക്കീട്ടാ
തരുവരമൂലത്തികലിങ്ങനെ
കരിപുരമതിലങ്ങെതിരേയോരോ
തരവഴിയാത്രാദേവാഹനമൊരുങ്ങി
ലക്ഷ്മണനാകിയസുന്ദരവരനെ
ശിക്ഷയിലങ്കുകളിപ്പിച്ചുടനെ
വക്ഷസികളഭമിഴക്കിയവന്റെ
നെറിയിലുതിലകവുമിട്ടു
പൊൻവീരാളിപ്പട്ടുമുടുത്ത-
പ്പൊന്നരഞ്ഞാണമരയിൽമുറുക്കി
മുത്തുക്കുലകാതുകളിലണിഞ്ഞു
മുടികടകാഴ്ചലിയാടിയണിഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കോപ്പിട്ടിങ്ങനെമാപ്പിള ചമയി-
ച്ചാപ്പിട്ടടനാലോലദ്ധ്വനിയും
പടം — എരിക്കില — ചെമ്പട.
പൊന്നണിഞ്ഞാനമേൽത്രുമഞ്ചംകെട്ടിവല
വണ്ണുമാണ്ടപട്ടകൾവിതാനിച്ചമ്പാൽ
പന്നഗദ്ധ്വജൻതന്നുടെപുത്രരോടുംകൂടി
ചെന്നുശ്രുതമഞ്ചമാന്നിരുന്നുമോദാൽ
തന്നനുജന്മാരോരോരോതേരിലേറിവന്നു
മന്ദമന്ദംനാടകൊണ്ടാസനായോടും
ഉന്നതമായൊരുതേരിലേറിഭീഷ്മരന്നു
പിന്നെയൊരുതേരിലേറിദ്രോണാചാര്യൻ
കണ്ണനുശംകുനിതാനുംശല്യർതാനുംകൂടി
ഉന്നതമാംവാഹനങ്ങളേറിമോദാൽ
ഭാംഗവംഗകലിംഗാവന്തീശന്മാരുംവന്നു
തുംഗമരാംമാതംഗങ്ങളേറിമോദാൽ
അംഗനമാരോടുംകൂടിപല്ലക്കുകളേറി
ഭംഗിയിലലങ്കരിച്ചുനടന്നുപാടേ
കൂടകൊടിതഴചാമരികളുനിരന്നു
വാട്ടമടിത്തൊട്ടപടകൾപരന്നു
മടവയറോടഥമോടികലന്നൊരു
പടുരസികന്മാർവന്നുനിറഞ്ഞു
ചുക്കന്മാരൊക്കെത്തക്കച്ചാരും
ചക്കിച്ചുമാക്കെട്ടംകോപ്പുകളും
നക്കാപ്പിക്കൂട്ടികളൊക്കെക്കൂടി
തിക്കിത്തള്ളിയിരുന്നാരുലോഭം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പപ്പത്തിട്ടിപപ്പച്ചാരും
തവ്യഗ്ഗേരിയുമൊത്തുവരുന്നു
വെള്ളാപ്പുള്ളിവെളുമ്പച്ചാരും
വെള്ളരിമാറംചുള്ളിക്കാടും
കള്ളിപ്പാറെപിള്ളച്ചാത്തും
തള്ളിത്തിക്കിവരുന്നൊരുഘോഷം
ഈവ്വെപ്പച്ചാരിതമൊട്ടതന്നുടെ
പൂച്ചക്കണ്ണുണ്ണിച്ചിയുമായി
കാച്ചിപ്പിച്ചാരുപുടവയുടുത്താ-
ത്താച്ചന്നായർവരവുതുടങ്ങി
കണ്ണക്കാട്ടെപൊണ്ണത്തികളും
കണ്ണങ്കാട്ടെചക്കച്ചാരും
ഉണ്ണിക്കാളിപ്പെണ്ണുംകൂടി
ക്കൊഞ്ചുപറഞ്ഞുകളിച്ചുരസിച്ചു
ചക്കച്ചാരുംവരവുതുടങ്ങി
കുപ്പപ്പാറെത്തുപ്പച്ചാരും
കല്ലമ്പാൽമാണിക്കപ്പെണ്ണും
തപ്പിത്തന്നുടെവടിയുമെടുത്തവ-
രൊപ്പംകൂടിനടന്നുതുടങ്ങി
മന്നൻദുര്യ്യോധനനുമതപ്പോൾ
തന്നുടെബന്ധുജനങ്ങളുമായി
സന്നാഹിച്ചുവിടുന്നുപുറപ്പെ-
ട്ടൊന്നായ്ക്കൂടിനടന്നുതുടങ്ങി
അന്നേരംപലദുശ്ശകുനങ്ങൾ
മുനിൽപതിചൊടുകണ്ടുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രതിരോമത്തിനു ചുഴികാറൊതി
പൊടിപടലങ്ങൾകണ്ണിൽനിറഞ്ഞു
കാകൻകഴുകുപരുന്തുകളീവക
ആകാശേവന്നൊക്കെനിറഞ്ഞു
മാജ്ജാരങ്ങളുമൊത്തുകടിച്ചുമു-
റിഞ്ഞെതിരിട്ടിതുനേരേതന്നെ
എന്നതുകണ്ടാക്കൌഷാരവിയും
ചെന്നീവണ്ണംന്യപനൊടുചൊന്നാൻ
നന്നല്ലിക്കാണുന്നൊരുശകുനം
നമ്മൾക്കാപത്തുണ്ടാമിടയിൽ
എന്നതുകേട്ടസുയോധനഭ്രപൻ
ഒന്നുംമാനിക്കാതവിടുന്നു
ഒന്നിച്ചാടോപത്തൊടുമാംപടി
തട്ടിച്ചാത്തുനടന്നുതുടങ്ങി
മുന്നിട്ടോരോനാടുകൾനഗരിക-
ടന്നിട്ടുണ്ണുവതീരത്തെത്തി
ദ്വാരകയീന്നൊരുനാഴികവഴിവരു
മരയാലിൻതണലിൽപുക്കവരും
ധീരന്മാർമുവ്വരുമായവരുടെ
ചാരത്തെത്തിയിചണ്ണംചൊന്നാർ
എന്തിന്നായിട്ടെല്ലാവരുമിഹ
ചന്തക്കോപ്പൊടുപോകുന്നെന്നും
എവിടെക്കെന്നുംനേരുപറഞ്ഞെ
കരുചുവടങ്ങോട്ടിനിവെക്കാവു
എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞിതുകണ്ണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നിതുപറവാനാരീയുലകിൽ
മന്നവനായസുയോധനഭൂപതി
നന്ദനനുടെകല്ല്യാണത്തിന്നു
നന്ദകുമാരകപുരിയിൽപോവാൻ
വന്നതുനിങ്ങൾക്കെന്തൊരുകാര്യം
തെറിയെന്നാമൊട്ടപറയാംഭോഷാ
ചെകിടറവൻതെരുതെരമണ്ടിപ്പൻ
തെറിയുംതെറ്റുംമറിയുംമായകൾ
കുറയക്കാണണമിനിനമ്മളിലും
ബന്ധംകൂടാതോരോതരവഴി
ബന്ധുക്കളുമിടകൂടിച്ചെയ്യുന്നു
ചിന്തിക്കിൽസഹിയാഞ്ഞൊരുകു
ന്തന്തകഭവനത്തിങ്കലയപ്പാൻ
കുന്തീതനയന്മാക്കുമടിയോ
ചിന്തയിലെന്നുവിഷാദമിതോത്താൽ
നാടുംനഗരവുമാറുംതോട്ടം
തേടുംസൌഭാഗ്യാദിഗ്രഹണങ്ങൾ
സർവ്വംനിങ്ങൾക്കുമനുഭോക്തം
തന്നെയവക്കാവനഭൂവിവാസം
കാട്ടിലുമരുതെന്നിട്ടല്ലേയീ
ചേട്ടകൾതോട്ടിൽവിഷങ്ങൾകലക്കി
എന്നിട്ടുംചത്തില്ലായവർകൾ
തന്നിഷ്ടത്തൊടുവാഴുന്നില്ലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേട്ടയിലവരെക്കൊല്ലുണമെന്നൊരു
ഗോഷ്ടിനിനച്ചിട്ടില്ലേനിങ്ങൾ
കൂട്ടത്തോടേകൂട്ടിക്കൊണ്ടു-
ക്കാട്ടിടനീളെനടക്കുന്നേരം
ചിത്രരഥൻനിങ്ങളെന്നാറിനെയും
കെട്ടിക്കാലുകിഴക്കാമ്പാടായ്
വിൽക്കോലേത്തണ്ടികയാക്കിക്കൊ-
ണ്ടഗ്ഗന്ധവ്വനയന്നിടുമ്പോൾ
കെട്ടിയടിക്കുംപട്ടികൾപോലെ
കൂട്ടത്തോടേകൂകീടുന്നതു
കേട്ടയുധിഷ്ഠിരനരുകുപയാലേ
ജ്യേഷ്ഠകളേ! നിങ്ങളെവീണ്ടില്ലേ?
കൂട്ടത്തോടേയായത്തുനിങ്ങടെ
കൂട്ടത്തിനുമില്ലല്ലോനന്ദി
നാട്ടിനുനിങ്ങൾക്കെന്തവകാശം
ജ്യേഷ്ഠൻധർമ്മാത്മജനല്ലാതെ
കാട്ടവനിവിടെച്ചിലകളികണ്ടോ
നാട്ടിനയയ്ക്കുമുമില്ലിനിനിങ്ങളെ
വാടാതിപ്പോൾനിങ്ങളെയിവിടെ
പാടേതച്ചുതകർത്തുവധിച്ചു
നാടുംനഗരവുമാടോപംകൈ-
ക്കൂടിപ്പുൻധർമ്മജനാടികളെ
അജ്ഞാനമങ്ങുസഹിച്ചീടുന്നതു
മിജ്ഞാനമോത്താലെളുതാകില്ല
ഛസ്ഥികളായിരമെത്തിയടുത്താ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലത്തരസിംഹത്തിനുണ്ടാമോ
മസ്സുകളൊക്കെയടിച്ചുപൊടിച്ചു
മുടിച്ചകേസരിവിരമിച്ചിടു
ഞങ്ങളുമുച്ചിതന്നോക്കേണ്ട
നിങ്ങളെമതിച്ചാൻമതിഞങ്ങൾ
എങ്കിൽകണ്ടിടെന്നവർതമ്മിൽ
ശങ്കിക്കാതേകലശൽതുടങ്ങി

അരശക്കരശക്കലങ്കാരമൊക്കവേ
ആനതേർകാലാൾകുതിരപ്പടയൊട്ടം
എതിരിട്ടവരെതിരിട്ടവർപടവെട്ടിയടുത്തു
ഇടയിൽ ചിലരടനാത്ഥപടക്കങ്ങളടിച്ചും
കുതിരപ്പടയുടെപുരമിനുപുട്ടത്തവെട്ടി-
യുരുട്ടിപ്പിരിട്ടി
കരുമട്ടവനിടയിൽചിലകടന്നവെട്ടിയൊടിച്ചും
കടകത്തിനുകാൽവെട്ടുകതുടവെട്ടുകതലവെട്ടുക
കാലാൾപ്പടയുടേപുരയിരാവാൻ
തലകാൽപറിച്ചുകടലിലെറിഞ്ഞു
അവിൽഘടോൽക്കചനാത്തങ്ങടുത്തു
ആടോപത്തോടെവിപാഠങ്ങൾവഷിച്ചു
ആനപ്പടയുടെപുകകേളിച്ചു
കണ്ണൻതന്നെതേരോടുകുടെ
കടലിലെറിഞ്ഞുഘടോൽക്കചനാത്തു
കടലിൽതിരയിടപെട്ടവനിടയിൽ
കുടകുടെവെള്ളംകുടിക്കുടിപൊട്ടുത്തു
നിരുപിക്കിൽകഠിനംബാഹുകഠിനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാണ്ഡുസുതന്മാരുടെപുത്രരാണാം
പടയുടെപട്ടതകഥപറകയസാദ്ധ്യം
താണ്ഡവമാടികബന്ധങ്ങളുമഖി-
ലാണ്ണവമങ്ങുമുഴങ്ങിതദാനീം
ഭീഷ്മദ്രോണകൃപാചാര്യന്മാർ
ഉഷ്മാന്തേഭാസ്കരനെന്നോണം
ഉഷ്മാവിങ്ങിനെകണ്ടിട്ടില്ലെ-
ന്നാത്മനികൃതിയിവണ്ണംചൊന്നാർ.
ഹൃഷ്ടരിതന്മാരാകിയനമ്മൾ
തിരിയാത്തൊരുബാലന്മാരിവരൊട്ട
പടപൊരുതങ്ങുജയിച്ചെന്നാലും
തോറെന്നാലുംവഷളാണത്രെ
ഉചിതംനിങ്ങൾക്കിനിവേണ്ടുന്നതു
വിരയെപ്പോകെന്നവരുനടന്നു
പടയിൽചാകാതേയുള്ളവരും
തെരുതെരെയോരോ വഴിയോടുകയും
തരുണീതരുണന്മാരുംചേർവി-
ട്ടിഹനഹിഗതിയെന്നവരോടുകയും
വേളീഘോഷംകാണ്മതിനായി
മേളിച്ചോടിപ്പോനൊരുഞാനും
മൂളികാതിയുമായ്ചീണെന്നെറ
മുട്ടംപൊട്ടിമുടന്തയുമായി
പൊന്നനുജത്തിപോരെടിയമ്മകഥം
പിന്നാലെയുമുണ്ടല്ലൊവരുന്നു
കണ്ടുചിരിക്കുണ്ടില്ലുദല്ലൊ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാലുമൊടിഞ്ഞുകിടപ്പുല്ലല്ലീ
ഉണ്ടോഞങ്ങടെയുള്ളെങ്ങാനും
ചെണ്ടക്കാരൻമിണ്ടരുതോടി
മണ്ടുന്നേരംമുണ്ടുംപോയൊരു
കുണ്ടുകിണറിൽചെന്നുപതിച്ചു
മൂക്കനുരച്ചാത്തച്ചാരുടെ
മൂക്കുംപോയൊരുകണ്ണുംപോയി
കാക്കച്ചേരിമാമച്ചാരുടെ
കാലുമൊടിഞ്ഞുകലശലുപാരം
നന്നായിട്ടുണ്ണാംനാലുദിനം
പിന്നെപ്പുണവുംതുണിയുംകിട്ടും
എന്നുനിനച്ചെൻറചേട്ടത്ത്യ
വന്നതുനന്നായീകിട്ടിയതും
മതിമതിമധുരക്കറിയുംപാലും
ചോറുംഭക്ഷിക്കാമെന്നോത്തു
എതിരേവീണൻപല്ലുംപോയി
രുധിരക്കരികൂടിയെന്നിങ്ങനെയായ്
ചതുരന്മാർമുവ്വരൊടുംചെന്ന-
ങ്ങെതിരിട്ടാൽനേർനില്പാനാളോ
കതിരവനുടെസുതനാകിനകണ്ണൻ
കടലിൽപുക്കുകഴിഞ്ഞോഉണ്ടോ
ദുരിയോധനനുംമകനുമിരിക്കും
കരിയുടെകാൽക്കുപിടിച്ചുഴറി
ധിടിനോഎന്നിരുവരുമായ്വീണു
പിടിക്കുടിലക്ഷ്മണനെഇരാവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉടനേകയ്യുംകെട്ടിയവന്റെറ
നടുവിനുനല്ലൊരുകയറുംകെട്ടി
മൂക്കുതുളച്ചൊരുചരടുംകോർത്തു
മുറ്റുരൊരുതൊണ്ടുംകെട്ടിത്തൂക്കി
അതുകണ്ടതിപുരുഷത്തൊടുനൂറുവ-
രതിഃകോപത്തൊടോടിയടുത്തു
എളിയവനങ്ങഥവാളുംപുളകി-
ച്ചാശ്രുകടന്നാപടയിടെപുക്കു
ഉച്ചൈസ്സുരമലറിക്കൊണ്ടവനും
തച്ചുതകർത്തരിപാറിച്ചഖിലം
ഒച്ചയുമുവെച്ചേച്ചുതതുവഴിക്കഥ
പ്രച്ഛന്നസ്ഥിതിനിത്തിഹലട്ടോൽക്കച-
നച്ഛന്നാരേ!പേടിക്കേണ്ട
സച്ഛന്നാരായ്പൊയ്ക്കൊണ്ടാലും
കൊല്ലുന്നില്ലിപ്പോൾനിങ്ങളെവരു-
മല്ലെങ്കിൽസമയത്തിനുഭംഗം

മെല്ലെപൊയ്ക്കൊണ്ടാലുമതിപ്പോൾ
കല്ല്യാണത്തിനതിനിയൊരുസമയം
ദുരിയോധനനാടികളെല്ലാരും
മരിയാതെമരിച്ചോടിപ്പോയി

ദുരിയോഗംതന്നോലക്ഷ്മണനരുടെ
അരയിൽകയറുംകെട്ടിയിരാവാൻ

അരിയഘടോൽക്കചനഭിമന്യുവിനൊട്ടു
മരയാലുംതാരതന്നിലിരുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അക്കഥയവിടെയിരിക്കട്ടേപുന-
രജ്ജുനനംപശ്രുപതിയുടെയരുളാൽ
പാശ്രുപതാസ്ത്രംവാങ്ങിയശേഷം
ആശ്രുസുരേശൻതന്നുടെവചസാ
ആമോദംതേവന്നാക്കീ-
ട്ടഗ്രജനാകിയധർമ്മാത്മജനുടെ
അരികേചെന്നു നമിച്ചുരുശേഷം
അഗ്രേകേട്ടൊരുഗൌളിനിമിത്തമ-
തെന്തെന്നരുളീധർമ്മാത്മജനും
സഹദേവനുമതിനോത്തതിനുടെ
ഫലമഗ്രജനെകേൾപ്പിച്ചുടനേ
പുത്രന്മാർമൂവരുമായ്കുരുകുല
പുത്രൻദുര്യ്യോധനനാദികളൊട്ടു
യുദ്ധത്തിങ്കൽജയിച്ചുവർപദ്ധതി
മദ്ധ്യത്തിങ്കലിരുന്നീടുന്ന
നന്ദാത്മജനുടെനന്ദിനിയാകിയ
സുന്ദരിയെക്കല്യാണത്തിന്നു
കനൊഴിയാതെകരുക്കുകഠത്തിന്നു
എന്നുപറഞ്ഞുഗൌളിയുമിപ്പോൾ
വിജയംമക്കൾക്കുണ്ടായെന്നതു
വിജയൻകേട്ടതെളിഞ്ഞഗ്രജനെ
വിരവിൽവണങ്ങിപ്പോവതിനായി
വിണ്ണവർപതിസുതനാരംഭിച്ചു
ആയതുകണ്ടുധർമ്മതനൂജൻ
ഭരതരുഷഭനുജാസാഹസമരുതേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടിൽചെന്നെന്നൊരുവനറിഞ്ഞാൽ
മൂട്ടംമുഴുപ്പോധനനൊടുചെന്നു
കാട്ടിൽപിന്നെപണ്ടീരാണ്ടു
ചട്ടംകൂട്ടിവരുംനമ്മൾക്കു
എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞുകിരീടി
ഒന്നുരചെയ്യാംബോധിക്കേണം
ഉണ്ടുനമുക്കതിരസ്സുണിയത്തു
കൊണ്ടൊരുവൻബോധിക്കയുമില്ല
ശത്രുക്കളുനമ്മെക്കണ്ടീടാ
ശത്രുക്കളെനമ്മൾക്കുംകാണാം
മിത്രന്മാക്കളുവേയറിയാവൂ
ചിത്രമിതെന്നുടെവൈഭവമോത്താൽ
പുത്രന്മാരുള്ളോടത്തിനിഞാ-
നെത്തുന്നേനൊട്ടുംവൈകാതെ
എന്നുപറഞ്ഞുനടന്നുകിരീടി
ചെന്നിതുവാരിധിതീരത്തുടെ
ദൂരക്കണ്ടവർമുവരുമുള്ളിൽ
ആരെന്നവിടെച്ചിന്തതുടങ്ങി
ഏകധനുർദ്ധരനാകിയധീരൻ
ഏകനൊരുത്തൻവന്നീടുന്നു
വാഴ്ത്തുവനെങ്കിലുമിവിടെവരട്ടെ
വന്നാലറിയാമെന്നഭിമന്യു
വൃന്ദാരകപതിനന്ദനനപ്പോൾ
വന്നരികത്തായതുകണ്ടവരും
വന്നകുതൂഹലചിത്തത്തോടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

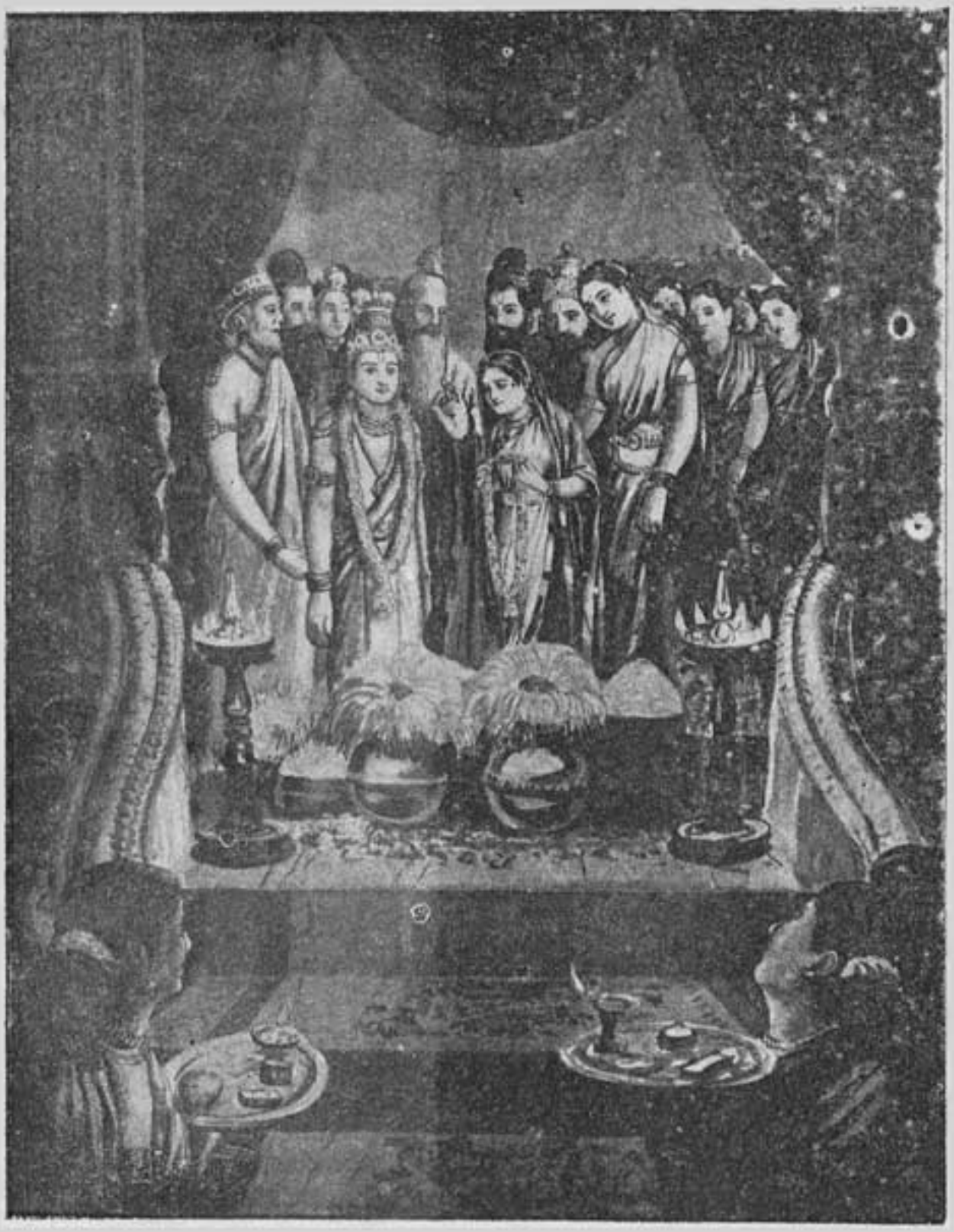
നന്നായ്ഗാഢാശ്ലേഷാദികളും
കന്നൊഴിയാതുണ്ടാനയാരുവൃത്തം
അന്യോന്യംബോധിപ്പിച്ചവരും
കന്നിച്ചവരതികൗതുകത്തോടെ
നന്ദിച്ചവരുംപ്രാരകപുക്കേ
അഞ്ജനനഗംപുത്രന്മാർമൂവ്വരു
മൻപൊട്ടചെന്നുവണങ്ങിമുകുന്ദനെ
ത്തൃക്കൺപാത്തവരെക്കരുണാനിധി
സൽക്കാരംപൂണ്ടവരൊട്ടചൊന്നാൻ
സമയത്തിനുകാണാമിങ്ങനെയി
സ്സമയംതൈവാനഗ്രഹമത്രെ
സമയമടുത്തുമുഹൂർത്തത്തിനു
താമസിയാതെകഴിക്കല്ലുല്ലീ
ഗർഗ്ഗമഹാമുനിയാംവാഗ്മ്യാരും
സർഗ്ഗമൊരോന്നതുടങ്ങീതവിടെ
മദ്ദളമുരളിയിടക്കയുടുക്കകഠം
മധുരമനോഹരവാദ്യധ്വനിയും
തുംബുരുനാരദതുംബുരുവായന
അംബുജമുഖിമാർകരവദ്ധ്വനിയും
നന്മധുമൊഴിമാരുടെനടനങ്ങളു-
മംബരമാർഗ്ഗത്തിലുമതുപോകല
കല്പകവല്ലിപ്പുതുമലർനലമേ-
ടെപ്പേരുംവരിഷിച്ചിതുവാനവർ
കൗക്കെയൊരുക്കിപ്പീഠത്തിനുമൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കണ്ണാളെയുമെഴുനള്ളിച്ചു
അപ്പുരുഷോത്തമനുംനിജമകളെ
അഭിമന്യുവിനുകൊടുത്തിതുസുദ്ധം
പാണിഗ്രഹണവുമങ്ങുകഴിഞ്ഞു
പരിചൊടുമണിയറപുക്കൊരുശേഷം
ഇക്കഥയൊന്നുമറിഞ്ഞതുമില്ല
മുഖ്യനതാംബലഭദ്രനുമുടനേ
ചാരുണിയെസ്സേവിച്ചതിനാലെ
വന്നൊരുരക്കംകൂടതായിട്ട്
വാരിജമുഖിയെവിവാഹംചെയ്കയു
ള്ളതെന്നറിയാതേബലദേവൻ
ദ്വാരകയിലെഴുന്നള്ളിയനേരം
ചാരെകാണായിതുലക്ഷ്മണനെ
പന്തുത്തുണിൽകയ്യുംകാലും
ബന്ധിച്ചവനുടെനടുവിനുകയറും
മുക്കുതുളച്ചൊരുകയറുംകോർത്തു
മുഷ്ടൊരുതൊണ്ടുംകെട്ടിത്തൂക്കി
ദുഃഖിച്ചങ്ങിനെനിൽക്കുന്നവനെ
തൃക്കൺപാർത്തുബലദേവരുമഥ
തൃക്കൈകൊണ്ടുകെട്ടമഴിച്ചു
മുക്കിൽതൂക്കിയതൂക്കംചെത്തി
ഉടക്കൊടുബാലനെയുംകൊണ്ടവിടെ
ചിത്തരുഷാതൻഭവനംപുക്കു
മല്ലാരിയുമസ്സുമയേമകളുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുന്ദരീസ്വയംവരം

അപ്പുരുഷോത്തമനുംനിജമകളെ
അഭിമന്യുവിനുകൊടുത്തിതുസുദ്ധം
പാണിഗ്രഹണവുമങ്ങുകഴിഞ്ഞു
പരിചൊട്ടുമണിയറപുക്കൊരുശേഷം.

P. 316

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കല്യാണംഘോഷിച്ചുകഴിച്ചു
എല്ലാവരുമായഥസുഖമോടെ
ഉല്ലാസേനവസിച്ചിതുകുണ്ഡൻ
മംഗലമീകഥകഥനംചെയ്താൽ
മംഗലമായ്ഭവതുമഖിലജനാനാം.

സുന്ദരീസ്വയംവരം കോട്ടൻതുള്ളൽ
സമാപ്തം.

— * —

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ൻ. കല്യാണസൌഗന്ധികം.

കുലഗിരിസമനായകുലയാനത്തലവന്റെ
കുലമെല്ലാമൊരുപാടേകൊലചെയ്താരുമാകാന്തൻ
കുലുങ്ങാതെകരിവേഷംകലന്നാശ്രുധിരവോടേ
മലമകൾപിടിയായിമലമൂട്ടിൽകളിക്കുമ്പോൾ
മലർബാണംതറച്ചാശ്രുമലതന്റെതടംതന്നിൽ
മലനാരിയെഴുന്നള്ളിപ്പുലനേരംരമിക്കുമ്പോൾ
ഉലകിന്റെശുഭകർമ്മഫലമാശ്രുവരുത്തുവാൻ
അലസാതെപിറന്നാശ്രുബാലനായിട്ടിരിക്കുന
പരമൈവംഗണനാഥൻകലവിയോടടിയന്റെ
കലുഷത്തെക്കളഞ്ഞാശ്രുപലനേരംതുണയ്ക്കുണം
കലയേഹംനമസ്കാരംകലയേഹംനമസ്കാരം
കളവാണിസരസ്വതിതെളിയോടെമനക്കാമ്പിൽ
വിളയാടികളിക്കേണംകളങ്കങ്ങളകറ്റണം
കളികൾക്കുള്ളൊരുവിഘ്നംകളഞ്ഞന്നെത്തുണയ്ക്കുണം
ഹരിഹരശിവനായ്നൻതിരുവടിങ്ങടിയന്റെ
മനതാരിൽപരിഭവമകലുവാൻതുണയ്ക്കുണം

യാനോർനദീപുരേവാണരുളീടന്ന
ദീനാനുകമ്പിയാംകൃഷ്ണൻതിരുവടി
ദീനംകളഞ്ഞെന്നെരക്ഷിച്ചുകൊള്ളുണ-
മാനന്ദമുള്ളിൽവളരെവളർത്തണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെമ്പകനാട്ടിനലങ്കാരഭൂതനാം
തമ്പുരാൻദേവനാരായണസ്വാമിയും
കമ്പംകളഞ്ഞെന്നെരക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം
കുമ്പിടുന്നേനിന്നുനിൻപദാംഭോരുഹം
നന്ദികാരുണ്യമാംമന്ദിരേവാഴ്ക്ക
മന്ദാരളാരുവാംബാലരവിയുടെ
നന്ദിവരുത്തുന്നകുണ്ഠം!കരിക്കാവി
ലിന്നുമൂഡപ്രിയേ!വരദേ!ഭഗവതീ!
മറ്റേതരംമമമനതതീർത്തുടൻ
വന്നിസ്സഭതന്നിലൊന്നഖിലസുഖം
കിള്ളിക്കുറിശ്ശിയെന്നുള്ളപുരംതന്നി-
ലുള്ളപരമൈവേമുള്ളത്തിൽവന്നുടൻ
കള്ളങ്ങളാകവേതള്ളിപ്പുറംനീക്കി
വെള്ളത്തിരപോലെതള്ളിപ്പരക്കുന്ന
വള്ളീസരസ്വതീ!വള്ളിദീഗ്വങ്ങളും
പുള്ളിവിസ്തരമെന്നുള്ളവകകഥക്കൊ-
രെള്ളോളമിങ്ങൊരുകള്ളംവരാതക-
ണ്ടെപ്പോഴുമെന്നുടെഉള്ളിൽസദോദിരുവുള്ളം
(ഭവിക്കണം
തുള്ളൽക്കളങ്ങളിൽപള്ളികൊള്ളേണമേ!
ദോഷയായിട്ടുചമയ്ക്കുന്നവാക്കുകഥ
ദോഷമകന്നവരുത്തുവാൻദിഗ്വടം
ശേഷമുള്ളാകഥകേട്ടുനമ്മെക്കൊണ്ടേ
ഭൂഷണംകെട്ടിച്ചമയ്ക്കുവാനടുക്കയാൽ
ദോഷനായുള്ളൊരെനിക്കുകവിവ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭീഷണമെന്നുമവസ്സിലുറയ്ക്കുന്നു
ഏറത്തുടങ്ങിയാലൊന്നരനാഴികവരാ
വാരില്ലവാക്കിനിനെല്ലാംവരുമിനി
ട്ടുറുള്ളവക്കംമുഷിച്ചിൽതുടങ്ങുമി-
പ്പോറത്തുമേറെപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ
ഇടയാലെങ്കിലുംകോരിവിളമ്പിയാൽ
സ്വാദില്ലയെന്നുവരുമിനിനിർണ്ണയം,
പഞ്ചസാരപ്പൊടിയേറെനെല്ലുത്തിയാൽ
നെഞ്ചകത്തെങ്ങുരുചിയുംകുറഞ്ഞുപോം!
ചൊല്ലുന്നകേൾക്കുമിപ്പാമ്പെന്നുറച്ചിട്ട
ല്ലതൊട്ടെണ്ണുവാനിച്ചുതുടങ്ങൊലാ
നൊല്ലുംപണ്ഡിതമൂഢനെന്നുറച്ചിട്ട
കല്ലിലുംപുല്ലിലുംതുകിഞ്ഞുടങ്ങൊലാ
നല്ലൊരുബുദ്ധിമാനാരിക്കുമാസമം
എല്ലാമറിഞ്ഞുനിരഞ്ഞസഭതന്നി..
ലുല്ലാസമോടേപ്രയോഗിച്ചുകാണുകിൽ
കല്യാണമല്ലോകവികൾക്കുസന്തതം
അംഭോരുഹാളത്തിലുന്മീയതിൻപൊരു-
ളുൾപതുപത്തുരണ്ടിൽപൊരുക്കിട്ടുറു-
പഞ്ചാക്ഷരംതടിശാഖലതാപുഷ്പ
സഞ്ചയത്തന്നിൽമറഞ്ഞുനികുനു
സന്താനവേദപ്പൊരുളകംവെച്ചിട്ട
താമരസാക്ഷൻറമെത്തേടെതാഴത്തു
താങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെച്ചുമക്കുന്നേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൻപനേറകൊമ്പനേറകൊമ്പൊന്നൊടി-
(പ്പോനേറ
ജ്യേഷ്ഠനെപ്പെടിച്ചുനാട്ടീന്നുപോയോനേറ
ചാട്ടിനേറക്കൂട്ടിനേറകോട്ടംതിമിപ്പവ-
ന്നുണ്ണിക്കുഴത്തറുത്തോരുപുരുഷനെ-
ന്നുള്ളംതെളിഞ്ഞോടവന്നുതുണ്ടുണ്ണാ
കല്യാണശീലനാംകാമ്മുകിൽവർണ്ണനെ
കല്യാത്മഭാവേനവന്ദിച്ചുകൊണ്ടുഞാൻ
കല്യാണസൌഗന്ധികാഖ്യംകഥാഭാഗ-
മുല്ലാസകാരണംഭാരതസത്തമം
ചൊല്ലീടുമിക്കഥാശേഷംചുരുക്കിഞാൻ
ചൊൽവാൻതുടങ്ങുന്നുദേശികാനുഗ്രഹാൽ
കൽഹാരപുഷ്പംഹരിച്ചോരുഭീമനേറ
കല്യാണവിക്രമംവർണ്ണിച്ചുചൊല്ലുവാൻ
തെല്ലുംമതിയാകയില്ലുഞാനെങ്കിലും
വല്ലതുംകിഞ്ചിൽകഥിക്കെന്നുതവത്രു
നല്ലവിദ്വാന്മാർപറഞ്ഞുഫലിപ്പിച്ചു
നല്ലൊരുകീർത്തിലഭിച്ചകഥാമൃതം
കില്ലുകൂടാതെകഥിപ്പാൻതുടങ്ങവൻ
നല്ലതോഷച്ചുരതിനില്ലുസംശയം
എന്നുപറഞ്ഞുപരിഹസിക്കുന്നവ-
രൊന്നുബോധിക്കണമിന്നുമാലോകരേ
മുന്നംഭഗീരഥൻപാരംപണിപ്പെട്ടു
മന്ദാകിനീജലംകൊണ്ടുവന്നാദരാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്നിടംതന്നിൽ പരത്തിമഹാരഥൻ
തന്നുടെമുൻപിൽമരിച്ചപിതൃക്കളെ
കണ്ണൊഴിയാതവൻതപ്പിച്ചുതപ്പിച്ചു
ധന്യരെസ്വർഗ്ഗത്തിലാക്കിപോലുംന്നുപൻ
അജ്ഞലംതന്നിൽമറുള്ളമഹാജനം
മജ്ജനംചെയ്യുന്നുതപ്പണംചെയ്യുന്നു
ഗജ്ജനംചെയ്യുന്നപോലെമഹീതലേ
ദുർജ്ജനംനമ്മെപ്പരിഭവിച്ചെങ്കിലും
അർജ്ജുനാഗ്രേഭവൻതൻറെപരാക്രമം
വർണ്ണിച്ചുമറെറാന്നുവർണ്ണിക്കയില്ലുഞാൻ
എങ്കിലോപണ്ടുയുധിഷ്ഠിരൻഭീമനും
മക്കമാർമൌലിയാംപാഞ്ചാലപുത്രിയും
മാദ്രീസുതന്മാരിരുവരുമൌവണ്ണ-
മദ്രീവനാന്തേനടക്കുംശാന്തരേ
ഗന്ധവാഹത്താൽസമാഹൃതമായസൌ
ഗന്ധികംകണ്ടുടൻകൌതുകാൽപാർഷതി
ഗന്ധവാഹാത്മജൻതന്നൊടുചൊല്ലിനാൾ
ഗന്ധദിപപ്രൌഢമന്ദസഞ്ചാരിണി
കണ്ടാലുമാശ്ചര്യപുഷ്പമെൻവല്ലഭാ
കണ്ടാൽമനോഹരംകാഞ്ചനാഭംശുഭം
പണ്ടുഞാനീവണ്ണമുള്ളൊരുവസ്തുവെ-
ക്കണ്ടറിയുന്നിലകാന്താധരിക്കേടോ
തണ്ടാർമധുരസംതെണ്ടിപ്പറക്കുന്ന
വണ്ടുകളെല്ലാംമുരണ്ടുകൂമ്പുമാറും
പൂണ്ടുവനങ്ങളിൽപണ്ടുള്ളപുഷ്പങ്ങൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊണ്ടുള്ളനുഭവത്തെണ്ടുന്നതല്ലെന്നാ
കണ്ടുടൻവന്നവുംകൊണ്ടുപുറപ്പെട്ട
മണ്ടിവരുന്നതുംകണ്ടിലയോഭവാൻ?
കണ്ടിവാർകേശിമാക്കണ്ടാംപുരാഗ്രഹം
കൊണ്ടല്ലുഞാനിതുകൊണ്ടുപറയുന്ന
രണ്ടുഭാവംനിറക്കണ്ടാകവേണ്ടെടോ
രണ്ടുനാലെങ്കിലുംകൊണ്ടുവന്നീടണം
ഉണ്ടുകനിവെങ്കിൽവേണ്ടുവോളംമതി
കുണ്ഠിതംകൂടാതെമണ്ടിഗ്ഗമിച്ചിതു
കൊണ്ടുവരാന്നിറക്കണ്ടുപരാക്രമം
കണ്ടശൈലങ്ങളുംകണ്ടവൃക്ഷങ്ങളും
കണ്ടകുളുട്ടറുംകണ്ടാലതുഗദ
കൊണ്ടുതകർത്തുതിമത്തുഗമിറ്റുതിൽ
വേണ്ടുംബലംനിറക്കണ്ടെന്നുനിണ്ണയം
പണ്ടെടോനിൻകരംകൊണ്ടുഫിഡിംബനെ
കണ്ടുംപിടിച്ചുശുകണ്ടിച്ചെറിഞ്ഞതും
ശ്രുണ്ടിച്ചുവന്നൊരുകുമ്പിരനെബ്ഭവാ
നമ്പിച്ചുചെന്നല്ലരണ്ടായ്പിളർന്നതും
കണ്ടതമ്മെന്യേബകനെവധിച്ചതും
കണ്ടുകേട്ടുള്ളിലുറപ്പുണ്ടെനിക്കെടോ!
ഉത്തരാശാമുഖരതന്നിൽനിന്നെത്രയും
ഉത്തമമായൊരുസൌരഭ്യമിങ്ങിനെ
സത്വരംവന്നതുസൂക്ഷിച്ചറികകേവം
സത്വവാനല്ലാസമീരസൂനോഭവാൻ
ഉത്തരംപുഷ്പങ്ങളെത്രയുമെന്നതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്തരംഗത്തിലിരിക്കണ്ടുനിശ്ചയം
തത്രചെന്നാശ്രമഭരിക്കുവാനെങ്കി-
ലത്രനിന്നാശ്രമമിച്ചാലുമാദരാൽ
എത്രയുംമോഹനമുക്കണ്ടിതിന്നുനീ
പാത്രമെന്നുള്ളതുംസന്ദേഹമില്ലെടോ
പെണ്ണിന്റെചൊൽകേട്ടുചാടിപ്പുറപ്പെട്ട
പൊണ്ണൻമഹാരോഷനായ്യോ! മഹാജളൻ
ഖണ്ഡിച്ചുരപ്പാൻവശതയില്ലായ്കയാൽ
ഖണ്ഡിക്കുമാറായിവന്നുവൃഥാഫലം
ഇത്യാദിനമ്മെദൂഷിക്കുംമഹാലോക-
മത്യാഗ്രഹംമൂലമെന്നുശങ്കിച്ചുനീ
ചിത്തവിഷാദിച്ചുനില്പ്പുണ്ടവല്ലഭാ
പത്ഥ്യമില്ലെങ്കിൽപറഞ്ഞതുമില്ലുഞാൻ
ധർമ്മാടവിവാസിയാകുന്നരാഘവൻ
തന്മാനിതീവാക്കുകേട്ടുമോഹിക്കയാൽ
പൊന്മാനിനൊപ്പിടിപ്പാനായ്പുറപ്പെട്ട
തന്നായകൊണ്ടുഴന്നോടിവാഴ്മവിധൌ
വൈദേഹിയെക്കട്ടുകൊണ്ടുപോയീടിനാൻ
വൈദേശികവ്യാജസന്ന്യാസിരാവണൻ
വാമാക്ഷിവാക്യംപ്രമാണിക്കകാരണം
രാമാദികൾക്കുമബദ്ധംപിണഞ്ഞുപോൽ
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിതുവല്ലഭാ!
എന്നുടെചൊൽകേട്ടബുദ്ധംഭവിക്കൊലാ
തന്നുടെബുദ്ധ്യാവിചാരിച്ചുചെയ്ത
നാകുന്നകില്പിന്നെവരുന്നതുമനുഗ്രഹം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദ്രുപനേന്ദ്രനിതൻറെവചനമിങ്ങനെകേട്ട
നൃപതിമാരുതിഭീമൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുരചെയ്തു
ചപലസ്ത്രീകളെപ്പോലെകഥിക്കുന്നെന്തെടോബാലേ!
സകലംനിന്നുടെകായ്യംസപടിസംഭവിച്ചീടും
ശ്രുകവാണിമണേനിൻറെഹിതമെന്തെങ്കിലുംചെയ്വാൻ
സുകരംമാരുതിക്കിന്നുധരിക്കനീമഹാഭാഗേ
ധരണീസപ്തപാതാളപ്രദേശങ്ങൾമുഴുവൻഞാൻ
തിരഞ്ഞുകാഞ്ചനപുഷ്പംവിരഞ്ഞുകൊണ്ടുപോരുമ്പോൾ
സുരന്മാർദാനവന്മാരുംനാഗന്മാർപന്നഗന്മാരും
ചാരന്മാർചാരണന്മാരുംപരന്മാർപാർത്ഥിവന്മാരും
കടക്കുംകോപമോടെന്നെത്തടുക്കുംനേരമേപാഞ്ഞ
ങ്ങടക്കുംഞാൻഗദകയ്യിലെടുക്കുംസംഗരേനല്ല
മിടുക്കുംവിശ്വശൌര്യങ്ങൾനടിക്കുംകശുലന്മാക്കി-
ട്ടിടിക്കുങ്കൈകളുംകാലുമൊടിക്കുംദേഹമെപ്പേരും
പൊടിക്കുംഭ്രമിയിലുള്ളപൊടിക്കുംപാത്രമാക്കുംഞാൻ
ഇടിക്കുംമുഷ്ടികൊണ്ടുപിടിക്കുംമർദ്ദനംചെയ്യും
മടിക്കുംതാഡനംചെയ്യുംമുടിക്കുംവൈരിവൃന്ദത്തെ
കടിക്കുംപാമ്പിനെപ്പോലെകടക്കുംമന്ദിരംതന്നിൽ
കിടക്കുംവിത്തവുംവാരിക്കൊടുക്കുംവിത്തവുമെല്ലാം
അടക്കുംസ്ഥാനമാനങ്ങളുടക്കുമെന്നിയേവിശ-
മടക്കുംഭീമസേനൻഞാൻനടക്കുമിങ്ങിനെചെറു
മടക്കുംമാരുതിക്കില്ലമടവാർമൌലികേബാലേ!
വടക്കുദിക്കിനെനോക്കിനടക്കുംപർവ്വതമാശു
കുടക്കുംനമ്മുടെമാർഗ്ഗംമുടക്കുംവൈരികളെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കടക്കുംകാലഗേഹത്തിൽകിടക്കുംകുംഭിപാകത്തിൽ
പൊടിക്കുന്നാശുനിങ്കായ്മംലഭിച്ചുപോരുവൻഭീമൻ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞുഗദയുംവഹിച്ചുകൊ-
ണ്ടുത്ഥാനവുംചെയ്തുഗന്ധവാഹാത്മജൻ
ഉത്തരാശാമുഖംനോക്കിപ്പുറപ്പെട്ടു.
സത്വരാഹങ്കാരഗംഭീരപുരുഷൻ
അഗ്രഭാഗേരണ്ടുപന്തിനിരക്കവേ
അഗ്രഹാരംകണ്ടുകൌതുകംപൂണ്ടുടൻ
നിഗ്രഹാനുഗ്രഹാധികൃതപ്രൌഢരാം
ഉഗ്രലോകാഗ്രേസരന്മാരെവന്ദിച്ചു
വിഗ്രഹശക്തനാംവീരൻവൃകോദരൻ
വ്യഗ്രതാഹീനംനടന്നുതുടങ്ങിനാൻ
ഉഗ്രമാംകാനനാന്തസ്ഥലകംപുക്കു
ദുർഗ്രഹക്രൂരധീരാകാരപുരുഷൻ
നക്ഷത്രമാർഗ്ഗത്തിലെത്തിക്കിളന്നൊരു
വൃക്ഷങ്ങൾകണ്ടുടൻവിസ്മയിച്ചീടിനാൻ
ലക്ഷ്യകോട്ട്യർബുദംധൂളിപരാഭ്രവും
ലക്ഷീകരിക്കയില്ലെണ്ണിത്തുടങ്ങിയാൽ
താലാന്തമാലാവുംനക്തമാലങ്ങളും
സാലംരസാലവുംഹിന്താലജാലവും
അജ്ജുനകേസരംനീലംപലാശവും
സജ്ജരംഖജ്ജൂരകാരസ്കരങ്ങളും
മൃതമ്പനസവുംചമ്പികാചമ്പകം
മാതുളുംഗങ്ങളുംമാകന്ദവൃന്ദവും
പുന്നാഗനാഗപ്രിയാളുദുമങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്നൊമ്പുകളുങ്ങൾപൂപ്പാതിരികളും
അശ്വത്ഥജാലംകപിത്ഥദ്രുമങ്ങളും
ശശ്വത്തണലുള്ളപേരാൽസമൂഹവും
ഈട്ടിയുംതേക്കുംതിലകദ്രുമങ്ങളും
ചോട്ടിൽപതിക്കും ചുഴലിവൃക്ഷങ്ങളും
അത്തിയുമിത്തിയുംപിന്നെപ്പുരത്തിയും
പുത്തെലഞ്ഞീകൃതമാലജാലങ്ങളും
മന്ദാരകദംബകരണ്ഡചണ്ഡങ്ങളും
കന്ദാരളങ്ങളുംകാട്ടുപുഷ്പങ്ങളും
തിന്ത്രിണീവൃക്ഷങ്ങൾവംശദ്രുമങ്ങളും
ലതാവൃക്ഷങ്ങളുംജംബൂകദംബവും
ജംബീരവൃക്ഷവുംശിഗ്രുദ്രുമങ്ങളും
തുംബിലതകളും താംബാലിക്കൊട്ടവും
ഉഞ്ഞിനികളെവും മല്ലികാവല്ലിയും
മുഞ്ഞവല്ലീകളുംമാലതീജാലവും
ഇപ്രകാരംപുഷ്പവല്ലീതൃണങ്ങളാൽ
തൽപ്രദേശംമഹാഘോരംവനാന്തരം
ക്ഷിപ്രംപ്രവേശിച്ചുടിമസേനൻമുദാ
തൽപ്രദേശംകണ്ടുസന്തുഷ്ടമാനസൻ
എട്ടുദിഗന്തങ്ങൾപൊട്ടുമാറുച്ചത്തി-
ലട്ടഹാസോത്ഭടംപൊട്ടിച്ചിരിക്കയും
പെട്ടെന്നുമാനത്തുമുട്ടുംമരാമര-
ക്കൊട്ടങ്ങളിൽഗരാഘട്ടനംചെയ്കയും
ചട്ടറവൃക്ഷങ്ങൾപൊട്ടിത്തകർന്നാശു
മുട്ടിപ്പതിക്കുന്നുകോലാഹലങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കട്ടല്ലതങ്ങളിൽകെട്ടിദൃമശ്രേണി
കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞാശുപൊട്ടുന്നഘോഷങ്ങൾ
കേട്ടപാരംഭയപ്പെട്ടമൃഗങ്ങളും
തെറ്റെന്നുമണ്ടിദ്ദൂമിക്കുംപ്രകാരവും;
പെട്ടെന്നൊരുമരംപൊട്ടിപ്പിളർന്നാശു
മറ്റൊരുവൃക്ഷംപതിക്കുന്നനേരത്തു
മറ്റതുംഖണ്ഡിച്ചുമറ്റതിന്നേൽവീണു
മറ്റതുംമറ്റതുംമറ്റതുംഭസ്മമായ്
മുറുംമരങ്ങളിൽ ചുറുന്നവല്ലികളം
ചുറുംഗദാഘാതമേറുടൻമൂലങ്ങൾ
ഭൂറുമരങ്ങളിൽചുറുംപൊടിഞ്ഞാശു
ചുറുംതകർന്നാശുമുറുംപതിക്കയും
ഈറ്റപ്പുലികളുംസിംഹഗജങ്ങളും
ചേറ്റിൽകിടക്കുന്നപന്നിത്തടിയനും
ഏറുപുറപ്പെട്ടപാഞ്ഞടുക്കുംവിധൌ
കാറിൻമകൻഗദാചക്രംതിരിക്കുന
കാറുമാത്രംമെയ്യിലേറ്റൊരുനേരത്തു
പാരുകൾപോലെപലായനംചെയ്കയും
അത്യന്തസുഗന്ധമാമനുപവ്രതം
അത്യന്തവിസ്മയമത്യദ്ഭുതംപരം
ഉത്തുംഗശൃംഗങ്ങൾനക്ഷത്രമാർത്തി-
ലെത്തുന്നതൊട്ടുള്ളപത്തുനൂറായിരം
കത്തുന്നരീക്കനൽജ്വാലാകലാപത്തി-
ലൊത്തുള്ളരത്നപ്രകാശങ്ങളങ്ങിനെ
കത്തിയെഴുന്നപൂഞ്ചോലവാരിയിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തത്തിക്കളിക്കുന്നമത്സ്യനക്രങ്ങളും
പാതാളരന്ധ്രത്തിനൊക്കുംഗ്രഹകളിൽ
ചേതസിമാടാൽകളിച്ചുവസിക്കുന്ന
പേതാളിപാളിയുംകാളിയുംകുളിയും
മൂതേളിപൂതനജാലങ്ങളുംകപടിൽ
പ്രേതാശരബ്രഹ്മയക്ഷഗണങ്ങളും
എതാനുമല്പൊരുലക്ഷവുംകോടിയും
വാതവേഗങ്ങളാംമാനുംകലകളും
മാതംഗയൂഥവുംസിംഹഗണങ്ങളും
വള്ളിപ്പുലികളാംവരിയൻപുലികളും
പുള്ളിപ്പുലികളാംകരിമ്പുലിക്കൂട്ടവും
വള്ളിക്കുടിലകത്തുള്ളിൽകടന്നങ്ങു
തുള്ളിക്കളിക്കുന്നപുള്ളിമാൻപേടയും
കൊള്ളിക്കുമാറുള്ളബാണംപ്രയോഗിച്ചു
കൊല്ലുന്നകാട്ടാളജാതിയെക്കാൺകയാൽ
ഉള്ളിൽഭയംപൂണ്ടുമണ്ടുംമൃഗങ്ങളെ
തായത്തിലെത്തിപ്പിടിച്ചുകടുക്കെന്നു
വായിലാക്കിക്കൊണ്ടുപാഞ്ഞുപോകുംകടു-
വായുംപുലികളുംചെന്നുവലകളിൽ
ചാടിക്കിടന്നുഴന്നീടുന്നനേരത്തു
പാടേമുടിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടുറച്ചുടൻ
ഓടിവന്നീടുന്നവേടൻകണകൊണ്ടു
പാടനംചെയ്തുവധിക്കുംപ്രകാരവും
പേടിച്ചുവാളിക്കുന്നചെമ്പുലിക്കുട്ടിതൻ-
മോടേകലമ്പുവാനായ് പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചിടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എട്ടടിമാനിനെപ്പെട്ടെന്നുകുത്തി-
ചിട്ടുകളിപ്പിച്ചകാട്ടാളരാജന്റെ
ചട്ടറവിക്രമംകൊണ്ടുപുകഴ്ന്ന
കാട്ടാളരാജനുംകൂട്ടരുമൊക്കവേ
വേട്ടയ്ക്കുകോപ്പുകൾകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട
കാട്ടിൽപരന്നതുംകണ്ടുവുകോദരൻ
ചെമ്പിച്ചതാടിയുംമീശയുംകേശവും
വമ്പിച്ചകൈകളിൽവില്ലുംശരങ്ങളും
ചെമ്പരത്തിപ്പൂകണക്കെനേത്രങ്ങൾ-
മമ്പിളിപോലെവളഞ്ഞുള്ളവല്ലികൾ
അഞ്ജനവർണ്ണംപോലെശരീരവും
ഗുഞ്ജാഫലംകൊണ്ടുകോർത്തുള്ളമാലകൾ
ഗിരിനിരന്നാരുടെകുംഭത്തടങ്ങളെ
ബിഭേജനംചെയ്കുന്നതിൽപ്പെട്ടമുത്തുകൾ
അഞ്ജസാകുത്തിഞ്ഞുപിച്ചകോത്തങ്ങിനെ
സഞ്ജാതമായുള്ളമാലാകലാപവും
ചഞ്ചക്കുറികളുംമായൂരപിഞ്ഛവും
മഞ്ചൊടിമാലയുംമാറിപ്പുലതരം
ഉച്ചത്തിലുള്ളൊരുകുന്നറാദങ്ങളും
മെച്ചത്തിലുള്ളൊരുവീര്യഭാവങ്ങളും
കച്ചകെട്ടിച്ചിലതൊങ്ങലുംവാലുമി-
ട്ടത്യുഗ്രഘോഷമാംവിഷംഭയങ്കരം
കുണ്ഡോദരംനല്ലനായാട്ടനായ്ക്കുടെ
കുണ്ഡോഷണാഷണസംഘോഷശൃംഖല
കൊണ്ടുമുറുക്കിപ്പിടിച്ചുവിൻഭാഗത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മണ്ടിച്ചെകൊണ്ടുനടക്കുന്നിതു ചിലർ
ണ്ടാപ്പാകുരയ്ക്കുന്നവമ്പനാനംനല്ലുക-
റുമ്പൻവെളുമ്പനാനംമുണ്ടനാനംനീളനാനം
പാത്തനാനംകുഞ്ഞനാനംപാണ്ടൻവരണ്ടനാനം
പാടിമുക്കത്തുകടിക്കുന്നവെള്ളവും
കക്കടത്തെപ്പിടിച്ചീടുന്നകള്ളനാനം
ഭിഷ്ണനാനംമുരനാനംമുറിവാലനാനം
ഒക്കെഞെട്ടിച്ചുടൻബബ്ബബ്ബേഎന്നൊരു
ശബ്ദമുകാടകത്തൊക്കെപ്പരന്നതേ
വാട്ടംപെടിഞ്ഞുനായാട്ടിന്നാടുന്ന
കാട്ടാളർതമ്മിൽവിളിച്ചുപാകയും
കാട്ടിടെച്ചാടിയത്തോട്ടുടെകാടിപാ
ക്കുട്ടവില്ലുമുകൾനോക്കെടാപന്നിനെ
ഹാഹഹാ!ഞാനെയ്തുപന്നിയെന്നുംചിലർ
പൂപൂപൂ!നീയല്ലുഞാനെയ്തതാണെന്നും
ഹാഹഹാ!ഹൂഹൂഹൂഎന്നുടൻതാളിൽ
ഭീമമായോരുകലശലെന്നോവേണ്ട
ഭീമൻവലിയഗദയുമെടുത്തുടൻ
ഭീമപരാക്രമികാനനാന്തമുദാ
പന്നിത്തടിയനെൻകൺമുമ്പിൽവന്നെങ്കി-
ലന്നേരംമനൻറമിടുക്കുകാണാമെടോ?
ഒന്നിച്ചൊരൻപതുപന്നിത്തടിയരെ
ക്കൊന്നിടുവാൻമടിയില്ലാനമുക്കെടോ!
വേട്ടയ്ക്കുനല്ലുമിടുക്കുള്ളനമ്മുടെ
ജ്യേഷ്ഠൻറവാക്കാണമിക്കാലമൂർഖനാന്ത്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടിലഃയാനിങ്ങളിന്നെന്റെ ചങ്ങാതി
കെട്ടിയപെണ്ണിനെച്ചെന്നവൻതൊട്ടപോൽ
കൂട്ടത്തിലുള്ളവർകൂടിനിന്ത്രപിച്ച
ജ്യേഷ്ഠനെത്തല്ലിപ്പുറത്തിറക്കിടിനാർ;
ചാട്ടംപിഴച്ചകുരങ്ങിനെപ്പോലവൻ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞതുങ്ങുപായെന്നറിഞ്ഞീല
എന്തെങ്കിലുംകാട്ടജന്തുക്കളെക്കൊന്ന
തന്തസ്ഥിതിന്മാൻകൊടുക്കുന്നനമ്മുടെ
കന്തംമുറിഞ്ഞുപോയെന്നതുകാരണ-
മെന്തിനിവേണ്ടെന്നറിഞ്ഞീലിണങ്ങരേ
മാനിനൊക്കൊല്ലുവാൻപോലുമൊരായുധം
ഞാനിരിക്കണ്ടില കള്ളമല്ലേത്തുമേ
മാനിച്ചുനിങ്ങൾവേട്ടസ്സുപോകുന്നതും
ഞാനിങ്ങിനെകണ്ടിരിക്കുമാറായിതു
കൈകളുംവീശിപ്പുറപ്പെടുന്നെന്തുഞാൻ
അയ്യോചുമടെടുപ്പാനല്ലപോകുന്നു.
മെയ്യോടുനേരിട്ടടുക്കുന്നവൻപുലി-
കയ്യോങ്ങിയാലുങ്ങുമോവേടരേ?
നോക്കെടാവേടരേ!നിയ്യുമെന്തിങ്ങിനെ
തോക്കെടാതെപുറപ്പെട്ടനായാട്ടിനു
തോക്കുംപണയത്തിലാക്കിയാനമ്മാവ-
നോക്കുമ്പൊളീവകക്കാക്കുമില്ലായുധം;
കള്ളുംകുറുമ്പുംകൊതിച്ചവൻതൻകയ്യി-
ലുള്ളതെല്ലാംവകയാക്കിപ്പുതുക്കവേ
ഭ്രഷ്ടുംപറഞ്ഞുനാടന്നെപ്പുറംകടം-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊള്ളുന്നുപോലെന്തുചെയ്യാമിണങ്ങരേ
തള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻ പിള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻ
പള്ളയ്ക്കുരിക്കഞ്ഞിപോലുമില്ലാതെയായ്
കായ്കനിതിന്നുവെള്ളംകുടിച്ചങ്ങിനെ
ചാകാതെകണ്ടുപൊറുക്കുന്നുഞങ്ങളും
ഒരുകാത്തനാളിൽപ്പിറന്നനാംകാശിക്കു
പോകാത്തതല്ലയോകഷ്ടമെൻവേടരേ?
മറെറാരുവേടൻപറഞ്ഞാനതുതന്നെറ
കുറമല്ലേതുമേകേട്ടുകൊണ്ടീടുക
കൊറിനില്ലാത്തവൻകോപ്പുമോഹിക്കുമോ
വാറിനില്ലാത്തവൻപാൽകുടിച്ചീടുമോ?
വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിൽവിരുന്നുചോറുംകിട്ട-
മൂട്ടിലുംകിട്ടാതിരുന്നെന്നോക്കണം;
കാട്ടിൽകിടന്നുപൊറുക്കുന്നനമ്മളും
വീട്ടിലിരുന്നുനടക്കുന്നതേഗ്രണം
നെല്ലുംപണങ്ങളുംനല്ലഗ്രഹങ്ങളും
തെല്ലുംകുറവില്ലനാടുവാണീടിനാൽ
കല്ലുംമരങ്ങളുംപുല്ലുംപുഴുക്കളു-
മല്ലാതെയില്ലിടോകാടുവാണീടിനാൽ
കൊല്ലുംമൃഗങ്ങടെവായിലിരിന്നനാ-
മെല്ലാവരുംവളരുന്നതുവിസ്മയം
ചൊല്ലുന്നതപ്പൊഴുകേൾക്കാത്തഭൃത്യരെ
തല്ലുന്നകാര്യക്കാരനെപ്പേടിച്ചു
കല്ലുപേറിത്തലക്കുള്ളുംപിടിപെട്ട
ചെല്ലുന്നനേരത്തുകാട്ടാളമാനവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലൊരുപ്രാക്കുപറകയില്ലെന്നല്ല
നല്ലാത്തവല്ലായ്മയുണ്ടാക്കുമപ്പോഴേ
കൊള്ളിവാക്കല്ലാതെചൊൽകയുമില്ലവൻ
കൊള്ളാമിതിൽപരമുണ്ടൊരുസങ്കടം
ഉള്ളിയുംമഞ്ഞളുംപുശിച്ചമഞ്ഞങ്ങു
വള്ളികടിച്ചകുത്തുള്ളിൽകിടക്കുന്ന
കാട്ടാളനാരികല്പിക്കുന്നകല്പന
കേട്ടെന്നിരിയ്ക്കിലുംകിട്ടാനുമുണ്ടോ
ചേട്ടകൾക്കൊട്ടുംവെടിപ്പില്ലവരുടെ
കൂട്ടത്തിലാരുംനില്ലാനെന്നുചൊല്ലുവാൻ
കാട്ടാളനാരിയെക്കണ്ടാൽകുളിക്കണം
കേട്ടാൽകലമ്പുമേവേടക്കുതമ്പുരാൻ
വേട്ടാളടെശീലമായവക്കുംവരും
വേട്ടാളരെപ്പോലെതൻനിറമാക്കുവാൻ
കാട്ടാളരെപ്പോലെമറാരുമില്ലെന്നു
കേട്ടാളുകൾക്കൊക്കെബോധംവരുംദൃഢം
അച്ചിക്കുദാസ്യപ്രവൃത്തിചെയ്യുന്നവൻ
കൊച്ചിക്കുപോയങ്ങുതൊപ്പിയിട്ടീടണം
ഉച്ചയ്ക്കുമന്തിയ്ക്കുമത്രമാത്രംകഞ്ഞി
വെച്ചുകുടിച്ചുപൊറുത്തുകൊള്ളാമിനി
പച്ചമാംസംതിന്നുതന്നെവളർന്നവൻ
മെച്ചമേറുംപുളിയ്ക്കുരിതൊതിക്കുമോ
പച്ചടിച്ചാറുംപരിപ്പുംവണിപ്പെട്ട
വച്ചുചമച്ചൊരുചക്രപ്രഥമനും
പഞ്ചസാരപ്പൊടിപാലുംഗുളങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പഞ്ചാമൃതംനല്ലശക്കരപ്പായസം
ഇഞ്ചിനാരങ്ങാകറികളുമെന്നിവ
കിഞ്ചിൽകൊതിക്കുമോമാംസംഭുജിപ്പവൻ
മാസത്തിലെത്തിപ്രഥമൻകുടിക്കുന്ന
ഭ്രസുരന്മാരെജ്ജയിക്കുമൊരുവക
മാസത്തിലാഗ്രഹമുള്ളപരിഷയ്ക്കു
മാസത്തിലന്നമില്ലെങ്കിലുംകിംഫലം!
പനിയിറച്ചിക്കുതുല്യമായിട്ടമ-
റൊന്നില്ലുമാംസത്തിലെന്നുബോധിക്കണം
എന്നിങ്ങനെപരാധീനംപറഞ്ഞങ്ങു
നിന്നിടിനാലങ്ങുചെണ്ടകൊട്ടുംസഖേ!
കന്നിച്ചുനായാട്ടിനായിപ്പുറപ്പെട്ട
ചെന്നങ്ങുകാട്ടിൽകരേറിക്കണകൊണ്ടു
പന്നിത്തടിയരെക്കൊന്നുകുറവുക-
ളൊന്നുംകുറയാതെകൊണ്ടുചന്നുകണ്ടിച്ചു
നന്നായിവെച്ചുഭുജിച്ചുകൊണ്ടിടുവാൻ
വന്നാലുപേക്ഷിക്കുനന്നല്ലിണങ്ങരേ
എന്നിങ്ങനെവാക്കുഘോഷിച്ചുകാനനേ
ചെന്നുനിറഞ്ഞിതുകാട്ടാളവൃന്ദവും
ഇത്തരംവേടരുംനായാട്ടുവൃന്ദവു-
മെത്തിനിറഞ്ഞൊരുഘോഷംവനാന്തരേ.

കുംഭികളുടെകുംഭത്തടങ്ങളിലമുകളമ്പതുലക്ഷം
ജൃംഭിതമഥവനചരനവധിയൻപൊടുഭീമസമക്ഷം
മാരികളൊടുസദൃശമെടുത്തുതകർത്തുതിമർത്തുതുടങ്ങി
മാരുതനുടെസുതനതുകണ്ടുരസിച്ചുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞാനകാരമറിമാനകളൊരുവകപന്നികളെന്നിവയെല്ലാം
കാനനഭുവികരടികുലംബഹുമഹിഷന്മാരുടെപടലം
മാനസഭയമധികമിയന്നോടന്നതുതുടങ്ങി
മാനമൊടേസിംഹംകടുവാകലപുലികുലബലമഖിലം
വലയിൽചില ചാടിധലഞ്ഞുഥപലവകപുലിപന്നികളും
തലയിൽചിലർതച്ചുതരച്ചുവിരച്ചുതിരിച്ചുതുടങ്ങി
കലഹിച്ചുഥരഥടിതിയടുത്തുകടിച്ചുപൊളിച്ചുതുടങ്ങി
കലമാനകാംപിടികളെവേർപെട്ടോടിയൊളിച്ചുതുടങ്ങി
പോത്തുകാംവനൊരുവകവനഭുവിച്ചുത്തൊരുകൊമ്പി

(ന്മീതേ

കോത്തുടനോഥടിതിനടന്നതുപാത്തുഭയപ്പെട്ടൊരുവൻ
വിത്തുവിയത്തോടിച്ചുന്നൊരുകണ്ടുകിണറിൽചാടി
പേത്തുമരിക്കാതെമരിച്ചുതനിച്ചുപൊരുത്തൊരുഭോഷൻ
വട്ടവായൊരുറായർപതുക്കെപ്പുടയിലൊളിച്ചുടിച്ചു

(ന്നഥ

കടുവായിൻവായിൽപുക്കതുകണ്ടുകുന്തക്കാരൻ
കടുതാകിനകോപംപൂണ്ടഥമിശഞ്ഞെറുമ്പിച്ചുടനേ
വിടഭോഷൻപാഞ്ഞുതിരിച്ചിതുതന്നുടെഭവനംനോക്കി
വരിയൻപുലിവലയിൽപെട്ടഥവലയുന്നതുകണ്ടുടനെ
പരിചൊടുനിജപെൺപുലിചെന്നുകടിച്ചുപൊളിച്ചിതു

(വലയും

വലയുംകെട്ടിപ്പുക്കുന്നവനുടെതലയുംകൊണ്ടതിവേഗം
മലയുടെഗുഹതന്നിൽപുക്കിതുപെൺപുലിവൻപുലിയോം
ഇടിമഴമിടയുംപടിചടമടവെടിയും ,ടും
ഉടവിയിലിടതിങ്ങിനാകിടുകിടനടയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പട്ടരുവടികൊണ്ടുടനടവുകളിടചേന്നൊരുതടവുകൾ (വടിവും
തരുക്കളിൽ മൃഗപ്പുട്ടങ്ങടെപലതരമോട്ടങ്ങളുവരുടെചാട്ട (ങ്ങളുമൊരുവക
കേട്ടാൽപൊറുക്കരുതൊരുവകകൂട്ടങ്ങളുടെപലവിളയാട്ടം
ഉലകുകളെട്ടുംപട്ടരുമിഹഞെട്ടുംപടിപടഹമിടുട്ടും

ഇത്തരമതി ഭീഷ്ണമാകിനാരോഹം
സത്വരമതുകണ്ടുരസിച്ചതിഃതാഹ്വാൽ
ഉദ്ധതമതിയാകിനമാരുതപുത്രൻ
ഉത്തമഗിരിഃകനിനടന്നുപവിത്രൻ

കായാംപുമലക്കുള്ളിലായസംവളക്കുന്ന
കായാകാർമുകിൽവണ്ണ! മായാമാനുഷകൃഷ്ണ!
പായസമനിശംപാല്പായസപ്രിയഗോപാ!
ജായപുത്രമിത്രങ്ങളായസഗരംനാക്കി-
പ്പായാതെമനക്കാമ്പേപോയാല്ലുംമുടഗംഗാ
തോയേനകളിച്ചാലുംമായകഠംകുറച്ചാലും!
കായാദികളിൽസ്നഹിച്ചായാസംവരുത്താതെ
തോയജനയനനെറകായത്തെസ്മരിച്ചാലും
ആരുമെങ്കിൽ മുകുന്ദനെറനാമങ്ങൾജപിച്ചാലും
നാമെന്നുള്ളൊരുഭാവംമാമകംയോഗ്യമല്ലേ
കാമിനീമണിമാരെക്കാമിച്ചുവലയാതെ
സ്വാമിനൻപാടാംഭോജംസാദരംഭജിച്ചാലും
ഭീമനെറകുറാശേഷംശ്രീധനംകട്ടുകൊണ്ടാലും
ധീമന്മാക്കുമൂലംക്ഷമംസംഭവിച്ചീടും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കല്പംമരങ്ങളുംതല്പിതകേതുകൊ-
ണ്ടുല്പാസമോടങ്ങുചെല്പുന്നനേരത്തു
വല്പീഗൃഹങ്ങളിൽസല്പീലയാടുന്ന
നല്പോരുഗന്ധവ്വമല്പാക്ഷിമാരുടെ
സല്പാപസാരസ്യഹല്പാഫലങ്ങളാൽ
കല്പോലവിഭ്രമംവെല്പുന്നകൺമുന -
ത്തല്പിന്റെരംഗിയുംചില്പിവില്പാട്ടവും
മല്പായുധൻതഴുല്പുൽറൽകുന്ന
ധമ്മില്പവുംചന്ദ്രവൈല്പംമുഖാബ്ജവും
മല്പികാമൊട്ടിനെത്തല്പിയൊടിക്കുന
പല്പിന്റെശോഭയുംനല്പോരധരവും
ജംഭാരിതന്നുടെകുംഭിപ്രവരന്റെ
കുംഭത്തടത്തിന്റെഡംഭംകുറയ്ക്കുന്ന
സംഭോഗനൽകുചകുംഭങ്ങളെക്കൊണ്ടു
സംഭാവനംചെയ്തുഗംഭീരനായുള്ള -
ജംഭാരിപുത്രന്റെമുമ്പിൽപിറന്നാവൻ
റമ്പൻവുകോദരൻകുമ്പിട്ടുനോക്കിനാൻ .
പന്തണിക്കൊങ്കമാർപന്തിനിക്കവേ
പന്തടിക്കുന്നതുംചിന്തുപാടുന്നതും
ഇന്ദ്രകേകണ്ടൊരുകന്ദുകുമാരകൻ
സന്തുഷ്ടനായ്നിന്നുതെല്ലുനേരംമുദാ
പന്നഗസ്ത്രീകളുമപ്സരസ്ത്രീകളും
പിന്നെസ്സുരസ്ത്രീസമൂഹവുംകുത്രചിൽ
വിദ്യാധരീകളുമന്യത്രകുത്രചിൽ
സിദ്ധനാരീകളുംചാരണസ്ത്രീകളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിണാപ്രയോഗങ്ങൾവേണ്ണനാടങ്ങളും
ചേണാൻഗീതനാടങ്ങളുംകുത്രചിൽ
ചെമ്പടതോടിവരാടികളിത്തരം
മമ്പോടനേകപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
പാട്ടുംകളികളുംപവ്വ തന്നേമുദാ
കേട്ടുംവിലോകനംചെയ്യുംഗമിക്കുന്ന
ഭീമസേനൻഗന്ധമാദനാധിത്യകാ
ഭ്രമിതന്നിൽതദാനോക്കുംശാന്തരേ
ശ്യാമളംനല്ലുകളിമഹാവനം
കോമളശ്രീപൂണ്ണമാശുകണ്ടിടിനാൻ
രാമദാസൻമഹാവീരൻകപീശ്വരൻ
ശ്രീമഹാദേവനൻബിജേനജാതനാം
ശ്രീഹനുമാൻമുദാവാണരുളീടുന്ന
ശ്രീമഹാപുണ്യപ്രദേശംമനോഹരം
പച്ചക്കളിക്കലകൊക്കിടുന്നിടെ
മെച്ചത്തിൽനന്നായ്പഴുത്തപഴങ്ങളും
ഉച്ചത്തിലങ്ങിനെകണ്ടാൽപവിഴവും
പച്ചരത്നക്കല്ലുമൊന്നിച്ചുകോർത്തുള്ള
മാലകൊണ്ടുവിതാനിച്ചിടിക്കുന്ന
മാലോകരൊക്കയുംശങ്കിക്കുമാറുള്ള
ലീലാവിലാസനനില്ക്കുന്നവാഴകൊ
നാലുഭാഗങ്ങളിൽതിങ്ങിവിങ്ങിത്തളർ
ന്നാലാനിലൻവന്നുതട്ടുന്നനേരത്തു
കോലാഹലംവന്നുമാടുംദലങ്ങളും
ആലോകനംചെയ്തുവിസ്മയിച്ചീടിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാലാതമജാനജൻവീരൻവൃകോദരൻ
താഴത്തുഭാഗത്തുവീണുകിടക്കുന്ന
വാഴപ്പഴംകൊണ്ടുമൂടിമഹീതലം
വാഴരാവട്ടവിരിച്ചുകണക്കിനെ
വാഴുന്നുചുറുംപ്രകാശമുണ്ടെപ്പൊഴും
വാവലുംകാക്കയുംപച്ചക്കിളികളും
പ്രാവുംപരുന്തുംപറന്നാടുന്ന
പക്ഷികൾവനാടുപുഴത്തപഴങ്ങളെ
രക്ഷിക്കുമാറില്ലുപേടികൊണ്ടാരുമേ
രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതാർവനമെന്നു
സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിത്തുടങ്ങിവൃകോദരൻ.
അതുകണ്ടുഹനുമാനുമതുലംപ്രീതികൈക്കൊണ്ടു
മതിമാൻമാരുതിതൻറെമതികൊണ്ടുനിരൂപിച്ചു
മതിമുഖിമണിതൻറെമതിമാടംവളത്തുവാൻ
അതിചിരംനിവൻഭീമനതിവേഗംഗമിക്കുന്നു
മനുജന്താനിവനെന്നെറയനുജൻമാരുതപുത്രൻ
മനുജന്മാക്കൊരുകാലൻമനുജാതൻക്ഷിതിതന്നിൽ
മരുത്തിനുപിറന്നൊരുകരുത്തുള്ളസഹജൻറെ
കരത്തിൻറെബലമിന്നുതരത്തിലങ്ങറിയേണം
അടുത്താശ്രമമിക്കാതെതടുത്തുനിർത്തുവൻകിഞ്ചിൽ
വടുതപത്തെശമിപ്പിച്ചുൽകൊടുക്കാംമാർഗ്ഗവുമിന്നു
മനംകൊണ്ടിങ്ങിനെചിന്തിച്ചുനങ്ങാതെഴുന്നൊരുമൂത്ത
കരങ്ങിൻറെവടിവായിച്ചുമഞ്ഞുകൈകളുംകാലും
കുഴഞ്ഞുവാലുമക്കാലുംമെലിഞ്ഞുകൈകൂപ്പുകൊണ്ടു
ചൊറിഞ്ഞുരോമമെപ്പേരുംകൊഴിഞ്ഞുമേനിയുംചുക്കി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുളിച്ചുകണ്ണിനരകാഴ്ചകുറഞ്ഞുപീളയുംവന്നു
നിറഞ്ഞുതാൻവഴിയിൽച്ചെന്നുറച്ചുനേത്രവുംചിമ്മി
ശയിച്ചുമൂന്നുലോകങ്ങൾജയിച്ചുള്ളമഹാവീരൻ
തുമ്പിക്കരംകൊണ്ടുമൻപിൽപലപല
വമ്പിച്ചവാന്മരക്കൊമ്പുംപിടിച്ചോടി-
മുൻപോടടുക്കുന്നവമ്പൻകൊലയാന-
ക്കൊമ്പന്റെകുത്തുള്ളകൊമ്പുരണ്ടുംപിടി-
മുമ്പത്തുറുകളിമ്പംകലർന്നാശു
മൻപിൽകളിപ്പിച്ചവൻപൻവുകോളരൻ
കാടുംതകർത്തുകൊണ്ടോടുംമൃഗങ്ങളെ..
മുടിക്കുടിമുഴച്ചോടിയടുക്കുന്നാ
കണ്ണീരുവങ്ങടകണ്ടുകണകൊണ്ടു
കുണ്ടോതരംകോത്തുമണ്ടിച്ചുമങ്ങിനെ
കെല്പോടനല്ലകളിവന്നുതന്നി-
ലുൾപ്പുക്കുവേഗംനടന്നുതുടങ്ങിനാൻ
ഉദ്ധതനാകുന്നഭീമസേനൻതന്റെ
പദ്ധതിതന്നിൽമുടക്കിക്കിടക്കുന്ന
വൃദ്ധനായോരുബലീമുഖനെക്കണ്ടു
ക്രുദ്ധനായ്പ്പുറത്തീടിനാനഞ്ജസാ
നോക്കെടാനമ്മുടെമാർഗ്ഗേകിടക്കുന്നാ
മക്കടം!നീയങ്ങുമാറികിടാശാഠാ
ദുർഘടസ്ഥാനത്തുവന്നുശയിപ്പാൻനി-
നക്കെടാതോന്നുവാനെന്തെടാസംഗതി?
നാട്ടിൽപ്രഭുക്കളെക്കണ്ടാലറിയാത്ത
കാട്ടിൽകിടക്കുന്നമൂളിക്കുരങ്ങുനീ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒട്ടുമേ കതിരിവില്ലാത്തവപ്പാത്ത
പ്രൂട്ടത്തിൽവന്നുപിറന്നുവളർന്നുനീ
ചാട്ടത്തിൽനിന്നുപിഴച്ചുപോയോരിന്റെ
പ്രൂട്ടത്തിൽമറാരുമില്ലാത്തതെന്തെടോ?
പെട്ടെന്നെഴുന്നേറുപോകാസ്ഥിലാപത്തു
പെട്ടീടുമെന്നുധരിക്കനീവാരാരാ
ഇത്തരംഭീമന്റെദുർഭാഷണംകേട്ടു
വൃദ്ധൻചിരിച്ചുപറഞ്ഞുവതുക്കവേ
ധീരരംകയർത്തുപായുന്നതെന്തുനീ
ധീരരുമാരാടാനിക്കേട്ടുമെഴുതല്ലാ
മറൊരുമാർഗ്ഗമായ്പൊയ്ക്കൊള്ളണേഭവാൻ
കാരമല്ലിക്കരഞ്ചുപൊക്കാണെടോ!
കണ്ണുംതിരിയാശരീരംവിറയ്ക്കുന്നു
ഭണ്ഡംപലതുണ്ടുപൊയ്ക്കുകണ്ടുകൊൾ?
കയ്യിനരംകാലിനരംശക്തിയില്ലാതെയാണ്ട്
മെയ്യുംതളരുന്നുപൊയ്ക്കുമാനുഷ!
ആയ്യോപാരമാരംഭമേതുംഗ്രഹിയാതെ
നീയെന്തുശാഠ്യംതുടങ്ങുന്നുപുരുഷാ!
പാരംവലഞ്ഞുകിടക്കുന്നവർകളോ-
ടാരുമീവണ്ണംകലമ്പുമാറില്ലെടോ
ഓർവഴിപിട്ടിരണ്ടുചുവടുമു
മാറിയാലെന്തുവൈരൂപ്യംനിനക്കെടോ
മാരുതിവൃദ്ധന്റെവാക്കുകൊണ്ടുകേട്ടുടൻ
മാരുതിഭീമൻകയർത്തുചൊല്ലീടിനാൻ
ആരെന്നറിഞ്ഞുപറഞ്ഞുനീവാനരാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരംമുഴുക്കുന്നധിക്കാരസാഹസം
പൂരുവംശത്തിൽപിറന്നവളൊരു
പൂരുഷശ്രേഷ്ഠൻവൃകോദരനെന്നൊരു
വീരനെക്കേട്ടറിവില്ലെനിനക്കെടോ
ധീരനാമദ്ദേഹമിദ്ദേഹമോർക്കനീ
നേരായമാർഗ്ഗംവെടിഞ്ഞുനടക്കയി-
ല്ലാരോടുമിജ്ജനംതോല്ക്കയുമില്ലെടോ
മാറിനില്ലെന്നുപറയുന്നമൂഢന്റെ
മാറിൽപതിക്കുംഗദാഗ്രമെന്നോർക്കണം
ഒരുപ്പുറയാതെഴുനോറുമൂരത്തു
മാറിക്കിടക്കുനീമക്കടപ്രാകൃത
സജ്ജനമാമുംപിടിപെടാതുള്ളൊരു
ദുർജ്ജനംനമ്മെദുഷിപ്പാനൊരുമ്പെട്ട
ലജ്ജകൂടാതെവഴിമുടക്കിടിനാ-
ലജ്ജുനശ്ശ്രേഷ്ഠൻസഹിക്കയില്ലേതുമേ
ധർമ്മപ്രകാരംഗ്രഹിക്കാത്തനിന്നോടു
ധർമ്മംപറവാൻനമുക്കെന്തുസംഗതി?
ധർമ്മപുത്രാനുജൻധർമ്മംവെടിഞ്ഞൊരു
കർമ്മങ്ങൾചെയ്കയില്ലെന്നുബോധിക്കണം
എന്നുള്ളവാക്കുകൾകേട്ടുചിരിച്ചുകൊ-
ണ്ടൊന്നരുൾചെയ്തുഹനുമാനുമിങ്ങനെ
നന്നേടോ!ഭീമ!നയജ്ഞൻഭവാനെന്നു
ചൊന്നവാക്കെല്ലാംകണക്കിന്നുകൊള്ളുമോ?
ധർമ്മജൻമുമ്പായധാർമ്മികന്മാർനിങ്ങൾ
ധർമ്മമല്ലാതൊന്നുംചെയ്കയില്ലയോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാഞ്ചാലിയെന്നൊരുപെണ്ണിനെക്കണ്ടിട്ടു
പഞ്ചബാണാത്തിപിടിപെട്ടഥോനിങ്ങു-
ളെഞ്ഞുപേരുംപോയ്ചന്നുകൈക്കുപിടിച്ചുകൊ-
ണ്ടഞ്ചാതെവേളികഴിച്ചുന്നുകേട്ടുഞാൻ
ആഞ്ചെങ്കിലഞ്ചുംകണ്ണുകൊണ്ടാവഠംക്കൊരു
പാഞ്ചാല്യുമില്ലത്തെല്ലുപോലുംനിങ്ങു-
ളെഞ്ഞുജനത്തെയുംകൺമുനത്തുല്ലിനാൽ
വഞ്ചിപ്പതിന്നവഠംപോരുംവൃകോദര!
നാലഞ്ചുഭൂത്താവൊരുത്തിക്കുതാനതു
നാലുജാതിക്കുംവിധിച്ചതല്ലോക്കുണം
നാലുപേർകേട്ടാൽനിരക്കാത്തവർത്തുവി-
വാലുള്ളവാനരന്മാക്കുംചിതംവരാ
ചേട്ടത്തിയാമൊട്ടനുജത്തിയാമൊട്ട
ചേട്ടകഠത്തൻറെകളത്രമെന്തിങ്ങിനെ
കാട്ടുന്നഗോഷ്ഠികഠംകേട്ടാൽചിരിയാകു-
മൊട്ടുംഗ്രഹണമല്ലുകുന്തീകുമാരക!
നേരായമാർഗ്ഗംവെടിഞ്ഞുനടക്കാത്ത
വീരൻവൃകോദരൻഞാനൊന്നറിഞ്ഞമുടെ
നേരേയണഞ്ഞുപറവാൻമടിയില്ല
നാരായണ! ശിവ! മറെന്തുചൊൽവതു?
തോറീടുമാറില്ലുഞങ്ങളെന്നിങ്ങനെ
കാററിഞ്ഞുകൻനീപറഞ്ഞതുംവിസ്മയം
നൂറുപേർനിങ്ങടെനാടുംനഗരവും
കൂറുകാരേയുമടക്കിവെച്ചീലയോ
കാറുംമഴുഞ്ഞുംപോറുകൊണ്ടുപ്പോഴി•

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടിൽകിടക്കുന്നപ്പൂട്ടമല്ലേനിങ്ങൾ?
കാട്ടിൽകിടക്കുന്നദുർമ്മാർഗ്ഗശക്തിയാൽ
വീട്ടിൽകിടപ്പാൻവിധിയില്ലനിങ്ങൾക്കു
നാട്ടിൽനിന്നാശ്രുസുയോധനമന്നന_
ങ്ങാട്ടിക്കളഞ്ഞതിൽപിന്നെയൊരിക്കലും
നാട്ടിൽകടപ്പാൻകഴിയുന്നതുമില്ല
കാട്ടിൽസുഖമെങ്കിലായതുംകൊള്ളല്ല
കല്ലിലുംപുല്ലിലുംകാലേത്തറയ്ക്കുന്ന
മുള്ളിലുംവള്ളികൾക്കുള്ളിലുംകണ്ടിലും
തള്ളിയലച്ചുനടക്കുന്നനിങ്ങടെ
ഉള്ളുകൾക്കേതുംകുറവില്ലനന്നെടോ
കള്ളത്തരംചൂതുകൊണ്ടുദുര്യ്യോധനൻ
തള്ളിപ്പുറത്താക്കിനിങ്ങളെതൽക്ഷണം
ഉള്ളിൽഭയംപൂണ്ടുമണ്ടുന്നനിങ്ങളെ
ത്തുള്ളിപ്പതിനൊരുപെണ്ണുംപുറപ്പെട്ട
കണ്ടവസ്ത്രക്കളിൽകാംക്ഷയുണ്ടായവൾ
കൊണ്ടുവാകൊണ്ടുവായെന്നുകല്പിക്കയും
ശണ്ഠകൂട്ടീടുമെന്നോർത്തുഭയപ്പെട്ട
മണ്ടിത്തുടങ്ങുംമടങ്ങാതെനിങ്ങളും
കണ്ടേനരംതന്നെനിൻപരാക്രമ_
മുണ്ടായ്നമുക്കെന്നോർകവുകോളമ!
ദുർഭാഷണംകേട്ടുകോപിച്ചുഭീമനും
സത്ഭാവമെല്ലാംമതിമതിവാനം_
കാഞ്ഞിരക്കാടുള്ളിൽനിന്നമരങ്ങളിൽ
പാഞ്ഞുചാടുകുംമരപ്പൊടിമൂഢരാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭഞ്ജനം ചെയ്വാൻമടിക്കുന്നുഞാൻമുറ
അഞ്ജനാപുത്രന്റെജാതിയെന്നാക്കിയാൽ
ഭീമസേനന്റെപരാക്രമമൊന്നുമീ
ധൂമകേതുകുരങ്ങച്ചൻഗ്രഹിച്ചീല
രക്ഷസ്സുകൾക്കുവരനാംഹിഡിംബന്റെ
വക്ഷസ്സുതള്ളിപ്പിളർന്നവുകോമരൻ
ത്രുക്ഷതപൂണ്ടുബകനാമരക്കനെ
കാൽക്ഷണംകാലനൂർകൊട്ടികൊടുത്തതും
കൊമ്പൻകൊലയാനതുമ്പിക്കരംകൊണ്ടു
വമ്പിച്ചസാലംപിളർന്നകണക്കിനെ
ജ്രംഭിച്ചുവന്നജരാസന്ധമന്നനെ
ക്ഷ്മിരനായനിശാചരവീരന്റെ
മർമ്മങ്ങൾതോറുംഗദകൊണ്ടടിച്ചതും
നിർമ്മൂലനംചെയ്തതാപസന്മാരുടെ
ധർമ്മസംരക്ഷണംചെയ്തവുകോമരൻ
ഇത്ഥംപരാക്രമപ്രൌഢനാമെന്നൊടു
സിദ്ധമല്ലാതൊരുവുദ്ധപ്ലവംഗമൻ
നിർമ്മര്യാദംദുഷിച്ചുപറകയോ
ദുർമ്മുഖാ!പോടാ!ബലീമുഖ!ദുർമ്മതേ
അഞ്ജനാപുത്രനുരുഭംചെയ്തിതന്നേരം
ഭഞ്ജനംചെയ്വാൻമടിക്കുന്നുനീസഖേ!
രാക്ഷസന്മാരെക്കൊലചെയ്തനിന്നുടെ
രക്ഷസന്നാഹങ്ങളെന്നെഞ്ഞുപോയെടോ
ദുശ്ശാസനൻരണ്ടുദുർയ്യോധനാകൃതമാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുർഗ്ഗാസ്വരൂപംകൊണ്ടുമണ്ടിവന്നിങ്ങിനെ
അഞ്ചുപേർനിങ്ങളുംകണ്ടുനിൽക്കെത്തന്നെ
പാഞ്ചാലിയെച്ചെന്നടിച്ചുതലമുടി
ചുറ്റിപ്പിടിച്ചുവലിച്ചിഴച്ചുങ്ങിനെ
മുറുമമഹാജനംനോക്കിനിൽക്കുംവിധൌ
മുറത്തുകൊണ്ടന്നുതാഡിച്ചുതാഡിച്ചു
തെറ്റെന്നുടുത്തപുടവവലിച്ചഴി-
ച്ചുറമില്ലാതുള്ളപരാധവുംചെയ്തു
കണ്ണുമിഴിച്ചുകണ്ടുനിന്നീടുന്ന
പൊണ്ണത്തടിയനാംനിൻറെപരാക്രമം
കാശിക്കുപോയോകഥിക്കുവുകോമോ?
കാശിരുപോലുംവിലപിടിയാത്തനീ
തന്നുടെമുന്നിലിട്ടന്യനാംപുരുഷൻ
തന്നുടെപെണ്ണിൻറെവസ്ത്രംതൊടുന്നേര=
മൊന്നുമനങ്ങാതെനിൽക്കയോവേണ്ടതു?
ചെന്നങ്ങവനെപ്രഹരിക്കയോഹ്രണം
മിടുക്കുംശൌര്യവുമെല്ലാമൊടുക്കംനാസ്തിയാംനിൻറെ
കടുപ്പംകൊട്ടിലെങ്ങാനുംകിടക്കുംവാനരത്തോടു
കടക്കണ്ണുംചുവപ്പിച്ചുകൊണ്ടടുക്കുംവിക്രമിപല്ലും
കടിക്കുംവല്ലികൾതല്ലിയൊടിക്കുംപർവ്വതംതല്ലി-
പ്പൊടിക്കുംപാരപെങ്ങൾക്കിട്ടിടിക്കുംവല്ലതുംചൊല്ലി-
ച്ചൊടിക്കുന്നെന്തിനുഭീമാ?
നടപ്പാൻശക്തിയില്ലാഞ്ഞുകിടപ്പായിനാമുക്കിടപ്പാൽ
ചടപ്പാംവാലിതങ്ങോട്ടേക്കെടുപ്പാൻസാദ്ധ്യമില്ലേതും
പൊടുക്കെന്നനുഭവാൻചാടിക്കടന്നാലുംനടന്നാലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മടിക്കണെന്നതിനുഭീമാ! മടക്കണ്ണില്ലുഞാൻമാഴ്കും"
പറഞ്ഞുഭീമനുംനീയിപ്പറഞ്ഞവാക്കുകളെല്ലാം
കുറഞ്ഞൊരുകരുത്തുള്ളോർപറഞ്ഞെങ്കിലറിയിക്കാം
മുതുക്കന്മാർപലവട്ടമധിക്ഷേപങ്ങൾചെയ്താലും
വധിപ്പാനുംചിതംപോരാവധിച്ചാലുംചിതംപോരാ
കരുത്തൻമറൊരുത്തൻവന്നരത്തെങ്കിൽകര
(ത്തെക്കൊ-
ണ്ടടിച്ചുകൈപിടിച്ചുകാട്ടിലെക്കാക്കിഗമിക്കുംഞാൻ
അതുമെല്ലാമിരിക്കട്ടെഫലമില്ലാമരിക്കാറായ്കിടക്കുന്നമരം
(ചാടിക്കിഴവനെ
മുത്തിനൊരുകൻവന്നാമരിപ്പിച്ചെന്നതുകേട്ടാൽ
ചിരിക്കുംസജ്ജനമെന്നുധരിക്കമക്കടത്താനെ!
കടന്നുപോകയോപിന്നെക്കുട്ടപ്പമായ്വരുമെന്റെ
ഗുരുവാമഞ്ജനാപുത്രൻകരുത്തുറുംകപിശ്രേഷ്ഠൻ
ജനിച്ചാരുകുലംതന്നിൽജനിച്ചാരുകരങ്ങച്ചാ-
നിനച്ചാൽനിന്നെലംഘിച്ചാലിനിക്കപാപമുണ്ടാകും
അതുകേട്ടഹനുമാനുമുരചെയ്തുകനീഃപോടെ
"മതിയിൽശങ്കയുണ്ടെങ്കിലതുചെയ്യേണമെന്നില്ല;
വഴിതന്നിൽകിടക്കുന്നുവാലെടുത്തുമാറ്റിവച്ചു
വഴിപോലെകടന്നാശ്രുഗമിക്കഭീമസേനനീ;
കരംകൊണ്ടുവാനരത്തെത്തൊടുകനിന്ദിതമെങ്കിൽ
കരംതന്നിലിരിക്കുന്നഗദകൊണ്ടുമടിയാതെ
നെടുകെവാലെടുത്താശ്രുപൊടുക്കെന്നുള്ളുനീക്കി
നടക്കനീമിടുക്കിവേർപെടുക്കുള്ളുടമെല്ലാം
വാഞ്ഞുവാണുവാനാപ്പോൾകുരങ്ങാനുനിരൂപിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"മറിച്ചുനീക്കുമെന്നോർമ്മറിഞ്ഞുപോകയില്ലല്ലി?"
"മറിയുന്നതെന്തോനിൻറെഗദയോനമ്മുടെവാലോ?
അറിയാഞ്ഞിട്ടുചോദിച്ചുനരിശമുണ്ടാകവേണ്ടാ?
കടുത്തപർവ്വതംതല്ലിപ്പൊടിച്ചുസ്സുമാകുന്ന
കടുത്തമൽഗദാദണ്ഡംതടുത്തവൈരികളില്ല
കൊഴിഞ്ഞുരോമവുമൊട്ടുപൊഴിഞ്ഞുഭൂമിയിൽവീണു
ഇഴഞ്ഞുമേവിനനിൻറെകിഴിഞ്ഞവാലിനുഭംഗം
ഭവിക്കുമെന്നതുകൊണ്ടുമടിക്കുന്നുമഹാഭോഷാ!
ചെവിക്കുപുത്തരിയായിട്ടരയ്ക്കാതെചിലവസ്തു
ശ്രവിക്കുമ്പോളെനിക്കുള്ളിൽജ്വലിക്കുംകോപമാംവഹ്നി
ദഹിക്കുംനിന്നുടെദോഷംസഹിക്കാമോനിനക്കിപ്പോൾ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞതിക്രുദ്ധനാംപാണ്ഡവൻ
നകുത്ഥ്വരാമതിദാസൻറെപുരാഗ്രം
ഉത്തുംഗമാകുംഗദകൊണ്ടുപോക്കുവാ-
നത്യന്തവേഗേനചെന്നടുത്തീടിനാൻ;
ദീർഘംപെരുത്തൊരുപുരംഗദകൊണ്ടു
പൊക്കുവാനായിപ്രയത്നംതുടങ്ങിനാൻ;
രണ്ടുകരങ്ങളെക്കൊണ്ടുപിടിച്ചുടൻ
രണ്ടുമൂന്നാട്ടഹാസംമുഴങ്ങിഗദ-
കൊണ്ടുടൻതിക്കിക്കലുക്കിപലവിധം
കൊണ്ടുമിളക്കുംതരിമ്പില്ലവാലിനു
നീണ്ടുതടിച്ചുരുപുരാഗ്രഭാഗത്തു
രണ്ടുരോമംപോലുമെങ്ങുമിളകീല;
വേണ്ടുംപ്രയോഗങ്ങളെല്ലാംപ്രയോഗിച്ചു
വേണ്ടുവോളംനാണവുംകെട്ടുമാറിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ഭ്രൂക്ഷം ഞാച്ചന്റെ പുരംഗമകൊണ്ടു
പൊക്കുവാൻമേലാനമുക്കെന്നുവന്നല്ലോ
ടിക്കുകളെല്ലാംജയിച്ചുള്ളഭീമന്റെ
വിക്രമമിപ്പാഠംഫലിക്കാത്തതെന്തഹോ?
തെറ്റെന്നൊരുത്തന്റെമായാപ്രയോഗമോ
മുറുംഫലിക്കാത്തതെന്തുവാൻമൽബലം?
കാറിൻമകനൊരുമക്കട്ടത്താനൊട്ടു
തോറുപോയെന്നതുകേൾക്കുന്നനേരത്തു
ന്നാറുവർനമ്മെപ്പരിഹസിച്ചീടുമേ
ക്രൂരുകാർപിന്നെപ്പരിഹസിക്കുംദുഢം
മുറുമിനിക്കിനിജീവിച്ചിരിപ്പതി-
നൊട്ടുംകൊതിയില്ലവല്ലതെന്നാകിലും
മുഷ്ടികൊണ്ടുമുക്കൻകുരങ്ങന്റെ
നഷ്ടിവരുത്തുംകരുത്തുള്ളപാണ്ഡവൻ
പെട്ടെന്നുജീവൻകളയാൻമടിയില്ല
കഷ്ടമിബ്ഭീമനിളപ്പെട്ടിരിക്കുമോ!"
ഇത്തരംചിന്തിച്ചുകോപിച്ചുറച്ചുടൻ
സത്വരംപാഞ്ഞങ്ങടുത്തുവൃകോദരൻ;
നോക്കെടാമക്കടാ!മായാപ്രയോഗങ്ങൾ
ഉൽക്കടാടോപംതുടങ്ങുന്നുനിന്നുടെ
മുഷ്കുകളെല്ലാംശമിക്കുംഭ്രമിക്കാതെ
മുഷ്കര!ഭവദായുധംതുടങ്ങിടിനാൽ;
ഇക്കണക്കെന്നെത്തടുത്തുനിൽക്കാമെന്നു
ധിക്കാരമല്ലയോവാടാബലീമുഖാ!
വക്കാണമുണ്ടാക്കുന്നതുംപ്രതിപ്പുട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെക്കംമരക്കൊമ്പുപറുമാറായവിൻ
ഗൃധപ്രയോഗങ്ങൾനന്മോടുപറുമോ?
മൂഢതപമങ്ങുവിവച്ചുക്കവാനരാ!
കൂടപ്രയോഗംതുടങ്ങുംവിധൌനിൻറെ
ഗൃധപ്രയോഗംഫലിക്കാതെയാസ്ഥരം
കണ്ടുപഠിച്ചതുംകേട്ടുപഠിച്ചതും
കൊണ്ടുഫലിപ്പിപ്പനെന്നുചിന്തിച്ചുവി
തണ്ടുതപ്പിക്കൊണ്ടുനേത്തുവന്നാലിങ്ങു
കണ്ടുകൊള്ളാമിന്നുവൈദഗ്ധ്യമൊക്കവേ
പണ്ടൊരുനാളുംപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
കണ്ടറിവില്ലെന്നതോന്നിപ്പുവിന്നുഞാൻ
കണ്ടാലറിവാൻസമർത്ഥനല്ലെങ്കിൽവി
കൊണ്ടാലറിയുമതിനില്ലസംശയം
വേണ്ടാസനാംനീതുടങ്ങുകകാരണം
വേണ്ടിവന്നുചിലദുർഭാഷണങ്ങളും;
മന്ത്രസേവാബലംകൊണ്ടൊനിനക്കെൻറെ
മാർഗ്ഗംതടുക്കുവാൻശക്തിയുണ്ടായതും?
മന്ത്രവുംതന്ത്രവുംമറുള്ളവിദ്യയും
മാരുതപുത്രനോടേതുംഫലംവരാ;
ഭൂനൻമടിച്ചെന്നാൽഗോപുരംകുത്തുമോ?
വാനരന്മാരെന്തുകാട്ടുന്നുനന്മോടു?
വാനര!നില്ലെന്നാടുക്കുന്നുനേരത്തു
വാലുമയത്തിപ്പുറകുരങ്ങുകൾ
ഇത്തരംഭീമൻെറദുർഭാഷണംകേട്ട
വൃദ്ധൻചിരിച്ചുവറഞ്ഞുചൊല്ലുകവേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"മക്കടകനെന്നുനീധിക്കരിക്കേണ്ടെടോ
മക്കടന്മാരിലുംമുഖ്യരന്മാരുണ്ടു്
പണ്ടൊരുമക്കടത്താനല്ലയോപരൻതി
കണ്ഠനെന്നുണ്ടായനകുതഞ്ചേന്ദ്രനെ
വാലുകൊണ്ടാശ്രുവരിഞ്ഞുകെട്ടിക്കൊണ്ടു
വാലുസമുദ്രങ്ങൾചാടിക്കടന്നതും
മറൊരുദേഹംമഹാവാരിരാശിയെ
സത്വരംചാടിക്കടന്നുചെന്നഞ്ജസാ,
ശങ്കയ്ക്കുടാതെറിശാചചവീരന്റെ
ലങ്കയിൽപുക്കുഭയങ്കരന്മാരായ-
കിങ്കരന്മാരെപ്പലരെവധിച്ചതും
തൻകളികാണായ്തല്ലിത്തകർത്തതും
ഹുങ്കാരമോടുമണത്തിനാടുത്തൊരു
ലങ്കേശപുത്രന്റെകുണ്ഡംമുറിച്ചതും
പങ്കേരുഹാക്ഷിയാംവൈദേഹിതന്നുടെ
സംക്ലേശമെല്ലാംപറഞ്ഞുകളഞ്ഞതും
യുദ്ധത്തിനെത്തിയനകുതഞ്ചേന്ദ്രന്റെ
തേരുത്തട്ടിലാമ്മമുചാടിയോടിക്കൊണ്ടു
ചണ്ഡമായുള്ളൊരുപാണിസ്ഥലംകൊണ്ടു
ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽതാഡനംചെയ്തതും
മാനമുള്ളാളുകൾനമ്മുടെജാതിയിൽ
ഞാനറിയുന്നുപലരുണ്ടുപാണ്ഡവാ!
മക്കടൻമക്കടനെന്നുനീയിങ്ങിനെ
ധിക്കരിക്കാതെഗമിക്കനല്ലു സഖേ"
എന്നതുകേട്ടുചിരിച്ചുവൃകോദരൻ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നെന്നുടെസ്വാമിഹനുമാഥനഗ്രജൻ
ശ്രീരാമദാസൻപവനാത്മജനാര്യൻ
ശ്രീഹനുമാൻമഹാവീര്യപരാക്രമൻ
ആദ്യേഹമെങ്ങുഭവാനെങ്ങുമാഹൃത
ദ്ദിദ്ദേഹവൃദ്ധപ്പവംഗമതിമതി
പക്ഷിന്ദ്രനണ്ടഗരുഡനെന്നോത്തിട്ട
മക്ഷികക്കൂട്ടംമടിക്കുംകണക്കിനാ
ശ്രീരാമദാസന്റവംശജനിക്കയാൽ
പാരംനിണക്കുമഹംഭാവമിങ്ങിനാ

ഉച്ചതമതിനരപതിതന്നുടെവാക്കുകൾകേട്ട
ബുദ്ധിയിലതികനിവുകലർന്നുകുതുകമിയന്നഹനുമാൻ
വർദ്ധിതതരധവളഹിമാചലസന്നിഭതുംഗശരീരൻ
നെടുതാകിയകൊടിമരമെന്നകണക്കെതടിച്ചൊരുവാലും
തുടുതുടനായനങ്ങളുമമ്പൊടുചെമ്പുകിടാരംപോലെ
കടിലാകൃതിശശികലപോലവിളങ്ങിനദന്തകദംബം
ചുടലസ്ഥടസടകളുമിടകലരുന്നഭയങ്കരമുഖവും
പരിഘത്തെത്തോടുപടപൊരുതീടിനപൃഥുതരകരദണ്ഡയുഗം
കരതലനഖനികരനികായവുമുൽക്കടകണ്ഠമകുണ്ഠം
ഗിരിവരസമമാകിനമാവിടമുരുതരമുരമുദാരം
ഉരുതരകടിതടമഥതുടകളുമുടമയിലതിഗംഭീരം
ലങ്കാപുരഗോപുരമതിലുതകുത്തൊറുജംഘായുഗളം
കിങ്കരകുലമിടിപൊടിയാക്കിനപടുതരമടിമലർവടിവും
ശങ്കരശിവഭവനഭയങ്കരമാകിനവിപുലശരീരം
ശശധരനിഭധവളമതിങ്ങനെവിരവൊടുകാട്ടീഹനുമാൻ
ഉൾക്കടകടുകടിഗ്ഗജനിനാദവുമുള്ളുതകിലുകിലരവവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കടകുലമകുടമഹാമണിതന്നുടെതടിയുടെവടിവും
കക്കനുതരകര ചരണാടികഠംഭീഷണനുവഷവിശേഷം
മുഷ്കുമതുമുന്നുജഗത്തിലുമുത്തമമെത്രവിചിത്രം
അംബരതലമൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞുവിളങ്ങിനരൂപം
അംബുധിയുടെലംഘനസമയസമുദ്യുതമെന്നതുപോലെ
വെൺമയിലൊരുവിസ്മയമഹാചലശിഖരമാണ്കണക്കെ
കൺനിഴികളിലപ്പൊഴുകണ്ടുവിണ്ടുവുകോരുവീരൻ
എന്തൊരുമറിമായമിതിങ്ങിനെസംഗതിവന്നതിദാനീം
എന്തിനിഞാനിഹചെയ്യേണ്ടതുമിദമെന്തൊരുവിസ്മയ
(മേവം

ചിന്തയിലൂടനിങ്ങിനെതിങ്ങിനതീവ്രതരഭയമോടേ
കുന്തികുമാരൻവിരവൊടുപരവശഭാവമിയന്നതദാ
ലക്ഷണമതുകേട്ടുധരിച്ചുതെളിവൊടുകണ്ടദശായാം
തൽക്ഷണമുളവായിതുചേതസിമൽഗ്രുഹനുമാൻതന്നെ
ലക്ഷ്മണമൂർച്ഛനടകൃതശിരോമണിമാരുതിവീരൻ
രാക്ഷസകുലശലഭോൽതാശനനിഹമറിഞ്ഞഥഭീമൻ

ജയജയ!ജയ!ജനകസുതാപതിഭൂതമഹാഗ്രുണരാശേ
ജയജയജയജാനകിമാനസ
സരസിജസവിതമഹാത്മൻ

ജയജയജലരാശിവിലംഘിതജയജയജഗതീബന്ധോ
ജയജയഹനുമാനിതിനുതിയോടേവിണചണങ്ങിപദന്തേ
വാനരകുലവീരവരമരുളുകധീരവാരിധിഗംഭീര
വരഗ്രുണഗണസാര!നിശിചരകുലകാല
നിസ്തുതമരണവിലോലനിരുപമകുലശീല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താഡിതദ്ശവദന തരുനികൃതസദന
പാടച്ചസുമവദനപരഹരിപുഭഗന
നിന്തിരുവടിയുടെപദയുഗള -
മെന്തളിതിശരണമിഹശരണം
ചിന്തയിലിദമിനിപിളയാട്ടക
ചിതമൊട്ടതവചരണംശരണം
ഇത്ഥംവണങ്ങിസ്തുതിക്കുന്നഭിമന്നേറ
ഹസ്സങ്ങൾരണ്ടുംപിടിച്ചുകപീശ്വരൻ,
നകതഞ്ചരാസ്സുങ്ങളേറുവട്ടകെട്ടി -
വിസ്താരമായുള്ളതന്നുടെമാറത്തു
ചേത്തുപൂണൻകൊണ്ടാപാദമസ്തകം
പേത്തുപേത്താശ്രുതലോടിക്കരംകൊണ്ടു
മുല്പാവുതൊട്ടങ്ങനുഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ
മാത്താണ്ഡപുത്രനാമേക്കടാധീശ്വരൻ:
ഭീമസേനാമഹാവീരാ ധരിക്കനീ
രാമഭദ്രസ്വാമിതന്നെനുംധ്യാനിച്ചു
താമസംകൂടാതെപോയാലുടൻനിന്നെ
കാമസംപ്രാപ്തിക്കുബാധയില്ലേതുമേ,
രാമായണംകഥകേട്ടുകാർകഭവാൻ
ആമോദമോടേചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിടാം
ആമോദമാന്നിതുകേട്ടകൊണ്ടീടുക
ക്ഷേമോദയംരാമനാഥലീലാമൃതം
മാത്താണ്ഡവംശേശശരഥൻതന്നുടെ
പുത്രനായുന്നുപിറന്നനാരായണൻ
ഉത്തരകോസലത്തിങ്കലയോദ്ധ്യയെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നുത്തമശ്രീരാജധാനിയിൽമേവുനാ
കൌസല്യതന്നുടെപുത്രൻരഘൂത്തമൻ
കൈകേയിതന്നുടെപുത്രൻഭരതനും
തത്രപിന്നെസുമിത്രാത്മജൻലക്ഷ്മണൻ
ശത്രുഘ്നനുംനാൽപരിണ്ടിനൊജാതരാന്
അത്രാന്തരേവിരവോടുവിശ്വാമിത്ര
സത്രംമുടക്കുന്നദുഷ്ടരെക്കൊല്പ്പവാൻ
വില്ലുംശരവുമെടുത്തുപുറപ്പെട്ടു
തെല്ലുംമടിയാതെതാനുമനുജനും
കാടകംപുക്കൊരുനേരത്തുതാടകാ
താടകയെക്കൊലചെയ്തുരഘൂത്തമൻ
സിദ്ധാശ്രമംപുക്കുനിൽക്കുംവിധൌതത്ര
ബദ്ധാവലേപംമഖംമുടക്കീടുവാൻ
വന്നസുബാഹുപ്രമുഖവൃന്ദങ്ങളെ
ക്കൊന്നുടൻയാഗവുംരക്ഷിച്ചുരാഘവൻ
ചെന്നങ്ങഹല്യയ്ക്കുമോക്ഷംകൊടുത്തുടൻ
പിന്നെജനകന്റെമന്ദിരംപ്രാപിച്ചു
ത്രൈയ്യംബകംപള്ളിവില്ലുഞെന്നുടെ
കയ്യിലെടുത്തുകുലച്ചുമുറിച്ചുടൻ
സീതാവിവാഹവുംചെയ്തുമാതന്റെ
സോദരന്മാരംവിവാഹംകഴിച്ചിതു
മാർഗ്ഗത്തവന്നുകടുത്തുതടുത്തോരു
ഭാർഗ്ഗവരാമനെക്ഷിപ്രംജയിച്ചുടൻ
സാകേതമന്ദിരംപുക്കുടൻസീതയാ
സാകംവസിച്ചുസുഖിച്ചുരഘൂത്തമൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവ്യനായുള്ളദശരഥപുത്രനു
യൌവനാരാജ്യാഭിഷേകവുംഭാവിച്ചു
ദൈവബലേനമുടക്കിനാൾകൈകേയി
കൈവല്യശീലൻപുറപ്പെട്ടകാനനേ
പ്രാപിച്ചുസൌമിത്രി സീതാസമേതനായ്
ഭൂപാലനന്ദനൻഭൂപൻമഹാരഥൻ
ധരിച്ചുവല്ക്കലംപിന്നെപ്പിരിച്ചുചെഞ്ചിടാഭാരം
തിരിച്ചുമുവരുംഗംഗാതരിച്ചുചിത്രകൂടത്തിൽ
വസിച്ചുകാന്തികൾകൊണ്ടുല്ലസിച്ചുമൂവരുമപ്പോൾ
ഗ്രഹിച്ചുദേവലോകത്തെഗ്മിച്ചുതാതനൊന്നിത്ഥം
വചിച്ചുതൽപ്രാംഭോജേപതിച്ചുഭരതനും
തനിച്ചുപാദുകംനൽകിയയച്ചിട്ടുനിയച്ചുനൃപൻ
നമിച്ചുദണ്ഡകാരണ്യേവസിച്ചുരാഘവൻതത്ര
മദിച്ചോരുവിരാധനെവധിച്ചുമാമുനിമാരെ
സ്തുതിച്ചുതീർത്ഥവുമാടിനടന്നുലോകാന്തരേ
കടന്നുചെന്നാഗസ്ത്യന്റെഗൃഹത്തിലങ്ങകംപുക്കു
ഉടനേവന്ദനംചെയ്തുപരിതോഷമുദാഗാദാ-
വരിതീരേവസിക്കുമ്പോൾ;വരിപ്പാനാഗ്രഹത്തോടേ
വരുന്നശൂർപ്പണഖേടെമുലയുംമൂക്കുമൂക്കോടെ
കരവാൾകൊണ്ടുടനാശുഛേദനംചെയ്തുസൌമിത്രി
കരഞ്ഞുശൂർപ്പണഖപോയ്ഖരൻതന്നോടറിയിച്ചു
ഖരശംഭുഷണൻതാനും കരുത്തുള്ളുത്രിശിരാവും
പരന്നവൻപടയുമായ്വരുന്നനേരമേരാമൻ
കടുത്തസായകംചാലേതൊടുത്തുരാഘവൻവേഗാൽ
അടുത്തരാക്ഷസന്മാരെക്കൊടുത്തുകാലനുക്കാക്കി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതുകേട്ടുടൻഗ്രീവനതിലേററംകയത്താശു
ചതിപ്പാനായ്പുറപ്പെട്ടമുനിവേഷമവൻപൂണ്ടു
അമ്മാമനാകുന്നമാരീചനെച്ചെന്നു
പൊൻമാൻവടിവാക്കിവിട്ടുദശാനനൻ
സന്മോഹമുണ്ടാക്കിരാമൻറെപത്നിക്കു
മായകൊണ്ടാശ്രമോരാക്കിവേഗേന
മട്ടാൽമിഴിയായസീതയെതൽക്ഷണം
കണ്ടാൽമതിക്കുമേറിഗ്രമിക്കുന്ന
ദുഷ്ടനെച്ചെന്നതടുത്തുജടായുവു
വെട്ടിവധിച്ചുകളഞ്ഞുദശാനനൻ
ചട്ടറലങ്കാപുരത്തെപ്രവേശിച്ചു
കഷ്ടമദ്ദേവിയെത്രവെച്ചീടിനാൻ
മാരീചമാനിനെക്കൊന്നോരുരാഘവൻ
തൽപ്രാണദേവിയെക്കാണാഞ്ഞുഖിന്നനായ്
തമ്പിയോടൊന്നിച്ചുതേടിനടകൊണ്ടു
വമ്പിച്ചകാനനേവന്നുചാടിച്ചോരു
വൻപനാംഗ്രന്ധ്രനെസ്സംഹരിച്ചീടിനാൻ
കമ്പംവെടിഞ്ഞുകബന്ധനെയുംകൊന്നാൻ
സന്നനന്മോദംശബരിക്കുമോക്ഷവും
സംഭാവനംചെയ്തുതാനുമനുജനും
പമ്പകടന്നുനടന്നുവരുംവിധൌ
വ്യഗ്രതകൂടാതെതാൻചെന്നുവന്ദിച്ചു-
നഗ്രഹംവാങ്ങിമഹാഗിരിതന്നുടെ
അഗ്രേയമ്പരെയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന
സുഗ്രീവനോടൊത്തുസഖ്യവുംചെയ്തിരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉഗ്രങ്ങളായുള്ള സാലങ്ങളുംമുറി-
ച്ചുഗ്രനാംബാലിയെബാണേനരാഘവൻ
നിഗ്രഹിച്ചപ്പോടുരാജ്യപ്രതിഷ്ഠയും
സുഗ്രീവനാക്കിക്കൊടുത്തുവാഴിച്ചിതു
ടിക്കുകാലനാലിലുംജാനകീദേവിയെ
ചിക്കെന്നതേടുവാനായിപ്പുറപ്പെട്ട
മക്കടന്മാരുടെകൂട്ടമങ്ങായതിൽ
തെക്കോട്ടതേടുവാൻഞാനുംപുറപ്പെട്ട
ങ്ങക്കടൽചാടിക്കടന്നുതെരിക്കെന്ന-
രക്കന്റെറലങ്കാപുരത്തെയുംപ്രാപിച്ചു
മൈക്കണ്ണിമാർമണിയാളെയുംകണ്ടുഞാൻ
തുക്കാഴ്ചവച്ചിതുരാമാംഗുലീയകം
ചൊല്ലുണ്ടരാമദേവന്റെകൃപകൊണ്ടി-
തൊക്കെയുംസാധിച്ചുഞാനുംവൃകോദര.

മേടിച്ചുമൂഡാമണികൊടിച്ചുകല്പകവൃക്ഷം
മുടിച്ചുകാനനമെല്ലാംപൊടിച്ചുരാക്ഷസന്മാക്കി-
ട്ടടിച്ചുമേഘനാദൻതാൻപിടിച്ചുമൽക്കരംകെട്ടി
പ്പിടിച്ചുരാവണൻമുമ്പിൽഗമിച്ചുരാക്ഷസൻകണ്ടു
ചിരിച്ചുനമ്മുടെവാലുംകരിച്ചുവൈരികളുംവ-
ന്നടുത്തുഞാനുമപ്പോൾവാലെടുത്തുമാളികക്കതീ
കൊടുത്തുസംഭ്രമമൊന്നുകൊടുത്തുസംപ്രഹാരത്തി-
നടുത്തുവന്നാവക്കുള്ളുംകടുത്തുദുഷ്ടരെനാണം
കെടുത്തുലങ്കയുംചുട്ടുകരിച്ചുഭസ്മമാക്കിക്കൊ
ണ്ടമർത്ത്യവൈരിവൃന്ദത്തെയമർത്തുവച്ചുഞാൻപോന്നു
സമസ്തമറിയിച്ചുപോരിനായിപ്പുറപ്പെട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കടന്മാരുടെകൂട്ടമങ്ങായതിൽ
ഒത്തകോട്ടത്തേടുവാൻഞാനുംപുറപ്പെട്ട
അക്കടൽചാടിക്കടന്നുതെരിക്കെന്ന-
രക്കൻറെലങ്കാനഗരവുംപ്രാപിച്ചു.

P. 360

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരാതെകപിശ്രേഷ്ഠന്മാരോടുമൊരുമിച്ചു
വീര്യപുംഗവൻരാമൻവാരിധിതടംചെന്നു
ഭൂരിസേനയുംതാനുംപാരാതെപടവീടുമാദരാലുറപ്പിച്ചു
അന്നേരംവിഭീഷണൻചെന്നുരാമനെക്കണ്ടു
വന്ദിച്ചുകപികളോടൊന്നിച്ചുവസിപ്പിച്ചു
ഏതുമേമടിയാതെസേതുബന്ധനംചെയ്യ
യാതുക്കൾക്കൊരുധൂമകേതുവായതുംപിന്നെ
സാധുക്കൾക്കൊരുമുകുതിഹേതുവായതുംരാമ
സേതുവെന്നതിനിപ്പോളേതുംസംശയമില്ല;
ലംഘിച്ചുസമുദ്രത്തെലങ്കയിലകംപുക്കു
ശങ്കിച്ചുവരുന്നോരുലങ്കാവാസികളെല്ലാം
രുക്ഷതപെരുകുന്നരാക്ഷസഭടന്മാരും
തെല്ലുംതാമസിയ്ക്കാതെവില്ലുംകുന്തവുംവാളും
കല്ലുംവൃക്ഷവുംകുത്തുപല്ലുമെന്നിവകൊണ്ടു്
തല്ലുംതങ്ങളിലോരോമല്ലുംതള്ളലുംവെട്ടും
കൊല്ലുന്നുണ്ടുഞാനെന്നുചൊല്ലുംശണ്ഠയുമേറും
കുത്തുകൊണ്ടോരാക്രോശംചുറ്റുംഘോരമായുള്ള
യുദ്ധമിങ്ങിനെകൂട്ടിവൃദ്ധന്മാരതിൽചിലർ
ഉത്തമരതിൽചിലരിരുത്വപമായതുംഭാരം
ധൂമ്രാക്ഷന്നകാക്ഷൻയൂപാക്ഷൻപ്രഥുകായൻ
താമ്രാക്ഷൻവിരൂപാക്ഷൻശോണിതാക്ഷനുംപിന്നെ
കുംഭൻനികുംഭനെന്നുള്ളോരു
വമ്പടുമുമ്പാംനിലിമ്പാരിപുറവും
കുംഭോദരൻമേഘമാദരവെന്നുള്ള
കുംഭീരുവിക്രമന്മാരായരൊരുകൊ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സംപ്രഹാരാന്തേമടിച്ചുടിവംപുക്ക
സംഭ്രമത്തോടെപുറപ്പെട്ടരാവണൻ
രാവണൻകണ്ണങ്ങൾപത്തുംകണകൊണ്ടു
രാഘവൻകണ്ടിച്ചുകണ്ടിച്ചുവിനൊടും
കുണ്ഠതയെന്നിയേവന്നടുക്കുംദശ-
കണ്ണനെബ്രഹ്മാസ്ത്രമാകുന്നസായകം
കൊണ്ടുവധിച്ചുപതിപ്പിച്ചുഭൂമിയിൽ
കണ്ടുസ്തുതിച്ചുവണങ്ങിസുരന്മാരും
അണ്ടർകോൻതാനുംസുരസ്ത്രീകളുംവന്നു
ചേണ്ടുംവിധംപ്രശസ്തംപ്രശംസിച്ചിതു
ഇങ്ങിനെസാധിച്ചുസാധ്യങ്ങളൊക്കെയും
തിങ്ങിനമോദേനരാമഭദ്രസ്വാമി
ലങ്കാധിരാജൻവിഭീഷണൻതാനെന്നു
പങ്കേരുഹാക്ഷനുംകല്പിച്ചുസീതയെ
വഹ്നിപ്രവേശാശുദ്ധമാക്കിക്കൊണ്ടു
ധന്യമാംപുഷ്പകമേറിപ്പുറപ്പെട്ടു
തന്നുടെസാകേതമന്ദിരംപ്രാപിച്ചു
പട്ടാഭിഷേകവുംസാധിച്ചുമന്നിടം
തുഷ്ടിയിൽരക്ഷിച്ചുവാഴുന്നകാലത്തു
ലോകാപവാദേനസീതയെക്കാനനേ
ശോകേനസന്ത്യജ്യലോകാധിനായകൻ
വിശ്വമെല്ലാംവെടിപ്പിച്ചുകീർത്ത്യാപരം
വിശ്വവീരൻമമസ്വാമിരാഘവൻ
അശ്വമേധമഖംചെയ്യുംദശാനനം
വൈരിയെവേരോടുശിക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാദരമൊന്നുതൽബാലരോടൊന്നിച്ചു
വാൽമീകിമാമുനിശ്രേഷ്ഠനരുവന്നുടൻ
നാരായണകഥകേൾപ്പിച്ചുമാമുനി
ഗീതനാൽരാമനെവന്ദിച്ചനന്തരം
വണ്ടാർകുഴൽമണിവൈദേഹിവന്നിയിൽ
രണ്ടാമതും പ്രവേശിപ്പാൻനിയോഗിച്ചു
കൊണ്ടാടിയീലവഠംഭ്രമിപിളന്നാശു
തണ്ടാരിൽമാതുതാൻപാലാഴിപുക്കിതു
അന്തകൻതാനതുനേരമയോദ്ധ്യയിൽ
അന്തണവേഷംധരിച്ചുവന്നാദരാൽ
മന്ത്രിച്ചുപോയതുനേരത്തുസൗമിത്രി
യന്ത്രിച്ചുമണ്ടിവൈകുണ്ഠംപ്രവേശിച്ചു
വൈകുംഭരതനുംശത്രുഘ്നനുംശംഖ-
ചക്രങ്ങളായിച്ചുമഞ്ഞോരനന്തരം
നമ്മോടുയാത്രയുംചൊല്ലിരഘുത്തമൻ
നിർമ്മായവിഷ്ണുസ്വരൂപംധരിച്ചുടൻ
പാലാഴിപുക്കുഫണീന്ദ്രതല്പമതോ
ത്രൈലോക്യനാഥൻവസിച്ചുവൈകോദര!
ഞാനുംവിഭീഷണൻജാംബവാൻതാനുമീ
മൂന്നുപേരിങ്ങനെശേഷിച്ചുഭൂമിയിൽ
മരുള്ളവാനരന്മാരുമയോദ്ധ്യയിൽ
പെരുവഴുന്നൊരുനാനാജനങ്ങളും
തെറ്റെന്നുദേഹംവെടിഞ്ഞുദേവാലയം
പററിസ്സുഖിച്ചുവസിക്കുന്നുസാദരം
ഇക്കഥാകർണ്ണനംചെയ്യുംജനങ്ങൾക്കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഃഖങ്ങളെല്ലാമകന്നു: പാമത്രയ-
ല്ലീലകൾക്കാമ്പിലും ജ്ഞാനമുണ്ടാംവ്യക്കോദര!
നീക്കമില്ലെന്തുമേമാതൃഗർഭേചെന്നു
പുക്കുപിറന്നുംവളർന്നുംമരിക്കുമി-
ദ്ദുഷ്ടമ്മയോഗവുംവേർപെടുംസംസാര
മാശ്രുതിളുംവിടുമാനന്ദസുന്ദര!
സപ്തഗമിക്കുംരണപ്രവീരൻതന്റെ
സൽക്കഥാസംവാദമുള്ളവണ്ണംതന്നെ
കേൾക്കുന്നവക്കുംധരിക്കുകൊള്ളാം!
പൊയ്യാതെകനീയനിർഭീമസേനാഭവാൻ
മൈഥണ്ണിയാളുടെമോഹംവരുത്തുക
ചൊൽക്കൊണ്ടകല്യാണസൗഗന്ധികങ്ങളെ
കൈക്കലാക്കിടുക്കാണ്ടുപോകുകടോപാണ്ഡവ!
ആക്കുസുമങ്ങളുംവിടുത്തശരാജന്റെ
പുഷ്കരന്നിതന്നിൽനിൽക്കുന്നുനീചെന്നു
തക്കത്തിലൊക്കെയരിക്കുന്നതോരുത്തു
വക്കാണമേശുവാൻവന്നടുക്കും ചില-
മൂർഖരായുള്ളകാവൽക്കാരക്കരെ-
ക്കർക്കശൻക്രോധവശൻമഹാകിങ്കരൻ
വേഗമടുത്തുതടുക്കുന്നതോരുത്തു
മുഷ്കരമായഗദകൊണ്ടുതാഡിച്ചു
ശീഘ്രമങ്ങോടിച്ചുകൊൾകവ്യകോദര!
വ്യാഘ്രംവരുന്പോൾകുറുനരിക്കുട്ടങ്ങ-
ളൊക്കെവേർപെടിച്ചുമണ്ടുന്നതുപോലെ
വിക്രമമുള്ളുനീകായ്യംലഭിക്കുടോ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുമറഞ്ഞുഹനുമാനു-
മെത്രയുംമോടിപ്പുകന്തീകുമാരനും
തത്രനിന്നാശ്രുഗമിപ്പുടിവ്യസ്ഥലേ
വിശ്രുതശൈവാരിയിൽചെന്നിറങ്ങീടിനാൻ

കല്ലോലജാലംകളിക്കുന്നകണ്ടു
കമലമണിനിരമുടയകമലമതുകണ്ടു
കല്യാണിമാരുംകളിക്കുന്നകണ്ടു
പൊലിമയൊടു ചടുലജലവടിവുമതുകണ്ടു
ആനന്ദങ്ങളുംപറക്കുന്നകണ്ടു
ആനവരതമവരുടയനടനമതുകണ്ടു
ചക്രവാകങ്ങടെവിക്രമകണ്ടു
ചടുലമലർമിഴികളുടെകളിവിരുതുകണ്ടു
മത്സ്യങ്ങളോടിനടക്കുന്നകണ്ടു
മണമിയലുമതികുസുമനിരകളുതുകണ്ടു
മത്തഭൃംഗോദ്ഗീതപ്രയാണങ്ങൾകണ്ടു
മലർമധുരതരുനിരകളതിസപടികണ്ടു
സത്സംഗശൃംഗാരഭാവങ്ങൾകണ്ടു
സരസകരസരസിരുഹനികരമതുകണ്ടു
ചക്രവാകങ്ങടെചാപലംകണ്ടു
ചടുലതരുണികളുടയസരസരതികണ്ടു
നക്രങ്ങൾകേറിക്കിടക്കുന്നകണ്ടു
നടുവിലഥചടുലമതിവിടവുമഥകണ്ടു
വക്രാങ്ങളായുള്ളതീരങ്ങൾകണ്ടു
വല്മീകജലതിരനിരകൾവിരവിനൊടുകണ്ടു
ഗന്ധപ്രപഞ്ചവുംപൊങ്ങുന്നകണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗളഗളിതതരുണികളുപൊലിമകണ്ടു
ഗന്ധവ്വിമാർവന്നുനീന്തുന്നകണ്ടു
ഗഗനചരകുലമഖിലമുപരിഭവതകണ്ടു
കൽഹാരപുഷ്പംനിരന്നങ്ങുകണ്ടു
പുളിനരുചിനളിനികടെതെളിവുമതുകണ്ടു
ഐരാവതംവന്നിറങ്ങുന്നകണ്ടു
ഒവനടയവിഹരണവുമിഹസപദികണ്ടു
മാരാരിക്കുറവൻമദിക്കുന്നകണ്ടു
മദനനുടെകൊടിയുടയമകരമതുകണ്ടു
ഔദിദേവന്റെരുഗങ്ങൾകണ്ടു
ഓരികിലുടനവനുടയനടനമതുകണ്ടു
ഇങ്ങിനെസൌഗന്ധികപ്പൊയ്കകണ്ടു
ഇരുപുറവുമഥരജനിചരധസതികണ്ടു
ഇംഗിതംചേരുന്നപുഷ്പങ്ങൾകണ്ടു
ഇതുസകലമിഹസുലഭമിതിമനസികണ്ടു
ചാടിമെല്ലവേപുഷ്പവാടിയിൽഭീമസേനൻ
മോടിയിൽമുടിതന്നിൽചൂടിനല്ലൊരുപുഷ്പം
പേടിപൂണ്ടുനക്രുങ്ങളോടിട്ടുരവേമാറി
താടിമീശയുംമേനിമൂടിരോമവുംകൊണ്ടു
പാടിവാരിജംതന്നിലാടീടുമരയന്നം
വാടീടാത്തപുഷ്പങ്ങൾതേടീടുംചക്രവാകം
കോടിസാഗരങ്ങളിൽക്കൂടിയെത്രയുമുള്ളിൽ
പേടികാരണംതദാസാരസങ്ങളിൽനിന്നു
സാരസങ്ങളുമെല്ലാംപുരത്തുപറന്നങ്ങു
തീരത്തുവസിക്കുന്നുആധിക്യമുടയോരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വീരൻഭീമസേനൻതാൻചാരുതരമിയലുകൽ-
ഹാരത്തെകർംകൊണ്ടുകണ്ടിച്ചമുതലയെ
മണ്ടിച്ചുവരുന്നതുംകണ്ടുപ്പോളരക്കരും
ശ്രുണ്ടിച്ചുപുറപ്പെട്ടശണ്ണുങ്ങൊരുമ്പെട്ട
കണ്ണന്മാർപലർകൂടിച്ചെണ്ടക്കാ-
ക്കഭിമാനംകൊണ്ടാപത്തിടകൂടി
കൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾകട്ടുപറിക്കുന്ന
കള്ളാനിനക്കുടികൊള്ളുമെന്നിങ്ങനെ
കൊള്ളാമഹംഭാവമെന്തടാ!കശ്മല!
വെള്ളത്തിൽനിന്നങ്ങുകേറിനിന്നീടുക
കല്യാണസൗഗന്ധികംവന്നുമോഷ്ടിച്ചു
മെല്ലെത്തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോവാൻനിന-
ക്കില്ലെടാ!സാമർത്ഥ്യമല്ലോമഹാജള!
നില്ലെടാ!നിൻപ്രാണനാശംവരുംക്ഷുദ്ര
ഞങ്ങടെതമ്പുരാനായധർമ്മശാലൻ
ഞങ്ങളെക്കാവല്ലുകല്പിച്ചിരിക്കുന്ന
പൂങ്കാവരമീവകപുഷ്പംലഭിക്കുമോ
ചങ്കാതിപോരടിച്ചുതെല്ലാംവൃഥാവലം
കല്പവൃക്ഷങ്ങടെപുഷ്പങ്ങളെക്കാളു
മത്ഭുതമാകുന്നകൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾ
കൈപ്പോടുകൊണ്ടുവന്നുണ്ടാക്കിതമ്പുരാൻ
എപ്പൊഴുമങ്ങിതല്ലാതില്ലചിന്തിതം
കമ്പമുള്ളുള്ളംനിധിവച്ചിരിക്കുന്ന
തമ്പുരാനിപ്പൂവുതിലുംവിശേഷിച്ചു.
പൊൻപൂവിശ്വനായുള്ളനധികനീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പുതുടന്നാൽകണക്കില്ലപുരുഷ!
തമ്പുരാനിപ്പോളുടുപ്പാൻകൊടുക്കണം-
തെണ്ണിയെന്നാൽപത്തുനൂറിൽകുറവില്ല
പൊൻപൂവുമൂടാവക്കുകൊടുക്കണം-
അമ്പതുമമ്പതുംനിത്യംചിലവുണ്ട്
അമ്മമാക്കൊക്കെയുംവെവ്വെറെവെവ്വേറാ
ചെമ്മേപകുത്തുകൊടുക്കുന്നാഞങ്ങൾക്ക
തിന്മാൻപുകയിലവെറിലപാക്കെന്ന -
തമ്മമാർതന്നുപുലമ്പുന്നതെന്നറി
കുറംവരുത്തിപ്പുറത്തിറക്കീടുവാൻ
മറുള്ളമന്ത്രികൾനോക്കുന്നതുകൊണ്ടു
ചെറുംഫലിക്കയില്ലമ്മമാർഞങ്ങൾക്ക
കൊറിരുംതേപ്പാനുമെല്ലാംതരുമല്ലോ
മോഷണംതെല്ലുണ്ടിവക്കെന്നുഞങ്ങടെ
ഭൂഷണക്കാർചെന്നുമൂപ്പിലെകേൾപ്പിച്ചാൽ
ഏഷണിക്കാരുംപലരുണ്ടവരുടെ
ഭീഷണികൊണ്ടുഭയമില്ലുഞങ്ങൾക്ക
പെൺപിറന്നോർചെന്നുണർത്തിച്ചതൊന്നുമീ -
തമ്പുരാൻകേൾക്കാതിരിക്കില്ലുനിശ്ചയം
പൊൻപൂകാക്കുന്നുഞങ്ങളെവമ്പുമ്പു
പെൺപിറന്നോക്കുന്യസംസാരമില്ലുടോ.
കാരിയക്കാരുണ്ടുമേൽനോക്കിയമന്ത്രം -
ണ്ടാരിയപ്പട്ടരമ്പന്മാർപലരുണ്ടു
കോയിമ്മാരുണ്ടടുക്കളക്കാരുണ്ടു
നായന്മാരായുള്ളുകമ്പടിക്കാരുണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലന്തക്കഴൽകാർപതിനെട്ടപുള്ളിയു-
ണ്ടന്തമില്ലിപ്പോളളകാപുരിതന്നി-
ലന്തണന്മാരുംപ്രളക്കുംഭിത്യരും
ചന്തമേറിടുംപണിക്കരമന്മാരും
എന്തിന്നനേകംപറഞ്ഞിട്ടുകാര്യിയം
ചിന്തിച്ചുകണ്ടാലിതിന്നൊത്തരാജ്യമി-
ന്നന്തികംതന്നിലുംഭൂതത്തുമില്ലെന്ന
സന്തതംചൊല്ലുന്നുസർവ്വജനങ്ങളും
ഈവണ്ണമുള്ളുകുംബംതെറ്റാട്ടിര
നിവന്നുകേറിക്കവന്തുതുടങ്ങിയാ-
ലീവന്നുഞങ്ങളിന്നേകരുള്ളുന്നീ
ഭാവിച്ചതൊന്നുംനടക്കയില്ലുത്തമേ;
ഇക്കണ്ടെഞ്ഞൂറുംക്കെജനാനനേകനു-
ട്ടെറ്റുക്കാമ്പിലായാറുക്കുതെല്ലുംഭയമില്ല,
ചൊൽക്കൊണ്ടരാക്ഷസൻക്രോധവശനെന്നു
ടിക്കുകളൊക്കെജയിച്ചുരുപൂരുഷൻ;
ക്രോധവശനെന്നുപേരുകേട്ടാൽതന്നെ
നാധംവരുംനിനക്കായതെവികൃമം,
വന്നവനുടനൊടുക്കയുത്തുവരുന്നതിൻ-
മുന്നെതടിക്കണമെപ്പുകൊണ്ടാറുകാര്യിയം!
പൊൻമുപരിക്കന്നതിനുപ്പിടിപെട്ടു
ചെന്നുകിടാരത്തിലിട്ടുവരുക്കാതെ
തന്നുരാൻതുക്കാലിന്നയാരുമോഷ്ക്കില്ല
ഡംഭുകാട്ടാതെനടക്കനീയുത്തമേ!
ഗംഭുസഖൻസരസ്സിലെപുഷ്പം ത-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രിമ്പുപോലുംകൊണ്ടുപോവാൻകഴിവരാ
ഇത്തരംഘോഷിച്ചുചെന്നടുത്തിടുന്നാ
നകുതഞ്ചരന്മാരെയൊക്കെഗദകൊണ്ടു
താഡിച്ചുതാഡിച്ചുമണ്ടിച്ചുമണ്ടിച്ചു
താമസിക്കാതെകയത്തുവുകോമാൻ;
തല്ലുകൊണ്ടിടിനകിങ്കരന്മാരുടെ
കണ്ണുപോയിചിലർകാലുപോയിചിലർ,
എല്ലൊടിഞ്ഞുചിലർപല്ലുപോയെന്നല്ല
വല്ലാതെദേഹംവളഞ്ഞുപോയിചിലർ,
ഒക്കവേചെന്നങ്ങുക്രോധവശൻതന്റെ
കാൽക്കൽപതിച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ;
വക്കാണമേറുന്നപൊണ്ണത്തടിയനാം
ധിക്കാരിമാനുഷൻപോന്നുവന്നിങ്ങിനെ
ചൊൽക്കൊണ്ടകല്യാണസൗഗന്ധികപ്പൂട്ട-
മൊക്കെപ്പറിച്ചുകരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ടു
നിൽക്കുന്നുറോരത്തുഞങ്ങൾപിരോധിച്ചു
മുഷ്ടിള്ളവനിഹതെല്ലുംഭയമില്ല;
എന്നല്ലുഞങ്ങളെത്തല്ലിയോടിച്ചവൻ
പിന്നെയുംപുഷ്പംപറിക്കുന്നുകശ്മലൻ
ഭണ്ഡുമെടുത്തങ്ങുയർത്തിപ്പിടിച്ചുടൻ
കണ്ണുംചുവപ്പിച്ചുകയത്തുവരുന്നോരു
കാലനെപ്പോലെകരുത്തുള്ളവൻതന്നെ
കാലനുംപ്പുടെത്തടുപ്പാൻവശമല്ല
കാവല്ലുകൂട്ടിച്ചുകിങ്കരന്മാർഞങ്ങൾ
ധാവനംചെയ്തുപോയെന്നുതന്നല്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുക്കുമുറിഞ്ഞിതുമുഞ്ഞിചതഞ്ഞിതു
കാൽക്കുമുടക്കുംചിലക്കുവന്നുപിന്നെ
നാക്കുമുറിഞ്ഞുപോയ്വാക്കുപുറപ്പെടാ
ചാക്കുമാത്രംപുനരാക്കുംലഭിച്ചീല;
നോക്കുന്നടിക്കിടിപ്പൊണ്ണൻഗദയുമായ്
പാക്കുന്നുകൊൽവാൻവരുന്നെന്നുതോന്നുന്നു
രാക്ഷസാധിശ്വര!രാജരാജൻതന്റെ
തൃക്ഷനായുള്ളൊരുഭൃത്യൻമഹാബലൻ
കാൽക്ഷണംവൈകാതെചെന്നപുരുഷനെ
കാലനുക്കാക്കുവാനെന്തേമടിക്കുന്നു
എന്നുള്ളകിങ്കരന്മാരുടെവാക്കുകേ-
ട്ടൊന്നുകയത്തുപുറപ്പെട്ടുതൽക്ഷണം
വാളുംപരിചയുംകയ്യിലാക്കിക്കൊണ്ടു
ചീളെന്നുചെന്നുതടുത്തുനിശാചരൻ
നില്ലെടാമൂഢാ!നിനക്കിന്നുനമ്മുടെ
കൽഹാരപുഷ്പംകവർന്നതുകാരണം
വല്ലാത്തഹംഭാവമെല്ലാംശമിപ്പതി-
ന്നുള്ളൊരുസംഗതിവന്നുകൂടീജളു!
വിക്രമിയാകുന്നുക്രോധവശൻപണ്ടു
ശക്രനെച്ചെന്നുജയിച്ചുപലകുറി
ദിക്കുംഭിത്തുംഭങ്ങൾതല്ലിത്തകത്തൊരു
ദിക്കുകൾപത്തുംജയിച്ചുവിളങ്ങുന്ന
നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനെപ്പേടിക്കുടാതെനീ
മത്തനായ്വന്നിങ്ങധികംസൗഗന്ധികം
കട്ടുകൊണ്ടോടുവാൻഭാവിക്കയാലിന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെട്ടികൊണ്ടന്തകൻവീടുപുക്കീടുമെ.
അഷ്ടലോകാധിപന്മാരിൽവച്ചെന്നുമും
ശ്രേഷ്ഠനാംവിത്തശാഠ്ഠനെറപുഷ്ടങ്ങൾ
കിട്ടുമോമൂഢ!നിനക്കെടാമ്മേതു?
കിട്ടുംതവ്വിട്ടുവെട്ടുമെന്നോക്കുനീ
മറുള്ളടിക്കിൽനടന്നറിയിപ്പിവ
മറുള്ളവിദ്യകളെല്ലാംപ്രയോഗിവ
തെറാന്നുകിട്ടുംവിരുതുകെട്ടിക്കൊണ്ടു
മുറുംനടക്കുന്നകൂട്ടങ്ങളൊക്കെയും
ഇട്ടിക്കിൽവന്നുമടങ്ങാതെയാരുമി_
ല്ലിത്രനാളുംകണ്ടുപോരുന്നതങ്ങിനെ
ഇന്നുവിരുതഴിപ്പിക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
എന്നൊടെതിർപ്പാൻമതിയാകയില്ലഹി
വെട്ടുന്നനിന്നെജയിച്ചീലഞാനെങ്കി_
ലിട്ടതല്ലുൾറപേരഹനാണനിന്റെ
മസ്തകംവെട്ടിപ്പിളക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
ഠന്തസന്നാഹപ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നുഞാൻ
മൺകുടംമഞ്ചിമാട്ടികലങ്ങളും
മൺകൊണ്ടുചൊട്ടിയുണ്ടാക്കുംകുശവൻതാൻ
പങ്കജസംഭവബ്രഹ്മാവുതാനെന്നു
സങ്കല്പമുള്ളോർമുഴക്കുന്നുസാവ്രതം
സൃഷ്ടിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നുചിരിഞ്ചുനു
പുഷ്ടിക്കുമെന്നുംപ്രവൃത്തിയെന്നിങ്ങനേ
അഷ്ടിക്കുവേണ്ടിക്കലംകൊട്ടിവിൽക്കുന്ന
ജ്യേഷ്ഠികയ്ക്കംഭാവമയ്യോശിവശിവ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുപോലെജ്ഞാനങ്ങളെല്ലാംസമ-
മെന്നുനിനക്കുള്ളിലുണ്ടാമഹാഭാവം
ഇക്കാലമായതുപൊക്കംപിടിപ്പിപ്പ-
നിക്കെന്നരാത്രിഞ്ചരേന്ദ്രൻമഹാബലൻ
അക്കനകണ്ടൊരുമിന്നാമിനുങ്ങുപോ-
ലക്കണക്കായ്ത്തുനിൻറെപരാക്രമം.
ആളകാമദിരാന്തനിലിളകാതെയിരിക്കുന്ന
ഇളിനിളിസുതന്തൻറെകളികുളികുളംതന്നിൽ
കിളുത്തുനാലൊന്തപുഷ്പമൊളിച്ചുകൊണ്ടുപോവാനായ്
പുളച്ചുവന്നൊരുനിൻറെതിളപ്പൊങ്ങിവിങ്ങുന്ന
വെളിച്ചെണ്ണക്കിടാരത്തിൽവലിച്ചിട്ടുവറുക്കാതെ
നിവച്ചിടില്ലിനിക്കുള്ളിൽജ്വലിച്ചിട്ടൊരുകോപം
കലമ്പുവില്ലതുനന്നായ്ത്തൊടുത്തുബാണമെയ്യുമ്പോൾ
മലച്ചുവിണ്ണവരിയങ്ങുമരിച്ചുപോമതല്ലെങ്കിൽ
പിടിപ്പിൻമുഷ്ടികൊണ്ടുകൊടുപ്പിൻനിങ്ങളങ്ങോട്ട
നടപ്പിൻമന്ദനെക്കെട്ടിയെടുപ്പിൻമന്ദിരേചെന്ന
കടപ്പിൻചോരനെക്കാന്നകൊടുപ്പിൻമന്ദനോടിത്ഥം
വചിച്ചുകാഴ്ചയായ്വച്ചുവണങ്ങിപ്പോരുവിൻനിങ്ങൾ
ഇത്തരംഒപ്പിക്കുരയ്ക്കുന്നഭിഷ്ടരോ-
ടുത്തരംസത്വരംചൊന്നാൻവൃകോദരൻ
മത്തരാംനിശാടവംശംമുടിച്ചുഞാ-
നുത്തരാശാചരനായകുബേരൻറെ
പത്തനംകുത്തിക്കുഴിച്ചങ്ങതില്പെട്ട-
വിത്തങ്ങളെല്ലാംകരസ്ഥമാക്കീടുവൻ;
വത്തിലൊന്നകംവുള്ളനിക്ഷേപങ്ങ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൊത്തവണ്ണംചെന്നുവേഗേനഭ്രതലം
കുത്തിക്കുഴിച്ചങ്ങെടുത്തുഞാനാശുപോ-
യെത്തുന്നതുണ്ടുമൽപത്തനേ സത്വരം;
പോട!കരാള!നിശാചര!നീശം!
മൂഢ!രണത്തിനുവാടാതൃണസമ!
കൂടപ്രയോഗംതുടങ്ങുന്നനേരത്തു
നാടുംതകർത്തുടനോടുംജളനിന്നെറ
നാടുവെടിഞ്ഞതുപാടുപെടുംകാല-
നോടുള്ളസംഗമംകൂടാതെപോകയില്ലാടാ

(ത്കിലിന്നുനി

തന്നത്താനറിയാതെതന്നെക്കാൾബലമുള്ള
ധന്യന്മാരോടുചെന്നുസന്നാഹംതുടന്നെന്നാൽ
പിന്നെത്താനറിയാറാമെന്നുനീധരിച്ചാലും
മന്നിലുംസുരലോകംതന്നിലുംപുകഴ്ന്നൊരു
മന്നവൻവൃകോദരൻഞാനെന്നുധരിച്ചാലും
ഇന്നുള്ളവിരുതന്മാരൊന്നുംനമ്മുടെനേരേ
നിന്നുസംഗരംചെയ്കയില്ലുശങ്കയില്ലേതും
അയ്യോരാക്ഷസാധമ!നീയ്യോനമ്മൊടുയുദ്ധം
ചെയ്യാമെന്നൊരുബാണമെയ്യാനായ്പുറപ്പെട്ട
അയ്യോ!ഭോഷരേ!നിങ്ങളയ്യായിരവുംകോടി
ലക്ഷവുംസത്രുപിച്ചിട്ടെക്ഷന്മാക്കരചന്നെറ
പക്ഷമായ്പുറപ്പെട്ടതൽക്ഷണംവരുന്നാകി-
ലിക്ഷണമടിച്ചുഞാൻതൽക്ഷണംമുടിച്ചീടും
പക്ഷികൾക്കൊരുപോലെഭക്ഷിപ്പാൻവകയാക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുഗർവ്വംകൊണ്ടുവേഗേന
യുദ്ധംതുടങ്ങീടടങ്ങാതെപാണ്ഡവൻ,
നകുലഞ്ചരന്നാരുമത്യന്തകോപേന
യുക്തരായ്ഘോരപ്രയോഗംതുടങ്ങിനാർ
രുക്ഷമാംവണ്ണംകയത്തുവരുന്നൊരു
യക്ഷലക്ഷത്തെയുംതൽക്ഷണംമാരുതി,
ക്ഷിപ്രംഗദികൊണ്ടുതാഡിച്ചുമണ്ടിച്ചു
പുഷ്പങ്ങളെല്ലാമാത്തുസപത്രുപിച്ചു
കെട്ടിത്തലയിലെടുത്തുപുറപ്പെട്ട
പെട്ടെന്നുചെന്നുകപിന്നുനെവന്ദിച്ചു
ഗന്ധവാഹാത്മജൻമോദേനസാദരം
ഗന്ധമാദനാരണ്യേനപോയ്ചെന്നുടൻ
തരുവടിപൊട്ടവായുസുതൻധർമ്മ-
പുത്രരേയുംഭാര്യമാരേയുംകണ്ടുടൻ
സന്തുഷ്ടനായ്നിന്നുവന്ദിച്ചുജ്യേഷ്ഠനെ
ചന്തമേറുംനല്ലപുഷ്പങ്ങളൊക്കവേ
ദ്രൌപതിതന്നുടെകയ്യിൽകൊടുത്തിതു
ഭൂപതിനന്ദനൻഭൂപൻമഹാരഥൻ
ഇങ്ങനെകല്യാണസൌഗന്ധികാഖ്യാനം
മംഗളംചാരുകല്യാണംശുഭംശുഭം.

കല്യാണസൌഗന്ധികം സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൬൦. ദുര്യോധനവധം

ധർമ്മാത്മജൻരണംയജ്ഞമെന്നായിട്ട
ധർമ്മധരൻയജ്ഞദീക്ഷതുടങ്ങിനാൻ
യാഗഭൂമികുരുക്ഷേത്രമായ്നല്പിച്ച
യോഗേശ്വരൻസ്വയമായ്ഭവിച്ചുതദാ
പാഞ്ചാലിയപ്പോളരണിയായുംചന്ന
ചാഞ്ചല്യമെന്നിയേഭീമൻദഹനനായ്
വഞ്ചകൻഗാന്ധാരിജൻഹോമധേനുവായ്
അഞ്ചാതെകുണ്ഡൻഹവിസ്സുതായുംതദാ
കായ്മമാറാഭ്യംകരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ടു
ഭാരതയുദ്ധംപതിനെട്ടുനാളുകം
ഭാഗീരഥീസുതൻഭീഷ്മർഭഗദത്തൻ
ഭാരദ്വാജൻകുണ്ഡൻസൗബലൻശല്യരും
ഭൂരിശ്രവാകൃതവർമ്മാബൃഹൽബലൻ
ഭൂരിപ്രയോഗികളാംത്രിഗർത്താദികം
കുശലനായശകുനിയുംസൗബലർ
ദുശ്ശാസനാദികളാമവരുംയുദ്ധ
വേശ്യനിവാഴ്ക്കുന്നയജ്ഞാന്തരം
കല്യംശജാതനായുള്ളസുയോധന-
നല്ലൽമുഴുത്തുവിചാരംതുടങ്ങിനാൻ
മക്കളുംതമ്പിമാരുംമരുമക്കളും
ചൊല്ലൊള്ളുമാചായ്നുംബന്ധുവർഗ്ഗവു-
മൊക്കെമരിച്ചുഞാൻകാരണമായഹോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഖ്യമുനിവാക്കു സത്യമായുംചെന്നു
ദുഷ്കരപ്രയോഗത്തിൽ വൈമുഖ്യമെന്നാകിൽ
ദുഷ്ടനായ്ചെയ്കവഹിക്കുന്നവിണ്ണയം
മക്കൾമരിച്ചദുഃഖംകൊണ്ടമാതാവു
ചിക്കനെയെന്തോന്നുചെയ്തെന്നറിഞ്ഞീല
കണ്ണുകാണാതിരിക്കുന്നോരുതാതന്റെ
പിണ്ഡത്തിനാരഞ്ഞാരംമരിച്ചാലിനി
യിമ്മഹാപാപിയായുള്ളോരുഞാനിനി
യിമ്മഹിതന്നിലിരുന്നാൽഫലമെന്തു?
കർമ്മഫലോദയംകാലവിപാകനം
കർമ്മണാ സത്യക്രിയാപരമേശ്വരം
അപ്രാപ്യത്തെഞാനിഹരിക്കയാലെന്റെ
യത്നവുംകൂടിയവക്കുകാരണമാണ്
എന്നുവരികിലുംഞാനിനിപ്പോർചെയ്തു
കൗരവസുതന്മാരെനിഗ്രഹിച്ചീടുവൻ
ആയതോമാധവൻമായകൊണ്ടേതുമെ
ആയവരാട്ടഫലിക്കയില്ലെന്നായി
എന്തിനിവേണ്ടതുഞാനെന്നറിഞ്ഞീലമേ!
സന്താപശാന്തിക്കൊരുവഴിയൊന്നുമേ
പണ്ടുമുനിവരൻതന്നോരുമന്ത്രത്തെ -
ക്കൊണ്ടെനിക്കുണ്ടായസങ്കടംപോക്കുവൻ
വാരിയിൽമുങ്ങിക്കിടന്നുമഹാമന്ത്ര -
മാരുമറിയാതെഞാൻജപിച്ചീടുകിൽ
വാളുംകുതിരയുമുണ്ടാമിനിക്കാര്യ -
മാശുംപിഴയാതൊന്നാജ്ഞയിക്കയില്ലാരുമേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇതറിഞ്ഞുപിഴുറച്ചുസുയോധനൻ
സതുരംശത്രുക്കളാരുമറിയാതെ
ഗതപാമുടാഹൃദംതന്നിൽമുഴുകിനി-
ന്നുത്തമമന്ത്രമുരുക്കഴിച്ചീടിനാൻ
ഭക്തപ്രിയനായകൃഷ്ണനപ്പോൾനിജ
ഭക്തനാംധർമ്മജനോടരുൾചെയ്തിതു.

"കുരുപതിസുയോധനനെവിടെയെന്നതുനിങ്ങൾ
തിരകയിപ്പൊഴുണ്ടൊരുകരുമനയല്ലുന്നാകിൽ
കരുമന്ത്രമവനരുണ്ടയുരുവെത്തിയെന്നുവന്നാൽ
തുരഗ്യാപഖിഗണങ്ങളുവനുണ്ടായ്വരുമപ്പോൾ
കരുവക്കുംജയിപ്പാനുമെളുതല്ലാതെയാംപിഴ്പെ
പാർത്ഥിവനായസുയോധനനിഗ്രഹ
മോർത്താൽപവിത്രമതുംപറഞ്ഞിടുവൻ
താർത്തരുണീമണവാളനുംതൽക്കഥ
പാർത്ഥിവശ്രേഷ്ഠനോടെല്ലാമറിയിച്ചു
നമകനാശനാഗിമതുകേട്ടപാണ്ഡവന്മാർ
തരസാനാലുടിക്കിലുംതിരഞ്ഞുകൌരവൻതന്നെ
പരവശമതികളായ്പലടഞ്ഞുതിരഞ്ഞിട്ടും
പരമാർത്ഥമറിയാഞ്ഞുപാരവശ്യത്തൊടുംക്ഷുടി
മരുവുമ്പോളൊരുവനചരനുടെഗിരാതത്രു
പരമാത്മനിരുതവർപരിചോടെപുറപ്പെട്ട
പരമപുരുഷനോടുചൊരുമിച്ചുപടിതീരെ
തരസാചെന്നുനോക്കുമ്പോൾ ധരണിപാലനൊക്കണ്ടു
പെരിയോരുകയത്തിനെറനടുവിലടിഞ്ഞുതാണു
പരമഗുരുപദേശമകുമേടുകുതൈകൈക്കൊണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരിചോടെനിഷ്ഠംതാൻജപിച്ചുംവൈരികളാരാൻ
വരവുണ്ടോയെന്നുനാലുവഴിക്കുംനോക്കിയുമൊരു
ഭീതിപ്രാണിയെപ്പോലെമരുവിടുന്നതുകണ്ടു
മുരവൈരിതെളിഞ്ഞുമന്ദഹാസംപൂണ്ടരുൾചെയ്തു
കണ്ടോയിക്കുള്ളനിവെള്ളത്തിരതന്നി-
ലന്തരധ്യാനജപങ്ങളോടങ്ങിനെ
സംഘസാമഗ്രികളുത്ഥിച്ചുടൻപരി-
പന്ഥിപ്രണാശയാവാഴ്വതീദൃഷ്ടനെ
രണ്ടില്ലുപക്ഷംവധിക്കണംവൈകാതെ
ചെണ്ടപിണയുമല്ലായ്കിലറിയണം
അഗ്രജൻതീർത്ഥങ്ങളോടിവന്നാൽപിന്നെ
നിഗ്രഹംപാരമസാദ്ധ്യമെന്നേവത്ര
ആര്യയുമല്ലിവൻകർമ്മംകഴിഞ്ഞാകി-
ലിത്രിലോകത്തിലില്ലാരുംജയിപ്പവർ
ശൌര്യവാനാകുംസുയോധനൻതന്നോടെ
ശൌര്യംകെടുംപടിദുർഭാഷണംചെയ്ക
എന്നാലതുകേട്ടുവെള്ളത്തിൽനിന്നിങ്ങു
കൊണ്ടിയെഴുന്നവരുംകരുപുംഗവൻ
കേട്ടാൽസഹിക്കരുതാത്തുള്ളവാക്കുകൾ
കേട്ടുസഹിക്കില്ലഭിമാനിമന്നവൻ
കേട്ടതില്ലെന്നുഭാവിച്ചിരുന്നീടുകിൽ
ക്ഷുദ്രരുചാടിയാൽവൈഷമ്യമുണ്ടതിൽ''
ഇത്ഥംജഗന്നാഥഗീരുകൾകേട്ടഥ
മത്തനായോരുവുകോരവീരനും
ഹസ്തഗദയുമെടുത്തിളക്കിദ്രുതം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യുദ്ധായവന്നീടുകെന്നുവിളിക്കയും
നിഷ്ഠുരംഗർവ്വേണപല്ലുകടിക്കയും
വന്തുള്ളമായുള്ളമുഷ്ടിപുരുട്ടിയും
കുട്ടകൾകല്ലുകൾപൊട്ടിച്ചുവെള്ളത്തി-
ലിട്ടിട്ടുവ്വിചനങ്ങൾപറകയും
മിത്രാത്മജനായചെങ്ങാതിയെങ്ങടാ
നിത്രമായുള്ളശകുനിയെങ്ങിപ്പൊഴ്
കള്ളച്ചൂതെങ്ങടാകള്ളായെന്തിങ്ങിനെ
വെള്ളത്തിൽമുങ്ങിക്കിടക്കുന്നുമുമ്മതേ!
ഉപ്പുംപുളിയുംകടിച്ചുള്ളാറിയെങ്കി-
ലുൽപതിച്ചീടെടാവെള്ളത്തിൽനിന്നിങ്ങു
കെപ്പുപെടുവിയുംപൗരുഷംകല്പനാ-
ശക്തിയുമെങ്ങുകളഞ്ഞുസുയോധന!
കുറക്കടപ്രൗഢിപച്ചത്തഴക്കൊടി
ചുറുമകമ്പടിയുംവെടിയുംനട-
വട്ടത്തിൽനിന്നാലചട്ടങ്ങൾവീശുന്ന
വട്ടത്തിക്കൊങ്കമാരിപ്പൊഴങ്ങെങ്ങുള്ളൂ?
പാലുംകുറുക്കീട്ടുപഞ്ചാരയുംചേത്തു
ബാലത്തരുണികൾകൊണ്ടുവരട്ടെന്നു
കാലിന്മേൽകാൽവച്ചിരുന്നുകല്പിക്കുന്ന
ചേലുറാകല്പനയിശ്ശികേടാക്കെട്ടെടാ?
നീറ്റിൽമുഴുകിക്കിടക്കുന്നനിന്നെയി
ക്കാറ്റിൻമകൻപോരിനായ്വിളിക്കുന്നിതാ
തോറ്റാലുമാണുങ്ങളിങ്ങനെവെള്ളത്തിൽ
മാറ്റലരെയപ്പെട്ടുകിടക്കുമോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്പിന്നരംപരിഹാസവാക്കുകളിങ്ങിനെ
കാന്നിൻമകൻപറയുന്നതുകേട്ടുടൻ
ചിന്നംകലന്നകരുകുലമന്നവൻ
നീരിൽനിന്നാശുകുടഞ്ഞുപൊങ്ങീടിനാൻ
ഈറപ്പുലിപോലെചിറിച്ചിനത്തോടു
മേറുംജവേനകരേറിസുയോധനൻ
ഉന്നംകലന്നതൻമാറലരെക്കണ്ടു
ക്രൂരിനായുള്ളഗോവിന്ദനേയുംകണ്ടു
ഭീമമിർഭാഷണഘോഷങ്ങളാമിഷു-
സ്തോമങ്ങൾമെയ്യിൽതറച്ചാരനന്തരം
ഘോരഘോരവ്രണങ്ങളേക്കാളേറെ
മാമയമേറിസ്സുയോധനാഭ്രപതി
ആയംകലന്നുപിഴിഞ്ഞുതോത്തീട്ടീറ-
നായതുതന്നെയുടുത്തുകെട്ടീടിനാൻ
സപ്തണ്ണഗദയുമെടുത്തുകരുപതി
തിണ്ണനെതിരിട്ടുനിന്നുചൊല്ലീടിനാൻ
കാടുംകടപ്പംപറഞ്ഞാലതുകൊണ്ടു
കാണിയുമില്ലഫലംപാണ്ഡുനന്ദന!
കാണണംകൈയുകരുപന്ദായുദ്ധത്തിൽവ-
ച്ചാണിൻറമമ്മമതാണെൻറമാരുതേ!
പ്രാണഭയമുള്ളിലുണ്ടതില്ലെന്നല്ല
ഊനമതോർത്തല്ലവെള്ളത്തിൽമുങ്ങിഞാൻ
പാരംമുറിഞ്ഞുള്ളചോരയുംക്ഷീണവും
തീരുവാനിഴ്ഴിവെള്ളത്തിൽകിടന്നതും
നിങ്ങൾപലരുഞാനേകനെന്നത്തള്ള-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലിങ്ങുവേണ്ടാകൊണ്ടവച്ചേക്കല്ലേരത്തു
സിംഹത്തിനോടുഗജങ്ങൾനേത്താകില
സ്സിംഹത്തിനുള്ളിലേതാനുംഭയമുണ്ടോ
രംഹസാദ്വന്ദ്വയുദ്ധംചെയ്യുനിങ്ങളെ
സ്സംഹരിപ്പനതിനില്ലൊരുസംശയം
ധാത്തരാഷ്ട്രഗിരംകേട്ടധർമ്മാത്മജ-
നാത്തമോദാലനുവാദമേകീടിനാൻ
ഞങ്ങളിഃലകനേപോർചെയ്യുന്നിന്നാട്ട
ങ്ങുതുകൊണ്ടൊരുഭീതിയുണ്ടാകൊലാ
എന്നുധർമ്മാത്മജൻചൊന്നനേരംകൃഷ്ണ..
നൊന്നുകുക്കനേനോക്കിസസംഭ്രമാൽ
കണ്ണിണകൊണ്ടുവിലക്കിനുപേന്രുൻറ
കണ്ണ്യെയിവണ്ണമുരചെയ്തുമാധവൻ
പൊണ്ണക്കായ്മംപറഞ്ഞാൽനിങ്ങളാരാനും
ഭേദ്യയുദ്ധത്തിന്നവനോടുനിൽക്കുമോ
പൊണ്ണത്തടിയനാംഭീമനോസംശയം
പിന്നെയിക്കണ്ടതിലാരുമാളായ്വരാ
അഭ്യാസശക്തികളേറുംസുയോധനാ
നിബീഭീമസേനൻബലംകൊണ്ടുനില്ക്കുലാം
അല്ലാതെയിക്കണ്ടനിങ്ങളിലാരുമേ
യില്ലനാഗദ്ധ്വജനോടുയുദ്ധത്തിനു
മല്ലാരിതൻറെയഭിമതംകൈക്കൊണ്ടു
കൊല്ലുവാനാളുഞാനെന്നുമരുൽസുതൻ
കൊല്ലുകയാമിനിവല്ലപ്രകാരവും
തല്ലിയിവൻറെതലച്ചോറടിച്ചുട-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുല്ലാസമോടൊരുകല്പിനേൽവ മുര-
മുല്ലാതൊഴിഞ്ഞതീടുമോരമവൈരങ്ങൾ
എല്ലാവരും സ്വൈരമായ്നിന്നുഞങ്ങടെ
ചൊല്ലാന്നയുദ്ധബലംകണ്ടുകൊള്ളുവിൻ
നാട്ടിന്നവകാശമില്ലനിങ്ങൾക്കെന്ന-
ങ്ങാട്ടിക്കളഞ്ഞുംഞളിഞ്ഞുസിംഹാസനേ
കൂട്ടരുംകൂടിയിരുന്നുമന്ത്രിച്ചുള്ള
ഗോഷ്ഠികളെത്രതരംപ്രയോഗിച്ചുവൻ
കൂട്ടത്തൊടേമുടിപ്പാനാല്ലയോയിവൻ
കാട്ടിലുംവന്നുതൊട്ടിൽകുലക്കിവിഷം
കൂട്ടരെത്തോടേമുടിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടനിൻ
കൂട്ടംമുടിഞ്ഞുറിയുംമരിപ്പാറായി
കൂട്ടരെയെല്ലാമയച്ചുതെക്കോട്ടിനി
കൂട്ടില്ലതായോയെഴുന്നള്ളുണംഭവാൻ
കേട്ടിതല്ലാംകുപയോടെയുധിഷ്ഠിരൻ
വാട്ടമകന്നിവണ്ണംപറഞ്ഞീടിനാൻ
പോട്ടിനിയുംനാട്ടിലുള്ളുമായങ്ങനെ
കേട്ടുകേൾപ്പിച്ചുചെന്നോളുംസുയോധനൻ?
കേട്ടുകേൾപ്പിച്ചൊല്ലേണമെന്നുംപിന്നെ
നാട്ടിൻവകുതിതരേണമെന്നുംധൃത-
രാഷ്ട്രപുത്രൻഞാനിരിക്കുന്നകാലത്തു
കൂട്ടുകയില്ലമാർഗ്ഗംധർമ്മനന്ദന!
ശാന്തിമുരുളിയോധനൻതന്നുടെ
ധാർഷ്ട്യപ്രലപനംകേട്ടുകിരീടിയും
വാട്ടമെന്യേവില്ലുമുട്ടിശ്ശരത്തിനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കോട്ടവുംതീത്തൊന്നുടക്കുവാൻതുടങ്ങിച്ചു
ജ്യേഷ്ഠനാംധർമ്മജൻതൃക്കൈവിലക്കിയ
പ്പാട്ടിറക്കിച്ചതുകണ്ടുസുയോധനൻ
കൂട്ടമീചതിനിയെന്നേറടമെന്നോർത്തു
വാട്ടമകന്നിവണ്ണംപറഞ്ഞിടിനാൻ
പുണ്യനദിയാംസരസ്വതീതീരത്തു
പുണ്യഭൂമികുരുക്ഷേത്രമെവിടത്തി-
ലെണ്ണമില്ലാതടവൊക്കവേകാട്ടിയാ-
കുന്നവണ്ണംപോർതുടങ്ങണംമാരുതേ!
കൊണ്ടൽവണ്ണനതുകേട്ടുസന്തോഷിച്ചു
കുന്തീസുതന്മാരൊടൊന്നരുളീടിനാൻ
ഇക്കരയായാൽശുഭമില്ലവപ്പുത-
രക്കേടുമുണ്ടാമതുസൂക്ഷിക്കണം
വക്കാണിപ്പാൻകുരുക്ഷേത്രമവിടത്തിൽ
പൊയ്ക്കൊൾകനന്നമരിച്ചാൽഗതിക്കെടോ
എന്നുപറഞ്ഞവരെല്ലാവരുംകൂടി
പന്നഗകേതുവാംരാജാവുമൊന്നിച്ചു
ധന്യമാകുംകുരുക്ഷേത്രംപ്രവേശിച്ചു
നിന്നുനരംശ്രീബലഭദ്രരാമനും
തീർത്ഥങ്ങളാടിവിശുദ്ധമതിയായി-
ത്തുടുകുരുക്ഷേത്രമാഗമിച്ചീടിനാൻ
അഗ്രജൻതന്നെയതിവഭക്ത്യാകൃഷ്ണ-
നുത്തമന്മാരായപാണ്ഡവന്മാരൊട്ടും
ഉൾക്കൊണ്ടുമോദേനവിണനമസ്കരി-
ച്ചിക്കുരുതിപ്പോർകൊടുയ്യോധനൻതന്റെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിഗ്രഹംസമ്മതിപ്പിക്കുവാൻനന്നെന്നു
നിശ്ചയിച്ചത്യന്തമാനന്ദചിത്തനായ്
സപ്രാഗതവാക്യങ്ങളൊക്കെയുരചെയ്തു
ശ്ലോകനാഥൻപരം പ്രീതിപൂണ്ടുശാന്തനേ
നാഗധ്വജനുംഹൃഷ്ടവീരപാടങ്ങളും
ശോകത്തൊടുംവിണ്ണവനദിച്ചുനിന്നിതു
ഭോഗപ്രവീണലാഭ്രനനായുള്ള
സിദ്ധകാര്യംമനസ്സിലാക്കീടുന്നും
ധീരതപൂണ്ടുമകനുനിൽക്കുംപുരു-
വീരങ്കലേകണ്ടഭാവഭേദങ്ങളും
ശ്രുനാംഭീമൻറവാചിച്ചരോഷപ്ര-
കാരങ്ങളുംകണ്ടുരവതിവച്ചുടൻ
പാരിച്ചയുദ്ധപ്രകാരങ്ങളെപ്പാംവി-
ചാരിച്ചുകണ്ടുമനസ്സിലാക്കീടിനാൻ
പൂരിച്ചതാപാൽഹലായുധൻതൻപട-
ത്താരിൽതൊഴുതുസുയോധനൻചൊല്ലിനാൻ
തീർത്തമാടണ്ടുനാവസരംകണ്ടുടൻ
നീന്ദ്രപുത്രാടുവാൻപോയതിൽപിന്നെയി-
പ്പാർത്ഥനുന്തങ്ങളുംയുദ്ധമേറാതിനി-
പ്പോക്കിടുവാൻതാമസംകൂടാതെ!
ചോരുന്നിടുനിന്നവക്കുമെവിൽതെല്ലു
പ്പുറില്ലയെന്നതുംവന്നുവിധിവശാൽ
സാരമായിട്ടുംപിതാമഹൻതന്നോടു
നേരിട്ടുനിന്നുപടയുംതരിച്ചുടൻ
മതിറെട്ടുവാസരംപുരിച്ചുയുദ്ധത്തിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാറിപ്പുറംതിരിഞ്ഞുംപിന്നെയുംവന്നു
നേരിട്ടമമ്പുകൾകൊണ്ടുമുച്ചിമീ
വീരനാംപാർത്ഥൻവശംകെട്ടവാങ്ങിനാൻ
കൻപതാംനാളംപടയേറാറാൽഗ്രനൻ
വമ്പുകളെല്ലാമടങ്ങിമടങ്ങിയ-
ന്നൻപൊടുകൈനിലപുക്കുനിശാന്തരേ
നിൻപ്രിയസോദരനാകുമിക്കൃഷ്ണനും
തമ്മിൽമന്ത്രിച്ചുചാത്തുക്കുടിവിചാരിച്ചു
ചെമ്മേകഴിച്ചുപത്താംനാൾപുലരുവേ
കണ്ടാലൊരാണല്ലപെണ്ണുമല്ലാത്തശി-
ഖണ്ഡിയെപ്പോരിനുകൊണ്ടുവന്നാപ്പുറം
കണ്ടനേരംഭീഷ്മർപിന്തിരിഞ്ഞമ്പുകൾ
കൊണ്ടുശരശയനത്തിന്മേൽപീണിതേ
ആചാര്യനാകിയദ്രോണരുമവണ്ണ-
മാചരിച്ചുമടിച്ചീടിനാൻപോരതിൽ
കണ്ണാടികൾമറുമുള്ളവർചത്തതു-
മെങ്ങനെയെന്നതുംസാക്ഷാലറിഞ്ഞീല
ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരുള്ളകാലത്തോളം-
മായുസ്സിനന്തരമില്ലാത്തവർപല-
രായിട്ടുമിങ്ങിപ്രകാരംഭവിച്ചിതു
മായാവിയാംകൃഷ്ണസാഹായ്യമൊന്നിനാൽ
അല്പബന്ധുക്കളായിട്ടുമങ്ങേപ്പുറം
രക്ഷിപ്പതിന്നുസാമർത്ഥ്യമുണ്ടായ്വന്നു
ഇപ്പോൾചിതമിവിടിയുമെന്തെന്നാലു-
ത്തമപ്പുവിലോത്തരുംചെയ്കയാവിധേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുമസലിയു-
മിന്നിയുമുണ്ടൊരുസന്ധിസുയോധന!
ഇന്നിയെന്നാകിലുമിപ്രരാജ്യംകൊടു-
ത്തന്നേന്യാന്യമായ്വാഴ്കനന്നെന്നരമെന്നതം
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുസുയോധന-
നെന്നുടെജീവനുള്ളന്നതൊത്തീടുമോ
എന്നുംപൊരുതുജയിക്കുന്നതുണ്ടുരാ-
ജന്യനാംഞാൻജന്യഭീതനായീടുമോ
എന്നത്രയാകിലോരുപദ്രവയുദ്ധംതമ്മി-
ലൊന്നാലൊളംചെയ്വിനത്രപോയീടുക
എന്നിവണ്ണംബലദേവൻപറഞ്ഞപ്പൊ-
ളൊന്നുകുതിച്ചുപടിഞ്ഞാറിരുത്തിനാൻ
പന്നഗകേതനനപ്പോൾമരുൽസുതൻ
അണ്ണവംപോലെപാഞ്ഞങ്ങടുത്തീടിനാൻ
തന്നുടെപൊണ്ണുഗദയുംചലിപ്പിച്ചു
കണ്ണുമുരുട്ടിപ്പല്ലുംകടിച്ചന്തകൻ
നിൽക്കുന്നപോലങ്ങുനിൽക്കുന്നഭീമനേ
തുക്കണ്ണാത്തോന്നുചിരിച്ചുമുകുന്ദനും
മന്നവാനാംമുടിമന്നനാംഭീമനും
തന്നുടയഗ്രജൻഭ്രാതൃന്മാർപാടവും
നാനായ്ത്തൊഴുകുമ്പിട്ടുചാടിഗദ-
യൊന്നുനിലത്തടിച്ചുകിളന്നിതേ
കുത്തുനിന്നോതിരത്തിന്നോതിരംകട-
കത്തിന്നുക്കുടെക്കടകമടിക്കയും
ഗാടതയെയാടേപൊരുമായുധപടചടരടിതവുമുടലിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടിതിമഹാപ്രഹരണവിരുതുകൾസിംഹധ്വനികളുമട
(ലിൽ

കടുതരമിടമിടയിൽചാടിയടിച്ചുംപോക്കുപിടിച്ചും
വടിഃപാടുകതിച്ചുതറിബ്ബുതത്തുംചാടിയടിച്ചും
ഉടലിടയവരടിയിടികൊണ്ടങ്ങൊക്കെനുറുങ്ങീരുധിരം
ഉടനുടനവിടവിടെപ്പൊട്ടിയൊലിച്ചീടുന്നുഗഭീരം
തുടവഴിയിരുന്നുതടുത്തുചെരിഞ്ഞുമെഴീറുംപ്രഹരം
പടുതരമേൽപ്പിപ്പാൻപഴുതുകൾനോക്കിയുമുൽക്കടചതുരം
തുടുതുടെയിളകീട്ടുകലങ്ങിമറിഞ്ഞുതുറിഞ്ഞൊരുനയനം
പൊടിയിടയിടപെട്ടീടാതെപരസ്പരദൃഗ്നാനടനം
കടുതരമഥവിദ്വേഷാഭികമധരപുടപ്രസ്ഫുരണം
കുടിലകുചേഷ്ടിതപരിചിന്തനകുന്തനബുദ്ധ്യനുസരണം
മണ്ഡലചിഭ്രമണാദികളും.ചണ്ഡപ്രഹരവുമെല്ലാം
ഗണ്ഡകടാഹഭ്രമണക്ഷമമെന്നവിവാദംചൊല്ലാം
മടയാനകളെന്നകനാക്കുകളിച്ചുമടിച്ചുതിമിർത്തും
മറിയാനിവനെന്തൊരുകൌശലമെന്നപരാപരമോർത്തും
ഉജ്ജ്വലിതാചലതാടകൽധാതുവലീഞ്ഞുവരുംപോ-
ലസ്രുപരീവാഹവുമാഹവമുൽഭടമൽഭൂതഘോരം
ഇല്ലൊരുപഴുതിവനിട്ടൊന്നുകൊടുപ്പാനെന്നുറനിനച്ചു
വല്ലാതെവലഞ്ഞുകൃഷ്ണനെനോക്കിവൃകോദരവീരൻ
മാരുതിയുടെഭാവക്ഷയമീവണ്ണംകണ്ടുംകൌരവ-
വീരനുടെശൌര്യ്യംകണ്ടുംചിന്തയുടങ്ങിവിജയൻ
നീരജനയനൻറപദാംബുജമാരാധിച്ചുനമിച്ചു
ഭീരുത്വംവിടുമുരുതരമിങ്ങിനൊവിരവോടങ്ങറിയിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവദേവേശ!മാരുതിവിരന്റെ
ഭാവക്ഷയംകാൺകകാരുണ്യസാഗര!
കോപാരുണിതകപോലനാംപന്നഗ-
കേതനനേതുമേചാഞ്ചല്യവുമില്ല
മാധവ!നിന്റെരതിരുമനസ്സെന്തെന്നു
ബോധിച്ചിടാഞ്ഞുണ്ടുതാപവുംഭീതിയും
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുമുകുന്ദനും
നന്നുസുയോധനനഭ്യാസശിക്ഷകൊ
കൊന്നുകൊൾവാൻപണിതന്നേയൊരുത്തനാ-
ലെന്നുമുന്നേതന്നെഞാൻപറഞ്ഞില്ലയോ
നിന്നോടൊരുത്തനേഞങ്ങൾപോർചെയ്യുന്നു
വെന്നുധർമ്മാത്മജൻചൊന്നതുകാരണം
വന്നുകൂടിചപലതപംനമുക്കിപ്പോ-
ളിന്നിനിനാമെന്തുചെയ്യുന്നുഫൽഗുന!
ശത്രുക്കൾമിക്കതുംചത്തുതീന്നിട്ടുഞ്ഞൊ-
രുത്തൻമരിയാതെശേഷിച്ചിരിക്കുകിൽ
മൃത്യുവശഗതനാക്കേണമേതുത-
രത്തിലുമപ്പരിപന്ഥിയെനിർണ്ണയം
ഉരുമേൽതല്പിയാൽചാകുമിക്കൌരവ-
വീരനതിന്നൊരുശാപമുണ്ടർജ്ജുന!
മാരുതിയോടതറിയിച്ചുകൊള്ളുകിൽ
തീരുംപരിഭവംധർമ്മമല്ലെങ്കിലും
രാജനയങ്ങൾനിരൂപിച്ചുകാണുകിൽ
വ്യാജേനകൊല്ലാംവിപരീതകക്ഷിയെ
പോരാപുനരതുധർമ്മത്തിനൊട്ടുമേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരിൽ ചതിക്കരുതെന്നുണ്ടു ശാസ്ത്രവും
പോരാകടകംഗദായുദ്ധവീരരാം
പോരാളികൾക്കെന്നുകേൾപ്പുണ്ടു മാധവ!
വീരാഗ്രഗണ്യനാംപാർത്ഥന്റെ ധർമ്മവി-
ചാരാർത്ഥജല്പനമിപ്രകാരംകേട്ട
നാരായണസ്വാമിചൊല്ലിനാൻനീതികൾ
ചേരാത്തവരോടുചേരുമീവഞ്ചനം
ശ്രീരാഘവൻപണ്ടുബാലിയെക്കൊന്നതും
പാരാതെതമ്പിലവണനെക്കൊന്നതും
ഘോരാരികളാംയവനപ്രമുഖരെ
യോരോവിധത്തിൽഞാൻനിഗ്രഹംചെയ്തതും
കാരോന്നുചിന്തിക്കരാജധർമ്മത്തെവി-
ചാരിച്ചതില്ലിവമാരുമെന്നുള്ളതോ
ഇത്തരംകേട്ടടൻപാർത്ഥരുംതൻതുട-
സ്ഥത്തുംഗകൌതുകാൽതാളംതുടങ്ങിനാൻ
ബുദ്ധിമാനാകിയഭീമനതുകണ്ടു
ബുദ്ധികൊണ്ടങ്ങുമനസ്സിലാക്കീടിനാൻ
തുമ്പുകുറഞ്ഞോന്നുകണ്ടുവെന്നാകിലോ
വമ്പനായുള്ളവൻസാരംഗ്രഹിച്ചിടും
ഒന്നുതനിക്കുകൊള്ളാതെകൊടുപ്പതി-
ന്നിന്നിപ്പഴതൊന്നുകാണാഞ്ഞുമാരുതി
തന്നുടെമുദ്ധാവിലൊന്നേറുടൻകരു-
മന്നവൻതന്റെരുതുടയ്ക്കുടിച്ചീടിനാൻ
പ്രാണങ്ങളോടേതുടയുമൊടിഞ്ഞുടൻ
വീണിതുഭൂമിയിലപ്പോൾസുയോധനൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

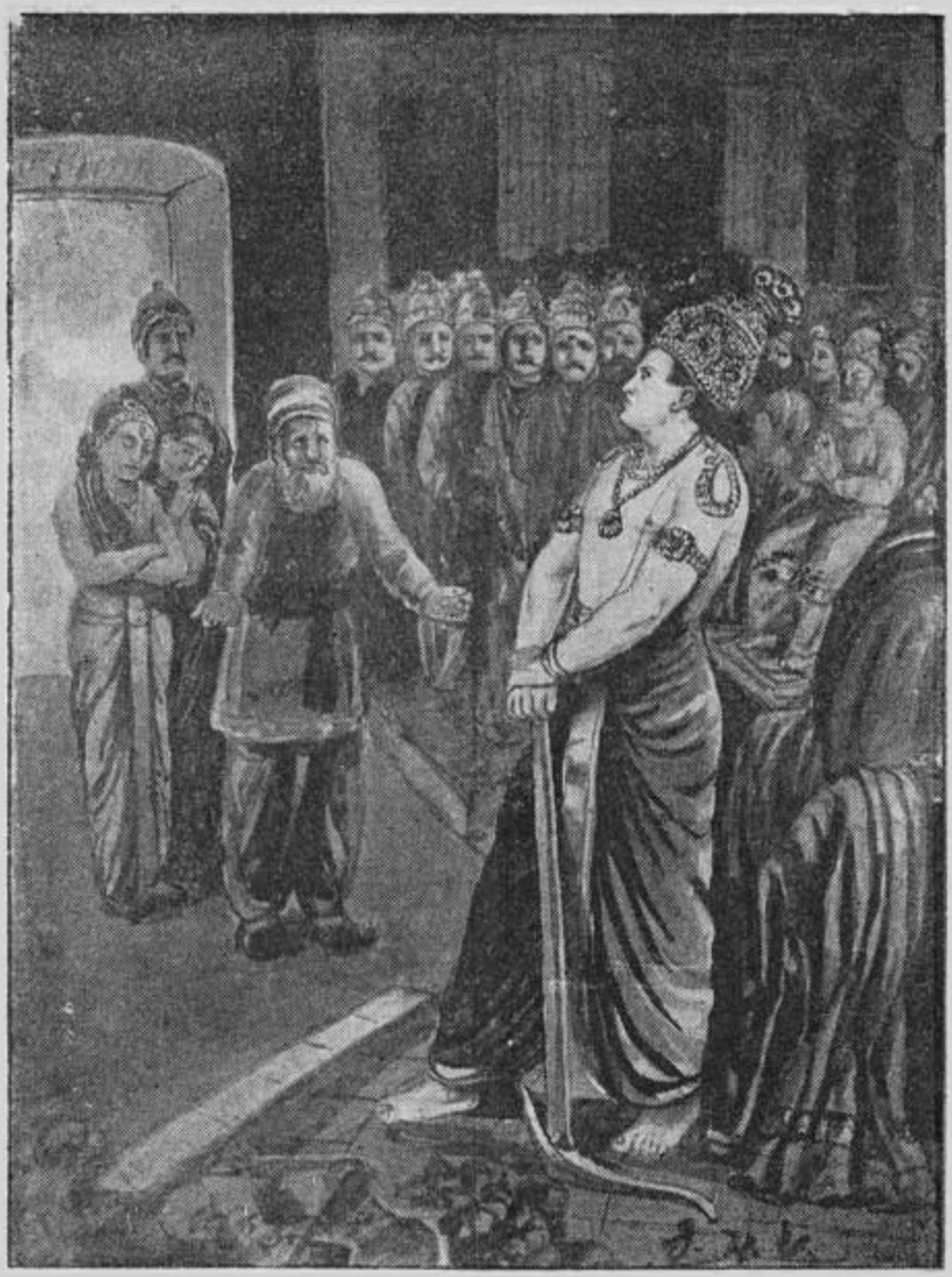
ഭീമൻഗദയുമെടുത്തുടൻമാവ്തുള്ള
ഭീമരോഷേണചവിട്ടിനിന്നുംകൊണ്ടു
മുന്നമവൻചെയ്തപരാധമോർത്തതി-
ന്നൊന്നിനൊന്നാങ്ങടിക്കേണമെന്നോത്തവൻ
കാലനാചൊല്ലിയോരോന്നങ്ങടിക്കയും
ഘോരഘോരംസിംഹനാദംചൊഴിക്കയും
നീയല്ലയോഞാൻകിടുത്തിലിട്ടട-
ച്ചാരുമറിയാതെതീകൊളുത്തിച്ചതും
നീയല്ലയോഗംഗയിൽകെട്ടിയിട്ടതും
നീയല്ലയോപാമ്പിനാൽകടിപ്പിച്ചതും
നീയല്ലയോവിഷച്ചോറശിപ്പിച്ചതും
നീയല്ലയോഭഗവാനെനിന്ദിച്ചതും
നീയല്ലയോകുമാരംവധിപ്പിച്ചതും
നീയല്ലയോദ്രൌപതിയെപ്പിടിപ്പിച്ച
നീയല്ലയോസഭായാമിഴപ്പിച്ചതും
കാരോന്നിവണ്ണംപറകയുംതപ്പ്യുയും
ചോരപ്രവാഹംതടഞ്ഞുകുടിക്കയും
കണ്ടുബലഭദ്രനാദ്യംസഹിയാഞ്ഞു
കണ്ണനയെനോക്കിമുസലവുംകൈക്കൊണ്ടു
ഭക്ഷണസ്സംഹരിപ്പാൻപറ്റുമോവീര-
ഭദ്രൻമഹാരോഷമോടടക്കംപോലെ
കണ്ടുവൈകുണ്ഠൻജഗന്മയനീശ്വരൻ
കണ്ടകാരാതികാരുണ്യജലനിധി-
മണ്ടിച്ചെന്നഗ്രജാഗ്രേപുക്കുവേഗേന
പൂണ്ടുമുറുകെഴുകിസ്സാഗൽഗദം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാന്ത്വനവാക്യങ്ങൾചൊല്ലീടിനാനിന്ന
ശാന്തിയെത്തന്നെഭിക്ഷിക്കേണമഗ്രജൻ
ബന്ധുക്കളായനാമൊന്നിനുംകൂടാതെ-
തെന്തിത്രകോപമിപ്പോഴുണ്ടതോന്നുവാൻ
യുദ്ധത്തിനായിവർകൊട്ടിട്ടതിൽപിന്നെ
യഗ്രജനാണെഞ്ഞാനായുധംതൊട്ടില്ല
ദുര്യോധനനിയോഗംകൊണ്ടുപാത്തന്ന
സാരഥിയായ്ത്തേർതെളിച്ചതിന്നെന്തഹോ
നാരായണഗിരംകേട്ടുമുസലിയും
പാരംപരിഭവംപൂണ്ടതുംചെയ്തിതു
കൊല്ലുമാറുണ്ടുശത്രുക്കളെയേവരും
തല്ലുമാറില്ലുമാവുന്നുനിന്നിങ്ങനെ
ഇല്ലയിടക്കടകംഗദായുദ്ധത്തിൽ
വല്ലചതിയല്ലോമാരുതിചെയ്തതും
ഒന്നിതല്ലോചതിഅഗ്രജൻകണ്ടതു
നന്നറംമെന്നാൽദുര്യോധനാദികൾ
കൊല്ലുമെന്നല്ലതൊരിക്കുമപ്പുറം
ദുർന്നിതികൾപാണ്ഡവന്മാരോടുചെയ്തില്ലവർ
നമ്മുടെബന്ധുക്കളോടുവിരോധിച്ച
മിന്നുകോപിപ്പതുനമ്മാകയുമില്ല
നമ്മുടെതാതന്റെസോദരികുന്തിതൻ
നന്ദനന്മാരിവരെന്നറിഞ്ഞില്ലയോ
അത്രയുമല്ലസുഭദ്രയെയേട്ടതു-
മർജ്ജുനനായമഹാരഥനല്ലയോ
ദ്രോഹകനല്ലോട്ടുമേവൈകാതെഴുന്നള്ളി
കാര്യങ്ങളെല്ലാംകരുതിക്കിടുവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുര്യോധനവധം

നാരായണഗിരംകേട്ടമുസലിനും
പാരംപരിഭവംപൂണ്ടുരചെയ്തിതു
"കൊല്ലുമാറുണ്ടുശത്രുക്കളെയെവരും
തല്ലുമാറില്ലുമാത്തുനിന്നിങ്ങനെ"

P. 392

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാഞ്ചനരഥത്തിന്റെ രശ്മികളിങ്ങനെ
യാഞ്ജനാംശ്രീബാലഭദ്രനംകേട്ടുടൻ
ഉണ്ണിപ്പുതുക്കണ്ണുരുട്ടിയബ്ഭീമനെ-
സ്സന്തപ്തനാക്കിപ്പുരത്തിന്നൊഴുന്നള്ളി
ദാരകപുത്രനർജ്ജുനനിതന്നൊടും
സൈന്ധവൻസുഖിച്ചുവെന്നുബലദേവനും
ഭീമസേനൻനിജകാഞ്ചനരഥം സാധിച്ചു
ഭീമപരാക്രമിചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ
ആര്യജ! ബാധയെയാഴിഞ്ഞിനിവാസവ
പ്രസ്ഥത്തിലിന്നുതൊട്ടപ്പോലെവാണിടുക
പിന്നെഞ്ജയഭേരിയുമടിപ്പിച്ചുടൻ
തന്നുടെതന്നുടെശംഖുംമുഴക്കിച്ചു
കൈവിലപുക്കുമുകുന്ദനോടുംകൂടെ
കാലാത്മജനാംയുധിഷ്ഠിരൻതന്നൊടും
ഖില്ലാപരിവാഹനങ്ങളിൽനിന്നുടൻ
മെല്ലെയിറങ്ങിണങ്ങീമുകുന്ദനെ
തേരിൽനിന്നഞ്ജുനൻമുമ്പേയിറങ്ങിനാൻ
പാരാതെപശ്ചാലിറങ്ങിഗോവിന്ദനും
വാരിജനേത്രനിറങ്ങിയതാരത്തു
തേരുചെരിഞ്ഞുടൻഭസ്മമായ്വന്നിതു
ധർമ്മാത്മജനതുകണ്ടുഭയപ്പെട്ടു
ചിന്തയനോടറിയിച്ചാനിതെന്തയ്യോ!
പൊന്നയമായരഥംവെന്തുപോയതു
നന്നയോതിന്നയോരാരാണ്ടനന്ദന!ഹരേ!
ഖിന്നനായ്കേട്ടുതാതചൊല്ലാമോരുരൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നാലതിനുടെകാരണംകേൾക്കനീ
ദ്രോണാത്മജാസ്സ്വാഗതികൊണ്ടുരഥമിതു
ന്യൂനമന്നേതന്നെഭസ്മമായെങ്കിലും
ഞാനുംമടിയയായംയോഗശക്ത്യാകാരുത
വാണ്നൻവിജയവിജയാത്മമീദൃശം
ഇപ്പോളിതിൽനിന്നുതാഴത്തിറങ്ങിഞാ-
നപ്പോൾദഹിച്ചുരഥമെന്നറികനീ
എന്നതുകേട്ടതെളിഞ്ഞുധർമ്മാത്മജൻ
നന്നായ്വണങ്ങിസ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
നാരായണ!ഹരേ!നാരായണ!ഹരേ
നാരായണ!ഹരേ! നാരായണ!ഹരേ

ദ്രോണപർവ്വം സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൧൧. സഭാപ്രവേശം.

പറയൻതുള്ളൽ.

നമസ്തേവിഘ്നരാജാവേ!നമസ്തേവിശ്രുതാത്മാവേ
നമസ്തേവിശ്വധാതാവേ!നമസ്തേവൈരിജേതാവേ!
നമസ്തേപാവ്വതീനാഥ!നമസ്തേജാനകീനാഥ!
നമസ്തേഭാരതീനാഥനമസ്തേഭാഗ്ഗവീനാഥ!
നരലോകോത്തമൻധാത്രീസുരലോകാധിപനെന്റെ
ഗുരുനാഥൻഗുണാംബോധികരുണാശീതളസ്വാന്തൻ
പരിചാടെൻമനക്കാമ്പിൽപരിശോഭിച്ചരുളേണം
പരമാനന്ദമൂർത്തേ!തേപദപത്മമവണങ്ങുന്നേൻ
കുറവില്ലാത്തൊരുകിള്ളിക്കുറിശ്ശിശ്രീമഠാധിപൻ
കുറവെന്യേമനോരങ്ങ്ഗേനിറമോടേവിളങ്ങേണം
അറിഞ്ഞൊരുകഥാഭാഗംകുറഞ്ഞൊന്നിസ്സഭതന്നിൽ
പറഞ്ഞുപോരുവാനായ്ഞാനുറച്ചുവന്നിഹകേറി
നിറഞ്ഞുള്ളന്തണന്മാർവന്നിരിക്കുന്നസമക്ഷത്തു
പറഞ്ഞുകൊഠികയുംപാരംവിഷമമെന്നതേവേണ്ടു
പറയൻറെകുലംതന്നിൽപിറന്നുള്ളൊരടിയങ്ങൾ
പായുന്നപരമാത്മമറിയുന്നജനാംതുമ്മം
പായിപെറുമ്മുവായ്ചാക്കനാരെന്നുപുകഴ്ന്നൊരു
പറയപ്രൌഢനെക്കേട്ടാലറിയാതാരുമില്ലിപ്പോൾ;
മറകൊണ്ടാട്ടിലുമുള്ളമതമെല്ലാമവന്നുള്ളിൽ
മറക്കുടാതിയലുന്നു,മറവിയുംതരുമ്പില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുറുപ്പത്തിലൊരുമാർഗ്ഗമുറപ്പില്ലുമാക്കാമ്പിൽ
ചൊറുപ്പത്തിൽപരിചുതുറിരപ്പോടേപറഞ്ഞീടാം
അറപ്പുവിട്ടടിയങ്ങളുറിയിക്കുന്നതുകേട്ടാൽ
ചെറുപ്പക്കാക്കൊരുപന്തിപൊറുപ്പുണ്ടാസ്യവരുമെന്നാൽ
കുറുത്തഭാവവുംപൂണ്ടുമുരുത്തുവന്നുടൻനമ്മെ
പുറത്തുമാറുവാൻചാടിപ്പുറപ്പെട്ടെങ്കിലുംഞങ്ങൾ
തിന്മുംമാറുകയില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊൾകെടോമുറും
താംപോലെപ്രയോഗിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടപുറപ്പെട്ട
കരിമ്പുവില്ലനെച്ചുട്ടകരിച്ചോരീശ്വരൻനല്ലോ-
രിരിമ്പുങ്കുട്ടപോലുള്ളിലുറച്ചവാണരുളുന്ന,
പരംപൂർണ്ണംപരബ്രഹ്മസ്വരൂപം,പാവനാകാരം
ചിരംപാലിച്ചരുളേണംചിന്മയാത്മൻ!നമസ്കാരം
തിരുവനന്തപുരംവിളങ്ങിനപദ്മനാഭനേമോസ്തുതേ
തരുണജലധരനികരംതുലിതകളേബരായനമോസ്തുതേ
അരുണപങ്കജകോമളായതലോചനായനമോസ്തുതേ
ചരണസരസിജയുഗളനിപതിതനിഖിലദേവനമോസ്തുതേ
ഉന്നതോരുകിരീടകുണ്ഡലമണ്ഡനായനമോസ്തുതേ
ഉരഗവരമയശയന!ജയജയനളിനനാഭ!നമോസ്തുതേ
ഇന്ദിരാമണിരുന്ദിരാമലസുന്ദരാങ്ഗനമോസ്തുതേ
ഇരവുപകലഥമജിതതവതനുചിന്തയാമിനമോസ്തുതേ
വഞ്ചിരാജകുലോത്തമൻകുലശേഖരപ്പെരുമാളഹാ
വടിവിലടിയനവിനകളൊഴിവതിനാശ്രയംപരമാശ്രയം
സഞ്ചിതാഖിലധർമ്മകർമ്മസുനിർമ്മലാത്ഭുതപൌരുഷൻ
സകലരിപുകുലശലഭഹേതനമഹാനുഭാവസുപുരുഷൻ
വിക്രമാതിശയങ്ങൾകൊണ്ടരിന്ദമപതിരാജ്യശേഷമേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആക്രമിച്ചുടനാകവേപരിപാലനേനമഹോത്സവം
ശക്രഃപാകസമാനമാക്കിവരുത്തിപാണരുളീടിനാൻ,
അക്കുതുല്യുളജപ്രതാപവാൻശ്രേഷ്ഠഗുണനിധിപാത്രമാം
പാക്കനാരുടെവംശലേശമതില്പിറന്നവനേഷഞാൻ
വാക്കിനാരൊട്ടുമെത്തിടാനത്രമടങ്ങിമാറുകയില്ലൊടോ
തീക്കനൽക്കുമടക്കമില്ലവനങ്ങൾഭസ്മമതാക്കുവാൻ
നീക്കമില്ലറിവുള്ളകവിപ്രബന്ധമതോതുവാൻ
മറുവശത്തുവരുന്നവനേറമനസ്സിലുള്ളൊരുതള്ളലും
മറിവുമവരുടെനെറിവുമൊരുവിധമറിവുമൊരുവകയ
പറയനോടുഫലിക്കയില്ലിതുപറകയല്ലറിയാമുടൻ (ള്ളലും
കുറവുവരുവതിനെന്തുസംഗതിഗുരുജനങ്ങളിരിക്കവെ
സല്കവിപ്രവരൻചമച്ചകവിപ്രബന്ധനിബന്ധനം
തസ്കരിച്ചുവലിച്ചുകെട്ടിയകഷ്ടിപിഷ്ടികവിത്തരം
ദുഷ്ടുവിക്കൊരുനാണമില്ലുതുചൊല്ലുവാനിഹവല്ലുതും
ശുഷ്കബുദ്ധികളെന്തറിഞ്ഞുപറഞ്ഞതൊക്കെവൃഥാഫലം
മധുരമാകിനപഞ്ചതാരയിൽവേപ്പിലപ്പൊടികൂട്ടിയാൽ
വിധുരമായ്വരുമാരുമങ്ങുഭുജിക്കയില്ലുതുനിശ്ചയം
കൈതകുമൊഴിമുല്ലമാലതിമാലതന്നിലിടെയ്കിടെ
കുവളക്കുസുമങ്ങൾചേർത്തുകണക്കിനോകവികെട്ടിയാൽ
നല്ലപരിമളമുള്ളതൊക്കെമറിച്ചുദുഷ്ടമതായ്വരും
തെല്ലുസംശയമില്ലുദുഷ്ടവിവാക്കുകൾക്കരുതാരുമേ
സജ്ജനത്തിനുസഃസ്തുതകവികൗതുകമെങ്കിലും
ദുർജ്ജനത്തിനതിങ്കലൊരുരസമേശുകില്ലിതുകാരണം
ഭടജനങ്ങടെസഭയിലുള്ളൊരുപടയണിക്കിഹചരുവാൻ
വടിവിയന്നൊരുചാതുകേരളഭാഷതന്നെമതംവരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കട്ടപടെപ്പട്ടകഠിനസംസ്കൃതവികടകടുകവികേറിയാൽ
ഭടജനങ്ങൾധരിക്കയില്ലതിരക്കുമൊക്കയുമേറുടൻ
ഭാഷയേറിവരുന്നാനല്ലമണിപ്രവാളമതെങ്കിലോ
ദൂഷണംവരുവാനുമില്ലവിശേഷഭൂഷണമായ്വരും
വേഷസങ്ഗതിയോടുചൊന്നൊരുഭാഷവേണമതെങ്കിലോ
ശേഷമുള്ളജനത്തിനുംപരിതോഷമെന്നുവരുദ്ധ്രുവം
ഘോരമാകിനദുരിതജലധികടന്നുമറുകരപറുവാൻ
ഭാരതംകഥാസാരമെന്നുധരിച്ചകൊൾകമഹാജനം
വീരനായസുയോധനൻറെസഭാപ്രവേശവിഡംബനം
കാരണേനഭവിച്ചവാത്തുചുരുക്കിഞാനിഹചൊല്ലുവൻ
മാത്തൂരംബികേനിന്നെയ്പാർത്തുഞാൻവണങ്ങുന്നേൻ
ആർത്തികളൊഴിച്ചെന്നെക്കാത്തീടേണമേദേവി
ക്ഷോണീമണ്ഡലംതന്നിലൊക്കവേപുകഴ്ന്നൊരു
ക്ഷോണിവാനവൻവീരൻദ്രോണനല്ലിയാചാര്യൻ
ക്ഷീണമെന്നിയകാത്തീടണമിപ്പരിഷയ്ക്കു
പ്രാണപഞ്ചകത്തിൻറെത്രാണത്തിനുനക്കുലൻ
ആചാര്യോത്തമൻബാലരവിയെന്നുപുകഴ്ന്നൊരു
ശ്രീചാരുസപത്രുപൻറെചരണാംഭോരുഹംരണ്ടും
ആത്മാരോചിതംക്ലുപ്തിക്കവിചൊൽവാൻതുടങ്ങുന്നേൻ
വാചാവർണ്ണനംചെയ്വാൻവശമില്ലെങ്കിലുമെൻറെ
ദേശികേശ്വരൻതൻറെദയകൊണ്ടുകുറഞ്ഞൊന്നു
ക്ലേശിച്ചാലൊരുമാഗ്ഗംവരുമെന്നാഗ്രഹംമൂലം
കേവലപ്രിയന്മാരാംബാണ്ഡവന്മാരുടെവൃത്തം
കേവലമൊരുഭാഗംകഥിക്കുന്നുബുധന്മാരേ!
സോമവംശാംബുധിചന്ദ്രൻധർമ്മരാജൻമഹാരാജൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭീമസേനാർജ്ജുനന്മാരും ശുചിനയാനുജന്മാരും
കാമിനിമാർമണിപാഞ്ചാലിയും, പിന്നെസുഭദ്രയും
ശ്രീമതിയാകിനാകുന്തിദേവിയുംതൽസഖിമാരും
വാസവപ്രസ്ഥമെന്നുള്ളവാസഗേഹേവഴിപോലെ
വാസസൗഖ്യോദയത്താടെരമിച്ചുമേവിനകാലം
വാസവന്റെപുത്രനായോരജ്ജുനൻവാണിരിക്കുന്ന
വാസഗേഹേവന്നുപ്പിമയനാംദാനവശ്രേഷ്ഠൻ
സാഗതംദാനവാശാരിപ്പുണിക്കൻനമ്മുടെമുമ്പിൽ
ആഗമിച്ചീടുവാനുള്ളകാരണംകൈശലക്കാരാ!
വേഗമോടിങ്ങൊരിന്നെക്കണ്ടുകൊൾവാനെനിക്കിപ്പോൾ
യോഗമുണ്ടായതുമെന്റെഭാഗ്യധേയോദയംതന്നെ
ഇപ്രകാരംഫൽഗുനന്റെവാക്കുകേട്ടുപ്രസാദിച്ചു
ശില്പിവീരൻമയൻമെല്ലെച്ചൊല്ലിനാനാദരവോടെ
അപ്രമേയപ്രഭാവശ്രീമദ്വീര!സുദർശകാര!
തൽപ്രസാദംകൊണ്ടുജീവിച്ചീടിനേനോഷഞാൻപാർ!
പാണ്ഡവംകാനനംപോടേപുട്ടിച്ചില്ലയോമുന്നം
പാണ്ഡവാഫൽഗുന!നീയുംപങ്കജാക്ഷൻഭഗവാനും
ഗാണ്ഡിവംചാപവുംതേരുംലഭിച്ചുനീവാസവന്റെ
താണ്ഡവാഡംബരാടോപംശമിപ്പിച്ചില്ലയോവീര?
ചക്രവുംകൊണ്ടുടൻനാഭൻകൊല്ലുവാനായണഞ്ഞാശു
ചക്രപാണിഭഗവാന്റെതൃക്കഴൽക്കുവണങ്ങിത്തൽ
പ്രക്രമത്തെശമിപ്പിച്ചുതൽക്കനിമുമ്പുവാക്കി
ശിഷ്ടമൊക്കാത്തുരക്ഷിച്ചില്ലയോനീമഹാത്മാവേ!
അന്നുചെയ്തോരുപകാരത്തിന്നുഞാൻപ്രത്യുപകാരം
എന്നുചെയ്വാൻമതിയാമെന്നുള്ളഭാവംനാമുക്കില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആനവിറുവണമുണ്ടാക്കുന്നവരെത്തെളിയിപ്പാൻ
ചേനവിറുപൊരുക്കുന്നചങ്ങാതിമതിയാമോ
പൊന്നുവാരിക്കൊടുക്കുന്നാധാരികന്മാരെക്കാത്തുകാക്ക-
പ്പൊന്നുമാത്രംകാഴ്ചവച്ചുപ്രസാദത്തെവരുത്താമോ
പ്രാണദാനംചെയ്തവന്നുപകാരമൊന്നുപകാരം
വേണമെന്നുനിരൂപിച്ചാലിങ്ങുസാധിക്കുമോപാർത്ഥ
കാണമൊന്നുംകൊതിച്ചിട്ടില്ലുത്തമന്മാരഹോദീന-
ത്രാണമെന്നുള്ളുധർമ്മത്തെത്തരാതാറിഞ്ഞാചരിക്കുന്നു
ഇക്കിതിമണ്ഡലമേവുന്നാരുവേഴാമ്പലെന്നുള്ള
പക്ഷികൾക്കുവഴിപോലെമാരികോരിച്ചൊരിഞ്ഞാൽത്തു
കക്കിപുഴുങ്ങിവരുത്തീടുന്നില്ലയോവാർവാഹങ്ങൾ
രക്ഷചെയ്യുകനന്നായിൻറെലക്ഷണമെങ്ങനെയുള്ളു
സജ്ജനങ്ങൾക്കുപകാരമൊന്നുചെയ്വാൻനിരൂപിച്ചാ-
ലിജ്ജനങ്ങൾക്കതുസാധിച്ചിടുവാൻശക്തിയില്ലല്ലൊ
ദുർജ്ജനങ്ങൾക്കുപകാരംചെയ്താലൊരുമാർഗ്ഗം
അജ്ജനാ!കേൾഭവാനല്ലാമറിഞ്ഞൊരുദേഹമല്ലൊ
വാമ്പിനുവാൽകൊടുത്തോനൊപ്പാഞ്ഞുവന്നുകടിച്ചിടും
ചേമ്പിനുനെയ്യൊഴിച്ചുകിൽചോറിഞ്ഞുചുട്ടുവാൻമേലാ
ഇഷ്ടമൊടിക്കുനിന്നുചോറിട്ടകൈക്കുകടിക്കുന്നു
പട്ടികൾക്കുകൊടുക്കുന്നയെഷ്ടികൾക്കുനമസ്കാരം
ചട്ടിലാക്കിപ്പുലരാളുംപട്ടിണിയായ്ക്കിടക്കുന്നു
കാട്ടുപുള്ളിക്കുടവായെപ്പാട്ടിലാക്കാനിരകൊണ്ടു
നീട്ടിയൊരുകയ്യുകേറികടിക്കുമെങ്ങനെയുള്ള
ചട്ടമൊന്നുമൊരുനാളുംവിശ്വസിപ്പാൻപാത്രമല്ല
കാട്ടിലുള്ളകുടവായെക്കാട്ടിലാറാംശൂലന്മാർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടിലുള്ളനരന്മാരുംനാലുമൂന്നല്ലൊരുലക്ഷം
വീട്ടിലുള്ളമൃതലെല്ലാംവിറുതിന്നകടംകൊണ്ടു
വീട്ടുവാരുംവകയില്ലാഞ്ഞൊളിച്ചുകാനനംപുക്കു
വാട്ടമറുപുറപ്പെട്ടുരാത്രിയിൽമെല്ലവേചെന്നു
നാട്ടുകുത്തുറാടനോരോരാജഭണ്ഡാരവുംമറും
കട്ടുകൊണ്ടുതിരിക്കുന്നകണ്ടറിഞ്ഞുജനത്തോടു
വെട്ടുകൊണ്ടുമരിക്കുന്നുതസ്കരന്മാർക്കുന്യവസ്ഥ
കണ്ടുനില്ക്കുന്നവൻതാനുകള്ളനായിപ്പുറപ്പെട്ടു
കണ്ടടിക്കിൽചെന്നുകപ്പാനായവന്നുഭയമില്ല
കണ്ടകന്മാക്കൊരുനാണംകണ്ടികണ്ടാൻപോലുമില്ല
കണ്ടുകൊൾകജ്ഞനുകാലത്തിൻറയോരോവിശേഷങ്ങൾ
കണ്ടാലുമറിയാത്തകള്ളന്മാർതല്ലുകിട്ടു
കൊണ്ടാലുമറികയില്ലുണ്ടാകുമബദ്ധങ്ങൾ
രക്ഷിപ്പാനധികാരിയായുള്ളയജമാനൻ
ഭക്ഷിപ്പാൻപുറപ്പെട്ടാലക്കാലംപ്രജകൾക്കു
ഉമ്മാനുമുപ്പാനുംതേപ്പാനുംവകയില്ലാ-
ഞ്ഞെങ്ങാനുംപുറപ്പെട്ടുപാടുപ്പാൻകെൽപുള്ളൂ
വന്നുകുഴിവന്മാർകൊണ്ടുങ്ങുകൃഷിചെയ്യും
കുണ്ടുങ്ങൾപ്രഭുക്കന്മാർകണ്ടുഴുതിക്കൊണ്ടാൽ
ഉണ്ടുങ്ങുപാരുക്കുന്നോരുണ്ടുമാവിചാരിച്ചു
കുണ്ടാലുംകുരുക്കാൻകുശവേണ്ടുവോളംതാഴിലല്ലൊ
കുണ്ണനും പരുനിയുംകായ്കുമവർചെന്നു
കുണ്ണത്തിലുപദേശംചെയ്തുവിധമെല്ലാം
വണ്ണിച്ചുവസിക്കുന്നുവൈരിയാംസുയോധനൻ
കുണ്ണില്ലായ്കുന്നുകുന്നുകായ്കുക്ലേശവുമില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉണ്ണികൾപറയുന്നതൊക്കെയുംപരമാർത്ഥം
ഉണ്ണാറില്ലാപിതാവെന്നുപറഞ്ഞങ്കിലതുംകേൾക്കും;
തൊണ്ണൂറുമൊരുപത്തുംമക്കൾക്കുമനക്കാമ്പിൽ
തോന്നുന്നതൊഴിലെല്ലാംതോറ്റുനാക്കുമനുവാദം
കണ്ണംപിടിക്കുമില്ലാത്തകിഴവച്ചാരുടെവായിൽ
മണ്ണുചേക്കുമീക്കുട്ടനെന്നാരമ്മുടെപക്ഷം
പിണ്ണാങ്കൾപോലെയുണ്ടാകുമ്പോളവയ്ക്കെല്ലാം
പെണ്ണാങ്കളഞ്ഞുമെട്ടംപ്രത്യേകമുണ്ടുപോലും
പോണ്ണൻറെകളത്രമേതുരാജൻറെകളത്രമേ-
തെന്നുള്ളവിരോധങ്ങൾകൊവിടെകാൺകയില്ലിപ്പോൾ
പിണ്ണാക്കുമുടപ്പാനുമുൻമാനുമവയ്ക്കില്ലാ-
മെന്നോക്കുംമുടങ്ങാതെചെലവിട്ടുമുടിക്കുന്ന
പൊണ്ണന്മാരുടെനാടുംനഗരവുംനശിക്കുമി..
വണ്ണംധരിസനംചെയ്താലെന്നുബോധമില്ലാക്കും
നാടുവാഴികളെണ്ണമേറുമ്പോളവർതൻറെ
നാടുപാഴിലാക്കിടുമന്ന്യോന്ന്യംകലഹിക്കും
ഞാനത്രെയജമാനൻഞാനത്രെയജമാനൻ
താനത്രഞെളിയാതങ്ങടങ്ങിപ്പാത്തുകൊണ്ടാലും
ചേട്ടനേക്കാൾനമുക്കത്രശ്രേഷ്ഠഭാവമെന്നൊരുത്തൻ
ചേട്ടകൾക്കുഗുരുതമെന്നുള്ളതിനാറുവക്കില്ലാ
നൂറുകുഞ്ഞുങ്ങളെത്തീറിവച്ചുതോരാറ്റുനെപ്പോലും
കൂറുതെല്ലുമവക്കില്ലാകുറമുണ്ടാക്കുകയുള്ളൂ
ചോറുകാലത്തുകിട്ടാഞ്ഞാലാറ്റുനോടമ്മയോടും
ചീറുമെന്നല്ലപരാധംനൂറുകുട്ടമുള്ളവാക്കും
ഒരക്ഷരജ്ഞാനവുമില്ലായുധാഭ്യാസവുമില്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രക്ഷശിക്ഷാദികളില്ലാരാജ്യസംസാരവുമില്ല
വീര്യമില്ലാവിദ്യയില്ലാകാര്യമില്ലാബോധമില്ലാ
ഭക്തിയില്ലാശൌര്യമില്ലാശക്തിയില്ലാധൈര്യമില്ലാ
ധർമ്മമില്ലാസത്യമില്ലാസാരമില്ലാകൃത്യമില്ലാ
കീർത്തിയില്ലാതപമില്ലാതാഴ്ചയില്ലാസത്യമില്ലാ
സാരമില്ലാനേരുമില്ലാനെറിയില്ലാചേരുകില്ലാ
പേരുകേട്ടാലതുംപാരംകഷ്ടമെന്നേപറയാവൂ
ദുർമ്മുഖൻ,ദുഷ്പണൻ,ദുശ്ശാസനൻ;ദുശ്ശലൻപിന്നെ
ദുർമ്മദൻ,ദുർദ്ധനൻ,ദുർമ്മർഷണൻ,ദുർവ്വിഷഹനൻതാനും
ദുർമ്മതി,ദുഷ്കൃതി,ദുർമ്മേധാവഹാ,നല്ലദുർബുദ്ധി
ദുർശ്ശാസനൻ,ദുർഭഗൻ,ദുര്യോധനൻതന്നെസോദരന്മാർ
ദുശ്ശളഎന്നൊരുപെണ്ണുണ്ടിവക്കുപെങ്ങളായിട്ട്
വിശ്വസിപ്പാനൊരമ്മാമൻതാനുമുണ്ടുമഹാപാപി
അശ്രുകനികൃതിക്ക് നല്ലപാത്രമജ്ഞാനത്തെ
ദുശ്ശകുനമെന്നുപാലെല്ലാരുവേസന്ത്യജിക്കേണം
എന്തിനിത്രപറഞ്ഞതുമാനവനെന്തുസംഗതിഎന്നുമീ
ചിന്തിയാത്തവനല്ലനിങ്ങടെബന്ധുഞാനുസുമൻമയൻ
കുന്തിതന്നുടെമക്കളിൽകനിവുണ്ടെന്നിക്കതുകാരണം-
ലന്തികേതവവന്നവൈരികളേദുഷിക്കയുമല്ലെടോ
മന്ത്രിമന്ദിരവാസിയായസുയോധനാദികളോടഹോ
സന്ധിചെന്നുവസിപ്പതിന്നുകൊതിക്കുവേണ്ടധനഞ്ജയാ!
മന്ത്രിരഥതുരഗാദിപടയുടെവടിവുകൂട്ടിവസിക്കണം
ബന്ധമെന്നിയെരുഡിതിചതിപടക്കൂട്ടമരികഠംധരിക്കണീ
കോട്ട,വാട,കിടങ്ങു,കൊത്തളമിത്തരങ്ങളുറപ്പണം
കോട്ടമതുതൊട്ടടിക്കിലുംകരുതീട്ടുതന്നെവസിക്കണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധാത്തരാഷ്ട്രനസൂയകൊണ്ടൊരു പൊറുതിയില്ലൊരുനേര
(വ്യം)
ധാത്രിയൊക്കെയടക്കിവാഴ്വതിനെത്രതന്നെയിരാഗ്രഹം
ആത്രനിങ്ങടെരാജധാനിവിഭ്രതികൊൾക്കനിമിത്തമാ-
യെത്രതന്നെയസൂയനിങ്ങടെവൈരികൾക്കധനഞ്ജയാ!
വത്തമാനമതറിവതിന്നതിഗൂഢചാരജനങ്ങളെ
താത്രയാക്കിവിടുന്നുപല കുറിലകുലോത്തമനാമവൻ
ശത്രുഭടജനമത്രവരുമവരെച്ചതിപ്പതിനിന്നുഞാൻ
ചിത്രതരമൊരുഭവനമുടനുള്ളവാക്കുവാനിഹവന്നതും
സപ്തരത്നസഭാപ്രവേശവിശേഷമാനിഹതീർത്തുഞാൻ
കൃഷ്ണവൈരിയതാംനിനക്കുതരുന്നതുണ്ടുകപിദ്ധ്വജാ!
കണ്ടുകൊൾക!രിപുക്കളിസ്സഭതന്നിൽവന്നുകരേറുകിൽ
ചെണ്ടകൊട്ടിമറിഞ്ഞുവീണിഹപല്ലുപോമതുനിശ്ചയം
കണ്ടിലമ്പൊടുവിണ്ടുരുണ്ടുവിരണ്ടുഴന്നരിപുക്കളെ-
ക്കണ്ടിരുന്നുചിരിപ്പതിന്നുതരംവരുത്തുവനേഷഞാൻ
ഇപ്രകാരംമയൻതന്റെമതംകേട്ടമഹാവീരൻ
വിപ്രവേഷപ്രിയൻപാർത്ഥൻവിസ്മയംപൂണ്ടരചെയ്തു:—
"തൽപ്രകാരംസഭതിർപ്പാൻഭാവമുണ്ട്നിനക്കെങ്കിൽ
മൽപ്രസാദംവഴിപോലെസംഭവിക്കുംമഹാത്മാവേ!
അഗ്രജന്റെമതിരുവുള്ളമറിഞ്ഞുഞാനുംചെയ്യാം
അത്രനേരമൊരുടിക്കിൽപാർത്തുകൊൾകമയാ!വീരാ!"
ഇത്രമാത്രമുരചെയ്തുധർമ്മജൻവാണിരിക്കുന്ന
പത്തനത്തിലകംപുക്കീവാണിക്കുപ്പിൽഗൃഹകശൻ
വത്തമാനമുണർത്തിച്ചുകല്പനയുമുള്ളവാക്കി,
വർദ്ധകിയവിളിച്ചുമുറംവാഞ്ഞുറൽഗ്രഹൻമെല്ലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശല്പിവീര! മയ! നിൻറെകൌശലത്തിന്നൊത്തപോലെ
ശില്പമായിട്ടൊരു ചാരുസഭാസ്ഥാനമുണ്ടാകുവാൻ
തൽപുരംതീർപ്പതിനുള്ളസാധനങ്ങൾവേണ്ടതെല്ലാ-
മല്പവുംതാമസിക്കാതെകൊപ്പുകൂട്ടിത്തരാമിപ്പോൾ
എന്നതുകേട്ടരചയ്യനാവശാരിയുംമോദാൽ
കന്നമിന്നവിശേഷിച്ചുകോപ്പുകൂട്ടേണ്ടതുമില്പാ
കല്പ്പവേണ്ടാമരംവേണ്ടാകല്ലളി പാച്ചിയുംവേണ്ടാ
നെല്പ്പവേണ്ടാപണംവണ്ടാതെല്പപോലുംവ്യയംവേണ്ടാ
രണ്ടുനാലുദിവസത്തഭക്ഷണംമാത്രമേവേണ്ടൂ
കണ്ടുകൊള്ളാമടിയൻറെകൌശലങ്ങളിന്നുതന്നെ
ആണ്ടർകോൻനാട്ടിലാശാരിപ്പണിക്കുവിശ്വകർമ്മാവെ-
ന്നാണ്ടൊരുകൌശലക്കാരൻനല്ലചിത്രപ്പണിക്കാരൻ
മുന്നമങ്ങൊരിപിടത്തിലിദിംപ്രസ്ഥമെന്നുള്ള
മറ്റിടത്തെന്നിപ്രകാരംമറ്റുമെന്നുപണിചെയ്തു
മന്നിലുംവിണ്ണിലുംപാത്താലിപ്പുരത്തിനെതിരാകും
മറ്റിടമാമന്നവക്കാക്കില്ലെന്നുലോകത്രയഖ്യാതം
ആങ്ങനെയുള്ളൊരുരാജധാനിതന്നിലടിയങ്ങൾ
എങ്ങനൊരുന്നുരാന്മാക്കുപള്ളിമാടംപണിയേണ്ടൂ
വാശ്ശതന്നാകിലുമൊന്നുതീർത്തുകാട്ടാൻകുറവില്ല
ഞൗശലരാരുഗ്രഹംപോലെസംഭവിക്കുമതേവേണ്ടൂ

സാദരമേവംപറഞ്ഞുമയൻഗ്രഹ-
വാടസരോജങ്ങളേറ്റുടനേ,
വേദിയന്നാരെവണങ്ങി,മുദാനാല
വേദങ്ങളേയുംനമസ്കരിച്ചു,
കോടാറിനയ്കിലടുത്തുകരല്പയാട്ടം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോടാതെതഞ്ചത്തിൽതാണുനിന്നു
വാടാതെകോടാലികൊണ്ടൊരുതാമസം
കൂടാതെവെട്ടിമഹീതലത്തിൽ;
തെല്ലുപിറകോട്ടുമാറിനിന്നു,പത്തു
കല്ലുജപിച്ചുഞെരിഞ്ഞുമൂവേ,
മെല്ലെന്നുഭൂമിപിളർന്നുപുറപ്പെട്ട
നല്ലൊരുപൊന്മണിമൌലികുംഭം
ഉത്തുങ്ഗഗോപുരശൃംങ്ഗങ്ങളുംനിന്നു
കത്തുന്നതീക്കനലെന്നപോലെ;
പത്തരമാറുള്ളതങ്കപ്രകാശത്തെ
കുത്തിക്കവന്നിറംകലരും
വത്തനപംങ്കേരുഹിനിറക്കെപ്പുറപ്പെട്ട
വത്തൂടിക്കൊക്കെപ്രകാശത്തോടെ;
മുത്തുംപവിഴംമരതകംമാണിക്യ
മൊത്തുവിളങ്ങുംമതിലുകളും;
അമരസ്ഥടികപ്രദേശങ്ങളും,പിന്നെ
സചമരങ്ങളാകുംതടാകങ്ങളും,
പച്ചക്കല്പോത്തനീലത്തൊഴുകുംനദീ
കമത്തിലുത്തമവൃക്ഷങ്ങളും,
ഉച്ചത്തിലുള്ളൊരെഴുനിലമാടങ്ങൾ,
രൊച്ചത്തിൽമാളികവീഥികളും,
മച്ചുംമറകളും,മാടപ്പുരകളും
മറ്റുംപലപലഗേഹങ്ങളും,
കൊട്ടിലും,കുട്ടിലും,രുക്കുട്ടിമെത്തകളും
തട്ടുംപതിനെട്ടുകെട്ടുകളും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പട്ടകൾകൊണ്ടുവിതാനങ്ങളുംമണി,
കോട്ടത്തളങ്ങൾപുറത്തളവും,
നാടകശാലകൾവാടകിടങ്ങുകൾ,
ചേടികചേടികൾ,വീടുകളും,
ഘോടകശാലകൾ,ഹാടകശാലകൾ
പാഠകശാലവിശേഷങ്ങളും
ഭൂട്ടങ്ങളുംമണിഘട്ടങ്ങളും,പല
ചട്ടങ്ങളിങ്ങിനെഭംഗിയോടെ
പെട്ടെന്നവന്നപ്രകാശിച്ചുവിസ്മയ-
മൊട്ടല്ലുപിട്ടല്ലിതൊന്നുമഹോ
വെള്ളപ്പുകപതിച്ചുള്ളതോടുകൾ
വെള്ളംനിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നോരം
ഉള്ളിലെസാമഗ്രതകൊണ്ടിപ്രദേശത്തു
വെള്ളമില്ലെന്നുഭ്രമിച്ചുപോകും,
വെള്ളമില്ലാത്തപ്രദേശങ്ങളിൽപിന്നെ
വെള്ളംവളരെയുണ്ടെന്നുതോന്നും,
ഉള്ളംഭ്രമിപ്പിപ്പാനുള്ളവിധംപുനാ-
രുള്ളതശേഷമവിടെക്കാണാം;
കള്ളംമനക്കാമ്പിലുള്ളജനത്തിന്റെ
തുള്ളലുംതുള്ളലുംനിൽത്തീടുവാൻ
കള്ളപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങിനെനിർമ്മിച്ചു;
കള്ളനേകള്ളമറിഞ്ഞുള്ളൂ.
ദ്വാരമില്ലാത്തൊരുഭിത്തികളിൽപിന്നെ
ദ്വാരമുണ്ടെന്നുംഭ്രമിച്ചുപോകും
സാരമില്ലാത്തജനംപലവന്നാലിഹ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരമുഴന്നവലഞ്ഞുപോകും
പിന്നെകതകുള്ളടിക്കിൽകതകുക..
ളില്ലെന്നുബോധിച്ചുമാറിപ്പോരും
അന്യത്രുവാതിലെന്നോത്തുചവിടത്തിൽ
ചെന്നുതലതല്ലിവാങ്ങിപ്പോരും
കുണ്ടുള്ളടിക്കുകഥകണ്ടറിയുന്നില്ലാ,
കുന്നുള്ളടിക്കുമവണ്ണംതന്നെ
പണ്ടുള്ളതൊക്കെമറിച്ചുകല്പിച്ചുത
കണ്ടുനടക്കേണമെല്ലാവരും
തണ്ടുതപ്പിത്തുരംകാട്ടുന്നപുട്ടത്തെ
കൊണ്ടുതുമകെടുത്തിടുമിപ്പാഠം.
കണ്ടകന്മാരെയുംകുശലന്മാരെയും
ചെണ്ടകൊട്ടിപ്പറഞിവണ്ണമാക്കി-
കണ്ടവക്കൊത്തുണംവന്നുകരേറുവാൻ
പണ്ടത്തപ്പോലെയെഴുതല്ലിപ്പാഠം
സ്ഥായിക്കാരന്മാരെച്ചുടാതൊരുത്തക്കും
കോയ്മകൽചെന്നുകരേറിക്കുടാ.
ഓതിക്കനംപൂരിപാരെങ്കിലുമുണ്ടു
ബോധിക്കാതുള്ളിൽകടപ്പാൻമേലാ.
നോക്കുന്നാടിക്കിലെവാതല്ലുൽവാതല്ലുൽ
തോക്കുംപിടിച്ചുള്ളകാവൽക്കാരും
വാക്കുന്നതുണ്ടതുകൊണ്ടിസ്സഭതന്നി-
ലാക്കുംകരേറുകസാധ്യമല്ലാ
സവ്വാധികാരിയക്കാരനപ്പോലുംത-
പ്പാനവക്കൊരുശങ്കയില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗവ്വാഭിമാനങ്ങളൊന്നുംഫലിക്കയി-
ല്ലുവ്വിശശാങ്കനെറുമദ്ദിരത്തിൽ
വിസ്താരമുള്ളസഭതന്നിൽകേറുവാ-
നുത്തരംകൂടാതെഴുതല്ലിപ്പോൾ
മൂഢപ്രാഭിഷികതരായുള്ളനൃപന്മാരു-
മൂഢരായ്പോകുമിവിടെവന്നാൽ
ധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടുജഗത്ത്രയജയിച്ചുരു
ധർമ്മാത്മജനുവസിച്ചരുൾവാൻ
ശർമ്മാനുകൂലം ചമച്ചുസഭവിശ-
കർമ്മാവിനെക്കാൾവിദഗ്ധൻമയൻ
സന്മാനുഷന്മാർവരിഷ്ഠൻയുധിഷ്ഠിരൻ
സമ്മോദമോടെമയാസുരനു
സമ്മാനമോരോന്നുപട്ടംവളകളും,
സമ്പൂർണ്ണമാംഭിവ്യരത്നങ്ങളും,
കങ്കണം, മാല, കടകംപതക്കവും,
തങ്കപ്പണിമണികുണ്ഡലങ്ങൾ,
കങ്കണംകാഞ്ചികടിസൂത്രമുത്തമം,
കൈവിരൽമോതിരംചാരുഹാരം,
മംഗല്യാലങ്കാരസാരമാകുംവീര-
ചങ്ങലരത്നങ്ങൾരണ്ടുകൈക്കും
ഇങ്ങനെയൊക്കെക്കൊടുത്തുതെളിയിച്ചു
ഭംഗിയോടഞ്ചുസായായുധമാക്കി
ഭീമനും, പാർത്ഥനും, താനുംനകുലനും,
കോമളാകാരൻസഹദേവനും,
കാമിനീദ്രൗപതി, കന്തീസുഭദ്രയും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൌതുകത്തോടെസഭാപ്രവേശം
നല്ലൊരുനേരത്തുപാലുകാച്ചിക്കൊണ്ടു
മെല്ലെന്നകംപുക്കുവാണിടിനാർ.
ദാനംപ്രതിഗ്രഹംസവ്വാണിയെന്നുള്ള
നാനാപ്രകാരേണധർമ്മങ്ങളും,
ആനന്ദസൽക്കാരമന്നദാനങ്ങളും
അമ്പോടുചെയ്തുസുഖിച്ചുവാണു.
ശ്രീകൊണ്ടുവിളങ്ങുന്നശ്രീകൃഷ്ണൻഭഗവാനും
ശ്രീരാമൻഭഗവാനും,വീരൻസാത്യകിതാനും
യാദവാധിപന്മാരുമേതാനുംപ്രജകളും
മോദാലസ്സുഭകാണ്മാൻമോഹിച്ചുതദാവന്നു-
പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാരുംപാഞ്ചാലി,സുഭദ്രയും
വാഞ്ഛരാപൂർവ്വകംചെന്നുവന്ദിച്ചുവഴിപോലെ
പഞ്ചാസ്യോപമന്മാരാംരാമകേശവന്മാരെ
മഞ്ചാഗ്രേവസിപ്പിച്ചുമാനിച്ചുമഹാരാജൻ,
പാദക്ഷാളനംചെയ്തുപൂജിച്ചുവിധിയോടെ
പാദാംബുമഹാതീർത്ഥംമൂർദ്ധാവിലറുകൊണ്ടു
നാലഞ്ചുപ്രദക്ഷിണംവച്ചുവന്ദനംചെയ്തു
ലീലാമാനുഷന്മാരോടേവംധർമ്മജൻചൊന്നാൻ;
'കൃഷ്ണ!രാമ!മുകുന്ദ!മാധവ!വാസുദേവ!നമോസ്തുതേ
വൃഷ്ണിവീരവിരിഞ്ചിവാസവവന്ദനീയനമോസ്തുതേ.
ജിഷ്ണുതന്നുടെബന്ധുവാകിനവിഷ്ണുദേവ!ഭവാനഹോ
ധ്വംസ്സ-സർവ്വസഹിഷ്ണുവിശ്വചരിഷ്ണു,ഭ്രഷ്ണുജഗന്നിധേ;
ഇഷ്ടികൊണ്ടതിതുഷ്ടനാകിനവിഷ്ടപാധിപനേഭവാൻ
വൃഷ്ടികൊണ്ടിഹപുഷ്ടിനൽകുമതിഷ്ടഹേതുനമുക്കഹോ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൃഷ്ടികാരണമിഷ്ടപൂരണ, മഷ്ടമൂർത്തിനിഷേവിതൻ
ശിഷ്ടപാലന!ദുഷ്ടനാശന!പുഷ്ടപൌരുഷനേഷനീ;
മാരസമസുകുമാര!പശുപകുമാര!യദുകുലവീര!
വിമലഗഭീര!മധുരശരീര!മഹിതസുധീര!മരതകസാര
ഘനരുചിപൂരവിഗതവികാര!വിശദവിചാര
വിമലനികാര!നീരസനഗുരു-
നിജപരിവാര!മിളിതവിഹാരിതരളിതഹാര,
ലോലതരവനപാലതുലിതതമാലിപരമനുകൂല!
കനകകുണ്ഡല!കലിതരശീല!കുവിതസുലീല!ജലധരനീല!
പശുകുലപാല!വിശദകപോല!സുവിപുല!ചേല!
സുഖിതകുചേലയദുനരപാല!
പരമവിശാല!ഗുണഗണശാലസുചരിതജാലജയജയ
ഇപ്രകാരമനേകകീർത്തനമാശുചെയ്തുധിഷ്ഠിരൻ
ക്ഷിപ്രമംബുജനേത്രനെത്തൊഴുതത്രനിന്നുദശാന്തരേ
പ്രാകൃതക്കവിചൊല്ലുവാൻവിരുതുള്ളൊരന്തണപുംഗവൻ
ലോകനാഥനെവന്നുകുപ്പിവണങ്ങിനിന്നുപുകഴ്ത്തിനാൻ,
പദ്മണാഭണമോണമോ;തുഭ,പങ്കയക്കണമോണമോ;
ജതുകുമാളതമാള,നീളശളീളവീളണമോണമോ
മശിണഘുശിണശിഖണ്ഡമണ്ഡണമയ്യ്ധണാഭണ
(മോണമോ
കണകകഞ്ചണവശണ,ചഞ്ചളണയണ,തുഞ്ച്.
(ധണമേണമോ
ളളിയകളയകളിയഘണമണിവളയണിളയ,ണമോ,
ണമോ
തുളിയമളയഗതണയ,പണിഹിയകുണയഭ്രുത:ണമോ
ണമോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടളിയമാണശ,ശളശമാണ,ഗളിയദോശ,ണ-
(മോണമോ!
മിളിയശ്രമബളബഹ്വളശ്രന്ദള്ളുവയികന്ദണമോണമോ
പളയഗ്രണഗണനളയ,ജിയമഹിവളയ,കഹ്ണിണ
(മോണമോ
നിളയവിളഹിയ,കളയമയിളയമരുളണചളണണ
മോണമോ
പുളന്ധപംമളകളൂണികളപളിളംഭളോളണമോണമോ
ചളണണിപദ്ധന്നവിളയമപഥളമഹമഹോശണ
(മോണമോ,
കുന്ദശ്രുന്ദളമന്ദഹാശ!മുകുന്ദ!ശോളിണമോണമോ
ചന്ദവയണ,പുളന്ദളാദിശ്രുളച്ചിയംഘ്രിണമോണമോ;
ണന്ദണന്ദണ ചന്ദനാമളശീയശീളണമോണമോ;
വന്ദണിജ്ജകളിന്ദജായഡകേളിലോളണമോണമോ
ഹസ്തിനപുരംതന്നിലുത്തുകാലംവഴിപോക്കർ
ആത്തായത്തിന്നുവന്നകൊട്ടിൽകേറിസ്ഥലംവെച്ചു
പട്ടന്മാർപരിപ്പുകാർമടപ്പുള്ളിദ്വിജന്മാരും
വട്ടങ്ങൾതെളിയിച്ചുവെളിവിലങ്ങിലവച്ചു
മൃഷ്ടഭോജനംനല്കുകറിയുംഭ്രസുരന്മാക്ക-
ങ്ങിഷ്ടത്തിനൊത്തപോലെവിളമ്പിഭ്രക്തിചെയ്തിച്ചു;
ആഷ്ടിയുംകഴിച്ചുകൊണ്ടലസാതെവഴിപോക്കർ
കൊട്ടിലിൽതളംകേറിഇരുന്നുവെറ്റിലതിന്നു
തെട്ടംകമ്പിളിയെല്ലാംവിരിച്ചുപാളയംപോട്ടു
പാട്ടുംപാടിയോരോന്നേപറഞ്ഞങ്ങുശയിക്കുമ്പോൾ
പാന്ഥന്മാരുടെപാട്ടുംപരിഹാസങ്ങളുംകേട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താൻതന്നൊപുറപ്പെട്ടധൃതരാഷ്ട്രാത്മജശ്രേഷ്ഠൻ
അമ്മാവൻശകുനിയുംസഖിയാംകണ്ണനുംകൂടി
താൻമാത്രംപുറപ്പെട്ടതരസാമൂവക്കുരുംടി
ഗൂഢമായൊരുദിക്കിലിരുന്നുകൊണ്ടിരപാക്ഷം
മൂഢാത്മാക്കളെപ്പോലെശ്രുവിച്ചുപാനഥസംസാരം;
തങ്ങളിൽപഥികന്മാർപറയുന്നുപലവാക്യം
എങ്ങുന്നുവരുന്നുതാൻവഴിപോക്കുടിജചൊൽകീ?
ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥമെന്നുള്ളനഗരംതന്നിൽനിന്നിപ്പോൾ
ഇന്നത്തെപ്രാതലൂണുംകഴിച്ചിങ്ങുവരുന്നുഞാൻ
ധർമ്മനന്ദനൻതാനുംസഹജൻമാരുമെല്ലാരും
സന്തോഷിച്ചവിടത്തിൽവസിക്കുന്നില്ലയോവിപ്ര"
"ധർമ്മത്തിന്നൊരുനാളുംകുറവില്ലാത്തവർക്കുണ്ടോ
സന്തോഷത്തിനുഹാനിവരുന്നുജീവനുള്ളപ്പോൾ?
"ഉണ്ടൊരുവഴിപാലെവഴിപോക്കർക്കവിടത്തിൽ
ഉണ്ടിന്നേറവിധമെല്ലാമുരപ്പാൻനേരമില്ലിപ്പോൾ,
ഉണ്ടകോലാഹലമെല്ലാംകേട്ടുവെങ്കിൽഭവാൻതന്നേ
കെട്ടമാറാപ്പുകൾതോളിലിട്ടുകൊണ്ടുപുറപ്പെട്ട
കൊട്ടിലേറിസ്ഥലംവയ്പാൻകൊട്ടമേതാമസിക്കില്ല
വട്ടംചുപരമാത്മംകേട്ടകൊൾകമഹാത്മാവേ;
കുറുതായുള്ളരിച്ചോറും;നറുനെയ്യും,മലയാള
ക്കറിനാലുംനല്ലപാലുംവറുത്തുപ്പേരിയോലോലൻ
ചെറുനാരങ്ങ,മാങ്ങായുംചെറുപകുങ്ങളുംകണ്ണൻ
പഴം,വണ്ണൻപഴം,കാളിപ്പഴം,നേന്ത്രപ്പഴം,ചിങ്ങൻ
പഴം,കടളിപ്പഴം,പൂവൻപഴം,ചക്കപ്പഴം,പിന്നെ
പരിപ്പുംപപ്പടിച്ചോറുംകരുമ്പിന്നീർഗ്ഗളംതേനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വലിയപപ്പടം,ചെറിയപപ്പടം,പഞ്ചതാരയും
വേപ്പിലക്കട്ടിഇഞ്ചിത്തൈരഞ്ചുകൂട്ടംപൊടിത്തുവൽ
താളകം,താവളംപിന്നെത്താളകൊണ്ടുപുളിശ്ശേരി
നല്ലതെരും,നല്ലമോരുംനല്ലസംഭാരവുംഞാനി
ച്ചൊല്ലിയതൊന്നുമേഭോഷ്കല്ലപ്പനാണേപരമാത്മം,
അത്താഴത്തിനുനല്ലകാളനുംകാച്ചിയമോരും,
കത്തിരിക്കാക്കറിയതും,കണ്ണിമാങ്ങാ,യുണക്കിഞ്ചി
മത്തൻകൊണ്ടൊരുകൂട്ടംതോന്നെരിശ്ശേരിയുംനല്ല
മത്തൻകുമ്പളങ്ങാകൊണ്ടൊരുകൂട്ടംപുളിംമുളകും,
അത്താഴംകഴിയുറമ്പാളടയ്ക്കാ,ചെറിലേന്നൂറും
അത്യാവശ്യമുള്ളോക്കുപുകയിലക്കൂടെയുണ്ടു;
നിത്യമിങ്ങനെചട്ടംനീക്കമില്ലഞ്ഞൊരുനാളും,
സത്യംധർമ്മരാജൻറെധർമ്മമത്രെധർമ്മമിപ്പോൾ
ആറുമാസമൊരാണ്ടുമവിടത്തിൽപാർത്തുകൊണ്ടാൽ
ചോറുമെണ്ണയുംകിട്ടുമുടുപ്പാൻവസ്ത്രവുംകിട്ടും;
ഞായറാഴ്ചവാവുരണ്ടുമൊരിക്കലൂണുള്ളവക്ക
ചേറായിട്ടൊരുദിക്കിൽപലഹാരത്തിൻറെവട്ടം;
അടയുമപ്പവും,ദോശ;വടയുമിഡ്ഡിലിചീടാ
കുടിയൻമാരിടിക്കുന്നോരവിലുംശക്കരതേങ്ങാ;
മുറുക്കും,തേൻകുഴലുനൽപരിപ്പുംതേങ്ങയും,നെയ്യിൽ
വറുക്കുംറൊട്ടിയുംനല്ലമലരുംപഞ്ചതാരയും;
കുറുക്കിക്ഷീരവുംതേനുംപാനകംഞാനിതുസർവ്വം
ചുരുക്കിച്ചൊല്ലിനേനിപ്പോൾവിസ്തരിപ്പാൻനേരമില്ല
ഉറക്കംവന്നിടുന്നാകിൽഇനിയുംഞാനുരചെയ്യാം
മറക്കാതെമനക്കാമ്പിൽക്കിടക്കുന്നുനമുക്കെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെറുപ്പക്കാർക്കൊരുക്കുട്ടംമോഹമുണ്ടെങ്കിലോനല്ല
ചെറുക്കിമാരിവിടെയുണ്ടവർക്കേതുംമടിയില്ല;
അടുപ്പാചൊറിലമാത്രംകൊടുത്താലാഗ്രഹമൊക്കെ
കിടപ്പാമത്തൊഴിലിന്നുംകിടക്കാരുചിലരുണ്ടാം
വെളുക്കുമ്പോൾപുറംതൂത്തുതളിക്കുന്നച്ചിമാർവന്നു
വിളിക്കുമ്പോളെഴുനേറുകളിക്കുന്നചിലരെല്ലാം
ഇളിച്ചുകൊണ്ടൊരുക്കുട്ടംകളിച്ചുകാമിനിമാരെ
വിളിച്ചുംകൊണ്ടുചെന്നൊട്ടുംവെളിച്ചുമില്ലാത്തടിക്കി-
ലൊളിച്ചുള്ളമനോരാജ്യംതെളിച്ചുപോരുമാകായ്ക-
ങ്ങളിൽചാടികനാംകെട്ടുഗമിച്ചുകൊൾകയുമുണ്ടു
നേരംപോക്കിനുവേണ്ടുആരംഭംപലതുണ്ടു
ഓരോടിക്കിലോരോരോഘോഷങ്ങളുംകാണാം
പന്തുമാടുക, ചിന്തുപാടുക, പകിടകളി, ചതുരംഗവും
പന്തണിക്കളർകൊങ്കാരുടെപട്ടത്തടവിനടനവും
ചന്തമേറിനചാക്കിയാരുടെ, കുത്തുമൊരുവകമേളവും
കന്തമേറുകഥപ്പുകൊട്ടുകഥചെപ്പടിക്കളികലശവും
പാണ്ടിമേളമുരുട്ടുചെണ്ടകുറുംകുഴൽഇടിതാളവും
ആണ്ടിയാട്ടവുമായുധക്കളിപാഠകംപലചാട്ടവും
തിത്തിമട്ടളവേണുവീണകഥതിമിലതകിൽമുഖവീണയും
കുത്തിവെച്ചൊരുപാവകളികളുമഖിലദിശിബാഹുവി

(സ്വയം;

ഇത്തരംബാഹുഘോഷമെപ്പൊഴുമവനിപതിയുടെമന്ദിരെ
ചിത്തരംഗസുഖത്തിനുള്ളൊരുസരണിപലവിധമുണ്ടോ
ഇപ്പുറഞ്ഞതിലേറമിപ്പോഴൊരുത്തുതംപുനരത്ഭുതം
ശില്പശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധനായമയാസുരൻബാഹുബുദ്ധിമാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പുരത്തിലിരങ്ങിവന്നുപിചിത്രമായസഭാസ്ഥലം
ശില്പമായ്പണിചെയ്തനൽകിയുധിഷ്ഠിരനതിവിസ്മയം,
മുന്നമജ്ജനനവനുവന്നൊരുസങ്കടത്തെയൊഴിച്ചുപോൽ
എന്നതിന്നിഹപകരമുപകൃതിചെയ്വതിന്നിതുചെയ്തുപോൽ
മന്നിടങ്ങളിലൊന്നിലുംപുനരിപ്രകാരമൊരാലയം
പിന്നെമറൊരുടിക്കിലില്ലതരിന്നുസംശയമില്ലെടോ!
അമരവരനുടെനഗരമാമമരാവതിക്കുനിറംകെടും;
അമരുമതിനുടെഡമരുമിതുണ്ടകണ്ടുവെങ്കിലസംശയം
അമലമണിഗണകനകഘനതരരുചിരുചിഭരശോഭനം
കമലയുടെകുലഭവനമതുബതജയതിശിവശിവശങ്കര!
സ്ഥായിയില്ലവിരിഞ്ചദേവനുനമ്മളിൽപൊളിയല്ലെടോ!
ആയിരംനായനംനാമുക്കുതരാഞ്ഞതെന്തു;മഹാശഠൻ,
ആയതിന്നുനകൊണ്ടുചെന്നുകൊടുത്തതിനുവൃഥാഫലം
ആയവൻപുനരത്രവന്നിതുകാൺകയില്ലതിനീരസൻ
രണ്ടുകണ്ണുകൾകൊണ്ടുകണ്ടതുകൊണ്ടെനിക്കൊരുതൃപ്തിയി
ല്ലുണ്ടർകോനൊടുചെന്നിരന്നതുകൈക്കലാക്കുകകൂട്ടുമോ?
രണ്ടുവാക്കുനമുക്കുനഹിനഹി,പണ്ടുമിപ്പൊഴമേഷഞാൻ
കണ്ടുകേട്ടറിയുന്നതില്ലിതുപോലെമറൊരുമന്ദിരം
ഹസ്തിനാപുരമെത്രവിസ്മയമെന്നഭാവമിവക്ഷോ
വസ്തുബോധവിശേഷമില്ലസുയോധനാദികൾനൂറിനും
ഹസ്തിയുംപുനരാടുമൊക്കുമെതെങ്കിലതുമിതുമൊരുവിധം
വിസ്തരിച്ചതുപോരുമിവരിതുകേട്ടുവെങ്കിലബദ്ധമാം"
എന്തബദ്ധമെനിക്കൊരിത്തിരിപേടിയില്ലിവരേസഖേ!
അന്തണക്കൊരുടിക്കിലുംതടവില്ലവല്ലതുമോതുവാൻ,
എന്തുനിശ്ചയമിപ്പുഴുള്ളുപ്രഭുക്കടെതൊഴിലൊരുവിധം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിന്തയിൽ കനിവില്ലവക്തുകരുതിനില്ക്കുണമേവനും
എങ്കിലുസ്സുയോധനൻമമവസ്സുവനുവിലക്കുമോ?
ശങ്കിയാത്തജനത്തിനല്ലൽവരുത്തുവാൻതടവില്ലെടോ"
"എന്നെറടിക്കിലിവനെറശക്തിനടക്കയില്ലമഹീസുര
എതുമാക്കമെറിഞ്ഞുകൂടമറിഞ്ഞുകാലമതോക്കണം"
ഇത്ഥമോരോവിശേഷങ്ങൾപറഞ്ഞുപാനഥവിപ്രന്മാർ
അർദ്ധരാത്രികഴിഞ്ഞപ്പോളൂക്കംവന്നുബാധിച്ചു
കട്ടകുക്കംവലിച്ചുംകൊണ്ടുരിയാട്ടങ്ങളുംമാറി,
കെട്ടഭാണ്ഡംതലയ്ക്കുംവച്ചുറങ്ങിയൊക്കവേക്കുടെ
മറഞ്ഞുകിട്ടിരിക്കുന്നധൃതരാഷ്ട്രാത്മജനുള്ളിൽ
നിറഞ്ഞുകോപവുമിത്ഥംപറഞ്ഞുമാതുലനോടേ:—
"അറിഞ്ഞോമാതുല! നമ്മേദുഷിക്കുംദുഷ്ടപാനഥന്മാർ
പറഞ്ഞോരക്ഷരമെല്ലാമബദ്ധംശുദ്ധമേഭോഷ്ക്ക്
കരിയുംചാരുമാശ്വയ്ക്കുംകളിയുംകാട്ടുമാശ്വയ്ക്കും
അറയുംമച്ചുമാശ്വയ്ക്കുംപറയുംവാക്കുമാശ്വയ്ക്കും
കരുവസ്തുവഷളായിട്ടില്ലപോലപ്പുരംതന്നിൽ;
കരുക്കൂട്ടംദുരാത്മാക്കൾക്കിന്നതേനൽകുവെന്നില്ലും;
കൂറുകൊണ്ടുപറയുന്നവാക്കിനെന്തുത്തരംവേണ്ടു?
ചോറുകൊണ്ടുസ്തുതിക്കുന്നചോഴിയബ്രാഹ്മണന്മാരെ
വാറുകൊണ്ടുതല്ലുകൂട്ടാനൊട്ടുമേയോഗ്യമല്ലല്ലും;
ഏറുകൊണ്ടുമണ്ടുമിപ്പോൾമറെറാരുരുതൻപറഞ്ഞെങ്കിൽ
ചോറുതിന്നുനിചിടത്തിൽ,കൂറുകന്തീസുതന്മാരിൽ;
നൂറുകൂട്ടമപരാധംനമുക്കുംസാദരന്നാക്കും;
പോറകൊക്കഞ്ഞൊരുവാലുംതലയുമില്ലതുകൊണ്ടി-
ങ്ങിറവന്നാലെന്തുചെയ്യാംഅടങ്ങിപ്പാക്കയേയുള്ളു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"പറഞ്ഞുമാതുലൻ; ഉണ്ണി! കുറഞ്ഞൊന്നക്ഷമിച്ചാലും
മറഞ്ഞുകേട്ടവൃത്താന്തമറിഞ്ഞില്ലെന്നവയ്ക്കണം
തനിക്കാംപോന്നവയ്ക്കെല്ലാംമറുക്കാമ്പിൽസ്ഥിരംവേണം
അനക്കാതിങ്ങിരുന്നുംകൊണ്ടിനിക്കായ്മംവിചാരിക്കാം
മീനക്കേടു സഹിക്കാഞ്ഞാൽകനക്കേടുഭവിച്ചീടുക്കാം;
നിനക്കേതുമിതുകൊണ്ടുമനഃക്ലേശംവരാനില്ലാ
എനിക്കത്രേരിപുപ്രൗഢിനിനയ്പ്പോൾസഹിക്കാത്തു
പതുക്കെപാണ്ഡവന്മാരെച്ചതിക്കുന്നുണ്ടുഞാനുണ്ണി
കൊതിക്കുംവസുസാധിച്ചാനതിക്ലേശംനമുക്കില്ലാ
എതിരിട്ടവരുന്നോരെചതിക്കുട്ടംശകുനിക്കി-
ക്ഷിതിതന്നിലൊരുമാറാരെതിരില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
പ്രതിമല്ലക്ഷിതിപാലക്ഷതിനോക്കിസ്ഥിതിചെയ്യു-
ന്നതിനിങ്ങുനതിയില്ല, മതിതന്നിലതിനുള്ള
ഗതിയുണ്ടു, ചതിയുണ്ടു് മതിമാൻഞാൻമതിയാകും,
അതിരേകംകൊതിയുമുണ്ടതിനൊത്തവിധിയുമു-
ണ്ടതിൽക്കൂടെസ്ഥിതിചെയ്താൽമതി, ഭ്രമിപതിവീര
പതിനെട്ടുവിധംമായാപ്രയോഗങ്ങളുണ്ടനിക്കു
ഉറക്കംവന്നുവെങ്കിൽപോയ്ഉറങ്ങിക്കൊൾകനീയുണ്ണി
നിനക്കേടുവരികില്ലെന്നുറച്ചുകൊൾകനിവീരാ,
ഉറക്കത്തിൽപണിക്കത്തംതനിക്കുമില്ലെനിക്കുമി-
ല്ലുറക്കൊട്ടിലകംപുക്കാൻനമ്മളെല്ലാമൊരുപോലെ
ഇപ്രകാരമുരചെയ്തുശകുനി, കുണ്ഡനംകൂടെ
സപ്രഭവശംപ്രവേശിച്ചുശയിച്ചുനിദ്രയുംപുണ്ടു
ദിഷ്ടഭൂതപംപെരുത്തുധ്യാനൻതൻപുരംപുക്കു
സുപ്രകാശംതല്പമേറിശ്ശയിച്ചുസമ്മതത്തോടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്തണന്മാർപറഞ്ഞോരസ്സഭാസ്ഥാന പ്രഭാവത്തെ
ചിന്തചെയ്തങ്ങസൂയകൊണ്ടുറക്കവുംവന്നില്ലാ;
പെട്ടമങ്ങുടൻപ്പോൾഎഴുന്നോറുപുറത്തുവ-
ന്നിഷ്ടബന്ധുക്കളെയെല്ലാംവിളിച്ചങ്ങുവിചാരിച്ചു;
ദുർമ്മുഖ!ദുഷ്പന!ദുശ്ശാസന!ദുഃശ്ശാപ!വാടാ,
ധർമ്മജനേറപുരന്തന്നിലുണ്ടപൊലൽഭൂതംകിഞ്ചിൽ
വെൺമഴകൊണ്ടവനിയിൽവെട്ടിപോൽദാനവാശാരി;
വേഴ്ചചേരുംസഭാസ്ഥാനംതീർന്നപോലപ്പൊഴേതന്നെ
കണ്ണനെങ്ങു?വരികനീ;നമ്മുടെമാതുലനെങ്ങു?
വർണ്ണിതമാകുമാസ്ഥാനംചെന്നുകണ്ടുവരേണ്ടായോ?
ഭോഷ്കുതന്നെവഴിപോക്കർപറഞ്ഞതെന്നെന്നുടെപക്ഷം
വാക്കുകൊണ്ടുഫലിപ്പിപ്പാനന്തണന്മാക്കാരുമൊക്കാ
വല്ലതെന്നാകിലുമിന്ദ്രപ്രസ്ഥമാംപത്തനംതന്നിൽ
വല്ലഭത്വംനടിച്ചവൻമക്കളെക്കണ്ടുപോരേണം
ധർമ്മജൻനമ്മുടെജ്യേഷ്ഠൻഭീമസേനാദികഠിനാലും
നമ്മുടെസോദരന്മാരുമങ്ങനെചാച്ചുയുണ്ടല്ലോ
അജ്ജനത്തോടിങ്ങുവൈരം;ഇജ്ജനത്തോടങ്ങുവൈരം
സജ്ജനങ്ങൾക്കൊരുപോലെബോധമീവത്തമാനങ്ങൾ
അജ്ജൂനനഗ്രജനാകുംഭീമസേനൻമഹാദിഷ്ടൻ
ലജ്ജകൂടാതവൻനമ്മെയാലെടുക്കുംതരുചെന്നാൽ"
പൊണ്ണനാംഭീമനെത്തെല്ലുംഭീതിയില്ലാനമുക്കുള്ളിൽ
അണ്ണനെന്തിന്നുകൂസുന്നുഎന്നുദുശ്ശാസനൻചൊന്നാൻ
കണ്ണനുമങ്ങനെപക്ഷം,ശകുനിക്കുമതുപക്ഷം
നിർണ്ണയിച്ചുപുറപ്പാടുകൂട്ടിദുര്യോധനനപ്പോൾ
താതനോടയാചിച്ചുവാനൊരുമ്പെട്ടനൂറുപേരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജാതമോദംശകുനിയുംകണ്ണനുമാദരവോടെ;
ജനകന്നുംകണ്ണുകാണാ, ജനനിക്കുംകണ്ണുകാണാ;
തനയന്മാരറികത്തുചെന്നുകൂപ്പിച്ചുമച്ചപ്പോഠം
"ചുമയ്ക്കുന്നാരെടാ" യെന്നുധൃതരാഷ്ട്രഗിരംകേട്ടു,
"ചുമയ്ക്കുന്നതടിയങ്ങ" ളെന്നവരുമണത്തിച്ചു;
"ഉണ്ണികൾക്കെന്തൊരുദ്യോഗം" എന്നുതാതൻ ചൊടിയ
(ങ്ങിനം
കണ്ണുരണ്ടുംസഫലമാക്കീടുവാനായ്തുടങ്ങുന്നു
"മക്കളേ!നിങ്ങടെവാക്കിന്നർത്ഥമുണ്ടായീലെ" ന്നച്ഛൻ
മിക്കവാറുമുണർത്തിക്കാമർത്ഥമുണ്ടായിലെന്നാകിൽ
ധർമ്മജൻതൻറപുരന്തന്നിലുണ്ടുപോലുമൊരാശ്ചര്യം;
രമ്യമാകുംസഭാസ്ഥാനന്തീർത്തുപോൽദാനവാശാരി
അദ്ധ്വഗന്മാർപാഞ്ഞെത്തവംകേട്ടഞങ്ങളുകാണ്മാൻ
അത്രനിന്നുപുറപ്പെട്ടജനകൻസമ്മതിക്കേണം
അതുകാണാത്തവരുടെകണ്ണുരണ്ടുംപാഴിലെന്നു
പഥികന്മാർപറയുന്നുപാത്തുകണ്ടാലറിഞ്ഞീടാം
എങ്കിലെൻമക്കളേചെന്നുകണ്ടുവേഗേനപോന്നാലും
ശങ്കവേണംമനക്കാമ്പിൽശത്രുരാജ്യത്തുചെല്ലുമ്പോഠം
ഇജ്ജനത്തെഅവക്കാക്കുമിഷ്ടമില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
അജ്ജുനൻഭീമനുംകൂടെച്ചതിക്കുട്ടന്നതോക്കേണം
അത്രയുമല്ലതിഃനക്കാളുണ്ടൊരുദുർഘടമിപ്പോഠം
എത്രയുംബന്ധുവായിട്ടുണ്ടേഷണിക്കാരനങ്ങേകൻ
ശത്രുപക്ഷക്കാരിൽമുൻപൻശാഠ്യമോരോന്നുളവാക്കും
അത്രനന്മെച്ചതിപ്പാനല്ലാതെമറുതൊഴിലില്ല
താനല്ലയെന്നുഭാവിക്കുന്തരംനോക്കിപ്രയോഗിക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്ഥാനത്തങ്ങൊരേടത്തുംതന്റെ വേഷംകാട്ടുകില്ല;
മാനത്തുപറക്കുന്നപരുന്തുപക്ഷിയെപ്പോലെ
മീനത്തക്കൊക്കിലാക്കിക്കൊണ്ടുപോയേഅറിഞ്ഞീടൂ
കുപ്പാനുംമടിയില്ലകാമിനിമാർകളെപ്പാട്ടിൽ
വയ്പാനുംമടിയില്ലവധിപ്പാനുംമടിയില്ല
നമ്മെച്ചെണ്ടകൊട്ടിപ്പാൻതരംനോക്കിനടക്കുന്നു
നന്മയുനിരൂപിച്ചിട്ടുണ്ടുംവന്നുപോകൊല്ലാ
വെട്ടുന്നുകാണുകില്ലപിറകേനിന്നൊരുവെടി-
പൊട്ടിക്കുന്നതുകേൾക്കുചത്തുവീഴുന്നതുകാണാ
ആങ്ങിനെയുള്ളോരുദേഹമങ്ങിരുന്നുപ്രയോഗിക്കു-
മെങ്ങിനെയെന്നറിയാതെഇജ്ജാനത്തച്ചതിക്കുട്ടൻ
എന്നുടെമക്കളേനിങ്ങളായവൻറകപടത്തിൽ
ചെന്നുചാടിവലയാതെപോന്നുകൊൾവിൻവിരവോടെ
സജ്ജനങ്ങളിരിക്കുന്നടിക്കിലേസഞ്ചരിക്കാവൂ
ദുർജ്ജനങ്ങളോടുചേർന്നാൽദൂഷണംസംഭവിച്ചീടും;
കാട്ടുപാത്രങ്ങളിൽനല്ലപുളിച്ചതൈരൊഴിച്ചുന്നാൽ
കൂട്ടുവാൻകൊള്ളുതെന്നുകേട്ടുകണ്ടീടുന്നതല്ലോ
കാട്ടുമൂർഖപ്പാമ്പിനെക്കൈകൊണ്ടുമെല്ലെത്തലോടിത്തൻ
പാട്ടിലാക്കാമെന്നുമോഹംമാൻഷന്മാക്കളുവാമോ?
അജ്ജനങ്ങൾക്കിജ്ജനത്തോടുള്ളവൈരംപോകയില്ല
ഇജ്ജനങ്ങൾക്കജ്ജനത്തോടുള്ളവൈരവുമപ്രകാരം
രണ്ടുകൂട്ടക്കാരുമായിച്ചേരുവാനുള്ളദുർമ്മോഹം
കൊണ്ടുപാഴിൽപ്രയത്നങ്ങൾചെയ്യുന്നാൻമക്കളേകേൾം

(പ്പിൻ!

എലിയുംപൂച്ചയുംതമ്മിൽകീരിയുംസർപ്പവുംതമ്മിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുലിയുംഗോക്കളുംതമ്മിൽകാക്കയുംമൂങ്ങയുംതമ്മിൽ
ഒരുനാൾചേച്ചയുണ്ടാമോഎന്നപോലെകണ്ടുകൊൾവിൻ
കുരുക്ഷേത്രപാണ്ഡവന്മാരുംതങ്ങളിലുള്ളവൈഷമ്യം
ഉമ്മരത്തെപ്പുല്ലുകൊണ്ടുചിരിക്കുന്നമ്മളെക്കണ്ടാൽ
ഉള്ളിലെപ്പുല്ലുകൾകൊണ്ടിട്ടരുമ്മും പാണ്ഡുപുത്രന്മാർ
തൃഷ്ടിക്കൂടാതഹോതുക്കക്കാരുടെനൽ ചിരിപോലെ
സ്പഷ്ടമായിക്കണ്ടുപോരാനുണ്ണികൾക്കുമോഹമെങ്കിൽ
ഒട്ടുമേതാമസിക്കാതെഗമിപ്പിൻ!മക്കളേനിങ്ങൾ
എട്ടനാഴിലകമിങ്ങുവരേണംബാലകന്മാരേ!
ഗാന്ധാരവചനമിങ്ങനെകേട്ടസപദിസുയോധനൻ
അന്ധമതിശകുനികുണ്ണസമാകുലൻസുമഹാധനൻ
ഹന്തസുഖമിതിമനസിഗണകൃതകേനസംഭൃതസാധനൻ
ചന്തമൊടുനടകൊണ്ടുവിരവൊടുസകലരിപുകുലബാധ
(നൻ
തമ്പിമാർപുനരമ്പതുംപുനരൊമ്പതുംബതനാല്പതും
മുമ്പിലമ്പിലകമ്പടിസ്സുടനമ്പുവില്ലുമെടുത്തുടൻ
കുംഭിതുരഗരഥാദിപടകളുമുടമയൊടുപടഘോഷവും
കൊമ്പുകുഴൽതുടിപടഹഘടരടിതകടുപരിഘോഷവും
ഇടികളൊടുപടതുടരുമൊരുവകവെടികളുടെനിനദങ്ങളും
കൊടികൾകുടതഴചടുല ചാമരമാലവട്ടശതങ്ങളും
പൊടികളിളകിമറിഞ്ഞുദിശിദിശിരുധടിതിനടനവിധ
(ങ്ങളും
നടികളുടെമുദിനടനമുടനഥവിടഭടാദിവിലാസവും
സരസമവരുടെമോടിയുംസുഖമോടിയുംചിലർപാടിയും
വിരസമൊരുവകപാടിയുംനരകോടിയുംഇടക്കുടിയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സപദിമലഹരിപാടിയും ചിലർ പാടിയും ചിലരാടിയും
സകലമലവനവാടിയും ചിലർതേടിയുംമലർചൂടിയും
ഫലിതമൊരുവകചറകയും ചിലരുറകയുംചിലർമറകയും
പലതുമിഹഭുവിനിറകയും ചിലർവിറകയുംരസമറികയും
കലശലൊരുദിശിമറികയുന്തനമുറികയുമുനരറികയും
ചലനവിധമിതുകുറകയും നഹിവഴികയും ചിലരറികയും
വിളിച്ചും,തെളിച്ചുംകനിവൊടുകളിച്ചുംപുളച്ചുംനലമൊടു
നടിച്ചുംവടിച്ചുംപലരസമുടിച്ചുംമറിച്ചുംപരിചൊടു
ചരിച്ചും ചിരിച്ചുംപലവഴിതിരിച്ചുംഭരിച്ചുംചുമടുകൾ
നടന്നുംകടന്നും ചിലരഥമുടന്നുംകിടന്നുംവനമപി
തകർത്തുംതിമിർത്തുംപുതുമകളുതിർത്തുംമുതിർത്തുമ്മധുബത
കുടിച്ചുംചൊടിച്ചും തെളിച്ചടിച്ചുംപിടിച്ചുംഭള്ളുകൾ
നടിച്ചുംകടിച്ചുംതടതലമിടിച്ചുംപൊടിച്ചുംവടിതടി
എടുത്തുംകടുത്തുംഖലകുലമടുത്തുംതടുത്തും ചിലരിഹ
പെടുത്തുംകുറുത്തുംമുഖമതുചുരുത്തുംപൊരുത്തുംക

(ടമൊഴി

ഉരുത്തുംപെരുത്തും പലതൊഴിൽപരുത്തുംനിരുത്തുംശിവ

(ശിവ!

ഈവണ്ണമവിടത്തിലീവന്നപുരുഷാരം
ആകുന്നപടക്കോപ്പുമാകവേചമതിച്ചു
നാഗമന്ദിരംതന്നിൽ ഭൃഗമിച്ചഴകോടേ
നാഗകേതുവെച്ചന്നുവേഗേനകൈവണങ്ങി
ആയുധമെടുത്തുംകൊണ്ടായിരത്തിരുനൂറു
നായന്മാരകംപടിയായ്മുന്നിൽനടക്കേണം
ഇമ്പമതുചവളക്കാമ്പതുമറക്കാതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്നെസഞ്ചരിക്കണംരാത്രിമാത്രമേവേണ്ട
ബാലപ്പിള്ളരുംവേണ്ടാവൃദ്ധന്മാർകളുംവേണ്ടാ
കാലിന്നുമുടവുള്ളകായ്ക്കാരുംവേണ്ടാ
കാലത്തുപഴംകഞ്ഞികുടിക്കാതെനടപ്പാനും
മേലാത്തഭടന്മാരുംയജമാനന്മാരുംവേണ്ട
ബാലപ്പെണ്ണെകൊടിമാരെക്കാണുമ്പോളിളിക്കുന്ന
ബാഹുക്കളൊരുപത്തിജളന്മാരാരുമേവേണ്ടാ
മാലക്കണ്ണുള്ളവരുംമടിയന്മാർമുടിയന്മാർ
മാലോകർദുഃഖിക്കുംകഥകൂടിയന്മാർമടിയന്മാർ
നാലിന്നുമുതകാത്തനാടന്മാർശ്രുനകൻറ
ചാലിന്നുംവിലകാണാത്താണങ്ങെളിഷവേണ്ടാ
പള്ളയ്ക്കുപൊറുപ്പാനായ്ഇരന്നുണ്ടുനടന്നുതൻ
തള്ളയ്ക്കുമൊരുവറുകൊടുക്കാത്തോരിരുപ്പാളി
പ്പിള്ളക്കുപിറന്നുള്ളഭടന്മാരെക്കൊണ്ടുപോയാൽ
തൊള്ളയ്ക്കുതെല്ലുവെള്ളംകുടിപ്പാൻകൂടവേകൂടാ
മാറിക്കുണ്ടനെക്കുട്ടികൊണ്ടങ്ങുനടക്കുന്ന
പോറിക്കുമനത്തങ്ങൾവരുമെന്നുധരിക്കേണം
മാറിപ്പുറംപറഞ്ഞെന്നാൽമലവെള്ളംപൊങ്ങിനില്ലോ-
രാറിൽമുങ്ങിയാൽപോലുംജലപാനംകൂടുകില്ലാ
തന്നേക്കാൾവലിയോരെത്തരിമ്പുംശങ്കയില്ലാത്ത
കന്നങ്ങൾമറുനാട്ടിൽചെന്നെന്നാൽ ചിതംപാരാ
പെണ്ണുങ്ങൾപറയുന്നമൊഴികേട്ടുനടക്കുന്നോ-
രെണ്ണങ്ങൾപലതുണ്ടാമവരാരുമിങ്ങുവേണ്ടാ
വിപ്രന്മാർവരുന്നേരംവഴിമാറിക്കൊടുക്കാത്ത
ദുഷ്പ്രഭുക്കളുംവേണ്ടാദുരഹങ്കാരികളുംവേണ്ടാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്വാമികല്പനകേൾപ്പാൻമടിക്കുന്നമഹാപാപി
ഭൂമിയിലൊരേടത്തുംപൊറുപ്പാറുത്തമനല്ല
തമ്പുരാന്റെറമടപ്പള്ളിച്ചെമ്പിലേച്ചോറുഭക്ഷിപ്പാൻ
മുമ്പിൽവന്നുസ്ഥലംവയ്ക്കുമാമ്പടിക്കാരൊരുക്കൂട്ടം
വമ്പടവന്നടുക്കുമ്പാൾപിമ്പിലെങ്ങാനൊളിക്കുന്ന
വമ്പരെല്ലാമങ്ങുപോട്ടിൽപാത്തുകൊൾകേവേണ്ടുവിപ്പോൾ
കേട്ടകേട്ടവന്നുകൂടുംമനുഷ്യന്മാരൊരുലക്ഷം
നാട്ടുപട്ടന്മാരുമെല്ലാമെന്തിനിപ്പോൾപോന്നുവന്നു
ഉൗട്ടിലുൺമാൻക്കൂട്ടക്കൂട്ടിപോകയല്ലീപ്രഭുത്വത്തെ
കാട്ടിയൊപ്പിക്കണംവൈരിജനങ്ങൾക്കെന്നതുമല്ല
നാട്ടിലുള്ളമുതുക്കന്മാർപിള്ളരുംപിള്ളമാരോരോ
കോട്ടിൽനിന്നുപുറപ്പെട്ടവന്നുയോഗംതികയുന്നു
കാട്ടിലുള്ളഫലമൂലംചുട്ടതിന്നുകിടക്കുന്ന
ചേട്ടകൾക്കഷ്ടിയെന്നല്ലാതെപ്പൊഴംചിന്തയുമില്ലാ
നരയന്മാരൊരുക്കൂട്ടംജരയന്മാരൊരുക്കൂട്ടം
കുരയന്മാരൊരുക്കൂട്ടംകുരുടന്മാരൊരുക്കൂട്ടം
കുമ്പന്മാർവെളുമ്പന്മാർകഷണ്ടിക്കാർകിഴവന്മാ
രൊരുമ്പെട്ടുപുറപ്പെട്ടതരിമുംതാമസിക്കാതെ
പെരുക്കാലുള്ളവരെല്ലാമനങ്ങാതെതന്റെവീട്ടി-
ലിരിക്കാതെമെല്ലെമെല്ലെനടന്നിങ്ങുവന്നുകൂടി
കരിക്കലുമൊരേടത്തുംനടക്കാതെകിടക്കുന്ന
കുരക്കാരൊന്നൊഴിയാതെപുരക്കെവന്നിടകൂടി
ഇരപ്പാളിപ്പരിഷയ്ക്കൊരുനേരംതെല്ലുചോറു
നിരപ്പാടേകൊടുത്തങ്ങുപിരിപ്പാനില്പുരംതന്നിൽ
പരിപ്പുകാരനും പന്ത്രക്കാരനും ചന്തമോടെകാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തിരിപ്പുമറവരൊക്കെത്തിരിപ്പുതങ്ങടെവീട്ടിൽ
കുറുപ്പന്മാർപണിക്കന്മാർകണക്കപ്പിള്ളമാർപിന്നെ
ചേറുപ്പക്കാർവലിപ്പക്കാരിയ്യനങ്ങളിപ്പുരത്തിൽ
ഉറപ്പിച്ചുവസിച്ചാലുമച്ഛനേയുമമ്മയേയും
വെറുപ്പിച്ചീടാതലാവല്ലാത്തേഷണിവാക്കുകൊണ്ടു
കുറുപ്പത്തിലൊരുയോഗംകൂട്ടിഞാനരുതമ്പിമാരും
പുറപ്പെട്ടുപാണ്ഡവന്മാരിരിക്കുംദിക്കിലേക്കിപ്പോൾ
പറക്കൊട്ടുംകൊമ്പുകാളംതാളവുംമേളവുംവേണ്ടാ
നിറക്കേടില്ലതില്ലാഞ്ഞാൽഇയ്യനങ്ങൾക്കൊരേടുത്തും
അറിഞ്ഞാലുംനിങ്ങളോടാച്ചുകിയാക്കേകൊപ്പുവേണ്ടു
കുറഞ്ഞൊന്നുംതാഴ്ചയില്ലാനമുക്കുമേളമില്ലാഞ്ഞാൽ
പറഞ്ഞാൽകഷ്ടമെന്നാലുംപറയാംതമ്പുരാന്മാരും
കുറഞ്ഞൊന്നല്ലഹോഞങ്ങൾനൂറുപേരുണ്ടെരുപോരല.
കുരുയുദ്ധത്തിനുവേണ്ടുംനൃപന്മാർഞങ്ങൾതാൻപോരും
കുരുരാജാധിപൻതന്റെഭാഗ്യമെന്നേപറയാവൂ
കുരുടിക്കിൽചെന്നുപോരാനൊരുവൈഷമ്യമില്ലിപ്പോൾ
കുരേടത്തുമവമാനമിയ്യനങ്ങൾക്കില്ലതാനും
പെട്ടകംപെട്ടിയുംകെട്ടിച്ചുമപ്പാൻപിള്ളരുംകൂട്ടി-
പ്പട്ടരുംവെറിലസ്സുഞ്ചിക്കാരനും,കാരിയക്കാരും
എട്ടുപത്തുകുടക്കാരുമഞ്ചുപത്തുവരിയാല-
ക്കെട്ടുകുംഭടന്മാരുമായിരംനായരുംവേണം
ഇപ്രകാരമുരചെയ്തുധാത്തരാഷ്ട്രാഗ്രജവീരൻ
ക്ഷിപ്രമങ്ങുപുറപ്പെട്ടുസാദരംസോദരന്മാരും
തൽപ്രകാരംശകുനിയുംകർണ്ണനുംകാരിയക്കാരും,
സപ്രമോദംഭടന്മാരുംസവ്വുന്നങ്ങളുംപിന്നേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പനായുള്ളൊരുനല്ലകൊമ്പനാനത്തലമന്റെ
കൊമ്പുരണ്ടുംമസ്തകവുംപൊൻപടംകൊണ്ടണിയിച്ചു
തൻപുറത്തുമദംമുത്തതമ്പുരാനംകരയേറി
തമ്പിരാജാക്കളുംതൊണ്ണൂറൊമ്പതാനപ്പുറമേറി
മുമ്പിലാശ്രനടകൊണ്ടുമുത്തരാജാവനുജന്മാർ
പിമ്പിലമ്മാവനുംപിന്നെക്കണ്ണനുംരണ്ടുഭാഗത്തും
വമ്പിയന്നയജമാനന്മാരുമൊക്കെപ്പുറപ്പെട്ടു
ജംഭിതഘോഷമാംവണ്ണംഗമിച്ചാരാടരവോടെ.

വീടുംകൂടികളുംനാടുംനഗരവും
തോട്ടവുപുഴകളുംകാടുംമലകളുമ
കടന്നനടന്നുവാപീതട്ടവുമിടവുംനല്ല
ജലവുംസ്ഥലവുമവൃക്ഷത്തണലുംമണലുംപൂവിൻ
മണവുംഗ്രണവുംകണ്ടുകുക്കുംതരുക്കൾതോറും
പരന്നുനിരന്നുനേരംതുടങ്ങിടമനോരമ്യമായാ-
ട്ടടങ്ങിമടങ്ങിടാതെ.കലയുമപുലിയുമുള്ള
മലയിൽവലയുംകെട്ടിതടുത്തുംകടുത്തുമവില്ലു-
മെടുത്തുതൊടുത്തുമമ്പുണമുടക്കിമുടക്കിനിന്ന
തടിയുംവടിയുംമന്തിപ്പെടിയുംപടിയുമായുള്ള
കരിയുങ്കിരിയുംപോത്തുമനുമിയുംമരിയുംചാടി
കടിച്ചുംപിടിച്ചുംവെട്ടിമുറിച്ചുംമരിച്ചുംതള്ളി-
പ്പിടിച്ചുകിടച്ചുംമാരസപിള്ളുംകിള്ളുമാമോദം
വളുംതളുംകുട്ടംകലമ്പിക്കലമ്പിത്തമ്മിൽ
കയത്തുംവിയത്തുമമനിവിളിച്ചുംതെളിച്ചുംപന്നി
കറവുംപൂരവുംകണ്ടിച്ചെടുത്തുംകൊടുത്തുചുട്ട
ഇറച്ചുംത്യജിച്ചുംകള്ളുകുടിച്ചുംചൊടിച്ചുംതെഴിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നായാട്ടുമതിയാക്കിനായന്മാരിഹപോന്നു
നായാടികളുംമാറിപ്പോയാരൊക്കവേകൂടെ,
ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥമെന്നുള്ളമന്ദിരത്തലത്തിന്റെ
അന്തികപ്രദേശത്തങ്ങടുത്തുധാർത്തരാഷ്ട്രന്മാർ
ദന്തികസ്ഥാനത്തിൽനിന്നിറങ്ങിനൂറുപേരും
രത്നങ്ങൾകൊണ്ടുകെട്ടിപ്പടുത്തോരാൽത്തറകേറി
രാജനന്ദനന്മാരുംകൺണ്ണൻമാതുലൻതാനും
പെട്ടെന്നുകാറുമേറുസുഖിച്ചുമേവിനനേരം
പെട്ടകംതുറന്നാലു,മെന്നുരാജാവരുൾചെയ്തു
പെട്ടിപെട്ടകമെല്ലാംതുറന്നു,പൊന്മണിക്കോപ്പും
പട്ടുംപട്ടുമാലുംചേലയുംപച്ചപാലാവും
എന്നുള്ളപദാർത്ഥങ്ങളെടുത്തുകൊണ്ടലങ്കാര-
മൊന്നുമേകുറയാതെചമയത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടു.

ചന്ദനംപനിനീരുംകുംകുമകളഭലേളിതജവാതുവും
ചന്തമേറിനപുഴുകുമഴകൊടിഴുക്കിമെയ്യിലശേഷമേ
കുന്ദകുറുമൊഴിമല്ലികാമലർമാലകൊണ്ടുശിരോരുഹേ
മന്ദമൻപിലണിഞ്ഞുസുന്ദരസുഭഗത്രുപിസുയോധനൻ
സ്വർണ്ണമണിമയമകുടകടകകിരീടഭൂഷണഭൂഷിതൻ
കർണ്ണയുഗമതിലധികവിലസിതകുണ്ഡലങ്ങളണിഞ്ഞുടൻ
മുത്തുമാലപതക്കമുരുതരമുരസിചേർത്തുമനോഹരം
പത്തുകൈവിരലുംനിറ്റുവ്രഥമോതിരങ്ങൾനിരന്തരം
പൂട്ടരണ്ടുമുള്ളത്തിലുള്ളൊരുപട്ടുടുത്തരഞൊണവും
ഇട്ടപട്ടുമാലുകെട്ടിമുറുക്കിനല്ലൊരുതൊങ്ങലു-
മിട്ടുപുഴുകുമെടുത്തുമുഞ്ഞിമിനുക്കിനൽകുറിയിട്ടടൻ
മുട്ടുകുത്തിയിരുന്നുതലമുടിയുരുത്തുകെട്ടിമഹാരഥൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശില്പമോടഥ ചന്ദ്രകാവിവള മ്പുകെട്ടിവിശിഷ്ടമാം
മപ്പണത്തെയെടുത്തുപല്ലു മിളിമ്പുനോക്കി,രസിക്കയും
ഇപ്രകാരമണിഞ്ഞുകുത്തിനുചാക്കിയാരണിയുന്നപോൽ
ഇപ്രകാരമതൊക്കെവൈരികൾകാണണംമമപൌരുഷം
എന്നുരച്ചുജളപ്രകൃതവിധങ്ങളഖിലമെടുത്തഥോ
മന്നവൻനിജദിവ്യഭൂഷണഭംഗിയൊക്കെവരുത്തിനാൻ
ഉന്നതംകുട, ചാമരം, തഴ, കൊടികളിടകലരുംവിധം
പന്നഗധ്വജനാശുപാണ്ഡവനഗരനികടമവാപ്തവാൻ
ധാത്തരാഷ്ട്രനുംചെയ്തസാദരന്മാരൊട്ടുമെല്ലെ
ധൂർത്തരാഷ്ട്രംപ്രവേശിച്ചുനമ്മളെനുഗ്രഹിക്കേണം
കീർത്തിഭംഗംവരാതെകണ്ടിപ്രദേശങ്ങളെയെല്ലാം
പാർത്തുകണ്ടുകൊണ്ടുവെക്കമങ്ങുതന്നേഗമിക്കേണം
അബദ്ധങ്ങളൊന്നുംകാട്ടാതിരിക്കേണമനുജന്മാർ
അവസ്ഥാനങ്ങളിൽചെന്നുചാടിയാൽദൂഷണമുണ്ടാം
അവസ്ഥാദേശകാലങ്ങളറിഞ്ഞേതുസഞ്ചരിക്കാവൂ
സുബദ്ധംനമ്മൾചെയ്താലുമബദ്ധമാക്കുമക്ഷുദ്രം
പരന്മാർപാണ്ഡുപുത്രന്മാർപരിഹാസത്തിനുവട്ടം
പരിചിൽക്കുട്ടമങ്ങേറുംകരുതിക്കൊണ്ടുചെല്ലേണം
എനിക്കേതുമബദ്ധങ്ങൾവരികയില്ലൊരോടത്തും
കനക്കേടുംവരുത്തില്ലെന്നനുജന്മാർധരിക്കേണം
അനക്കാതെന്നുടെപിന്നേനടന്നുപോന്നുകൊള്ളേണം
അനർത്ഥമാക്കുമില്ലെന്നാലവമാനംവരാനില്ലാ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞുസുയോധനവീരർ
ചിത്തംതെളിഞ്ഞുനടന്നുതുടങ്ങി
ചിത്രപ്പുരത്തിലകത്തുകടന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്രപ്പണികളുംകണ്ടുനടന്നു
പാണ്ഡവന്മാരുമദ്രൌപതിതാനും
മണ്ഡപംതന്നിൽകയേറിപതുക്കെ
മാധവനേയുംബലഭദ്രനേയും
മാനിച്ചുനന്ദിച്ചവിടെവസിച്ചു
ദുര്യ്യോധനനുംസഹോദരന്മാരും
ദൂരത്തുനിന്നുവരുന്നതുകണ്ടു
ധർമ്മതനൂജന്റെമാനസംതന്നിൽ
സന്തോഷമേറാംവളർന്നുകിളർന്നു
സമ്മാനത്തിന്നുള്ളവട്ടങ്ങൾകൂട്ടി
സന്തോഷമോടെവസിക്കുന്നനേരം
ദിവ്യസഭതന്നിൽവന്നുകയേറി
ദുര്യ്യനായുള്ളസുയോധനഭ്രപൻ
വെള്ളസ്ഫടികസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം
വെള്ളമുണ്ടെന്നൊരുശങ്കതുടങ്ങി
ഉള്ളിൽപിളുങ്ങുന്നരത്നങ്ങൾകണ്ടാൽ
തള്ളിയലയ്ക്കുന്നപോരെന്നുതോന്നും
നീരുള്ളിടിക്കെന്നുറച്ചുപതുക്കെ
നീന്തുവാനുള്ളൊരുവട്ടങ്ങൾകൂട്ടി
വിരാളിപ്പട്ടചെരിച്ചുകയറി
വീരൻപതുക്കെപ്പടംകൊണ്ടുതപ്പി
പിമ്പിൽനടക്കുന്നതമ്പിമാരെല്ലാം
മുമ്പിൽനടക്കുന്നേചേട്ടനെപ്പോലെ
ചന്തത്തിനുള്ളൊരുപട്ടുമയത്തി
കന്തിച്ചുകന്തിച്ചുയാത്രയുടനി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആപ്രദേശത്തിൽ പതുക്കെക്കടന്നു
അഗ്രഭാഗത്തിങ്കൽ ചെന്നൊരുദേശം
പച്ചനിറമുള്ളരത്നങ്ങളാലേ
മെച്ചത്തിൽ കെട്ടിപ്പടുത്തുവിളങ്ങും
നീരാഴമുള്ളൊരുനീരാഴിതന്നിൽ
തീരത്തുചെന്നകമേറിനാമേന്ദ്രൻ
ജലമേന്തിനിൽക്കുന്നോരാറിന്നിരുമ്പ്യോ
ജലമില്ലെന്നുള്ളത്തിലോർത്തുപതുക്കെ
നലമോടുപൊഴ്ന്നൻകുതിച്ചുചാടി
നിലവിട്ടവെള്ളത്തിൽവീണാശ്വമുങ്ങി
പുഴകംകളഭവുംചാന്തുകേറിയും
കഴകിജലത്തിൽകിടന്നങ്ങുഴമ്പു
മുഴകിയുംപൊങ്ങിയുമങ്ങൊരുടിക്കിൽ
കുഴകിത്തിരിഞ്ഞുതനിച്ചൊരുവീരൻ
വെള്ളംകുടിച്ചുംകിതച്ചുംപതച്ചും
ഉള്ളംചൊടിച്ചുമുരുണ്ടുംപിരണ്ടും
തള്ളിയലച്ചുംവിറച്ചുംവിയച്ചും
തള്ളിപ്പിടിച്ചുംമറിഞ്ഞുംതിരിഞ്ഞും
പാരംവലഞ്ഞുപതുക്കെപ്പതുക്കെ
തീരമണഞ്ഞൊരുടിക്കിൽകരേറി
കണ്ടുവന്നിക്കേവുകോരനപ്പോൾ
രണ്ടുകരങ്ങളുംകൊട്ടിച്ചിരിച്ചു
പണ്ടുനിനക്കൊക്കയർകൊണ്ടുകെട്ടി
കൊണ്ടുകയത്തിൽപിടിച്ചുമറിച്ചു
[illegible]

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങനെവെള്ളത്തിൽ മുങ്ങീടവേണം
തങ്ങൾചെയ്തീടുംദുരാചാരമെല്ലാം
തങ്ങൾക്കുതന്നെഭവിച്ചീടുമല്ലോ
ശൃംഗാരമോടിനുംകൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയ്
ചങ്ങാതിവന്നെനെൻനീരാഴിതന്നിൽ
മുങ്ങാനവകാശംവന്നുതുകൊള്ളാം
എങ്ങുനിന്നിപ്പോളിവിടേക്കുവന്നു?
നിങ്ങടെരാജ്യത്തിൽവെള്ളംകുടിപ്പാ-
നെങ്ങുമൊരേടത്തുമില്ലായ്കകൊണ്ടോ
ഞങ്ങടെനാട്ടിലെത്തോട്ടിലെവെള്ളം
അങ്ങുള്ളവെള്ളത്തെക്കാൾഗുണമെന്നോ?

ഇത്ഥമോരോപരിഹാസംപറഞ്ഞുഭീമസേനനന്താൻ
ഹസ്തസംഘട്ടനത്തോടെഹസിച്ചുരസിക്കുന്നു
മാനിനിമാർമണിയാളാംദ്രൌപതിയുംകരംകൊണ്ട-
ങ്ങാനനത്തെമറച്ചാശ്രമന്ദഹാസംചെയ്തുമെല്ലെ
നാണവുംകോപവുംപാരംവൈരവുംമാനസംതന്നിൽ
ക്ഷീണവുംദൈന്യവുംപൂണ്ടുനാഗകേതുമഹാരാജൻ
പ്രാണനാശത്തിനെക്കാളുംസങ്കടമിപ്പരിഹാസം
പ്രാണികൾക്കുസഹിക്കാവോന്നല്ലഹാ!ഹാ!മഹാകഷ്ടം
കെട്ടിഞാത്തിയുടുത്തോരുപട്ടമെല്ലാമിട്ടുമുക്കി
മുട്ടുകുത്തിമുഖംതാഴ്ത്തിതോട്ടിൽനിന്നുകരകേറി
കൂട്ടമോടേവസിക്കുന്നോരന്നജന്മാക്കൾതൻമുഞ്ഞി-
കാട്ടുവാനുമെളുതല്ലാലജ്ജകൊണ്ടുമാധികൊണ്ടും
ഇപ്രകാരംവിഷാദിച്ചുധാർത്തരാഷ്ട്രൻതമ്പിമാരും
ക്ഷിപ്രമുണ്ടുഗമിച്ചാനായൊരുമ്പെട്ടുപുറപ്പെട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൽപ്രകാരമറിഞ്ഞൊരുധർമ്മപുത്രൻവിരവോടേ
തൽപ്രദേശത്തേക്കുചെന്നുനല്ലപട്ടംകൊണ്ടുമെല്ലേ
അയ്യോ! കഷ്ടമേനിങ്ങൾക്കീവണ്ണമിതുകാലം
ദുർയ്യോഗംസംഭവിപ്പാനൊട്ടുംസംഗതിപോരാ
അങ്ങുന്നീഭവനത്തിലിന്നിപ്പോൾവരുമെന്നു
ഞങ്ങൾക്കുനിനവില്ലാഭാഗ്യമെന്നതേവേണ്ടൂ
വല്ലാത്തൊരബദ്ധത്തിൽ ചാടിപ്പോയതുകൊണ്ടും
തെല്ലുംകുണ്ഠിതംവേണ്ടാകുരുരാജാത്മജവീര
പട്ടകൊണ്ടുടനീരൻപകർന്നാലുംവിരവോടെ
കട്ടുംസംശയംവേണ്ടടിക്കുലംഞാൻനരാമിപ്പോൾ
ഇങ്ങുള്ളധനമെന്നുംഅങ്ങുള്ളധനമെന്നും
എങ്ങുംഭേദമില്ലല്ലോഭംഗിവാക്കുപറകല്ല
അങ്ങേഅച്ഛനുമെൻറതാതനുംപിതാവേകൻ
അങ്ങോക്കുള്ളസമ്പത്തുരണ്ടുപേർക്കുംസമമല്ലോ
ഇത്ഥമുള്ളയുധിഷ്ഠിരൻറെവിശ്രുതവാക്കുകൾകേട്ടടൻ
ക്രുദ്ധഭാവരസംമറച്ചുപറഞ്ഞുപന്നഗകേതനൻ
പട്ടകെട്ടുകയിൽതരിമ്പുമൊരാശയില്ലനമുക്കേടോ
വെട്ടകൊണ്ടുമരിച്ചിലെങ്കിലതീശ്വരൻറെയനുഗ്രഹം
മുട്ടുതീർത്തുവിടേണമെന്നുഭവാൻറെമനസിമനോരഥം
മുട്ടകൊണ്ടുമുറിഞ്ഞുചാകരുതെന്നിനിക്കുമനോരഥം
സല്ക്കൃതിപ്പതിനായ്ചെന്നഭവാൻറെതമ്പിവൃകോദരൻ
ധിക്കരിച്ചുചതിച്ചതെന്നുമറക്കുമേഷസുയോധനൻ?
ഇക്കടനക്കുപിരിഞ്ഞതെന്നുടെഭാഗ്യമെന്നിഹഞങ്ങളെ
മുക്കുതീർവിടേണമെന്നുകൊതിച്ചിരുന്നുസഹോദരൻ
ശക്രസുതൻപൊരുതുണ്ടുവാക്കുപറഞ്ഞുപോരെണമെന്നഹോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഞാൻസുതനൊരുമോഹമുള്ളതുസാധിയാഞ്ഞതുകുറ്റിതം
ഒക്കെയുംപുനരുപരികഴിവതുമക്കനന്ദനനന്ദന
വെക്കമങ്ങുഗമിക്കഞങ്ങളുമങ്ങുപോവതിനൊട്ടുമേ
കാലതാമസമില്ലയാതുപറഞ്ഞുഞങ്ങൾമഹാമതേ
ചാലവേമമഹസ്തിപത്തനമെത്തിയെന്നുധരിക്കനീ
കാലവാതവലാന്തകാശ്ചികുമാരരാകിനനിങ്ങളും
ലീലയാനിജമന്ദിരത്തിൽവസിച്ചുകൊൾകയഥാസുഖം
നിറഞ്ഞമത്സരമെല്ലാംമറച്ചുകൊണ്ടിപ്രകാരം
പറഞ്ഞുകൈരവനുള്ളിലുറഞ്ഞകോപവുംപൂണ്ടു
നിറക്കേടുംതരക്കേടുംചിതക്കേടുംപതക്കേടും
കനക്കേടുംമനക്കേടുംമതക്കേടുംമടിക്കേടും
കുറഞ്ഞോനല്ലയോ!കഷ്ടംകുരുക്കൾക്കിങ്ങനെമുന്നം
ഒരിക്കാലമെങ്കിലുമുത്തമകപ്പെട്ടിട്ടറിവില്ല
കുറുത്തുവക്രവുംചിത്തംവെറുത്തുദുഷ്പ്രകൃതിയും
കുറുത്തുകുണ്ഠിതമൊട്ടുപൊറുത്തുകൂടുകയില്ല
വളർന്നനാണവുമംഗംതളർന്നവൈരവുമേറെയും
കിളർന്നമാനസമൊന്നുപിളർന്നുപോയതുപോലെ
വകൻവെറ്റിലയുംപാക്കുംനകൻവല്ലികൾചുണ്ടും
ചുകന്നകാൺകയിലാക്കുമകന്നുമോടികളെല്ലാം
നടന്നകാനനമെല്ലാംകടന്നുഗഹസ്തിനഗേഹേ
മടുത്തുചെന്നകംപുക്കുകടുത്തുള്ളോരവമാനം
ക്ഷമിച്ചുതാതനെച്ചെന്നുനമിച്ചുതൻപുരംതന്നിൽ
ഗമിച്ചുഭോഷ്മമാരോടേരമിച്ചുകൈരവശ്രേഷ്ഠൻ
പറവാൻബുദ്ധിയില്ലാത്തപറയൻഞാനിതുമാത്ര-
മറിഞ്ഞൊരുകഥാലേശംപറഞ്ഞെന്നേതേവേണ്ടൂ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗുരുക്കന്മാരടിയനൊറകുറവുകൾപൊറുക്കേണം
നിരക്കുന്നഗുണമിങ്ങുതെരിക്കെന്നുവരുത്തേണം
ഇരിക്കുന്നസഭാവാസിജനമെല്ലാംപ്രസാദിച്ചു
തരക്കേടുവരാതെന്നെതുണയ്ക്കേണംനമസ്കാരം
പരബ്രഹ്മസ്വരൂപശ്രീപരമേശൻമഹാദേവൻ
പരമാത്മംപരംദൈവംപരമാനന്ദസന്ദോഹം
പരമാത്മാവരമിന്നുപരിചോടിങ്ങരുളേണം
പരിതോഷംവരുത്തേണംപരമെന്നൊനികത്തേണം
അമരസേചിതേ!മാത്തുരമരുംശ്രീമഹാഭദ്രേ!
മാതായേ!മഹാമായേ!മമതാവാരിധേ!ദേവി
നമസ്തേലോകമാതാവേ!നമസ്തേനായികേ!നാഥേ
നമസ്തേമൽക്കുലാധാരേ!നമസ്തേമംഗളാകാരേ!

സഭാപ്രവേശം പറയൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൧൨. പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം.

ഭീമസേനസഹോദരൻഗ്രണശീലശാലിധനഞ്ജയൻ
ഭൂമിപാലമഹാപ്രധാനികളൊക്കെനോക്കിയിരിക്കവേ
ഭീമമാകിനവില്ലെടുത്തുകുലച്ചുലാക്കുമറിച്ചുടൻ
ഭൂമിപാലകരെജ്ജയിച്ചുഥഭീമസേനസഹായവാൻ
ധീമതാംവരനായധർമ്മതനൂജനെപ്രണമിച്ചുടൻ
കാമിനീകുലരത്നമാംദ്രുപദാത്മജാപതിയായവൻ
ധാമമായകുലാലവീട്ടിലകത്തുപുക്കയഥാസുഖം
കോമളാകൃതിസുന്ദരൻനകുലൻതദാസഹദേവനും
അമ്മയാകിയകുന്തിദേവിയുമന്തിനേരമൊരാലയേ
ധർമ്മജാദികൾഭിക്ഷയേറുശരീരപൂത്തികഴിച്ചുടൻ
ചിന്മയനുകിൽവർണ്ണനപ്പൊടുതത്രവന്നഥരാമനും
നന്മമേലിൽവരുംപ്രകാരമശേഷമങ്ങരുൾചെയ്തുടൻ
ദ്വാരകാപുരിനോക്കിയങ്ങുഗമിച്ചുശേഷമശേഷമേ
വീരരയ്യരുമമ്മയുംദ്രുപദൻറെപുത്രിയുമായുടൻ
സൈരമപ്പൊടുകുംഭകാരഗൃഹത്തിലാത്തകുതൂഹലാൽ
ചാരുസൽകഥയുങ്കഥിച്ചരസിച്ചുവാണദശാന്തരേ
ദിഷ്ടതപംപെരുകീടുംധൃഷ്ടദ്യുമ്നനന്നേരം
പെട്ടന്നാക്കുലാലൻറെവീട്ടിൽചെന്നിടംപാർത്തു
കഷ്ടംപാണ്ഡുപുത്രന്മാരിഷ്ടന്മാരിവരെന്നു
ചട്ടറചരിതങ്ങൾകേട്ടനിശ്ചയംപൂണ്ടു
ദൃഷ്ടനായ്പുരംപുക്കശിഷ്ടനാംജനകനോ-
ടിഷ്ടമങ്ങറിയിച്ചുപുഷ്ടകൌതുകത്തോടെ
ഒട്ടുനാമസിക്കാതെകൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോരുവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിട്ടതാനുപാദ്ധ്യായശ്രേഷ്ഠനെക്കനിവോടെ
കാതിക്കോനതുനേരംആടിക്കിലെഴുന്നള്ളി
ചോടിച്ചുപരമാത്മംബോധിച്ചുവഴിപോലെ
മോടിച്ചുപുരാണങ്ങൾചാടിച്ചുവസിക്കുമ്പോൾ
ആനകൾകുതിരകൾസേനകൾസചിവന്മാർ
നാനാരാജചിഹ്നങ്ങൾനാനാമാനുഷന്മാരും
മാനിച്ചുകുലാലന്റെസ്ഥാനത്തെപ്രവേശിച്ചു
മാനവവരന്മാരെയാനത്തിൽകരേറിക്കൊ-
ണ്ടാനന്ദകുലന്നാശ്രയാനഞ്ചെയ്തിതുമെല്ലെ
പാർത്ഥിവന്മാരിരിക്കുന്നപള്ളിശ്രാമ്പിമേൽചെന്നു
പാർത്ഥന്മാർകരയേറികൃതാർത്ഥന്മാരിവരെല്ലാം
പാർത്തലാധിപനാകുംപാർഷ്ണതനരേന്ദ്രന്റെറ
കാൽത്തളിർപണിഞ്ഞാശുപാർത്താനാദരവോടേ
കുന്തീനന്ദനന്മാരെക്കണ്ടുഭ്രുപതിപാരം
സന്തോഷിച്ചുവരോടുചോദിച്ചുകനിവോടെ
പഞ്ചസായകൻതാനുഞ്ചുംവിഗ്രഹത്തോടേ
സഞ്ചരിക്കയോനിങ്ങളഞ്ചുപേരുമാരെന്നു
നെഞ്ചിൽസംശയംപാരമഞ്ചാതെപരമാർത്ഥം
എഞ്ചാതുകുമാരന്മാരെന്നോടുപറഞ്ഞാലും
വാഞ്ഛിക്കുന്നതുപോലെവന്നുകൂടുവാനുള്ള
ലാഞ്ഛനംപലതുണ്ടുകാണുന്നുവഴിപോലെ
കുന്തീനന്ദനന്മാരുങ്ങരുക്കില്ലത്തിലുൾപ്പുക്കു
വെന്തുപോയെന്നുകേട്ടുവിഷാദിച്ചുവസിക്കുന്നും
അന്തണനൊരുവനീക്കോടണ്ഡംകുലച്ചുശ്രു
യന്തരത്തമുറിച്ചുതുചിന്തിച്ചാൽചിതംപോരാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏന്തെന്നുപരമാത്മംതോന്നുന്നില്ലിനിക്കേതും
ചിന്തയിലൊരുവഴിയുറയ്ക്കുന്നില്ലിനിക്കോത്താൽ
ദ്രുപദന്റെറഗിരങ്കേട്ടുപറഞ്ഞുധർമ്മജനപ്പോൾ
നൃപതേ!നീപരമാത്മംഗ്രഹിച്ചാലുംവഴിപോലെ
പനിമതികുലനന്ദനനിൽജനിച്ചപാണ്ഡുഭ്രുപന്റെ
തനയന്മാരടിയങ്ങൾഅവനിവല്ലഭ! സത്യം
അനുജൻഫൽഗ്രനൻവില്ലുകുലച്ചുലാക്കുഖണ്ഡിച്ച
കനിവോടേഗളന്തന്നിലുടനേമാലയുമേറു
കുരുക്കൾഞങ്ങളെക്കൊൽവാനരക്കില്ലുംപണിചെയ്തു
തരക്കേടുവരുത്തുന്നുണ്ടൊരിക്കലെന്നാരുംചൊല്ലീ
ഗ്രുരുക്കന്മാരുടെയുള്ളിലിരിക്കുന്നകൃപകൊണ്ടു
തരക്കേടുവരാതിങ്ങുതെരിക്കെന്നുപോന്നുഞങ്ങൾ
മരിച്ചുഞങ്ങളെന്നോത്തിരിക്കുന്നുരസിക്കുന്നു
ചിരിക്കുന്നുകളിക്കുന്നുകുരുക്കൾനൂറുപേരിപ്പോൾ
ഒരിക്കൽസംഗതിയുണ്ടെന്നിരിക്കലാശംന്മാരെ
അമക്കാമെന്നനുജന്മാരനങ്ങാതെവസിക്കുന്നു
കടുത്തകോപമുൾക്കാമ്പിലമക്കാമെന്നിനിക്കോത്താ-
ലടുത്താലുംക്ഷമിക്കയില്ലടുത്തസാദരൻഭീമൻ
പൊടുക്കെന്നുഗദകയ്യിലെടുക്കുംനൂറുപേരെഞാ-
നൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്നുചൊല്ലിനടക്കുംഭീമനന്നേരം
പിടിക്കുംകൈക്കുഞാനുണ്ണിമുടിക്കൊല്ലെന്നുരചെയ്യും
തടുക്കുമായതുകണ്ടാക്കടക്കണ്ണുംചുവന്നിക്കൊ-
ണ്ടടുക്കുംജ്യേഷ്ഠനീവണ്ണമ്മുടക്കുമ്പോളവിവേകം
അടങ്ങുന്നില്ലെന്നുവച്ചുതുടങ്ങുന്നുപണിപ്പെട്ട
മടങ്ങുന്നുമഹാവിരനടക്കമുള്ളിലില്ലുതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടുമിപ്പൊഴേതുംഫലമില്ലാ
വിപ്രവേഷംധരിച്ചുകൊണ്ടിപ്രകാരംനടന്നീടും
ഇപ്രദേശത്തിനുവന്നിട്ടിപ്രകാരമനുഷ്ഠിച്ചു-
വിപ്രനെന്നുനടിപ്പുത്രേവിപ്രനല്ലാശരാസനത്തെ
ക്ഷിപ്രമങ്ങുകുലച്ചതുംസൂക്ഷ്മലക്ഷ്യനുറിച്ചതും
ഇപ്രകാരംധർമ്മജന്റെറസുപ്രലാപംകേട്ടനേരം
സൽപ്രസാദാലരുൾചെയ്തിതപ്രമേയൻമഹീപാലൻ
എന്തൊരുവിസ്മയമെന്റെറധർമ്മസൂനോധരിച്ചാലും
അന്തരംഗപ്രകാരത്തിലന്തമില്ലാനിനയുമ്പോൾ
അജ്ഞാനന്നുകൊടുപ്പാനായാഗ്രഹിച്ചുതപംചെയ്തി-
ട്ടിജ്ജനത്തിനൊരുപുത്രിദൈവയോഗാലുളവായി
ദുർജ്ജനങ്ങളൊരുപോലെപാണ്ഡവന്മാർദഹിച്ചെന്ന
ഗർജ്ജനംചെയ്തതുകേട്ടുകുണ്ഠിതംപൂണ്ടിരിക്കുന്ന
ജന്മലാഭംപാഴിലെന്നുനിശ്ചയിച്ചുതപചെയ്യു
കർമ്മശേഷന്നശിക്കാതെമരിപ്പാനുമെളുതല്ലാ
അല്ലലേതുംസഹിയാഞ്ഞിട്ടുന്നജീവൻകളഞ്ഞെങ്കിൽ
വല്ലചെണ്ടക്കാരനെന്നുമിന്നുതന്നേവന്നുകൂടും
വല്ലതെന്നാകിലുംഭാഗ്യമുണ്ടിനിക്കുവഴിപോലെ
വല്ലവണ്ണംനിരൂപിച്ചാൽകായ്ക്കുമെല്ലാംലഭിച്ചീടും
എങ്കിൽനീയജ്ഞാചെന്നുകളിച്ചുപോരികാവേഗം
ശങ്കിയാതെന്നുകൂടെവേളിയിന്നുകഴിച്ചാലും
ഇത്ഥമപ്പോൾഭടൻറെറവാക്കുകേട്ടയുധിഷ്ഠിരൻ
ബുദ്ധിശാലിവിരവോടേഉത്തരമൊന്നുചെയ്തു
ജ്യേഷ്ഠനാമെന്നുടെവേളികഴിയാതെയനുജന്മാർ
വേട്ടകൊൾവാൻവിധിയുണ്ടാവിചാരിച്ചീടുകരാജൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുകേട്ടരചെയ്തായജ്ഞസേനൻമഹാപ്രാജ്ഞൻ
നന്നുനന്നുനമുക്കേറെംപ്രസാദമങ്ങിനെയായാൽ
ഇന്നുപാഞ്ചാലിയെക്ഷിപ്രംവേട്ടുകൊൾകഭവാൻതന്നെ
ചെന്നുവേഗംകളിച്ചാലുംനന്നുനേരമിതുതന്നെ
ധർമ്മജൻചൊല്ലിനാനപ്പോളിമ്മതംസമ്മതമിങ്ങും
ധർമ്മമോത്താലതുതന്നെധർമ്മമെന്നാലിതുമിപ്പോൾ
ചഞ്ചലാക്ഷിണിയാളെക്കണ്ടനേരത്തുടൻഞങ്ങൾ
ക്കുഞ്ചുപേർക്കുമനുരാഗമൊന്നുപോലെവളരുന്നു
ആരുപേരുംക്രമത്താലേവിവാഹംചെയ്യുമാറെന്നു
നെഞ്ചകത്തുവിചാരിച്ചുനിശ്ചയിച്ചീടിനാൻഞങ്ങൾ
ഭൂപനേറഗിരംകേട്ടുഭൂപാലൻദുഃഖപരൻതാൻ
വാപൊത്തിച്ചിരിച്ചുംകൊണ്ടുള്ളത്തിൽവിചാരിച്ചു
ആപത്തുവലിച്ചിട്ടതിനിയുംപോന്നവക്കിക്കു-
ചാപത്തെക്കുലകൂട്ടിനടക്കുന്നമഹാപാപി
താപത്തിന്നൊരുമാർഗ്ഗമിവക്കിപ്പോൾവന്നുകൂടി
പാപത്തെനടത്തുവാൻനമുക്കി നുഭാവമില്ല
ശോഭിക്കില്ലിതെന്നപ്പോളുരചെയ്തുഭീമസേനൻ
കോപിക്കാമതുകൊണ്ടുമനക്കാമ്പില്ലിനിക്കിപ്പോൾ
ധർമ്മത്തെയനുഷ്ഠിച്ചുയുധിഷ്ഠിരൻതാനുമിപ്പോൾ
ദുർമ്മരിയാദമീവണ്ണംപെരുവാനെന്തഹോമൂലം
മർമ്മത്തിലൊരുബാണംപ്രയോഗിച്ചുകാമദേവൻ
കർമ്മത്തെയൊഴിപ്പാനബുദ്ധിമാനുമെളുതല്ലാ
ഇത്തരംതാൻവിചാരിച്ചുധർമ്മജനോടുരചെയ്തു
ഉത്തരമൊന്നുതോന്നുന്നില്ലിനിക്കിപ്പോളുരചെയ്വാൻ
ബുദ്ധിമാനാംഭവാന്തന്നെറബുദ്ധികൊണ്ടുവിചാരിക്ക

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശുദ്ധമാശ്രല്ലിതൊന്നാംനമ്മുടെപക്ഷമാകുന്ന
ധർമ്മശാസ്ത്രംശാസ്ത്രശാസ്ത്രംകാമശാസ്ത്രം
കർമ്മശാസ്ത്രംമോക്ഷശാസ്ത്രംബൌദ്ധശാസ്ത്രം
നാലുവേദംപതിനെട്ടുപുരാണങ്ങളിതിഹാസം
നാലുജാതിയ്ക്കുനഷ്ടയപ്രതിഷ്ഠാവിശ്രുതഗ്രന്ഥം
ഇങ്ങിനെയുള്ളതിലൊന്നാംവിധിക്കാത്തവിവാഹംഞാൻ
എങ്ങിനെസമ്മതിക്കേണ്ടുസങ്കടമെന്നരചെയ്തു
കയ്യത്തന്നുപലഭാഷ്യാക്കളുണ്ടായാലതുകൊണ്ടി-
ട്ടൊരുത്തൻബ്രാഹ്മണംചൊല്ലിടുമാറില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
കരുത്തിക്കുപലഭത്താക്കളെന്നുള്ളതിരുനാളും
കരിടന്താകിലാഞാനുംഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലവനിശ!
ബ്രാഹ്മണൻക്ഷത്രിയൻവൈശ്യൻശൂദ്രനിനാലുജാതിക്കും
ബ്രാഹ്മണന്മാർവിധിക്കേണംധർമ്മകർമ്മാദികളെല്ലാം
ധർമ്മസാരജ്ഞനായുള്ളഭവാൻതന്നെപറഞ്ഞാലും
ധർമ്മമല്ലാത്തതുചെയ്വാൻരാമുക്കുംസമ്മതമല്ലാ
വേശ്യമാക്കുള്ളധൂളിതപമെന്നകഠക്കുംചേച്ചയില്ലാ
വാഴ്ത്തുതെന്നാകിലുമിപ്പോളിപ്രസംഗംതുടങ്ങൊല്ലാ
ശാസ്ത്രസിദ്ധമെങ്കിലിന്നുലോകസിദ്ധമുപേക്ഷിക്കാം
ലോകസിദ്ധമെങ്കിലിന്നുശാസ്ത്രസിദ്ധമുപേക്ഷിക്കാം
ലോകസിദ്ധമതുമല്ലാശാസ്ത്രസിദ്ധമതുമല്ലാ
കാത്തുകണ്ടാലീവിവാഹംകണ്ടതുംകേട്ടതുമല്ലാ
വമ്പന്മാരനാചാരംചെയ്കിന്നാലതുതന്നെ
സമ്പന്നംവഴിവിഴുമറുള്ളജനങ്ങൾക്കും
കൊമ്പൻപോയതുതന്നെമോഴയ്ക്കുംവഴിയാകും
സമ്പത്തില്ലായെന്നാല്ലാആപത്തഴിച്ചിട്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീക്കമില്ലതിമോഹംചക്രത്തെച്ചുമക്കുമെ-
ന്നിക്കണ്ടജനംപണ്ടേചൊല്ലുന്നില്ലയോരാജൻ
ഉൾക്കാമ്പിലുള്ളവായോരിക്കണ്ടവികാരങ്ങൾ
കൈക്കെയുംക്ഷമിക്കേണമിക്കാലംബുധന്മാരേ
ധാർമ്മികവരനായധർമ്മജനരുൾചെയ്തു
ധർമ്മത്തെവെടിഞ്ഞുള്ളിൽമാഴ്ച്ചംനമുക്കില്ലാ
നമ്മുടെമനതാരിൽതോന്നിയതിതുതന്നെ
ധർമ്മമായ്വരുംമേലിലെന്നതിൽപരമെന്റെ
അമ്മയുമരുൾചെയ്തചെമ്മേതാനറിയാതെ
എന്നുക്കളഞ്ഞുപേരുംഅനുഭവിക്കണമെന്നു
വന്നാഴ്ച്ചമതുംപിന്നെദൈവകല്പിതമല്ലോ
സമ്മോടിച്ചരുൾചെയ്തസന്ദേഹംനമുക്കില്ല
ഇങ്ങിനേയവർതങ്ങളിൽപറയുന്നവാക്കുകളൊക്കെയും
അങ്ങുമിങ്ങുമിരുന്നുകേട്ടൊരുശ്ലോഷ്മമായിപുരങ്ങളിൽ
അംഗജന്റെശരങ്ങളഞ്ചിനുമഞ്ചുലാക്കുനിരക്കവേ
ഭംഗിമേന്നകണക്കെവന്നിടകൂടിപാണ്ഡവരെവരും
അഞ്ചുപത്തുവെളുപ്പിനേറുകുളിച്ചുഭസ്മവുമിട്ടടൻ
നെഞ്ചുറപ്പൊടുയോഗവട്ടവുമിട്ടിരുന്നുജപിക്കയും
ചഞ്ചലാക്ഷികളെക്കുറിച്ചുകതാരിലുള്ളൊരുനിന്ദയും
ചഞ്ചലത്തെവെടിഞ്ഞുവേപുരാണമന്ത്രജപങ്ങളും
ഇത്തരംപലരുള്ളുകാട്ടിയിരുന്നധർമ്മതനൂജനെ
തിത്തെയെന്നടനേപിടിച്ചുമറിച്ചുനമ്മുടെമന്ഥൻ
ബുദ്ധിയുള്ളവനെങ്കിലുംകുലശുദ്ധിയുള്ളവനെങ്കിലും
ശക്തിയുള്ളവനെങ്കിലുംഹരിഭക്തിയുള്ളവനെങ്കിലും
ധൈര്യമുള്ളവനെങ്കിലുംബഹുവിദ്യമുള്ളവനെങ്കിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശാന്തയുള്ളവനെങ്കിലുംബഹുദുഷ്ടതയുള്ളവനെങ്കിലും
ഭാരമുള്ളവനെങ്കിലുംഗ്രഹണമേറെയുള്ളവനെങ്കിലും
മത്തകാശിനിമാർകളിച്ചുരസിച്ചുകൺമനകൊണ്ടുടൻ
ചിത്തമൊന്നുമയക്കുമപ്പൊഴതെത്രയുംജളനായ്വരും
മത്തനാകുമശക്തനാകുമഭക്തനാകുമയുക്തനാകുമ-
ബദ്ധനാകുമശുദ്ധനാകുംവികൃതിപലതുമുടൻതുടങ്ങും
സുകൃതിജനമുടനേമടങ്ങും
ചടുലകുസുമശരംതറയ്ക്കും
ചിലവുമനവധിവന്നിരിക്കും
ചതിയുമുടനുടനങ്കുരിക്കും
ഗതികുറയ്ക്കുംചതിനിറയ്ക്കും
സകലധനവുമവൻമുടിക്കും
തരുണിയുടെവദനംസ്മരിയ്ക്കും
പരിഹസിക്കുംപരിചയിക്കും
പലതുമാശുഭവാൻധരിക്കും
ഇതെല്ലാംബോധമുള്ളോരുഹിതജ്ഞൻധർമ്മജനിപ്പോൾ
ചിതമല്ലാത്തൊരുമാർഗ്ഗമതിമോഹംതുടങ്ങൊല്ല
ഇതുകൊണ്ടുംകഴിഞ്ഞില്ലുപിധങ്ങളിന്നിയുമുണ്ട്
ഇതിലേറെംപ്രയോഗിക്കാമതുനാളെശ്രമിച്ചീടാം
രവിയുമസ്തമിപ്പാറായതുകൊണ്ടിക്കഥയിപ്പോ-
ളിവിടെനിത്തുവാനുള്ളസംഗതിയുണ്ടറിഞ്ഞാലും
ശ്രവിക്കേണംകഥാശേഷംനമുക്കെങ്കിലടുത്തനാൾ
ഇവിടത്തിലടുക്കേണംഗമിക്കാനാമിതുനേരം
പ്രവിശ്യദമുരചെയ്തുടപടൻധർമ്മജനോടും
അടുത്തനാൾപലർകൂടിചിചാരിച്ചിട്ടുരയ്ക്കുണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊടുക്കെന്നവിവാഹത്തെക്കഴിച്ചാൽദൂഷണമുണ്ടാം
അടുക്കെന്നവിധിയെന്നപലർക്കുടിവിധിച്ചെങ്കിൽ
മടിയ്ക്കാതെമകളെഞാൻതരുന്നുണ്ടു് യുധിഷ്ഠിര!
അടുത്തുസന്ധ്യയുമിപ്പോളടുത്തനാളിനിശേഷം
കടുത്തകൂരിരുട്ടുംവന്നടുത്തുനേരമില്ലിപ്പോൾ
പടുതപമറന്നുമൂഢന്മാർപറഞ്ഞുപോതിമാരോടൊ-
ന്നറിഞ്ഞുപോരണമെന്നകുറഞ്ഞൊരുമനസ്സോടെ
പിരിഞ്ഞുയാത്രയാകുന്നുപിരിഞ്ഞുകൈരവമപ്പോൾ
വിരണ്ടുവണ്ടുകളെല്ലാംനിറഞ്ഞുവാപികാംഭസ്താരും
സന്ധ്യാവന്ദനംചെയ്തുരസിച്ചുവേദിയന്നാരോ-
ടടുത്തുശ്യാമാംവണ്ണമത്താഴംകഴിഞ്ഞൊരോ
പത്നനമകംപുക്കുചിന്തകൌതുകത്തോടെ
മെത്തമേൽചരിഞ്ഞാശുനിദ്രയുംതുടങ്ങിനാർ

പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം പായൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൧൯. നാളായണീചരിതം

ശ്രീഗണേശാനമസ്കാരം! ശ്രീഗുരവേനമസ്കാരം
ശ്രീമഹേശാനമസ്കാരം! ശ്രീമുകുന്ദാനമസ്കാരം
ശ്രീമദാഭാരതീവന്ദേ! ശ്രീമഹാലക്ഷ്മിഹേവന്ദേ
ശ്രീഗിരീന്ദ്രാത്മജേവന്ദേ! ശ്രീമഹാഭൈരവീവന്ദേ
അമ്പലപ്പുഴമേവുമംബുജനേത്ര! കൃഷ്ണനമോസ്തുതേ
അമലഗുണഗണ നിലയജയജയകമലനാഭനമോസ്തുതേ
വൻപനായകിരീടിതേന്നടെസാരഥ്രേമധുസൂദന
വരദമുരഹരനാരകചിന്മഥനരസുരഥ്യനമോസ്തുതേ
തകഴിയിൽകുടികൊള്ളുമീശ്വരഹരിഹരാത്മജപാഹിമാം
സകലസുരനരമുനിഭുജഗനിഷേവിതായനമോസ്തുതേ
ശ്രീകപുരേമരുവുന്നശങ്കര! ശ്രീലമൃഗധരപാഹിമാം
സുകവിതാഗുണമേശ്രുവാൻമമസുകൃതവരമരുളേണമേ
സുകൃതനിധിഗുരുധരണിസുരകുലമകുടമണിമമമാനസേ
സുചിരതരമുടകരണയൊടുവിലസേണമേപരമൈവമേ

പാക്കനാരുടെവംശമാകിന
പാക്കടൽക്കപിനന്ദനൻ
പാകിനാരാടുമിന്നുകിഞ്ചന
താൽക്കയില്ലിതുനിശ്ചയം
നീക്കമില്ലപുരാണകഥകൾ
കഥിപ്പതിന്നാമുടഹോ
തീക്കനൽക്കുമെതുന്നുതു
വെയിപ്പതടുകിൽനാടുമാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തീക്കനൽക്കുമടക്കമില്ല
വനങ്ങൾഭസ്മമതാക്കുവാൻ
മറുപുറത്തുവരുന്നമനുജ
മഹാവിദഗ്ദ്ധജനങ്ങളും
നിറമിയന്നുഗമിക്കയില്ല
സമർത്ഥബുദ്ധികളെങ്കിലും
കുറുപറവതിനധികവിരുത്ത
പെരുത്തദുഷ്ജനസന്നിധൌ
നിറമൊടൊരുകഥപറവതിൻ
പണിപാരമെങ്കിലുമേഷഞാൻ
ചെറിയകഥകളിലെളിയകഥ
കഥയാമിസാധുജനങ്ങളും
അറിയുമഖിലവുമടിയനുടെഗതി
വടിവിലേഷവണങ്ങിനേൻ

പിറേന്നാളുദിക്കുമ്പോൾദ്രുപദൻപാണ്ഡവന്മാരും
മറുള്ളനൃപന്മാരുംധരണീനിജ്ജരന്മാരും
അവരമെന്നിയേയുള്ളപൌരന്മാർസചിവന്മാർ
സേനാനായകന്മാരുംവന്നിങ്ങുസഭതന്നിൽ
നാനാജാതികളേവംനിറഞ്ഞുനിന്നൊരുശേഷം
മാനിച്ചുമണിപീഠേഇരുത്തിപാഷ്ടൻതാനും
സാനന്ദംദ്വിജന്മാരുംപറഞ്ഞുനന്ദനൻമാരും
നാനാദിക്കിലെവാത്താഭേദങ്ങളുരചെയ്തു
നാനാഭംഗിപാക്കുകഥപറഞ്ഞുംകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
ആനന്ദസപ്തുവനാംമാമുനിവരൻവ്യാസൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താനങ്ങുപ്രകാശിച്ചുകാണായി സഭതന്നിൽ
ഒന്നിച്ചുകിടന്നോരുവേടത്തെവഴിപോലെ
വന്ദിച്ചുമറനാലായ്വണ്ണിച്ചുമഹാഭാഗൻ
ധന്യൻധാമ്മികൻപിടാനന്നിദ്രൻദയാശീലൻ
സന്ന്യാസവ്രതപാലൻസാധുക്കൾക്കനുകൂലൻ
കരകാരുണമാകിനചെഞ്ചിടയും
കരുണാർദ്രകടാക്ഷസുധാപുടിയും
കളിപുഞ്ചിരിതഞ്ചിനഭാവരസം
കലരുന്നമനോഹരശാന്തരസം
കടിസീമനിപാടലവല്ക്കലവും
വടിവേറിനസുജ്ജടകാൽഫലവും
ഘനസഞ്ചയസന്നിഭകാന്തികളും
കനിവേറിനമാനസകാന്തികളും
മധുസൂദനമാധവകൃഷ്ണഹരേ
മധുരാനനകോമളരാമഹരേ
രഘുനന്ദനരാമകുമാരഹരേ
രഘുവംശജ!പാലയലോകപതേ
മലയാനുജമാമവചാരുമതേ
സുഖദായകഹേഹ്രണവാരിനിധേ
ഹരിനാമസഹസ്രമിതെത്രസുഖം
പരിചോടുജപിച്ചുജപിച്ചുമുദാ
പരിചോടുപരാശരനന്ദനനാം
മുനിപുംഗവനത്രവിളങ്ങിമുദാ
അഗ്ര്യപാദ്യങ്ങളുകൊണ്ടുസല്ക്കരിച്ചുവഴിപോലെ
അല്പസിംഹാസനംതന്നിലിരുത്തിവ്യാസനെഭ്രപൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടീഗ്ലടണ്ഡനമസ്കാരംചെയ്യുമെല്ലെന്നെഴുനീറു
ടീഗ്ലടശിതൊഴുതേവമുണത്തിച്ചാനതുകാലം
പൂവ്വുജന്മസുകൃതംകൊണ്ടിങ്ങിനെനിങ്ങളെക്കാണ്മാൻ
ഉവ്വിതന്നിൽവസിക്കുന്നനമുക്കുസംഗതിവന്നു
ഭ്രതഭവ്യവത്തമാനംമൂന്നുജന്മത്തിലുംസൌഖ്യം
ജാതമായിനമുക്കിപ്പോളേതുമേസംശയമില്ലാ
മറുതലയിനിവന്നുതലകുത്തിമറിഞ്ഞാലും
മതിയാകില്ലടിയത്തജയിപ്പാനെന്നതുംവന്നു
വെറുതെവൈരികളാരുംവിപരീതംതുടങ്ങേണ്ടാ
പൊറുതിക്കുഞ്ഞൊരുകോണിലിരുന്നുകൊൾകയേനല്ലു
പറഞ്ഞീടാമൊരുകാര്യംകൊണ്ടുഞാനുംധർമ്മജനും
കുറഞ്ഞൊന്നുവിവാടിച്ചുരസമില്ലാതിരിക്കുന്നു
അറിവുള്ളപരിഷയ്ക്കുംഅബദ്ധംവന്നുപോമല്ലൊ
മുറിവുള്ളടുഗ്ലടത്തിൽചെന്നുചാടുന്നനേരത്തു
മറിവുംമായവുമൊന്നുംഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലുഞാനിന്നു
മറിപ്പാനേഷണിക്കാരുണ്ടൊരുമ്പെട്ടുനടക്കുന്നു
യുധിഷ്ഠിരൻപറഞ്ഞുമൻമകളേയെവരുംകൂടി
വിധിക്കുതക്കപോലിന്നുവിവാഹത്തെക്കഴിക്കേണം
അതിന്നുദോഷമില്ലെന്നുതികച്ചെന്നോടുരചെയ്തു
അതിനുസമ്മതമില്ലെന്നടിയനുമുരചെയ്തു
അടുത്തനാളെന്നുവെച്ചുപിരിഞ്ഞുയിന്നലെയെല്ലാം
തടസ്ഥന്മാർവിധിച്ചാൽസമ്മതിക്കാമെന്നിങ്ങുപക്ഷം
ഇനിപ്പിന്നേനമുക്കേതുംഭാരമില്ലാഭവാൻചൊന്നാൽ
ഇവക്കുംസമ്മതമെന്നാലിനിക്കുംസമ്മതംതന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അനന്തരങ്ങളൊഴിച്ചിപ്പോളനുഗ്രഹിച്ചരുളേണം
മുനിശ്രേഷ്ഠാ!ഭവാൻശ്രീമാൻമഹാത്മാവേനമസ്കാരം
വേദവ്യാസനുമപ്പോളരുൾചെയ്തുകനിവോടെ
ഖേദവ്യാകുലതപങ്ങൾകളഞ്ഞാലുംമഹീപാലാ
ആദിവത്സമാനങ്ങളറിഞ്ഞാൽബോധമുണ്ടാകും
ആദരാലിളകാതെശ്രവിക്കനീപരമാത്മം
ഷഡ്കക്കണ്ണംചിതമല്ലാരഹസ്യങ്ങളുരചെയ്വാൻ
ഇക്കണ്ടജനമാരുംഗ്രഹിക്കാതെധരിപ്പിക്കാം
ഗ്രഹമായൊരുടിക്കിൽഗമിക്കനാമിന്നുമെല്ലെ
ന്നാടോപാലരുൾചെയ്തുദ്വാദനേറകൈപിടിച്ചു
രാജധാനിയിലങ്ങുഗ്രഹമാംപ്രദേശത്തു
രാജാവുംമുനിതാനുംചെന്നുപുക്കടൻമെല്ലെ-
വെക്കമക്കുതകുകളുടച്ചുകൊണ്ടരുൾചെയ്തു
കേൾക്കനിൻറെമകളുടെപൂവ്വജന്മപ്രകാരങ്ങൾ
ചന്ദ്രബിംബമുഖിയാംനിൻനന്ദിനിക്കുനടേജന്മം
ഇന്ദ്രസേനയെന്നുനാമംപിന്നെനാളായണിയെന്നും
രണ്ടുനാമങ്ങളുള്ളോരുകന്യകയ്ക്കുകണവനായ്
പ്പണ്ടുമൌൽഗല്യനെന്നുള്ളോരുമാമുനിന്റുരുളവായി
മംഗലാംഗിമണിയാളാകുന്നനാളായണിതൻറെ
അംഗസൌന്ദര്യമോത്താൽമറ്റംഗനമാരെതിരില്ല
അംഗജൻറെരമണിക്കുഭംഗമുണ്ടായ്വരുംകണ്ടാൽ
അംഗജാരിപ്രിയസുമംഗലയ്ക്കുമങ്ങലുണ്ടാം
ഇന്ദിരാദേവിയുംപിന്നെഇന്ദ്രഭാര്യശചിതാനും
ഇന്ദ്രസേനയ്ക്കുതിരായിഗണിക്കേണ്ടുംഗ്രഹണംപോരാ
അത്രയെല്ലാംഗ്രഹമുള്ളോരിന്ദ്രസേനയ്ക്കുതുകാലം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എത്രയുംകുത്സിതനായി സംഭവിച്ചൊരുജീവനാഥൻ
നാരച്ചീരോമടമപ്പെരുംജരച്ചതോലുകഥചക്കി-
ച്ചുളിഞ്ഞുകണ്ണുകഥരണ്ടുമിളിഞ്ഞുമാവ്പിടംപാരം
കിഴിഞ്ഞുമൂക്കിനോടെത്തിക്കഴിഞ്ഞുതാടിയുംചുണ്ടും
കൂഴഞ്ഞുകാലുകഥരണ്ടുംതലിയിൽരോമമില്ലെന്ന-
ല്ലളവേകണ്ണാടികാണാംവലിയകുഷ്ഠവുംവന്ന
പിടിച്ചസന്ധുകഥതോറുംപഴുത്തുഭ്രിദ്ധ്രാഡം
മുഴുത്തുമൂക്കിലോട്ടുറുമ്പുംകൊഴുത്തുചഞ്ചലമായി
കുഴത്തുംമുഞ്ഞിയുംപിന്നൊകുഴിഞ്ഞുഭഥാവുംചോര
യണിഞ്ഞുകൈവിരലുകഥാട്ടുമുറിഞ്ഞുവീണുകാലം
അറിഞ്ഞുതൽപ്രകാരങ്ങഥചാറഞ്ഞുകഥകൈവൈഷമ്യം
ചുമപ്പുന്നേരംമജീവൻഗമിക്കുമെന്നതോന്നിടും
ക്ഷമിക്കാതെവടികുത്തിഗ്ഗമിക്കുമപ്പോഴേയങ്ങു
പിടിച്ചുവീഴുമന്നേരംപിടിച്ചുനിത്തുമാഭാര്യാ
ചൊടിച്ചുഭോഷ്കുയെക്കൈകൊണ്ടടിച്ചുശണ്ഠയുംകൂട്ടും
പതുക്കെചോണമെന്നില്ലുനിനക്കെതുംമനക്കാമ്പിൽ
മുതുക്കൻചത്തുപോയെങ്കിൽഭരനത്ഥംതിന്നുപോയെന്ന
കൊതിക്കുന്നുമഹാദുഷ്ടേ! ചതിക്കുംനീതരംവന്നാൽ-
അതുകേട്ടാലവൾതള്ളിൽതരിമ്പുംകുണ്ഠിതമില്ല
പതുക്കെക്കൈപിടിച്ചാശ്രകാണ്ടുപായിവഴിപോലെ
അനച്ചയുള്ളവെള്ളംകൊണ്ടശേഷാക്ഷാളനംചെയ്തു
പതിയെപ്പിന്നെയങ്ങിഷ്ടപ്പെടകൊണ്ടുവ്രണമെല്ലാം
ചിതമായിശോധനചെയ്തിട്ടതിലുള്ളകൃമിയെല്ലാം
കളഞ്ഞാശ്രകുളിപ്പിച്ചുഹിതമോടാശ്രമംതന്നി-
ലിരുത്തിഭവകായ്ത്തിനടുത്തപുഷ്പഗന്ധാദി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊട്ടുവന്നാലൊയ്യംകൂടാത്തവണ്ണമാപത്തീ
വഴിനെല്ലുകാണുവാനിട്ടുരുചിച്ചിട്ടുകുത്തി-
യരിയാക്കീവെളുപ്പിച്ചുചരിച്ചിൽപാകവുംചെയ്തു
ചെറിയചൂടോടുകൂടിവിരവോടങ്ങിലതന്നി-
ലുരിമാത്രംവിളമ്പിക്കൊണ്ടരികേനില്ക്കുമാഭാഗ്യാ
കരുകൈവാരിയുണ്ടിട്ടാക്കിഴവച്ചാർശകാരിക്കും
കരിഞ്ഞിട്ടുംപുകഞ്ഞിട്ടുംകിടക്കുംചോറിനിക്കായി
കരുതിവച്ചിതാദ്യേകരുണയില്ലാത്തമൂഢേ!
കരുട്ടകണ്ണിനരവൈരൃംപിഴയ്ക്കില്ലെന്നറച്ചാണി;
മരിപ്പാറായിടുന്നോക്രൂരമാത്രംകൊടുത്തേക്കാം
കല്ലെങ്കിലതുംതിന്നുംനല്ലെങ്കിലതുംതിന്നും
വല്ലന്തിയൊഴിയട്ടേയെന്നഭാവംനിനക്കിപ്പോൾ
കൊല്ലാനാഗ്രഹമെങ്കിൽവിഷമെന്തൊരുത്തുനീ
വല്ലാക്കുശുലത്തീറീയാക്കുവണ്ടിട്ടെടുക്കുന്നു?
കൊള്ളാമിങ്ങിനെചെയ്താൽനശിക്കുംനീധരിച്ചാലും
മാഹിച്ചുവരുന്നോരംകഞ്ഞിവച്ചുതരാൻമാത്രം
സ്നേഹിച്ചിട്ടൊരുത്തിയെയേർപ്പെടുത്തിയിട്ടിതുവന്ന
രോഗങ്ങൾപിടിപെട്ടുകിടക്കുന്നപുമാനിപ്പോൾ
സൌഭാഗ്യങ്ങളുംനിന്റെവിലാസമൊക്കെയുംകാണാം
സൽഭാവങ്ങളുംനിന്റെഅഹംഭാവങ്ങളുംകണ്ടാൽ
ഒരുപ്പൊഴുതലയ്ക്കിട്ടുതൊഴിപ്പാനൊന്നിടയതോന്നാ
വെപ്പെല്ലാംചിതപ്പായിൽവെപ്പാനൊന്നുനന്നല്ല
കൈപ്പുണ്ടാംകറിവെച്ചാലുപ്പില്ലുമുളകില്ല
കൈപ്പുണ്യംകണിക്കാണ്മാൻനിനക്കില്ലെൻറിരുസനേ
ശിക്ഷമിയ്ക്കിടയെല്ലാംമുടിപ്പാനിടയുണ്ടതിൻമുൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെപ്പിപ്പോൻചിലവസ്തുപ്രവർത്തിക്കുന്നുനീയിപ്പോൾ
കല്പിച്ചതനുഭവംനീയങ്ങുനടന്നാലും
തന്നത്താനറിയാഞ്ഞാൽപിന്നെത്താനറിഞ്ഞീടും
എന്നേപ്പോലിനിദൈവംനിന്നേയുംവല ച്ചീടും
അന്നേരംനിരൂപിക്കുമന്നത്തെയവസ്ഥകൾ
അന്നേരംവിചാരിച്ചാൽപിന്നെയേതുംകണക്കില്ല
കാലത്തുതുഴയാഞ്ഞാൽക്കടവിൽചെന്നടുക്കില്ല
കാലൻവന്നടുക്കുമ്പോൾകടാക്ഷിച്ചാൽഫലമില്ല
മാമാങ്കമടുക്കുമ്പോൾകടാക്ഷിച്ചാൽഫലമില്ല
ആമെങ്കിൽനടേജന്മംഗ്രഹണംചെയ്യപൊറുക്കേണം. (ടൻ

കൊള്ളിവാക്കുകളിങ്ങിനെമൂരിചൊന്നതുപൊട്ടകേട്ടു
ഉള്ളിലാധിമുഴുത്തുടൻചെവിപൊത്തിനിന്നിതുസുന്ദരി
കുള്ളമില്ലമനസ്സിലൊട്ടമവൾക്കുനിന്ദയുമില്ലതാ
നുള്ളനാളിലൊരപ്രിയംപറകില്ലനല്ലപതിവ്രത
ഇഷ്ടമൊക്കെയുമനുസരിക്കുമനിഷ്ടമോതുകയില്ലവൾ
പക്ഷമൊക്കെയുമവൾകൊടുക്കുമുപേക്ഷകാട്ടുകയില്ലവൾ
രക്ഷയൊക്കെയുമവൾവരുത്തുമരക്ഷചെയ്കയുമില്ലവൾ
വിമലശേഷമുടൻപഴുത്തുപുഴചോരിഞ്ഞകുരുത്തിനാൽ
വിരകിവെച്ചൊരുചോറെടുത്തുഭുജിക്കുമായവളാദരാൽ
അരികിലപ്പൊട്ടചെന്നിരുന്നുകരങ്ങൾകൊണ്ടുതലോടിയും
ചരണയുഗളമെടുത്തുതൻമടിതന്നിലാക്കിവസിക്കയും
ഇപ്രകാരമൊക്കെയുമനുസരിച്ചവളീവ്യയാട്ടിവസിക്കയും
അപ്രകാരമായതുമമ്മയായതുമിവനിതെന്നുനിനക്കയും
ഉച്ചനേരവുമതിനേരവുമതിഥികൾക്കുടനാസ്ഥയായ്
വെച്ചുചോറുകൊടുക്കയുംപതിയോടുചെന്നുശയിക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏവമാശുപതിവ്രതാകുലധർമ്മമൻപൊടുചെയ്യുടൻ
ലൌകികത്തിനുഭംഗമൊന്നുമകപ്പെടാതെവസിക്കയും
ആവലാധിപറഞ്ഞുശ്രുണ്ണികടിച്ചുശണ്ഠയിടുന്നതൻ
ജീവനാഥനൊടപ്രിയംപറയാതെകണ്ടവർമേവിനാർ

എട്ടത്താലങ്ങളുംകുറംഎട്ടുക്കാഞ്ഞാലത്തുംകുറം
കൊട്ടത്താലങ്ങളുംകുറംകൊട്ടുക്കാഞ്ഞാലത്തുംകുറം
വിളിച്ചാലങ്ങളുംകുറാംവിളിക്കാഞ്ഞാലത്തുംകുറം
ചൊടിച്ചുവങ്ങളുംകുറാംചൊടിക്കാഞ്ഞാലത്തുംകുറം
മോടിച്ചാലത്തുംകുറാംമോടിയാഞ്ഞാലത്തുംകുറാം
പരിഹസിച്ചാലത്തുംകുറാംപരിചരിച്ചാലത്തുംകുറാം
ഗുണമുരച്ചാലത്തുംകുറാംഗുണമിളച്ചാലത്തുംകുറാം
കുളിച്ചാലങ്ങളുംകുറാംകുളിക്കാഞ്ഞാലത്തുംകുറാം
ഉണ്ടാലങ്ങളുംകുറാംഉണ്ണാഞ്ഞാലത്തുംകുറാം
കണ്ടാലങ്ങളുംകുറാംകാണാഞ്ഞാലത്തുംകുറാം
കുറമല്ലാതവർക്കില്ലചെറുപോലുംസുഖമില്ല
ഉറവതുമവർക്കില്ലമറുസംസാരവുമില്ല
ചെറുനേരംസുഖമില്ലമറുമുള്ളിൽതെളിവില്ല
മറയാർക്കൊരുകനിവില്ലസുന്ദരിക്കൊരുഖേദമില്ല
നിന്ദയൊട്ടുമവർക്കില്ലമന്ദഭാവന്തരിമ്പില്ല
നന്ദിയില്ലാസ്സുയുമില്ലവന്ദനക്കോകുറവില്ല
ഉന്നിലക്കൊരുഭാവമില്ലവന്നതുകൊണ്ടല്ലലില്ല
അറപ്പില്ലാകുറഞ്ഞാന്നുവെറുപ്പില്ലമനക്കാമ്പിൽ
നന്നിവർക്കൊരുദോഷമില്ലകാമമില്ലകോപമില്ല
ലോഭമില്ലമോഹമില്ലദിനമില്ലമാനമില്ല
കള്ളമില്ലകളശലില്ലതള്ളലില്ലതാപമില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുള്ളലില്ലദുഃഖമില്ലുള്ളഭാവമതുമില്ല
കറുപ്പില്ലമുഖത്തിന്നുറപ്പില്ലാപ്പുകയുമില്ല
ചലനമില്ലചപലമില്ലശകലമാനന്ദവുമില്ല
കനിവോടിഞ്ചിനെനാളായണിതാനുംബഹുകാലം
മുനിമൌൽഗല്യനെശ്രുശ്രൂഷണംചെയ്തിരിക്കുമ്പോൾ
ഒരുനാളുണ്ടിരിക്കുമ്പോൾകൃഷ്ണൻറെവിരലൊന്നു
മുറിഞ്ഞുവീണിതുചോരറിലെട്ടപത്തുകുമികളും
വിരവോടങ്ങെഴുനീറുമുനിതാനുമതുനേരം
വിരലുമാകുമികളുംഎടുത്താശ്രുനിലത്താക്കി
തരസാഭാസ്തുതാനമ്പോറ്റുറപ്പാതശേഷമുണ്ടാൽ
അതുകൊണ്ടുപ്രസാദിച്ചുമുനിയുംതന്നുടെരൂപം
ചിതമോടുകാശിപ്പിച്ചിരുന്നാനെത്രയുംചിത്രം
മതിബിംബത്തിനോടൊക്കുംമുഖവുംദന്തഹാസവും
അതിരമ്യശരീരവുംഅധികമാംസുഗന്ധവും
അതിദീർഘങ്ങളായുള്ളഭുജംരണ്ടുംപ്രകാശിപ്പി-
ച്ചിരുണ്ടഗ്രംചുരുണ്ടുള്ളതലമുടിവടിവോടെ
ഉരുണ്ടുള്ളകരിവീരകരംപോലെതുടകളും
പരന്നമാവിടംപാരംചുരുങ്ങുമായിടഭംഗി
കലർന്നൽഘടിപാദയുഗളത്താമരപ്പൂവും
കനകകാഞ്ചിപൂഞ്ചേലകനകകുണ്ഡലങ്ങളും
അണിഞ്ഞുസുന്ദരനായിമുനിമൌൽഗല്യനന്നേരം
അണഞ്ഞുരാഗവാനായിപ്പുണർന്നുഭായ്മയെമെല്ലെ
വരികവല്ലഭേ!നാളായണി!നിൻറെരമണൻഞാൻ
വിരസനല്ലെടോബാലേ!സരസനെന്നറിഞ്ഞാലും
തരുണീനിന്നനുരാഗംപരീക്ഷിപ്പാനിത്രനാളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തരസാവൃദ്ധവേഷത്തെധരിച്ചെന്നെന്നറിഞ്ഞാലും
വരശീലേ!നിൻെറശീലംകണ്ടുഞാനംപ്രസാദിച്ചു
വരമെന്തുനിനക്കുവേണ്ടതുചൊൽകമടിയാതെ
തരുന്നുണ്ടുവേണ്ടതെല്ലാംതരുണിമാർകുലമൗലേ
തരസാനീപറഞ്ഞാലുംതരിമ്പുംകുണ്ഠിതംവേണ്ടാ
അതുകേട്ടൊരുസുന്ദരിനാളായണീ
അതികൊതുകരാഗപ്രമോദങ്ങളാൽ
മതിയിങ്കൽകുളുത്തുമനാക്കാമ്പുമായി
പതിയോടുപറഞ്ഞുപതിവ്രതയും
അതികൌതുകമുണ്ടിഹദേഹിവരം
പഞ്ചബാണശരങ്ങളേറുമനംമയങ്ങുകകാരണാൽ
ചഞ്ചലാക്ഷിപറഞ്ഞവാക്കുകൾകേട്ടമാമുനിപുംഗവൻ
അഞ്ചുരൂപമുടൻധരിച്ചിതുപഞ്ചസായകസന്നിഭൻ
സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങിനാനവളോടുകൂടിദിവാനിശം
അമരവരൻടെനഗരമതിലുടനമരുമവരുടെഭാഗ്യവും
അമരപതിപുനരവരെവിരവൊടുസല്ക്കരിച്ചവരിച്ചുടൻ
അമരപുരിവിധുകിരണപരിണതമന്ദിരത്തിലിരുത്തിനാൻ
കല്പപാദപകുസുമമാലകൾചൂടിയുംമോടിയുംകൂട്ടി-
ട്ടല്പമല്ലൊരുമാമിമബലഹരിപാടിയുംആടിയുംപിന്നെ
ഉല്പലാക്ഷിയൊടാഞ്ഞുമാമുനിമദനകേളിയിൽമുഴുകിയും
ശില്പമാകിനപകിടമുതുകളാടിയുംതേടിയുംപാണ
അഞ്ചിതാംഗിമണിയാളുംഅഞ്ചുപേർവല്ലഭന്മാരും
പഞ്ചബാണാതുരന്മാരായ്സഞ്ചരിച്ചാരിന്ദ്രലോകേ
അപ്സരസ്ത്രീകളുംവന്നുതത്സപത്നുപാമുതംകണ്ടു
മത്സരംപൂണ്ടുരചെയ്തുതങ്ങളിൽതങ്ങളിൽനോക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധാത്രിതന്നിൽപാത്തുകണ്ടാലിത്രനല്ലസ്ത്രീകളുണ്ടെ-
ന്നിത്രനാളുംഞാൻഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെടോ!സുന്ദരിമാരേ
എന്തിനായിട്ടിവരെല്ലാംവന്നചാടിയിവിടത്തിൽ
ചന്തമുള്ളകളത്രത്തെനമ്മെയൊക്കെക്കാട്ടുവാനോ
അഞ്ചുപേർവന്നതിലേവൻഇവളുടെകാന്തനെന്നുണ്ടോ
അഞ്ചുപേരുമിവളുടെവല്ലഭന്മാരെന്നുകേട്ടു
അഞ്ചിലേറെപ്പുരുഷന്മാരില്ലയോഭൂമിയിലെങ്ങും
അഞ്ചുമാത്രംപോരുമെന്നിനാരിവെപ്പാനെന്തുമൂലം
സഞ്ചരിപ്പാൻസുഖമില്ലപലരെക്കൊണ്ടുപോന്നെന്നാൽ
നെഞ്ചിലേവംകരുതിനാലഞ്ചുപേരെക്കൊണ്ടുപോന്നു
പുരമുറിയെഴിച്ചുകൊടുത്തുതമ്പുരാനിന്നുൻ
തിരുവുള്ളംവഴിപോലെയുണ്ടിവരിൽതമ്പുരാനു
നിരൂപിക്കാതുരചെയ്താലനർത്ഥങ്ങൾഭവിച്ചീടുക്കം
മനുഷ്യസ്ത്രീകളിൽപണ്ടേകനിവേറുംനമ്മൂടാർക്കു
നിനക്കുണ്ടോപരമാത്മംനിനക്കെന്തൊരുബോധമിപ്പോൾ
അഹല്യാകാമുകനിപ്പോൾഅവക്കുംഅത്രമാത്രംപോൽ
സഹായിക്കാമെന്നുമാഹംകരഞ്ഞാനുണർന്നാലും
അഹോകഷ്ടമൊരുധൂളിനമ്മുടെനാട്ടിലുംവന്നി-
തഹോമാത്രമിരുന്നോരോഗോഷ്ഠികാട്ടാനൊരുമ്പെട്ടു
കരുത്തനേറുമടിതന്നിൽകിടക്കുമായവളപ്പോൾ
കരുത്തൻചെന്നവളുടെതലമുടിവേർപെടുക്കും
കരുത്തൻകാലടിഞെക്കുംകരുത്തൻകൈതിരുമ്മിടും
കരുത്തൻവെറിലമെല്ലേത്തെറുത്തങ്ങുകൊടുത്തീടും
ഹരുത്രതമെന്നഭാവംജനിന്നാരാമിവരഞ്ചും
കരുവായ്മതിരിയാത്തകുശ്രുന്നാരിപറഞ്ഞാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുരന്മാരെന്നാക്കാഞ്ഞുതരത്തിൽവാളെടുത്തു
മറിക്കേണംതിരിക്കെന്നുകാക്കേടുവരുത്തേണം
ഇനിക്കത്രയജമാനസ്ഥാനമെങ്കിലിതിനുമ്പേ
കനക്കേടിജ്ജളന്മാക്കുവരുത്താൻസംശയമില്ല
പിടലിക്കുപിടിച്ചന്തിപ്പുറത്തോട്ടേക്കിറക്കുവാൻ
മടിയില്ലാനമുക്കേതുമടിയുംക്ലേശമാരോന്നു
തടിയന്മാരിവരെന്നും വിടുവിയിപ്പതാണം
മുടിപ്പാനിപ്രദേശത്തുവന്നുചാടീധരിച്ചാലും
അരംഭ്രാന്തിന്നുമുഴുഭ്രാന്തെന്നുപണ്ടേചൊന്നുണ്ട
അരപ്രാണനുള്ളുവക്കുസഹിക്കാവോന്നല്ലിതാണം
ഇരിക്കുന്നജനമെല്ലാംചിരിക്കുംനമ്മൾഘോഷിച്ചാൽ
പരക്കെബോധമുണ്ടായാൽശമിക്കുമെന്നുവെച്ചാലും
ഈവണ്ണംസുരസ്ത്രീകൾപരമാത്മനറിയാതെ
ഭാവങ്ങൾപലവട്ടംപറഞ്ഞുംകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
ആകാംക്ഷുന്നുകുലംആഞ്ഞുപേരുംതരുണിയും
ആകാശഗംഗതന്നിലിറങ്ങിക്രീഡചെയ്യുമ്പോൾ
മുങ്ങുമെങ്ങാരുടിക്കിൽപൊങ്ങുംനല്ലവെള്ളത്തി-
ലെങ്ങുംഖേലനംചെയ്യുംകൂപ്പുകളേറിച്ചാടും
പാട്ടുമോരോന്നുപാടുംസപ്തപ്പതമങ്ങൾചൂടും
തീരഭാഗത്തങ്ങോടുംമജ്ജനവുംചെയ്തീടും
കാമിനിമണിയാടുംക്ലേടവേകളിയാടും
ഇങ്ങിനെമോദമോടുസുഖിച്ചുമവിനകാലം
യക്ഷനായ്മാമുനിസ്ത്രൻയക്ഷിയായ്കാമിനിയും
കിന്നരനായിടത്താവുകിന്നരിയായിതുഭോഷ്കു-
ചാരണനായ്മുനിശ്രേഷ്ഠൻചാരണയായ്മുനിപത്നി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അശ്വമുഖനായികാന്തൻഅശ്വമുഖിയായികാന്ത
മുനിവിദ്യാധരനായിജായവിദ്യാധരിയായി
നന്ദനവനംതന്നിൽ ചന്ദനവനംതന്നിൽ
ഇന്ദുമണ്ഡലംതന്നിൽഇന്ദ്രമണ്ഡലംതന്നിൽ
ഒന്നിച്ചുപലകാലംരമിച്ചുരമിച്ചാശ്രു
മന്നിടമതിൽതന്നെപിന്നെയുംവന്നിറങ്ങി,
മുന്നേപ്പോലാശ്രമത്തിൽവന്നുമേവിനാരപ്പോൾ
ആഢ്യബ്രാഹ്മണനായിച്ചമഞ്ഞുമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻ
മൈഥ്യമെന്നിയേഅന്തർജ്ജനമായാളിന്നുസേനാ
ബ്രാഹ്മണൻപുലർകാലേകുളിച്ചുഭസ്മംപൂശി
ബ്രാഹ്മണിയോടുമെടുത്തു സംസ്കൃതമായുരചെയ്തു
ഹേഹേദേവകായ്സ്യസ്യജലംനാസ്തിസുമംനാസ്തി
ഗേഹംപ്രാക്ഷിതംനാസ്തിദാസീകൃത്വൈകഷ്ടം
ദീപംകൃത്വകൃത്വൈംപാപനാസധവിർനാസ്തി
കോപംജാതമസ്മാകംകൃതാഭക്ഷണംഗതാ
ക്ഷേത്രേത്രഗന്ധഃവ്പാത്രംതണ്ഡുലംകൃത്വ
ഈവണ്ണംകരുഘോഷംഗൃഹസ്ഥബ്രാഹ്മണനായി
ട്ടാമാർഗ്ഗങ്ങളിലുള്ളസുഖത്തെയുംലഭിപ്പിച്ചു
കേരളത്തിൽനിന്നുവാങ്ങിപ്പുരദേശത്തക്കുപോന്നി-
ട്ടാരസങ്ങൾനടിക്കേണമെന്നനാളായണിചൊന്നാൾ
ധീരനായമുനിതാനുംഭായ്യയുമായ്പുറപ്പെട്ടു
സൈരമായ്പാണ്ടിയിൽചെന്നൊരുപട്ടരായ്നടകൊണ്ടു
മാനിയിങ്കേവാറുംസാപ്പാടെങ്കയാനാൽകിടയാതെ
സാകൂരണ്ടുപേക്കശാതംകൊണ്ടുവാരുംശീഘ്രമയ്യാ
ശ്രുത്തുണ്ടാതൈരംപമയ്യാഗെത്തയാവതുകൊടാവിട്ടാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശത്രുപോമേനാങ്കളാപ്പോത്തുത്തരംശൊല്ലാത്തതെന്നാ
ശാപ്പാട്ടിക്കിറുമയ്യാശാറുംശാതവുംതാറേൻ
ഇങ്ങിനെതമിഴവാക്കെല്ലാംപാഞ്ഞുമറൊരുങ്ങിക്കിൽ
തിങ്കിനമോടമോടുതെലുംകുരാജ്യവുംപുക്ക
മൌൽഗല്യൻതെലുംകുബ്രാഹ്മണനായിവ്വമഞ്ഞപ്പോൾ
മാനിനിതെലുംകുബ്രാഹ്മണിയായ്നടകൊണ്ടാൾ
മാനിവ്വഗൃഹസ്ഥൻറപുരംപുക്കങ്ങിരുവരും
മാനസംതെളിഞ്ഞാശ്രുതെലുംകുബ്രാഹ്മണൻചൊന്നാൻ
ഇല്ലിസ്ഥാനംആടിനാഹ്ഹഹല്ലിഹുള്ളാഹ്ഹമുണ്ടൊ
സ്ഥാനമാടിപവനനേവൊ
പിന്നെമെല്ലെപ്പുറപ്പെട്ടകൊങ്കണരാജ്യവുംപുക്ക
കൊങ്കണച്ചിയോടുകൂടികൊങ്കണൻറഗൃഹംപുക്ക
കൊങ്കണിയുമവർതമ്മിൽകൂടിയങ്ങുകരുതിനം
കൊങ്കണഭാഷയിൽതന്നെപറയുന്നുപലവാക്ക
ഹുംബുടതെകഞ്ചിവാന്നാഹമുക്കജാത്താകളാനാ
മൊതിരുമൊതിനാകതഗോങ്കമുക്കഗാമാങ്കമിച്ചുഗാമാ
ഉപാടികൊച്ചുതങ്ങാടിഎടുങ്ങുഗാരണ്ടുവാച
തിങ്ങത്രുമിങ്ങുമൂനയോഹന്തഹമുക്കതീവല്ലി
പിന്നെമെല്ലെപ്പുറപ്പെട്ടലാടദേശവസിക്കുമ്പോൾ
ലാടജാതികൾപലർകൂടിലാടഭാഷാപറയുന്നു
ടുന്നനുകൻഹത്യംഹംഹന്നനോഹംശിജാത്യാഹം
ഹത്യഹായിതാപിജായിഹമുക്കഭോജനകക്കജാണാ
ഹമാരോത്തുംജാതരേണോ
മുനിക്ഷത്രിയനായപ്പോൾകാമിനീക്ഷത്രിയായ്വന്നു
മാമുനിശൂദ്രനായപ്പോൾകാമിനിയച്ചിയായ്വന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുനിയുംകള്ളനാണായികടിച്ചഭാവവുംമെല്ലെ
നടിച്ചുകാമിനിമുന്നിൽപിടിച്ചുവീണരുണ്ടപ്പോൾ
അടുത്തുഅച്ചിയുംകയ്യുപിടിച്ചാളൊന്നരുണ്ടൊന്ന
കിടച്ചുനായരുമപ്പോൾമടിക്കാതെഉലക്കയും
വലിച്ചുകൊണ്ടുചെന്നങ്ങുകൊടുത്തുതാഡനംനന്നായ്
തടുത്തുമറുമാലോകർനടക്കാനായരേ!തന്റെ
കിടക്കാരോടുചെന്നുചേന്നടിക്കപെണ്ണിനോടല്ലീ
മിടുക്കെല്ലാംതുടങ്ങേണ്ടുപുലിക്കുട്ടിൽവലിച്ചിട്ട
വലയ്ക്കുംതമ്പുരാൻകേട്ടാൽകൊലയ്ക്കുംതെല്ലുമയില്ലാ
നിലയ്ക്കുനിന്നീലെന്നാകിൽതടിച്ചനായരേതന്നെ
പിടിച്ചുകെട്ടുവാനായിചൊടിച്ചുകൊണ്ടിവിടത്തിൽ
കിടക്കുന്നാളുകൾചിലരുംപിടിച്ചുകൊണ്ടുചെ-
(ന്നാശ്രുകടത്തുന്നരണ്ടുഞാൻകൂവാ
ഇങ്ങനെയുമൊരുകൂട്ടംഘോഷമുണ്ടാക്കിനാരപ്പോൾ
തിങ്ങിനമോടമോടങ്ങുസുഖിച്ചുമേവിനകാലം
ചെമ്പുകൊട്ടിക്കലംതന്നിൽചെന്നുകൂടിമുനിശ്രേഷ്ഠൻ
ചന്തമോടേമുനിപതിചെമ്പുകൊട്ടിച്ചിയായ്ചെന്ന
ആശാരിയായ്മുനിശ്രേഷ്ഠൻആശാരിച്ചിയായിപതി
മൂശാരിയായിമുനിമൂശാരിച്ചിയായിവന്നുപതി
പരിചോടേതാപസേന്ദ്രൻപലിശക്കൊല്ലനായപ്പോൾ
പരിതോഷിച്ചിന്ദ്രസേനാപലിശകൊല്ലത്തിയായി
പെട്ടെന്നുതാപസേന്ദ്രൻതട്ടാനായ് ചമഞ്ഞുപ്പോൾ
മട്ടോലുംമൊഴിയാളൊരുതട്ടാത്തിയായ് ചമഞ്ഞു
ചെല്ലുംതാപസേന്ദ്രൻകൊല്ലനായിച്ചമഞ്ഞപ്പോൾ
നല്ലാരിൻമണിയാളൊരുകൊല്ലത്തിയായ് ചമഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിരാതനായ്മുനിശ്രേഷ്ഠൻകിരാതിയായ്മുനിപത്നി
കണിയാരക്കുറുപ്പായിച്ചമഞ്ഞുമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻ
കണിയാരക്കുറുപ്പത്തിയായിനാളായണിതാനും
എന്നുവേണ്ടാസമസ്തമാമീവിധക്രീഡാദിയിലൊക്കെ
ചെന്നുക്രീഡയാടിയപ്പോൾവന്നുതൃപ്തിമാമുനിക്കും
ജളിതപാകൈവെടിഞ്ഞുതാംജളൗകമത്സ്യങ്ങൾതിന്നു
ജലത്തിൽഞണ്ടുനീക്കോലിമുതലാംകൂരവങ്ങളും
കടല്പന്നികടലാനകടൽമാനുംകടൽസ്വാദും
കടൽപ്പോത്തുംകടുവായുംകടമാനുംകാട്ടുപോത്തും
കടലൂഴികളിലുള്ളജീവജന്തുസപത്രുപത്തെ
പൊടുക്കെന്നുധരിച്ചുശൂരമിച്ചാളാദരവോടേ
കടുക്കത്തിനുസേനയ്ക്കുതൃപ്തിയുംവന്നതുമില്ല
കടുക്കെന്നുമദനമാൽകടുത്തുകാമിനിയായി
താപംപൂണ്ടടുത്തുശ്രുതടുത്താളരവോടെ
കോപംപൂണ്ടരുൾചെയ്തുദിവ്യനായമുനിശ്രേഷ്ഠൻ
കാമത്തിന്നൊരുനാളുംതൃപ്തിയില്ലാത്തനീചപായി
ഭൂമിയിൽപിറന്നാലുംഭൂപദൻറെപുത്രിയായി
കാമിനിറിനക്കുഞ്ചുവല്ലഭന്മാരുമുണ്ടാകും
കാമത്തെവേണ്ടുവോളമനുഭവിച്ചുനടന്നാലും
കേളല്ലെൻറിനുസേനേ!നിൻറെധൂളിതപമോത്തെന്നാൽ
ആളല്ലാഞാനുമിപ്പോൾവല്ലഭേ!നീനടന്നാലും!
ചോളഞ്ചോഠറിനുകറിനാരകത്തിൻറിലവേണം
ധൂളിതപമുള്ളവർക്കുവിടന്നാരേചേച്ചയുള്ളൂ
പാലുംകമ്പുപോംപെണ്ണേ! പിന്നെയുംപിന്നെയുംചെന്നാൽ
നാലുനുംഹ്രണംപോരാകൊതിയേറെപ്രകാശിച്ചാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാമമേറെപ്പിടിപെട്ടാൽ വേശ്യതാനുംകുരങ്ങാകും
അദ്ധ്യൂഢാശകണക്കല്ലാവല്ലതുംനല്ലതേറാല്ലു
ഉദ്ഭവമാകുംപദംതന്നെനിനക്കുംസംഗതിയിപ്പോൾ
ഉദ്ഭവമാംസംഗതിക്കിപ്പോൾതപംചെയ്യുന്നതുവാഴ്ക,
ഏവംമാമുനിനാളായണിയേയുംശപിച്ചുടൻ
കേവലമൊരുമ്പെട്ടതപസ്സിനായതുനേരം
അത്യന്തംശുദ്ധിയുള്ളകാനനത്തിലകംപുക്കു
കൃത്യങ്ങൾമുടങ്ങാതെതപംചെയ്യുന്നതുവാണു.

നാളായണീചരിതംപറയൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏർ. പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം

(കന്നാംകളം)

നിനയ്ക്കുന്നരസമെല്ലാം
എനിക്കിന്നുപ്രയോഗിക്കാം
മനക്കാമ്പിലസൂയകൊണ്ടനക്കാതെചൊല്ലുന്ന
ജനത്തെപ്പേടിയില്ലേതുംനമുക്കെന്നുധരിക്കേണം
കനക്കെക്കെയ്യുകത്തോടെകഥകേൾപ്പാനിരിക്കുന്ന
തനിക്കുംപോന്നചർവന്നുവസിക്കുംരംഗദേശത്തു
മിനക്കേടെന്നിയേനിന്നുകഥിക്കുന്നവിദഗ്ദ്ധന്മാർ
ഇനിക്കുദേശികന്മാരുമവക്കുഞാൻവണങ്ങുന്നേൻ
പറഞ്ഞതിന്നുടെശേഷംപറവാൻഞാൻതുടങ്ങുന്നു
കുറഞ്ഞൊന്നുകടാക്ഷിച്ചീടുവിൻനിങ്ങൾബുധന്മാരേ
അറിഞ്ഞവണ്ണമിന്നെല്ലാംപറഞ്ഞേയ്ക്കുന്നുമിതിനിന്നു
മുറിഞ്ഞുപോകാതവണ്ണംശ്രദ്ധിക്കുന്നാർത്തുണയ്ക്കുണം
താപസപ്രവരൻകൊട്ടത്തൊരുശാപവാക്കുകേൾക്കേട്ടൻ
താപസങ്കടഖിന്നയാകിയതാപസപ്രിയവല്ലഭാ
താപശാന്തിവരുത്തിനല്ലവരംലഭിപ്പതിനാടിനാൾ
പാർവതീപതിയെക്കരുതിച്ചുതപസ്സുചെയ്തുതുടങ്ങിനാൾ
ധ്യാനവുംജപതർപ്പണങ്ങളുമർച്ചനംചിലഹോമവും
ഗാനവുംചിലനൃത്തവുംപലകീർത്തനസ്തുതിഘോഷവും
സ്നാനമൻപൊടുമൂന്നുസന്ധ്യകൾതോറുമെത്രയുമാസ്ഥയാ-
പാനഭോജനവുംവെടിഞ്ഞുമനസ്സുറപ്പുവരുത്തിനാൾ
ഭക്തിഭാവമുറച്ചുമന്ത്രജപംതുടങ്ങിമനോഹരീ
ശക്തിപൂജവിധിച്ചവണ്ണമിരുന്നുകൊണ്ടുതുടങ്ങിനാൾ
ശങ്കരിവല്ലഭനായശങ്കരനാശ്രുതുഷ്ടിവരുത്തുവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശകുതിപൂജയൊഴിഞ്ഞുമറൊരുസേവയില്ലുറികേവരും
ചെമ്പരത്തിചുവന്നാതാമരചെത്തിയെന്നിവപുഷ്പവും
സംഭരിച്ചുവരുത്തിമദ്യവുമാസ്ഥയാമധുമാംസവും
ഉമ്പരിൽപരനാകുമെന്നുടെതന്നുരാൻപുരനാശനൻ
അമ്പിളിക്കലചൂടുമീശ്വരനിമ്പമൻപൊടുനൽകുവോൻ
ഇത്രമുള്ളിലുറച്ചുതാപസിതാപസംഗതിവീങ്ങുവാൻ
അർദ്ധചന്ദ്രകലാകലാപരമദ്രിരാജകുമാരിയും
ശകുതിപൂജപരിഗ്രഹിച്ചരുളണമെന്നുമനസ്സിനും
ശകുതിയുള്ളൊരുഭകുതിവന്നിതുസകുതിയുകുതിവിമുകുതിയും
പരമശിവശിവശങ്കരാപരിചൊടഖിലശിവങ്കരാ
സങ്കടംസംഘടിക്കായ്വാൻനിൻകടാക്ഷങ്ങളാവശ്യം
ഉരഗമണിഗണകുണ്ഡലാ! ചരണനതസുരമണ്ഡലാ
കണ്ഡലിമണ്ഡലീഭ്രഷാഖണ്ഡിതാഖണ്ഡലാടോപം
ത്രിപുരദനുസുതഘ്നാതകാസപദിപരിഹൃതപാതകാ
കാതരാമതുരാമെന്നോജാതുരേപാതുഹേശംഭോ
സകലകലനവിചക്ഷണാവികടവിഷമയഭക്ഷണാ
തൽക്ഷണംരക്ഷണംചെയ്വാനിക്ഷണംവീക്ഷണംചെയ്യൻ
ഇപ്രകാരംഭഗവാനുമുത്തിചുവരദാനംചെയ്തു
സുപ്രകാരംതപമെയ്താളിരുന്നുസമാചിരംകാലം
സുപ്രസാദംകലന്നാശുഭഗവാൻപാവ്വതീകാന്തൻ
തൽപ്രദേശത്തുവന്നുടുസുപ്രകാശിച്ചരുൾചെയ്തു
അന്തമെന്നുപ്രസാദിച്ചുനിന്നുസനാനിനക്കിപ്പോൾ
എന്തുവേണ്ടുവരമെന്നുപറഞ്ഞാലുംമടിക്കാതെ
അന്തരമില്ലുപേക്ഷിച്ചാലാകവേഞാൻതരുന്നുണ്ടു
അന്തരംഗംപ്രസാദിച്ചാലന്തരായംനമുക്കില്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്തകാരീഭഗവാനെന്റെ അമ്മളപ്പാടതുകേട്ടു
ബന്ധുരാംഗിവഴിപോലെവണങ്ങിച്ചൊല്ലിനാളപ്പോൾ
ചിന്തയിലുള്ളമോഹംഞാനുണർത്തിക്കാംജഗന്നാഥാ
നിന്തിരുപ്പാദമല്ലാതെമറെനിക്കുഗതിയില്ലാ
വല്ലഭൻവല്ലഭൻവേണംവല്ലഭൻവല്ലഭൻവേണം
വല്ലഭൻവേണമെന്നിത്ഥംചൊല്ലിനാൾവല്ലഭത്തോടെ
പഞ്ചബാണാരിയുമപ്പോൾപുഞ്ചിരിപൂണ്ടരുൾചെയ്തു
അഞ്ചുഭർത്താക്കളുണ്ടാകും പഞ്ചലാക്ഷിനിനക്കിപ്പോൾ
അഞ്ചുപേരുംപ്രസിദ്ധന്മാരഞ്ചിതാകാരശീലന്മാർ
പഞ്ചബാണോപമന്മാരാമഞ്ചുഭ്രപാലരത്നങ്ങൾ
അഞ്ചുഭർത്താക്കളുണ്ടാവാൻവാഞ്ഛയില്ലെൻഭഗവാനേ
വഞ്ചനമായ്വരുംപോറാ!വരമല്ലിങ്ങിനേയായാൽ
നെഞ്ചിലിപ്പോളഭിലാഷംനല്ലഭർത്താവൊരുത്തൻതാൻ
നിഞ്ചരണംഭജിപ്പാനുംആത്തമൂലംമഹാദേവ!
ഒരുത്തിക്കനാഥനായിട്ടൊരുത്തൻമാത്രമേനല്ലു
പരസ്ത്രീയല്ലടിയനെന്നാറിഞ്ഞല്ലോഹരിക്കുന്നു
മഠിച്ചുവല്ലഭൻപുത്രൻജനിച്ചീലെന്നുവന്നാൽമ-
റൊരുത്തൻപുത്രനുണ്ടാക്കാൻമാത്രമാമെന്നെതേയുള്ളു
ഒരുത്തിക്കുംവിധിയില്ലനാലുപേരഞ്ചുപേരെത്താൻ
വരുന്നീടുംകുലസ്ത്രീക്കുകുലത്തിൽഭ്രഷ്ടുവന്നീടും
ആരുകൊണ്ടിന്നടിയനെച്ചതിപ്പാൻതന്നെനോക്കുന്നു
ആരിയായിക്കുപായുള്ളഭവാനുചെൻതമ്പുരാനേ!
ആരുകേട്ടുമന്ദഹാസംപൂണ്ടുദേവനരുൾചെയ്തു;—
മതിമുഖികലഹിച്ചുകഥിക്കൊല്ലാമഹാഭാഗേ!
നെഞ്ചിലുള്ളംഗ്രഹംകൊണ്ടുവല്ലഭൻവല്ലഭനെന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഞ്ചെട്ടപ്പംപറഞ്ഞുനീഇനിയോത്താൽഫലമില്ലാ
അഞ്ചുഭത്താക്കളുണ്ടാകുംനിനക്കെന്നുമുനിതാനും
കിഞ്ചനക്രോധനനിന്നോടുരചെയ്തീലയോബാലേ
പാത്രക്കാരരഞ്ചായാൽകുലസ്ത്രീകൾക്കുകൂടുക്കുന്ന
പാതിവ്രത്യമില്ലാതയാംനിനക്കെന്നുഭയംവേണ്ട
പാതിവ്രത്യഭംഗവുംവരികയില്ലെടോബാലേ!
ജാതിശ്രേഷ്ഠതയ്ക്കേതുംകുറവുമുണ്ടാകയില്ലാ;
ആദിസംഗമത്തിങ്കൽപ്പിഴവക്കുംനവോഢയായ്
മോദിപ്പാനവകാശംവരുമെന്നൊവരംകൊണ്ടു
മേദിനിശവരന്മാരോടൊരുമിച്ചുരമിച്ചുടൻ
വേദാന്തജ്ഞരെപ്പോലെമോക്ഷവുംലഭിക്കുംനീ
ഒന്നുചെയ്കവേണംനീഇന്നുതൊമിശാരണ്യം
തന്നിലുണ്ടൊരുയാഗംഎന്നുകേട്ടിരുന്നാനും
ഇന്ദ്രനുംസുരന്മാരുംവന്നീടുമവിടത്തിൽ
എന്നാൽനീയവിടത്തിൽചെന്നാലുംവിരവോടേ
മന്ദാകിനിയിൽചെന്നുനിന്നുകൊണ്ടതിയായി-
ട്ടിന്ദ്രൻറെമനക്കാമ്പൊന്നിളക്കിമെല്ലവേയിങ്ങു
കൊണ്ടുപോരികനിന്നെക്കണ്ടാലിന്നുമോഹ-
മുണ്ടാകുമറികനീവണ്ടാർപൂംകുഴലാളേ
ചെണ്ടത്തംപിണയ്ക്കുന്നചെങ്ങാതിക്കൊരുപന്തി
കണ്ടപെണ്ണിനേയെല്ലാംകാംക്ഷയുണ്ടൊരുപോലേ
തണ്ടാർബാണവൈരിതന്നരുളപ്പാടതുകേട്ട
തണ്ടാരിൽമിഴിയാളുംതൊഴുതുപുറപ്പെട്ട
പെട്ടെന്നുനടന്നുഗംഗാതീരവുംപുക്കു
മുട്ടോളംജലംതന്നിലിറങ്ങിനിന്നതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുട്ടാതെജലംതന്നിൽപതിക്കുംകണ്ണുനീരെല്ലാം
ചട്ടറാകനകത്താമരപ്പൂവായ്ഭവിക്കുന്നു
ഇന്ദ്രനുമങ്ങതുകണ്ടുവിസ്മയംപൂണ്ടരികത്തു
ചെന്നുനിന്നങ്ങരുൾചെയ്താനിന്ദ്രസേനയോടേവം
ആരുനീയെടോബാലേചാരുലോചനേചൊൽക
ആരുടെകുമാരിനീപേരുമെന്തതുംചൊൽക,
വാരിയിൽവന്നുനിന്നുകരയുന്നതെന്തിനിപ്പോൾ
ആരെക്കാണ്മതിനിപ്പോൾഅഭിലാഷംനിനക്കുള്ളിൽ
നേരുചൊൽകെടോനിങ്കൽപാരമുണ്ടനുരാഗം
വാരണനടയാളെ!വരികവാരിജനേത്രേ
ഈരേഴുലകിൽനിന്നേപ്പോലെസുന്ദരിയാകും
നാരിമാരെഞാൻകണ്ടില്ലെങ്ങുമെൻമംഗ്ലാംഗീ
മാരനേറശരമേറുപാരംസങ്കടംബാലേ
പാരാതെപരമാർത്ഥംപറഞ്ഞെന്നെസുഖിപ്പിക്ക
എന്നതുകേട്ടരചെയ്താളിന്ദ്രസേനാകനിയോടേ
എന്നുടെവാർത്തകളെല്ലാംഉരചെയ്യാംവഴിപോലെ
ഭാഗ്യവാൻഭവാനാരെന്നരുൾചെയ്യേണമേമുന്നം
യോഗ്യമോത്താലതുതന്നമുഖ്യമെന്നുവന്നുകൂടും
ആഗ്രഹമെൻമനക്കാമ്പിൽഏറമിപ്പോളുള്ളവായ്നിൻ
വിഗ്രഹശ്രീവിശേഷത്തേക്കാൺകയാലെന്നറിഞ്ഞാലും
ഇന്ദ്രനപ്പോളരുൾചെയ്തുകേട്ടുകൊൾകപരമാർത്ഥം
ഇന്ദ്രനെന്നൊരുവനെക്കേട്ടറിയുന്നീലയോനീ
ഇന്ദ്രനിന്ദ്രനെന്നുലോകപ്രസിദ്ധൻഞാൻമഹാവീരൻ
ചന്ദ്രബിംബാനനേനമ്മേഗ്രഹിക്കാതങ്ങാരുമില്ലാ
ധാത്രിയിൽഞാൻവരുവാനുംകാരണമുണ്ടതുംചൊല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നേത്രരമ്യാംഗിയാംനിന്നോടെന്തിഹഞാൻമറയ്ക്കുന്ന
മിത്രപുത്രൻധർമ്മരാജൻസത്രമൊന്നുസമാരംഭി-
ച്ചെത്രനാളുണ്ടവൻദീക്ഷിച്ചത്രതന്നെവസിക്കുന്ന
ധാത്രിവാസീജനങ്ങൾക്കുമരണവുംനാസ്തിയായി
പാത്തുകണ്ടാലെത്രകഷ്ടംകാലനേതുംകൂട്ടമില്ലാ
സത്രശാലയ്ക്കകംപുക്കയാഗവുംചെയ്തിരിക്കുന്ന
പത്തുനൂറായിരംവഷ്മിപ്രകാരംധർമ്മരാജൻ
വൃദ്ധന്മാരൊരുക്കൂട്ടംനിറഞ്ഞുഭൂതലംതന്നിൽ
ചത്തുകൊൾവതിനേതുംകഴിവില്ല,കാലനില്ലാ
മൃത്തഹൻമൃത്തക്കൾക്കുമൃത്തഹനിരിക്കുന്ന
മൃത്തഹനവക്കുള്ളുമൃത്തഹൻമരിച്ചീലാ
അഞ്ഞൂറുവയസ്സുള്ളാരപ്പൂപ്പന്മാരുമിപ്പോൾ
കുഞ്ഞായിട്ടിരിക്കുന്നുഅപ്പൂപ്പൻഅവക്കുണ്ട്,
കുഞ്ഞിക്കുവകയില്ലാവീടുകളിലൊടേത്തും
കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കെട്ടുപത്തുപറഅരികൊണ്ടുപോരാ
പത്തുനൂറുപറവെച്ചാൽമൃത്തക്കന്മാക്കത്തുകൊണ്ട-
ങ്ങത്രമാത്രംരണ്ടുവാറുവിളമുമ്പോളെത്തുമെല്ലാം
പത്തുകോടിജ്ജനമുണ്ടുപല്ലുപോയിട്ടൊരുവീട്ടിൽ
കുത്തിവച്ചപാവപോലെതിങ്ങിവിങ്ങിക്കിടക്കുന്ന
കണ്ണിലേപ്പോളകൊൾകൂടിനരച്ചുള്ളാരന്മാക്ക-
ങ്ങെണ്ണമില്ലിവണ്ണമുള്ളപെണ്ണുങ്ങൾക്കുമില്ലൊരെണ്ണം
കണ്ണുകാണാത്തവർപിന്നെക്കാതുകേൾക്കാത്തവർപിന്നെ
കിണ്ണംനക്കാൻമിനുപ്പുള്ളകഷണ്ടിക്കാരേറെയുണ്ടു
അസ്ഥിയല്ലാതൊരുവസ്തുശരീരത്തിലവക്കില്ല
ദുസ്ഥിതിക്കുംകുറവില്ലാടുന്നിലക്കുംകുറവില്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തുനാൾഭക്ഷിയാഞ്ഞാലും പത്തുഃപാകെന്നതുമില്ല
പത്തുനാങ്ങൾക്കിടംപോരാഞ്ഞെത്രദുഃഖംമനുഷ്യക്ക്
ഉന്നതത്തിൽകിടക്കുന്നോരുരുണ്ടുപാറമേൽവീഴും
ഭിന്നമാകുമതുനേരംമസ്തകംഛസ്തവുംകാലും
കന്നുരണ്ടല്ലൊരുലക്ഷംമുതുക്കന്മാർപതിക്കുന്ന
കന്നുകൊണ്ടുംപ്രാണനാശംവരുന്നീലിന്നൊരുത്തക്കം
ഉള്ളതിൽസങ്കടമോത്താൽനാടുവഴിപ്രളക്കാം
കള്ളനെക്കൊല്ലുവാൻചേലാവെട്ടിയാൽചാകയില്ലേതും
ഉള്ളവസ്തുക്കളെപ്പേരുംകട്ടതിന്മാനൊരുക്കൂട്ടം
തള്ളലോടേനടക്കുന്നതെല്ലുപേടിയവക്കില്ല
രാജധാനിക്കകംപുക്കരാജഭണ്ഡാരവുംകട്ട
വ്യാജമന്യേപകൽക്കള്ളടെതസ്കരന്മാർനടക്കുന്ന
രാജശിക്ഷകൊണ്ടപ്പോൾഅമ്പലത്തിൽപൂജമുട്ടി
പൂജകൊണ്ടുപുറംമാറിത്തിരിച്ചുയെമ്പിരാന്മാരും
മന്ത്രികൾക്കുതന്നുംനൊപ്പടിയില്ലാതുണ്ണത്തോളം
മന്ത്രികളെപ്രജകൾക്കുംശങ്കയില്ലാമനാക്കാമ്പിൽ
അന്തമില്ലാദുരാചാരംമുഴുത്തുഭൂമിയിലെല്ലാം
അന്തകന്റെയാഗമിപ്പോളുത്ഥിന്നൊക്കെമൂലം
അന്തണൻയാഗമില്ലകർമ്മമില്ലധർമ്മമില്ലാ,
ശാന്തിചെയ്വാൻക്ഷേത്രമില്ലശാന്തരായിട്ടാരുമില്ലാ,
ഏന്തുചിന്നാനിനാടിന്നാഹ്ലംകൃതിക്കാക്കൊത്തവണ്ണം
ജന്തുധർമ്മത്തിനുംപിന്നവേസ്സയില്ലെന്നായിവന്ന
ഉത്തമസ്ത്രീകടെപാതിവ്രത്യമെല്ലാമസ്തമിച്ചു
കുത്തവണ്ണംപുരുഷന്മാർസഞ്ചരിപ്പാനൊരുമ്പെട്ട
ചത്തുപോമെന്നൊരുഭീതിതിരുജ്ജനങ്ങൾക്കില്ലയെന്നാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലിത്തരംകാട്ടുവാനാരുംമടിക്കില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
ഉടപ്പാനുംകൂടിപ്പാനുംകൊടുക്കുന്നപുരുഷന്മാ-
രടുക്കാൻസമ്മതിക്കാതായ്ചമഞ്ഞുവേശ്യമാരിപ്പോൾ
കൊടുക്കുന്നപുരുഷന്മാരടുക്കുമ്പോൾമിടുക്കന്മാർ
കൊടുക്കുംതാഡനംപാരംകടുക്കുന്നടിരാചാരം
കലികാലത്തിലെക്കാളുംകഷ്ടകാലമായിവന്നു
ഉലകിൽകാലനില്ലാഞ്ഞുവലഞ്ഞുസർവ്വജന്തുക്കൾ
കുലദോഷംവരുത്തുന്നോർകൊലചെയ്താൽമരിക്കാഞ്ഞാൽ
കുലഹാനിവരുമെന്നുകലനംചെയ്കനീബാലേ!
പെറുപെറുവളരുന്നജീവജന്തുക്കൾക്കുപാത്താൽ
അറമില്ലാപാരിടത്തിലൊടുങ്ങിക്കുമൊഴിവില്ല
മറുമാംസംഭുജിക്കുന്നജനങ്ങൾക്കുമിതുകാലം
കൊറുപോലുംനാസ്തിയായിമരിപ്പാനുമെളുതല്ല
മെച്ചമോടെപുലിപന്നിസിംഹവുംതങ്ങളിൽത്തന്നെ
പച്ചമാംസംകടിച്ചാശുഭുജിക്കുന്നുസർവ്വകാലം
കൊച്ചുമത്സ്യങ്ങളെപ്പാടെവിഴുങ്ങുംഘോരമത്സ്യങ്ങൾ
സഹ്രമായ്മറെറാരുരൂപത്തുടെപോരുമവയെല്ലാം
ദുഷ്ടജന്തുക്കളെക്കൊണ്ടുനിറഞ്ഞുഭൂതലമെല്ലാം
അഷ്ടിമാത്രംപോലുമാരുംകൊടുപ്പാനില്ലെന്നുവന്നു
പട്ടിണിക്കുവഴിവിണുവഴിപോക്കക്ഷേത്രകഷ്ടം
പട്ടണത്തിലെങ്ങുമിപ്പോൾപണവുംകാശുമില്ലാതായ്
ഉണ്ടതെന്നിനടന്നഷ്ടികഴിക്കുംബ്രാഹ്മണക്കിപ്പോൾ
ഉണ്ടിലെങ്ങുംചോറുകിട്ടാപുരുഷാന്തരംവന്നുകൂടി
ആട്ടമാടിനടക്കുന്നോരാട്ടമെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു
കൂട്ടമൊക്കെപ്പിരിഞ്ഞോരാകാട്ടിലായ്മരിവന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാട്ടുകാക്കുംവിശന്നിട്ടുസഹരുംബർബഹുമായി
നാട്ടിലെങ്ങുമൊരുകാശുലഭിപ്പാനുംവകയില്ലാ
പാട്ടുകേട്ടാലാക്കുസൌഖ്യംപട്ടിണിയാണ്ടിടുമ്പോ-
ളാട്ടുകേട്ടാൽതലപൊക്കുമതുകേൾപ്പാനെങ്ങുമില്ല
ചേട്ടനെന്നുംതമ്പിയെന്നുംതങ്ങളിലുള്ളനുരാഗം
ചേട്ടകൾക്കുനാസ്തിയായിക്കൂട്ടമേറിച്ചുമകയാൽ
ചേട്ടനെനാലൊന്നരണ്ടല്ലൻപത്തുംനൂറുമഞ്ഞൂറും
കൂട്ടമായിപ്പുലകൊൾവാനൊന്നുബന്ധംചാക്കുമില്ല
നാടുവാഴിക്കുകുമില്ലാകപ്പമില്ലാചുങ്കമില്ലാ
കാടുവാഴിക്കിപ്പോൾനല്ലവല്ലുതുംതിന്നുപാത്തിടാം
മോടിക്കൂട്ടിനടക്കുന്നപുരുഷന്മാർനാസ്തിയായി
തേടിവച്ചുധനംവിറുതിന്നാശേഷംവകയായി
കാരിയക്കാരനായ്പണ്ടുകോലകത്തുമാളികമേൽ
നാരിയെക്കൊണ്ടുപോയ്ചുമുസുഖിച്ചുവാണവനിപ്പോൾ
ആരിയച്ചെട്ടിയെച്ചെന്നുകാൽപിടിച്ചുകിടക്കുന്നു
കാരിയംരണ്ടുവറെങ്ങാൻകിടച്ചെങ്കിലതുതന്നെ
പാരിലുള്ളവത്തമാനംകഷ്ടമെന്നേപായാവൂ
നീരസങ്ങൾവിസ്മരിച്ചിട്ടെന്തുകായ്മനമുക്കിപ്പോൾ
കവടിക്കാരനായുള്ളഗണിതക്കാരനുമിപ്പോൾ
കവടങ്ങൾപറഞ്ഞൊന്നുംഫലിപ്പിപ്പാൻവകയില്ല
ഗണിതഗ്രന്ഥവുംകെട്ടിത്തലയ്ക്കുംവച്ചുരുട്ടിക്കിൽ
കണിശന്മാർവിശന്നങ്ങുശയിക്കുന്നുപലർക്കൂടി
ഹൂണഭോഷംവിചാരിച്ചുപറഞ്ഞാലെങ്കിലുന്നാലു
പണംകിട്ടാൻതടവില്ലുപണ്ടതിപ്പോളപ്രമായി
ഹൂണനെന്തുഭോഗമെന്തുമരണമില്ലൊരുനാളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗണിതംകൊണ്ടൊരുവസ്തുഗ്രഹിപ്പാനില്ലെന്നവന്നു
ചികിത്സിപ്പാനെങ്ങുമാക്കും രോഗമില്ലാശരീരത്തേ
രോഗമെല്ലാമന്തകൻറെ സചിവന്മാരവർപിന്നെ
യാഗമങ്ങുശ്രമിക്കുന്നതുനടപ്പാൻകല്പനയില്ല
യോഗഗ്രന്ഥവുംനല്ലോരഷ്ടാംഗഹൃദയവും
ആകപ്പാടേയങ്ങുകെട്ടിവച്ചുവൈദ്യരെല്ലാം
രോഗംകൊണ്ടുഴലുന്നജനത്തിൻറെഗൃഹത്തിൽച്ചെ-
ന്നാകണ്ണംഭൂജിപ്പാനുംകൊതിക്കേണ്ടാവൈദ്യരാരും
ആസനവിലാടിഭൃംഗാമലകാടിയെണ്ണകാച്ചി
വ്യസനംചെയ്തൊരുകാര്യംകൈക്കലാക്കാനിനിപ്പാടാ
രസികച്ചാതുരന്നാഭാവംനടിച്ചുനഞ്ചിനുമായി-
ട്ടസുരന്മാരെന്നപോലെരോഗിവീട്ടിൽചെന്നുകൂടി,
ഗ്ലൂടികയുംകഷായവുംകൊടുത്തുചാക്കടുക്കുമ്പോൾ
കളവുവല്ലതുംചൊല്ലിത്തിരിക്കുംവൈദ്യനിക്കാലം
തരംകെട്ടതറിക്കുഭക്ഷണത്തിന്നുവകയില്ലാ-
ഞ്ഞിരുന്നുണ്ടുനടക്കുന്നുവിരുന്നുണ്ണാനെങ്ങുമില്ലാ
ഘനചന്ദനശ്രുണ്ഡ്യാംബുപ്പുടോശീരസാധിതം
മനസ്സിലുണ്ടിവയെല്ലാംപ്രയോഗിപ്പാനെങ്ങുമില്ലാ
യമനുംവൈദ്യനുംതമ്മിൽപ്രാണവിശ്വാസമെന്നാലും
യമനേക്കൂടാതെകൊൽവാൻവൈദ്യനേതുമെഴുതല്ല
അനർത്ഥംമന്ത്രവാദിക്കുംകനകൈസ്സംഭവിക്കുന്നു
സമർത്ഥനെങ്ങുമേചെന്നാലൊരർത്ഥംകിട്ടുകയില്ലാ
യക്ഷിപിടിച്ചുകക്ഷിപിടിച്ചുദേവതാപിടിയുംബ്രഹ്മ-
രാക്ഷസഗ്രഹവുമില്ലകാലനില്ലാതുള്ളനാട്ടിൽ
സാക്ഷിയായിട്ടിവക്കെല്ലാംഈശ്വരനന്തകനല്ലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദീക്ഷിതനായതുനേരമിവയെല്ലാമടങ്ങിപ്പോന്ന്
മനിഷ്യംതുള്ളുവാനുള്ളമനുഷ്യക്കുമിതുകാലം
മനസ്സുമുട്ടതിയായിട്ടകപ്പെട്ടവിശപ്പാട്ടം
സഹിക്കാത്തവെളിച്ചപ്പാടൊളിച്ചപ്പാശയിപ്പുന്നു
വഹിയാവാളെടുപ്പാനുംതുള്ളലേതുംഫലിക്കാതായ്
തിടുക്കങ്ങളിവചൊന്നാലൊടുക്കമില്ലെടോബാലേ!
കിടക്കുന്നുപലകൂട്ടംപറവാനിന്നിയുംമേലിൽ
മുടക്കുങ്ങൾപലതുണ്ടുനമുക്കയാഗമില്ലാഞ്ഞി-
ട്ടൊടുക്കുംഞാൻപുറപ്പെട്ടപത്മജന്മാവിനെക്കാണ്മാൻ
അവസ്ഥകളറിയിച്ചിട്ടവൻതൊകല്പനപോലെ
അവിടത്തിലന്തകനെക്കാണ്മതിന്നാശുഞാൻവന്നു
അന്തകൻതൊശാസനത്താലനന്തംനീങ്ങുവാനുള്ള
ബന്ധമിപ്പോളുള്ളവാക്കിമറഷ്യത്തെയാത്രയാക്കി
നമ്മുടെനാട്ടിനുപോവാൻപുറപ്പെട്ടോരുനേരത്തു
പെൺമണിമാലികേ!നിന്നെക്കാണ്മതിന്നിങ്ങിനബന്ധം
ചൊല്ലെടോനിന്നുടെപേരുംനില്ലെടോനമ്മുടെമുമ്പിൽ
ഇല്ലെടോ!ധൈര്യവുംകുള്ളമല്ലെടോകൌതുകംപാരം
പല്ലവത്തെക്കാൾമൃദുതമുള്ളനിന്നെങ്ങണച്ചീടുന്നു
മെല്ലവേപുൽകുവാൻമോഹംപാരമെന്നാരിമാർമൌലേ!
കുറഞ്ഞൊന്നിങ്ങുപോന്നാലുംപറയാമൊക്കവേണ്ടാനും
കുറഞ്ഞൊന്നങ്ങിനിക്കുള്ളിൽനിറഞ്ഞുകൌതുകമേവം
പറഞ്ഞുകൺമുനത്തൽകൊണ്ടറിഞ്ഞുകാംക്ഷിതമേതും
മറിഞ്ഞുപോകാതവണ്ണംഭരിഞ്ഞുഭാവവുംമെല്ലെ
പുറമ്മാറിപ്പുറംമറിത്തിരിച്ചുനിന്നുസാദരം
പറഞ്ഞാലും!പറഞ്ഞാലുമെന്നുചൊല്ലിസഹസ്രാക്ഷൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പറഞ്ഞിടാം! പറഞ്ഞിടാം! എനിക്കാളായണിതാനും
പറഞ്ഞുംകൊണ്ടങ്ങർകൊടോച്ചെണ്ടകൊട്ടിപ്പതിവായി
കുറഞ്ഞൊന്നല്ലെട്ടുപത്തുകാതമങ്ങുകൊണ്ടുപോയാൽ
അറിഞ്ഞീലഞ്ഞാഴിലൊന്നുംകാമിയാംദേവരാജാവും (യും
അതുപൊഴുതുപുനരചലതനയയുമഖിലപതിപുരവൈരി
അതുലസുഖമൊടുതുഹിനഗിരിയുടെനികട-
(സീമനിടമപിനാർ
അതിനുസുന്ദരപുരുഷവേഷമുടൻവഹിച്ചുമഹേശ്വരൻ
അതിനുചിതമൊരുവേശ്യകാമിനിയായ്ചമഞ്ഞിതുഗൌ
(രിയും
പകിടയുംപടവുംചതുരംഗത്തിനിത്തിവച്ചുകളിക്കയും
പകിടിവാക്കുപറഞ്ഞുകൊണ്ടുരസിക്കയുംപ്രഹസിക്കയും
പാക്കുവെറിലപോട്ടകൊണ്ടുപദങ്ങൾപാടിവസിക്കയും
തുക്കുപുകയിലതിന്നുമനിവിയത്തുവിരിച്ചുകിടക്കയും
രണ്ടുകാതുനിറച്ചുനല്ലകടുക്കനുംമണിമാലയും
രണ്ടുകൈകൾനിറച്ചുനവമണികങ്കണംവലയങ്ങളും
നല്ലമുണ്ടുവിളമ്പുകെട്ടിയടുത്തുടുത്തരഞ്ഞാണവും
നല്ലുമാടിവരുത്തിവാണിതുമുല്ലബാണവിനാശനൻ
കാതിലാവിരൽമോതിരംമണിതാലിമാലപതക്കവും
ജാതിഃകതകിമുല്ലമാലയുമിത്തരങ്ങളണിഞ്ഞുടൻ
ചൂതുപൊരുതുയുടങ്ങിനാളഥശൈലരാജകുമാരിയും
ചൂതസായകവൈരിയുമവരതിരഭസമൊടുതുടങ്ങിനാൻ
പന്തിരണ്ടുകളിച്ചുനിന്നുടചൂതുവെട്ടുവതിന്നുഞാൻ
ഹന്ത!തൊപ്പിനിനക്കുകിട്ടുമതിന്നുസംശയമില്ലഹോ
എട്ടെറിഞ്ഞുടനിന്നുപെട്ടയടപ്പതിന്നുപറഞ്ഞവഠം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എട്ടതന്നെയെറിഞ്ഞുപെട്ടയെടുപ്പതിന്നുതുടങ്ങിനാൾ
മട്ടലർക്കണവൈരിയൊന്നുകയത്തുപോലരുളീടിനാൻ
കട്ടമെന്നൊടുക്കുടകില്ലിതടുക്കെറിഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ

എടുത്തുനിയുദ്ധേനംമടുത്തുകുംമൊഴിയാളേ
ങടുക്കകൊണ്ടുകാട്ടുന്നമിടുക്കേതുംതരമല്ലാ
കടുക്കംതോല്പതിന്നായങ്ങടുക്കുമ്പോൾഭവാൻമണ്ടും
കടുക്കമിങ്ങനെയേറരംശംതപ്പെന്നുമാചൊന്നാൾ
ഏവമോരോരോരസത്തോടേദേവനുംദേവിയുംകൂടി
സാവധാനംചൂതുകൊണ്ടുവിനോദിച്ചുരസിക്കുമ്പോൾ
ദേവരാജൻസമീപത്തുചെന്നുനോക്കിക്കണ്ടനേരം
ഭാവമൊന്നുപകർന്നാറരംകയത്തുംകൊണ്ടുരചെയ്താൻ
ങറ്റരുതേടാ!നമ്മുടെമുമ്പിൽഞെളിഞ്ഞുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നു
ചാരുശൃംഗാരിയായ്തൻറെകളത്രത്തെഫലിപ്പിപ്പാൻ
ളൂരെമാറിക്കൊണ്ടുകിലാകിൽകൊണ്ടുപോംതാഡനംമൂഢ!
പാരമേറുംമദംപൂണ്ടുക്കാമദേവനെന്നഭാവം
എന്നുടെഭുഗമംകണ്ടാലെഴുന്നേൽക്കാതിരിക്കുന്ന
നിന്നുടെമ്മമിന്നുശമിപ്പിപ്പൻവഴിപോലെ
നന്നെടാ!നിൻറെധിക്കാരംനാടുവാഴിക്കുമേറാത്ത
മുന്നിലക്കാരനാംനിൻറെകുലനാശംവരുമിപ്പോൾ
എഴുണ്ടുഭുവനങ്ങൾക്കീശനാമെന്നെനീകണ്ടി_
ട്ടെഴുനില്ക്കാത്തതുനിൻറെസാഹസമെന്നറിഞ്ഞാലും
പാഴിലോരോമനോരാജ്യംതുടങ്ങാതുങ്ങടങ്ങിക്കോ
ഭോഷനെന്നുപേർവിളിക്കാതെപൊയ്ക്കോകനീമൂഢാ
കോഴിക്കും ചിറകുണ്ടുഗരുഡന്നും ചിറകുണ്ട്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘോഷിച്ചുപറക്കാനായ്ക്കോഴിക്കുംകൊതിയുണ്ടു
ആഴിക്കുംമീതിലങ്ങുപറക്കുംപന്നഗവൈരി
കോഴിക്കുഞ്ഞൊരുണ്ണിപറക്കാനെത്രയുംകണ്ഡം
എന്നോടുസമനില്ലാരിന്നുവീരുടയതാണ്ടോ
എന്നല്ലാപരിഹാസത്തിന്നുനീയുടങ്ങുന്ന
നന്നായിപ്രഹരംകൊണ്ടുടലെല്ലാംമുടങ്ങുമ്പോ-
ളന്നേരംനിരൂപിച്ചാൽനന്മമിച്ചമില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും!
തന്നത്താനറിയാത്തമഹാപാപിക്കുഴിയിൽനീ
എന്നേക്കാൾബലുതെന്നുനടിക്കുമ്പോളുടിയ്ക്കുണം
ഉന്നതപ്രദേശത്തുകേറിയങ്ങുവസിക്കുന്ന
നിന്നെക്കൊണ്ടിന്നുഞാനുംകളിയഞ്ചുകളിപ്പിപ്പേൻ
ജംഭനേയുംകൊലചെയ്തപുത്രനേയുംകൊലചെയ്ത
വൻവനാംപാകനപ്പാകംവരുത്തിനിഗ്രഹിച്ചോരു
ഉമ്പർകോൻഞാൻവരുന്നേരംസംഭ്രമിക്കാതിരിക്കുന്ന
ഡംഭനാംപുരുഷാനിൻറെഡംഭപാരംകടക്കുന്ന
ശംഭുദേവർപോലുമെന്നെബ്ബഹുമാനിച്ചിരിക്കുന്ന
ശംഭളിക്കുമകനായനിനക്കുണ്ടോപരമാത്മം
കുംഭിരാജൻഞാനിതെന്നുകുഴിയാനസ്സുള്ളഭാവം
കുംഭിരാജൻവരുന്നേരംകണ്ണുമാറുമെന്നറിഞ്ഞാലും
നല്ലവട്ടംകൂട്ടിനിൻറെവല്ലഭയുംനീയുമിപ്പോൾ
കല്ലുപോലെയുറപ്പോടുകല്ലുകേറിയിരിക്കുന്ന
തെല്ലില്ലാബഹുമാനംവല്ലതുംവന്നതുവന്ന
തല്ലുകൊള്ളുന്നനേരംനിൻപല്ലുമുപ്പുന്തുരണ്ടുപോം
ഇക്കണക്കധിക്കരിക്കുംമുൻപേടാനിന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊക്കണംകെട്ടിക്കുമിന്നിപ്പുക്രനെന്നുധരിക്കനീ
പൊക്കമുള്ളടിക്കിൽനിന്നുംപോക്കുവാൻഞാൻവരുമി
(പ്പോൾ
ഇക്കണക്കുചെയ്തീലെന്നാലിട്ടതല്ലാപേരിനിക്കു
ഇത്രനാളുമൊരേടത്തുതാനുമാറീട്ടറിവില്ലാ
വൃത്രവൈരിക്കുമാത്രംസഹിപ്പാനിന്നൊടുതല്ലാ
പുത്രക്ലേശംശത്രുവിന്നുനേത്തുനമ്മോടുയുദ്ധമായ്
അത്രപോയ്ലിനുനിന്നോടേറുതാനാൽചിന്തതന്നെ
അത്രമാത്രംവെടിമുള്ളയപ്പിനിന്നാനിനുങ്ങിപ്പോൾ
മിത്രനാക്കാൻവഴുതെന്നുനടിച്ചാൽപ്പുകമോമൂഢാ
പെണ്ണിനെത്താൻമിപ്പിപ്പാൻപൊണ്ണനെത്രപണിചെയ്തു
കണ്ണീരുംകുറികളുംകണ്ഡപ്പംതാളവളകളും
വിണ്ണവർനാട്ടിലേനാഥൻഞാൻവരുമ്പോളെഴുനേറാൽ
പെണ്ണിനുള്ളിൽനിദ്രയുണ്ടാമെന്നുനിന്നുള്ളിലുണ്ടിപ്പോൾ
ഇത്രനേരമാരോടുഷിവാക്കുകേട്ടുദേവൻകാലകാലൻ
ബദ്ധപടാസംമറിഞ്ഞാനകടാക്ഷിച്ചലീലയോടെ
ജംഭവൈരിയതുനേരംഹന്തനിജ്ജീവനായ്നിന്നു
സ്തംഭമൊടുമതുപോലെവജ്രവുംഭ്രുതലേവീണു
അക്ഷമീലാവിധംനിഞ്ഞിടക്ഷടൊരുഭഗവാനും
തൽക്ഷണംതന്നുടെരൂപംപ്രകാശിച്ചുങ്ങരുളിചെയ്തു
എങ്ങുപോയിനാദികേശൻഎങ്ങുപോയ്കുംഭോദരന്മാർ
എങ്ങുപോയ്ശൃംഗിരിടിഭൃംഗിയുമെങ്ങുടോനിങ്ങളും
ഇങ്ങിനെവാസവൻനേരുഷിവാക്കുപറയുമ്പോളും
എങ്ങുനാരുംഗ്രഹിക്കായ്കയൊന്നുണ്ടുസംജ്ഞനാരെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിടിച്ചുകെട്ടുവിൻനിങ്ങളടിച്ചുപൽപൊടിപ്പിൻവ-
ന്നടുപ്പിൻവാളെടുപ്പിൻകിംപടിക്കുന്നു?പിടിച്ചുങ്കു
പൊടുക്കെന്നുഗ്രഹയിലിട്ടടുപ്പിനിക്കടിലൻെറ
മിടുക്കുംമാനവുമെല്ലാമൊടുക്കേണംതടുക്കേണം
ആടക്കമില്ലായ്കകൊണ്ടുപണ്ടുപണ്ടേഗ്രഹതന്നിൽ
കിടക്കുന്നുണ്ടിവനിപ്പോൾനാലുദേവാദിരാജന്മാർ
നടക്കാമഗ്രഹതന്നിൽകടക്കാംവാസവാനിൻെറ
കിടക്കാരോടുമെന്നിച്ചുകിടക്കുമായിരംവർഷം
ആരുളുപ്പാടതുകേട്ടുസമർത്ഥന്മാരൊരുക്കൂട്ടം
വിരവോടതുരുവന്നുനിറഞ്ഞുഭ്രതവൃന്ദങ്ങൾ
കുറുത്തിട്ടൊരുകൂട്ടംവെളുത്തിട്ടൊരുകൂട്ടം
കുറുത്തിട്ടൊരുകൂട്ടംനെടുത്തിട്ടൊരുകൂട്ടം
തടിച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടംമെലിഞ്ഞിട്ടൊരുകൂട്ടം
ജടച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടംജരച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടം
നരച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടംകുരച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടം
മുരച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടംവരച്ചിട്ടൊരുകൂട്ടം
ചിരിച്ചുംകളിച്ചുംകൂട്ടംചേരിച്ചുംഗമിച്ചുകോപം
നിരിച്ചുംചരിച്ചുംകാടുഞെരിച്ചുംപൊടിച്ചുംചാടി-
ത്തകത്തുംതിമത്തുംതമ്മിലടിച്ചുംപിടിച്ചുപാരം
ചൊടിച്ചുംതടിച്ചുംമാടിവിളിച്ചുംപുളച്ചുംകാട്ടി-
ലൊളിച്ചുംകളിച്ചുംമേനിവിറച്ചുംമറച്ചുംഗർവ്വം-
മുറച്ചുംനിറച്ചുംപിന്നെമടിച്ചുംവാക്കുവടിച്ചും
രമിച്ചുംപാരംരസിച്ചുംഗ്രഹിച്ചുംനടിച്ചുംവന്നാർ
ആയിരംകണ്ണുള്ളവിടാനെന്തൊടാനോക്കെടാനിന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആയിരംകാതമിക്കാട്ടിലിട്ടിഴപ്പാൻതുടങ്ങുന്ന
മായതിനവേണ്ടിവന്നതന്മൂലമാനക്കൊണ്ടുതന്റെ
വായിലെങ്ങുമടങ്ങാത്തവാക്കുപ്പാനാരുചൊല്ലി!
ശങ്കരനെഴിഞ്ഞിച്ചുള്ളവാക്കുകേട്ടാലൊരുനാളും
കിങ്കരന്മാരടങ്ങിപ്പാക്കയില്ലെന്നുധരിച്ചാലും
ശങ്കരനെഴിഞ്ഞിതോരുനാക്കുറുത്തുവഴിപ്പിച്ച
വെങ്കിടാരംതന്നിച്ചിട്ടവരുതാലുംമതിയല്ലാ
പുരന്മാരേക്കനൽക്കണ്ണിൽചുട്ടപൊട്ടിച്ചദേഹത്തെ
പരിഹസിച്ചചൊൽവാനാക്കുതോന്നുംനിനക്കെന്നു
അരുണ്ണാൽനാഴികനേരംപുരിക്കുന്നജഗതാമീക്ക –
ത്തൊരിക്കലുംമുടിയിക്കാത്തവരംനൽകുന്നദേവന്റെ
തിരുപ്പാദങ്ങളിൽവീണവണങ്ങീലെന്നല്ലമൂഢൻ
മറിച്ചാലുംമറക്കാത്തതെറിവാക്കുപറഞ്ഞല്ലോ
കറഞ്ഞൊരുബാധമുള്ളാമീക്കിവിധംവാക്കുകളൊക്കെ
പാകെന്നാലല്ലൊരുനാരംനിരുപിപ്പാൻകൂടുമലാ
മറിഞ്ഞുപായ്മനാനിൻറെപറഞ്ഞിട്ടെതിനിക്കായ്മം
കാലതന്നാനംമടിക്കാതെഗ്രഹത്തിൽകിടന്നാലും
നാലുചന്ദ്രാതിമാരുകിടക്കുന്നഗ്രഹത്തിൽ
കാലടൈരിദേവനാടുപിഴുക്കുകാരണത്താലേ
നാലുപക്കംതുണയായിട്ടിന്നുനിയുമതിൽത്തന്നെ
നാലുനൂറായിരംവർഷംകിടന്നാലുംനടന്നാലും
ഇത്രമാത്രംപറഞ്ഞാശുകൈക്കചെന്നുപിടിപെട്ട
വൃത്രഗംഭീരിയെക്കൊണ്ടുതിരിച്ചുഭ്രഷ്ടവിരഞ്ചൻ
എത്രയുംപേടിയാകുന്നഗ്രഹചെന്നുതുറന്നപ്പോൾ
തത്രകാണ്മാറായിനാലുവാനവന്മാർകിടക്കുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രണ്ടുകാല്കുംരണ്ടുകൈയ്കുംതുരടിട്ടുപൂട്ടിടുമല്ലെ
രണ്ടുതോളിൽതടിയേറിതടിയെല്ലാംകുശമായി
രണ്ടുകണ്ണുംകണ്ടിലായികണ്ണുനീരിൽകളിച്ചേററം
ദണ്ഡമോടെകിടക്കുന്നനാലുദേവാധിരാജന്മാർ
സ്ഥാനമില്ലാപാനമില്ലദിനമില്ലാതേതുമില്ല
മാനഭംഗംകൊണ്ടുതാനെതലയുംതാണുപോയല്ലൊ
ജ്ഞാനമില്ലായ്കകൊണ്ടല്ലൊനമുക്കീസങ്കടംവന്നു
താനൊഴിച്ചാലൊഴിക്കാവൊന്നല്ലിതെന്നുനിനയ്കുന്നു
ശങ്കരന്റെകിങ്കരന്മാരെട്ടുപേരങ്കംപുക്കു
ശൃംഖലാബന്ധനമെല്ലാംവേർപെടുത്തുനാൽവരെയും
ശങ്കരന്റെതിരുമുമ്പിൽകൊണ്ടുചെന്നുതൊഴീപ്പിച്ചു
ശങ്കക്കൂടാതുരചെയ്തുപുത്രനാമിന്ദ്രനോടപ്പോൾ
കടക്കാമിഗ്രഥനിൽകിടക്കാമഞ്ഞൊരുകോണിൽ
മടിക്കാതെതുരടിട്ടുപൂട്ടുവാനുംതുടങ്ങുന്നു
കടക്കംവന്നുനീയുഞ്ഞുഴഞ്ഞുപുക്കുശയിക്കാതെ
കിടക്കാക്കുശയിപ്പാനുംചേച്ചയില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
ആയുകൊണ്ടുനാൽവരേയുംഇനിപ്പിന്നെഹിതംപോലെ
നാൽവരേയുംഇങ്ങുതന്നൊരുത്തീടാംവിധിപോലെ
ആയുകേട്ടഭയപ്പെട്ടുവിറച്ചുവീണുരുണ്ടാശു
ആതിയായിമുറയിട്ടുകരഞ്ഞുപുത്രനാമിന്ദ്രൻ
ആയിരംകണ്ണുകളിൽനിന്നൊഴുകുന്നകണ്ണുനീർകൊ-
ണ്ടായതുനേരമുണ്ടായിനല്ലൊരാറുംസമീപത്തു
ആയതുശ്വാസവുംവിട്ടുപറഞ്ഞുദേവനോടപ്പോൾ
ആയവണ്ണംവണ്ണമുണ്ടുനോനൊനൊവഞ്ചിക്കൊലാസപാമിൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരമാത്മമറിയാതെപറഞ്ഞുപോയപരാധം
പരിചാടെസഹിക്കേണംപരമേശഭഗവാനെ
കരുമത്സ്യനെന്നമാത്രംനിരൂപിച്ചിട്ടുംചെയ്തേൻ
കരുനാളുമിപ്രകാരംപിണങ്ങീട്ടില്ലടിയനും
കരുപിട്ടുപൊറുക്കേണംകരുണാവാരിധേപോറ്റി
സുരലോകമുപേക്ഷിച്ചുതിരുമുമ്പിലകനാടി-
ക്കൊരുമ്പെട്ടനടന്നോളാംതരിമ്പുംസങ്കടമില്ല
കരുനാളുമെഴുതല്ലിഗൃഹതന്നിലധിവാസം
അന്തകനല്ലടിയനൊരന്ധകനുമല്ലപോറ്റി!
എന്തിവണ്ണംകയക്കുന്നുകാലനല്ലകാമനല്ല
നിന്തിരുപ്പാദമല്ലാതെമറൊരാധാരമില്ലാത്ത-
ജന്തുവെന്നവമൂനമ്മെപൊറുപ്പിക്കേണമേസാമിൻ
മറൊരാശ്രയംകാണ്മില്ലമറൊരുത്തൻഗതിയില്ല
മറൊരുനാട്ടിലുമാരിതിരിപ്പാനുമെങ്ങുമില്ല
മുറുമെന്നിങ്ങനെകരംവന്നുപോയാലടിയന്റെ
കുറമെല്ലാംതിരുത്തിനമറൊരുത്തൻനമുക്കില്ലാ
കാരുണ്യക്കാരനുമുണ്ടുകാശ്രുകൈക്കുലിയോത്തിട്ട
കാമിയംതീർത്തുപോരുവാനടിയനുംഭാവമില്ല
ആരുവന്നുവലച്ചാലുംതിരുമുമ്പിൽതന്നെവന്നു
കാരിയങ്ങളുണർത്തിക്കയിരുനാളുംനമുക്കുള്ളൂ
തിരുമുമ്പിൽവന്നുകേറാനിരുനാളുമടവില്ല
തിരുവുള്ളക്കാരനെന്നുപേർവിളിച്ചുകിടക്കുന്നു
ങ്കനുടിക്കാരനെന്നോത്തട്ടിത്തിട്ടില്ലിരുനാളും
അഹംഭാവംപറയുന്നുഎന്നുതോന്നുംചിലക്കെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഹങ്കാരംകൊണ്ടുദോഷംചിലകാലംവന്നുപോകും
അഹംതന്നെതിരുമുമ്പിൽവന്നുവീഴുമതുനേരം
ക്ഷമിക്കുംതമ്പുരാനെല്ലാമബദ്ധംകാട്ടിടയന്നാലും
രമിക്കുമ്പോൾതീരുമെന്നേറകുറവുമെല്ലാമിത്രനാളും
ഉമസ്സുനാഥനാംദേവ!ക്ഷമിക്കെന്നങ്ങുനന്ത്രിച്ചു
നമിച്ചുമാനവുമാശ്രമാശിച്ചുനിന്നിതുശക്രൻ
കരുണാശീലനാംദേവനരുൾചെയ്തുചന്ദ്രമൗഢൻ
വരികവാസവന്മാരേഭയമെല്ലാമുപേക്ഷിപ്പിൻ
അഞ്ചുപേർനിങ്ങളുംചെന്നഭ്രമിതന്നിൽജനിക്കേണം
ചഞ്ചലാക്ഷിമണിയാളാമിവർക്കുവല്ലഭന്മാരായ്
ചഞ്ചലമേതുമേവേണ്ടാപാണ്ഡുതൻറെഭാര്യമാരി-
ലഞ്ചുപേരുംജനിച്ചാലുംഗമിച്ചാലുമിന്നതന്നെ
എന്നതുകേട്ടണഞ്ഞിച്ചാരപ്പൊഴേപൂവ്വശക്രന്മാർ
ഇന്ദ്രൗഢഭഗവാനെഞങ്ങളുംകല്പനകേൾക്കാം
ഉന്നതവേണംബീജകർത്താക്കളായിട്ടസുരന്മാരെ
ത്തന്നെകല്പിക്കണമെന്നതത്രമാത്രമാചലാതി
ധർമ്മനുംമാരുതൻതാനുമശ്വനീദേവകൾതാനും
ജന്മകർത്താക്കളാംനിങ്ങൾക്കെന്നരുദ്രനരുൾചെയ്തു
അറ്റല്യാകാമുകനിന്ദ്രനുണർത്തിച്ചാനതുനേരം
അഹമെൻറശക്തികൊണ്ടുജനിപ്പിക്കാമിന്നതന്നെ
മഹത്പംകൊണ്ടടിയൻറെപുത്രനല്ലൂഷ്മണ്ഡാവാൻ
മഹാദേവനിൻകടാക്ഷംവിശേഷിച്ചുണ്ടാകേണം
അതുകേട്ടചന്ദ്രമൗഢൻപ്രസാദിച്ചുണ്ടരുൾചെയ്തു
അതിനുമുണ്ടുപായങ്ങളെങ്കിൽനാംപോകുവൈകാതെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുകേട്ടരചെസ്സുധർമ്മജന്റെകുറമല്ലാ
മുനാമുള്ളജന്മവൃത്തമിവണ്ണംചൊല്ലുവാൻമൂലം
ഞാഞ്ഞുശക്രന്നാരുതനൊപാണ്ഡവന്നാരഞ്ഞുപേരും
ഞാഞ്ഞുപേക്ഷംപ്രിയയാവാനിന്ദ്രസേനാനിന്നകളും
ഞാഞ്ഞുക്ഷംകൂടിനിന്റെറകന്യകയെക്കൊട്ടത്താലും
ചാഞ്ചല്യംവേർപെട്ടത്താലുംവീരപാഞ്ചാലഭൂപാല
നോടരുതുസനിവണ്ണമരുൾചെയ്തവഴിപോലെ
ഭൂമിനീപതിക്കായിടരുതുദൃഷ്ടികൊട്ടത്തപ്പോൾ
സാരമമൻകണ്ടസവ്വവൃത്താന്തമെപ്പോരും
ഭൂമിപുമനീന്ദ്രന്റെറകാല്കൽവീണുവണങ്ങിക്കൊ-
ണ്ടെല്ലാമിങ്ങനേതന്നെസംശയമൊക്കെവതീന്ന
നല്ലൊരുസുഖംവന്നുനമ്മുടെനന്ദിനിതന്റെ
കല്യാണമിന്നുതന്നെകഴിക്കെന്നങ്ങുണത്തിച്ചു
കല്യൻവ്യാസനരുളപ്പോൾമറഞ്ഞുമംഗലംസിദ്ധം

പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം കന്നാംകളം സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്ഷേത്രോപാഖ്യാനം.

(രണ്ടാംകളം)

ഹരിഹരൻവിരിഞ്ചനംഹരിഹരതനയനം
ഹരിഹയനുമുഖൻഹരിണാങ്കൻദിനകരൻ
ഹരിണാമീശ്വരന്മാരുംഹരിപ്രിയാദേവിതാനും
ഹരിശ്രീയക്ഷരങ്ങളുംഹരിക്കേണംമമതാപം
അമരപതികളുമരുണനുംശമനാധനപതിവരുണനും
അമരമുനികളുമമരതരുണികളുംഅചലനന്ദിനിദേവിയും
അവനിസുരകുലമഖിലവുംഅവനിപതിതതിസകലവും
അവനിതലമലമഖിലമനുജരുമവരുടെപരദൈവവും
സകലകപികുലപതികളുംസകലസകരുണാമതികളും
സകലഫണിപതിസകലഖഗപതിസകലമൃഗഖഗ .
അമരപുംനദിയമുനയുംശമലഹരജലസരയുവും(പതികളും
സകലനദികളുമചലപതികളുമഖിലമവർഗ്ഗണചെയ്തമേ
മാധുര്യഗ്രഹണങ്ങളുമക്ഷരവ്യക്തിയുംവേണം
സാധുതാംപദങ്ങൾക്കും സതതാസംഭവിക്കേണം
ബോധിപ്പിപ്പതിനുള്ളകുശലതാമത്തുംവേണം
ബോധമുള്ളവക്കുള്ളിൽബഹുമാനംചെരുത്തണം
ഫാസത്തിനൊരുമാറ്റുംചിലദിക്കിലരുതുംവണം
പ്രാസത്തിനൊരോടത്തുംകുറവില്ലാതിരിക്കണം
വാസനയ്ക്കൊത്തപോലെവചനപ്രക്രമംവേണം
സംസർഗ്ഗഗുണംകൊണ്ടുസകലംസിദ്ധമാക്കേണം
ഇച്ചൊന്നഗുണമെല്ലാംചുഴിപോലെവരുത്തിക്കൊ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടുച്ചത്തിൽപ്രയോഗിച്ചാൽഫലിക്കുംസംശയംവേണ്ടാ
മെച്ചത്തിലൊരുകഥപറവാനാഗ്രഹമെങ്കിൽ
ഇമ്മട്ടിലോന്നോരോപാലെതാളവുംമേളവുംവണ്ണം
കഥയിൽസംഗതിചേർത്തുകഥിക്കുമ്പോളുള്ളതിൽക്കൂടി
കഥിക്കേണ്ടിവരുംകുത്തുംകവികളെച്ചിലദ്ദിക്കിൽ
അതുകൊണ്ടുഭവാന്മാക്കൈവരമാക്കുംഭവിക്കൊല്ല
ഹിതമുതന്നോരറിഞ്ഞെല്ലാംസഹിക്കണംവണങ്ങുന്നോൻ
മനസ്സിൽവിചാരമുള്ളൊക്കുഹിതംതന്നെപറഞ്ഞാലും
കനകക്കോപമുണ്ടാകുമതിന്നുദിക്കുപോക്കില്ല
കടിക്കുംപാമ്പിനുപാലുകൊടുത്തന്നാലവൻവിഷം
മുടിക്കുംകൈവിരൽക്കിട്ടകടിച്ചുകൊല്ലുമപ്പോഴേ
കരുത്തക്കുംലഘുതചെയ്തവരുത്തുവാൻമോഹമില്ല
കരുത്തന്നുപ്രിയമായിപ്പറവാനുംഭാവമില്ല
ഗുരുതമുണ്ടെന്നുവന്നാൽഫലിക്കുംവാക്കുകളെല്ലാം
കരുത്തക്കുംതറിക്കൊത്തോരല്പൽവന്നുഭവിച്ചാലും
ധിക്കരിച്ചുപറവാനായടുക്കുന്നുണ്ടത്താടു
കുശമായ്ചിലവാക്കുപറവാനുംകുറവില്ല
അക്കുനുഞ്ഞുപലിക്കുമ്പോൾസൂര്യകാന്തങ്ങളുമേറും
അരക്കനെക്കുതടുങ്ങുമ്പോളുടങ്ങിപ്പാക്കയില്ലാതും
ഈറുപാമ്പുകടിപ്പാനായ്ചീറിവന്നങ്ങടുക്കുമ്പോൾ
ഏറുനിന്നുനല്ലവാക്കുപറഞ്ഞാൽപറ്റുകില്ലേതും
ഉറുമാംമന്ത്രവുംചൊല്ലിത്തടുക്കേണംമടിക്കാതെ
തോറുപോമങ്ങിനെചെയ്താലെത്രയുംഘോരമെന്നാലും
എങ്കിലിന്നുകഥാശേഷംകേട്ടുകൊൾവിൻബുധന്മാരേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സങ്കടംതീരുവാനിന്നുസൽക്കഥാകർണ്ണനംനല്ല
പങ്കജാക്ഷപ്രിയന്മാരാംപാണ്ഡവന്മാരുടെവാർത്ത
പങ്കഹീനംമനക്കാമ്പിൽപ്രീതിമൂലംസദാനന്ദം
പാഞ്ചാലമഹീപാലൻപരിചോടെപ്രസാദിച്ചു
പാഞ്ചാലീവിവാഹത്തെക്കഴിപ്പിപ്പാനൊരുമ്പെട്ട
പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാരെവിളിച്ചുകൊണ്ടുരചെയ്തു
വാഞ്ഛരാജേംഗമില്ലേതുംവരുവിൻപാണ്ഡവന്മാരേ
ചാഞ്ചല്യംമനതാരിലുള്ളതെല്ലാമസ്ഥമിച്ചു
പാഞ്ചാലിയുടെപാണിഗ്രഹമിന്നുകഴിച്ചാലും
അഞ്ചുപേരുംക്രമത്താലെവേട്ടകൊൾവിൻവഴിപോലെ
അഞ്ചാതെസുഖിച്ചെന്റെഗൃഹംതന്നിൽവസിച്ചാലും!
സൂക്ഷ്മബുദ്ധിനമുക്കില്ലാഞ്ഞുരചെയ്തവാക്യമെല്ലാം
സൂക്ഷ്മബുദ്ധേ?യുധിഷ്ഠിര!പൊറുത്തുകൊൾകെടോവീര!
സാക്ഷിയാകുംമുനിവേദവ്യാസനെല്ലാമരുൾചെയ്തു
പാക്ഷികമല്ലിവിവാഹംപരിചിൽചേച്ചയുണ്ടിപ്പോൾ
ധർമ്മമാർഗ്ഗംപിഴയ്ക്കില്ലധർമ്മസൂനോ!ഭവാനിന്നി-
മ്മമ്മമെല്ലാംവിചാരിക്കാതുരചെയ്തതെത്രകഷ്ടം!
നിർമ്മലജ്ഞാനമില്ലാഞ്ഞിട്ടിങ്ങനെസംഗതിവന്നു
നിന്നതത്തിന്നനുകൂലംദൈവമെന്നേവത്രുവീടെ
ഇപ്രകാരമുരചെയ്തുപദമെന്നവനപ്പോൾ
ക്ഷിപ്രമോരോപദോത്ഥങ്ങൾപരുത്തിസ്സംഭരിപ്പാനായ്
സുപ്രിയന്മാരായമന്ത്രിവരന്മാരെനിയോഗിച്ചു
കല്പനകേട്ടവരെല്ലാരുമൊരുമ്പെട്ടുപുറപ്പെട്ടു
നാട്ടിലെല്ലാമറിയിച്ചുപുരുഷാരവുമന്നുകൂടി
കൊട്ടിലുംകെട്ടിയുണ്ടാക്കിക്കോട്ടയെല്ലാമുറപ്പിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കട്ടിലുംകോരികപന്തിപുലകചാട്ടകംചട്ട-
വട്ടമെല്ലാംവഴിപോലെകൂട്ടിവാട്ടങ്ങൾകൂടാതേ
പലദിക്കിൽനിന്നുവാഴക്കുലക്കെട്ടുകെട്ടിവന്നു
ഇലക്കെട്ടുമൊരുദിക്കിൽമലപോലെകുന്നുകൂട്ടി
കലംചട്ടിവരാത്തുകൾകരകംമംഗലികംഭം
കലവറയ്ക്കുകംവന്നുനിറഞ്ഞുവട്ടിയുംകൊട്ട
പലതുമിങ്ങനെയോരോപദാർത്ഥങ്ങൾസംഭരിച്ചു
പലചന്ദ്രക്കാറുഴക്കാറുംവന്നങ്ങകംപുക്കു
വലിയതോണികൾവള്ളംവഞ്ചികളെന്നിവയെല്ലാം
ജലസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാംനിറഞ്ഞുമാനുഷന്മാരും
പലദിക്കിൽനിന്നുമാടമ്പികൾമന്ത്രിവരന്മാരും
കുറവറുതിരുമുൽക്കാഴ്ചയെപ്പാൻവന്നടുക്കുന്നു
നിറമുള്ളപട്ടുചേലചകലാസെന്നിവകൊണ്ടു
പുറമെല്ലാംവിതാനിച്ചുതനിച്ചുതോരണംനാട്ടി
നിറപറമലരവിൽവിളക്കുംചെപ്പുകണ്ണാടി
നിരത്തിരത്നകുംഭങ്ങൾകനകങ്ങൾഗജതങ്ങൾ
വിളങ്ങിനിലവേതാവിളക്കുംപന്തിയായ്വച്ചു
തളങ്ങളിലരിച്ചാന്തുകൊണ്ടണിഞ്ഞുപുഷ്പമിട്ടു
തളവളയണിഞ്ഞുള്ളുതരുണിമാർപുരംപുക്കു
കളകളരോലാഷമോടെകളിമേളമൊരുദിക്കിൽ
പന്തണിക്കൊങ്കമാർവന്നുപന്തലിൽപന്തിയായ്നിന്നു
ചന്തമോടേമണിദീപംതാലവുംപാണിയിലാക്കീ
ചിന്തയിൽകൌതുകത്തോടെചിന്തുകംപാടിയുംപിന്നെ
കന്തിയെച്ചെന്നുവന്ദിച്ചുംകൂടിനാത്രുഢസന്തോഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെണ്ടമദ്ദളഭേരിമുഴുങ്ങിടക്കുടുക്കമിടക്കയും
രണ്ടുപന്തിനിരക്കെനിന്നുമുഴക്കിനാർ ചിലരുദ്ധതം
തപ്പുതകിലുകാഹളംതിമിലകിടുപിടിതൊപ്പിമദ്ദളമേളവും (വും
കെല്പും പെരുകിനകുഴലുകൊമ്പുകാഹളതുടികാഹളകടുതരകാള
ഏട്ടടിക്കുമുഴങ്ങുമാറുരുദ്ധതിപൊടുപൊടെവെടികളും
തട്ടുകേറിമറിഞ്ഞുചടചടമോടുമൊരുവകകളികളും (സം
ഞ്ഞുട്ടമൊരുടിശിചാട്ടമൊരുടിശിപാട്ടമൊരുടിശിപലര
കാട്ടുമൊരുടിശിക്കൂട്ടമൊരുടിശിവെട്ടുതടവുകളൊരുവിധം
എന്നുവേണ്ടസമസ്തഘോഷവുമഖിലജനപരിതോഷവും
കണ്ണുഭ്രഷവിശേഷമായ്ചിലകന്യമാരുടെവേഷവും
ഇത്തരംബഹുപുരുഷകാരവിഹാരചാരുമനോഹരം
സതുരംഗപടാധിരാജപുരത്തിലൻപൊടുജൃംഭിതം.

മംഗലസ്ത്രീകളുംവന്നുകന്യകയെക്കളിപ്പിച്ചു
ഭംഗിയോടെതലമുടിവിടുത്താശ്രുതിരുകിച്ചു
മംഗലാത്മംഭശപുഷ്പംകുചന്തന്നിലിടചേർത്തു
തുംഗമാകുംമുലക്കന്നിൽചന്ദനച്ചാറിഴുകിച്ചു
കുണ്ഡലംതാലിയുംമാലകങ്കണമെന്നിവയെല്ലാം
മണ്ഡനങ്ങളണിയിച്ചുകണ്ണുരണ്ടുമെഴുതിച്ചു
ഗണ്ഡഭാഗങ്ങളിൽപത്തിക്കീറുമെല്ലാമുളവാക്കി-
വണ്ണഭേദങ്ങളിൽചാന്തുംകുറികളുംചിതമാക്കി
പിന്നെനല്ലോരിണപ്പട്ടുചേലകൊണ്ടങ്ങുടുപ്പിച്ചു
പൊന്നരഞ്ഞാണവുംപിന്നെക്കാൽച്ചിലമ്പുമിടുവിച്ചു
വീരവാളിപ്പട്ടകൊണ്ടുപുതപ്പിച്ചങ്ങടിയോളം
വീരഭാഗ്യനടന്നാലുമെന്നതുചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാണ്ഡവരായിട്ടുകൊണ്ടുകൊണ്ടുചെന്നവിവാഹത്തി-
നാകമോടേചമച്ചുരുമണിരത്നസ്ഥലംതന്നിൽ
പാണ്ഡവന്മാരതുനാരംകളിച്ചുകോപ്പുകഴിച്ച
പാണ്ഡുരാജാവിനെച്ചിത്തേനിനച്ചുനിന്നുകമ്പിച്ച
പാണ്ഡുരമാമിടപ്പുട്ടുടുത്താരൈവരുംനല്ല
പാണ്ഡുഹാരംകുണ്ഡലങ്ങൾകങ്കണംകാഞ്ചിയുമിട്ട
മാമുനിശ്രേഷ്ഠനാംധൌമ്യൻഹോമമാദികൃിയചെയ്ത
ഹോമമോടേതുടർന്നാരാദ്ധ്യബ്രാഹ്മണർചെയ്യിച്ച
ഹോമവുംവെള്ളിയുംപട്ടുംരത്നവുംവസ്ത്രവുമെല്ലാം
ഭൂമിദേവന്മാക്കുദാനംതുടങ്ങീപാണ്ഡുപുത്രന്മാർ
കടക്കാംബ്രാഹ്മണരെന്നകാരിയക്കാർപറഞ്ഞപ്പോൾ
കടക്കാരുംവടിക്കാരുംവന്നുകേറിപത്തുലക്ഷം
കൊടുക്കാമെന്നുപാദ്ധ്യായൻപണംമേടിച്ചുവരെല്ലാം
കടക്കാമെന്നുകായിമ്മസ്ഥാനമുള്ളസേവകന്മാർ
പടിക്കൽകാവലുംവച്ചുപ്രതിഗ്രഹിച്ചുവർപിന്നെ
കടക്കാൻസമ്മതിക്കാതെതടുക്കാംപിന്നെയുംവന്നാൽ
പിടിക്കുന്നമാരൊരുക്കൂട്ടംതസ്കരിപ്പാൻനടന്നിട്ട-
മടക്കമില്ലാത്തവരെത്തടുക്കാൻസംശയംവേണ്ടാ
വന്നാഭ്രസുരന്മാരോടിരിക്കാമെന്നരചെയ്ത
കരംനന്നായ്നിറച്ചുവാരിചാരിക്കൊടുക്കുന്ന
കരങ്ങളിലടങ്ങാഞ്ഞുകുറിമുണ്ടുവിരിച്ചുകൊ-
ണ്ടരിമേടിക്കുന്നാപോലെപണംമേടിച്ചുകെട്ടുന്ന
ഇരുമുടിച്ചുമടാക്കിശിരസ്സിൽവച്ചുടൻതുംകൊ
ണ്ടൊരുപോലെവടികുത്തിത്തിരിച്ചാരെത്രയുംമോടോൽ
കനങ്കൊണ്ടുശിരസ്സെല്ലാംകുനിഞ്ഞുപോയതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനകത്തക്കരംകൊണ്ടുവഴിനീളേവിതയ്ക്കയും
ഞാനങ്ങോതേമെല്ലെമെല്ലെച്ചുവടുവച്ചുനടക്കയും
ഞാനങ്ങൾക്കുള്ളസന്തോഷംപറഞ്ഞാലില്ലവസാനം
പ്രതിഗ്രഹംകഴിഞ്ഞാശുവേളിലഗ്നമടുത്തപ്പോൾ
അതിനുള്ളക്രിയയെല്ലാംവിധിച്ചവണ്ണമേചെയ്തു
ക്ഷിതിപൻധർമ്മജൻപാണിഗ്രഹണംമുൻപിനാൽചെയ്തു
ഹിതമോടേഭീമസേനൻവിവാഹംചെയ്തിതുപിന്നെ
സഹസാഹൽഗ്രാമപിന്നെനകുലനുംക്രിയചെയ്തു
സഹദേവനൊടുക്രമത്താൽവേട്ടതെല്ലാരും
മഹാഘോഷംകൃഷ്ണരുടെവിവാഹപ്രക്രമംകണ്ടു
മഹാലോകംവിസ്മയിച്ചുപ്രശംസിച്ചുഴിയോലെ
ആപ്പോളങ്ങൊരുലക്ഷിലെണ്ണയുംതാളിയുമെല്ലാം
തപ്പാംതപ്പുമിട്ടുവട്ടമെല്ലാംക്ഷുട്ടിയങ്ങു
തപ്പാനായൊരുമ്പെട്ടുവരുന്നബ്രാഹ്മണക്കെല്ലാം
താല്പര്യത്തോടുകൂടെക്കൊടുക്കുന്നചിലരെണ്ണ
തട്ടിൻറെതാഴ്ഭാഗേചെന്നുനിന്നുതലകാട്ടി
പട്ടന്മാരെണ്ണതേച്ചുതുടങ്ങിസംഭ്രമത്തോടെ
മുടിക്കുതേയ്ക്കുംകിണ്ടിപിടിക്കുംവായിലങ്ങാക്കി
കുടിക്കുംപിന്നെയുംപോരാവടിക്കുംതൊണ്ണയിലാക്കി
കുടിക്കുംതങ്ങളിൽതെക്കുവടക്കുള്ളമിശക്കാരാ
കൊടുക്കഎണ്ണയെന്നോരോമിടുക്കുംഘോഷിച്ചുകൊണ്ടു
ആടുക്കുംഭ്രസുരന്മാക്കങ്ങടക്കമില്ലുത്രുപാരം
തിടുക്കമെണ്ണതേപ്പെല്ലാമൊടുങ്ങി പാത്രവുമെല്ലാം
എണ്ണയോഎണ്ണയോഎന്നങ്ങൊരുഘോഷമൊരുങ്ങിക്കിൽ
കണ്ണിലുമേശുമെണ്ണകാതിലുംകൂടൊഴിക്കേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എണ്ണതേച്ചുവഴിന്നീളേയൊലിപ്പിച്ചുനടക്കുന്നോ-
ക്കെണ്ണമില്ലമണ്ണിലെല്ലാംചെളികെട്ടിഎണ്ണകൊണ്ടു
താളികൊണ്ടാഇഞ്ചകൊണ്ടാപുളിഞ്ചിക്കകൊണ്ടുവാവാ
വേളിസത്രംകഴിപ്പല്ലെന്നൊരുകോലാഹലത്തോടേ
ആളുകളങ്ങനവധികളിച്ചുകൊട്ടിലിൽപുക്ക
മേളമോടേസ്ഥലംവിട്ടുകലമ്പുന്നങ്ങൊരുളിക്കിൽ
ഇലപോടാൻകാലമാറ്റുസ്ഥലമെങ്ങും കിടച്ചില്ല
മലയാളീ!രണ്ടുപേക്കുതലംതാറുംകിട്ടുവാറും
സ്ഥലംകൊണ്ടുപിണങ്ങണ്ടാതലേക്കുത്തുപിടിക്കേന്നു
ഫലമില്ലകലഹിച്ചാലിരിപ്പിൻപന്തികൾതോറും
ഇലക്കെട്ടുകാരർവന്നുതലയ്ക്കിട്ടുശോട്ടുകിട്ടും
നിലയ്ക്കട്ടെസത്രമെന്നുവിലക്കുന്നുണ്ടൊരുക്കൂട്ടം
ഇലവയ്പാനൊരുമ്പെട്ടുപലരുമായതുനേരം
മലരിന്നുള്ളുപോലുള്ളചാറെടുത്തുപുറപ്പെട്ട
കുറിക്കൂട്ടംപനിനീരുമെടുക്കുന്നുചിലരപ്പോൾ
കുറയ്ക്കാതെമുഴുച്ചായമിട്ടുകൊണ്ടുഭ്രസുരന്മാർ
പരക്കെപ്പന്തികൾതോറുമിരുന്നുനല്ലിലവയ്പി-
ച്ചൊരുപ്പോലെചോറുനന്നായ്വിളമ്പിച്ചുകറിയോടെ
നല്ലചോറുനെല്ലനെയ്യുംനല്ലനേന്ത്രപ്പഴക്കായും
നല്ലവണ്ണൻപഴംകണ്ണൻപഴംകാളിപ്പഴംനല്ല
പഞ്ചസാരഗുളംതേനുംപപ്പടങ്ങൾപലക്കൂട്ടം
ഇഞ്ചിമാങ്ങാനല്ലനാരങ്ങാകറിവേപ്പിലക്കട്ടി
പരിപ്പുംപച്ചടിച്ചാറുംകരിമ്പിൻനീർനല്ലപാലും
തരിമ്പുംസംശയമെന്യേവിളമ്പുന്നുവേണ്ടുവോളം
വറുത്തുപ്പേരികൾനല്ലശർക്കരോപ്പേരിയുംനല്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെറുത്തുമ്പപ്പൂവിനൊക്കുംവെളുത്തുപ്പംവിളമ്പുന്ന
എരിശ്ശേരിനാലുകൂട്ടംപ്രഥമനങ്ങഞ്ചുകൂട്ടം
പുളിശ്ശേരിരണ്ടുകൂട്ടംതെരുമോരുമെന്നുവേണ്ടാ
പപ്പടംപപ്പടമെന്നുംപഴമെന്നുംഹളമെന്നും
പച്ചടിപച്ചടിയെന്നുംപരിപ്പെന്നുമൊരുഘോഷം
അല്പമല്പമുള്ളജിക്കുന്നകഴത്തോളംപൂണ്ണമായി-
ട്ടുപ്പുറത്തുകവിഞ്ഞാലുംതൃപ്തിയില്ലചിലക്കില്ലാം
മുപ്പുതുകോരികച്ചക്രപ്രഥമൻതാൻകുടിച്ചിട്ടും
മുപ്പറപ്പപ്പടംതിന്നാൻചിലക്കേതുംകുറവില്ല
രണ്ടുവല്ലംനിറച്ചുള്ളപപ്പടത്തെപ്പൊടിച്ചിട്ട
രണ്ടുകൊട്ടപ്പഴംകൂടെത്തൊലിച്ചെന്നങ്ങമർത്തീട്ട
അഷ്ടഗന്ധംപോലെയാക്കിയൊട്ടുശേഷിച്ചൊട്ടുതിന്നും
പട്ടരുണ്ണുന്നതുകണ്ടാൽഗോഷ്ടിയല്ലാതൊന്നുമില്ല
പഴംപാടേവിഴുങ്ങുന്നപരദേശിപ്പരിഷയ്ക്കു
പഴക്കുലകൊടുക്കുന്നുപന്തിതോറുമൊരുപോലെ
കഴിഞ്ഞുസദ്യയുമെല്ലാമെഴുന്നേറ്റുയാത്രയാക്കീ
കിഴവന്മാരിഴഞ്ഞങ്ങുവടികുത്തിപ്പുറപ്പെട്ട
ചെറുപ്പക്കാരുമന്നേരംനടപ്പാനെത്രയുംമണ്ഡം
ഉറുപ്പക്കെട്ടതുപോലെയുദരംപൊട്ടുമാറായി
നല്ലസത്രംനല്ലസത്രംനാട്ടിലെങ്ങുമിതുപോലെ
നല്ലവേളിസത്രമെങ്ങുംകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുചൊല്ലാം
അന്നദാനത്തിനുപാത്രമ്മുടതമ്പുരാനെപ്പോൽ
പിന്നെയാരുംമന്നിലില്ലെന്നൊരുപോലെപ്രശംസിച്ചു
പൊന്നുകെട്ടിച്ചുമന്നുംകൊണ്ടുനരണന്മാർമന്ദമന്ദം
നന്നുനന്നെന്നുഘോഷിച്ചുതിരിച്ചുവന്നടിക്കുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാരുംപാഞ്ചാലീവിവാഹത്തെ
അഞ്ചാതെനിവ്വഹിച്ചുപാഞ്ചാലപുരംതന്നിൽ
പഞ്ചാസ്യവിവാഹങ്ങൾപോലഞ്ചരസ്സുചേന്നപോലെ
പഞ്ചാസ്യപ്രതിമന്മാർനെഞ്ചിൽകൌതുകത്തോടെ
വേണ്ടുന്നതനുഭവിച്ചാനന്ദംകലന്നാശു
വേണ്ടുന്നജനത്തോടെകൂടിമേവിനകാലം
കൊണ്ടാടിപ്രസാദിച്ചുപോകുന്നവഴിപോക്കർ
അന്തായവിശേഷങ്ങൾപ്രശംസിക്കുന്നതുകേട്ടു
ഹസ്തിനപുരംതന്നിലിരിക്കുന്നസുയോധനൻ
ദുസ്ഥിതിശാനാകുശകുനികണ്ണനുംകൂടി
സ്വസ്ഥമായ്ചെന്നൊരുവഴിപോക്കദ്വിജന്മാരോ-
ടിത്ഥമങ്ങുചെയ്തുനിന്നാലുംദ്വിജന്മാരെ!
നിങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടിഎങ്ങുനിന്നുവരുന്നിപ്പോൾ
എങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടിദ്യുപദമന്ദിരംതന്നിൽ
അങ്ങുചെന്നുപ്രതിഗ്രഹംവാങ്ങിമെല്ലെവരുന്നിപ്പോൾ
ഇപ്പോളെന്തൊരവകാശംപ്രതിഗ്രഹത്തിന്നവിടെ
ശില്പമായിട്ടൊരുവേളിഘോഷമുണ്ടായവിടത്തിൽ
വിരുന്നുണ്ടുകൂടാഞ്ചാരുവിപ്രനില്ലുണ്ണാപോകാതെ
നല്ലധൃഷ്ടാനവിടെപ്പാർത്തുകല്യാണംകഴിച്ചാനോ
വിരുന്നുണ്ടുകൂടാഞ്ചാൻറെഭൃത്യരെല്ലാംവെന്നുപോയി
ചൊല്ലുവിനെങ്കിലില്ലപ്പൊഴെന്നുംപാലുംബ്രാഹ്മണരെ!
അരക്കില്ലമെന്നുകേട്ടപരമാത്മമില്ലതാനും
നിരക്കില്ലിങ്ങനെചാന്നാൽനേരുതന്നെപറഞ്ഞാലും
നേരുപൊല്ലാംവിരുന്നുകൂടാഞ്ചാക്കഖേണ്ഡിച്ച
വീരനാരെന്നറിഞ്ഞാനിങ്ങുയവനജ്ഞനല്ലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടനങ്ങൾപറയുന്നുപാണ്ഡവന്മാർമരിച്ചെന്നു
അജ്ജുനൻതാൻമരിച്ചീലെന്നാകിലൊനമ്മുടെഭാഗ്യം
പാണ്ഡവന്മാരെവരേയുമിന്നലെകണ്ടിതുഞങ്ങൾ
പാണ്ഡവന്മാക്കൊരുകേടില്ലുത്രസൌഖ്യമവക്കിപ്പോൾ
ഈശ്വരാനുഗ്രഹമെന്നേപറയാവൂനിലൂതെന്നാൽ
വാഴുന്നുംണ്ടുചേട്ടന്മാരിംഗെഫൽഗുനൻവേട്ടോ
വേട്ടവല്ലോധർമ്മപുത്രൻഭീമനുംപാത്ഥനുംവേട്ടു
കേട്ടതില്ലേമാദ്രിതൻറമക്കളുംസൌഖ്യമായ്വേട്ടു
അവരുടെവിവാഹത്തിനഞ്ചുപെണ്ണുങ്ങളുണ്ടായൊ?
അഞ്ചുപേരുംക്രമത്താലെവേട്ടിതുകൃഷ്ണയെത്തന്നെ
ഏന്തഹോപാണ്ഡവന്മാക്കുംപാഷ്ടനുംപ്രജകൾക്കും
ഭ്രാന്തുതന്നെപിടിച്ചെന്നുനമുക്കുനിശ്ചയംവന്നു
ധാർമ്മികന്മാരവക്കുണ്ടൊധർമ്മമാർഗ്ഗംപിഴയ്ക്കുന്നു
ധാർമ്മികന്മാക്കിതുമാത്രംചെണ്ടകൊട്ടിത്തരംതന്നെ
ശാസ്ത്രമുണ്ടായ്വരുമല്ലാതവരുണ്ടൊതുടങ്ങുന്നു
ശാസ്ത്രമുണ്ടെങ്കിലുമിന്നലൌകികമേചെയ്തുകൂട്ടു
ശാസ്ത്രിപട്ടക്കഥകാരംരാത്രികാലേയെന്നപോലെ
ശാസ്ത്രികൾക്കുംകാമബാണംതടുപ്പാനുംകെല്പില്ല
ധർമ്മജൻതാനബദ്ധത്തിൽചാടുകില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
ധർമ്മജൻധർമ്മജനെന്നുനിങ്ങളൊക്കെസ്തുതിക്കുന്നു
ധർമ്മജന്റെമനസ്സാരുംഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലുത്രകഷ്ടം
നിർമ്മലനല്ലുസൂയാടിയെത്രപാരമ്പര്യത്തിൽ
കണ്ടതുകൊണ്ടേതുമില്ലാനല്ലൊരുമമ്പഴംപോലെ
അണ്ടിയോടടുക്കുമ്പോൾപുളിക്കുമെന്നുബോധിപ്പിൻ
രണ്ടുകൂട്ടരുനിങ്ങൾതങ്ങളിൽചേർച്ചയില്ലാതെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശണ്ഠയിട്ടാൽനമുക്കിപ്പോളെന്തുചേതംനരന്മാരേ
ഞങ്ങളുംഞങ്ങടെഇല്ലത്തേക്കുപോകുന്നുവൈകാതെ
ഇങ്ങിനെയങ്ങുചെയ്യുനടന്നുഭ്രസുരന്മാരും
അംഗരാജൻശകുനിയുംതദ്രുദ്ധ്യോധനൻതാനും
അങ്ങുചെന്നുപുരംപുക്കുവിചാരിച്ചുപലർക്കുടി
മാതുലൻചൊല്ലിനാനപ്പോളേതുമേസംശയംവേണ്ടാ
ഹേതുകൊള്ളാമിതുതന്നെപടക്കുട്ടേണമിക്കാലം
സാമവംശേപിനന്നുള്ളമനാവന്മാരൊരുത്തക്കം
നാമറിഞ്ഞിട്ടില്ലിവണ്ണംവിവാഹത്തിൻദുരാചാരം
കാനനിയെക്കണ്ടുകാമിച്ചുവർക്കുടിചെന്നുവേട്ടാൽ
നാമറിഞ്ഞില്ലതിനിന്നുശിക്ഷചെയ്തുമതിയാവൂ
ദുപദന്റെപുരംപാടേകൊള്ളിവച്ചങ്ങെരിക്കേണം
ദുപദനെപ്പിടിച്ചുപുലിക്കൂട്ടിൽകിടത്തേണം
അപരാധംകാട്ടിയോരുപാണ്ഡവന്മാരെവേരേയും
കൃഷ്ണടാതിന്നുതന്നെകൊലചെയ്തിങ്ങുപോരേണം
വിഷവൃക്ഷംമുളയ്ക്കുമ്പോൾപിഴുതങ്ങുകളയാഞ്ഞാൽ
വിഷമമായ്വരുംമൂത്താൽമഴുകൊണ്ടുമെതല്ല
പാണ്ഡവന്മാരുടെപ്രാണബന്ധുവായകൃഷ്ണനിപ്പോൾ
പാണ്ഡവന്മാർമരിച്ചെന്നുകിട്ടുപിച്ചുങ്ങിരിക്കുന്നു
മരിച്ചില്ലെന്നുകേട്ടാൽവന്നുചാടുമതിൻമുമ്പേ
തെരിക്കുന്നുചെന്നുകൊന്നുപോരുവാനിന്നുഴറേണം
ഭാഗത്തൊരുബന്ധുവഴിപോലെയാരുമില്ല
ചെറുപ്പക്കാരെരുക്കുട്ടുമണ്ടതേയുംഫലമില്ല
ഉറപ്പില്ലാനിലക്കുറിയുറപ്പിക്കാൻതുടങ്ങുന്നു
കുറ്റിനാനിലതെറ്റുമെന്നുബോധിച്ചുകൊള്ളേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇനിക്കുള്ള പ്രയോഗങ്ങളവക്കില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
അവക്കുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിനിക്കുമില്ലതുവേണ്ടാ
ഇനിക്കണ്ടാലറിഞ്ഞിടാമവരെച്ചണ്ടകൊട്ടിപ്പാ-
നിനിക്കുണ്ടുകൌശലങ്ങൾവേണ്ടുവോളംകിടക്കുന്നു
പിമ്പടയില്ലാത്തവനെജ്ജയിപ്പാനെന്തുവൈഷമ്യം
കുമ്പിടീക്കാമിന്നുതന്നെഭീമനെനമ്മുടെകാല്ക്കൽ
കുമ്പമില്ലാമുക്കെല്ലാംകണ്ടുകൊൾകക്രമത്താലേ
കൊമ്പുകാട്ടുമേളുമോടേപടയ്ക്കാശുതുടർന്നാലും
കുണ്ണനംബരനെതന്നെപറഞ്ഞപ്പോൾസൌമദത്തി
നിണ്ണയിപ്പാനുരചെയ്തുവിധങ്ങൾതുടങ്ങേണ്ടാ
കണ്ണടച്ചിങ്ങിരുട്ടാക്കിനടന്നാൽമറുലോകക്കു
കണ്ണുകാണാതാകയില്ലതാൻമറിഞ്ഞുകൊൾവിഴും
പണ്ടുവന്നാരുടെതപംഗ്രഹിച്ചീലകൃഷ്ണനെന്നു
പൊണ്ണനിപ്പോളുരചെയ്താലാക്കുബോധംവരുംകഷ്ടം!
മന്നിലുംവിണ്ണിലുംപണ്ടൊപ്പുന്നഗാവാസദേശത്തും
പുണ്ണുനാമീശ്വരൻകൃഷ്ണനെന്നതോബോധമില്ലാത്തു
പുത്രതൻപാൽകുടിപ്പോലെമറുമാരുംഗ്രഹിച്ചീലേ-
ന്നൊമ്പകൊണ്ടിട്ടെന്തുകായ്മംനിങ്ങൾമാത്രംഗ്രഹിച്ചീല
ചാച്ചുക്കാരൊരുക്കൂട്ടംചൊവിതിന്നിട്ടുറപ്പാടം
താഴ്ത്തുമവകാശംവരുന്നഇജ്ജനത്തിന്നു
അടങ്ങിപ്പാർത്തുകൊണ്ടാലുംപടക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുചെന്നു
മടങ്ങിപ്പോരുമെല്ലാരുംപറഞ്ഞിലെന്നതുവേണ്ടാ
തുടങ്ങീട്ടുനശിക്കൊല്ലാതുടങ്ങാഞ്ഞതന്നെനല്ലൂ
മടുങ്ങുന്നവസ്ഥകണ്ടങ്ങടുങ്ങുന്നോക്കില്ലുനന്ദനൻ
അജ്ജുനന്റെശരമേറുശരീരത്തിലൊരുപോലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഠഡർത്ഥരങ്ങളായിനാണംകെട്ടമണ്ടിപ്പോരുവാനോ
ഇജ്ജനങ്ങൾതുടങ്ങുന്നലജ്ജയില്ലാഞ്ഞൊരുക്കൂട്ടം
സജ്ജനങ്ങൾക്കിതുകൊണ്ടവാലെടുപ്പാൻവകയായി
ഭീമസേനൻഗദയുമായ് പാഞ്ഞടുക്കുന്നേരമോടി
താമസിക്കാതിങ്ങുവന്നുപറുമെല്ലാവരുംകൂടി
സോമവംശത്തിൻമേലിൽതുണയിപ്പോൾനിങ്ങൾതമ്മിൽ
പ്രേമമോടേയിരിക്കേണമെങ്കിലാക്കുംസുഖമില്ല
ഇത്തരംസാരനാംഭ്രാതിശ്രുവസ്സിൻറെവാക്കുകേട്ടി-
ട്ടുത്തരമൊന്നരിയാടിലുദ്ധതന്മാരവരാരും
സത്വരംയുദ്ധസന്നാഹംകൂട്ടിമെല്ലേപ്പുറപ്പെട്ട
മത്തരാംനൂറുവർകണ്ണൻശകുനിയെന്നിവരെല്ലാം
ആറാകൃതിരഥങ്ങളുംബൃഹത്സേനപടുപടഹങ്ങളും
മാനമുടയസുയോധനാദികളരിശമൊടുനടകൊണ്ടുടൻ
കാനനങ്ങൾതകർത്തുകൊണ്ടുതിമിർത്തുകൊണ്ടുപടജ്ജനം
മാനമൊക്കെമുഴക്കിനാടുമുഴക്കിടിക്കുകുലുക്കിനാർ
ഉപദേവനരുടെനഗരസീമനിചെന്നുപറിവളഞ്ഞുടൻ
സപദിപ്രചലപടഹകഠരവഘോഷമാശുതുടങ്ങിനാർ
മതിലുകുത്തിയിടിച്ചുവാടകിടങ്ങുതൂർത്തുതുടങ്ങിനാർ
അതിലുമതിശയമുടയഭടജനമെത്തിനോത്തുതുടങ്ങിനാർ
ഠഡടിതിപരിശുതുടയ്ക്കുടിച്ചുപൊടിച്ചുപാത്തുതുടങ്ങിനാർ
ബാഹുവിക്രമമുള്ളപുരുഷനൊരുത്തനെങ്കിലുമജ്ജസാ (ൻ
ആഹവത്തിനുവരികവിരൊട്ടവിരുതുവിരുതിവരുത്തുവാ
കുന്തമുത്തശരങ്ങളേറുകുതാന്തവീട്ടിനുചെല്ലുവിൻ
ആത്തിയുള്ളവരാശുവന്നിഹനേത്തുകൊള്ളുകമൂഢരേ
കീർത്തികിട്ടുവതിന്നുനല്ലൊരുസമയമിതുസമരാങ്കണേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൂത്തിപാരമുടൻവെടിഞ്ഞുസുരാലയത്തിനുചെല്ലുവിൻ
പാത്തലത്തെവെടിഞ്ഞുസപദിവരുന്നവീരരെപ്പുല്കുവാൻ
പാത്തിരുന്നതുന്നുപലപലസരസസുരതരുണീജനം
ചഞ്ചലാക്ഷികൾനല്ലതില്ലിഹപാരിലെന്നതുകാരണാൽ
ഞെഞ്ഞുവത്തുജനങ്ങൾകൂടിയൊരുത്തിയെപ്രിയയാക്കിനാ
വെട്ടകൊണ്ടുമരിച്ചുപാണ്ഡവർവീടുപുക്കുതെരിക്കനേ (ൻ
വേട്ടകൊള്ളുവിനെന്നുവേണ്ടുകളത്രമത്രകരസ്ഥമാം
ദുഷ്ടനരവരിവരിവരിലൊടുപൊരുകകരുവരോടുനീ
കപടചരിതരുതുകരുതുകപെരുതുപെരുതുനിനക്കെടോ
പടുതരുടവിനപടകളിടിപൊടിമുടിയുമുടനുടനിന്നെടോ
പടയിലടവുകളുടയഭടജനപടലമുടലുമുടക്കവേ
ഇത്ഥമോരോന്നരചെയ്തുധാത്തരാഷ്ട്രാങ്കികളെല്ലാം
യുദ്ധസന്നാഹവുംകൂട്ടിത്തത്രവന്നുനിരഞ്ഞപ്പോൾ
ദ്രുഢനാംപാഷ്ടൻതന്റെപുത്രകന്മാരേഴവോരും
ബദ്ധരോഷംപുറപ്പെട്ടുയുദ്ധകോലാഹലത്തോടെ
ധൃഷ്ടദ്യുമ്നനുംപിന്നെശിഖണ്ഡിയുംസുമിത്രയും
ധൃഷ്ടൻചിത്രകേതുപിന്നെപ്രിയദർശനൻതാനും
ആറാമൻസുകേതുവുമേഴാമൻക്ഷത്രജസേനൻ
മാറാതെപിണങ്ങുന്നചതുരംഗപ്പടകളും
മറുള്ളായുധമെല്ലാമെടുത്തുംകൊണ്ടുടുത്താശു
വെട്ടകുത്തുനീട്ടുമാട്ടുംതട്ടുമുട്ടുംതമ്മിലേറു
എട്ടടിക്കുംപൊട്ടുമാറുകൊട്ടിനൊട്ടുംവാട്ടമില്ല
വട്ടമിട്ടുവമ്പടയ്ക്കുകൂട്ടമെല്ലാംകൂട്ടിമെല്ലെ
കട്ടനേരംവിട്ടുപോകാതിട്ടുമാട്ടുംപുഷ്ടിയോടെ
കുറിഞ്ഞിട്ടുംചിലർചത്തുമറിഞ്ഞിട്ടുംദിഷിവാക്കു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പറഞ്ഞിട്ടംഭയമെല്ലാംകുറഞ്ഞിട്ടംഭടന്മാര-
ത്തുറഞ്ഞിട്ടുകല്പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടംപുരുഷാരം
നിറഞ്ഞിട്ടമൊരുടിക്കിന്നടുത്തിട്ടംവില്ലമമ്പു
മെടുത്തിട്ടംനല്ലബാണംതൊടുത്തിട്ടംപത്തിവാള-
ങ്ങെടുത്തിട്ടംമാറലരെന്തടുത്തിട്ടം ചാടിയൊട്ട
കൊടുത്തിട്ടംകോപമേറംകടുത്തിട്ടംതങ്ങളിൽപാ-
ഞ്ഞടുത്തിട്ടം ചിലർ ചാവാനടുത്തിട്ടംകഠംകുടിപ്പാൻ
കൊടുത്തിട്ടംശവംകെട്ടിയെടുത്തിട്ടംചിലരെപ്പ-
ല്ലെടുത്തിട്ടംചിലർതൊഴ്ത്രാൽതിരിച്ചിട്ടംപലർക്കൂടി
പ്പിരിച്ചിട്ടംവെട്ടകൊണ്ടുമരിച്ചിട്ടംസുരസ്ത്രീകൾ
(വരിച്ചിട്ടമെന്നുവേണ്ടാ
യുദ്ധമേറംമുതിന്നപ്പോൾപാണ്ഡവന്മാർവില്ലുമായി
ബദ്ധകോപംപുറപ്പെട്ടയുദ്ധഭ്രമിചെന്നുപറഞ്ഞു
പത്തുലക്ഷംശരജാലമൊന്നുതുകിത്തുടന്നപ്പോൾ
ഛസ്ത്രികളുംപത്തികളുംചത്തൊടുങ്ങീതുലോംഭിക്കു
കാറത്തുപറക്കുന്നപാറകളുടെകൂട്ടം
നൂറുപേരുനേരംതോറുപോയ്പുറംമാറി
ഉറുമോംഗദയുമായികാറിനെറുമകനപ്പോ-
ളീറപ്പാമ്പതുപോലെമാറിപ്പാഞ്ഞടുത്തപ്പോൾ
ഏറംസംഭ്രമത്തോടെമാറികഠംയുദ്ധമെല്ലാം
മാറിദ്ധാവതിചെയ്യുമാറാലർഭയപ്പെട്ട
ക്രൂരാരെനിനയ്ക്കാതെക്കൂട്ടത്തിൽപിരിഞ്ഞോരോ
കാട്ടിൽപുക്കൊളിക്കുന്നുകാട്ടിയതൊക്കെയബദ്ധം
ഭീമസേനൻമരമൊന്നുപിഴുതുപാണിയിലാക്കി
ഭ്രമിചക്രംകുലുങ്ങുമാറോടിയെത്തീട്ടുചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമവംശമുടിക്കുന്നമുടിമന്നസുയോധന!
ധൂമകേതോ നാഗകേതോനില്ലെടാനില്ലെടാമൂഢാ!
ഭരക്ഷകോട്ടതന്നുള്ളിൽകിടന്നുവെന്തുവെണ്ണീറായ്
ഇരിക്കുംഭീമനെക്കാണ്മാനാഗ്രഹിച്ചുവരികയോ
കുരുക്കൾനിങ്ങളെയെല്ലാമൊരിക്കൽകാണണമെന്നു
നമുക്കുമാഗ്രഹമുണ്ടായതിപ്പോൾസംഗതിവന്നു
നടിച്ചുവന്നൊരുനിന്നെയടിച്ചുപൽപൊഴിക്കാതെ
തടിച്ചഭീമസേനൻഞാൻവിടുകയില്ലുറിഞ്ഞാലും
കിടന്നുഞാനുറങ്ങുമ്പോൾപിടിച്ചുകെട്ടിനീയെന്നെ
എടുത്തുഗംഗയിലിട്ടതിപ്പോഴുംഞാൻമറന്നില്ല
ഓടുത്തുനിന്നുടെനാശംകടുത്തുപട്ടിണിതന്നെ
കിടത്തുന്നുണ്ടുഞാനിപ്പോളടുത്തുപോർതുടർന്നാലും
എത്രകൂട്ടമപരാധംചെയ്തുനിങ്ങൾഞങ്ങളോടു
ഒത്രുവന്നുനേത്തിപ്പോൾനന്നുനന്നുശറന്മാരേ!
ഒത്രുമാത്രമപമാനംവരുത്തീട്ടുങ്ങയയ്ക്കുണം
ഒത്രുതന്നേയിന്നുഭവിച്ചിട്ടുവൊള്ളുഭീമസേനൻ
പലടിക്കിൽവച്ചുനോപ്പാനിനിയുംസംഗതിയുണ്ടാം
കലഹിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടാൽക്ലേശലേശംനമുക്കില്ല
നിലവിട്ടുവന്നുകേറിക്കലമ്പുവാനാഗ്രഹിച്ചാൽ
തലയ്ക്കിട്ടൊട്ടകിട്ടുംകരുതിക്കൊള്ളുപിൻനിങ്ങൾ
പത്തുനാളായില്ലൊരിക്കൽതോറുമണ്ടിനിങ്ങളെല്ലാം (ൽ
ചത്തുപോവാനാഗ്രഹിച്ചുപിന്നെയുംപോന്നുവന്നിപ്പോ
പത്തുനൂറുതടിയന്മാരിങ്ങനെതോറുമണ്ടുന്നു
ശക്തിയില്ലാത്തൊരുക്ലേശംജനന്മാരിങ്ങനെതിന്നു
സൃഷ്ടികൾക്കില്ലൊരുബാധംതങ്ങളാരെന്നതുമില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടതയ്ക്കുതുടങ്ങുമ്പോളിത്രപോന്നിട്ടാരുമില്ല
അഷ്ടിനന്നായ്ചെല്ലുമല്ലാതൊരുവസ്തുഫലമില്ല
കഷ്ടമെൻകൈരവന്നാരേ! കശ്മലതപംവരാമേലിൽ
അരക്കില്ലക്കാരുഞങ്ങളഞ്ചുപേരുംമരിച്ചെന്നി-
ട്ടനങ്ങാതെയിരിക്കുന്നകരുടൻനിന്നുടെതാതൻ
ഇരിക്കുംഡിക്കിലോളംഞാൻപറപ്പിക്കുന്നുണ്ടനിങ്ങൾ
ക്കൊരിക്കലുംസുഖിപ്പാൻഞാനയയ്ക്കുന്നില്ലിനിമേലിൽ

പഞ്ചേന്ദ്രോപാഖ്യാനം രണ്ടാംകളം

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

൬൩. കീചകവധം

പറയൻതുള്ളൽ.

മദനഹരിദേവന്റെരമകനായമഭേശ്രീ
വദന!വാരിസംജാതഭവനാരാധിതപാദ!
സദനന്താഭയരമ്യസദനവിഷ്ണുഭ്രമീഭൃത് -
ഹരദനാന്തപവേദേവകദനംതിത്തരുളേണം
കമനീസഞ്ചയമാലാകമനീയതരമദ്ധ്യ
രമണിയമണിയായരമണീഭാർത്തിദേവി
സുമനസ്സിദ്ധഗന്ധവ്ശ്രമണമുഖ്യസംസ്തോത്ര
ശ്രമണസാരസംപൂജ്യശ്രവണാസത്യകപുത്രി
രസനായാംമദീയേസാരസനാഭേദലോലോദ്യൽ
ഭ്രമണീഭൃതലോകേശപ്രമനക്കാരയിശ്രീശാ
നടനംചെയ്യണംവാക്യഘടനംസാധുവാകേണം
ഉടനേസാധുസാരസ്യംകവനേസംസ്ഫരിക്കേണം
കരുത്തൻകാമനെച്ചുട്ടകരിച്ചതീമിഴിനുള്ള
പുരട്ടിട്ടായദേവൻമാലസത്തിട്ടാന്നഹോകില്ലി-
ക്കരിശ്ശിമംഗലംതന്നിൽവസിക്കുന്നപരദൈവം
പുരസ്സാലുഠപയോജത്തിൽവസിക്കാറാകണംനിത്യം
കരുണാസാരപീയൂഷസ്ഫുരണശീതരമ്യാന്തഃ-
ക്കരണൻനജ്ജരലോകതരുണസന്നിഭോദാരൻ
ധരണീനിർജ്ജരനാമെൻഗുരുനാഥനുടെചാരു
ചരണത്താരിണയെന്നുംശരണമായ്ഗ്രഹിക്കുന്നേൻ
വിജയസാരഥിയന്വലപ്പുഴവികചസാരസലോചൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രജകുലാമലബാലികാകുചകലശകുംകുമപാവനൻ
നിജപദാശ്രിതബദ്ധകമ്മകനിഗ്രഹാരിസനാതനൻ
സജലജലദസമാഭനാശ്രയമടിയനിന്നുസമാനനൻ
പാക്കനാരുപിറന്നജാതിയിലുത്ഭവിച്ചവനേഷഞാൻ
വാക്കിനങ്ങനെതോല്ക്കയില്ലൊരുനീക്കമില്ലതുനിർണ്ണയം
പാല്ക്കടൽത്തിരതള്ളിയറിവരുന്നപോലെപദങ്ങളെൻ
നാക്കിലങ്ങനെനൃത്തമാണൊരുഭോഷ്കുചൊല്ലുകയല്ലുഞാൻ
പേക്കൃതിക്കുതുടങ്ങിയിഗ്ഗിവളപ്പുകെട്ടിമഹാശയ -
ന്നാക്കൈപ്പുമകക്കരുന്നിൽവെറുപ്പുമൽക്കടമേകിടും
പോക്കടഞ്ഞുകനത്തദിഷ്ടവികിടകംങ്ങളെവല്ലിടം
നോക്കിയാൽഗതികേടുതന്നെകുളിച്ചുശുദ്ധിവരുത്തണം
വ്വിളവിട്ടിഹമുക്കിൽമൂലയിലങ്ങുമിങ്ങുമിരുന്നുകൊ-
ണ്ടൊളിടുന്നൊരസൂയയാചിലർപാഴനെന്നുപഴിക്കിലും
കോളുതെറ്റുനുമുക്കനമ്മുടനേരെവനൊരുപൂരുഷൻ
ഗ്രുളുപാടുകയില്ലകിഞ്ചിതിനില്ലിനിക്കൊരുതെല്ലുമെ (ഞാൻ
ഹന്ത!വലിയസദസ്സിൽവനൊരുമേനിചൊല്ലുകയല്ല
ഞാനുരിന്നുഹസിക്കിലെന്തിവനെൻറമേലതുപാറുമോ
ചന്തമോടൊരുസൽക്കഥാകഥനത്തിനൊരനുഗ്രഹം
ചിന്തിടുന്നരസത്തോടേകണമിജ്ജനത്തിനുസജ്ജനം
വേദസാരമറിഞ്ഞുവേദിയരൊക്കെവന്നുനിറഞ്ഞുടൻ
മോദമാർന്നടിയൻറപഴമൊഴികൾക്കുചെവിയരുളീടി
ഖേദമുണ്ടുമനസ്സിലിഹപിഴവന്നുപോയിടുമെന്നുമേ (നാൽ
ആദരാലിവിടഖിലജൈവതമാശ്രയംപരമാശ്രയം
ഭാഷയാൻപറവാനുമടിയനുസംസ്കൃതത്തിനുമൊന്നു
ദോഷഹീനപടുത്വമല്പമുടപ്പുതുണ്ടിവിടിന്നതിൽ (പോൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശേഷിയില്ലുഭൂജ്ഞനഃധരിച്ചിടാകടുസംസ്കൃതം
ഭാഷയായ്പറയാമതിൽചിലദൂഷണംവരുമെങ്കിലും
പൂതത്രുപനിയന്നമൂർത്തിപുരന്ദരാദിഭിരച്ചിതൻ
ഭ്രൂതപതിവടിവോടുതങ്കഴിയിൽവാണിടുംമമതമ്പുരാൻ
ജാതിനിന്ദ്യനതാകുമടിയനഃസന്തതംതുണയാകയാൽ
ഏതുമില്ലൊരുമന്ദഭാവമമന്ദമിക്കഥയോതുവാൻ
ഭാരതംകഥചൊല്ലിടുന്നതുപാപഹാരമിതി സമ്മതം
നീരസംവരികില്ലകേട്ടിടുവോക്കുമെന്നുസതാംമതം
ധീരനായവൃകോദരന്നുടെവീര്യസംഭൃതമേടുരം
സാരമായകഥാർസശ്രവണാദിസംചയസാരസം
കേട്ടുകൊള്ളുവിനെങ്കിലോകുടുകുടിലമതിദുരിയോധനൻ
വാട്ടമാറഥകണ്ണനസൗബലമന്ത്രമഗ്നയശോധനൻ
രാജ്യപാലനശീലനേഖലുവിഗതദീഗ്ക്രചിലോകനാ
ക്ലൃപ്തികാരുടെകോമരക്കളിയന്ത്രസന്നിഭചേതനൻ
സാധുവാകിയധർമ്മപുത്രനെയാളയച്ചുവരുത്തിപോൽ
മൃതനായഥശകുനിതന്നൊടുവഞ്ചനങ്ങൾകലർത്തിപോൽ
ഭ്രൂതലാധിപനാകുമന്ധനുമല്പമറിവതിലുണ്ടുപോൽ
ഭ്രൂതരാവഹചേതസാപിയനല്പമറിവതിലുണ്ടുപോൽ
സാധനങ്ങളടക്കിപോൽസമഹാധനങ്ങളടക്കിപോൽ
മേദിനീതലവും ചതിച്ചുപഠിച്ചുഹന്തമടക്കിപോൽ
ഖേദമൊന്നുകൊണ്ടുപാണ്ഡവരെവരുംപ്രിയകാന്തയും
ദാരശാബ്ദമലഞ്ഞുകാട്ടിനകത്തുതന്നെകഴിച്ചുപോൽ
ഈവണ്ണംവനന്തന്നിലായ്വന്നനിമിത്തത്താൽ
കോപംനില്ക്കുരുതാതെചമഞ്ഞുഭീമനരാക്കാമ്പാൽ
ഭൂവള്ളിരണ്ടുമൊന്നുവളഞ്ഞുകോടിയംഭോജ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്പോവഞ്ചുംമിഴിചാന്നകലങ്ങികൈതെരിച്ചോങ്ങി
ഭാവംമാറിയല്ലാതെഗദയുമായ്കുരുക്ഷേത്രം
പൂവാനായ്പലവട്ടംതുടങ്ങിയാത്രയൊരുങ്ങീ
പാവപ്പെട്ടവിപ്രന്മാർനടുങ്ങീധർമ്മപുത്രന്റെ
കാൽവട്ടപ്രദേശത്തിലൊതുങ്ങിയെന്നതേവേണ്ടൂ
ഈവട്ടംകണക്കല്ലൊന്നടങ്ങിവാഴണംസത്യം
ഭീമിട്ടുപ്രയോഗത്തിൽമടങ്ങീടുംശരിയല്ല
പോവ്വട്ടത്തിനുമൂലംഛേദിക്കുമെന്നുരാജാവും
പോവ്വട്ടംനിനയായപത്നിയുംസോദരന്മാരും
സാവധാനമോരോന്നുപറഞ്ഞൊരമ്പതിലേറെ
പ്രാവശ്യംസമാധാനംവരുത്തീട്ടുണ്ടറിഞ്ഞാലും
വേഷംമാറിയോരാണ്ടുവസിപ്പാനായതുകാലം
ശേഷംബ്രാഹ്മണമെയാത്രയുമാക്കിധരാപാലൻ
മോഷംപൂണ്ടുനിൽക്കുന്നസോദരൻരഹസ്യസം-
തോഷവാർത്തകൾഗ്രഹിഷ്ടിയാലേധരിപ്പിച്ചു
യോഷാരത്നമോടുംസോദരന്മാരോടുമിന്നു
ഭ്രഷ്ടാരത്നമായുള്ളധർമ്മജന്നാവതുകാലം
ആഷ്ടാനുഗ്രഹവാക്യമറുസ്ത്യവടിവോടേ
കാഷ്ടായാംബരംപൂണ്ടുസന്ന്യാസിവടിവാണ്ടു
ശസ്ത്രങ്ങൾശമീവൃക്ഷകോടരത്തിൽവച്ചുപാണ്ഡ്യ-
പുത്രന്മാരുമാരോമൽതയ്യലാൾഭാമിനീതാനും
ചിത്രംചിത്രമോരോരോവേഷമോടുംവിരാടഭ്ര-
വൃത്രാരിയുടെരാജധാനിയിൽചെന്നകംപുക്കു
ശങ്കവിട്ടുസന്ന്യസിച്ചുകളങ്കമറ്റമഹാമതി
കങ്കനെന്നൊരുനാമധേയമുപന്ന്യസിച്ചുയുധിഷ്ഠിരൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പങ്കിലതരചിത്തവൃത്തിവിരാടഭ്രവലയേന്ദ്രനും
ശങ്കിയാതഥസല്ലൂരിച്ചുനമസ്സൂരിച്ചുവണങ്ങിനാൻ
കുശലമൊഴികളുമഖിലമഴകൊടുതങ്ങളിൽപറയുംവിധൌ
കുശലമെന്നകനിഞ്ഞുയോഗിപറഞ്ഞുതുപ്പിയടഞ്ഞിതേ
വിശദതരമതിപവനസുതനൊരുപാചകാകൃതിപൂണ്ടുടൻ
വിശയമെന്നിയെവിപുലകരബലവലലനെന്നറിയിച്ചിതു
ചോറുരങ്ങനെകറികളുംവഴിപോലെവച്ചുചമയ്ക്കുവാൻ
ഏറുമേമരുചിരുചിരേമുരരംഗാരവപേശം
പ്പുറുക്കുടിനൂറുകറിയൊടുചോറുവച്ചുവിളമ്പുവാൻ
നൂറുനൊടിയിടയിടയിപ്പടിയറുലക്ഷുതരംനരപാസുകരം
മുട്ടമൊക്കെയറഞ്ഞുകീറിമറിപ്പതിന്നമടപ്പിനി-
ക്കൊട്ടമില്ലിഹചട്ടകത്തിനുകട്ടിയുണ്ടുകരത്തിനും
കൂട്ടുകഞ്ഞിക്കിടാരമിവറിറയിട്ടജലമെടുതാങ്ങുവാൻ
പുഷ്ടിയുണ്ടുനമുക്കുനപതവകരുണയതിനരുളേണമേ
പവനനന്ദനവചനാനന്ദനപാവനാശയനാകയാൽ
നൃപനരുമലിവൊടുപാകശാലയിലവനാരനുമതിനല്കിനാ
പാട്ടമാട്ടവുമൊത്തനത്തവുമൊത്തുചേന്നവിളങ്ങിടും (൯
ചേഷ്ടകിവടിധരൻപാർത്ഥിവരതമാകിയപാർത്ഥനും
കൃത്തകാമിബ്ബ്രഹന്നളേതികടന്നകൂടിസുധർമ്മയിൽ
കൃത്തകാശയതാകുമുവ്വശിശാപമങ്ങുപകാരമായ്
ആശചനേയരുമശഗോകുലപാലരാകിയ ബാലരായ്
ക്ലേശമൊന്നുമവസിച്ചിതുത്തരസേവപൂണ്ടുനിരന്തരം
ദ്വപദനന്ദിനിനലമൊടുതരസുപദേശിനിയുംതഥാ
നൃപരനിലയനമേറിനാളൊരുദാസിതന്നുടെവേഷമായ്
സപദിസരസിജവദനയാകിയരാജ്ഞിയോടുസഹാവസൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സപതിപഞ്ചകനിയതിയുടെഹതവിതതിയാത്തുശ്ശൈ
മുറമൊക്കെയടിച്ചുതുത്തുതളിച്ചുംഗിവരുത്തണം(വസാ
മുറുമനവധിവെങ്കലങ്ങൾതുടച്ചുവെണ്മതിളക്കണം
മുറുദോസികളോടുചേന്പുറത്തളത്തിലിരിക്കണം
കുറമഴുനികൾക്കവരുവതിലൊട്ടുതാൻപിഴയേല്പ്പണം
ഏഴരയ്ക്കെഴുനേറുവെള്ളമനത്തിയെണ്ണയെടുക്കണം
കോഴവിട്ടുതാളിക്കുട്ടിമൊത്തുക്കിയിഞ്ചപത്തുണം
കേഴമാന്പബാലരെങ്കിലെഴീറുപോയിയുറക്കണം
നാഴികയ്ക്കൊരുനാലുകല്പനരാജ്ഞിചൊൽവതുകേൾം
(ക്കണം
മഞ്ഞുമൂതണകാറുമേറുവെളിക്കുതന്നെകിടക്കണം
കുഞ്ഞുകരികിലെഴീറുരൊട്ടിലുമന്ദമാട്ടിയടക്കണം
മഞ്ഞുജളാധരിദന്തശോധനസാധനങ്ങളൊരുക്കണം
രഞ്ജുനായരഥസ്സിൽമാരുതനന്ദനംപ്രവടിക്കണം
ഉത്തരയ്ക്കുകരിക്കുവേണ്ടതരുപ്പുകൊണ്ടുകൊടുക്കണം
ഉദ്ധരിപ്പൊരുമത്സരാകൃതികൾകേട്ടുകേട്ടസഹിക്കണം
നുത്തവേലയിൽമദ്ദളം ചിലപോതിലെത്തിവടിക്കണം
മുദ്ധഗാത്രിവിയത്തുവാങ്ങിയടങ്ങിയാലഥവീശണം
കുഞ്ഞിവാന്പവരുംതുരപ്പുശരിപ്പെടുത്തിമിനുക്കണം
മുഞ്ഞിവീത്തുമുഷിഞ്ഞുപട്ടരുംചുടുന്നതുകേൾക്കണം
അരുജുസാകരിവയ്പുകോപ്പുനുരുക്കുവാനിടകൂടണം
കുഞ്ഞുമുള്ളുകനുള്ളുകെന്നവിധങ്ങളാശുസഹിക്കണം
ശുപ്പുവയ്പുർവെറുത്തുചെയ്തിടുമട്ടഥാസുമേല്ക്കണം
വയ്പുകൌശലമുണ്ടയാൾക്കതിലുണ്ടുമെച്ചമതോക്കണം
കുപ്രധാനതപുണ്ടസേവകരിൽപ്രദർശിതദുർഗ്ഗുണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിഷ്പ്രയാസമതിൽത്തിടുന്നതെതിൽത്തിടാതെസഹിക്കണം
സുപ്രായമൊരുത്തനുണ്ടവനുണ്ടുകമ്പനിറയ്ക്കണം
മുറുമോസികളോടുവാത്തപറഞ്ഞുചൊല്ലിയിരിക്കണം
ഈപ്രകാരവുമുള്ളടുവിധലക്ഷണങ്ങൾസഹിക്കണം
സുപ്രസന്നനിശാകരാനനതൻറെഭാഗ്യവിലക്ഷണം
ഇപ്രകാരമടിച്ചകമ്മഥസ്യമെത്രയിചക്ഷണം
ദുഷ്പ്രഭുദിനേയോധനനുടെപുണ്യലേശമിതോക്കണം
ധരണീന്ദ്രാത്മജയാകുംതരുണിതനമിവണ്ണം
ശരണംമാത്സ്യഭൂപനെറശരണഭൂതഭിസ്സാകം
വരണംചെയ്തുഃഖാബ്ധിതരണംചെയ്വതിനെന്തേ
കരണീയംഭവളെന്നറതുകരണംവാടിവാഴുമ്പോൾ
ധരണിപാലകസ്യാലനവലേപൈകദിഷ്ടാത്രം
തരുണൻസൈന്യനാഥൻകീചകനെന്നുണ്ടൊരുനീചൻ
സുരണീയഭുജദണ്ഡപ്രചണ്ഡവിക്രമോപേതൻ
കരണീയമിനതെന്നുകരുതാത്തമഹാഭോഷൻ
കമനീയാംഗിയാംപാഞ്ചാലിയുടെരൂപസൌന്ദര്യ-
സ്പുടണീയവിലാസങ്ങൾവിളങ്ങിക്കാണുകയാലേ
സഹനീയതരമല്ലാതുയന്മാനസചക്ര-
ക്ഷമണീയമഹാജാത്തിക്ഷവണനിഭ്രതദ്ഗർവ്വത്തി
മഴക്കാലത്തുകൊണ്ടൻപൊടിയുണ്ടകൊണ്ടലുംകാമൻ
തഴക്കമൊന്നിവയെക്കാൾതഴച്ചുനീണ്ടവാർകേശം
കഴല്പൂത്തുംപടികാളിന്ദിയിലെകൊച്ചുകല്ലോല
നിഴൽക്കുഞ്ഞാട്ടമെന്നോണമടിക്കുന്നചുരുണ്ടേറി-
ക്കിടക്കുന്നകിടപ്പുംകൊമ്പനാനശ്രേഷ്ഠനെപ്പോലേ
നടക്കുന്നനടപ്പിൻറെവെടിപ്പുംചെഞ്ചൊടിപ്പുവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൂടത്തുന്തിക്കനത്തുള്ളമുലക്കന്നത്തരീയത്തി-
ന്നാടിക്കാകില്ലയെന്നോണംകവിഞ്ഞുകുത്തിണകുത്തും
മടുത്തുമഞ്ജുവായുള്ളമൊഴിയുംമാനസധൈര്യം
തടുത്താലുംവകവയ്ക്കാതുഴിയും നീണ്ടമിഴിയും
തുടക്കാമ്പുംമഹത്തായ നിതംബമെന്നിവകണ്ടും
നാടക്കാനുംസഹിപ്പാനുംവഹിയാഞ്ഞുകീചകൻതാൻ
മനക്കാമ്പിൽകടന്നുകേറിയകാമവികാരത്തെ
കനക്കെസ്സങ്കടത്തോടകഥിച്ചാനേകമാമൂഢൻ
മനസ്സിൽചെറുസന്തോഷംജനിക്കേണമിനിവേഗം
നിനക്കെന്നോടുസൈരന്ധ്രീസഹിക്കാവല്ലെടോബാലേ
മനക്കാമ്പുകവരും നിൻറശ്രുംഗാരവിചാരത്താൽ
മരിക്കാറാക്കിയെന്നെക്കാമദേവൻകാമിനീമൗലേ
മടിച്ചുതങ്ങളിൽതന്നെപിണങ്ങിത്തിങ്ങിനില്ക്കുന്ന
മഹത്താംപോർമുലത്തൊത്തൊന്നണയ്ക്കാതാപതില്ലേതും
പരസ്ത്രീസംഗമംനന്നല്ലൊരുകാലത്തുമെന്നുള്ളിൽ
ധരിക്കാതല്ലയെന്നാലുംസഹിക്കാവല്ലെടോബാലേ!
തെരിക്കെന്നുസുധതന്നേചുരത്തും നിൻറചുണ്ടിൻറ
പരപ്പുംകുങ്കുമംതോറുംചുവപ്പുംകണ്ടിട്ടുംതോറും
മരിക്കാറാമെനിക്കെന്നുലഭിക്കാറാകുമോനേകി
കരിക്കാറാക്കുമാമെൻപ്രാണനെക്കാൾപ്രേയസീബാലേ
മനസ്സാപത്തിനാൽസൈന്ധ്രീംഭരിപ്പാനുംപടക്കോപ്പു
ഗണിക്കാനുംചിലനാളായെറിക്കുകൗതുകമില്ല
മിനക്കെട്ടങ്ങിരുന്നാലുംമനത്തട്ടുപിളർക്കുംവ്യ-
മനയ്ക്കൊട്ടുംമുതിർപ്പുംകാമനച്ചട്ടാതെകൊടുപ്പീലാ
നിനക്കുപാതിവ്രത്യധ്വംസനത്തിന്നുശങ്കയുണ്ടെങ്കിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനക്കേടുംതരക്കേടുംജനിക്കാനില്ലിതിനിപ്പോൾ
നിനയ്ക്കുതൻഗുരുപത്നിമണപ്പുൽകിചന്ദ്രൻകാ-
മിനിക്കുദൂഷണമെന്തുഭവിപ്പുജാരനായോരം
മുനിക്കുട്ടത്തിൽമുൻപുള്ളമനസ്വിനികൗശികൻമുന്നം
തനിക്കുചേർന്നപോലെമേനകയ്ക്കുകാന്തനായില്ലേ?
വനത്തിൽതാമസിച്ചമാമുനിയാംഗാലവന്റെഭാ-
മിനിക്കുലോമഗന്ധപ്രവരൻചേർന്നപോയില്ലേ?
മനസ്സിൽജാതനായകാമനശ്രീകൃഷ്ണപുത്രൻക-
ല്പനയ്ക്കുനീതികേടെങ്കുംഭവിക്കില്ലമഹാഭാഗേ!
പതിയായെന്നെനിയിന്നുവരിച്ചാലും!രമിച്ചാലും!
സതിയായ്ക്കനൊരിയെന്നുംവസിച്ചാലുംസുഖിച്ചാലും!
പതിമാരായഗന്ധർവ്വരെതിർത്താലുംകയർത്താലും
മതിഞാനെന്നുറിഞ്ഞുകുംധരിച്ചാലുംവരിച്ചാലും

മദനപരവശഹൃദയനാകിയകീചകന്റെമനോരഥം
കടനതരളിതമാനസത്തൊടിവണ്ണമങ്ങിനെകേൾക്കയാൽ
വദനസരസിജകോമളാഭകുറഞ്ഞുമാലിനിപിന്തിരി-
ഞ്ഞതിനുകോപമിയന്നുകാതുകൾപൊത്തിയുത്തരമോതി
(നാൾ

കുടിലമാനസവീപരഞ്ഞൊരുവാക്യശല്യമിതേല്ക്കയാൽ
തുടിതമായിതുകണ്ണുയുഗ്മമഹൃദന്തരങ്ങൾനിരന്തരം
സ്ഫുടിതമാകിയമാരശ്ശരവികാരചാരുവികാരസം
ഘടിതബുദ്ധിനിഷിദ്ധമെത്രയുമത്രമൃത്യുവരുത്തുമേ
സകലകുലബലവിഭവമനവധിധനവുമനുദിനമീവിധം
വികലമതികളിൽനില്ക്കയില്ലനിനക്കുനല്ലതിനല്ലിതും
നിഖിലമന്ത്രനശിച്ചുബുദ്ധിപകച്ചുവീണമരിച്ചുപോയ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സകലദുർവ്വിധനരകമതിലചിരേണതന്നെപതിപ്പുപോം
സതികളുവികടമകലക്കടമതിലമുന്തിയഹന്നിശം
വിധിവദച്ചനചെയ്കകാത്തിടുമമലപതിവ്രതവഹനിയാൽ
അധികരവരവരോക്കതിൽപുനരതിരുവിട്ടതൊടുന്നടു-
മ്മതിയെഭസ്മമതാക്കുമവനൊരുഗതിവരില്ലപരത്തിലും
പതികൾപുനരവരോക്ഷസുരുചിംഗതികൾഗ്രഹ്യകരഞ്ഞു
(പോർ

അധികതരബലപതികളുണ്ടുനമുക്കുനയഗുണശാലികൾ
ഇതിഹപുനരതിലാരുവനറിയുകിലധികമിനിയൊരുമാ
(ത്രയി

ക്ഷിതിയിൽനിന്നെയിരുത്തുകില്ലവികല്പമില്ലജളപ്രഭോ!
വണ്ടുസീതയെയാഗ്രഹിച്ചനശിച്ചരാവണരാക്ഷസൻ
കണ്ടുവക്രമതെത്രുപേക്ഷവിനാശകാരണമായിപോൽ
കണ്ടുകുറിനിജലങ്കചുട്ടകളഞ്ഞുതലകളെറിഞ്ഞുട-
ച്ചിണ്ടൽചേത്തവർപതിയെപ്പിടിപെട്ടുകെട്ടിയിഴച്ചുപോ
ഇന്ദ്രജിത്തുതുടങ്ങിയുള്ളൊരുപുത്രരുംനിജപൌത്രരും (ൽ
സൈന്യനായകർമന്ത്രിമാരുമനേകബന്ധുജനങ്ങളും
കന്നൊന്നുമറിഞ്ഞിടാതെകിടന്നുറങ്ങിയതമ്പിയും
ചെന്നുകാലവശത്തിലായ്നിജമൂലബലവുമൊടുങ്ങിപോ
കണ്ടുകണ്ടുസഹിച്ചിരുന്നുമനസ്സുഴന്നുദശാനൻ (ൽ
കണ്ടവൎക്കൊരുനിന്ദനത്തിനുപാത്രമായൊരുപോതുമേ
കണ്ടിവാർകുഴലാളെയുംലഭിയാതെരാഘവസായകം
കൊണ്ടുചത്തുമലന്നുപോയതുകേട്ടുകേളിയുമില്ലയൊ
അണ്ടർകോനുമഹല്യയിൽകൊതിപൂണ്ടുചെന്നതുമൂലമാ-
തണ്ടുതപ്പിവലഞ്ഞതുംചെവികൊണ്ടുകേട്ടറിവതില്ലയോ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാമകോമളമായനിന്നുടെവാമമായമനോരഥം
തുമവിട്ടകഥിച്ചതിങ്ങുസാധിച്ചുനിന്നെയയച്ചിടാം
ശ്രീമതിമമസാമിനീസഹജതാമുണ്ടുഭവാനതും
കാമഘോരപിശാചകിംകരചിന്തയാമിനിരന്തരം
ഇത്തരംപലതുംപറഞ്ഞുതിരിഞ്ഞുപോയൊരുമാലിനീം
മത്തനാമവൻനോക്കിമനസ്സലിഞ്ഞുകുഴഞ്ഞുടൻ
സത്വരംപരതന്ത്രനായഥടപ്പുകേണനിയന്ത്രിതൻ
സഞ്ജവരംനടകൊണ്ടുപത്തനമെത്തിമെത്തകരേറിനാൻ
മുണ്ടെടുത്തുവലിച്ചുമുടിയിറച്ചുനൊന്തുപറിച്ചുടൻ
രണ്ടുമൂന്നുദിനംകിടന്നുവിശന്നുനന്നെമെലിഞ്ഞവൻ
കണ്ടവൈദ്യരുടുത്തുകുടിയകുത്തുകേറിമുറുക്കുടൻ
കണ്ടകാരിതറിച്ചുവാരിപചിച്ചുവെച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
രാജപത്നിയുമീയവസ്ഥകൾകേട്ടറിഞ്ഞവിടെത്തിനാൻ
വ്യാജരഥിനമടുത്തുചെന്നുകനിഞ്ഞൊരോന്നുകഥിക്കവേ
പൂജനീയമഥാസനത്തിലിരുത്തിയാത്മസഹോദരീം
പൂജചെയ്തുമനംമറന്നുവണങ്ങിവീണുപറഞ്ഞവൻ
കഷ്ടമൊട്ടുദിനങ്ങളായിടയെനിക്കുമാനസസൌഖ്യമി-
ങ്ങൊട്ടുമില്ലുതുതന്നെയിങ്ങനെരോഗമായ്നൃപവല്ലഭേ!
മട്ടുമാറിമനസ്സുനീറിയെരിഞ്ഞുകേറിയവനിയാൽ
ചുട്ടനീറിവപുസ്സുകേറിയടപ്പുമൂടിവസിപ്പുഞാൻ
വിട്ടുതന്നെപറഞ്ഞിടാൻമടിയായിടുന്നിതിലെങ്കിലും
പട്ടുപോംവിധമെത്തിടുംപൊഴുതെന്തുമറുനിനയ്ക്കുവാൻ
നിൻറെദാസിയതായമാലിനിമൂലമെന്നിൽമനോഭവൻ
തൻറെശല്യമുരയ്ക്കുവാൻപണിപാരമുണ്ടഴലാലയേ!
പങ്കജാക്ഷിയെനിൻറെകല്പനകൊണ്ടുമദ്വശയാക്കുവാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നങ്കുരിക്കണമേകപാലവമത്രകൊക്കശ്രുഭാത്മികേ!
പങ്കജേക്ഷുപാഭവത്തിരമാലതള്ളിയടിച്ചിടും
സങ്കടക്കടലിൽപ്പതിച്ചുമരിച്ചിടാതിവനെക്ഷണാൽ
നിൻകൃപാംകുരമായതോണിയിലേറിയങ്ങുകരക്കുചേ-
ർത്തുകിലേഗതിയുള്ളിനിക്കുമയേനിനക്കുമതോക്കണം
സജ്ജരം നിജസങ്കടങ്ങളശേഷമിങ്ങനെകീചകൻ
ലജ്ജവിട്ടുപറഞ്ഞുവീണുകരഞ്ഞിടുന്നതുകാങ്കയാൽ
ങ്ങാത്ഭുതാംഗിസുദേഷ്ണയാത്രപറഞ്ഞുപായ് നിജഭ്രാതൃഗൃർ-
വൃത്തിയാത്തുമനസ്സിടിഞ്ഞുമുഖംകരിഞ്ഞുനിനച്ചിതേ
ധർമ്മനിഷ്ഠവെടിഞ്ഞവൃത്തിപറഞ്ഞിടുന്നതുമെങ്ങിനേ
നിർമ്മലാംഗിയുടാശയത്തെയറിഞ്ഞിടുന്നതുമെങ്ങിനെ
ഇമ്മഹാകുടിലനേറയിഹനിഗാകരിപ്പതുമെങ്ങിനെ
കുമ്മേമമകഷ്ടമൊന്നുകഴിഞ്ഞുഞാനിവിടങ്ങനെ
കീചകനേറയടുക്കലേക്കിചഠതന്നെവിട്ടുകൊടുക്കണം
വ്യാജമായവചസ്സുചൊല്ലിയിവഠക്കുതുഷ്ടിവരുത്തണം
രാജകിയാലിലുള്ളതെത്രനിഷിദ്ധമെങ്കിലുമെന്തുഴ-
റാചരിപ്പതിനിപ്പൊഴുള്ളതുനല്ലതെന്നുനിനച്ചുടൻ
വ്യാജവേഷമെടുത്തുഭ്രവരപുരിയാംനിജദാസിയെ
രാജഭാര്യയുമേകദാസവിധേവിളിച്ചുവരുത്തിനാഠ
നല്ലവാക്കുപറഞ്ഞുതുഷ്ടിവരുത്തിബുദ്ധിനിരുത്തിവ-
ച്ചുള്ളിണക്കിയനന്തകോമളകാന്തമായകളേബരം
മെല്ലെമെല്ലവെനോക്കിയുരുബാഹുമാനമോടഠപുഞ്ചിരി-
ച്ചുല്ലസിച്ചുവിടുവഠംശാന്തവാക്കുകഠംകൊണ്ടുരച്ചുതുടങ്ങിനാഠ
നമ്മളിങ്ങനെനിത്യവുംപുനരൊന്നുമേൻവസിക്കയാൽ
നിർമ്മലേപരിതുഷ്ടിയതിനൊരുപുഷ്ടികേടുവരില്ലയേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചന്ദ്രനെന്നിജപത്നിയാകിയരാത്രിയേയാടിടവിട്ടുപോ-
കുന്നതവരുടെരാഗശൈഥില്യപ്പെടുന്നതിനല്ലയോ?
മറ്റുമാമകരന്ദമുണ്ടുസുഖിക്കുവാൻവരിവണ്ടുചേ-
ന്നൊന്നിനൊന്നുപിണങ്ങിയാശ്രമുരണ്ടുമണ്ടിയുറഞ്ഞിലേ
അംബുജങ്ങൾവിടർന്നിടുന്നതിലാശവയ്പ്പതവറയാ-
യംബുജങ്ങളെവിട്ടുരാത്രികഴിക്കകാരണമല്ലയൊ?
ഈ കയാലിഹനാനുമൊന്നുപറഞ്ഞിടുന്നുമനോഹരേ!
പോകണംചെറുതെന്നുവിട്ടടനിന്നുതെല്ലൊരുകായ്മായ്
ശോകഹീനമഹോമഡിയസഹോദരാലയമോളമെൻ
നാഗഗാമിനികാണുവാനുമതെത്രനന്മണിമന്ദിരം

നന്നായുയർന്നുള്ളഗോപുരമുണ്ടതു
തൊന്നാണുകണ്ണിനുമുത്തുപോലെ
മിന്നുന്നരത്നജാലത്താൽവിളങ്ങുന്നു
നിന്നാണുപായ്വല്ലചാരുശീലേ
പച്ചരത്നങ്ങൾപതിച്ചുതളങ്ങളും
മച്ചുംമണിയറകളിത്തികളും
ഉച്ചത്തിലുള്ളുമതിൽകെട്ടുതന്നിൽപ-
തിച്ചുപവിഴങ്ങൾമുത്തുകളും
ഏഴാറിലയുള്ളമേടകളുമതിൽ
മൂഴവുംപൂത്തുള്ളപാടികളും
താഴാതെനിർമ്മലവാരിവിളങ്ങുംനി-
രാഴിസപ്തങ്ങളാംകുട്ടങ്ങളും
എന്നല്ലസർവ്വേന്ദ്രിയാഹ്ലാദായകം
തന്നെയപ്പുത്തനംചിത്തരമ്യം
കണ്ണാന്തലോചനേകാണേണ്ടതാണവി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടിന്നാശ്രുനീയൊന്നുപോകവേണം.

മധുരസുരുചിരമധുവുമന്നവുമഖിലമഴകൊടുവാങ്ങിവീ
വിധുരതാരഹിതരമുദാവരികധരസുന്ദരബിംബകേ!
മുടിനിരയൊളിമുയരമെഴുമുരുതരമതാകിയപുരവരം
കുധരപീവരകുചധരേസഹജാതനുടെമണിമന്ദിരം
നയനമോഹനനായകീചകഭവനമഖിലകളൊക്കെയും
നയനകുതുകമതടയുമടവുതുകാമനിമാർമണികാണണം
അയനമതുമതിദീർഘമല്പഗതാഗതാധികജനപരം
അയനയുഗളവിധാതുകരപരിഹൃതികരചയങ്കരം
അവനുമധികസുശീലനാണയിഃപാകപോയ്പുരികെന്നുടൻ
നൃപനുടെമഹിഷീസുദേഷ്ണകൊടുത്തുതൈരേയഭാജനം
കനകനിമാർമണിയായകൃഷ്ണയുമാധിയാടുവാങ്ങിനാൾ
വിമനസാപിവിശിഷ്ടശീലവിധിക്കുചേന്നതിനുന്നുടൻ
സരണിതന്നിലിറങ്ങിയങ്ങുമറിഞ്ഞുവീണകരഞ്ഞുല-
ച്ചരണസോദരവാഹമഭയമിരന്നുകേണുതുടങ്ങിനാൾ
പാഹിപാഹിജഗന്നിവാസസുകന്ദഹാസമുകുന്ദഹാസിത
ശ്രമഘവർണ്ണസുപർണ്ണവാഹമഹാർണ്ണവാധിവസാംബുജേക്ഷ
പാഹിപാഹിരമാപതേ!പരമാപദപ്പരമാപുരഗതിയി-
ലാശ്രുപാലയകീചകാലയസങ്കടാലയിരാംകൃപാലയ!

ഈവണ്ണംതൊഴുതുവീണിരന്നുപാഞ്ചരിതെല്ല
കാവ്വർണ്ണകുലേചിത്താംബുജവുംചേർത്തുരാപ്പിച്ചു
പോകുമ്പോൾവലങ്കണ്ണുതുടിച്ചുടൻനിമിത്തങ്ങൾ
ആകണ്ണാത്മനാകണ്ടുംവിഷമിച്ചുവിഷദിച്ചു
നീർകൊണ്ടഘനമ്പോലെനിറമുറകുഴലേറിറം
പാർകൊണ്ടപൊടികൊണ്ടുപൂണ്ടദേഹവുമെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാർതിങ്കളിൽനിന്നുസുധവാരുംവിധംകണ്ണു-
നീർതണ്ടുവഴിയായിട്ടൊഴിയാതെതൊഴുകിപ്പായ്
പോർകൊങ്കത്തടത്തിങ്കൽപതിയുന്നപരിതാപ
മാർകണ്ടുകിലുംകണ്ണുനിറഞ്ഞുമണ്ണുകപ്പീടും
അരുവയറണിമുടിമണിതൈസരന്ധ്രിയുമേവം
പെരുവഴിയതിലേകാകിനിയായ് സങ്കടപ്പെട്ട
പരിചോടെഗമിച്ചുകീചകൻറെപത്തനത്തിൻറെ
പടിവാതിലതിൽചെന്നുപിടിച്ചുനിന്നുചിന്തിച്ചു
മടനപരവശപ്പെടയതാമനുടിവസമഞ്ഞുപാലയ
സപദനപരിഷതിതുനിയുമതിജളധമനാകിയകീചകൻ
സപദനമതിലൊരുശരണമെന്നിയെവിജനമതിലിഹകാ
കടനമേകുമതിവടുവിധവചനമോരുസംശയം (ങ്കിലോ
അതിനുമനുമതിനൽകിടായ്കിലടുത്തുവന്നു പിടിച്ചുകൊൾവ-
തിനുമവനിഹമുരിയുമതുവിചാരഹീനനുമാണവൻ
പലതുമിവിധമോർത്തുപരവശയായിനിന്നനിതംബിനി
മലർശരാതുരനായകീചകനാശ്രുകണ്ടൊരുനോക്കുവൻ
പുലരുമളവധമലരുമതുലിതപരിമളാഞ്ചിതമായിട്ടും
മലരിരുടധുമധുരമോഹിതമധുപനെന്ന ഉപോലെയും
വലിയതപമൊടുവലയുമവനഥ ചിന്തിതാചലമൂർത്തിതാൻ
തെളിവൊടുടനെഴുന്നരുളിമുമ്പിലണഞ്ഞുകണ്ടതുപോലെയും
നിയതമുരുതരനിസപനങ്ങിനെചെറുതുധനമതിനാശയോ-
ടമരുമളവുനിധിക്കുടംനികടേലഭിച്ചുതുപോലെയും
കലിതമദമലവഹിതകടതടഭിത്തിചേന്നോരുഹസ്തിതാൻ
അലിവൊടകലവേചെറുതുകരിണിയെയാശ്രുകണ്ടതുപോ
വളരുമംഗജതാപമാന്ധികാശപൂണ്ടുവിണ്ടുടൻ (ലയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂളകിതാംഗസമസ്സനായുടനോടിയെത്തിമഹാശൻ
മദ്ധ്യഭാജനവുംവെടിഞ്ഞുസുമദ്ധ്യമാമണിതാനഹോ
ഉദ്ധ്യമംതരമല്ലയെന്നുനിനച്ചുപാഞ്ഞുമടങ്ങിനാൾ
മത്തനാമവനുത്തമാകുലരത്നമാകിയകൃഷ്ണതന്നുടെ
മുഗ്ധകാന്തിവിലാസകാന്തികളാർന്തിവാടുന്നാഴകുന്നതിൻ
മദ്ധ്യഭാഗമതിൽപതിച്ചുമനംമറന്നുമറിഞ്ഞുനിന്തിയ-
ടുത്തിടുന്നകണക്കിലോടിയടുപ്പതിന്നുതുനിഞ്ഞിതു
മരണവേദനപൂണ്ടുഴന്നുകരഞ്ഞുകാട്ടിടയോടിടും
ഹരിണിതന്നുടെപുറകെവന്മുലിവാഞ്ഞടുപ്പതുപോലവൻ
തരുണിമാർമണിതന്നൊടോരാമടുത്തുകുന്തൽപിടിക്കയാൽ
തരണിദേവമുപാശ്രയിച്ചുജപിച്ചുഭ്രുവംപുരുനും
ദേഹിമേശരണംജഗത്ത്രിതയേശശാശ്വതപാലയ
ദേഹഭാസ്കരദേവഭാസ്വരദേവദേവകുപാലയ
പാഹിപങ്കജലോകനാസ്വവരാങ്കജേക്ഷണപാലയ
വാഹസാക്ഷികസർവ്വസാക്ഷികസാധുപാലയപാലയ
ലോകത്തെയുളവാക്കിപ്പാലിച്ചുനശിപ്പിക്കും
ശ്രീഖദ്യോതദേവൻതിരുനാകനാളുത്താലേ
ആവിർഭ്രതനായപ്പോളുടുത്തരാക്ഷസന്റുതൻറ
ഭാവങ്കണ്ടുപേടിച്ചുമ്പരനുകീചകവീരൻ
സാവജ്ഞംതടിപോലെഴിച്ചുനിർല്ലജ്ജനായൈന്യ-
ഭാവംകണ്ടെല്ലമൊന്നുമഹസിച്ചുരക്ഷസാംനാഥൻ
കോപംപൂണ്ടുപുഞ്ചായൽപിടിച്ചുകയ്യയപ്പിച്ചു
പാപൻതിരുകരംകൂട്ടിപ്പിടിച്ചുതുപതിപ്പിച്ചു
നാലഞ്ചുപിടരിക്കുമുജിച്ചുകാൽപിടിച്ചു
നാലുദിക്കിലുംവട്ടമിഴച്ചുമണ്ണുകപ്പിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൂരമ്പുപോടിപോലെയെടുത്തെറിക്കളഞ്ഞിട്ട-
ച്ചാരിത്രവതിതൻറെനയനാംബുകൾമാഞ്ഞിച്ച
നേരിട്ടായവൾതൊഴാനനുതിവാക്യങ്ങൾനന്ദിച്ച
ചാരുസ്മേരമോടാശീർവ്വദിച്ചയാത്രയാക്കിച്ച
സുരപ്രഭാവഭ്രതൻമറഞ്ഞുമാത്സ്യരാജേന്ദ്രാ-
ഗാരത്തിൽകടന്നുമാലിനിപാരംവിഷാദിച്ച
നാടൊക്കെവെത്തുമാനംപരന്നുകചൻറെനാണ-
ക്കേടൊക്കെയനുഭവിച്ചിരുന്നുപരന്തുഃഖിച്ച.

അതിരുവിട്ടൊരുകോപതാപവിഷാദസാദമിയന്നുടൻ
കതിരവൻകടലിൽകുളിച്ചാരുപത്തുനാഴികചെല്ലുവേ
മുദിതസുന്ദരവേണിമാരുതപുത്രവക്ഷസിവീണുടൻ
പിഴുതയായിടറിക്കരഞ്ഞുപറഞ്ഞുസങ്കടമീവിധം (ഞാൻ
ചതുരചാരുമഹാമതേ പിഴവൊടുരിതമെന്തുരചെയ്തു
പതിരുചതുരതകരുതിയഖിലടെവിരുതിനാശനുടന്നിതേ
മദിരയുടെയുരുമധുരതരവലഹരിയാലതിമത്തനായ്
മധുരസുരുചിരവേഷഭാവമിയന്നിടുംകുടിലാശയൻ
സദിരുഗ്രഹനിധിയായഭ്രമിപസ്യാലനാകിയകീചകൻ
മതിരസംപ്രതിചെന്നുമാംപ്രതിമദനപരവശമാനസൻ
ഇലിയപലപരമാസിമാതെയയച്ചിതെന്നെയിണക്കുവാൻ
വലിയക്കേറിഞെളിഞ്ഞുനിന്നുപറഞ്ഞുപിന്നെയിണക്കുവാ
വലിയ സങ്കടമതിലുമുരുതരമിന്നുഞാൻമധുവിന്നുത- (ൻ
ന്നിലയമതിലിഹരാജ്ഞിതന്നുടെയാജ്ഞയാലെഗമിക്കുവേ
അസമശരപരിഭ്രതഹൃദയമൊടശനിപോലെയണഞ്ഞ
(വർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിഷമനിലയമൊടോടിവാടിവിയത്തുകേണഴലുന്നമാം
ഹതമഹാവിധിയാലെതലമുടിതൊട്ടവനുപിടിക്കയാൽ
കതമമാശ്രയമെന്നുസൂക്ഷ്മമപാശ്രയിച്ചുഭജിച്ചുഞാൻ
അഖിലസാക്ഷിയയച്ചുരാക്ഷസനവനെനേത്തുമടക്കിയാ-
യകലുഷാത്മകകങ്കണയാലൊരുമട്ടുഞാനിഹവാങ്ങിനേൻ
പകലുമല്ലിലുമീഖലാശയബാധകൊണ്ടുവലഞ്ഞുഞാൻ
വികലകരമിതുവിഗതതാമസമാശ്രുതിഞ്ഞുതമേണമേ
വിവിധമിങ്ങിനെകേണുചൊല്ലിയപത്നിയോടുവുകോമരൻ
പ്രിയതമകരുമാസമിന്നുമടങ്ങിവാഴുകവേണമേ!
നിയതമഗ്രജസത്യലംഘനമിടയിലാകരുതെന്നുമൽ
പ്രിയതമതിഗ്രണശാലിനീകരുതിടുന്നികമലേക്ഷണേ!
ഉചിതമതിദുരിയോധനനുടെവിരുതുമല്ലുടലപ്പവും
വരിതമാമുരുവഞ്ചനങ്ങുടെഫലവുമല്ലജയുത്വവും
ചരിതസുചരിതയായനിൻമുടിതൊട്ടസഹജഖലത്വവും
സരഭസംശകലിപ്പതിന്നിനിയില്ലതാമസമോമലേ
സയമനിയഗ്രണസ്ഥിതൻശമനാത്മജൻനരപാലകനു-
സമയമുണ്ടിതുലംഘനീയവുമല്ലയെന്നുധരിക്കനീ (ടെ
സമയമുണ്ടിതിനൊക്കെമേലിലടങ്ങുകെന്നുപറഞ്ഞകാന്ത
ടമലയാകിയരാജപുത്രിപറഞ്ഞുപിന്നെയുമാദരാൽ (നോ-
മൽകാന്തകീചകൻറെദുരാചാരംസഹിച്ചിന്നു
മിക്കാലമിനിക്കുതാമസിക്കാനാവതല്ലല്ലോ
തൽക്കാലമൊരുങ്ങിക്കിലൊഴിഞ്ഞുതാമസിച്ചാലും
ധിക്കാരിയിവനെക്കൊന്നൊഴിച്ചിങ്ങുവസിച്ചാലും
സല്ക്കാരമാനനാരംഭാത്സ്യനോടീവത്തമാനങ്ങളും
തല്ക്കാര്യക്കാരനോടുപറഞ്ഞങ്ങുപറഞ്ഞാലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇക്കാര്യത്തിനു നാളെക്കഴിവുണ്ടാക്കണമല്ലൊ—
തിക്കുറിലിനിക്കതാമസിക്കാൻ സമ്മതമില്ല
മന്ത്രിമാർവേണിമാർചൊല്ലുംപരിഹാസങ്ങളുമെന്നു—
മക്കാമപ്പിശാചിൻറെയിളകിയാട്ടവുംപിന്നെ
കൈക്കാണംകൊതിച്ചദാസിമാരെല്ലാമടുത്തെന്നും
സല്ലാരത്തൊടുചൊല്ലുംഗുണദോഷങ്ങളുമെല്ലാം
നിനച്ചാലുംകണ്ടുകേട്ടറിഞ്ഞുകൂട്ടുവാനെൻറെ
മുജ്ജന്മകൃതപാപപരിപാകമിദമെന്നോ
ഉൾക്കൊണ്ടപരിതാപമേവമെല്ലാമരിയിച്ചു
നിർബ്ബന്ധിച്ചുമാറത്തുവ്വിങ്ങുകേണസതിതൻറെ
അശ്രുക്കൾതുടച്ചുകൈപിടിച്ചുചൊല്ലിനാൻഭീമൻ
സശ്രദ്ധമിനിയെങ്കിലൊന്നാറീചെയ്യണംബാലേ
ഉൗറൻതാനവനെന്നല്ലവനീനായകപത്നി
ക്കേറാറംവത്സലനായസഹജനെന്നതുകൊണ്ടും
മാറിത്തംവരുത്താതെചതിച്ചുകൊൽകിലേനമ്മെ—
പ്പോറുംഭ്രമിപനെധിക്കരിക്കാതെകഴിക്കാവൂ
നൂറഞ്ചുകനിഷ്ഠസഹോദരന്മാരുണ്ടവനേറെ—
മൂറക്കാരായുതവാരണശക്തനവൻതാനും
ഏറുപോരിനുവന്നാലടിച്ചുചാടെടുത്തങ്ങു
കാറത്തുപറപ്പിക്കുംകാറിൻറെമകൻനൂനം
സേവിച്ചുദിനവുത്തികഴിച്ചുസേവകനിപ്പോൾ
കോപിച്ചുരാജബന്ധുജനത്തെനിഗ്രഹിച്ചെന്നു
ലോകക്കുപഴിക്കാറായ്വരുമെല്ലുരാജാവും
ശോകിക്കുംകരുക്കളിക്കഥകൊണ്ടുവിചാരിക്കും
വീതസംശയംകണ്ണാടികൊണ്ടുകൂടിപ്പറഞ്ഞൊത്ത

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇഞ്ഞാതവേഷവുമൊക്കെവെളിവാകാനിടയാകും
നാഗഗാമിനിയാളേനമുക്കിപ്പോളുതിനാലീ
യാഗസ്സിൻപ്രതികാരംരഹസ്യത്തിൽകഴിക്കണം
ഭോഗലോലുപനായകീചകൻറെമനോഭാവ-
മാകെസ്സമ്മതിപ്പിച്ചാനുപറഞ്ഞുവയ്ക്കുണംനീയും
രാജസ്ത്രീജനംക്കുത്തുനടത്തുംനാടകശാലാ
രാജീവേക്ഷുകേളിക്കുറിപ്പുകൊള്ളുകനാളെ
രാജാന്തഃപുരവാസിജനംപോലുംധരിക്കാതെ
രാജീവേക്ഷണേ!കായ്യംസകലംസാദ്ധ്യമാക്കിടാം
ഏവമന്യോന്യമിലൊത്തുപറഞ്ഞുപാവനായായിട്ടം
ദേവിമാർകുലമൌലിമാലയെയയാത്രയാക്കിമഹാശയൻ
കോപതാപവിലാപഭാവവിചാരസാഗരമഗ്നയായ്
രാവുശേഷവുമാശുപാണ്ഡവവീരപത്നിനയിച്ചതേ
സാവധാനമഴിറുതൻതോഴിമാരൊടുമൊത്തുടൻ
രാവസമ്മതമാൻവിടുപണികഠംക്കൊരുങ്ങിയിറങ്ങിനാൾ
രാക്ഷസേശ്വരമുഷ്ടിപാതമതേല്ക്കുകൊണ്ടുമഹാബ്ജലോ-
ലാക്ഷിമാർമണിയാഗ്രഹത്തെനിരാകരിക്കുകമൂലവും
ശ്ലാഘ്യതയ്ക്കൊരുകേടുപറ്റിവിഷാദമോടഥകീചകൻ
രാജ്ഞിതൻസവിധംഗമിച്ചുപറഞ്ഞിരുന്നദശാന്തരേ
മാലകന്നഥമാലകോത്തുവസിച്ചുമാലിനിതന്നുടെ
ലോലരാവയിലാനനചഷ്ടകഠംകണ്ടുകൌതുകമാനസൻ
മാലതീശരജാതകീലസമാഹരൻബതകീചകൻ
നാലുകെട്ടിനകത്തുകേറിയടുത്തുകുടിയുരച്ചുവൻ
ബാലികാകുലമൌലിമാലിനിതാനുമങ്ങനുകൂലമാ-
യാലപിച്ചുവിളിച്ചിരുത്തിയുരുപ്രസന്നമുഖത്തൊടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാലുകൊണ്ടഭിഷേകമങ്ങനെചെയ്തിട്ടംപടിസല്ക്കരി-
ച്ചാളുമാറിയലുംകടാക്ഷവിമോക്ഷണേനമയക്കിനാൾ

ഉറപ്പിച്ചഭീമസേനൻപറഞ്ഞവണ്ണമേതാനും
ധരിപ്പിച്ചുകീചകനെച്ചിരിപ്പിച്ചുകളിച്ചൊണ്ടു
വെറുപ്പിച്ചിടാതെകായ്മപറഞ്ഞുകൈപിടിച്ചാശു
കൂപ്പുരത്തിൽക്കുത്തരങ്ങുകാച്ചുകായ്സിദ്ധിക്കായ്
വടക്കുവാതല്പിന്നാണിതിരുക്കില്ലഭ്രാത്രിക്കൊ-
ട്ടുക്കാതിങ്ങുവന്നെങ്കിൽതരക്കേടുവരുന്താനും
തീടക്കത്തികതകിട്ടുപിടിച്ചുച്ചപ്പെടുത്തുമ്പോൾ
തടിക്കാരായകാവല്ലാരുഴന്നുപാഞ്ഞുപറവിട്ടും
അടിയുംകുത്തുമായക്കെബ്ഭവിച്ചുവാട്ടുകാർകേട്ടാൽ
വെടിയാറാലചെന്നേമൽപതിമാരുംധരിക്കുമ്പോൾ
അതിനൊന്നുംവഴിക്കുട്ടാതിരിക്കാമെങ്കിലാതെല്ല-
മിതിനിന്നുപരിതംനാമുക്കില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
പതിനൊന്നുമാസമായിട്ടവിടന്നെന്നൊടവണ്ണം
മനേനേരസങ്കടത്താലപേക്ഷിക്കനിമിത്തംഞാൻ
വ്യസനത്തിൽകുപതോവിസ്സമ്മതിക്കുന്നുപക്ഷം
പിശുനന്മാരറിഞ്ഞെങ്കിൽപിശകുസംഭവിച്ചീടും
കളിച്ചുപുഞ്ചിരിതൂകിമുഖത്തുനോക്കിനിന്നേവം
വിളിച്ചുഗൂഢമായൊക്കെപ്പുഷ്പരിചൊല്ലിയനേരം
വെളിക്കുമുള്ളിലുംധാരമുറിയാതെയുമേറ്റു
കളിച്ചുകമ്പയുംവീഴ്ത്തുകണക്കേകീചകനാനും
പരമാനന്ദവാനായെന്നിളകിച്ചാടിനിന്നേവം
പറഞ്ഞുപാവനാകാരപറഞ്ഞവണ്ണമാകട്ടേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുംഞാൻനാടകശാലത്തളത്തിൽനാട്ടകാരെല്ലാ-
മുറങ്ങിക്കുടിയാൽരാവിൻശാന്തനിശ്ശബ്ദഃവല്ലായാം
മതിമോഷത്തോടീവണ്ണംപറഞ്ഞുകീചകൻവിരൻ
മതിനേരാംമുഖംനോക്കിയിരുന്നവിനെപ്പിരിഞ്ഞു
മധുവാണിയുടെമഞ്ജുമധുരസ്മേരവുംകൊങ്ക-
ത്തടമാനന്ദമേകുന്നവടിവുംവാരിജക്കയ്യും
നെടിയകണ്ണുകൊണ്ടില്ലോടിടയുംചില്ലിയാകുന്ന
കൊടിയാടിക്കവേകൊള്ളുന്നടിയുംനിലമുടിയും
വടിവോടേമനക്കാമ്പിൽനിനച്ചാനന്ദവാരാശി-
നടുവിൽചാടിനിന്തിത്താൻകൂളിച്ചവരാംപുക്ക
ക്ഷൗരകർമ്മംകഴിച്ചെണ്ണയെടുത്തുപിള്ളരെക്കൊണ്ടു
ഗൌരവത്തോടിരുന്നൊങ്ങുംതേച്ചുതേച്ചുപിടിപ്പിച്ചു
ഗൌരവർണ്ണംകലർന്നുള്ളോരിഞ്ചകീറിപ്പുതപ്പിച്ചു
സൌരഭമുള്ളവസ്തുക്കളിട്ടുവെന്തജലംകൊണ്ടു
തേച്ചുഭംഗിവരുത്തിട്ടുകുളിച്ചുപോന്നുസൌഭാഗ്യം
വാച്ചിടംപൂവുവസ്തുക്കൾതേച്ചുനെറിക്കുപൊട്ടിട്ടു
ചേച്ചുകൂടുന്നവെണ്പട്ടുവസ്ത്രവുംപൂണ്ടുരുങ്ങിപ്പോന്നു
ഷഡ്രസോപേതമായൂണുകഴിച്ചുവെറിലപോടി
വാരിയമട്ടുംചെറുകുടിച്ചുമത്തനായ്കൊച്ചു
കാറുമേറുകാമമിഷ്ടിവരുത്തിതൃഷ്ടിയുംനേടി
ഭ്രഷണങ്ങളുംചാർത്തിയിറങ്ങിക്കുരിരുട്ടിൽത്താൻ
യോഷമാർമൌലിയെയോർത്തുനടന്നുപോയിടുംനേരം
മൂഷികഭക്ഷണംചെയ്യുംപൂച്ചയെക്കാലിനാൽതട്ടി
മൂഷികരുതവുംചെറുപുരണ്ടുചഞ്ചലപ്പെട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദോഷമായശകുനത്തെഴുകലംഗണ്യമാക്കാതെ
ശേഷമുള്ളവഴിതപ്പിനടന്നുകൂത്തമ്പലത്തിൽചെന്നു
ശേഷമുള്ളകഥയെല്ലാംവിസ്തരിച്ചുപറയുമ്പോൾ
ദൂഷണംവന്നിടുമെന്നാശംകകൊണ്ടു ചുരുക്കുന്നു
കാമിനിയാൾകൂറിച്ചൊരുനിലത്തുകീചകനോടു
കാമലീലയ്ക്കുരുങ്ങിപ്പോയ്ഭീമസേനൻകിടക്കുന്നു
കോമളാംഗിമണിയരികിടക്കുന്നെന്നറിഞ്ഞേറ്റം
പ്രേമസമ്മോഹമോടുക്കൻനിചനാംകീചകൻതാനും
താമസിക്കാതടുത്തുകയ്യയച്ചുനോക്കിയനേരം
രോമസമ്മിശ്രമാംപാറക്കല്ലിനുതുല്യമെന്നപോലെ
ഭീമമാമംഗകാഠിന്യപ്രഭാവങ്ങളുണ്ടുപോലും
കാമവേഗംപൊറുപ്പാനാവതല്ലാതായതില്ലൊട്ടും
രോമവല്ലിപടർന്നുകേറിയമുലത്തടംകാണാ-
താമയംപൂണ്ടവനുമാരോമലാൾതന്നെറുമാറത്തു
പിടിച്ചുനോക്കിയനേരംരോമശല്യങ്ങളാലൊന്നു
പിടിച്ചുകൈത്തലംമെല്ലെവലിച്ചുസങ്കടപ്പെട്ടു
കുടിച്ചുബുദ്ധിയുംകെട്ടുകിടന്നുമൂഢനെയെത്തി
പ്പിടിച്ചുഭീമസേനൻതാനണച്ചുമാറതിൽചേർത്തു
കൊടുത്തുമുഷ്ടികൊണ്ടുതടിച്ചുവിഗ്രഹംകുത്തി
പ്പിടിച്ചുപരമേടയാനുപിടിച്ചുകണ്ണംതുറിച്ചു
മുടിച്ചീടുന്നതിനുള്ളിലുറച്ചുതാഡനംചെയ്തു
പൊടിച്ചുകീചകദേഹംവലിച്ചുകുത്തുമപ്പോൾ
മരിച്ചുപോയവനാണെന്നുധരിച്ചുഭീമനുംതന്നെ-
ക്കരിച്ചുശംകതോന്നായ്വാൻതറച്ചുതൻനഖംതാഴ്ത്തു
മുറുക്കുവന്നുപോകുന്നമാലിനീവല്ലഭന്നോരാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കീചകവധം

കോമളാംഗീമണിയരുകിടക്കുന്നതുച്ചോരം
പ്രേമസമ്മോദമോടുക്കൻനീചനാംകീചകൻതാനും
തംമസിയ്ക്കാതടുത്തുകയ്യയച്ചുനോക്കിയനേരം
രോമഹർഷമാംപാറക്കരിങ്കല്ലെന്നതുപോലെ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുത്തേറുന്നഗന്ധവ്വരടിച്ചുനിഗ്രഹിച്ചുന്ന
പരുത്താമെന്നാരച്ചുഗമിച്ചുതന്നിടംപുക്ക
അപാംഗിനമുഷ്സ്സിംകലിക്കഥന്നുവരനിലയനരക്ഷികാം
പലരുമഞ്ജിനെകണ്ടുകണ്ടുവിരണ്ടുമണ്ടിയുഴന്നുടൻ
ന്നുവരരാജ്ഞികളോടുഴന്നുപറഞ്ഞുകേട്ടളവെത്രയും
വിവശഭാവമിയന്നുചഞ്ചലമേറിനീരിമനോംബുജം
രാജഭാമിനിതന്നെറദുസ്സഹമായതാപമകറുവാൻ
രാജപുംഗവനത്രസാന്ത്വനമോതിവാണരുളീടവേ
രാജഗേഹമശേഷമങ്ങിളകിച്ചുമഞ്ഞിയുശ്ശുമാംവന
രാജിയിൽപിടിപെട്ടവഹനികണക്കുവാത്തപരന്നിതേ
കീചകന്നെറകനിഷ്ഠുരണ്ടൊരുനൂറുമഞ്ചുമഹോമഹാ
നീചവൃത്തികളാംവൃത്തമൊക്കെയറിഞ്ഞുവഗമണഞ്ഞുടൻ
രാജവല്ലഭനെന്നെറദാസിയതായമാലിനിതന്നുടെ
വ്യാജവൃത്തികളാണിതിന്നുനിദാനമെന്നുകയത്തുടൻ
കോപഭാരഭരേണവന്നുപിടിച്ചിറക്കുവതിന്നുതൽ
ഭൂപനന്ദിനിയായപാഷ്ടിയോടുശ്രുണികടിക്കയാൽ
കോപമാടുകൃതാന്തതുല്യമടുത്തുമാരുതനന്ദനൻ
പാപരെക്കൊലചെയ്തുഭയങ്കരാകൃതിനിന്നിതു
രാജസവകധമ്മമോക്കിലനാഥ്രയാമൊരുനാമിയേ
രാജഗേഹമതിങ്കൽവച്ചുപരാധമെന്നിഹനിക്കുവാൻ
നീചരാരുതുടങ്ങിലുംബതകണ്ടുനില്പതുചേരുമോ
പാചകാടികളാംപോലുമാവതുചെയ്തിടേണമതിന്നിടം
പ്രവനനന്ദനനേവംപാഞ്ഞുനിന്നതുനേരം
പ്രവനവിശനംപോലുമടങ്ങിയെന്നതേഃവണ്ട
നുപനരംരാജ്ഞിയുംതന്നെറപരിവാരങ്ങളുമെല്ലാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മവനെക്കണ്ടുപേടിച്ചുവിറച്ചുരാലിലപോലെ
കമനീരത്നമായമാലിനിയെനോക്കുവാൻപോലും
വിമനീഭ്രതരായ്വന്നുരാജ്യവാസിജനമെല്ലാം
കമനീയതപമുള്ളനാരികളെമറുകണ്ടാലും
'കമ'ത്തെന്നക്ഷരംമിണ്ടാൻകരുത്തില്ലന്നൊരുത്തനും
ക്രമമീവണ്ണമങ്ങാക്കിപ്പിടിനായുംപാണ്ഡുപുത്രന്മാർ
സമയംവന്നിടാഞ്ഞാട്ടവസിച്ചുമത്സ്യരാജ്യത്തിൽ
കീചകവധം സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

